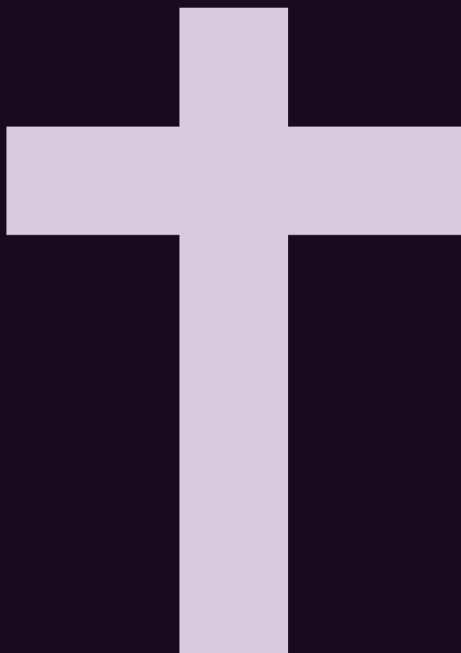

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55

Contents

Matheo	1
Marko	35
Luka	57
Joon	93
Luai Atuuu	119
Koc pan Roma	154
1 Korinth	170
2 Korinth	185
Galatia	195
Epethuth	201
Pilipi	207
Kolothia	211
1 Thethalonika	215
2 Thethalonika	219
1 Timothi	221
2 Timothi	225
Tito	229
Pilemon	231
Athor ci gat koc Itharel ci gam	232
Jemith	245
1 Piter	249
2 Piter	254
1 Joon	257
2 Joon	262
3 Joon	263
Jut	264
Nyuuth tenë Joon	266

Wël Jethu cî Matheo göt Wët nhom

Athör Matheo ë jam Wët Puøth Yam ye Jethu raan cî lueel, yen bî kœc waar yiëth kârac yiic, raan yen cî kâŋ kenhüim tiëŋ thîn, kâk cî Nhialic thôn kacke. Kâkkä, aa yeku yök athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puøth Yam kënë acie tënë kœc Itharel kepëc, kœc kek ke dhiëeth Jethu thîn ku diit kamken, ee wët puøth lëk thäi ëbën pinynhom.

Athör Matheo acî ñiëc guiir. Ee rot jœk dhiënh Jethu, ku teet miœc nhom ë Jethu ku tē cî jœŋrac ye them thîn. Ku wëetden yen kœc lëk tē bî kœc pîr thîn aköldä, ku piöœcde ku tē yen kœc kuony thîn Galilia. Ku ë kâkkä cœk ciëen, Matheo acî tēwäär jiël Jethu Galilia bî la Jeruthalem göt aya, cîmën kâk cî röt looi tënë ye wäär bî ye guœ nœk, cî bën la thœk piëet cî ye bën piäat tim cî rîü kœu. Ku jœl aa jœn cî yen rot bën jœt.

Athör Matheo ë Jethu nyuøth ke yen raan piöœc ril ñic kâŋ apëi, ke la riël yen lœŋ Nhialic teet yic bî lööny kœc puøth apath, ku ë piöœc kâk Bääny Nhialic aya. Abaŋdît piöœcde yic acî Matheo tek yic dhiëc ku gët këlä,

Piöœcde göt nhom rin ñiëc ciëŋ ku tē bî kœc ye Bääny pan Nhialic këden la thîn aköldä. (cœkdît 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luœiden bîk looi. (cœkdît 10)

Këŋ rin Bääny pan Nhialic. (cœkdît 13)

Piöœc rin atuuc. (cœkdît 18)

Piöœc rin thœk piny, ku Bääny pan Nhialic bî bën. (cœkdît 24-25)

Kâk tœ thîn

Kuat Jethu ku dhiënhde 1:1–2:23

Piöœc Joon raan kœc muœœc nhüim 3:1-12

Miœc nhom Jethu ku tē cî jœŋrac ye them thîn. 3:13–4:11

Piöœc Jethu Galilia 4:12–18:35

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 19:1–20:34

Nîn ciëen kadhorou thuœnde nhom tuen 21:1–27:66

Jœn rot ku nyooth rot ë Bânyda 28:1-20

Kuat Jethu raan cî lœc ku dœc (Lk 3:23-38)

¹ Kâkkä aa rin kuat kœc ke dhiëeth Jethu thîn, kuat Bënyŋaknhom Debit bœ cœk tënë Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cî Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kœk.

³ Juda ë ye wun pandiëet, Peredh ku Dhara ku manden ë cœl Tamar,

Peredh ë ye wun Yedhron ku Yedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap, ku Aminadap ë ye wun Nacon, ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath, ku man ë cœl Raŋäp.

Boath ë ye wun Obet,

ku man ë cœl Ruth, ku Obet ë ye wun Jethe.

⁶ Ku Jethe ë wun Bënyŋaknhom Debit, ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcî kâŋ aa tiŋ Uria.

⁷ Tholomon ë ye wun Raboam, ku Raboam ë ye wun Abija, ku Abija ë ye wun Atha.

⁸ Atha ë ye wun Jocatap, Jocatap ë ye wun Joram, ku Joram ë ye wun Udhia.

⁹ Udhia ë ye wun Jotham, Jotham ë ye wun Ayath, ku Ayath ë ye wun Yedhekia.

¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe, Manathe ë ye wun Amon, ku Amon ë ye wun Jothia.

¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën kœk, ku jœl ke peec ku yëth ke Babilonia.

¹² Wën cî ke yäth Babilonia aacî la dhiëth këlä, Jekonia acî Cealtiel la dhiëeth.

Cealtiel ë ye wun Dherubabel.

¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt, ku Abiöt ë ye wun Eliakim.

Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

¹⁴ Adhor ë ye wun Dhadok.

Dhadok ë ye wun Acim,

ku Acim ë ye wun Eliöt.

¹⁵ Eliöt ë ye wun Aliadhër ku Aliadhër ë ye wun Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

¹⁶ Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria, ku ë yen aci Jethu col Raan ci loc ku dac ben dhiëeth.

¹⁷ Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku nuan jock Abaram yeet Debit, ku ben yic aa thiäär ku nuan yeet tewäär ci ke pæc Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku nuan jock koc ci dhiëeth Babilonia yet dhiënh Jethu raan ci loc ku dac.

*Maria aci meth yök ke cîn moc
(Lk 2:1-7)*

¹⁸ Dhiënh Jethu ë loi rot këlä. Maria ë wic Jothep bi thiaak. Tewën kéc ye gam, ke yök ke ci liéc ë manh yök tènë Wëi Nhialic.

¹⁹ Jothep, raan awën wic ye bi thiaak ë ye raan path, ku akéc wic bi Maria yöör guöp, go wic bi puöl ke cîn raan pin ye.

²⁰ Tewën wic yen kënë bi looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, “Jothep, manh Debit, duk riöc ba Maria cii thiak, rin ë riël Wëi Nhialic yen ayök yen manh tö yeyäc. ²¹ Yeen abi mæn moc dhiëeth, ku aba cak ke col Jethu rin yen ë raan bi koc wëer bei adumuöömken yiic.”

²² Kënë aci rot looi këya, bi wët Nhialic ci raan kække tîj lueel yenhom tiëen. Ku wët kënë ëci lueel ëlä, ²³ “Nyan bim abi liéc, ku abi manh moc dhiëeth ku abi col Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atö kek yook.”

²⁴ Këya, Jothep aci kē ci atuny Nhialic læk ye gam, ku yëth Maria baai. ²⁵ Ku aa kéc rëer cimen tik ke moc yet tē dhiëeth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke col Jethu.

2

Jethu aci nyuöth koc thäi

¹ Tewën ci Jethu dhiëeth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bany kōk nīc kāk Nhialic bō piny ciëen ku yëetkē Jeruthalem, ² ku thiëckē, “Tō Bënyṇaknhom koc Itharel puoc dhiëeth tēno? Ciëerde acuk tîj piny ciëen, yen abi yok buk ben door.”

³ Nawën pin Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth puöu, agut kocdīt kāk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴ Go banydīt kāk Nhialic, ku koc piöoc lööṇ cōl ëbën ku thiëc ke, “Ye tēnen bi Raan ci loc ku dac dhiëeth thīn?”

⁵ Gokë lueel, “Abi dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cit wët ci raan kāk Nhialic tîj gāt ëlä,

⁶ ‘Yin Bethalem pan Judia, na cōk alōn koor yin kam gæthdīt pan Judia, ke yin abi bēny mæc thāndiën Itharel tuöl thīn.’ ”

⁷ Go Yërot bany wën bō ciëen cōl ë röt, ku thiëc ke aköl tîj kek ciëer panden. ⁸ Ku col ke aa bër Bethalem ku thōn ke ëlä, “Lak wiëckē meth apēi ku na yökkē, ke we dhuk bāk bën læk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹ Nawën cik wët Bëny Yërot pin ë ke lööny dhöl, ku tîjkē ciëer wäär cik tîj ciëen panden ke wat kenhūim, ku ler ku kēc yöt nhom, yōn tō meth thīn, ¹⁰ ku mitkē puöth apēi. ¹¹ Ku lek yöt ku yökkē meth kek man, ku gutkē kenhīol piny ku dorkē, ku liepkē jōgōoken thook ku juërkē mīlōṇthith, ku adōṇ nīr mit tuölde ku adōṇ kec.

¹² Nawën ke nyuöth ku læk ke bik cii dhuk tènë Yërot, gokë dhuk panden dhël dët.

Meth aci riëen Ijip

¹³ Wën ci kek jāl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëeth ëlä, “Jot rot ku luöc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rëërkē thīn yet aköl bi yen we læk bāk dhuk, rin Yërot awic meth bi nōk.”

¹⁴ Go Jothep rot jot ku nyëi meth kek man ë wëer kënë, ku lek Ijip. ¹⁵ Ku rëërkē thīn yet aköl thou Yërot, rin bi wët raan kāk Nhialic tîj, ci lueel thëer ëlä yenhom tiëen, “Yen abi Wëndië cōl Ijip.”

¹⁶ Nawën tîj Yërot lōn ci bany ke bō ciëen ye ruëeny, ke riääk puöu. Ku col mīth rōör aa nēk ëbën Bethalem, ku bëi kōk thiääk kek ye, mīth ye ruōnken rou, ayi mīth kōk kēc run karou dööt, cit tē ye tāk ye tewäär pin yen wët tènë bany ciëen.

¹⁷ Ku kāk ke ci Jeremia raan kāk Nhialic tîj lueel thëer, aci kenhūim tiëen thīn. Ku ëci lueel ëlä,

¹⁸ “Dhiëeu ëci pin gen Rama, dhiëeu ku kiëu ë dīt apēi. Koc Itharel aake dhur miëthken, Ku aacii wëc ë puöu ye gam, rin ci kek thou ëbën.”

Meth aci dhuk

¹⁹ Nawën cî Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuõth Jotheppan Ijip, ²⁰ ku lueel ëlä, “Jõt rot, ku dhuşk meth kek man pan Itharel, rin kəc wäär wïc ye bîk nõk aaci thou.” ²¹ Go Jotheppan rot jõt, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²² Nawën piñ lön ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riõc bî la Judia, ku ben nyuääth, go muõl la Judia ku ler Galilia, ²³ ku ler ku rëer gen cöl Nadharet. Këya, wël ke cî raan kæk Nhialic tiñ lueel aaci kenhüim tiëñ thîn, “Lön bî Jethu aa raan Nadharet.”

3

Piöoc Joon raan kəc muöc nhüim
(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Ye nînkä, Joon raan kəc muöc nhüim ëcî piõcde jock pan Judia, roor tẽ cîi ceñ, ku læk kəc ëlä, ² “Pälkë luoi kårac rin Bääny Nhialic aci thiök.”

³ Mony kënë, yen ëcî Ithaya raan kæk Nhialic tiñ jam riënke theer wäär lueel yen ye ëlä,
“Raan kækkië tiñ abî piñ röl ke jam roor tẽ cîi ceñ,
‘Guiërkë dhël ë Bëny, luoi kæk dhölke bîk la cök.’ ”

⁴ Joon ë ye ceñ alëth cî looi nhiëm thöröl, ku ceñ gøp ye añum, ku miith ke ye cam, aa koryom ku kiëc. ⁵ Kəc Jeruthalem ku kəc juëc pan Judia, ku lön Jordan ëbën aaci wët tënë ye, ⁶ ku lekkë adumuõmken, ku jöl Joon ke muöc nhüim wär Jordan.

⁷ Wën tiñ Joon kəc juëc akut Parathi ku Thaduthi ke bö tënë ye bî ke bën muöc nhüim, ke læk ke, “Awek dhiënh käpieny! Yenä læk we bæk kat kërëc bö? ⁸ Luoi kæk ye nyooth lön cî wek muõl kårac yakë ke looi. ⁹ Ku duõkkë wepuõth tön ku luëlkë yok aa mîth Abaram. Alæk we, lön alëu Nhialic bî aleelkä cöl aaye mîth Abaram. ¹⁰ Ku ëmën yëp aci ther bî ke tiim yep, rin na ye tim cie luok mîth path, ka yep ku cuët ë mëc. ¹¹ Wek aa ya muöc nhüim ë pîu bæk luoi kårac puöl, ku raan bö ciëen yacök abî we muöc nhüim ë Wëi Nhialic ku mac. Yeen adit apeî tënë ya, ku yen aci path na cök a

warke ka cä lëu ba ke dök. ¹² Yeen acit raan muk læk ë kām, ye rap kõm bî rap tek thook ke miël. Ku wiiu rap ku tõu ke. Ku yoot miël many cie thou.”

Jethu aci muöc nhom
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³ Nawën ke Jethu jiël Galilia bî la Jordan bî Joon la muöc nhom. ¹⁴ Go Joon them bî Jethu yenhom waar ku læk ye, “Awiëc bî ya yin muöc yanhom. Yenö bîi yin tënë ya?”

¹⁵ Go Jethu dhuşk ye, “Cöl aloi rot këya. Ee tẽde bî rot looi këlä rin bî yok kë wïc Nhialic tiëñ nhom.” Go Joon gam.

¹⁶ Kaam wën cî Jethu muöc nhom, ke bö bei wüir ku tiñ nhial ke liep rot, ku tiñ Wëi Nhialic ke bö yenhom kecit kuur ë dit.

¹⁷ Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë ë manhdiën nhiaar, yen amit puõu tënë ye.”

4

Jethu aci jöñrac them
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹ Kaam wën ke Wëi Nhialic la Jethu guöp, ku yëth roor tẽ cîi ceñ bî jöñrac la them. ² Ku jöl miëth theek nîn thiärñuan, aköl ku wëer go cök nõk. ³ Go jöñrac rot cuët ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke læk aleelkä bîk röt wel bîk ya ayuöp.” ⁴ Go Jethu bëer, “Aci gõt theer ëlä, ‘Raan acie pîr ayup ë rot, ee pîr wël bën bei ëbën Nhialic thok.’ ”

⁵ Go jöñrac yäth gendit ku tẽu luan Nhialic nhom, ⁶ ku lueel tënë ye,
“Na ye wën Nhialic, ke yî cuët rot piny, rin ëcî gõt ëlä,

‘Nhialic abä atuõcke læk bîk yî muk kecin, ba yicök cîi deeny alël.’ ”

⁷ Go Jethu læk ye, “Aci gõt ëlä aya, ‘Duk Nhialic Bánydu them ë path.’ ”

⁸ Go jöñrac bën yäth gon bär apeî nhom, ku nyuth bëi pinynhom ëbën ke diëkden.

⁹ Ku lueel tënë ye, “Käkkä ëbën aba yiëk yî tẽ cuët yin rot piny ku door ya.” ¹⁰ Go Jethu læk ye, “Jälë, Jön ater, rin aci gõt ëlä, ‘Yin abî Nhialic Bánydu door ku loi wëtde yetök!’ ”

¹¹ Go jöñrac nyääñ piny, ku bö atuuc nhial ku konykë.

Jethu acī luəide jəək Galilia
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Nawēn piŋ Jethu lən cī Joon dām, ke dhuk Galilia. ¹³ Ku jiēl Nadharet genden ku le rēer Kapernaum, gen thiääk kek wär Galilia, ləŋ Dhebulun ku Naptali. ¹⁴ Kēnē ěcī rot looi, bī wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel yenhom tiēŋ,

¹⁵ “Piny ě Dhebulun ku piny Naptali, tē la wīr, wār Jordan aləŋtui, Galilia, wun thāi juēc kuc Nhialic!

¹⁶ Kəc ke rēer mušəth yic aaci rueldit apeī tiŋ.

Ku kəc ciēŋ piiny mušəth yic tēn thou, ruel aci bēn.”

¹⁷ Ku ě nīnkā, Jethu aci pišəcde jəək, ku lək kəc ělā, “Pālkē luəi kārāc, rin Bāāny Nhialic aci thiək.”

Jethu acā amēi kaŋuan cəəl
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸ Tēwēn kuēny Jethu wār Galilia yəu, ke tiŋ amēi karou, Thaimon, ku ě cəl Pīter aya, kek Andria wāmēnh ke dām rec buəi. ¹⁹ Go lək ke, “Biathkē ya ku wek aaba pišəc bāk kəc aa dām.” ²⁰ Gokē biaiken nyāāŋ piny nyin yic ku buəthkē Jethu.

²¹ Wēn jiēl yen ě tēn, ke tiŋ Jemith ku Joon kek wunden Dhubedī riāi yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cəəl. ²² Gokē lööny dhöl nyin yic kek ye, ku nyiēēŋkē wunden piny riāi yic.

Jethu ě piöoc ku kony kəc tuany
(Lk 6:17-19)

²³ Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piöoc yən amat yiic, ku lək kəc Wēt Puəth Yam ě Bāāny Nhialic, ku kony kəc kuat tuaany ěbēn bīk pial. ²⁴ Go ləcde thiēi piny pan Thiria ěbēn, go kəc ke tuany tuēny juēc, kəc ke rem gup apeī, ku kəc cī jakrēc dām, ku kəc la gup nok ku kəc cī ruai, bēi tēnē ye. Goke kony bīk pial. ²⁵ Go kəc juēc apeī pan Galilia, ku gēeth kathiāār yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bēi kək ləŋ Jordan, buəth.

5

Kēŋ miət ě puəu cī Jethu pišəc
(Lk 6:20-23)

¹ Wēn tiŋ Jethu kəc juēc apeī, go la tēthöny gət nhom. Ku nyuuc ku mēt kacken ye buəth röt ye, ² go jam ku piöoc ke ělā,

³ “Kəc mit gup aa kəc ě ləŋ kepuəth, rin ye Bāāny pan Nhialic kēden!

⁴ Kəc mit gup aa kəc dhušər rin bī Nhialic ke waac puəth!

⁵ Kəc mit gup aa kəc lir puəth, rin bī kek kē cī Nhialic thən yök!

⁶ Kəc mit gup aa kəc nək tuil puən la cök, ku aabi kueth yeen!

⁷ Kəc mit gup aa kəc abiökruel, rin bī keek kony aya!

⁸ Kəc mit gup aa kəc yer puəth, rin bī kek Nhialic tiŋ!

⁹ Kəc mit gup aa kəc ě kəc dšər, rin bī keek aa cəl mīth Nhialic!

¹⁰ Kəc mit gup aa kəc ye jöör rin wēt path, rin ye pan Nhialic kēden!

¹¹ “Wek aa mit gup tē lēet we ku nək we, ku tör kəc kək wegup wēl lueth ě rienkiē.

¹² Yakē puəth miət ku dalkē wepuəth, rin bī ariəpdun dīt apeī pan Nhialic. Yen ě tēwāār jöör kek kəc kāk Nhialic tiŋ thīn aya.

¹³ “Wek aa cit awai pinynhom. Ku na thöök kəu alēi, ke ben dhuək thīn kēdē? Awan cit kēnē acie bēn piath. Aye puək wei bī ya dum kəc cök. ¹⁴ Wek aa mermer pinynhom ěbēn. Gen cī buth gət nhom acie thiaan. ¹⁵ Acīn raan mermer dēp ku kum nyin, aye tšəu tēn ě yen yöt mer yic thīn tēnē kəc tšə yööt ěbēn. ¹⁶ Kēya, mermer adhīl tiŋ kəc ěbēn, rin na tiŋkē luoidun path la cök ka lec Wuurdun tšə nhial.

Piöoc Jethu rin ě löŋ

¹⁷ “Yakē tak lən cī yēn bēn, ba löŋ Mothith ayī kāk ye kəc kāk Nhialic tiŋ pišəc bēn rac? Acie tēde, yēn akēc bēn ba ke bēn rac, yēn aci bēn ba ke bēn thāāp. ¹⁸ Alək we alanden, agut tē bī nhial ku piny liu, aci wēt koor ayī kēthiīn tšə löŋ yic, bī kaŋ mār ke kēc guət nhom. ¹⁹ Kēya, raan dhon löŋ tšə kəu, cök a löŋ thīn koor, ku piöoc kəc kək bīk

lön dhonj kəu aya, acin tēpeth bī yök pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piöcc abī ya raandit apeī pan Nhialic. ²⁰ Alək we, na cīi piathdun ku luaidun la cök, abī luai kəc piöcc löön Nhialic ku luai Parathī waan thok, ke wek aacīi la pan Nhialic alanayən.

Löŋ yam awär löŋ theer

²¹ “Acäk piŋ lön cī ye lək wärkuan dīt theer älä, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan dēt ka bī luök wei.’ ²² Ku wek aa lək wēt kënë, raan la pušu agöth tənē raandä, abī luök wei aya. Ku na ye raan lat wämēnh, ‘Yin acin nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yin acin pušu,’ Ka bī yāth pan mac. ²³ Na lə juar ariäk nhom, ku lə tak lön cī wāmuuth pušu riäak tənē yī, ²⁴ ke yī nyiēñ kədu ariäk lööm ku lər bāk kanj la döör wek wāmuuth, ku jəl dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵ “Ləc wēt waar yic ku döörkē wek raan yēth yī luk yic. Na cīi ləc looi kēlä, ka yēth yī luk yic tənē bēny. Ku bēny abī yī la thön apuruuk, ku mac yī. ²⁶ Yin alək yic, yin acīi bī kanj lony yet tē bī yin kēthiin kōny tənē yī kanj cool.

Jethu ajai ē kər

²⁷ “Acäk piŋ lön cī ye lueel theer älä, ‘Duk tiŋ raandä kər.’ ²⁸ Ku alək we, raan döt tik ku tuiil ye, kacit raan cī tik kər aya rin tō yen yepušu. ²⁹ Kēya, na ye nyindun cuēc yī cəl aloi awuöc, ke ŋuēt bei ku cuat wei! Anjuēñ ba cər nyien tōk, tənē lön bī yī cuat pan mac ēbēñ. ³⁰ Ku na ye cindun cuēc yī cəl aloi awuöc, ke tēm wei. Anjuēñ ba la ciēñ tōk, tənē lön bī yin la pan mac.

Jethu ajai ē liösi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ “Acī lueel aya älä theer, ‘Raan päl tienje adhīl athör ē liösi göt tənē tik.’ ³² Ku alək we, na ye raan cī tienje liösi ke kēc wic mony dēt, ka bī ye cəl aloi adumuööm, ku raan thiak tiŋ cī liösi ka cä akər looi.

Jethu ajai ē kuēñ

³³ “Acäk piŋ aya lön cī ye lək kəc kun theer älä, ‘Duk mēl kuēñ ē lueth, muk kuēñ dun ca looi tənē Bēny.’ ³⁴ Ku alək we, duökkē mēl kuēñ, tēdē rin pan Nhialic tēdē rin ē Bäänyde, ³⁵ tēdē rin piny, rin yen ē tē məc Nhialic ku duk kuēñ Jeruthalem rin ē gen Bēnydit. ³⁶ Duk kuēñ ē cöökdu rin acie yin yī cak ye. ³⁷ Jamdu ē lön bī yin ye lueel amäāth ē path, ‘Ee kēya’ ku, ‘Acie kēya,’ Kē ye juak thīn, ee bēñ tənē jəŋrac.

Jethu ajai ē guur

(Lk 6:29-30)

³⁸ “Acäk piŋ aya ke cī lueel älä, ‘Na yup raan yī nyin ke yup nyin aya, na dhonj yilēc ke dhonj lēc.’ ³⁹ Ku wek alək kënë, duk kərəc col kərəc dēt. Na gut raan gēmdun cuēc ke wēl gēm dēt aya. ⁴⁰ Na wic raan dēt bī kēdun path tuöör nyin, ke māt kēdun dēt puōth nhīar aya. ⁴¹ Na col raan yī ba kēthiek muk tənē ye, ke ruac ba yāth tēmec. ⁴² Muəc raan lim yī, ku na wic raan kēdāñ tənē yī, ke gām ye.

Nhiar kəc man yün

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Acäk piŋ ke cī lueel älä, ‘Nhiar kəc määth kek yī ku man kəc ater.’ ⁴⁴ Ku alək we, nhiarkē kəc aterdun ku röökkē rin kəc jör we, ⁴⁵ rin bī wek jāl ciēt mīth Wuurdun tō nhial, rin ē piny cəl abak tənē kəc path ku kəc rəc kedhie, ku cəl deŋ atueny tənē kəc ē luui kəpath ku kəc luui kārəc aya. ⁴⁶ Na nhiar ke ē kəc nhiar yī kepēc, ke ye rin ŋö bī Nhialic yī kony? Cīi kəc kut ajuēr ye looi kēlä aya? ⁴⁷ Na yeke muöñth ē kəc määth kek yī ē röt, ke la kēpeth ca looi wēr yin kəc kək? Cīi kəc cie kəc Itharel kēcīt kënë ye looi aya? ⁴⁸ Yin adhīl piath cīmēñ puōth Wuur tō nhial!

6

Duk nhiam ē kuəny ca gam

¹ “Tietkē röt bāk kəpath cīi ye looi ē kəc nhūm rin bī we tiŋ. Na luöikē kēya, ka cīn ariöp bāk yök tənē Wuurdun tō nhial.

5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17 5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18 5:29 Mt 18:9; Mk 9:47 5:30 Mt 18:8; Mk 9:43
 5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11 5:33 Leb 19:12; Kn 30:2;
 L.rou 23:21 5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 5:35 Ith 66:1; Wk 48:2 5:38 B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21
 5:43 Leb 19:18 5:48 Leb 19:2; L.rou 18:13 6:1 Mt 23:5

² “Na le raan nōn ca kony, ke yī duk nhiam ba ya cath ke luel cīmēn kōc alueth, ye looi tēn amat ku dhōl yiic, rin bī ke leec. Dētkē apath, kek ē kōckā acīn ariōp dēt benkē yōk. ³ Ku na gām raan nōn kēdān, ku cōk a mātħdu ke duk cōl anjic. ⁴ Rin bī kēdun cī yīn raandā kony cīi njic. Na loi kēya, ke yīn abī Nhialic cuōt, raan yen kēriēec ēbēn njic, agut kē cī moony.

Jethu anyuth ɣo tē bī yōk ya rōōk thīn
(Lk 11:2-4)

⁵ “Ku tē rōōk yīn, duk kōc alueth kīit, anhiarkē bīk rōōk ke kāac tēn amat ku dhōl yōth, rin bī ke tīn. Ku alēk we, keek aacā ariōpden yōk.

⁶ “Tē rōōk yīn, ke yī la tēdu ē rot, ku rōōk tēnē Wuur Nhialic cie tīn, rēer ē tēnē, ku yen Wuur daai yī, yen abī cuōt.

⁷ “Ku tē rōōk yīn, duk wēl ye ber yiic ē path cīmēn kōc kuc wēt Nhialic, kōc ye tak lōn na luelkē wēl juēc, ke yen bī Nhialic rōōkken pīn? ⁸ Duk rot loi ba ciēt ke, rin Nhialic ē kē tō yīpuōu guō njic ke kēc cak thiēc. ⁹ Kēya, yīn adhīl rōōk ēlā, ‘Wādan tō nhial, bī riēnku aleec,

¹⁰ bī bāanydu bēn yoyiic, bī wētdu alooi piiny cīmēn nhial.

¹¹ Muōc yook miēth yakōl.

¹² Pāl wēt piny tēnē yook, cīmēn ye yōk ye puōl tēnē kōc rēc yook.

¹³ Ku duk yook cōl athem kērac, ku ba yook lac waar kērac yic.’

¹⁴ “Rin na ye wēt pāl piny tēnē kōc kōk, ke Nhialic abī wēt pāl piny tēnē yī aya. ¹⁵ Ku na cīi wēt ye pāl piny tēnē kōc kōk, ke Nhialic acīi wēt pāl piny tēnē yī.

Duk nyooth lōn thēk yīn

¹⁶ “Tē thēk yīn, duk rēer yī nōn nyin cīmēn ye kōc ruēeny ye looi. Aake nyīn looi njarar bīk nyuōth lōn thēk kek. Alēk we, keek aacā ariōpden yōk. ¹⁷ Tē thēk yīn, rēer ē path ku duk nyooth lōn nēk cōk yī, ¹⁸ bī ciēn raan njic ye lōn thēk yīn, ku Nhialic Acīēn yen kē ye nēk looi ē rot njic, yen abī yiēc ariōpdu.

Jiēc cie riāāk atō pan Nhialic
(Lk 12:33-34)

¹⁹ “Duōkkē jak kāk tō pinynhom rin ye aruōp ku keth ke rac, ku aaye cuēr kual aya.

²⁰ Kēya, apath bī ya jiēc pan Nhialic yen wīc, yen acīn kē bī ye rac. ²¹ Rin piāndu abī ya rēer akōlakōl tē tō jaakdu thīn.

²² “Kēya, puōn path acīt nyin path, raan path nyin ee daai apath, acīi thōn kek raan cī cōr. Raan la puōn yer acīt raan path nyin, ²³ ku raan ye njic kēde ē rot, ee raan cōl puōu cīt cōr cie piny ē tīn!

Nhialic ku jiēc
(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Acīn raan bāny karou luōōi ē tōk, tēdē ka man bāny tōk ku nhiēer bēny dēētē, tēdē ka thek raan tōk ku dhēl raan dēt. Acīi raan lēu bī Nhialic ku jiēc nhiaar kedhie.

²⁵ “Kēya, alēk we bāk cīi ye diēer kē bāk cam, ku kē bāk dek, rin bī wek rēer we pīr, tēdē ke we diēer kāk bāk cenj. Wēi anjūēn tēnē miēth. Ku guōp raan cīi nūēn tēnē alēth? ²⁶ Daaikē diēt ē pār nhial, aa cie pur, ku aa cīn mīth yekē ke tōōu, ee Wuur tō nhial yen ē diēer ē ke! Na week cāk ye kādīt apēi tēnē ke? ²⁷ Yeja kamkun na diir piērde, ke juak ruōnke?

²⁸ “Ku yenō ye wek diēer kāk bāk cenj? Tiēnkē yōk pēth ē cil roor, aa cie luui ku aa cie alēth ē kōc ē riēnken. ²⁹ Ku adhīel lēk we na cōk a Bēnyjaknhom Tholomon wāar ē jaakde yic, ee cīi cīt ke. ³⁰ Ku na ye Nhialic wēl tō roor cōl adhēn kēya, wēl tō thīn ēmēn, ku na nhiāk nīn lik ke ril wēi ku took ke mac, ke yeen cīi we bī kuēec nhīim? Ye gam thiin koor nō be rēer kek we kēya!

³¹ “Duōkkē ye diēer ku luelkē, ‘Yenō buk cam? Yenō buk dek? Buk kē cenjku yōk tēno?’ ³² (Aa kōc kuc wēt Nhialic kek aa kepuōth yiēc ē kākā.) Ku anjic Wuurdun tō nhial lōn wīc wek kākā ēbēn. ³³ Yakē wepuōth wēl bāanyde kek kāk wīc ke tēnē we, kājuēc wiēcckē ke aabī yiēc we. ³⁴ Kēya duōkkē ye diēer ē nhiāk, nhiāk abī bēn kek kākke. Akōl ēbēn ala yic kēraacde ē rot.

7

Kōn kākku guiir ba raan dēt jāl wēt
(Lk 6:37-38, 41-42)

¹ “Duk kōc kōk ye nyieeny kārāc cīk looi kāk ye ke looi aya, rin bī yī cīi gut nyin, ² rin tē ye luōk kōc kōk, yen ē tē bī Nhialic yī luōk thīn aya. ³ Yenō, ye yīn kēreec dīt ye looi kuc,

ku ye tñj këræc koor ye wämuuth looi? ⁴ Ye kädë bñ yñ ke mənkhui dək kāræc ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵ Awëëñkui! Kanjë kāræc yakë ke looi puşl, yen abñ wek ye lëu bāk miëthakun jāl wëët.

⁶ “Duk jök gëm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk kəc cñ ye bñ gam, tädë aabñ kuc ku näkkë yñn.

Röökyen wïc Nhialic
(Lk 11:9-13)

⁷ “Thiëc, ku abñ gäm yñ, wïc ku aba yök, gut yöt thok ku abñ ñaany thok tënë yñ. ⁸ Raan ë thiëc, aye gäm kädän, ku raan wïc kädän, ee kë wïc yök, ku raan yöt tøj thok aye ñäny thok ye akölaköl. ⁹ Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt të wïc yen miëth? ¹⁰ Nadë, ke gëm këpiny, të cñ yen ye thiëc ë rëc? ¹¹ Na yakë ñic wek kəc cñ path bāk miëthkun aa gäm kápath wickë ke, ke Wuur tō nhial cñ kajuëc path bñ gäm kəc ye thiëc!

Löj la cök

¹² “Loi kápath tënë kəc kök, cñmën nhieer yñ ye bñ kápath looi tënë yñ aya, kākā kek aaci lueel theer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic
(Lk 13:24)

¹³ “Kuany dhël ye kəc gum thñ yic, rin dhël cñ kəc ye gum thñ, ee kəc yáth pan mac, ku ë yen aye kəc juëc mër thñ.” ¹⁴ Ku dhël ye kəc gum thñ yen ë la pan Nhialic, ku aa kəc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bñ week cñ wëj
(Lk 6:43-44)

¹⁵ “Tietkë röt kəc piöoc wël ë lueth, kəc bñ tënë we ku luelkë wël puoth cñ la läläi, ku kāk rëer keyäac arac apëi. ¹⁶ Aa bāk ñic tēden ye kek luui thñ. Acñ mñh tim ye cam, ye bet tim dët cie ye nhom. ¹⁷ Këya, tim ye miëthke cam ë luok mñh path, ku tim rac cñ miëthke ye cam, acñ kë ye yök tënë ye. ¹⁸ Tim peth ye miëthke cam acñ lëu bñ dhiëth mñh rëc, ku tim cñ miëthke ye cam acie kan luok mñh ye cam. ¹⁹ Ku kuat tim cñ kë ye kuany tënë ye aye yep ku tok. ²⁰ Abñ lëk we, kəc aa lueth, aa bāk ñic tēden ye kek luui thñ.

Wek aa kəc kan ñic
(Lk 13:25-27)

²¹ “Acie kuat raan ya cöl, ‘Bëny, Bëny,’ Yen bñ la pan Nhialic, aa kəc kë wïc Wä tō nhial looi kek aabñ Bääny Nhialic yök. ²² Të le aköl kënë bñ, abñ kəc juëc lueel tënë ya, ‘Bëny, Bëny! Yok aaci wët Nhialic piöoc ë rienu. Ku yok aaci jakræc cuop wei ë rienu, ku loiku kajuëc kəc göi!’ ²³ Ku aba lëk ke, ‘Wek aa kəc kan ñic. Jälkë yalööm, kəc ë luui kāræc!’

Kääñ rin kəc karou cñ bëi keer
(Lk 6:47-49)

²⁴ “Këya, kuat raan wëlkiën kã piñ, ku luui ë wëlkä, abñ ciët raan ñic kã cñ paande looi tēthöny. ²⁵ Go den tueny ku bñ aboor ku yomdüt apëi. Ku paande akəc wñik rin cñ ye buth tēthöny. ²⁶ Ku kuat raan wëlkiën kã piñ ku cñ lui ë ke, abñ ciët raan abëel cñ paande looi tēthuth. ²⁷ Go den tueny apëi ku bñ aboor ku yomdüt, go baai wñik ëbën abñ ciën yön tøj dön!”

Thän awën tō thñ acñ gäi

²⁸ Wën cñ Jethu wël ke wïc bñ keek lueel thöl, go thän awën tō thñ gäi të cñ yen ke piöoc thñ, ²⁹ rin Jethu acñ cñ kacken piöoc ë lööj, rin acñ piöoc ke la riël Nhialic.

8

Jethu acä atuet cöl apuol
(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

¹ Wën cñ yen bñ piny got nhom, ëcñ kəc juëc apëi buöth. ² Go raan cñ tuet bñ tënë ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wïc ke yñ cöl ë tuen kënë adem.”

³ Go Jethu yekök riny ku göt, ku lueel, “Ee yic awiëc, Piaalë!” Go tuet guo dem nyin yic. ⁴ Ku lëk Jethu ye, “Muk yñhom apath duk kënë lëk raan dët, löör ku nyuöth rot raan kāk Nhialic bñ caath, ku juar kã cñ tē ye löj Mothith ye lueel thñ, bñ kəc ëbën ñic lon cñ yñ pial.”

Jethu acñ raan lui pan bëny apuruuk kony
(Lk 7:1-10)

⁵ Wën cñ yen yet Kapernaum, ke bëny mæc apuruuk juëc bñ tënë ye ku lëj, ⁶ “Bëny, raan

lui paandië atö baai ke tuany, acin tē ye yen rot cak jōt, adhēl apēi.”

⁷ Go Jethu lueel. “Yēn abī la ba kony bī pial.”

⁸ Go bēny apuruuk bēer, “Bēny, duk rot nāk cāth, rin yēn acie raan path nadē ke yī bō atiēmdiē yic, toc wētdu ē path ku yēn abī pial. ⁹ Rin yēn aya, yēn arēer bānydīt cōk, ku yēn ala apuruuk rēer yacōk. Ku aya lēk ηek. ‘Lōor!’ Ka la, ku lēk ηek, ‘Bäär tēn!’ Ka bō. Ku lēk raan lui paandiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

¹⁰ Kaam wēn pin Jethu wēl raan kēnē ke gēi, ku lēk kōc awēn buōth ye, “Alēk we ayic, acin raan tōn ca kan yōk Itharel ke la gamdīt cīt kēnē. ¹¹ Muškkē kēnē nhom, kōc juēc aabī bēn pinynhom ēbēn ku nyuuckē ē tōk kek Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yai yic bāāny yic pan Nhialic. ¹² Ku kōc ke bī rēer bāāny yic aabī ciēc ayeer muōōth yic, tē bī kek rēer thīn ke dhiau bīk kethook aa kac, ke cī nhīm la cōt.” ¹³ Ku wēl yethok bēny apuruuk ku lueel, “Lōor, dhuōk baai, yīn aci gam, ku kēnē abī looi tēnē yī.”

Ku raanden luoi aci guō pial ē tēn awēn.

Jethu aci kōc tuany kony (Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Tēwēn le Jethu pan Pīter, ke yōk man tin Pīter piiny biōōk yic ke cī juāi gōōk. ¹⁵ Go gōot, go juāi jāl, ku jōt rot ku looi miēth tēnē ke.

¹⁶ Nayōn thēēi, ke kōc juēc la gup jakrēc bīi tēnē ye. Go jakrēc cuōp wei kegup wēt thok ē path, ku kony kōc tuany bīk pial.

¹⁷ Kēnē aci rot looi rin bī wēt cī Ithaya lueel thēer yēnhom tiēn, “Aci kuat arēm ku tuaany ēbēn jat yeyeth.”

Raan buōth Jethu adhīl puōu riēl (Lk 9:57-62)

¹⁸ Nawēn tin Jethu thāndīt apēi yelōōm, ke lēk kacke bīk teem wār alōntui. ¹⁹ Go raan piōōc lōōn bēn tēnē ye ku lueel, “Bānydiē, yīn aba biaath kuat tē ler yīn thīn.” ²⁰ Go Jethu bēer, “Luōny roor aala yōōtken yekē ke wuut, ku diēt pār aala yōōtken, ku Manh Raan acin nhom baai pinynhom tēn.”

²¹ Go raan dēt kam kōc ye buōōth lueel tēnē ye, “Bēny, cōl ya akōn wā la thiōk.”

²² Go Jethu bēer, “Buōth ya, ku pāl kōc cīt kōc cī thou bīk kacken thiōk.”

Jethu aci yom cōl akāāc (Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Go Jethu la riāi yic, ku buōōth kōcken ye buōōth. ²⁴ Kaam awēn, ke yomdīt ril apēi jōt rot, ku loi atiaktiak rot bī riāi duēr puk yic, ku Jethu ē nin. ²⁵ Go kōcken ye buōōth la tēnē ye ku puōckē ke dhiau, “Luāk yo, Bēny, yok aa diūr!” ²⁶ Go lēk ke, “Wek kōc koor gamdun, yēnō ye wek riōōc kēlā?” Ku jōt rot ku rēl yom ku atiaktiak, gokē la dīl. ²⁷ Go kōc awēn gāi ku thiēckē rōt, “Ye raan la guōp nō kēnē? Na cak a yom ku atiaktiak ē ke pin wētde!”

Kōc pan Gadara la gup jakrēc (Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸ Wēn cī Jethu yet pan Gadara tō wār alōntui, ke rām kek rōōr karou ke bō bei rēn nhīm. Ku rōōrkā aake la gup jakrēc ē ke riir nhīm apēi, abī kōc aa riōōc ke, abī ciēn raan tēēk ē dhēl kēnē. ²⁹ Gokē duōot looi wēn tin kek Jethu, “Yēnō wīc tēnē yo Wēn Nhialic? Ca bēn ba yo bēn tēm awuōc ke tēn awuōc nōot?”

³⁰ Ku duut dīr baai ē nyuāth tēthiōk. ³¹ Go jakrēc Jethu lōn, “Na wīc ba yo cuōp wei ē rōōrkā gup, ke yī cop yo ē dīrkā gup.” ³² Go lēk ke, “Lak,” Gokē bēn bei ku lek ē dīr gup, ku tēn awēn, ke duut diēer rin agōr yic ku thootkē wīir ku moukē ēbēn. ³³ Go rōōr ke biōōk dīr kat ku rin kē geeu, ku lek kē cī rot looi tēnē dīr ku tēnē rōōr awēn karou la gup jakrēc tēt kōc. ³⁴ Go kōc juēc apēi geeu la bīk rōm kek Jethu. Nawēn tin kē, ke lānkē bī jāl panden.

9

Jethu aci raan cī ruai kony (Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

¹ Go Jethu dhuk riāi yic, ku teem wār, ku ler genden Kapernaum. ² Go kōc kōk mony cī ruai bēi tēnē ye ke ketkē, ke cī tōc biōōk alom yic. Tēwēn tin Jethu gamdīt tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Dēet yīpuōu manhdiē! Adumuōōmku aaci pāl piny.”

³ Tëwën piŋ kəc piöoc ë lööŋ ë wët kënë, gokë jam kamken ëlä, “Mony kënë adhäl Nhialic!”

⁴ Go Jethu lëk ke wën ɲic yen kē yekē tak, “Yenjö ye wek tak kārāc cīt kākķā? ⁵ Ēmēn ye kēnēn puəl yic kākķā yiic, ba lueel, ‘Adumušōmku aaci pāl piny,’ Tēdē ke luēel, ‘Jot rot ku cathē?’ ⁶ Ku aba nyuōth we lōn le Manh Raan riēl pinynhom ba adumušōm pāl piny.” Ku lëk mony aduany, “Jot rot ku kuany biñdu ku lōr baai!”

⁷ Go mony kënë rot jot ku dhuk baai. ⁸ Go thān awēn rišōc wēn tiŋ kek mony kënë, ku leckē Nhialic rin cī yen riēldiit cīt kënë gām raan ë path.

Jethu aci Matheo cōl
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Tëwën jiēl Jethu tēn awēn, ke tiŋ mony ajuēr kut cōl Matheo ke rēer tēden luoi, go lëk ye, “Buōth ɣa.” Go Matheo rot jot ku buōth.

¹⁰ Tëwën mīth Jethu pan Matheo kek kacken ye buōth, ke kəc ajuēr kut, ku kəc kək la gup anyon, mēt rōt ke bīk mīth ë tōk. ¹¹ Nawēn tiŋ Parathī ë kënë, ke thiēc kacken ye buōth, “Yenjö ye raandun piöoc mīth kek kəc ajuēr kut ku kəc kək la gup adumušōm?”

¹² Go Jethu wēlken piŋ ku bēer, “Aacie kəc puəl kek la tēnē akīm, aa kəc tuany. ¹³ Lak bāk wēlkā la deet yiic, kē wiēc ë ɣer puš, acā wīc bī ɣa nāk ɣōk. ɣen akēc bēn ba kəc path bēn cōl, aa kəc la gup adumušōm.”

Wët löŋ thëk ë miēth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴ Go kəc Joon raan kəc muōc nhīm bēn tēnē Jethu ku thiēcķē, “Ŷook, ku kəc Parathī ɣok aa thek buk cī mīth, ku kōckun yī buōth aacie thek, yenjö?”

¹⁵ Go Jethu lōŋden bēer ëlä, “Yakē tak lōn bī kəc cī bēn ruāāi yic rēer ke cī mīth, ku ɣen athiēcķ nhom ɣa rēer ke ke? Acie tēde! Akōl bī athiēcķ dōm ku nyēi keyiic, yen akōl bī kek thek.

¹⁶ “Ŷen aci bēn ba we bēn lëk, lōn nadē acīn raan bī aban alanh rēt wei alanh yam kōu bī la buōp ë dhiāth alath kōu. ¹⁷ Ku acīn raan bī muōn abiēc ë yam puők tōny thēer yic, na looi kēya, ke tōny abi yic pāt

ku puők mōu wei, ku riēcķķē kedhie. Muōn yam adhīl puők tōny ë yam yic. Ku na ye muōn abiēc ë yam, ka ye tāāu tōny ë yam yic, ku keek ëbēn aaci bī riāāk.”

Jethu aci tik kony ku cōl meth aben pīr
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸ Tëwën lëk Jethu ke ë wēlkā, ke bēny tēn amat kəc Itharel bō tēnē ye ku gut yenhiol piny yenhom ku lēŋ, “Nyaandiē apuōc thou ēmēn thiin, bāār ba yīcin la tāāu yenhom bī bēn pīr.”

¹⁹ Go Jethu rot jot kek kacken ye buōth ku buōthķē.

²⁰ Nawēn ke tiŋ tuany, cī thēkde kōu ye tēem ruōōn thiāār ku rou, bō Jethu kōu ciēēn ku gōt alanhde. ²¹ Rin ēcī jam yepuōu ëlä, “Na gaat alanhde ke ɣen abi pial.”

²² Go Jethu yenhom wel, ku tiŋ ku lueel tēnē ye, “Deet yīpuōu nyaandiē, gamdu aci cōl apuōl.” Ku kaam awēn ke riēm kāac.

²³ Tëwën cī Jethu ɣet pan bēny tēn amat kəc Itharel, ke yōk kəc ke nāk rōt ke dhiau apei, go lëk ke, ²⁴ “Jälķē tēn! Nyanthiin kënë akēc thou, anin!” Gokē dōl guōp. ²⁵ Go la ɣōt wēn cī kəc la ayeer ëbēn, ku dōm nyanthiin cin. Go rot jot. ²⁶ Ku thiēi thon kënë piny pan awēn.

Jethu aci cōōr karou kony bīk daai

²⁷ Wēn cī Jethu jāl pan mony awēn ke bēer tūeŋ, go cōōr karou buōth cōk ke dhiau. “Yīn anjōthku, kony ɣo Wēn Debit.”

²⁸ Nawēn le ɣet ɣōt, ke buōthķē thīn, goke thiēc, “Yakē gam wepuōth lōn bī ɣen kënë looi?”

Gokē rek yic, “Bēny, ayeku gam!”

²⁹ Goke gōt nyīn ku lueel, “Abī rot looi kēya, cīmēn cī wek ye gam!”

³⁰ Gokē guō daai nyīn yic, ku thon ke ëlä, “Duōkkē ë kënë lëk raan dēt!”

³¹ Nawēn lek jāl tēnē Jethu, ke la jam riēnke baai yic ëbēn.

Jethu aci mony cie jam kony bī jam

³² Kaam wēn puōc kəc awēn karou jāl, ke mony la guōp jōŋrac cie jam bī tēnē ye. ³³ Ku kam thīn cī Jethu jōŋrac cuōp wei yeguōp, go guō jam, go kəc gāi ëbēn ku luelķē, “Ŷok aa kēc kēcīt kënë kan tiŋ Itharel ë tēn!”

³⁴ Go Parathī yōōŋ yic ku luelkē, “Ee bēny jakrēc yen ē ye yiēk riel bī ke aa cuōp wei kōc gup.”

Rap tem ajuēc ku kōc tem ke aa lik

³⁵ Ku jōl Jethu gēeth ku baai kuany yiic ke ye piōōc tēn amat kōc Itharel. Ku lēk kōc Wēt Puōth Yam rin bāāny Nhialic, ku kony kōc ē tuēny yiic ēbēn. ³⁶ Nawēn tīŋ thāndiit guēer tēnē ye, ke ŋēer yic tēnē ke, rin aaci tīŋ ke cīn raan piōōc ke, kecīt amēl pap cīn nhūim abiōōk. ³⁷ Ku lueel tēnē kōcken ye buōōth, “Kāk tem ajuēc ku kōc luoi aa lik. ³⁸ Kēya, rōōkkē Bēny la nhom kāk tem, bī kōc luoi cōl ajuak rōt.”

10

*Atuuc kathiäär ku rou
(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)*

¹ Go Jethu kōcken ye buōōth kathiäär ku rou cōl, ku yīk ke riel bī kek jakrēc aa cuōp wei, ku konykē kōc tuany bīk pial. ² Rin kōc ke cī kuany aa kīk. Thaimon, cī Jethu bēn cāk ke cōl Pīter. Ku wāmēnh Andria ku wēēt Dhubedī, Jemith ku Joon. ³ Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuēr kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴ Thaimon (raan la puōu ater) ku jōl a Judath Ithkariōt raan wāār cī Jethu bēn luōm bī dōm.

*Luoi Atuuc kathiäär ku rou
(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)*

⁵ Keek kathiäär ku rou aake cī Jethu tooc ku yōōk ke ēlā, “Duōkkē bēēi kōc cie kōc Itharel kēc yiic, ku duōkkē la gēeth Thamarīa yiic. ⁶ Lakkē tēnē kōc Itharel kuc Wēt Puōth Yam Nhialic. ⁷ Tē le wek ke lēkkē ke, ‘Lōn cī bāāny Nhialic thiōk!’ ⁸ Kuōnykē kōc tuany bīk pial, ku calkē kōc cī thou aa ben pīr, ku calkē kōc la gup tuet aa dem, ku cuōpkē jakrēc wei kōc gup. Duōkkē rōt cōl aye riōp tē looi wek kākā, rin riel ye wek ke looi ē cāk yōc. ⁹ Duōkkē muk wēēu ku duōkkē muk jōkgōō ye wek lim mūith dhēl yic. ¹⁰ Muōkkē alēth ku war cēŋkē kepēc, ku wai tōk ē path. Rin raan ē luoi aye gām kēden cī yen luui.

¹¹ “Kuat gēu, ayī pan ye wek la thīn, yakē thiēc raan puōth bī we lor, ku rēēr kē kek ye yet akōl bī wek jāl. ¹² Tē ye wek la bēēi yiic, yakē kōc kaŋ tīŋ lōn bī kek we lor ku nyuuckē we. ¹³ Ku na lor kōc baai we, ke we rēēr ku nyuōthkē ke Wēt Puōth Yam, ku na cīk nyīn la we, ka cīn wēt lēkkē ke. ¹⁴ Ku na cīi kōc baai, ayī kōc gēu we lor ku piŋkē wēt ciēth wek, ke we jiēl ku tēŋkē wecōk. ¹⁵ Ku wek aa lēk kēnē! Akōl lundīt, Nhialic abī kōc rēc pan Thodom ku Gomora ŋuāān tēnē ē kōckā!

*Acī Jethu lēk atuōōcke lōn bī kek gum
(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)*

¹⁶ “Piēŋkē kēnē! Wek aa tuōōc bēēi yiic cīmēn amēl la gal yiic. Kēya, cōkkē wepuōth ku luoi kē rōt bāk aa kōc path ŋic kāŋ, ŋic luui. ¹⁷ Ku alēk we aya bāk ŋic lōn bī we aa dōm ku yēth we luk yic, ku thatkē we tēden amat. ¹⁸ Ku wek aabī kōōc bāny nhūim ē rienkiē, bāk Wēt Puōth Yam lēk ke ku kōc cie kōc Itharel. ¹⁹ Ku tē yēth kek we luk yic, duōkkē diēer tē bī wek la jiēem thīn, rin wēt bāk lueel abī guō bēn wenhūim tē jiēem wek. ²⁰ Rin wēl bāk lueel aacie wēlkun, aabī bēn tēnē Wēi Nhialic yen bī jam wegup.

²¹ “Raan kek wāmēnh aabī rōt gaany bīk rōt cōl aa nāk, ku wārken mīth aabī miēthken luōm, ku mīth aabī kōc ke dhiēth ke luōm bīk ke cōl aa nāk. ²² Kōc ēbēn aabī we maan rienkiē. Ku raan bī yepuōu dēet yet tē bī yen thou, abī pīr akōlriēēc ēbēn. ²³ Na wīckē bīk we nōk gen cī wek la thīn, ke we riŋ gen dēt. Ku na nākkē we ē gen kēnē aya, ke we riŋ gen dēētē. Alēk we ayic, wek aci luoidun bī thōl pan Itharel, ke Manh Raan kēc bēn.

²⁴ “Acīn manh piōōc wār raan piōōc ye, ku acīn alony dīt tēnē bānyde. ²⁵ Kēya, apath bī raan biōth ciēt raanden ē piōōc, ku alony kecīt bānyde. Na ye wun baai cōl ke Beldhebul bēny jakrēc, ke kacke bī cōl rin yīndē!

*Duōkkē riōc
(Lk 12:2-7)*

9:34 Mt 10:25; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15 **9:35** Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 **9:36** Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lēk 18:16; Edhe 34:5 **9:38** Lk 10:2 **10:7** Lk 10:4-12 **10:10** 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 **10:14** Luoi 13:51 **10:15** Mt 11:24; Cāk 19:24-28 **10:16** Lk 10:3 **10:20** Mk 13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 **10:21** Mk 13:12; Lk 21:16 **10:22** Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 **10:24** Lk 6:40; Jn 13:16; 15:20 **10:25** Mt 9:34; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15 **10:26** Mk 4:22; Lk 8:17

26 “Këya, duökkë riöc ke. Rin käk ye moony emën aa ñot ke bi ñic aköldä, rin acin kë ye thiaan bi cii ñic. 27 Yakë käk ya lëk we ë röt lueel kəc nhïim ëbën ke cïn riöc, ku luelekë käk ye ñäai weyith, bi kəc kək ke pin aya. 28 Duökkë riöc kəc we nök, wëikun aa liu kecin. Anuëen bāk riöc ë Nhialic, yen la riel we col apir pinynhom ku kony wëiku ë pan mac aköldä. 29 Acin këthiin koor lëu bi mää ke kuc Wuur tö nhial. Na cək ajinh thin koor tö baai ka ñic. 30 Ku week aya, na cək a këthiin tö wegup cimën nhïim tö wenhïim, ka ñic Wuur tö nhial. 31 Këya, duökkë riöc, wek aa wär kakkä ëbën!

32 “Na ye raan wëtdië piöc ku cii guöp riöc, ke yen acii guöp riöc ye ë Wä nhom nhial. 33 Ku na ye raan jei ya kəc nhïim lön cii yen ye raandië, ka ba jai aya ë Wä nhom nhial.

34 “Duökkë ye tak lön ci yen bën ba döör bën looi pinynhom. Yen akëc bën ba käng bën col aa puol yiic, ee gum bi raan ëbën gum. 35 Rin yen aci bën ba meth kek wun, ku nya kek man col aman röt, ku man athiëek kek tin wënde aabi röt maan aya, 36 kəc bi raan aa maan aa kacken rëer kek ye baai.

37 “Raan ye nhiaar bi aa kəc ke dhiëth ye kek nhiëer apei tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apei tënë ya, ka cie raandië aya. 38 Raan cie kārāc ye guum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. 39 Raan ye wic bi wëike ñiëc muk pinynhom ë tən, acii pir aköldä bi yök, ku raan bi gum ë wëtdië, abi pir akölrüëc ëbën yök.

40 “Raan we lor ë yen aye lor, ku kəc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. 41 Raan atuönydië lor rin ñic yen ye lön ë yen atuönydië, abi la abak ariöp bi yiëk atuuc yiic. 42 Muökkë kënë na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam kəc ya buöth, rin ye yen raan ya buöth, ka ba ariöpdë dhiel yök.”

11

*Joon aci kəc tuöc tënë Jethu
(Lk 7:18-35)*

1 Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kacken ye buöth kathiaär ku rou, ke jiël ë tən bi la piöc ku le kəc lëk geeth Galilia yiic.

2 Ee ninkä, tëwën tö Joon raan kəc muöc nhïim yööt ke mac, ke pin käk looi Jethu. Go kəc abëk, kacken ye buöth tuöc tënë ye bik la thiëc wët kënë. 3 “Ye yin raan yi bi bën, aye raan dët yen buk tiit?”

4 Go Jethu bëer, “Dhuökkë ku lëkkë Joon, käk cäk pin ku käk cäk tin. 5 Cor aci bën daai ku aduany aci ya cath. Ku kəc ci tuet aaci tuet jäl kegup. Ku min aci ya pin ku kəc ci thou aaci röt jot. Ku Wët Puöth Yam Nhialic alëk kəc ñöñ nyin. 6 Raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic!”

7 Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët kəc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror cii cen bāk la tin? Ye raan puol yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? Acie tède, acie yen kënë ler wek. 8 Ye raan yindë yen lak tin? Ye mony cen alëth path? Anot cie tède, kəc cen alëth dhëñ aa kəc tö bëi bāny yiic! 9 Na cie këya, ke yenö yen ler wek? Ye raan käk Nhialic tin? Ee yic, ku alëk we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tin. 10 Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë rienke thëer ëlä, ‘Yen abä atuönydië tuöc yinhom tuen, ku yeen abi dhël la guir tënë yi.’

11 “Ku wek aba lëk yiny kënë, Joon raan kəc muöc nhïim aril, acin raan kuat kəc ci dhiëth pinynhom düt tënë Joon. Ku raan koor bāny Nhialic yic adit tënë ye. 12 Tëwäär piöc Joon raan kəc muöc nhïim agut cit akölë, bāny Nhialic ala tuen, ku aye kəc rəc kək la riel them bik dhuök ciëen. 13 Rin löñ Mothith, ku kəc ke käk Nhialic tin ëbën agut tē yëet yen Joon, aake ye jam rin bāny Nhialic, 14 ku na töu wepuöth bāk wëtdië gam, ke yen Joon yen ë Elija wäär ci bände lëk thāi. 15 Piëñkë tē le wek yith!

16 “Yenö ba thöñ kek riëc akölë? Aa cit mith ci kenhïim mat laar yic len kegup, ye lueel ëlä,

17 ‘Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruāai ket, ku wek aa këc dier!

Ku yok aaci kāk ye keek looi thuəu yic thəəŋ,

ku wek aa kēc dhiau!

¹⁸ “Rin Joon aci tuəl ku ecie bēi kuany yiic ke mīth ku dēk, go raan ebēn lueel, ‘Joon ala guōp jəŋrac!’ ¹⁹ Nawēn bō Manh Raan ku ye mīth ke kōc ku dēk ke ke, gokē lueel, ‘Tiēŋkē mony kēnē! Yeen akok ku a dēk määu, ku amääth kek kōc ajuēr kut ku kōc la gup adumuəəm!’ Ku luoi puəth Nhialic ē rot nyuəəth kāk ya looi yiic.”

Gεeth kēc luoi kārəc puəl thīn
(Lk 10:13-15)

²⁰ Tēwēn, go Jethu puəu dak ku nyieeny kōc gεeth cī yen kajuēc jāŋ gōi looi thīn, rin kēc kek luoi kārəc puəl. ²¹ “Wek kōc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit kārəc apei, rin kajuēc jāŋ gōi cāk tīŋ cī looi gεethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon gεeth wāär ceŋ kōc rēc, ŋuət kōc ē gεethkā aaci kepuəth dhuək ciēen thēer ku pālke luoi kārəc! ²² Ku wek aa lēk kēnē, akōl lundīt, Nhialic abī kōc Tire ku Thidon ŋuään! ²³ Ku wek kōc gen Kapernaum! Yakē tak lōn bī we jat nhial? Wek abī cuat pan mac. Rin kāk jāŋ gōi cī looi wenyīn cāk ke tīŋ, ku ke cī looi Thodom, ŋuət acīn kē cie rac agut emēn! ²⁴ Ku abēn lēk we, kāŋ aaci yiic bī riel apei tēnē ke akōl lundīt, cīmēn tē bī kek yiic ril thīn tēnē we!”

Bāk tēnē ya bāk bēn lōŋ
(Lk 10:21-22)

²⁵ Ku ē tēn awēn ke lueel Jethu, “Wā, Bēny nhial ku piny! Yīn alēc rin cī yīn kāk ca thiaan tēnē kōc ŋic kāŋ cī piēc, nyuəth kōc kor kēc piēc. ²⁶ Ee yic Wā, yen ē kēn yī yuum puəu.

²⁷ “Kēriēc ebēn aci Wā gām ya. Ku acīn raan ŋic Wēnde, ee Wun ē rot, cīmēn cīn yen raan ŋic Wun, ee Wēnde ku kōc cī Wēnde lōc bīk ŋic.

²⁸ “Bāk tēnē ya ebēn, wek kōc cī jōt yiēth kathiēk bāk ke yāac, wek aba cōl alōŋ. ²⁹ Gamkē piəcdiē bāk yith ŋic, rin yēn aci la ruathruath, yēn alir puəu, ku wek aabi wēikun pīr. ³⁰ Rin piəcdiē aci ril, apuəl yic.”

12

Jethu aci kuec lōŋ akōl lōŋ kōc Itharel
(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Naŋon akāl tōk ē nīnkā, Jethu ē cath kek kōcken ye buəəth, ke kuany dhēl yic kam dum akōl lōŋ. Ku kōcken ye buəəth aake nēk cōk, gokē rap lek cam dhoŋ. ² Nawēn tīŋ kōc akut Parathī, gokē Jethu thiēc, “Tīŋ, kōckun yī buəəth aa loi kē cie looi akōl lōŋ!”

³ Go bēer ku lueel, “Kēc kē cī Debit looi thēer kaŋ kuen, wāär nēk cōk ye ke kōcken cath kek ye? ⁴ Aci bēn la luan Nhialic, ku ciem ayum yath cī tōəu tēnē Nhialic, kek kacke. Ayum kēnē ecī Debit lēu bī cam kek kacke, aa kōc kāk Nhialic looi kek aake ye cam ē rōt. ⁵ Dēt aya, kēc kē kuen lōŋ Mothith yic lōn akōl lōŋ thok ebēn, kōc kāk Nhialic looi luan Nhialic aa lōŋ akōl lōŋ dhoŋ kōu, ku aaci ke ye nyieeny? ⁶ Ku Manh Raan jam kek we, adīt tēnē luan Nhialic. ⁷ Na we cī wēl cī gōt thēer deet yiic, lōn kē wīc Nhialic ē nhīer ye kōc rōt nhiaar, aacie yōk ye nāk ye, ŋuət wek aa kēc kōc cīn awuēc cīk looi nyieeny, ⁸ rin Manh Raan adīt tēnē akōl lōŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony
(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Naŋon akōl dēt ke Jethu jiēl tēnē awēn ku ler tēn amat kōc Itharel, ¹⁰ ku mony cī cin ruai ē tō thīn. Ku kōc kōk ke wīc Jethu bīk gaany kē cī wuəc, aake tō tēn amat aya, gokē Jethu thiēc. “Ye lōŋda pēen bī raan kony akōl lōŋ?”

¹¹ Go Jethu bēer, “Na la raan tōk kamkun ē tēn amāl tōk, ku lōony yiēth akōl lōŋ, ke cī bī bei yiēth? ¹² Raan adīt apei tēnē lēi! Kēya, lōŋda acie yō ye pēen buk raan cī kony akōl lōŋ.” ¹³ Ku lēk mony wēn cī cin ruai, “Nyoth yīcin.” Go yecin nyooth, go cin piath abī ciēt cīn kēc ruai. ¹⁴ Go Parathī jāl tēn amat, ku lek mat tē bī kek Jethu nāk thīn.

Jethu alony cī Nhialic lōc

¹⁵ Go Jethu kē loikē ŋic, ku jiēl tēn awēn, go kōc juēc buəəth. Ku kony kōc tuany bīk pial, ¹⁶ ku thōn ke apei bīk cī la lēk kōc kōk,

bī cīi ɲic. ¹⁷ Rin bī kē cī Ithaya lueel wāthæɛɛ
 ɛlā ē riēnke yenhom tiæɲ,

¹⁸ “Yen akīn yen alonydiēn ca lōc,
 raan tōɲ yen nhiaar, mit
 ɣen puōu tēnē yeen.

Yen abī Wēikiē cōl alōōny yeguōp,
 ku abī gam ē yic lēk thāi ēbēn.

¹⁹ Acīi bī ya gōth ku rēēm kōc nhīim wēl cie
 yith,

acīi bī ya piɲ rōl ē dhāl yiic.

²⁰ Acīn kēthiīn bī kaɲ tuōōr nyin, cōk
 ayiny kōc kor ka cīi dhāl.

Acīi bī kaɲ dhōr yet tē bī yiēnyde ɲic,

²¹ ku abī wuōōt ēbēn ɲōōth.”

Jethu aye yōōk lōn le yen guōp jōɲrac
(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²² Nawēn ke kōc kōk bīi mony cī cōr tēnē
 Jethu, ku ēcie jam aya rin tō jōɲrac yeguōp.
 Go Jethu kony, yet bī jam ku dæi. ²³ Go
 kōc awēn tō thīn gāi ēbēn ku thiēckē rōt.
 “Nadē ke bī ya Manh Debit?” ²⁴ Nawēn piɲ
 Parathī ē wēt kēnē, ke luelkē, “Yeen ē jakrēc
 cuōp wei kōc gup, rin ye bēny jakrēc, cōl
 Beldhebul ye yiēk riēl.”

²⁵ Go Jethu kē takkē ɲic ku lueel, “Pan
 yeyic tek ku thār kōc ē kamken, ē lac riāāk.
 Ku na tek ɣen tōk yeyic, ayī dhiēnh tōk ku
 tuumkē kenhiim ku thērckē, ka puōk. ²⁶ Na
 ye jōɲrac jōɲrēc dēt cuōp wei, ka cī keyiic
 tek. Kēya, lēu panden bī kōōc kēdē! ²⁷ Ku
 na ye riēl Beldhebul yen ye ɣen jakrēc cuōp
 wei, ke ye riēl ɲa yen ye kōckun yakē buōōth
 ke cuōp wei? Calkē ke aa lēk we yic. ²⁸ Ku
 na ye riēl Wēi Nhialic yen ye ɣen jakrēc cuōp
 wei, ke ɲiēckē lōn cī bāāny Nhialic bēn tēnē
 we.

²⁹ “Acīn raan lēu ye bī yōn raan ril dhōɲ
 ku nyæi kākke, akōɲ raan ril kēnē dōm ku
 der, ku jōl kāk tō baai nyaai.

³⁰ “Raan kēc rot māt ɣa acie raandiē, ku
 raan cīi ɣa kony bī kōc lēk wēt Nhialic, ee
 kōc thiōi. ³¹ Kēya, wek aa lēk yic lōn nadē
 adumuōōm ē kōc, ku kārāc yekē ke lueel, aa
 lēu bī ke pāl piny. Ku kuat raan kārēc lueel
 Wēi Nhialic guōp, acīi bī pāl piny tēnē ye.
³² Ku na ye raan lueel wēt rac Manh Raan
 guōp, ka pēl piny. Ku raan ye lueel lōn ye

Wēi Nhialic jōɲrac, ka cīi kōɲ pāl piny acīn
 ēmēn agut akōlriēēc ēbēn.

³³ “Com tim tēpath bī miēthke piath. Tēdē
 ke com tērac bī miēthke rēēc. Kēya, tim aye
 ɲic miēthke. ³⁴ Wek mīth kāpieny, mīth kōc
 cie yith ye gam, lēukē bāk kēpath lueel, ke
 we ye jakrēc ēmēndun? Rin kē ye thok lueel
 ē bēn bei raan puōu. ³⁵ Raan path ē luui
 kāpath, rin kāpuōth tē yepuōu. Ku raan rac
 ē luui kārāc rin kārēc tō yepuōu.

³⁶ “Alēk we, raan ēbēn abī thiēēc akōl
 lūɲdīt ē wēl rēc cī lueel. ³⁷ Rin wēlku kek
 aabī ɣāth tēpath, ku aa kek aabī cōl atēm
 awuōc akōl lūɲdīt.”

Jethu acī kuc bī kēnē jāɲ gōi looi
(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸ Go kōc kōk piōōc lōōɲ ku Parathī lueel
 tēnē ye, “Raan piōōc awīcku ba kēnē jāɲ gōi
 looi buk tiɲ.” ³⁹ Go Jethu bēɛr, “Aa kōc la gup
 anyon ku gam koor kek aa thiēc kāk tiɲkē!
 Acīn kēn jāɲ gōi bī nyuōth we, ee kēwāār
 cī rot looi tēnē Jona, raan kāk Nhialic tiɲ
 yen abī rot looi. ⁴⁰ Cīmēn wāār cī Jona rēer
 akōōl kadiāk ku wēr kadiāk rēcđīt apei yic,
 ke Manh Raan aya abī rēer nīn kadiāk ē raɲ
 yic. ⁴¹ Akōl lūɲdīt kōc gen Ninibe, aabī we
 gōk rin cī kek kepuōth waar ku pālckē luoi
 kārāc wāār cī Jona ke lēk. Ku alēk we, ɣen
 jam kēnē, ɣen adīt tēnē Jona! ⁴² Tiɲđīt ē bēny
 wāār jiēl pan Athia bī la Jeruthalem, abī we
 gōk akōl lūɲdīt rin cī yen jāl tēmec apei bī
 wēl puōth bēnyɲaknhom Tholomon la piɲ,
 ku ɣen jam, ɣen adīt tēnē Tholomon!

⁴³ “Tē cī jōɲrac jāl raan guōp, ee piny yōōp
 tēdēt bī yen lōɲ thīn. Na cīi yōk, ⁴⁴ ke lueel,
 ‘Yen abī dhuk tēwāār jiēl ɣen thīn.’ Kēya, ke
 dhuk ku yōk tēn bī yen rēer thīn ke cīn raan
 tō thīn, ku acī guiir. ⁴⁵ Ku dhuk, ku le bēn
 kek jakrēc apei kōk kadhrou wār ye, bīk
 bēn ceɲ baai. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc
 apei tēnē pīrden tuēɲ. Yen ē tēn ben rot luōoi
 thīn aya tēnē kuat akōlē.”

Man Jethu ku wāmāthakēn aaci Jethu
nyaai
(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶ Jethu ee ɲot jam kek kɔc tɛwɛn yɛɛt man kek wāmāthakɛn. Ku kɛɛckɛ ayeer, ku thiɛckɛ bɪk jam kek ye. ⁴⁷ Go raan tɔk kam kɔc awɛn lɛk ye, “Moor ku wāmāthakui aa kääc ayeer, ku awickɛ bɪk jam kek yi.”

⁴⁸ Go Jethu bɛɛr, “Yɛɲa ɛ ma? Ku ye yɪɲa paan ɛ ma?” ⁴⁹ Ku nyooth kɔcken ye buɔɔth ku lueel, “Kɔckä! Kek aa ma ku wāmāthakäi! ⁵⁰ Kuat raan ɛ wɛt Wä tɔ nhial looi yen ɛ wāmāath, ku nyankäi, ku ma.”

13

Kääɲ dom path ku dom rac (Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Ku akɔl tɔɲ awɛn, ke Jethu jiɛl baai ku ler wār Galilia yɔu ku nyuuc, ku piöoc. ² Ku gööm kɔc juɛc apei, go la riäi yic ku nyuuc thɪn, ku kääc thān awɛn ɛ piu thook ayeer. ³ Ku jəl Jethu kɛɲ aa lueel bi yen kɔc piöoc käjuɛc.

Ku lɛk ke, “Raana puör ɛci la dom bi la pur. ⁴ Tɛwɛn yen rap wɛɛr dom, ke kɔth abɛk lööny dhɛl yic. Go diet bɛn ku tetkɛ ke. ⁵ Ku lööny kɔth kɔk alɛl nhom, tɛ koor tiɔp thɪn. Gokɛ guɔ cil rin tiɔp ɛciɪ dɪt thɪn. ⁶ Nawɛn la akɔl ruɛl apei ke rap awɛn yuɔm, ku riɛɛukɛ rin kɛc mɛikɛn yɛt piny. ⁷ Ku lööny kɔth abɛk tɛ ye yuɔɔt lac dɪt thɪn, nawɛn la yuɔɔt dɪt ke nāk rap. ⁸ Ku lööny kɔth kɔk ɛ tiɔm path yic, ku lokkɛ apath, kɔk ke dɪt nhɪim ku kɔk ke thööɲ rɔt ku kɔk ke thoi nhɪim!”

⁹ Ku wit Jethu wɛtde ɛlä, “Piɛɲkɛ tɛ le wek yiɪh!”

Wɛt thöɔth ɛ kääɲ (Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawɛn ke kɔcken ye buɔɔth bö tɛnɛ ye ku thiɛckɛ, “Yɛɲö ye yɪn jam ɛ waal tɛnɛ ke?”

¹¹ Go dhuk nhom ku lueel, “Niɛɛc kāk bääny Nhialic aci gām we ku akɛc gām ke. ¹² Rin raan la kɛdāɲ abi bɛn muɔɔc bi kākke juɛc apei, ku raan cɪn kɛdāɲ, ke kɛthiɪn ye tak lɔn tɔ yen tɛnɛ ye, abi nyaai aya. ¹³ Kɛnɛ ye yɛn jam waal tɛnɛ ke, rin keek aa daai ku aciɪn kɛ yekɛ tiɲ, aa piɲ ku aa cɪn kɛ yekɛ piɲ, tɛdɛ ke detkɛ yic. ¹⁴ Kɛya, wɛt ci Ithaya raan kāk Nhialic tiɲ lueel wāthɛɛr ɛ riɛnken ɛlä atiɲ yɛnhom,

‘Na cɔk alɔn ye kɔckä wɛt piɲ ku benkɛ piɲ, ka cɪk bi deet yic, na cɔk alɔn ye kɔckä daai, ku cockɛ keek ka ciɪ kāɲ bi tiɲ, ¹⁵ rin ci kek kepuɔth wɛl wei, ku aaci keyiɪth cuɔk bɪk ciɪ ye piɲ ku niinkɛ kɛnyɪn.

Na kɛckɛ looi kɛya, ɲuɔt aa daai ku piɲkɛ, ku detkɛ kāɲ yiɪc, ku ɲuɔt aaci rɔt thɔn Nhialic, ku kony keek.’

¹⁶ “Ku wekkä, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piɛɲkɛ. ¹⁷ Ku alɛk we, aci kɔc juɛc kāk Nhialic tiɲ, ku kɔc path ɲic Nhialic wɪc bɪk tiɲ kāk yakɛ tiɲ, ku aa kɛckɛ tiɲ, aciɪ wɪc bɪk piɲ kāk yakɛ piɲ, ku aa kɛckɛ piɲ.”

Jethu aci kääɲ raan ɛ puör teet yiɪc (Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ Go Jethu lueel, “ɛmɛn piɛɲkɛ tɛ teet yɛn kääɲ kɛnɛ yic thɪn. ¹⁹ Kɔc ɛ wɛt bääny Nhialic piɲ ku cɪk det yic, aa ciɪ kɔth ci lööny dhɛl yic. Jɔɲrac ɛ bɛn ku nyɛɛi wɛt awɛn kepuɔth. ²⁰ Kɔth ci lööny alɛl nhom aa ciɪ kɔc wɛt Nhialic gam nyɪn yic ku mitkɛ puɔth. ²¹ Ku aacie kepuɔth ye dɛɛt, aa löɲ Nhialic guɔ wai wei tɛ looi aliäap rot, ku tɛ nɛk ke rin wɛt Nhialic. ²² Kɔth ci lööny tɛ ye yuɔɔt lac dɪt thɪn, aa ciɪ kɔc ɛ wɛt Nhialic piɲ, ku käjuɛc ke diir rin piɪr pinynhom, ku nhiɛr jiɛk aa bɛn thɪn, ku rɛckɛ löɲ Nhialic kepuɔth. ²³ Ku kɔth ci puur tiɔm path yic, aa ciɪ kɔc ɛ wɛt Nhialic piɲ ku detkɛ yic apath, ku käjuɛc aye yök tɛnɛ ke, ciɪmɛn rap ci ɲiɛc luɔk ke dɪt nhɪim, ku rap kɔk thööɲ kɛnhɪim ku kɔk ke thoi nhɪim.”

Kääɲ yuɔɔt ci cil dom yic

²⁴ Ku ben Jethu ke lɛk kääɲ dɛt, “Bääny Nhialic aciɪ raan ci kɔth path com duɔmde. ²⁵ Naɲɔn akɔu ke raan ɛbɛn nin, ke raan atɛrde bö ku weer abaar rap cɔk ku jiɛl. ²⁶ Nawɛn la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷ Go raan lui dom yic bɛn tɛnɛ wun dom ku lueel, ‘Bɛny, wäär pur yɪn, cie rap path kek ca wɛɛr dom yic? Na ye kɛya ka abaar kɛnɛ cil kɛdɛ dom yic?’ ²⁸ Go bɛɛr, ‘Ee raan man ya yen aci kɛnɛ looi,’ Go raan ɛ luɔi lueel, ‘Wɪc buk abaar nyuän wei dom yic?’ ²⁹ Go wun dom bɛɛr, acie tɛde, ‘Rin tɛ nyuɛn yɪn

abaar, ke yin amæt rap wei ke ke. ³⁰ Cəl rap ku abaar aa dīt kedhie agut tē bī kek luək, ku aba lēk kəc tēm ēlä, kanke abaar nyuön ku duətkē ke bī ke yōt, ku jalkē rap tem ku tāaukē ke kändiē yic.’ ”

Kääñ käu koor nyin ye tiemde dīt apēi
(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Ku benke lēk kääñ dēt ēlä, “Bääny Nhialic acit käu koor nyin cī raan com duəmdē. ³² Yeen akoor nyin apēi kam kōth ēbēn. Ku na le dīt ka wār tiim ēbēn, ee la nhial ke loi kērdīt apēi abī diēt yōōtken aa yik thīn.”

³³ Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acit luu cī tik puər ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ēbēn.” ³⁴ Kēya, Jethu ē ye kēñ lueel ku bī yen kəc lēk wēlke ēbēn, acin kē ye lueel ke cī kääñ thōth. ³⁵ Ee ye looi kēya rin bī wēt cī raan kāk Nhialic tīñ lueel thēer yenhom tiēñ,

“Yēn abī jam kēñ tēnē week,
bī yēn ke kāk kuc tēwäär ciək nhial ku piny teet yiic.”

Jethu aci kääñ yuōōt teet yic

³⁶ Go Jethu kəc nyääñ ayeer ku ler yōt, go kacken ye buōōth bēn tēnē ye ku luelkē, “Tēt yo kääñ abaar yic.”

³⁷ Go bēēr, “Raan ē puər cī kōth path wēer dom, ee Manh Raan. ³⁸ Dom ē pinynhom, ku kōth path aa kəc ñic Nhialic, ye bääny Nhialic kēden, ku abaar aa kəc ē jakrēc, ³⁹ ku raan cā abaar mat dom yic ē jōñrac. Ku tēmtēm ē thōk ē piny, ku kəc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰ Kēya, cīmēn ye abaar nyuān wei dom yic ku yōt, yen abī ya tēde akōl thōōk piny. ⁴¹ Manh Raan abā atuuc Nhialic tooc, ku aabī kəc rēc ē kəc yāth kārəc yiic, ku kəc luui kārəc tēt bei kəc path yiic, ⁴² ku cuet ke many dēp cī löklök apēi, bī kek aa dhiau thīn ke ñeny kelec akōlriēēc ēbēn. ⁴³ Ku kəc path aabī ruel cīmēn akōl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit lōñde ēlä, “Piēñkē tē le wek yīth!”

Kääñ ē jiēek cī thiaan dom yic

⁴⁴ Ku thōth Jethu kääñ dēt ēlä, “Bääny Nhialic acit jiēek cī wēc piny dom yic. Go raandā yōk ku nyiēci ku ben thiaan ku jiēl ke cī puū miēt apēi, ku le kākke yaac ēbēn,

ku yōōc dom wēn, rin nhiēer yen jiēek kēnē apēi.”

⁴⁵ Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan yōc, wīc kāpath apēi, ⁴⁶ nawēn yōk kētōōñ path apēi ke la kākke yaac wei ēbēn ku yōōc kēnē awēn.”

Kääñ buōn ē rec dām ēbēn

⁴⁷ “Bääny Nhialic aya, acit buōn cī cuat wīir ku dām kuat ē rēc ēbēn. ⁴⁸ Tē cī yen thiāñ, ke miit amēi agōr nhom ku nyuuckē bik rec kuany yiic, ku tēūkē rec path gāc yic, ku cuetkē rec cīi path wei. ⁴⁹ Kēnē, yen ē tē bī yen rot luōi thīn akōldā thōōk piny. Atuuc Nhialic aabī tuōl ku kuēnykē kəc rēc bei ē kəc yiic, ⁵⁰ ku cuetkē ke pan mac tē bī kek dhiau thīn ke ñeny kelec akōlriēēc ēbēn.”

Wēt thōōk wēl

⁵¹ Ku thiēc Jethu ke, “Cāk wēlkā deet yiic apath?” Gokē gam. ⁵² Go lēk ke, “Na ye kēya, ke raan piōōc ē löōñ cī piōōc kāk bääny Nhialic, acit raan baai kākken yam ku kāthēer bēēi ayeer ēbēn paande.”

Kəc Nadharet aa kēc Jethu gam
(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Wēn cī Jethu thōk luel ē kēñkā, ke jiēl, ⁵⁴ ku dhuk genden. Ku piōōc kəc tēn amat, piōōc cī kəc ke tō thīn bēn gōi ēbēn ku luelkē, “Cī mony kēnē kāñ bēn aa ñic nēn, ku yōk riel ē yen kāk jāñ gōi looi tēnen? ⁵⁵ Kēnē, cie wēn raan dhie ē guan? Ku man cie tīñ dhie cəl Maria, ku yeen cie mēnh ē Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶ Ku nyiērakēn aya, cik tōu ē tēn kek yo? Yōk kākā ēbēn tēnen?” ⁵⁷ Ku kueeckē ē ye.

Go Jethu lueel tēnē ke, “Raan cī Nhialic löōny yeguōp aye baai ēbēn theek, ka kəc genden ku kəc ruāāi kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸ Ku akēc kajuēc jāñ gōi looi tēnē rin cīn kek gam.

14

Nääk ē Joon raan kəc muōōc nhūm
(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹ Tēwēn ke bēnyñaknhom Antipāth Yērot, bēny Galilia ēci wēt cī Jethu ñic apēi pin. ² Go lēk bānyken luk, “Kēnē ē Joon raan kəc

muɔc nhïim guɔp, yen aci bɛn pïr. Ee yen le yen riel yen kăkkă looi.”

³ Antipăth Yërot ëcï Joon cɔl adəm ku rek ku mac, rin wët Yërodia tiŋ Pilipo wămënh cï rum bï ya tiɛnde. ⁴ Rin cï Joon ye lëk ye ëlä, “Acïi path ba tiŋ wămuuth rum ke pïr!”

⁵ Go Antipăth Yërot wïc bï Joon nök, ku ë riöc kɔc Itharel, rin ɲic kek Joon ke ye raan kăk Nhialic tiŋ.

⁶ Nawën aköl yan dhiëëth Antipăth Yërot, ke nyan Yërodia diër kɔc nhïim, abï Antipăth Yërot puşu miɛt apɛi, ⁷ ku kuëɛŋ lɔn bï yen ye găm kuat keden bï wïc!

⁸ Go lëk ye tɛ cït tɛ cï man ye than thïn, “Yiëk ɣa nhom Joon ëmën ke cï tăău adušk yic!”

⁹ Kënë ëcï bëny rac puşu, ku rin cï yen kuëɛŋ ë jööl nhïim, aci gam bï nhom Joon găm ye. ¹⁰ Ku cɔl Joon ala tók yeth tɛwën mɛc yen thïn. ¹¹ Ku bïi nhom ke cï tăău adušk yic, ku gëm nya ku le găm man. ¹² Go kɔc Joon buɔth bën ku nyɛɛikë guäpde, ku lek tööu, ku lek lëk Jethu.

Jethu aci miëth koor juak bï kɔc juëc cam
(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³ Wën piŋ Jethu kɛ cï rot looi, go jăl ë riäi bï la tɛde ë rot. Ku tɛwën piŋ kɔc ë kënë, ke jiël gɛethken yiic kecök ku buɔthkë.

¹⁴ Nawën kɛɛc Jethu piny ë riäi yic, ke tiŋ kɔc juëc apɛi, go yic ɲɛr ë ke, ku kony kɔcken tuany.

¹⁵ Nawën col piny, ke kɔcken ye buɔth bö tənë ye ku luelkë, “Piny aci cuɔl, ku tən ë ror cïn kɛ kuany thïn. Cɔl kɔc aa thiëi bïk la bëi yiic ku bïk röt la ɣɔc miëthden.”

¹⁶ Go Jethu bëër, “Acïn tɛ bï kek jăl, na le miëth ke gämke ke!”

¹⁷ Gokë bëër, “Kăk mukku ëbën, aa ayuöp kadhiëc ku rec karou.”

¹⁸ Go Jethu lueel, “Bëëikë ke tən tənë ɣa.”

¹⁹ Ku yöök kɔc bïk nyuc ë noon nhom, ku lööm ayuöp awën kadhiëc ku rec karou, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku bɛny ayuöp yiic, ku gëm ke kɔcken ye buɔth bïk ke tek agut rec, tənë thăn awën. ²⁰ Ku mïthkë ëbën abï miëth ke göök, ku jăl kɔcken ye buɔth awuthueei ayuöp ku rec cï döŋ piny, kuany

gäac kathiäär ku rou. ²¹ Kɔc ke cï mïth ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

Jethu acath pïu nhïim
(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²² Ku kaam awën ke Jethu yöök kɔcken ye buɔth bïk la riäi yic, ku lek tuen yenhom agör alɔntui, ku cɔl thëi ajiël. ²³ Wën cï yen kɔc cɔl athiëi, ke la gɔt nhom ë rot bï la röök. Nawën la thëi bën, ke Jethu ë rɛër ë tɛën yetök, ²⁴ ku riäi ke cï yet tɛmec, ke cïi cath apath rin lor yen yom nhom.

²⁵ Nawën bëëk piny ke Jethu bö tənë ke ke cath pïu nhïim. ²⁶ Nawën tiŋ kɔcken ye buɔth ke cath pïu nhïim gokë riöc apɛi, ku luelkë, “Atïm raan cï thou,” ku dhiɛɛukë rin cï kek riöc.

²⁷ Ku kaam awën ke lëk Jethu ke, “Dɛɛtkë wɛpuɔth, ee ɣɛn Jethu, Duškë riöc!”

²⁸ Go Pïter lueel, “Bëny, na ye yï ayic, ke yï yïk ɣa riel ba la tənë yï, ɣa cath pïu nhïim.”

²⁹ Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pïter bën bei riäi yic, ku cieth pïu nhïim ke la tənë Jethu.

³⁰ Ku wën tiŋ yen yom ke biök apɛi, go riöc ku duër diir, go dhiau, “Luäk ɣa Bëny!”

³¹ Go Jethu dɔm nyin yic ku lueel, “Yin raan la gam koor, yenö diu yin?”

³² Ku wën le kek riäi yic, ke yom kääc.

³³ Go atuuc ke tɔ riäi yic Jethu door ku luelkë, “Yin ë Manh Nhialic alanden.”

Jethu aci kɔc tuany Jenetharet kony
(Mk 6:53-56)

³⁴ Gokë wär teem ku lek Jenetharet.

³⁵ Nawën ɲic kɔc Jenetharet Jethu, gokë kɔc thiääk ke ke lëk, ku ɣëthkë kɔc tuany ëbën tənë ye. ³⁶ Ku länkë bïk gɔt, cɔk alanhde thok ë path, ku kuat raan cï ye gɔt ëbën ee pial.

15

Jethu aci ciɛɛŋ kɔk wärkuan düt dhäl yic
(Mk 7:1-13)

¹ Go Parathï ku kɔc piöoc ë ciɛɛŋ kɔc Itharel bö Jeruthalem la tənë Jethu ku thiëckë, ² “Yenö ye kɔckun yï buɔth ciɛɛŋ thɛr wärkuan düt dhäl yic? Keek aacie kecin ë lɔk tuen tɛ mïth kek!”

³ Go Jethu bëër, “Ku yenö ye wek kuc löŋ ë Nhialic, ku yakë buɔth yic ë ciɛɛŋdun

thæer? ⁴ Rin aci Nhialic lueel, "Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man jåam guþp kæreç ka dhil nõk bi thou." ⁵ Ku ayakë lueel aya lön na la raan kën bi yen wun ku man kony, ku lueel, 'Acin tē kuõny we, rin kē muşk kënë ē kën ē Nhialic,' ⁶ ka kēc wun ku man theek. Yen ē tē ye wek wēt Nhialic dhāl yic thīn, ku ye ciēndun thæer yen biathkē yic. ⁷ Awēēn kui, Ithaya aci yic lueel ē rienkun wäär lueel yen wēt ēlā!

⁸ 'Kockä, aa ya leec kethook ku aliu kepuõth.

⁹ Keek aa ya door ku acie duõör ē yic, rin keek aa kəc piõc löön ciēn raan ciēt ke ye löõkiē!

¹⁰ Go Jethu kəc juēc bēn cōl ku lək ke, "Piēnkē wētdiē wedhie ku dētkē yic. ¹¹ Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac."

¹² Nawēn ke kacken ye buõth bō tēnē ye ku luelkē, "Njic lön cī Parathī puõth riääk wēn piñ kek kē ca lueel?"

¹³ Go bēēr, "Kuat raan cīi wēt Wä tō nhial loi, aciī pīr akōlriēc ēbēn bi yōk. ¹⁴ Duõkkē diēer ē ke! Aa cīt cōör thel röt, ku na thel cōr, cōr dēt, ka lööny adhuõm yic kedhie."

¹⁵ Nawēn cī lōnde wit, ke thiēc Pīter, "Tēt yo kääñ kēnē yic."

¹⁶ Go Jethu lək ke, "Cāk kāñ ye deet yiic aya? ¹⁷ Cāk ye tiñ lön kē ye raan cam acie la yepuõ, ee la yeyäc ku le bēn bei? ¹⁸ Ku kāk ye raan lueel aa bēn bei yepuõ, ku aa kek raan cōl ala guþp adumuõm. ¹⁹ Rin puõu yen aye kæreç ye raan looi bēn bei thīn, cīmēn bal ku nāk raan ē path ku kōr ē diäär, ku cuēer ku jam lueth. ²⁰ Käckä kek aa raan cōl aloi kæreç. Ku miēth ye raan mīth ke kēc yecin lōk acie adumuõm."

Tiñ cī gam lön bi Jethu nyaande kony
(Mk 7:24-30)

²¹ Ku jōl Jethu jāl ku ler wun dēt tēthiääk kek Tire ku Thidon. ²² Go tiñ wun Kanaan ciēñ ē tēnē bēn tēnē ye ku lēñ, "Bēny, wēn Debit, kony ya! Nyaandiē aci jōñrac la yeguþp, ku yeen adhēl apēi."

²³ Go Jethu wētde cīi bēēr. Go atuõcke bēn tēnē ye ku lāñkē, "Gām kē wic ku cōl ajiēl! Abuõth yo ke rēēm yonhiim tēthæer awēn!"

²⁴ Go Jethu bēēr, "Yēn aci tuõc tēnē kəc Itharel kuc Nhialic kepēc."

²⁵ Kaam wēn ke tik bō ku cūet rot piny yecōk ku lēñ, "Kony ya Bēny."

²⁶ Go Jethu bēēr, "Acīi path bi miēth ē mīth gām jōk."

²⁷ Go bēēr, "Ee yic Bēny, ku jōk rēēr tē mīth kəc thīn awuthueei cī lööny piny kuany aya."

²⁸ Go Jethu lək ye. "Yin ee tiñ la gam dīt apēi. Kē wic abi looi tēnē yi." Ku kaam thiin awēn ke nyaande pēl kēdāñ piny.

Jethu aci kəc juēc tuany kony

²⁹ Go Jethu jāl ē tēnē ke kuany wār Galilia kōu. Nawēn ke la gāt nhom ku nyuuc. ³⁰ Go kəc juēc kacken tuany bēēi tēnē ye, kəc cī nōl ku cōör ku kəc cī ruai ē rōc piiny, ku miñ cie jam ku kəc juēc kōk. Ku nyuuckē ke yelõm, goke kony bīk pial. ³¹ Go thān awēn gāi wēn tiñ kek miñ ke jam, ku aduany ke cī la cōk, ku nōl ke cath path ku cōr ke daai, ku leckē Nhialic Itharel.

Jethu aci raan tiim kanuan cōl aa kueth
(Mk 8:1-10)

³² Ku cōl Jethu kacken ye buõth ku lueel, "Yēn aci guþp nōñ, rin kockä aaci rēēr kek yēn nīn kadiäk ēmēn, ku acin kē camkē. Ku acā wic ba ke cōl ajiēl ke nēk cōk, tēdē ka la wīik dhēl yic."

³³ Go kacken ye buõth lək ye, "Ye tēnen bi yok miēth yōk thīn roor ē tēn bi kəc juēcä cam?" ³⁴ Go Jethu ke thiēc, "Lak ayuõp kadē?" Gokē lueel, "Aa dhorou ku rec thii lik."

³⁵ Go lək thān awēn bīk nyuc piiny. ³⁶ Ku lööm ayuõp awēn kadhorou ku rec thii awēn, ku rōök Nhialic ku bēny keyiic, ku gēm ke kacken ye buõth bīk ke tēk kəc. ³⁷ Ku jōlkē mīth ēbēn bīk kueth. Ku kuany kəc Jethu buõth awuthueei ayuõp cī dōñ piny gāac kadhorou. ³⁸ Kəc ke cī mīth, rōör ē röt aake ye tiim kanuan, ke diäär ku mīth kēc mat thīn. ³⁹ Ku jōl Jethu kəc cōl ajiēl, ku ler riāi yic ku ler wun cōl Magadan.

16

Jethu aci kuc bi kēnē jāñ gāi looi
(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

¹ Tëwën ke Parathî ku Thaduthî bô tənë Jethu, ku wickê bik deep ë wët, ku yöökkê bî kënë jän göi looi, bî nyuöth ke lön ye Nhialic wëlke gam. ² Go Jethu bëër, “Ayakê lueel tē lööny aköl piny. Abä aliir path bëëi, aköl acî nyaany looi.” ³ Ku na ye nhiäknhiäk ka luelkê, Abî tueny akölê, rin acî piny däm bî la dîl ku looi luäät. Wek aa kē bî rot looi njic tē tîj wek kakkä nhial, ku wek aacie kāk loi röt ëmën ye njic! ⁴ Aa kōc la gup anyon ku gam koor kek aa thiēc kē tînkê. Acîn kēn jän göi bî nyuöth we, ee kēwäär cî rot looi tənë Jona. Ku nyiëëj ke piny ku jiël.

*Duäkkê ye tak cîmën Parathî ku Thaduthî
(Mk 8:14-21)*

⁵ Kaam wën yeet kek wär alöntui, ke tek kōcken ye buöth lön cî kek nhîim mää r bîk miëth cîi muk. ⁶ Go Jethu lēk ke, “Tiëerkê nhîim, ku tietkê röt bāk cîi nhiam cîmën Parathî ku Thaduthî, nhiaamden ke cōl ago puöör cîmën ayum cî yiëk yic luöu.”

⁷ Gokê jam ë kamken, “Ee xo yöök kēlä, rin cîn yen ayuöp cuk bëëi.”

⁸ Go Jethu kē takkê guo njic ku lēk ke, “Wek kōc koor gamdun! Yenö ye wek diëer lön cîn wek miëth? Nöt we cie kân ye deet?

⁹ Cāk lēu ku bāk tak yen tēwäär kueth ayuöp kadhiēc rōör tiim kadhiēc, ku gäacdît cî bēn thiāj awuthueei cî dön piny? ¹⁰ Ku jōl aa yuöp kadhorou wäär cî rōör tiim kanuan cam bîk kueth, ku gäac thiāj awuthueei cāk bēn kuany? ¹¹ Yenö kēc wek ye deet yic, lön yen a ya cîi jam tənë we rin ayuöp? Kē ca lueel akîn, aben ber yic, tietkê röt bāk cî nhiam cîmën Parathî ku Thaduthî!”

¹² Go atuöcke jāl deet yic, lön acîi Jethu lēk ke bîk röt tiit lön dhie ye tääu ayup yic bî puöör, ee lön bî kek röt tiit piöök rēec Parathî ku Thaduthî.

*Pîter acî Jethu njic
(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)*

¹³ Wën cî Jethu yet Cetharia tō Pilipi, ke thiēc kōcken ye buöth ëlä, “Ye jän tak ye Manh Raan na?”

¹⁴ Gokê bëër, “Ayekê lueel lön ye yen Joon raan kōc muöc nhîim, ku lueel kōc kōk lön ye yen Elija, ku aye kōc kōk lueel lön ye yen

Jeremia, tēdē ke ye raan tōj kam kōc kāk Nhialic tîj.”

¹⁵ Goke thiëc, “Na week, yakē tak lön ye yen na?” ¹⁶ Go Pîter bëër, “Yîn ë Raan cî lōc ku dōc, Manh Nhialic pîr.”

¹⁷ Go Jethu lueel, “Yîn acî Nhialic dōc wën Jona, rin yic kënë ëcîi tak ë rot, ee Wä tō nhial yen anyuth ye yî ba lueel këya. ¹⁸ Ku alēk yî ëmën. Yîn acōl Pîter, ku wētde yic, alēl, ku alēl kënë nhom yen bî luan dië buth thîn, ku acîi riel ë jōnrac bî lēu bî thuör piny. ¹⁹ Ku yîn aba gām riel bääny pan Nhialic, kē cîi bî pāl piny pinynhom acîi bî puöl nhial, ku kē ba puöl pinynhom abî puöl nhial aya.”

²⁰ Ku yöök kōcken ye buöth bîk cîi lēk raan dēt, lön ye yen Raan cî lōc ku dōc.

*Jethu ë jam Arēemde ku Thuonde
(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)*

²¹ Ku jōl Jethu wēt agai yic tənë kōcken ye buöth, “Yen abî dhiel la Jeruthalem. Ku yen abî gum apeî kōcdît ë baai cin, ku kōc kāk Nhialic, ku kōc piöök lööj cin aya. Ku yen abî nōk ba thou, ku na ye aköl ye nîn diäk ke yen abî ben pîr.”

²² Go Pîter miëet wei kōc yiic, ku dōk bî cîi ye jam kēlä, ku lueel, “Bēny, acîi Nhialic bî puöl bî rot looi. Kënë acîi rot bî dhiel looi tənë yî!”

²³ Go Jethu yenhom wel ku lēk Pîter, “Jāl yalööm jōnrac! Wïc ba kē cî Nhialic guiir riēnkiē waar yic. Kāk ye tak aacie kāk Nhialic aa wël raan ë path.”

²⁴ Ku jōl Jethu lēk kōcken ye buöth, “Na ye raan wïc bā buöth, ka dhil nhom mää r kăpuöth bî yök ë piërde yic pinynhom ë tēn. Ku dhil puöu riel ku buöth ya, cōk alön wïc kōc kōk ye bîk nōk ë riēnkiē. ²⁵ Rin raan wïc ye bî wēike ë rot njic muk pinynhom ë tēn, ka cîi pîr aköldä bî yök, ku na ye raan mār wēike ë riēnkiē, ku rin ë piöcdiē ka bî wēike muk akölriëc ëbēn. ²⁶ Yenö bî raan yök thîn, tē jiëek yen apeî pinynhom ë tēn ku mēr wēike? Tēdē, ye këpiath nō bî yök bî yen wēike waar? ²⁷ Rin aköl bî Manh Raan bēn kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abî raan ëbēn yiëk ariöp thōj kek

keden cī looi. ²⁸ Ku le tuen ku lueel, wek aa lēk yic, ala kōc kāk rēer ē tēn aacī bī thou agut tē bī kek Manh Raan tīj ke bō ke ye Bēnyjakhom.”

17

Jethu aci guäpde rot waan
(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Nawēn nīn kadātem cōk, ke Jethu cōl Pīter ku Jemith kek wāmēnh Joon, ku lek gōn bār apēi nhom kepēc. ² Tēwēn rēer kek, ke Jethu wañ rot, ku yer nyin cīmēn akōl, ku jōl alāthke yer apēi bīk la diardiar. ³ Kaam awēn ke Mothith ku Elija tul, ku jiēm kē kek Jethu. ⁴ Go Pīter lēk Jethu, “Bēny, apath buk rēer ē tēn. Na wīc ke yen aloi duēl kadiāk ē tēn, tōk kek yī, ku tōk kek Mothith ku tōj dēt kek Elija.”

⁵ Kaam wēn nōt jiēm yen, ke kēcīt rur pat piny abī ciēn tē yekē tīj, ku piñkē Nhialic ke jam ēlā, “Kēnē ē Wēndiēn nhiaar, mit yen pušu tēnē ye piñkē wētde.”

⁶ Nawēn piñ kōc Jethu buōth wēt kēnē, gokē riōc apēi ku wīkkē. ⁷ Go Jethu bēn tēnē ke ku gōt ke ku lueel, “Jatkē rōt. Duōkkē riōc.” ⁸ Nawēn jōtkē kenyīn, ke cīn raan dēt tījkē, ke ye Jethu ē rot.

⁹ Tēwēn dhuk kek piny ē gōt nhom, ke lēk Jethu ke, “Duōkkē kāk cāk tīj lēk raan dēt yet akōl bī Manh Raan jōt ran yic.”

¹⁰ Go kōcken ye buōth thiēc, “Yenō ye kōc piōc lōōj kōc Itharel ye lueel, lōn ē yen Elija yen bī kan bēn tuenj?”

¹¹ Go bēer ēlā, “Ee yic Elija akōj bēn rin bī yen dhēl bēn guir. ¹² Ku alēk we lōn cī Elija bēn thēr, ku akēc kōckā bēn njic ku lui kē keden nhiarkē. Cīt ēmēn aya, Manh Raan abīk cōl arem apēi.”

¹³ Go kōcken ye buōth deet yic lōn nadē ka jam tēnē ke rin Joon raan kōc muōc nhīm.

Jethu aci dhōj la guōp jōrac kony
(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴ Nawēn lek dhuk piny gōt nhom, ke yōk kōc juēc ke tit ke. Go raan tōk bēn ku gut yenhiol piny Jethu nhom, ¹⁵ ku lueel, “Bēny, kony manhdīē. Ala guōp nok ku aci ye gōk

apēi. Aye lac wiet mēec, tēdē ke le wiet wīir. ¹⁶ Ku ē ca bēi tēnē kōckun yī buōth ku akēckē lēu bī pial.”

¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Wek kōc cie lac gam, yakē tak ba rēer kek we yet nēn? Bēi dhōj kēnē tēnē ya.” ¹⁸ Nawēn lek bēi, ke Jethu rēl jōrac, go jāl meth guōp, ku go pial nyin yic.

¹⁹ Nawēn ke kōc Jethu buōth bō tēnē ye ē rot ku thiēc, “Yenō kēc yok ye lēu buk jōj kēnē cuōp wei?”

²⁰⁻²¹ Go lēk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tuen ku lueel, “Na we la gam cōk kuur cīmēn manh ŋaap koor nyin, ka lēkkē ē gōn kēnē, ‘Jālē ē tēn!’ Ka lēu bī jāl. Acīn kē dhal we bāk cīi loi.” Ku lēk ke, “Jōj cīt kēnē ē yen alēu ye ba cuōp wei, rin ye yen cool ē rōök!”

Jethu aci bēn jam ē Thuōnde
(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²² Nayōn akāl tōk, wēn nōot kek Galilia, ke lēk Jethu ke, “Manh Raan abī thōn kōc, ²³ ku abīk nōk, ku na akōl ye nīn diāk, ka bī jōt ran yic.” Gokē puōth dak apēi.

Ajuēr luan Nhialic

²⁴ Nawēn cī Jethu kek atuōccke yet Kaper-naum, ke kōc ē kut ajuēr luan Nhialic bō tēnē Pīter ku thiēc, “Ye raandun piōc ajuēr luan Nhialic tāau piny?”

²⁵ Go Pīter bēer, “Aye tāau piny.” Ku le yōt bī la lēk Jethu. Go Jethu guō kaan wei ku thiēc, “Ye tak kēdē Pīter? Yenā bāny pinyinhom juēr? Ye kōcken baai aye kōc thāi kōk?”

²⁶ Go Pīter bēer, “Aa kōc ē thāi.” Go Jethu lueel, “Na ye kēya ke kōc baai aacie ajuēr ē tāau piny. ²⁷ Ku yen acuk wīc buk kōckā rac puōth. Lōr wīir ku cuat bīdho, ku mīit rēc ba dōm tuen bei ku ŋam thok, ku yīn abī wēu lēu ajuerdiē ku ajuerdu yōk thīn. Yāth ke tēnē ke ke ya ajuērda yōdhie.”

18

Kōc Jethu buōth aaci wēt tēr
(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹ Kaam wēn ke kōc Jethu buōth bō tēnē ye ku thiēc ēlā, “Yenā yen dīt apēi kam kōc tō bāany pan Nhialic yic?”

² Go Jethu meth cöl, ku cöl akääc kenhüim, ³ ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mïth kor, ke wek aaciï bääny Nhialic bi kan yök. ⁴ Këya raan rot dhuök piny bi ciët ë manh kënë yen adit apeï pan Nhialic. ⁵ Ku raan manh koor cit manh kënë lor rienkië, acä lor.

*Ba raan dët thöc këracyic
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)*

⁶ “Na ye raan wëñ mënñ tøk kam ë mïthkã, ku bã maan ka ñuëñ tënë ë raan cit kënë diët ci ruök yeth aleldit tet, ku pik wïir bi mou. ⁷ Ye kërëc yindë pinyhom ye kóc kök kóc wëñ kërëc yiic. Käkã aabi röt dhiel aa looi akölaköl, ku bi yiën dë tënë kóc käkã looi!

⁸ “Ku na ye ciëndu ayi cöskdu yi cöl aloi awuöc, ka tēm bei ku cuat ke wei. Rin anuëñ ba pïr pïr path ke yi ye ñol, tënë tē bi yin la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölrïëc ëbën. ⁹ Ku na ye nyiendu yi cöl aloi adumuööm, ke ñuët bei ku cuat wei. Rin anuëñ ba pïr yök ke yi la nyien tøk, tē tē bi yin la nyin karou, ku bi yi la cuat pan mac.

Kääñ amël ci mää

¹⁰ “Duökkë them bäk mïth thiikã bui. Alëk we bäk ñic lön atuöcken nhial aa rëer Wä lööm akölaköl pan Nhialic. ¹¹ Ku yen Manh Raan yen aci bën ba kóc ci mää bën gäm pïr.

¹² “Lëk ya yic. Na raan ala amääl buöt ku mār amäl tøk ke cii thiärdhoñuan ku dhoñuan nyiëñ piny, ku le amäl kënë wïc? ¹³ Ku na le yök ka mit puöu apeï, miet puöu wär miet puöu wäär tō amël kök thin. ¹⁴ Këlã aya, aciï Wuurdun tō nhial nhia, bi mënñ tøk kam ee mïth thiikã mää.

Të looi wämuuth awuöc tënë yi

¹⁵ “Na loi wämuuth awuöc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kē ci wuöc tēdun wepēc. Na piñ wētdu, ke wek aaci döör. ¹⁶ Na cii wētdu piñ, ke yi cöl raan tøk ayi kóc karou ku dhuökkë tënë ye, ‘Rin bi awuöc ci looi tënë yi ñic kóc karou ayi diäk.’ ¹⁷ Na ñot kuc bi wētden cii piñ, ke lëk akut, ku na kueec bi wēt akut cii piñ aya, ke päl bi ciët raan thäi ku raan ajuër kut, kóc kuc wēt Nhialic.

¹⁸ “Ku wek aa lëk kënë, awuöc cäk bi päl piny pinyhom, aciï bi päl piny nhial, ku awuöc bäk päl piny ë tēn abi päl piny nhial.

¹⁹ “Ku aben lëk we, na mät kóc karou kamkun pinyhom ë tēn, ku thiëckë kē wickë ka gēm Wä tō nhial ke. ²⁰ Rin tē ye kóc karou ayi diäk kenhüim mat ë wētdië ke yen abi rëer kamken.”

Kääñ aluanj cie wēt ye päl piny

²¹ Nawën ke Piter bō tënë Jethu ku thiëc, “Bëny, ya arak dë lëu bi yen wēt päl piny tënë wämäath cä awuöc looi tënë ya? Ye arak dhorou?”

²² Go Jethu bëer, “Alëk yi, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou, ²³ rin bääny Nhialic acit bënñaknhom wïc ye bi kärke kuëñ nyin kek aluakke. ²⁴ Kaam wën kuëñ kek kan nyin, ka aluanj tøk ci wëu juëc apeidit muör bi tënë ye. ²⁵ Ku yen ë cin wëu cool yen wëu ci muör, go banyde lueel bi yaac wei kek tienje ku miethke ku kärke ëbën bi kany cool. ²⁶ Nawën piñ ë wēt kënë ke län banyde apeï ku lueel ëlä, ‘Päl ya kaam thin koor, ku yen abi kärke cool bëny.’ ²⁷ Go bënñaknhom tē mēm yen thin tñ, ku päl kanyde tënë ye ku cöl ajiël.

²⁸ “Kaam wën le aluanj kënë ayeer, ke räm kek aluanj dët rëer kek baai kööny wëu reen lik. Go pac yeth ku yök bi wëuke cool nyin yic. ²⁹ Go lön apeï ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yen abi wëuku cool!’ ³⁰ Go cii gam, ku cöl amac yet tē bi yen wëuke cool. ³¹ Nawën tñ aluëk kök kē ci rot looi, ke riäk puöth apeï ku lek tënë banyden ku lëkkë keriëc ëbën ci rot looi. ³² Go bënñaknhom aluanj kënë cöl ku lueel, ‘Yin acin puöu, yen aci wëu juëc kääny ke tënë yi päl piny rin ci yin ya lön. ³³ Cii lëu ba kany päl piny tënë raandun rëer wek, cimën kēwäär ca luöi yi?’ ³⁴ Ku wën ci yen puöu riäk apeï, ke cöl amac yet tē bi yen kany cool ëbën.” ³⁵ Ku wit Jethu wētde ëlä, “Yen ë tē bi Wä tō nhial luöi we, tē ci wek awuöc ye päl piny kamkun puöu ëbën.”

19

*Jethu apiöc wēt ë lööi
(Mk 10:1-12)*

¹ Wën cî Jethu wët wïc bî lueel thöl, go jâl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan.

² Go kəc juëc apɛi buo̯th, goke kony.

³ Go Parathî kək bən tənə ye, ku wickē bik deep ē wët ku thiëckē älä, “Ye lön̄da raan pušl bî tiɛnde lišši ē path?”

⁴ Go Jethu bë̄r, “Këckē kaŋ kueen athöör yic lön wär ciëk Aciëk kəc wäthɛɛr, aaci cak moc ku tik. ⁵ Ku lueel, ‘Rin ē wët kënë yen abî raan wun ku man nyään̄ piny ku le ker kek tiɛnde, ku keek karou aabi ya many tök.’ ⁶ Këya, aaci n̄ot ke ben aa rou, ee tök. Ku këya, na cî Nhialic ke pušl bî ya moc ku tik, ka cîn raan päl ɲek ē kamken.”

⁷ Go Parathî bən thiëc, “Na ye këya, yen̄o pël Mothith ye bî raan athör lišši gôt ku pël tik?”

⁸ Go Jethu bë̄r, “Mothith aci wärkuan dît pušl bik diäärken aa lišši rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie këya wäthɛɛr ciëk kəc. ⁹ Ku aba lëk we ëmën, na ye mony lišši tiɛnde, ke kəc wïc mony dët, ka cî kërac looi.”

¹⁰ Go kacken ye buo̯th lëk ye älä, “Na ye yen tən ye kən̄ röt luoi thîn kam moc ku tik akan, ka ɲuë̄n bî raan cîi thiëk.”

¹¹ Go dhušk ke ku lueel, “Acie raan ëbën yen bî kē ca lueel gam, aa kəc ye Nhialic kuony. ¹² Raan dët aye dhiëeth ke ya aboi, na cək thiëek tē le yen dît ka cîi dhiëth, ku kəc kək aaye roc bik cîi dhiëth tē cək kek thiëek. Ku kəc kək aacie thiëek rin wïc kek ye bik wët Nhialic yäth tuen̄. Këya, na ye raan gam ē wët kënë, ke gam ku piöoc.”

Jethu adəc mīth

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³ Kəc kək aake cî mīth bë̄i tənə Jethu bî ke bən dəoc, go kəc Jethu buo̯th kəc läät.

¹⁴ Go Jethu lueel tənə ke, “Calkē mīth aabō tənə ya, duškkē ke pën. Raan wïc ye bî la pan Nhialic adhīl gam cīmën ee mīth thiikā.”

¹⁵ Ku cəol mīth yelššm ku tē̄u yecin ken-hīim, ku dəoc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶ Go mony dët kaan̄ nhom ku thiëc älä, “Raan piöoc ye këpiath ɲō ba looi ba pîr akölriëc ëbën yök?”

¹⁷ Go Jethu bë̄r, “Yen̄o ye yîn ya thiëc këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wïc ba pîr akölriëc ëbën yök, ke yî thek lšš̄ke.”

¹⁸ Go mony kënë Jethu bən thiëc älä, “Ye lšš̄ ɲən?” Go Jethu bë̄r, “Duk raan nāk, duk tiŋ raan dët kər, duk cuë̄r, duk kuë̄n̄ wët ē lueth. ¹⁹ Thek wuur ku moor, ku nhia raan dët cīmën nhië̄r yîn rot.”

²⁰ Go riënythii awën dhušk ye ku lueel älä, “Löŋkā aaca muk nhūim ëbën. Ye kē ɲən ba bən looi?”

²¹ Go Jethu bë̄r, “Na wïc ba la cök tənə Nhialic, ke yî la ba kākku la yaac ëbën, ku gam wë̄u tənə kəc ɲōŋ, yîn abî jië̄k la yök pan Nhialic, ku bäär buo̯th ya.”

²² Nawën piŋ ē wëlkā ke mɛɛn, ku jiël ke cî pušu dak rin ē la kajuëc apɛi.

²³ Go Jethu yenhom wël kacken ye buo̯th ku lëk ke, “Abî riël tənə raan ajak bî la pan Nhialic. ²⁴ Ku abən lëk we, apuol yic bî thöröl bak with cök, tənə lön̄ bî raan ajak la pan Nhialic.”

²⁵ Nawën piŋ kacken ye buo̯th ē kënë, ke gēi apɛi ku luelkē, “Na ye këya, ke yen̄a bî la pan Nhialic.” ²⁶ Go Jethu ke döt ku bë̄r, “Acîi raan bî lëu ē rot, bî gam tē kəc Nhialic ye kony, rin Nhialic ē kəriëc ëbën lëu, acin kē dhal ye.”

²⁷ Go Pîter rot jət ku lueel, “Na yook, yok kəc cî kākku ëbën nyään̄ piny ku buo̯thku yî, yen̄o bî ya kēda?”

²⁸ Go Jethu bë̄r, “Wek alëk kënë, tē le kən̄ röt waar, ke Manh Raan abî nyuc thšnyde nhom ē diik yic pan Nhialic, ku week wathiäär ku rou, wek aabi nyuc thöc nhūim aya bāk luŋ kuat Itharel kathiäär ku rou looi. ²⁹ Ku kuat raan cî paande nyään̄ wei kek paan ē man ku nyiërakën, ku wun ku man ku miëthke ku dum ē riënkīë, abî kajuëc yök arak buo̯t, ku abî pîr akölriëc ëbën yök aya. ³⁰ Ku kəc juëc tō tuen̄ ëmën aabi döŋ cië̄n, ku kəc kək juëc tō cië̄n aabi la tuen̄.”

20

Kääñ kəc lui dom yic

¹ Ku ben Jethu bääny Nhialic thöñj ëlä, “Raan dom ëci rial bi la wïc kəc bi duomde bën tem. ² Ku ciëk ariöp bi ya gäm ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³ Nawën təcit lunyluny ë yök, ke la tē ye kəc yəc thün, go kəc kək tün thün ke kääc ke cün kē loikē, ⁴ go lək ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiëk ariöp thönj ke luaidun.’ ⁵ Gokē la. Nawën aköl ciël yic, ku tääñ aköl aya, ke la ayeer ku le bën ke kəc kək. ⁶ Nayon theëi ke la ayeer ku yök kəc kək ke kääc ë path go lək ke, ‘Yenö rëer wek tēwën aköl ke cün kē luaike?’ ⁷ Gokē lək ye ëlä, ‘Acin raan ci yə cöl buk la luui.’ Go lək ke bik la luui aya.

⁸ “Nayon theëi ke wun dom cöl raanden kəc döm ku lueel, ‘Cöl kəc luai, ba ke döm wëuken, ku jək kəc ë ke bö ciëen, bi jäl la thök kəc wën anhiäk jək luai ë rial.’ ⁹ Go kəc ke bö luai yic ciëen bën ku gëm ke wëuken. ¹⁰ Nawën la kəc ke jək luai ë rial bën bi ke bën riöp, ke takkē lön bi ke gäm wëu juëc, ku keek aaci bën riöp wëu cit wëu ci gäm kəc ke lök bën luai yic ciëen.

¹¹ “Gokē wëu däm ke dak puöth, ku jiëmkē wun dom guöp ëlä, ¹² ‘Kəc ke lök bën ciëen, cün luai düt cik looi, aaca thöñj nhüm kek yə, yök kəc ci luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cit ëmën!’

¹³ “Go wët raan tök bëer ëlä, ‘Mäthdië, yin acä jör, ciët yə ci tē bi yən yi riap thün akäl tök cäk. ¹⁴ Däm ariöpdü ku jälë. Aca tak ba raan lök bën ciëen gäm ariöp cit ariöpdü. ¹⁵ Cä la yic ba wëukië gam təcit tē wiëc ye? Yenö ye tiëel yi däm tē muəc yən kəc?’ ”

¹⁶ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Këya, kəc tō ciëen aabi tō tuen ku kəc tō tuen aabi tō ciëen.”

Jethu ajam ë Thuənde kën yic diäk (Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷ Nayon aköl dët ke Jethu cath kek kacken ye buəth ke la Jeruthalem, ke cöl ke taden ë röt ku lək ke, ¹⁸ “Emën yok aala Jeruthalem, ku Manh Raan abi la däm ku yëth kəc kək Nhialic nhüm, ku kəc piöc ë löön. Ku abik tēm thou, ¹⁹ ku thönkē bāny kəc cie kəc Itharel bik läät ku thatkē ku

piëtkē tim ci riiu kōu. Ku na ye nün kadiäk cök ka bi pīr ku jöt bei ë ran yic.”

Man wëet Dhubedi aci Jethu thiëc këden wïc (Mk 10:35-45)

²⁰ Nawën ke man wëet Dhubedi bö tēnē Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiëc bi luai kē wïc.

²¹ Go Jethu thiëc, “Yenö wïc?” Go bëer ëlä, “Tē nyuuc yin thönydu nhom bääny Nhialic yic aköldä, ke yi tən yipuöu lön bi yin wëtkiën kē karou cöl aa nyuc yilööm, raan tök kön cuëc ku raan dët kön ë cam.”

²² Go Jethu dhuök ke ëlä, “Wek aakuc kē thiëckē, yən abi ban apēi ë ninkä ku yən abi nök. Lëukē bāk gum cümendië?” Gokē bëer, “Alëuku.”

²³ Go Jethu lək ke, “Na cökkē we nök ayic ka lëukē bāk gum, ku acie yən la riël ba raan bi nyuc köndiën cuëc ku köndiën cam kuany. Thöckä aa kək kəc ci Wä guiër ke.”

²⁴ Nawën le atuuc kək kathiäar pin, ke riäak puöth tēnē wëet Dhubedi. ²⁵ Go Jethu ke cöl ku lək ke, “Aniëckē lön kəc ci gam bik aa bāny kəc cie kəc Itharel aala riël kəc nhüm, ku acii path bāk ciët ke. ²⁶ Ku kënë acii rot bi looi kamkun. Raan wïc ye bi ya raandit kamkun, adhil rot dhuök piny bi ya luui rin kəc kək, ²⁷ ku na ye raan wïc ye bi ya bëny wenhüm, ka dhil ya aluan dun. ²⁸ Cimen Manh Raan aya akēc bën bi kəc bën loony, aci bën bi kəc bën kony, ku gëm wëike bi kəc juëc waar thou yic.”

Jethu akony cöör karou bik daai

²⁹ Tēwën jiël Jethu Jeriko kek kacken ye buəth, ke buəth kəc juëc apēi. ³⁰ Ku kəc ci cör karou aake rëer ë dhël kēc. Nawën pinkē lön ci Jethu yëet, ke cöt röldit, “Bëny, Wën Debit, kony yə!” ³¹ Go kəc kək ke rël ku yöökkē ke bik biët. Gokē ɲot ke kiu apēi, “Wën Debit! Kony yə.” ³² Go Jethu köc ku cöl ke, ku thiëc ke, “Yenö wiëckē ba looi tēnē we?” ³³ Gokē lək ye, “Bëny awicku buk bën daai.” ³⁴ Go Jethu gam, ku gəot kenyin, gokē daai nyin yic ku buəthkē.

21

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai
(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Tëwën cî kek thişk kek Jeruthalem, ke bô Bethpeec tēthiääk kek gôn Olip, ke Jethu ëci kacken ye buo̯th karou tuo̯c tuenj, ² ku lëk ke, “Lak bëi tō tuenj yiic, ku wek aabä akaja yök ke mac ku manhde yelööm. Luonykë ke ku bëikë ke tēnë ya. ³ Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wïc Bëny ku aabî dhuk ëmën.” ⁴ Kēnë aci rot looi këya rin bî wēt cî lueel ëlä thëer raan kāk Nhialic tîj yenhom tiëeñ,

⁵ “Lëk kōc Itharel, ëmën bënyñaknhom dun abō tēnë week! Alir pušu ee cath akaja, manh akaja.”

⁶ Go kōc Jethu buo̯th la ku loikë cîmën cî Jethu ye lëk ke, ⁷ ku bëikë akaja ke manhde ku kumkë kekōth alāthken, ku nyuc Jethu manh akaja kōu. ⁸ Kōc juëc aacā alāthken thieth dhël yic, ku kōc kōk aacā ayör tiim dhoñ ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹ Go kōc ke tō tuenj yenhom ku kōc ke buo̯th ye, yai looi ku yekë wak ëlä, “Lecku wën Debit! Bëny dōc raan bō rienku lecku Nhialic Madhāl!”

¹⁰ Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke kōc gëi apëi ku yekë thiëc ëlä, “Yenja kēnë?”

¹¹ Ke bëer kōc njic ye ku luelkë, “Yen ë raan kāk Nhialic tîj cāl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu aci la luanj Nhialic
(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹² Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic, ku cop kōc kāj yaac ku kōc yōōc ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kōc wëu waar yiic piny, ku thōc kōc yōōc wei ë kuör. ¹³ Ku lëk ke, “Acî gōt ëlä athör thëer wël Nhialic yiic, ‘Kal luanjdië aci looi bî ya tēn ye kōc wuōt ëbën rōök thîn,’ ku yen acāk wel bî ya tēn cuër.”

¹⁴ Kōc cî cōr ku kōc cî duany aake cî bën tēnë ye kal yic luanj Nhialic, goke kony. ¹⁵ Kōc dīt kāk Nhialic ku kōc gēt löōñ aake cî puōth dak tēwën tîj kek kăpuōth cî Jethu

looi, ku wën ye mīth ket kal yic luanj Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶ Ku luelkë tēnë Jethu, “Ye kë lueel ë mīthkă piñ?” Go bëer, “Aya piñ. Ku këckë kēnë kāj kueen,

‘Yin aci mīth agut mīth thii kor piōōc bīk læc la cōk aa lueel.’ ”

¹⁷ Kaam wën cî Jethu wëlkä lueel, ke jiël geeu ku ler Bethanî tē cî yen bën anin thîn.

Jethu aci tim wak bi riau
(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Nayōn nhiäk, tēwën dhuk kek geeu, Jethu ë nēk cōk. ¹⁹ Nawën tîj tim cīt ñaap dhël yōu, go la cāl bî yök ke cî luok, go yök ke ayör kepëc. Go Jethu lueel, “Yin aci mīth kōñ bën tîj athëer!” Ku nyin yic tēwën ke tim riau.

²⁰ Tēwën tîj kacken ye buo̯th ë kēnë, ke gëi apëi, ku thiëckë rōt, “Yenjö cî tim kēnë guo̯ riau?”

²¹ Go Jethu bëer, “Na gamkë ke cîn diu, ka cie kë ca looi tēnë ë tim kēnë yen luikë ë rot, na cōk a gōn kēnë yen yōōkkë ëlä, ‘Jōt rot ku cuat rot wūr,’ ka loi rot. ²² Ku na lak gam, ke këriëc ëbën yakë ke thiëc tē rōök wek, aa yōkkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yōōñ yic
(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Go Jethu bën dhuk kal yic luanj Nhialic, ku tēwën piōōc yen, ke bānydīt kāk Nhialic ku kōc baai bō tēnë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yin, ye riel nō tō yiguōp ye yin luui kēlä? Ku yenja yik yī ë riel kēnë?”

²⁴ Go Jethu bëer, “Wek aba thiëc wēt tōk aya, na bëerkë apath, ke wek aba lëk raan cā gām riel ye yēn kākă looi. ²⁵ Lëkkë ya, Joon yök riel yen kōc gām lökwëi tēnen, ye tēnë Nhialic aye rielde ë rot?”

Gokë guëek yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tēnë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye nō këc wek wētde gam?’ ²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yōk aa jōny ke rin cî raan ëbën ye gam.” ²⁷ Gokë dhuşk Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacā lëk riel ye yēn kākă looi.”

Käñ cî Jethu lueel rin mīth karou

²⁸ Ku ben Jethu ke thiëc, “Yenö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdië lör lui dom yic ya aköl.’ ²⁹ Go bëër, ‘Yen acii la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰ Go ben la tënë wänden koor ku lëk wët awën ci kan lëk wëndit. Go gam ku cii la. ³¹ Yenja kamken karou ci kë wïc wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Kac ajuër kut ku adëjök ë töt kek kuat moc ë path, aa kek aabi röt kan mat ë bäany Nhialic yic tënë we. ³² Rin Joon raan wäär kac muöc nhüim ëci bën tënë we bi we nyuöth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye kac ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cök awën ci wek kakkä tñj ke loi röt, ke wek aa këc wepuöth waar ku pälkë luoi kärec ku gamkë wëtde.”

*Jethu aci jam ë waal bi rëec bäny nyuöth
(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)*

³³ Ku ben Jethu jam waal ku lueel tënë kac man ye ëlä, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim luok ku rök. Ku wec tē ye mñth tiim guör thñn bik ya miök, ku looi kät. Ku jöl dom riöp yic kac kök, ku le kény wun dët. ³⁴ Nawën le tē ci tiim luok thöön, ke tooc aluöonyke tënë ke bik la gäm abäkke. ³⁵ Go kac awën ci riöp dom yic aloony däm, ku thatkë aluöny tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶ Go aloony juëc tënë aloony tuen bën tooc, ku ñot ke looikë ke tēwäär. ³⁷ Nawën ciëen ke wun dom jöl wände tooc, ku tek lön bi kek ye theek. ³⁸ Go kac awën ci riöp dom yic lueel kamken wën tñj kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bi käñ lök thön aköldä. Bäk näkku ku kärke aabi döñ ke yo.’ ³⁹ Gokë däm ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰ Ku jöl Jethu ke thiëc, “Na bö raan la dom ke loi nö tënë ke?”

⁴¹ Gokë bëër, “Abi kackä nök, ku riöp dom yic wei tënë kac bi ye ayiëk abäkke tē ci käñ luok.”

⁴² Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët ci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, kan kueen?

‘Mën wäär yen ci atëet kuc yen aci bën a mën ril apëi, kënë ë ye luoi Bëny,

ayeku tñj ke path ku dhëen yonyin!’ ”

⁴³ Ku la Jethu tuen ku lueel, “Këya alëk we, bäany Nhialic abi nyaai tënë we ku gëm kac wuöt kök bi wëtde pin ku loikë. ⁴⁴ Ku raan bi löny alëk kënë nhom, ka duöony bi ruöth, ku raan bi alëk kënë lööny yenhom ka niöön yic.” ⁴⁵ Nawën pin kacdit käk Nhialic ku kac gët löön ë jam kënë, ke ñickë lön jiem Jethu rienken, ⁴⁶ ku na cök alön wïc kek ye bik däm, ka ke ci riöc kac juëc tō thñn ë Jethu tñj ke ye raan käk Nhialic tñj.

22

*Jethu aci bäany Nhialic thñj yan thiëk
(Lk 14:15-24)*

¹ Go Jethu bën jam tënë ke ë waal ku lueel. ² “Bäany Nhialic ë duër thñj kek yan thiëk ci bënnyaknhom looi tënë wände. ³ Ku tooc aluöonyke bi kac ci cöl la lëk bik bën yai yic. Gokë kuc ku cik bö yëi. ⁴ Go aloony juëc bën tooc ku thönke ëlä, ‘Lak, lëkkë kac ci cöl lön mñth aaci thök ë guiër, muöör ku nyök cuai aaci nök, këriëc ëbën aci guiër. Bäk yai yic!’ ⁵ Ku keek aake liu puöth thñn, ku puökkë bi ñek ala duömde, ku la raandä luide yic. ⁶ Ku däm kac kök aloony bënnyaknhom, ku banjë ke ku näkkë ke. ⁷ Go bënnyaknhom puöu riäak apëi, ku tooc apuruöökke ku lek kac awën näk aluöonyke nök, ku cuänykë genden. ⁸ Ku cöl aluöonyke ku lëk ke, ‘Yai aci thök ë guiër, ku kac ke ci cöl aa këc aa kac path, aaci kuc ë bën. ⁹ Lak geeu ku calkë kuat kac bäk yök dhöl yiic bik bën yai yic.’ ¹⁰ Go aloony la dhöl yiic ku cölke kuat raan cik yök ëbën, abi yai thiän apëi.

¹¹ “Nawën bö bënnyaknhom bi thän ci guëer yëi bën tñj, ke tñj raan tök ke këc alëth yai ruök. ¹² Go bënnyaknhom lueel, ‘Mäthdië, yi bö tñn këdë ke yi cii alëth yai cen?’ Go mony awën biët ku cii wët bëër. ¹³ Go bënnyaknhom lëk aluöonyke, ‘Derkë cin ku cök ku cuatkë muöth yic ayeer, tē bi yen dhiau thñn ke ñeny yelec.’ ”

¹⁴ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rin kac juëc aaye cöl, ku aa kac lik kek aaye löc.”

*Jethu awic bi wëen wët ajuër
(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)*

¹⁵ Go Parathî la tēden ē rōt bîk tē bî kek Jethu dam thîn, wētden bî lueel, la mat. ¹⁶ Ku toockē kacken abēk ke buōth tēnē ye, ku kōc Antipāth Yērot bîk la wēñ bî wēt rac lueel kegup bî ye dōm. Ku bîk ku luelkē ēlā, “Raana piōōc, anicku yîn ē raana la cōk jam ē yith. Yîn ē kōc piōōc bîk kāk wîc Nhialic looi dhēl la cōk, ke yî cūi diēer kāk ye kōc kōk tak. Ku yîn acie diētden ye kuēēc nhom. ¹⁷ Lēk yō na ye tāktākdu, buk ajuēr aa gam yok kōc Itharel tēnē Cithēr Bēnyaknhom, tēdē ke cuk bî ya gām ye?”

¹⁸ Ku Jethu ēcî ruēēnyden nîc, ku bēer, “Yenō wîc wek ye bāk ya deep wēt? ¹⁹ Calkē ya atîñ wēnh yakē tāāu piny ajuēr!” Gokē yiēk wēēth. ²⁰ Gokē thiēc, “Ye nhom ŋa, ku ye rin ŋa kākā cî giēet wēēth kōu?”

²¹ Gokē bēer, “Aa kāk Cithēr Bēnyaknhom.” Go Jethu lēk ke, “Na nīeckē kēya, gām kē Cithēr Bēnyaknhom kēde, ku gām kē Nhialic kēde.”

²² Gokē gāi, tē cî Jethu wēt bēer thîn, ku nyiēñkē piny ku jiēlkē.

Nhialic abî kōc cî thou cōl aa ben pîr
(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Akōl tōñ awēn ke kōc kōk akut Thaduthî, akut cūi ye ye gam lōn bî Nhialic kōc cî thou ben cōl apîr, bō tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ²⁴ “Raana piōōc, acî Mothith lēk yō ēlā, Na thou raana ku nyiēñ tik piny ke cîn mîth, ke wāmēnh koor ala yōt tik bî mîth dhiēēth yōn mēnhē. ²⁵ Na thōōñku lōn tō mîth tik thîn kadhorou, ku thiēk wēndit ku thou ke cîn mîth, ku dōñ tienje ke wēmēnh buōth ye, ²⁶ ku thou aya ke cîn mîth cî dhiēēth. Ku looi rot kēya tēnē raana ye kek diāk, agut wāmēnh kun ye kek dhorou. ²⁷ Nawēn ke tik thou aya.” ²⁸ Ku lek tuen ku thiēckē, “Tē le kōc cî thou rōt jōt akōldā, bî ya tîñ ŋa, rin cî yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁹ Go Jethu bēer, “Wek aa kōc ril nhîm cîn kē nīeckē, rin cūi wek athōr thēer wēl Nhialic cî gōt ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bî Nhialic kē ye lueel ke bî looi, lēu bî looi. ³⁰ Rin tē le kōc cî thou rōt jōt, aacîi bî thiēek ku aacîi bî thiaak, aabî rēer kecît atuuc nhial. ³¹ Ku na ye rin wēt bî kōc cî thou rōt jōt, ke we kēc wēt cî Nhialic lēk

we thēer kueen? Acî lueel, ³² Yēn ē Nhialic Abaram ku Ithāk ku Jakop.’ Kōc cî thou ke nîc Nhialic, aa pîr alanden. Yēn ē Nhialic kōc pîr, ku kōc cî thou aya.”

³³ Nawēn pîñ thān tō thîn wēt kēnē, ke gēi ē piōōcde.

Lōñ ril lēu bî theek kam ē lōōñ
(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Nawēn pîñ Parathî lōn cî Jethu Thaduthî thōl nhîm, ke mat kenhîm bîk Jethu thiēc aya, ³⁵ ku jōl raana tōk kamken, ³⁶ raana piōōc lōōñ, Jethu thiēc, “Ye lōñ nen yen ril kam ē lōōñ?”

³⁷ Go Jethu bēer, “Yîn adhîl Bānydu Nhialic nhiaar piāndu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhi-amdu ēbēn.” ³⁸ Kēnē, yen ē lōñ ril tuen. ³⁹ Lōñ dēt ril ye kek rou thōñ kek ē lōñ kēnē akîñ, yîn adhîl raana dēt nhiaar cîmēn nhīer yîn rot. ⁴⁰ Lōōñkā karou kek aa ye lōōñ Mothith ēbēn, ku lōōñ ye kōc kāk Nhialic tîñ piōōc, kēr bei thîn.

Jethu acî kōc piōōc lōn yen raana ē tooc Nhialic
(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Kaam wēn cî Parathî kenhîm kut Jethu lōōm ke thiēc ke wēt kēnē, ⁴² “Yakē tak Raana cî lōc ku dōc yeŋa? Ye wēn ŋa?” Gokē lēk ye, “Ee wēn Debit?”

⁴³ Go dhuōk ke ku lueel, “Na ye kēya, yenō ye Wēi Nhialic Debit yōōk bî cōl Bānydiē. Rin ēcî Debit lueel ēlā,

⁴⁴ ‘Acî Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōñdiēn cuēc, yet tē bî yēn kōc aterdu dhuōk ciēēn yīcōk.” ’

⁴⁵ “Na ye Debit cōl, ‘Bānydiē,’ Ke lēu bî ya wēnde kēdē?” ⁴⁶ Go ciēn mēn raana tōñ bēer wētde, ku wēn akōlē yet tuen acî raana tōñ cūi yethok ben kuek bî thiēc.

23

Duōkkē nhiam cîmēn Parathî ku Thaduthî
(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Ku jōl Jethu lueel tēnē kōc juēc awēn ku kacken ye buōth. ² “Kōc piōōc lōōñ ku Parathî kek aatō nyin Mothith. ³ Kēya, aa dhiēlkē ke theek ku luōikē kē yekē lēk we, ku piēñkē kē yekē lēk we, ku duōkkē kākken

yekë ke looi ye kiëët, rin aacie kāk yekë lēk kōc kek yekë ke looi. ⁴ Aa kōc piōōc kārīl yiic bī ke looi, ku aa cie kōc ē kony bīk ke looi. ⁵ Kēriēēc ēbēn yekë ke looi, ayekë ke looi rin bī kek kōc wēŋ. Aa cath ke muk athōr thēer wēl Nhialic. Ku rukkē alēth path, ku mukkē athōr kecin bīk nyuōōth lōn ye kek kōc path thek lōŋ Mothith. ⁶ Ayekë nhiaar bīk nyuc tūeŋ thōc kōcdīt tēnē amat, ku yōn path akōl yai. ⁷ Ayekë nhiaar bī ke aa muōōth athēēk yōn yōc yiic, ku yeke cōl, ‘Kōc piōōc.’

⁸ “Duōkkē rōt cōl aye cōl, ‘Kōc piōōc,’ Rin wek aa ŋek ke wāmēnhē, ku wek aa la raan piōōc tōk. ⁹ Ku acīn raan dhielkē cōl pinynhom tēn, ‘Wā,’ Rin ē Nhialic tō nhial yen ee Wuurdun yetōk. ¹⁰ Ku duōkkē rōt cōl aye cōl, ‘Kōc piōōc,’ Rin wek aa la raan piōōc tōk, ‘Raana cī lōc ku dōc.’ ¹¹ Raandīt apēi kamkun adhil rot dhuōk piny bī luui riēnkun. ¹² Kuat raan rot yāth tūeŋ ē rot abī dhuōk ciēēn, ku raan lir puōu rot tōōu ciēēn, abī yāth tūeŋ.

Jethu aci rēēc Parathī ku kōc gāt lōōŋ nyuōōth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ “Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī, Awēēŋkui! Ee kērac apēi yen ayakē looi, rin ye wek kōc piōōc dhēl cīi kek bī mēt bāāny Nhialic yic. Rin wek aacīi bī mēt thīn aya. Na cōk kōc kōk wīc bīk mēt thīn, ka yakē ke wel nhīim ē piōōcdun cīi la cōk! ¹⁴ Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī, Awēēŋkui! Wek aa cath we rōōk apēi dhōl yiic bāk kōc wēŋ lōn ye wek kōc path, ku wek aa bēēi lēr tuōōr nyīn bīk aa kākun. Wek aabī tēm awuōcdīt tet apēi rin kārēc yakē looikā!

¹⁵ “Kōc piōōc ku wek Parathī, Awēēŋkui! Wek aa piny kuany yic rin bī la raan tōŋ yōkkē bī piōōcdun gam. Na yōkkē, ke tē ye wek ye piōōc thīn, ee ye cōl aye raan pan mac, abī we duēr waan thook!

¹⁶ “Awēēŋkui, wek kōc ē kōc kōk wat nhīim ke we ye cōōr aya, ku luēlkē, raan mēl kuēēŋ rin luan Nhialic, ke rot mac wētde. ¹⁷ Wek aa muōōl ku cōōr! Yenō dīt? Ye mīlāŋ thith aye luak? ¹⁸ Ku bēnkē lueel ēlā, raan mēl kuēēŋ rin yīk ka cīn wētde yic, ku na

kuēēŋ mēl rin ajuēr cī tāāu yenhom, ke rot mac wētde. ¹⁹ Wek kōc cī cōr wēpuōth! Yenō dīt? Ye ajuēr cī tāāu yīk nhom aye yīk guōp ē loi bī ajuēr cī tāāu yenhom ya kēn ē Nhialic? ²⁰ Kēya, tē kuēēŋ raan yīk, ka kuēēŋ ye, ku kāk cī juaar yenhom. ²¹ Ku tē kuēēŋ raan luan Nhialic ka kuēēŋ ye ku Nhialic yen rēēr thīn, ²² ku tē kuēēŋ raan pan Nhialic, ka kuēēŋ māācde, ku yenhom guōp.

²³ “Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī! Awēēŋkui! Wek aa kālīk kākun cāk puur yiic juēr Nhialic, ku wek aacie kārīl ye lōŋ lueel ye kuēēc nhīim, cīmēn bī raan dhiel la cōk ku lir puōu, ku kony kōc kōk ku cīi kōc ye ruēēny. Wek aa dhīl kākā muk nhīim, ke we cīi māl ē juēr kāŋ aya tēnē Nhialic. ²⁴ Kōc mār kōc, wek aacie kāk wīc Nhialic ye looi, ku aa kāk puōl yiic kek aa yakē ke kuēēc nhīim.

²⁵ “Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī! Awēēŋkui! Wek aacīi puōth la cōk, wek aa cīt būiny ku aduuk ye lōōk kōth, ku aa thiāŋ mīith ye rum riel ku mīith ye ke tuōōr nyīn. ²⁶ Wek kōc Parathī cī cōr wēpuōth! Kanke būiny ku aduuk lōōk yiic, yen aabī kek kōth la wīc aya!

²⁷ “Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī! Awēēŋkui! Wek aa thōŋ kek rēŋ cī buth, na tīŋ kekōth ke dhēŋ apēi, ku keyiic alōŋthīn aacī thiāŋ yom kōc cī thou ku kārēc kōk. ²⁸ Kēya, wek aa cīt rēŋkā aya. Wek aaye raan ēbēn tīŋ we path gup ayeer, ku piāthkun alōŋthīn aacī thiāŋ ruēēny ku kārēc kōk ēbēn.

²⁹ “Kōc piōōc lōōŋ ku wek Parathī! Awēēŋkui! Wek aa rēŋ buth tēnē kōc kāk Nhialic tīŋ. Ku giētkē rēŋ kōc path bīk dhēŋ apēi, ³⁰ ku luēlkē ēlā, na yō tō thīn wāār nēk wārkuān dīt kōc kāk Nhialic tīŋ, ŋuōt yōk aa kēc rōt mat ē nāākden yic. ³¹ Kēya, ayakē gam ayic lōn ye wek mīth kōc wāār nāk kōc kāk Nhialic tīŋ! ³² Ku cīt mēnē ye wek kōc ril nhīim, cīn kē yakē gam, kēriēēc ēbēn atō wecin, thāāpkē kārēc wāār cī wārkuōn dīt jōōk! ³³ Mīth kāpieny! Yakē tak bāk poth la pan mac kēdē? ³⁴ Ku rin ē wēt kēnē yen aci Wā we tuōc kōc kāk Nhialic tīŋ. Ku ē kōckā yiic, kōc kōk aa bāk nōk, ku piāātkē

kac kək tim cī rīiu kōu, ku thatkē kac kək yōnkuōn amat yiic, ku yakē ke yōōp gēeth yiic ēbēn. ³⁵ Ku tēdun ye wek luui thīn kēnē, abī awuōc bī teem rin kac cī nōk lōōny weyiēth, jōok nāāk wāār nēk Abel yet nāāk Dhākaria wēn Barakia wāār nākkē luanj Nhialic. ³⁶ Ku lēk Jethu ke, awuōc bī gam rin ē kākā ēbēn abī bēn ē riēc kēnē yeth.

*Jethu ee kac gen Jeruthalem lēk
(Lk 13:34-35)*

³⁷ “Wek kac gen Jeruthalem, wek aa kac kāk Nhialic tīj nōk, ku biōōkkē kac cī Nhialic tuōc we aleel. Aca wīc arak juēc, ba we kony cīmēn dhie ye ajīth miēthke kuōm piny yewuk bī ke kony bī ke cīi gōp, ku wek aaci kuc. ³⁸ Ēmēn abāk tīj ke Nhialic cī yecin miētē bei, ku nyiēn pandun we. ³⁹ Ku ēmēn alēk we, ‘Wek aciī ya bī bēn tīj yet akōl bī wek rōt guiir bāk ya lor tē ben yēn dhuk.’”

24

*Luanj Nhialic Jeruthalem abī thuōr piny
(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)*

¹ Tēwēn jiēl Jethu kal luanj Nhialic yic, ke kōcken ye buōōth bō tēnē ye ku luelkē, “Raan piōōc, tīj, ye luanjdiit dhēēn nō kēnē!” ² Go Jethu bēer, “Alēk we, yōōt dīt yakē tījkā aabī thuōr piny ēbēn ka cīn alēl tōj bī kōōc alēl dēt nhom.”

*Acī Jethu lēk atuōōcke lōn bī ke maan
(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)*

³ Tēwēn rēer Jethu gōn Olip nhom ē rot, ke kōcken ye buōōth bō tēnē ye ku thiēckē, “Lēk yō ye nēn bī kākā rōt looi, ku yējō bī tē bī yīn dhuk pinyinhom ku thōk piny, nyuōōth?”

⁴ Go Jethu lēk ke, “Duōōkkē rōt cōl aduōj. ⁵ Rin kac juēc aabī bēn riēnkiē, ku ye nēk lueel, ‘Ke yēn Raan cī lōc ku dōc.’ Ku aabī kac juēc duōōj. ⁶ Duōōkkē diēer tē tīj wek tōōj ke loi rōt, ku tē piñ wek tōōj kāk wuōt mec yiic. Kākā aa dhil rōt looi, ku acie yen bēn thōk ē piny. ⁷ Rin wuōt aabī thōr kamken ku pan bēnyñaknhom kek pan bēnyñaknhom dēt aabī thōr aya. Cōjdiit apei

abī tō thīn, ku ayiēēkyiēēk piny abī rot looi bēēi juēc yiic. ⁸ Kākā kek aa kāk tuēj.

⁹ “Ku dēt, wek aabī dōm ku yēth we luk yic, ku wek aabī nōk. Ku wuōt ēbēn aabī we maan riēnkiē. ¹⁰ Ku ē tēēn, kac juēc cī wētdiē gam aabī rōt waar, ku kac kāk aabī nēk raandā aluōm ku man raandā nēk. ¹¹ Ku awēj juēc aabī tuōl aya, ku aabī kac juēc rac nhīim. ¹² Ku luoi kārēc abī rot juak apei, kac juēc aabī gamden wai wei. ¹³ Ku raan bī yepuōu dēet yet tē bī yen thou, abī pīr akōlriēc ēbēn. ¹⁴ Ku Wēt Puōth Yam kēnē rin bāāny Nhialic, abī kañ lēk kac ēbēn pinyinhom bīk piñ, ku jōl thōk piny bēn.

*Kēēec bī rot looi tēnē kac Jeruthalem
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)*

¹⁵ “Ala akōl bī wek kērac apei tīj, kēwāār cī Daniel raan kāk Nhialic tīj jam ē ye.” (Raan kuēn adhīl kēnē deet yic!) ¹⁶ “Kōc rēer Judia, ku tījkē ē kēnē, ka dhil rin gat nhīim roor bīk la thiaan. ¹⁷ Ku na rēer raan ayeer, ka cīi ben la yōt bī la guik kē muk. ¹⁸ Ku na tō raan dom yic, ka cīi ben dhuk baai bā alanhde la lōōm. ¹⁹ Diāār liēc ku diāār muk mīthkor aabī gum apei dīt ye nīnkā. ²⁰ Rōōkkē bī rot cīi loi wiir yic rut, tēdē akōl cīi kac ye luui. ²¹ Kōc aabī gum apei ye nīnkā, gum kēckē kañ yōk tēwāār ciēc Nhialic kac agut cīt ēmēn. Ku aciī rot bī bēn looi. ²² Na kēc Nhialic looi bī nīnkā cōl alik, nūōt aciīn raan cī pīr. Ku rin kōcken cī lōc, aciī nīn cōl alik.

²³ “Wek aa lēk, na le raan yōōk we, ‘Tiēn kē Raan cī lōc ku dōc kīn, tēdē ke lueel, tiēn kē yen akan!’ Ke duōōkkē gam. ²⁴ Rin kac juēc aabī bēn ku lueel nēk, ee yēn Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt, ee yēn raan kāk Nhialic tīj, ku loikē kārīl kac gōi, na lēukē, ke mār kac cī Nhialic kuany. ²⁵ Tiētkē rōt, kēriēc ēbēn alēk we ēmēn bāk nhīim tīr kē bī bēn.

²⁶ “Kēya, na le raan lēk yī ēlā, ‘Yen akan atō roor tēēn!’ Ke yī duk la, tēdē, ‘Yen akīn aciī thiaan tēn,’ Ke duk gam. ²⁷ Rin tē dhuk Manh Raan ka guōkē nīc. Abāk tīj cīmēn bir deñ dhie yen nhial reet yic, ku tīj lōj ku lōjē.

²⁸ “Dët aya, abï ciët mën dhie na cï cuər kenhiim kut, ka la kē ŋuetkē.

Aköl bi Manh Raan bën
(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹ “Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kōc jāl gum apēi, aköl abï kum nyin bi piny cuəl, ku pēēi acii bi ruēl. Ku kuēl aabi rōt yāāk ku löönykē. ³⁰ Kē bi bën Manh Raan cōl aŋic abï tiŋ nhial, ku kōc ēbēn pinynhom aabi yiic ŋēer kākken rēc cīk looi. Ku keek aabi Manh Raan tiŋ ke bō pial yiic nhial ke diik ku riēdīt apēi. ³¹ Ku abā atuōōcke tooc bīk kēcīt lōōr yup yic, bi kek kōcken cī lōc kuōōt yiic pinynhom ēbēn.

³² “Ŋiēc kē ē kēnē tim cīt ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr acī thiōk. ³³ Kēya, tē tiŋ wek kāk kē ke loi rōt aya, ke ŋiēc kē lōn cī yen thiōk apēi. ³⁴ Alēk we, wek aacii bi mār tē cōk kāk kē rōt looi. ³⁵ Nhial ku piny aabi liu, ku wētdiē acii bi kaŋ mār.

Rēer yi cī rot guiir
(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Acīn raan ŋic aköl bi kāk kē rōt looi. Na cōk atuuc nhial, ayī Wēnde, ka cīk ŋic. Ee Wā ē rot yen aŋic ye. ³⁷ Bën Manh Raan abï ciët kēwār loi rot wār pūr Noa. ³⁸ Ee nīnkā, aboōdīt nhom tuēŋ, kōc aake rēer ke mit puōth, ke ye luui ruēi ku yēi yet aköl le Noa riāi yic, ³⁹ ku ē cīn kēn ŋic yet tē bīi aboor. Ku muōu kōc ēbēn. Yen abï ciët bën Manh Raan aya. ⁴⁰ Tēēn na cōk kōc karou luui dom yic, ke raan tōk yen abï nyaai ku nyiēēŋ raan dēt piny. ⁴¹ Ku diār karou lui tētōk aabi ke tiēŋ tōk nyaai, ku nyiēēŋ tiŋ dēt piny.

⁴² “Kēya, guiēr kē rōt ku tiēr kē nhīm, rin wek aa kuc aköl bi Bānydun bën. ⁴³ Yen acīt kēn na raan la baai ŋic tē bi cuār bën thīn wakōu, ka rēer ke yiēn, ku cīi cuār pāl bi kāk kē nyaai. ⁴⁴ Ke week aya, wek aa dhil rēer we tīt, rin acāk ŋic ye nēn bi Manh Raan bën.

Ŋic Bāny ku loi luōide akōlaköl
(Lk 12:41-48)

⁴⁵ “Na ye kēya, yeŋa alony path ku ŋic kāŋ apēi, bi bēny nyāāŋ paande, bi kacke aa gām miēth akōlaköl? ⁴⁶ Alony mit guōp, alony bi bēny yōk ke loi luōide apath tē

dhuk yen! ⁴⁷ Alēk we, abï alony kēnē tāāu kāk kē yiic ēbēn. ⁴⁸ Ku alony cīi luōide bi ŋiēc looi, rin yen ye tak lōn cīi bānyde bi lac dhuk, ⁴⁹ ku kuc kōc pan bēny ciēēŋ, ku ye cool wiēet kek kōc dek ē mār, ⁵⁰ ke bānyde abï la luāt yeguōp aköl cīi ye tak lōn yen aköl bi yen bën. ⁵¹ Ku yeen abï bēny tēm awuōcdīt, ku mēt tē rēer kōc rēc thīn, ē tēēn kōc aa rēer ke dhiau ke ŋeny kelec.”

25

Kāāŋ nyūr kathiār

¹ Ku ben Jethu kāāŋ dēt thōōth, ku thōōŋ bāāny Nhialic ēlā, “Nyūr kathiār aake cī kākken ye kek mer lōōm ku lek yan thiēēk yic. ² Kam ē nyūr kē, nyūr kadhiēc aake pel nyīn, ku nyūr kadhiēc aa cīi nyīn pel. ³ Nyūr aa bēl kē aake cī mermerken lōōm ku cīk miōk dīt muk. ⁴ Ku nyūr ŋic kāŋ aake muk mermerken ku miōk dīt tet aya. ⁵ Nawēn ka athiēēk gāāu bi cīi lōc bën, gokē tōc bīk nin.

⁶ “Nawēn wēer ciēl yic, ke piŋ duōōt, ‘Athiēēk abō, bāk ayeer ku luōrkē!’ ⁷ Go nyūr awēn kathiār rōt jōt kedhie ku dēēpkē mermerken. ⁸ Go mermer nyūr aabēl cīi dēp apath rin cīn kek yiic miōk. Gokē nyūr kōk kē lim, ‘Miackē yō ē miōk, mermerkua aacii dēp.’ ⁹ Gokē bēer, ‘Miōk acii yō thōŋ, lak tē ye miōk yaac thīn bāk la yōōc miōkdun.’ ¹⁰ Go nyūr aabēl la bīk la yōōc miōk, ku go athiēēk guō lōk bën kecōk. Go nyūr awēn cī rōt guiir la kal yic kek athiēēk tēwēn dieer yai thīn, ku thiōk kal thok.

¹¹ “Nawēn la nyūr awēn cī la yōōc miōk dhuk ke cōt, ‘Bēny, Bēny, ŋāny yō kal thok!’ ¹² Go athiēēk bēer, ‘Ye wek yīŋa?’ Wek aacā ŋic!”

¹³ Ku wit Jethu wētdē ēlā, “Rēer kē we cī rōt guiir, rin wek aa kuc aköl bi yēn bën.”

¹⁴ Ku ben Jethu kāāŋ dēt bēn thōōth ku lueel, “Bāāny Nhialic abï thōŋ ke mony la ken y wun dēt, cā aluōōnyke cōl ku gēm ke wēēu bi keklōk luui. ¹⁵ Ku yīk aluōōny tōk tim buōōt. Ku gēm alony dēt tim thiār dhiēc, ku gēm alony ye kek diāk tim thiār. Acī wēēu tek kēya cīt tē ŋic ŋek luui thīn, ku jiēl bi la ken y. ¹⁶ Go alony cī yiēk tim buōōt, wēēuke

la luoi ku yök tim buot dët. ¹⁷ Ku lui alony cī gām tim thiārdhiēc cīmēn alony wēn aya, ku yök tim thiārdhiēc dët. ¹⁸ Ku la alony cī gām tim thiāār wēu bānyde la wuot piny ēbēn.

¹⁹ “Nawēn ke bānyden jāl dhuk, ku cōl aluonyke bī wēuke bēn kuēn nyīn. ²⁰ Go alony wāār cī gām tim buot bēn ku lueel, ‘Bēny, wāār yīn acā gām tim buot, ku ēmēn tīn, yēn acī tim buot dët juak thīn.’ ²¹ Go bānyde leec luōiden pēth cī looi ku lueel, ‘Yīn acī wēu lik nīec muk apath ku juak keyiic, kēya ēmēn yīn aba tāau kājuēc yīic ba ke muk. Bāār rēerku yō mit puōth yodhie.’

²² “Ku ben alony cī gām tim thiārdhiēc bēn ku lueel, ‘Bēny yīn acā yīek tim thiārdhiēc wāār le yīn kēny, ku yēn acī lōk luui ku juak tim thiārdhiēc dët thīn.’ ²³ Go bēny leec luōiden cī nīec looi ku lueel, ‘Yīn alony puōth kān tiit apath. Yīn acī kālīk tiit apath, ku ēmēn yīn abī tāau kājuēc nhūm, bāār miēt puōu ē bāāny bāānydu yīc.’

²⁴ “Go raan cī tim thiāār lōom bēn ku lueel, ‘Bēny, aca piñ lōn ye yīn raan col puōu rap kēc puur tem, ku kuany kāk ke kēc ke wēer piny. ²⁵ Kēya, yēn acī riōōc ku la wēuku wēc piny. Nō! Wēu wāār ca kuēi ya aa kīk.’ ²⁶ Go bēny lēk ye ēlā, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na nīc lōn ye yēn rap tem, rap kēc puur, ku lōn ye yēn kān kuany, ku aa kēc pok. ²⁷ Nuōt yīn acī wēukiē dhiel gām raan nīc luōi wēu, na la dhuk ciēn, ke ya yök wēukiē ke cī keyiic juak. ²⁸ Nyaaikē wēu tēnē ye ku gām kē ke raan la tim buot. ²⁹ Rin raan kālīk nīec muk abī kākke juak yīic, ku raan cīi kān ye nīec muk, abī kēden tō thīn nyaai. ³⁰ Ku cuatkē alony rēec kēnē muōōth yīc ayeer, ku tēn dhiēu abī tō thīn, ke kac yelec.’

Lundit

³¹ “Akōl bī Manh Raan bēn ke duaar, ku atuuc nhial ēbēn ke cath ke ye, abī nyuc thōnyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³² ku thāi ēbēn aabī guēr yēnhom. Ku aabī tek yīic akuut karou, cīmēn raan la thōk, yēn amēl ku apīyeem tek thook. ³³ Ku tēu amēl kōnden cuēc ku apīyeem kōn cam. ³⁴ Ku Bēny abī kōc kāk lōn cuēc lēk, ‘Bāk, kōc cī Wā

dōc ku lōmkē bāāny cī guiir tēnē we tēwāār ciēk piny. ³⁵ Wēn cī cōk ya nōk, wek aacā muōōc kēcām. Ku wēn cī rou ya nōk wek aacā muōōc kēdek, ku wēn ye yēn jāl, wek aacā lor pandun, ³⁶ ku wēn cīn yēn lubo wek aacā ruōk kōu, ku wēn tuēny ya wek aacā la neem, ku wēn cī ya mac, wek aacā bēn tīn.’

³⁷ “Ku kōc wēn aabī wētde dhuk nhom ēlā, ‘Bēny, yī cuk tīn nēn yī nēk cōk buk yī muōōc kēcām? Ku nēk rou yī buk yī muōōc kēdek, ³⁸ ku cuk yī tīn nēn ke yī bō kēny yīc buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruōk kōu? ³⁹ Yī cuk tīn nēn ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?’ ⁴⁰ Ku abī Bēny nāknhom lēk ke, wēt yīc alēk we, ‘Kēriēc ēbēn cāk luōi raan tōk kam wāmāthkiē thiikā, aa cāk luōi ya aya.’

⁴¹ “Ku abī lēk kōc lōn cam, ‘Aa wek kōc cī cieen, jāl kē ē tēn bāk la many dēp yīc akōlriēc ēbēn, many cī guiir tēnē jōn rac ku atuōōcke ēbēn. ⁴² Rin wāār nēk cōk ya, wek aa kēc ya muōōc kēcām, ku nēk rou ya ku wek aa kēc ya muōōc kēdek. ⁴³ Ku wāār yēn ē jāl ku wek aa kēc ya gōōn pandun, ku yēn ya cīn kōu alath, wek aa kēc ya ruōk kōu, ku yēn a ya cī tuaany, ku mac ya ku wek aa kēc bēn bāk ya neem.’ ⁴⁴ Ku kōckui aya aabī thiēc, ‘Bēny, yī cuk tīn nēn ke yī nēk cōk ku rou, ku ye nēn yī bō kēny yīc, ku cīn alanh cēn, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akēcku kony?’ ⁴⁵ Ku abī bēer, tēnē ke, ‘Wēt yīc alēk we, kēriēc ēbēn kēckē luōi wāmāthkiē thiikā, ka kēckē luōi yēn aya.’ ⁴⁶ Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akōlriēc ēbēn, ku kōc path aabī la tē bī kek pīr thīn akōlriēc ēbēn.”

26

Amat nēk Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawēn cī Jethu thōk jam kek kōcken ye buōōth, ke lēk ke, ² “Cīmēn nīc wek ye, Yan Ayum cīn yīc luōu abī yecōk jōk nīn karou bī bēn. Ku Manh Raan abī luōm tēnē kōc rēc bīk piāāt tim cī rīu kōu.”

³ Kaam awēn ke kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai Itharel, aake mēt pan raandit kāk Nhialic cōl Kaipa, ⁴ ku guirkē tē bī kek Jethu dam thīn ke cīi nīc ku nāk. ⁵ Ku luelkē,

“Acuk dām aköl yai. Yok aabī tiit bī kōc kaŋ jāl, rin na dāmku, ke kōc ŋoot yai yic, tēdē ke kōc juēc aa thār kek yo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuōth
(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶ Tēwēn rēer Jethu Bethanī pan raan at-uet cōl Thaimon, ⁷ ke tik bō tēwēn mīth yen, ke muk tōny koor cī cuēc tiom ril la yic miök nīr ye ɣōc wēu juēc apēi, ku kuem thok ku luuŋ miök Jethu nhom ēbēn. ⁸ Go kōc Jethu buōth puōth dak wēn tiŋ kek kēnē, ku jīēm kē kamken, “Yenō tuuk yen miök nīr?” ⁹ “Miök nīr kēnē ŋuōt aci ɣaac wēu juēc ku gēm wēu kōc ŋōŋ.”

¹⁰ Go Jethu kē luelkē ŋic, ku lueel tēnē ke, “Pālkē, yenō nyieeny wek ye? Kē cī looi tēnē ɣa yen tiŋ, ee kēpath apēi. ¹¹ Kōc ŋōŋ aabī rēer kamkun akōlakōl, ku ɣen aci bī rēer kek we akōlakōl. ¹² Wēn luuŋ tiŋ kēnē miök ɣaguōp, ee looi kēya bā tōc bī guāpdiē guiir bī jal thiōk. ¹³ Wek alēk yic, kuat tē bī Wēt Puōth Yam piōc thīn pinynhom, kē cī tiŋ kēnē looi, abī ɣa lueel bī ye atak.”

Judath aci Jethu ɣaac
(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴ Nawēn ke raan tōk kam atuuc kathiāār ku rou, cōl Judath Ithkariōt la tēnē kōcdīt kāk Nhialic ¹⁵ ku lueel, “Yenō bāk yiēk ɣa tē thōn ɣen we Jethu?” ¹⁶ Gokē gām wēu juēc. Ku jōl tē bī yen Jethu dām thīn wīc.

Jethu aci miēth yai cam kek atuōcke
(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷ Nawēn akōl tuen Yandīt Ayum cīn yic luōu, ke kōc Jethu buōth bō tēnē ye, ku thiēckē, “Ye tēnen wīc bī yok miēth yai guiir thīn tēnē yī?”

¹⁸ Go bēer, “Lak geeu tēnē ŋekdīt ku lēkkē ye, ‘Aye Bānyda lueel, akōl bī luōidiē thōk aci bēn. Ee paandu yen abī ɣen Yan Ayum cīn yic luōu cam thīn kek kōckiēn ɣa buōth.’ ”

¹⁹ Go kōc ē biōōth kē cī Jethu lēk ke looi, ku guirkē miēth yai.

²⁰ Nawēn la thēi bēn ke Jethu nyuc kek kōcken ye buōth kathiāār ku rou bīk mīth.

²¹ Tēwēn mīth kek ke lueel Jethu, “Wek alēk yic, raan tōk kamkun abā luōm.”

²² Gokē puōth riāāk apēi ku gēikē, ku thiēckē tōk-tōk, “Makei! Ye yic? Ye ɣen Bēny?” ²³ Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun lut yecin kek ɣa aduōk yic, yen ē raan bī ɣa gaany. ²⁴ Ee yic, Manh Raan abī nōk cīt tē cī gāt ye rienke athōr thēer yiic. Ku raan bī ye luōm abī gum apēi! Ku aŋuēēn tēnē ye diēt kēc kaŋ dhiēēth.”

²⁵ Ku Judath aya, ēcī Jethu thiēc, “Raan piōc, ye ɣa?” Go Jethu bēer, “Ee yī.”

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

²⁶ Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dōc ku bēny yic, ku gēm kōcken ye buōth ku lueel, “Lōmkē kēnē, ku camkē, kēnē ee guāpdiē.”

²⁷ Ku lōm aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke ku lueel, “Dēkkē thīn ēbēn.” ²⁸ “Kēnē ē riēmdiē, riēm dōr kek Nhialic, bī kuēr rin bī adumuōm kōc ēbēn pāl piny. ²⁹ Alēk we, ɣen aci bī bēn dek muōn abiēc pinynhom tēn kek we, ɣet akōl bī yok ye dek ɣodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kē bī Pīter ye jai lueel
(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰ Nawēn cīk jāl thōk ke ket waak ku lek ɣon Olip cōk.

³¹ Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackiē, wek aabī kat ɣa ē wēer kēnē cīmēn kēwāār cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, ‘ɣen abā abiōōk cōl anāk ku amēl aabī wēer.’ ³² Ku tē cī ɣen rot jōt raŋ yic, ke ɣen abī kaŋ la Galilia ba we la tiit thīn.”

³³ Go Pīter lueel tēnē Jethu, “ɣen aci bī kat tē cōk kōc ēbēn kat yī!” ³⁴ Go Jethu bēer, “Alēk yī, ee wēer kēnē, ke thōn ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diāk.” ³⁵ Go Pīter dhuōk ye, “Na cōk ɣa nōk kek yī, ke yīn acā bī kaŋ jai.” Ku lueel kōcken kōk ye buōth ēbēn kēya.

Jethu arōck ke ŋic lōn bī ye nōk
(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶ Kaam wēn ke Jethu kek kōcken ye buōth la tē cōl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuōckē tēn, ku yiēnkē, ɣen ala tēēn ba la rōōk.” ³⁷ Ku cōl Pīter ku wēēt Dhubedī karou, ku jōl rēer ke nēk atiēēl, ku dhiēu apēi yepuōu. ³⁸ Ku lueel tēnē ke, “ɣen ad-hiau puōu apēi, ee thou guōp. Rēer kē tēn ku yiēnkē.”

³⁹ Ku le tuerj tēthin-nyōt, ku rēeny rot piny ke gut yenhom piny ku rōök ēlä, “Wä, na lēu rot ke yī cōl kēreec tit ya aciī bō. Ku acie wēt piändiē, ee wēt piändu.”

⁴⁰ Nawēn ke dhuk tēnē ke kadiäk ku yök ke ke nin. Go lueel tēnē Pīter, “Niēnkē! Cäk yiēn tēthin-nyōt? Yenjö ye wek nin kēlä?”

⁴¹ Yiēnkē ku rōökkē bī we cīi them jakreec. Pušu ē gam ku guōp acīn riel.”

⁴² Ku ben jāl ku le rōök ēlä, “Wä, na cīi kēreec kēnē jiēl, ke wēt piändu abī rot looi.”

⁴³ Ku ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke nin, rin cī nin ke göök apēi.

⁴⁴ Goke nyāān piny ku ben jāl, ku ben la rōök cīmēn awēn, kēn ye kek diäk. ⁴⁵ Ku dhuk tēnē kacken ye buōth ku lueel, “Nōt we nin! Lāānkē? Tēn nin aci thök, tiēnkē Manh Raan aci luōm kōc rēc. Ēmēn tē bī ya jal thōn kōc rēc aci yēēt. ⁴⁶ Raan cā luōm aci bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm!”

Jethu aci dām

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷ Tēwēn nōt jiēm yen, ku Judath raan tōn kōc atuuc kathiāār ku rou yēēt. Ku yeen ē cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdīt kāk Nhialic ku kōcdīt baai tooc. ⁴⁸ Ku Judath aci kōc awēn cath kek ye, lēk tē bī kek raan wīckē bīk bēn dām nīec thīn, ēlä, “Raan ba muōōth ku ciēm yen ē raan wiēckē. Damkē ku kuathkē.”

⁴⁹ Kaam wēn yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny,” ku muōōth ku ciim. ⁵⁰ Go Jethu bēer, “Māthdiē, loi kēnē bī yīn ē tēn.” Go kōc awēn bēn ku dōmkē Jethu ku derkē. ⁵¹ Go raan tōk kam kōc awēn rēer kek Jethu palde miēēt bei, ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic yīc, abī tēm yīc wei. ⁵² Go Jethu lēk ye, “Dhuōk paldu tēden awēn, kōc ye wīc bīk kōc nōk, aabī thou aya kēya. ⁵³ Cäk ē tak lōn nadē, ka lēu ba Wä thiēec bī ya tuōc atuuc nhial juēc apēi bīk ya bēn kony? ⁵⁴ Ku na ye kēya, ke wēl athōr thēer Nhialic bī rōt tiēn, wēl ye lueel ka dhil rot looi kēlä?”

⁵⁵ Ku kaam wēn ke lueel Jethu tēnē ke ēlä, “Cäk bēn we muk atuel ku paal bāk ya bēn dām, ciēt ya ye raan kōc rum? Yēn ee rēer kek we akōlakōl ya piōōc kōc luanj Nhialic, ku wek aa kēc ya dām. ⁵⁶ Ku kēnē aci rot

looi bī kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yīc yenhom tiēn.” Ku jāl kacken ye buōth ēbēn nyāān piny ku kētkē.

Jethu aci yāth luanj bāny Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ku jāl kōc awēn cī Jethu dām, Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic Itharel, ku kōc piōōc lōōn kenhīim mat thīn.

⁵⁸ Ku Pīter ē biōth, ke mec kōc cōk ciēen agut tē yēēt yen pan bēny luk yic. Ku nyuuc kek kōc bēny tiit, ku jāl rēer bī kē lui Jethu tīn.

⁵⁹ Bāny luk ku kōcdīt kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wīc guōp awuōc cī looi, rin bī kek ye tēm thou. ⁶⁰ Ku acīn awuōc cī bēn yök, cōk alōn ye kōc juēc ye luōm lueth, ke wēlken akēc rōm. Nawēn ke kōc karou jōt rōt, ⁶¹ ku luelkē, “Acuk piñ ke lueel, ‘Yēn abī luanj Nhialic kēnē thuōr piny, ku na ye akōl ye nīn diäk ke yēn abī dēt buth nyiēnde.’ ”

⁶² Go Kaipa raandīt kāk Nhialic rot jōt ku thiēec Jethu, “Cīn wēt dhuk nhom ē wēl cī lueel yīguōpkā yīc?” ⁶³ Go Jethu biēt. Go Kaipa bēn lēk ye, “Yīn athiēec rin Nhialic ba lēk yō lōn ye yīn Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic.”

⁶⁴ Go Jethu lēk ye, “Ee yic, cīt tē ca luēl ye. Ku aņot lēk we ēbēn lōn ēmēn yet tuerj, wek aabī Manh Raan jāl tīn ke cī nyuc cuēny Nhialic nīc kān looi ēbēn, ku bīi puōl nhīim nhial.”

⁶⁵ Go Kaipa alāthke ret yīc yekōu ku lueel, “Acī Nhialic tōon guōp. Yenjö nōt wīcku kōc kōk bī bēn jam kāk cī looi ēmēn? Ku wek aaci tē tōon yen Nhialic thīn piñ. ⁶⁶ Yenjö yen wētdun?” Gokē bēer, “Ala guōp awuōc, adhīl nōk.”

⁶⁷ Ku jāl kōc kōk aa nūōōt nyin ku guutkē kecin. Ku lēk kōc kōk ye tēwēn ye kek ye gut,

⁶⁸ “Raan cī lōc ku dōc, mēek raan yī gut?”

Pīter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kaam wēn nōt rēer Pīter piiny kal yic pan bēny, ke nyēn lui pan Kaipa bō tēnē ye ku lueel, “Yīn aya, yīn yī rēer kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰ Go jai kenhīim ēbēn ku lueel ēlä, “Yēn aciī raandun ye lueel nīc diēn. Ku kē ye

lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹ Ku ler ayeer. Go nyen dët alony bën ku lëk kəc awën kääc thïn, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷² Go Piter bën jai ku kuëëñ ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³ Ku kaam awën, ke lueel kəc kääc thïn tənë Piter, “Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cïmënden.”

⁷⁴ Go Piter rot bën kuëëñ, “Nhialic abä nök tē cï yēn yic luel! Yen akuc raan jiem wek riēnke!” Nyin yic tēwēn ke thōn ajith kiu. ⁷⁵ Go Piter kēwäär cï Jethu lëk ye tak. “Tuen ke thōn ajith kēc kiu, ke yin abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cï guöp yār ku dhiēu.

27

Kəc Itharel aaci Jethu gaany tənë Pilato (Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

¹ Nayōn nhiäk rial yic, ke bānydīt kāk Nhialic, ku kəcdīt baai mēt tē bīk luōi Jethu ku bīk nök. ² Gokē rek ku kuēthkē tənë bēnydīt Pilato, raan Roma.

Judath aci thou (Luo 1:18-19)

³ Nawēn le Judath, raan wäär gəony Jethu tñ, lōn cï Jethu tēm thou, ke riääk puōu apēi ku dhuk wēēu ke cï ye riōp ciēēn tənë bāny luk. ⁴ Ku lueel, “Yen aci kērac looi rin cï yen raan cīn guöp awuōc luōm ë lueth.” Gokē bēer, “Ee wētdu, acīn kēda thīn.”

⁵ Go Judath wēēu cuat kal luan Nhialic yic, ku le rot nōök.

⁶ Go bāny kāk Nhialic wēēu kuany ku luelkē, “Acī path buk wēēukā mat wēēu ye juaar yiic yōn Nhialic, rin ye kek wēēu ë riēm.” ⁷ Ku jolkē tē bī kek wēēu luōi thīn guēek yic. Nawēn ke matkē yic bīk piny ye ke tiōp wec thīn kəc cuēc ë tōny, yōc ë wēēukā, ku bī ya tē ye kəc thāi cī thou Jeruthalem thišk thīn. ⁸ Ku ë yen kē ye dom kënë cōl, ke cōl, “Tiōm Riēm,” agut ya akölē.

⁹ Ku kënë cï Jeremia, raan kāk Nhialic tñ, lueel ëlä thēer aci yēnhom tiēñ, “Aaci wēēu lōōm, wēēu kek ke cï kəc Itharel gam bī ya kek yōc yēn,

¹⁰ ku yōc kek piny raan cuēc ë tōny cīmēn cī Bēny ye lëk yēn.”

Pilato aci Jethu thiēc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹ Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiēc, “Ye yin Bēnyñaknhom kəc Itharel?”

Go Jethu bēer, “Ee yēn, cīt tē ca luēl ye.”

¹² Ku acīn wēt cī bēer wēl juēc ke ye bāny Itharel luēl yeguöp. ¹³ Go Pilato thiēc, “Cīi kājuēc cī yī gaanykā ye piñ?”

¹⁴ Go Jethu biēt ke cī wēt Pilato bēer. Go Pilato gāi apēi.

Jethu aci tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

¹⁵ Ruōōn ēbēn, aköl Yan Ayum cīn yic luōu, bēnyñaknhom ee raan tōk kam kəc cī mac lony, tē wīc kəc baai ye bī lony. ¹⁶ Ku ë ruōōn kënë raan cī kārēc apēi looi cōl Barabath ë mac. ¹⁷ Nawēn cī kəc kēnhīm kut, ke thiēc Pilato ëlä, “Yēñ wiēcckē ba lony tənē we, ye Barabath aye Jethu, ye cōl Raan cī lōc ku dōc?” ¹⁸ Rin ee ñic Pilato lōn ë yēn tiēl yēn ë thōn kek Jethu ye.

¹⁹ Tēwēn cī Pilato nyuc thōnyde nhom luk yic, ke tuc tiēñde wēt, “Duk them ba yithok mat raan cīn kē cī wuōc kënë guöp, kēde ë bēn yānhom kecīt nyuōth wēn akōu bā pēn nīn.”

²⁰ Ku kəc ater Jethu aake kəc kuōōt thook bīk lëk Pilato bī ya Barabath yēn lony, ku cōl Jethu anāk. ²¹ Nawēn thiēc Pilato ke, “Yēñ kamken karou wiēcckē ba lony tənē we?” Gokē lueel, “Ee Barabath.”

²² Go Pilato ke thiēc, “Yēñō ba looi tənē Jethu raan ye lueel ka cī lōc ku dōc?”

Gokē rek yic ēbēn, “Apiēēt tim cī rīiu kōu.”

²³ Go Pilato ke bēn thiēc, “Yēñō? Ye awāc ñō cī looi?” Gokē bēn rek yic rōldīt apēi, “Apiēēt tim cī rīiu kōu.”

²⁴ Nawēn tñ Pilato ke cīi bī lēu, ku tñ aya ka aliāāp bī rot looi, ke cōl pīu ku lōk yēcīn kēnhīm ke dēi kek ēbēn ku lueel, “Thōn ë raan kënë aliu yācīn! Arēer wecīn.”

²⁵ Gokē dhuōk ye ēbēn ke ke cī puōth dak, “Riēmde abī tāu yōcīn ku miēthkua cīn aya.” ²⁶ Go Pilato Barabath lony. Ku wēn cī yēn apuruuk yōōk bīk that ku ñakkē nhom kuōōth, ke gēm ke bīk la piāāt tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui
(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷ Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bēnyṇaknhom. Ku jəl apuruuk ēbēn gōōm piny. ²⁸ Ku dēkkē alāthke bei ku rukkē alanh thith lual yekōu. ²⁹ Ku cuēckē kou ku ṇek kek yenhom, ku tēēukē wai ciinden cuēc. Ku gutkē kenhiol piny yenhom bīk nyuōōth ciēt leckē ku buikē, “Mādho Bēnyṇaknhom, Bēny Itharel.” ³⁰ Ku ṇuutkē guōp ku yuupkē nhom wai. ³¹ Wēn cī kek ye jal bui kēlā, ke dēk alanh wēn bei, ku dhukkē alāthke yekōu. Ku kuathkē bīk la piāāt tim cī rīū kōu.

Jethu aci piāāt tim cī rīū kōu
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³² Tēwēn le kek tē ye kōc la nōk thīn, ke rām kek mony cōl Thaimon raan pan Thirene, gokē dōm riēl bī tim cī rīū ket. ³³ Ku yeetkē tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guēṇ-ṇeṇ cīt apen nhom raan.) ³⁴ Ku gēmēkē Jethu muōn abiēc cī liāāp wāl kec cōl gal bī dek, nawēn thiēēp ke kuc ye.

³⁵ Gokē piāāt tim cī rīū kōu, ku cuetkē gek bīk alāthke tek kamken. ³⁶ Ku jōlkē rēēr bīk tiit. ³⁷ Ku jōlkē awuōc yekē tak ke cī Jethu looi gōt yenhom nhial tim cī rīū kōu ēlā, “KĒNĒ Ē JETHU BĒNYṇAKNHOM ITHAREL.” ³⁸ Ku piēētkē cuēr karou kek Jethu tiim cī rīū kōōth aya, raan tōk lōṇ cuēc ku raan tōk lōṇ cam.

³⁹ Ku jəl kōc ke ye tēēk tēwēn, Jethu aa cuiit ku latkē ku luelkē, ⁴⁰ “Cie yīn wāār ye lueel lōn bī yīn luanṇ Nhialic thuōr piny ku buth nīn kadiāk! Kony rot tē ye yīn Manh Nhialic! Bāār piny tim cī rīū kōu!”

⁴¹ Ku bui kōc kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōṇ ku kōcdīt baai. ⁴² “Ee kōc kōk kony ku cī rot kony! Cie yen Bēnyṇaknhom Itharel? Cōl abō piny tim cī rīū kōu ēmēn, ku abuk jāl gam! ⁴³ Yeen ē Nhialic ṇōōth, cōl ajōl Nhialic kony ēmēn tē wīc yen ye. Rin aye lueel ēlā, yen ē Manh Nhialic.”

⁴⁴ Agut cuēr awēn cī piāāt tiim kōōth kek ye, ee yekē tōōn guōp aya.

Jethu aci thou ayic
(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵ Nawēn akōl ciēl yic ke muōōth loi rot yet tāāṇ akōl pan awēn. ⁴⁶ Nawēn tāāṇ akōl ke Jethu cōt rōldīt, “Eli, Eli, lama thabakthani?” Ku wētde yic, “Nhialicdiē, Nhialicdiē, yenṇō pēl yīn ya wei.”

⁴⁷ Nawēn piṇ kōc kōk ke kāāc ē tēnē, ke luelkē, “Mony kēnē acōl Elija.” ⁴⁸ Go raan tōk kat ku lut alath muōn wac yic, ku tēēu wai thok ku ṇōk Jethu thok.

⁴⁹ Ku lueel kōc kōk, “Titku buk tīṇ lōn bī Elija bēn bī bēn kony!”

⁵⁰ Ku jəl Jethu keṇ apei ku thou.

⁵¹ Kaam wēn ka alanh ye gēēṇ bī luanṇ Nhialic tek yic alōṇ thīn rēet yic rou, jōk nhial yeet piny. Ku loi ayiēēkyiēēk dīt rot ku ṇer piny yic. ⁵² Ku ṇany rēṇ kenhiim, ku gup kōc juēc, kōc path wāār cī thou aaci bēn pīr ku jōtkē rōt. ⁵³ Ku wēn cī Jethu rot jōt, ke jiēl rēṇ nhīim ku lek Jeruthalem ku nyuthkē rōt kōc juēc.

⁵⁴ Nawēn tīṇ bēny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiēēkyiēēk piny ku kāk cī rōt looi ēbēn ke riōc apei, ku luelkē, “Yeen ē Manh Nhialic guōp alanden.”

⁵⁵ Diāār juēc aake tō thīn, ku keek aake daai tēmec. Wāār rēēr Jethu Galilia, ē ye diāārkā buōōth bīk miēth aa looi tēnē ye. ⁵⁶ Kam ē diāārkā, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jəl a man wēēt Dhubedī aake tō thīn aya.

Jethu aci thiōk
(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷ Wēn col piny, ke mony ajak gen Arimatheo cōl Jothep cī wēt Jethu gam bō. ⁵⁸ Ku ler tēnē Pilato ku thiēēc guōp Jethu bī la thiōk. Go Pilato lēk apuruuk bīk gām ye. ⁵⁹ Go Jothep guōp Jethu bēēi piny tim kōu ku der alanh yer, ⁶⁰ ku tēēu raṇ cī wec kuur yic. Ku lōōr kuur dīttet raṇ thok ku jiēl. ⁶¹ Maria Magdalena ku Maria dēētē aake cī nyuc ke cī kenhiim wēl raṇ.

Kōc tit raṇ

⁶² Nawēn akōl Dātem akōl bō akōl Dhiēc cōk, ke kōcdīt kāk Nhialic ku kōc akut

Parathī la tēnē Pilato, ⁶³ ku luelkē, “Bēny, acuk tak, wäär pīr aluenh kēnē ēcī lueel ēlä, ‘Ÿen abī bēn pīr nīn kadiäk cök.’ ⁶⁴ Kēya, lēk apuruuk bīk ranj tiit apath yet aköl ye nīn diäk, rin bī kacken ye buəth guäpde cīi kual ku törkē tēnē kəc lən cī ye jət thou yic. Ku luenh ciēen abī dīt apēi tēnē luenh tuenj.”

⁶⁵ Go Pilato lēk ke, “Calkē apuruuk bīk ranj la tiit apath cīt tē wīc wek ye thīn.”

⁶⁶ Gokē la ku buthkē ranj thok ku thanykē thok ē kiēnden ku tēukē apuruuk ranj nhom bīk tiit.

28

Jethu acī rot jət ranj yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nəyon nīiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dēētē, la bīk ranj la neem. ² Ku kaam awēn ka ayiēkyiēk piny dīt apēi loi rot, ku bō atuny Nhialic ku lōr alēl wei ranj thok, ku nyuuc yenhom, ³ ke cej alēth yer apēi la toptop, ku dēp nyin cīt ye denj biēr. ⁴ Go apuruuk puəth jīeth ku rišöckē apēi abīk ril wei ciēt kəc cī thou.

⁵ Go atuny Nhialic jam tēnē diäär ku lueel, “Duškkē rišc, anjēc wek aa wīc Jethu wäär cī piäat tim cī riīu. ⁶ Aliu tēn, acī rot jət cīt tēwäär cī luēl ye. Bäk, tiēnkē tēwäär cī ye tääu thīn. ⁷ Lackē la bäk la lēk kacken ye buəth, ‘Lən cī yen rot jət ranj yic ku ala Galilia bīk la rōm thīn.’ Lak lēkkē ke kēya.”

⁸ Go diäär jäl ranj nhom ke ban kekšöth ke cī rišc, ku keek ke mit puəth aya, bīk thok riēn tēnē kacken ye buəth.

⁹ Kaam awēn ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī dšör arēer kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuetkē röt piny yenhom ku dōmkē cök ku dorkē. ¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Duškkē rišc,” “Lak lēkkē wämāthkiē bīk lac la Galilia tē bī yok la rōm thīn.”

Apuruuk acī kē cī rot looi la lueel

¹¹ Tēwēn nōot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit ranj yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī röt looi ēbēn.

¹² Go bāny Itharel amat cōl. Nawēn cīk kē cī rot looi jāām yic, ke matkē yic bīk apuruuk gām wēu juēc apēi, ¹³ ku bīk lueel, “Lən ē niin kek nawēn ke kəc Jethu buəth bō wakōu ku kualkē guäpde yō nin. ¹⁴ Ku

na piñ Bēnyñaknhom ē wēt kēnē, ke yok aabī jam ke ye bī ciēn kēerēc yok we.”

¹⁵ Go apuruuk wēu dām ku jolkē wēt awēn cī bāny ke kušöt thook aa lueel. Ku jöl wētden thiēi kəc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya aköl.

Jethu acī rot nyuəth kacken ye buəth

¹⁶ Nawēn ke kacken ye buəth kathiäär ku tök lōöny dhöl bīk la Galilia. Ku lek gət nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la rōm thīn.

¹⁷ Tēwēn tīj kek ye ke dorkē, ku kəc kək keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic. ¹⁸ Go Jethu rot cuöt ke ku lueel, “Ÿen acī yiēk riēl nhial ku piny. ¹⁹ Lak pinyinhom ēbēn ku lēkkē kəc wētdiē. Ku miackē kenhīim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic, ²⁰ ku pišöckē ke bīk kajuēc ca lēk we gam. Ku muškkē wenhīim lən Ÿen abī rēer kek we akölaköl yet thök ē piny.”

Wël Jethu cî Marko gôt Wët nhom

Wël path kəc cəl amit puəth, kek ye kəc cî gam piöc rin Jethu cî Marko gôt, aaye jock wët cî yen ye lueel ëlä, “Wët Puəth Yam rin Jethu raan cî ləc ku dəc, Wën Nhialic.” Jethu acî nyuəth lən ye yen raan ë luui ku ala riël. Riëlde aye tîj piöcde yic, ku riëlden yen jakrəc cuəp wei kəc gup, ku lən yen adumuööm cî looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lən yen ke Manh Nhialic cî bën, ku bî rot gam bî nək, bî kəc poth la pan mac.

Marko acî wël Jethu gôt dhël la cök, cîn yic lueth. Ku acî kək cî Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cî lueel ku kək cî piöc kek cî gôt kepəc. Yeen aya, acî wël kək cî many kan gôt rin Joon raan kəc muöc nhïim, ku lən cî Jethu them ë jənrac. Ku gët kək cî Jethu looi, cîmën piöc ku kə ye yen kəc tuany kony bik pial. Tëwën cî Jethu kəc piöc, ke kəc cî wëtde gam, aake cî kək ke ye looi ya deet yiic, ku kəc ke man Jethu aaci puəth bën riäak apɛi. Wël abək cî Marko gôt athör yic ciëen, aa kəj karou cî röt looi tənë Jethu wäär pinynhom nîn kadhrouu thuənde nhom tuen, kə cî kəc man ye ye dəm ku piëet tim cî riïu kəu bî thou, ku kə cî yen bən pîr ku jət rot ran yic.

Ala kəj karou, wël Jethu cî Marko gôt thîk kecök, aye tak kəc juëc ciët ye raan dët yen met ke thîn.

Käk tš thîn

Jök cök Wël Puəth Yam 1:1-13

Piöc ë Jethu Galilia 1:14–9:50

Jäl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 10:1-52

Nîn ciëen kadhrouu thuənde nhom tuen
11:1–15:47

Jethu acî rot jət thou yic 16:1-8

Jethu acî rot nyuəth ku jət nhial 16:9-20

Piöc Joon raan kəc muöc nhïim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Wët kënë ë Wët Puəth Yam rin Jethu raan cî ləc ku dəc Wën Nhialic.

²⁻⁴ Wäär kəc Jethu piöcde guo jock Joon raan kəc muöc nhïim ëcî piöcde jock roor tē cîi cej. Ku wëet kəc ëlä, “Pälkë luai

kärəc, ku calkë röt aa muöc nhïim rin bî adumuöömku päl piny tənë we.”

Ku tuen ëcî Ithaya raan kək Nhialic tîj gôt ku lueel ëlä,

“Të ler yîn, yen abi raan tök kam kəc kəkkië luëel cəl alək kəc, bik yîin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dët ëlä,

“Raan kəkkië tîj abi kə cî

löör gut yic bî yen kəc caal tēde ë rot, ku lək keek ëlä,

‘Guierkë dhël ë Bëny, luökë dhölke bik la cök.’ ”

Tëen, go Joon kəc aa piöc tēde ë rot.

Nawën gamkë wëtde ke muöc nhïim, ku ye lək ke ëlä,

“Pälkë luai adumuööm ku calkë röt aa muöc nhïim,

yen abi Nhialic adumuöömku päl piny.”

⁵ Kəc juëc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wët tənë ye, ku lekkë adumuöömken, ku jəl Joon ke muöc nhïim wär Jordan.

⁶ Joon ë ye cej alëth cî looi nhiem thöröl, ku cej gəp yen anum, ku müith ke ye cam aa kəryəm ku kiëc. ⁷ Ku ë ye lək kəc, “Raan bî bën ë nîn thiökkä adit ku aril tənë ya apɛi. Yen acî thön kek ye, nadë ke ya cək gun ba warke dök. ⁸ Wek aaya muöc nhïim pîu, ku yeen abi we muöc nhïim Wëi Nhialic.”

Jethu acî muöc nhom ku acî jənrac them

(Mt 3:13–4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Ye nînkä yiic ke Jethu bö gen Nadharet tö pan Galilia tənë Joon, ku muöc Joon nhom wär Jordan. ¹⁰ Tëwën bî Jethu bei wîr, ke tîj nhial ke liep rot ku tîj Wëi Nhialic ke bö yenhom ke cî kuur ë dit. ¹¹ Ku pin röl Nhialic nhial ke lueel, “Yîn ë manhdiën nhiaar, yen amit puəu ke yî.”

¹² Kaam awën ke Wëi Nhialic la yeguöp ku yëth roor tē cîi cej. ¹³ Ku jəl Jethu rëer roor tē cîi cej nîn thiärnuan kek lääi, ku ë ye jənrac them. Ku atuuc nhial aaci bën ku konykë.

Jethu acä amëi karuan cəl

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wën cî Joon dəm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kəc piöc Wët Puəth Yam. ¹⁵ Ke ye lueel, “Aköl la cök acî bën, bääny Nhialic athiök! Pälkë luai kärəc ku gamkë Wët Puəth Yam.”

¹⁶ Tëwën kuɛny Jethu wär Galilia you, ke tiŋ amëi karou, Thaimon kek Andria wämënh ke döm rec buoi. ¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Biathkë ya ku wek aba piöc bāk kəc aa döm.” ¹⁸ Gokë biaiken nyään piny nyin yic ku buothkë Jethu.

¹⁹ Wën le Jethu tuen tēthin-nyoot, ke tiŋ Jemith wën Dhubedi ku Joon wämënh ke tō riäi yic ke guir biaiken. ²⁰ Go Jethu ke cōl bik jāl ke ye. Gokë wunden Dhubedi nyään piny riäi yic kek kəc cīk riop, ku buothkë Jethu.

Jethu ala riel yen jəŋrac cuop wei
(Lk 4:31-37)

²¹ Gokë la Kapernaum. Nawën aköl cī kəc Itharel ye luui, ke Jethu la tē ye kəc Itharel kenhīm mat thīn ku piöc. ²² Go kəc gāi ē piöcde, rin aaci piöc apath ke la riel Nhialic, cī thōŋ kek kacken piöc ē lööŋ.

²³ Kaam thiin awën, ke raan tō kam kəc tən amat kəc Itharel, ke la guöp jəŋrac, jam ke cī yeröl jət apeī ēlä, ²⁴ “Yenō wic tənē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba yo bēn rac? Yīn anjiec, yīn ē raan puoth la cök bō tənē Nhialic.”

²⁵ Go Jethu jəŋrac duöm thok piny, “Biət, ku bäär bei yeguöp!”

²⁶ Go jəŋrac mony awën lath ku wit piny, ku bīi bei yeguöp ke dhiau. ²⁷ Go kəc gāi apeī ku thiëckë röt, “Yenō kënë? Ye piöc yam kek riel Nhialic. Mony kënë ala riel ye yen jak yök ku gamkë wētde aya!”

²⁸ Këya, ləc ku piathde aaci guo thiëi piny pan Galilia ebën.

Jethu aci kəc tuany kony
(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

²⁹ Kaam awën jiël kek tən amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yī Thaimon kek Andria. ³⁰ Nawën yeetkë baai ke yök man tiŋ Thaimon piiny ke cī təc, ke cī juäi göök. Gokë lëk Jethu. ³¹ Go Jethu la tənē ye ku döm cin ku dəc ku kony bī rot jət. Go juäi guo pāl piny, ku bīi mieth tənē ke.

³² Wën cī aköl lööny piny, ke kəc guëer tənē Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakrəc. ³³ Ku jəl kəc juëc geeu kenhīm kut yöt thok. ³⁴ Go Jethu kəc juëc awën la gup

tueny juëc cī bēi tənē ye kony bīk pial. Ku cop jakrəc juëc wei kəc gup. Ku cīi jakrəc pāl bīk jam rin njic kek ye.

Jethu ē kəc Galilia lëk wēt Nhialic
(Lk 4:42-44)

³⁵ Nayən nhiäk riel, akēc piny bak, ke Jethu jət rot ku jiël baai. Ku le tēde ē rot bī la rök. ³⁶ Go Thaimon kek kəc kək Jethu buoth bik la wic. ³⁷ Nawën lek yök, ke luelkë, “Raan ebën awic yī.”

³⁸ Go Jethu bēer, “Lokku bēi kək tō tuen yiic, ku ba la piöc thīn aya, yen ee kēn bīi yen.”

³⁹ Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöc yōnken amat yiic, ku cop jakrəc wei.

Jethu acā atuet cəl apuol
(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Tëwën kuɛny Jethu bēi yiic ke piöc, ke raan cī tuet bō tənē ye, ku gut yenhiol piny ku lēŋ, “Anjiec alēu ba ya kony bēny, ba pial. Kony ya.”

⁴¹ Go Jethu nāāŋ nyinde tiŋ ku wic bī kony. Ku jət yecin ku gōt ku lueel, “Awiēc, pialäl!” ⁴² Kaam thiin awën, ke tuet jiël. ⁴³ Ku jəl Jethu cəl aləc jāl ku thōn apeī ēlä, ⁴⁴ “Duk kënë la lëk raan dēt. Lōr ku nyuōth rot raan kək Nhialic bī caath, ku juar kəŋ cīt tē ye löŋ Mothith ye luēl thīn, bī kəc ebën njic lōn cī yīn pial.”

⁴⁵ Go jāl ku ɲot la kē cī rot looi lëk raan ebën. Ku thiëi wēt piny abi Jethu cīi bēn la geeu ke njic. Ku ye rēer tēde ē rot tē cīn yic kəc ē rēer thīn. Go kəc juëc ɲot ke ye bēn tənē ye baai yic ebën.

2

Jethu aci raan cī ruai kony
(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

¹ Nīn juëc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guo piŋ lōn cī yen dhuk baai. ² Go kəc juëc wēt tənē ye abi ciēn tē lāau, ye cök cak la piny yōöt agut yöt thok ayeer. Ku Jethu ē piöc kəc Wël Puoth Yam ē Nhialic. ³ Tëwën ke raan aduany ke ket kəc kaŋuan bīi tənē Jethu. ⁴ Nawën cīn tē yēth kek ye tənē Jethu, rin cī yöt thok thiāŋ kəc, gokë la ku ɲanykë yöt nhom lōŋ awën rēer Jethu thīn. Ku luēckë raan aduany piny

yenhom. ⁵ Tëwën tiŋ Jethu gamdīt tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Manhdië, adumušōmku aaci pāl piny.”

⁶ Go kōc piōōc lōōŋ kōc Itharel ke tō thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth, ⁷ “Yenō ye mony kēnē jam kēlā. Adhāl Nhialic! Yenā adumušōm pāl piny? Ciēt ē Nhialic ē rot.”

⁸ Go Jethu kāk yekē tak guō ŋic ku lueel, “Yenō ye wek ye tak lōn lueel ŋen lueth? ⁹ Ye kēnen ril yic ē kākā yic ba lueel tēnē raan aduany, ‘Adumušōmku aaci pāl piny,’ Tēdē ke luēel, ‘Jōt rot ku lōm biōŋdu ku cathē?’

¹⁰ Aba nyuōth we ēmēn lōn Manh Raan ala riel pinynhom ba adumušōm pāl piny.” Ku lueel tēnē mony aduany, ¹¹ “Alēk yī, jōt rot ku kuany biōŋdu ku lōr baai.”

¹² Go rot jōt ku kuany biōŋde ke dēi kek ēbēn. Kēnē aci raan ēbēn gōi. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yok aakēc kēcīt kēnē kaŋ tiŋ.”

Jethu aci Lebī cōl

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Nawēn ke Jethu ben dhuk wār Galilia yōu. Go kōc juēc apēi bēn tēnē ye. Goke piōōc. ¹⁴ Wēn ben yen la tuen ke dhuk geeu, ke tiŋ raan ajuēr kut cōl Lebī Alpawuth ke rēēr tēden luoi. Go Jethu lēk ye, “Buōth ya.” Go rot jōt ku buōth.

¹⁵ Tëwën mīth Jethu pan Lebī, kek kōc juēc ajuēr kut, ku kōc kōk la gup anyon, ke kōcken ye buōth ku kōc juēc kōk ye buōth aya, aake mīth kek ye ē tōk.* ¹⁶ Wēn tiŋ kōc piōōc lōōŋ, kōc akut Parathī ye, ke mīth kek kōc la gup adumušōm ku kōc ajuēr kut, gokē kōcken ye buōth thiēēc, “Yenō ye bānydun mīth kek kōc ajuēr kut ku kōc kōk la gup adumušōm?”

¹⁷ Wēn piŋ Jethu wēt kēnē, go lēk ke, “Acie kōc puōl kek akiim wīc, aa kōc tuany. ŋen akēc bēn ba kōc path bēn cōl, aa kōc la gup adumušōm.”

Wēt lōŋ thēk ē miēth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸ Ye nīnkā, kōc Joon raan kōc muōōc nhīim buōth ku jōl aa Parathī, aake la nīn ye kek thek bīk cī mīth. Go kōc kōk bēn tēnē Jethu ku thiēēc, “Yok kōc abiōth Parathī ku

abiōth Joon yok aa thek, ku yīn ku kacku wek aacie thek, yenō?”

¹⁹ Go Jethu bēēr ku lueel, “Yakē wīc bī kōc cī bēn ruāāi yic rēēr ke cī mīth? Acie tēde! Na rēēr raan thiēk ke ke, ka cīk loi kēya.

²⁰ Akōl bī athiēēc dōm ku nyēēi keyiic, yen akōl bī kek thek.

²¹ “Acīn raan alanh thiin ē yam buōōp alanh thēēr kōu, rin alanh thiin yam abī rot rōt ku abī aban alanh thēēr rēt bei. ²² Ku acīn raan muōn abiēc ē yam puōk tōny thēēr yic, rin muōn abiēc abī tōny puōt yic, ku riāāk muōn abiēc kek tōny kedhie. Ku acīi bī ya kēya, muōn abiēc ē yam adhīl puōk tōny yam yic.”

Jethu aci kuc lōŋ akōl lōŋ kōc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³ Naŋon akōl cī kōc Itharel ye luui, ke Jethu kek kōcken ye buōth aake cath ke kuany dhēl yic kam ē dum. Go kōc Jethu buōth rap lek cam dhoŋ. ²⁴ Go Parathī ke cath ke ke Jethu thiēēc, “Yenō ye kacku luui akōl cī lōŋdan Itharel pēēn bī kōc cī ye luui thīn?”

²⁵ Go Jethu bēēr, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēēr kaŋ kuen? Wāār nēk cōk ye kek kōcken ke cath ke ye, ku wīckē miēth camkē, ²⁶ go la luan Nhialic ku ciem ayum ē yath cī tōōu tēnē Nhialic, kēnē aloi rot wāār ye Abiathār raandīt kāk Nhialic. Ayum kēnē ee raan kāk Nhialic ē rot yen ē ye cam. Ku yeen aci Debit bēn cam, ku gēm abak tēnē kōcken awēn cath kek ye. Kēya, acīn kēēēc cī kackiē looi aya.”

²⁷ Ku jōl Jethu lēk ke, “Akōl lōŋ aci looi ke ye akōl lōŋ path tēnē raan. Akēc looi bī kōc rōt aa ban thīn. ²⁸ Kēya, Manh Raan ē bēny kēriēc ēbēn agut akōl ē lōŋ.”

3

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Naŋon akōl dēt, akōl cī kōc Itharel ye luui, ke Jethu la tēn amat kōc Itharel, ku mony cī cin ruai ē tō thīn. ² Ku kōc kōk aake tō thīn, ku ē wīckē bīk tiŋ lōn bī Jethu mony kēnē kony bīk la luōm, rin cī yen ye kony akōl cī kōc ye luui. ³ Wēn ŋic Jethu kē tō

* **2:15** Lebī acōl Matheo aya. **2:23** L.rou 23:25 **2:25** 1Tha 21:1-6 **2:26** Leb 24:9

kepuõth, ke lëk mony awën cî cin ruai, “Jot rot ku bäär tuen tën kác nhüim.” ⁴ Ku lëk Jethu Parathî ëlä, “Wek kác noot nhüim löõñ theer yic, ye kënén yic lëu bî looi aköl cîi kác ye luui, ye këpath aye kërác, bî raan kony bî pîr, kua pël wei bî thou?”

Gokë biët ëbën. ⁵ Go Jethu ke döt ke cî puõu riääk apëi, rin ñic kek yic ku cîk luel. Ku lëk mony awën cî cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciënde piath. ⁶ Go Parathî, kác wïc ye bî Jethu nãk jãl tën amat ku lek tënë kác Yërot. Ku lek mat ke ke tẽ bî kek Jethu nãk thîn.

Jethu ee jakréc cuõp wei kác gup

⁷ Go Jethu jãl kek kacken ye buõth ku lek wär Galilia kôu. Go kác juéc pan Galilia ke buõth. ⁸ Wën pinj kek kãjuéc ye Jethu looi, ke kác juéc apëi bõ tënë ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumië, ku jol aa bëi tã wär Jordan kôu, ayi gen Tire ku Thidon. ⁹ Go Jethu lëk kacken ye buõth bîk riäi guir tënë ye bî yen la thîn, bîk cîi ber piny, ¹⁰ rin Jethu ëcî kác juéc tuany kony. Go kác juéc kák tuany wïc bîk la tënë ye bîk la goot. ¹¹ Na tîj kác la gup jakréc ë ke cuët röt piny yenhom ku dhiëukë, “Yin ee Manh Nhialic.”

¹² Go Jethu jakréc yõök bîk cîi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany (Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Go Jethu kacken wïc cõl ku jiël ke ke, ku lek gat nhüim tẽ cîi ceñ. Wën cî kek yet tën awën, ¹⁴ ke kuëny raan thiäär ku rou bei kác yiic. Ku ciëk ke ke cõl atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bák rëër ke ya. Ku wek aba ya tuõc ayeer bák wëtdië aa la piõc. ¹⁵ Ku wek aabi la riel bák jakréc aa cuõp wei kác gup.”

¹⁶ Kác ke cî Jethu kuany bîk ya atuõcke aayi, Thaimon (cî Jethu bën cãk ke cõl Pîter.) ¹⁷ Jemith Dhubedi kek wãmënh koor cõl Joon (kek aaci Jethu cãk ke cõl Boanergeth, ku wëtde yic kác ë mār deñ.)* ¹⁸ Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cõl Lebî) Thomath, Jemith wën Alpawuth, Thadawuth, Thaimon, ¹⁹ ku jol a Judath Ithkariöt, raan wäär cî Jethu bën luom bî dõm.

Jethu aye yõök lön le yen guõp jõñrac (Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nawën ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kác juéc apëi bën buõth abî ciën tẽ cõk yen nhom lãäu kek kacke bîk mîth. ²¹ Nawën pinj kác ruääi kek Jethu lön ye kác rëër kek ye ye lueel, lön cîi yen nhom path, gokë la nyaai.

²² Ku ëcî kác kók piõc löõñ Itharel bõ Jeruthalem lueel, “Ala guõp riel Beldhebul. Ee yen bëny jakréc, yen ye yiëk riel bî ke aa cuõp wei.”

²³ Go Jethu ke yõök, ku thõõñ wët ëlä, “Ye jõñrac jõñ rëc dët cuõp wei kädë. ²⁴ Na tek kác paan tók keyiic ku thërkë kamken, ke pan kënë abî riääk. ²⁵ Na tuum dhiënh tók yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë abî wëer aya. ²⁶ Këya, na tek jakréc keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

²⁷ “Acin raan lëu ye bî yõn raan ril dhon ku nyëi kákke, akõñ raan ril kënë dõm ku der, ku jol kák tã baai nyaai.

²⁸ “Wek aa lëk yic lön nadë adumuõm, ku këréc yekë ke looi, ku kák yekë lueel, aa lëu bî ke päl piny ëbën tënë kác. ²⁹ Ku na ye raan Wëi Nhialic yõök lön ye yen jõñrac, ka adumuõmke aaci kõñ päl piny akölrëëc ëbën.” ³⁰ Ee lueel Jethu këlã ë rin cî kác kók ye lueel, “Ka la guõp jakréc.”

Man Jethu ku wãmãthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹ Go man Jethu kek wãmãthakën ë Jethu bën ku këëckë ayeer ku tockë raan bî Jethu la cõl. ³² Go kác ke rëër, ke cî ye gööm lëk ye, “Moor ku wãmãthakui aatõ ayeer, ku aa wïc yi.”

³³ Go Jethu bëër, “Yenã ë ma ku wãmãthakäi? ³⁴ Ku kë wiëc bák ñic, kác rëër kek ya aa nhiaar, aa cit paan ë ma. ³⁵ Kuat raan wët Nhialic looi yen ë wãmãath, ku nyankäi ku ma.”

4

Käãñ dom path ku dom rac (Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Go Jethu bën piõc wär Galilia yõu. Nawën le kác juéc apëi gööm, ke la riäi yic

ë piu thook ku nyuuc thîn, ku jâl kəc ëbën nyuc piiny ë piu thook ayeer. ² Ku jâl Jethu kën aa lueel bi yen kəc piöc käjuéc, ku lëk ke.

³ “Piengkë! Raan puör ëci la dom bi la pur. ⁴ Ke wën yen rap wëer dom yic, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diät bën ku tetkë ke. ⁵ Ku lööny köth kək aləl nom tē koor tiöp thîn. Gokë guo cil. ⁶ Nawën la akəl ruəl apëi ke rap awën go yom, ku riëukë rin kəc meiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuöth cil thîn, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny köth kək tiöm path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lokkë apath. Rap abëk aake ci luək ke thoi nhïim, ku kək ke thöönj röt, ku rap kək ke dit nhïim.”

⁹ Ku wit Jethu lönje ëlä, “Piengkë tē le wek yith.”

Wët thööth ë kään

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawën ci kəc juéc jäl, go atuöcke kathiäär ku rou, ku kəc ke ci döng kek ye, thiéc bi kën teet yiic tēnë ke. ¹¹ Go lëk ke, “Wek aaci nyuöth kē ci rot moony ë bääny Nhialic yic, ku kəc kək kəc gam aabi käng njic tē lëk ke kën, ¹² këya, rin na cək alon ye kackä daai, ka ci käng bi tñj. Ku na cək alon ye kek wët pinj, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, nuöt aa käng tñj ku detkë keyiic. Ku nuöt aaci röt thön Nhialic, ku pël wët piny tēnë ke.”

Jethu aci kään raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Go Jethu lëk ke, “Na këckë kään kënë deet yic ke wek aaci kën kək bi deet yiic. ¹⁴ Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöc tēnë we. ¹⁵ Kəc kək aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diät ke tet. Tē pinj kek wët Nhialic, ke jönrac bö ku nyëi wët awën kepuöth ku mërckë nhïim wët ë Nhialic. ¹⁶ Kəc kək aya aa cit köth ci lööny aləl la nom tiöm koor ye rap guo yom thîn, rin kəc meiken yet piny. Ku kəc kək aaci köth ci com aləl nom, aa löng Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. ¹⁷ Ku aacie kepuöth ye dëet, aa wët Nhialic guo wai wei tē looi aliäap rot, ku tē yonj ke rin wët Nhialic. ¹⁸ Kəc kək aya aa cit köth ci lööny tē ye tiim la kuöth cil thîn, keek aa

wët Nhialic pinj, ¹⁹ ku käjuéc ke diir, rin pïr pinynhom ë tēn, nhïer jiëek, ku käpuöth yekë wïc aa bën thîn, ku rëckë löng Nhialic kepuöth. ²⁰ Ku kəc kək aa cit köth ci puur tiöm path yic, keek aa löng Nhialic pinj ku gamkë apëi, ku käjuéc path aaye yök tēnë ke, cimën rap ci njic luək ke thoi nhïim, ku rap kək ke thöönj kenhïim ku kək ke dit nhïim.”

Kään mermer

(Lk 8:16-18)

²¹ Ku ben ke thiëc, “Le raan ci mermer kanj yäth yöt ku kum nyin, nadë ke tēu agen təc cök, cie tööu yöt ciël yic? ²² Kuat kē ci thiaan, anot bi rot nyuöth, ku wët Nhialic anot bik piöc. ²³ Piengkë, tē le wek yith!”

Kään tē ye käng thöön thîn

²⁴ Ku ben lëk ke ëlä, “Tē ye wek kəc kək luöi thîn yen ë tē bi Nhialic we luöi thîn aya. Detkë kək yakë ke pinj! ²⁵ Rin raan la kädän abi ben muöc, ku na ye raan cïn kädän, ke këthiin ye tak lon tö yen tēnë ye, abi nyaai aya.”

Jethu aci kään lueel rin wët Nhialic

²⁶ Ku la Jethu tuen ku lueel, “Bääny Nhialic ë duër thönj kek kënë. Monytui ëci köth wëer dom yic. ²⁷ Ee rëer akölaköl ku köth awën ci com aa la tuenj ke cil ë röt, ke pïr ku diitkë ku akuc kën ë ke looi këya. ²⁸ Köth ëbën aa cil piiny tiöp yic. Käu ë kanj lou ku bi yiëny tök bei, ku jâl la tuenj ke dit agut tē bi yen deer ku yeer ku lok. ²⁹ Ku tē ci kek luək aaye tem rin ci tēn tēmtēm bën.”

Kään käu koor nyin ye tiemde dit apëi

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰ Ku ben lueel, “Yenö buk thönj bääny Nhialic? Ye kään piath njö buk thönj ye? ³¹ Bääny ë Nhialic acit käu koor nyin ci raan com duemde. ³² Ku na le dit ka la nhial ke loi kër ku yith dit apëi, abi diät yötken aa yik thîn.”

³³ Jethu aci Wët Puöth Yam piöc tēnë kəc ë kën cit kengkä. Aake ci lëk käjuéc lëukë bik ke deet yiic. ³⁴ Ee ye kəc jääm ë kën tē piöc yen kəc, ku na ye yeen ë rot kek kacken ye buöth, ka ye tēt këriëc ëbën yic.

Jethu aci yom cɔl akääc
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵ Na aköl dät yonthëi, ke lëk Jethu atuöcke, “Lok teemku wär alontui.”

³⁶ Gokë kɔc kɔk nyään piny, ku lek riän awën rëer Jethu thin yic, ku tēmke agut Jethu. Ku rieth kɔk ke tō thin aaci tem aya.

³⁷ Kaam thin awën ke yomdit apɛi jɔt rot, ku jɔt atiaktiak rot abɪ riäi duër thiän è pïu.

³⁸ Tëwën looi kënë rot, Jethu è nin riäi yic ciëen, ke cɪ yenhom kan. Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda! Yɔk aa muou, cɪi diëer è yɔ?”

³⁹ Go Jethu rot jɔt ku rël yom, “Lɔ dɪl!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom kööc ku le dɪl.

⁴⁰ Ku thiëc ke, “Yenö riöc wek ciët we bɪ mou? Cäk nɪc lɔn bɪ yɛn we kony?”

⁴¹ Gokë nhïim la cɔt riëdit cɪt kënë ku jiëmkë kamken, “Ye raan yindë kënë? Na cɔk a yom ku atiaktiak è ke pinj wëtde!”

5

Jethu aci raan la guöp jakrɛc kony
(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹ Gokë wär Galilia teem ku lek tē cɔl Jeratha. ² Kaam wën kɛɛc Jethu piny riäi yic, ke tɪŋ mony la guöp jakrɛc, ke bō bei rɛŋ nhïim. ³ Mony kënë è ye rëer rɛŋ nhïim, ku acɪn raan ye lëu bɪ rëk. ⁴ Ee ye rëk cɔk ku cin arak juëc, ku ɲot ke tueny, ku dhon luöŋ kōth yecök. Ee ril apɛi, acɪn raan ye lëu bɪ rëk. ⁵ Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rɛŋ nhïim, ke looi duöot ku ye rot dɛɛny aleel bɪ rot nɔk.

⁶ Wën tɪŋ yen Jethu tēmec, ke lor ku cuët rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ ku lueel Jethu, “Jɔŋrac, bäär bei è mony kënë guöp.” Go kiëu looi apɛi, “Jethu Wën Madhɔl, yenö wɪc ba looi tənè ya? Yɪn aläŋ è rin Nhialic duk ya tēm awuöc.”

⁹ Go Jethu jäl thiëc, “Cɔl yɪ ɲa?” Go bëer, “Yɛn aa kut rin yɔk ajuëc.” ¹⁰ Ku jɔl mony kënë Jethu ya lɔŋ bɪ jakrɛc cɪi cop wei tēden rëer kek thin.

¹¹ Ku duut dɪr baai è nyuäth gɔt cɔk è tən awën. ¹² Go jakrɛc Jethu lɔŋ, “Tuöc yɔ è dɪrkä gup, ku cɔl yɔ aa lur keyiic.”

¹³ Goke puöl, ku jɔl jakrɛc bën bei mony awën guöp ku lek dɪr gup. Go duut diëer, kecɪt tiim karou rin agör yic, ku thootkë wiir ku moukë ëbën.

¹⁴ Go rööer ke biöök dɪr kat, ku lek kē cɪ rot looi lueel tənè kɔc rëer geeu, ku kɔc tō bëi yiic. Go kɔc ëbën jal wɛt bɪk kē cɪ rot looi la tɪŋ. ¹⁵ Nawën lek yet tənè Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrɛc ke rëer, ke ceŋ alath, ke la nhom cɔk. Gokë riöc. ¹⁶ Go kɔc ke cɪ kēn cɪ rot looi tənè mony awën ku dɪr tɪŋ, la lëk kɔc kɔk. ¹⁷ Ku wën pinj kɔc baai è wɛt kënë è ke riöc, ku lek tənè Jethu ku länkë bɪ jäl panden.

¹⁸ Tëwën le Jethu riäi yic, go mony wën cɪ Jethu jɔŋrac cɔl ajiël yeguöp bën tənè Jethu, ku lɛŋ bɪ cath kek ye.

¹⁹ Go Jethu jai, ku lëk ye, “Lɔar baai tənè kacku ku lëk ke kajuëc cɪ Bëny looi tənè yɪ, ku tɛpuəth cɪ luöi yɪ.”

²⁰ Go jäl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kuɛny keyiic ëbën ke ye kɔc lëk kāk cɪ Jethu looi tənè ye. Go kɔc gäi.

Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pɪr
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹ Wën cɪ Jethu bën tem riäi bɪ dhuk Kapernaum, ke kɔc juëc apɛi bō tənè ye wär yɔu. ²² Kaam wën ke raan cɔl Jariöth, bëny tən amat kɔc Itharel bō aya. Nawën tɪŋ Jethu, ke cuët rot piny yecök. ²³ Ku lɛŋ, “Nyandiën thin koor aci dhal apɛi, athou. Bäär ba yicin la tääu yenhom bɪ pial.”

²⁴ Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buəth kɔc juëc ke, ke cɪk kum apɛi.

²⁵ Ku tɪŋ tuany, cɪi thëkde kōu ye tɛem ruöön thiäär ku rou, ee tō kɔc yiic, ²⁶ ku yeen ëcɪ wëu juëc gäm akim rin bɪ tuaanyde ɲuëen, ku tuaanyde akëc ɲuëen, ëcɪ rot jal juak. ²⁷ Ku yeen ëcɪ kāk ye Jethu looi pinj. Go bën Jethu kōu ku gɔt alanhde, ²⁸ rin ëcɪ jam è rot yepuöu ëlä, “Na gaat alanhde, ke yɛn abɪ pial.”

²⁹ Kaam thin awën ke riëm cɪi ben kuër, ku yök rot ke cɪ pial. ³⁰ Go Jethu yök lɔn cɪi riël jäl yeguöp. Go yenhom wel ku thiëc kɔc, “Yɛŋa cä alanhdië gɔt?”

³¹ Go kɔcken ye buəth lëk ye, “Yɪn è kɔc juëc tɪŋ ke cɪ yɪ kum ku ye thiëc, Yɛŋa cä gɔt?”

³² Go Jethu ɲot döt kɔc bɪ tɪŋ yɛŋa cɪ ye looi. ³³ Wën nɪc tɪŋ awën tuany ye ke tuaany cɪ jäl yeguöp, go bën tənè Jethu ke cɪ riöc, ke lɛth, ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. Ku lëk ye lɔn è yen cɪ ye gɔt. ³⁴ Go Jethu lueel

tënë ye, “Nyaandië, gamdu aci kony ba pial, laor, kek döör.”

³⁵ Kaam wën jiem Jethu, ke kəc rin pan Jariöth ku lëkkë ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöoc ben rääm nhom.”

³⁶ Ku Jethu ë kəc kəc cık lueel kuëc nhom, ku lək ye, “Duk riöc, dæet yipuöu ku gam wët yic.” ³⁷ Ku ë cın kəc juëc cii puöl bık cath kek ye, ee Piter ku Jemith ku Joon kepëc. ³⁸ Tëwën yeet kek pan Jariöth ke Jethu yök kəc ke näk röt, ke dhiau apëi. ³⁹ Ku ler yöt ku lək ke, “Yenö nek wek röt? Ye dhiëndiit njö kënë? Meth akëc thou, anin.”

⁴⁰ Gokë däl guöp. Go Jethu ke cäl ala ayeer, ku cöl wun meth kek man meth ku kacken awën kadiäk, ku lek yöt tëwën ci meth täac thın. ⁴¹ Ku däm cin ku lək ye, “Nyan thiin, alək yi, jöt rot!”

⁴² Go rot jöt nyin yic ku cieth. Go kəc awën tö yööt kek Jethu gäi apëi wën tin kek kəc ci rot looi (ë ye run thiäär ku rou.) ⁴³ Ku than Jethu ke bık cii lək kəc kək. Ku lək ke bık yiëk mieth.

6

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam (Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Go Jethu jäl teden awën ku ler genden Nadharet, ku buöth kacken ye buöth. ² Nawën aköl ë löñ, ke piöoc tən amat. Ku kəc juëc aake tö thın. Nawën pinjë piöocde ke gëi, ku luelkë, “Ci kån bën aa njic nen?” “Ku ye kakkä looi kədə? ³ Yen ë raan guënguëñ tiim, ku ë wën Maria, ku ë mënñ ë Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyierakën kã rëer ë tən kek yo?” Ku jolkë jai bık piöocde cii gam.

⁴ Go Jethu lək ke, “Raan ci Nhialic lööny yeguöp aye baai ëbën theek, ka kəc genden ku kəc ruääi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aacii ye ye theek.”

⁵⁻⁶ Ku akëc lëu bi käk jän göi looi, ka kəc tuany lik kek aaci yen yecin tääu kenhüim, ku kony ke bık pial. Ee ci gäi apëi rin kəc kek ye gam.

Jethu acä atuöocke kathiäär ku rou tooc (Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jäl ku ler bëi kək yiic ku le kəc piöoc thın. ⁷ Ku tuum atuöocke ku tooc ke wei, bi kəc karou aa cath ë tök bık aala piöoc Wët Puöth Yam ë Nhialic, ku yik ke riël bık kek kəc aala kony. ⁸ Ku lək ke apëi. “Duökkë muk ë müith yakë cam dhël yic, muökkë ke wei kepëc. ⁹ Cëñkë war ku duökkë muk alëth kək.” ¹⁰ Ku lək ke aya, “Yakë rëer pan ye we lor thın yet tē bi wek jäl. ¹¹ Ku na lak pan cii we lor thın, ku pan cii wëlkun ye pinj thın, ke we jiël ku tənjë wecök. Ku abi nyooth lön ci wek kuc ë ke!”

¹² Ku jiëlke ku lek kəc piöoc bık luoi adumuööm puöl. ¹³ Ku copkë jakrëc juëc wei, ku töckë kəc juëc tuany nhüim. Ku röökkë bi ke kony bık pial.

Nääk ë Joon raan kəc muöoc nhüim (Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Ku bëny Antipäth Yërot ëci wët pinj rin ci ke Jethu njic apëi. Ku ë ye kəc kək lueel, “Joon raan kəc muöoc nhüim aci bën pır, ee yen ale yen riël yen kakkä looi.”

¹⁵ Ku lueel kəc kək, “Mony kënë adhıl a Elija raan wäär käk Nhialic tin.” Ku ben kəc kək lueel, “Ee raan tök kam kəc theer, kəc käk Nhialic tin.”

¹⁶ Ku wën pinj Antipäth Yërot ë wët kënë go lueel, “Ee Joon raan kəc muöoc nhüim wäär ca cäl atök yeth yen aci jöt thou yic.”

¹⁷ Antipäth Yërot ëci Joon cäl anak kälä, ee ci cäl adöm ku rek, ku cäl amac rin wët Yërodia tin Pilipo wämëñh ci rum bi ya tienjë, ¹⁸ rin ci Joon ye lueel tënë ye ëlä, “Acii path ba tin wämuuth rum ke pır.”

¹⁹ Ku Yërodia ëcii puöu mit tënë Joon rin ë wët kënë. Ku wic diët nek ku cii lëu, ²⁰ rin Yërot ë riöc Joon, rin ye Joon raan puöth wët Nhialic, ku kony bi cien kəc näk ye. Nawën pinj Yërot wët Joon, ke gëi apëi ku njot nhier bi wël Joon aa pinj.

²¹ Nawën ke Yërodia jöl tē bi yen Joon näk thın yök, ku ë ye aköl looi Antipäth Yërot yan akölden dhiëeth ye, tënë kacken dit məc kek baai, ku bëny apuruuk ku jöl aa kəcdit pan Galilia. ²² Ku nyan Yërodia nhom guöp, ee ci bën yei bi bën dier. Go Yërot kek jälke puöth miët apëi tënë ye. Go Antipäth Yërot bëny lək ë nyan ëlä, “Na le ke wic, ke luel

tënë ya ku ba gäm yī.” ²³ Ku kuëñj tənē ye jööl nhüim ku lueel, “Kuat kēdun ba thiëc tənē ya aba dhiel yiēk yī, cək alon ē yen aban ē bäänydiē.”

²⁴ Go nya la ayeer ku lēk man, “Yenō ba thiëc?” Go man lueel, “Lēk ye bī Joon raan kəc muəc nhüim tək yeth, ku gēm yī nhiamde ba bēi.”

²⁵ Go nya dhuk tənē bēny nyin yic ku lueel, “Yīn awiēc ba gām nhom Joon raan kəc muəc nhüim tən ēmēn thiin, ke cī tāau adušk yic!”

²⁶ Kēnē aci bēny rac pušu apēi, ku akēc kuc rin cī yen mēl kuëñj ē jööl nhüim. ²⁷ Go bēny apuruškde tooc nyin yic, ku lēk ye bī nhom Joon raan kəc muəc nhüim bēi. Go apuruk la tēwēn mēc yen thīn ku tək yeth. ²⁸ Ku bīi nhom ke cī tāau adušk yic, ku yīk nya, ku jəl nya gām man. ²⁹ Nawēn piñ kəc Joon buəth lən cī ye nək, gokē la ku nyεikē guāpde ku thiākkē.

*Jethu aci miēth koor juak bī kəc juēc cam
(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)*

³⁰ Kəc Jethu buəth aake ye bēn yenhom ku lēkkē kāk cīk looi, ku kāk cīk piəc ēbēn. ³¹ Kəc juēc apēi aake ye wāac, kəc jiēl ku kəc bō tənē Jethu bī ke bēn kony, abī Jethu kek atušćke cīi lāau bīk cak mīth. Go lēk atušćke, “Jiēlku buk la tē cīn yic kəc buk la lōj.” ³² Gokē jāl ē riāi ē rōt bīk la tē cīi cen, ku aake kēc kəc lēk tē ler kek thīn.

³³ Go kəc juēc ke tīj, ku njickē ke. Gokē miōot gēth yiic ku rinjēk tuen ke kuany wār kəu, ke la tēwēn cī Jethu kek atušćke kenhüim wēl thīn. Ku ye kek kōj yet tēwēn. ³⁴ Wēn kēc Jethu piny riāi yic, ke tīj kəc juēcā. Go wīc bī ke kony rin aci tīj kecīt amēl pap cīn nhüim abiōök. Ku jəlke piəc kajuēc. ³⁵ Nawēn col piny, ke kacken ye buəth bō tənē ye ku luelkē, “Piny aci cuəl ku tēn ē ror cīn kē kuany thīn, ³⁶ cəl kəc aa jiēl bīk la bēi yiic bīk la yəc miēth camkē.”

³⁷ Go bēi, “Miackē ke ē miēth.” Gokē lēk ye, “Wīc buk ayuəp lēu ē kəc kithkā yəc tənē ke bīk ke cam? Aa wīc wēu juēc apēi.”

³⁸ Go Jethu ke thiëc, “Ye ayuəp kadē tō thīn? Lak bāk ke la tīj.” Gokē dhuk ku lēkkē ye, “Aa yuəp kadhiēc ku rec karou.”

³⁹ Go lēk ke bīk kəc cəl anyuc piiny akuut noon təc nhom. ⁴⁰ Gokē nyuc piiny akuut buə ku akuut thiārdhiēc. ⁴¹ Go ayuəp awēn kadhiēc ku rec karou lööm, ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku bēny ayuəp yiic ku gēm ke kacken ye buəth bīk ke tek agut rec, tənē kəc. ⁴² Ku mīthkē abī miēth ke göök. ⁴³ Ku jəl kacken ye buəth awuthueei ayuəp ku rec cī dōj piny kuany gāac kathiāār ku rou. ⁴⁴ Kəc ke cī mīth ēbēn, rōr rōt aake ye tiim kadhiēc.

*Jethu aci cath pīu nhüim
(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)*

⁴⁵ Kaam thīn awēn, ke Jethu yōök kacken ye buəth bīk la riāi yic, ku lek tuen yenhom agōr alontui gen cəl Bethaida. Ku cəl thēi ajiēl. ⁴⁶ Wēn cī yen kəc tōj, ke jiēl bī la gāt nhom bī la rōök. ⁴⁷ Nawēn la thēi bēn, ke atušćke aake nōt ē riāi yic wār ciēl yic, ku yēn ē rot agōr nhom. ⁴⁸ Gokē tīj ke cī gök gēr ē riāi rin cī kek kenhüim wēl yom. Nawēn bāak ē piny, ke bō tənē ke ke cath pīu nhüim, ku ē wīc bī ke waan thook. ⁴⁹ Ku wēn tīj kek ye ke cath wīr pīu nhüim, ke tījkē kecīt atīm raan cī thou, ku dhiεukē, ⁵⁰ rin ē cīk tīj kedhie ku rišćkē.

Go guə jam tənē ke ku lueel, “Dεεtkē wēpuəth, ee yen Jethu, dušćkē riēc.” ⁵¹ Ku mēt rot riāi yic tənē ke. Go yom kōc. Gokē gāi apēi, ⁵² ē rin kēc kek kēnē ayuəp wāār cī gām rōr tiim kadhiēc deet yic, rin ril kek nhüim.

*Jethu aci kəc tuany Jenetharet kony
(Mt 14:34-36)*

⁵³ Nawēn akōl dēt cī kek wār teem, ke yet Jenetharet tō agōr nhom ku dōmkē riāi. ⁵⁴ Nawēn bīkkē bei ē riāi yic, go Jethu guə njic kəc ēbēn. ⁵⁵ Gokē kat ku rinjēk bēi yiic ku lek kəc tuany kēt, ku yēthkē ke tē cī kek ye piēj thīn. ⁵⁶ Ku kuat tēn cī Jethu la thīn ēbēn, bēi yiic ku gēth yiic, kəc juēc tuany aake ye tāac tənē yəc ku dhōl yiic, ku lājkē bīk gōt, cak alanhde thok ē path. Ku kuat raan cī ye gōt ēbēn, ee ye pial.

7

*Jethu aci ciēñ kək wārkuān dīt dhāl yiic
(Mt 15:1-9)*

¹ Wën cî Parathî kek kâc piöoc lööŋ kâc Itharel, ke cî bën Jeruthalem Jethu gööm piny. ² Ke tiŋ kâc Jethu buoŋth ke mîth ke kâc kecin lök apath, bîk ajuëc nyaai kegup cît tē ye kâc Itharel ye luöi thîn.

³ Kockä aake cî kē cî atuuc Jethu looi rac puŋth, rin kâc Itharel kek Parathî, aake cî ye mîth tē kâc kek kecin kaŋ lök kecît ciēŋ theer kocken dît. ⁴ Ku na le müth cik la bëi geeu, ka cik cam ke kēckē kaŋ lök kōth. Ku keek aake ye kâc cî kocken dît theer lēk ke looi, cîmēn lök biiny ku tōny ku aduuk ē miēth.

⁵ Go Parathî ku kâc piöoc ē lööŋ Jethu thiēc, “Yenö cîi kockun yî buoŋth ye cen ē ciēŋ wärkuan dît, ku yekē müth juääk ke kâc kecin lök?”

⁶ Go Jethu bëer, “Ithaya acî yic lueel ē rienkun lōn ye wek awēŋ puŋth rou, ku gēt ēlä,

‘Kockä aa ya leec kethook ku aliu kepuŋth.

⁷ Keek aa ya door ku acie duör ē yic, rin keek aa kâc piöoc lööŋ ciēŋ wärkuan dît ciēt ke ye löŋkiē!’

⁸ “Ee yic, wek aacît kâc ye Ithaya jam ē rienken. Wek aacî kuc lööŋ Nhialic ku ye lööŋ ciēŋdun kek yakē gam.”

⁹ Ku lēk Jethu ke, “Ayakē tak lōn ē yen kēpath yen cāk looi ye wek kuc lööŋ Nhialic, ku muökkē ciēŋdun theer. ¹⁰ Rin acî Mothith lueel, ‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jäam gup kârec, ka dhil nōk bî thou.’ ¹¹ Ku ayakē lueel aya lōn ye yen yic, bî raan wun kek man jäi tē wîc kek kēpiir kek tēnē ye, ‘Acîn tē kuöny we, rin yen acî Nhialic gam kēn ba yiēk we.’ ¹² Ke wek aa kuc bî kâkkä cîi loi tēnē wun ku man. ¹³ Kēya, tē ye wek kâc piöoc thîn acîi thōŋ kek wēl ye Nhialic lueel. Ku wek aa kârec juēc kōk cît kâkkä looi aya.”

¹⁴ Go Jethu kâc juēc bēn cōl ku lēk ke, “Piēŋkē wētdiē wedhie ku dētkē yic. ¹⁵ Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kâc ye tak ku kâc ye lueel, ku kâc ye looi kek aaye cōl aye raan rac. [¹⁶ Piēŋkē tē le wek yîth.”]

¹⁷ Wën cî yen kâc nyään piny ayeer ku ler yōt, ke thiēc kocken ye buoŋth bî wēt awēn cî lueel teet yic tēnē ke. ¹⁸ Go lēk ke,

“Cāk kâŋ ye deet yiic aya? Acie miēth ye raan cam yen ye cōl ala guöp adumuööm, ¹⁹ rin acie la yepuöu, ee la yeyäc ku le bēn bei.” Kēya, acî Jethu nyuoŋth lōn miēth ēbēn apath.

²⁰ Ku ben lēk ke, “Aa kâc ye raan tak ku looi ke, kek aa rec. ²¹ Rin puöu yen aye kârec ye looi bēn bei thîn, cîmēn bal ku ruööm, ku nâäk raan ē path, ku kōr diäär. ²² Ku kook ku wēŋ ku nhiam ku tiēl, ku yîk yepuöu kēnē raandä, ku luööm ku kuat kârec ēbēn. ²³ Kâkkä ēbēn aa bēn bei raan puöu, ku looi ke ku rēckē ye.”

Tiŋ cî gam lōn bî Jethu nyaande kony (Mt 15:21-28)

²⁴ Ku jōl Jethu jāl ku ler wundēt tēthiääk kek Tire ku Thidon, ku ler yōt. Ku cîi wîc bî la raan ŋic ye. Ku akēc lēu bî thiaan. ²⁵ Go tiŋ la nyanden koor ŋot kēc kuäc cî jōŋrac la yeguöp, Jethu piŋ. Go bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. ²⁶ Tiŋ kēnē ē ye jam thoŋ Girik, ku ee nyan pan Ponicia. Go bēn ku lēŋ Jethu ēlä, “Bēny, cōk a lōn cî yen ye tiŋ pandun ke yî bō ba jōŋrac cuöp wei nyaandiē guöp.”* ²⁷ Go Jethu lueel, “Yen ya cîi bō ba miēth mîth bēn gam jōk. Acie yic bî miēthden yiēk jōk, ke kēc kueth.”

²⁸ Go bëer, “Ee yic Bēny, ku jōk rēer tē mîth kâc thîn awuthueei cî lööny piny kuany.”

²⁹ Go Jethu lēk ye, “Rin cî yîŋ ye ŋiēc bëer kēya, dhuök baai, yîŋ abî jōŋrac yōk ke cî jāl nyaandu guöp!”

³⁰ Go dhuk baai ku yōk nyaande ke cî töc biöök yic, ku jōŋrac ke cî jāl yeguöp.

Jethu acî raan miŋ cie jam kony

³¹ Go Jethu jāl Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany gēeth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. ³² Tēwēn ke kâc kōk bîi raan cî miŋ tēnē Jethu, ku lāŋkē bî göot. ³³ Go Jethu nyaai kâc yiic ku yēth tēde ē rot, ku tēu yecin yeyic, ku ŋuut ku göot liep.

³⁴ Ku dōt nhial ku wēi apēi ku lēk ye, “Piēŋē!” ³⁵ Kaam thiin awēn, ke yōr yîth ku jiēm. ³⁶ Ku yōök Jethu kâc awēn tō thîn bîk cîi lēk raan dēt. Ku ŋot lek lueel. ³⁷ Ku kâc cî ye piŋ aacî gäi apēidit ku luelkē, “Mony cōl Jethu kēnē acî kēriēc ēbēn lēu. Kâc cî miŋ

aa piŋ ëmën, ku kəc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

8

Jethu aci raan tiim kaŋuan cəl akueth (Mt 15:32-39)

¹ Ye nĩnkä, ke kəc juēc mat kenhũim. Nawën cĩn mieth ke Jethu cəl kacken ye buoƚth ku lueel, ² “Yen aci guöp nŋ, rin kockä aaci rëer kek ya nĩn kadiäk ëmën, ku acĩn kē camkē. ³ Na cal ke aa dhuk bääiken yiic, ke cĩn kē cik cam, ka la wiik dhel yic, rin kəc kək aabö tēmec.”

⁴ Go kacken ye buoƚth lək ye, “Ye tēnen roor ē tēn bĩ raan mieth yök thĩn bĩ kəc juēcä cam?”

⁵ Go Jethu ke thiēc, “Lak ayuöp kadē?” Gokē lueel, “Aa dhorou.” ⁶⁻⁷ Go lək thān awën bĩk nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thiĩ lik ku röök Nhialic, ku bēny keyiic, ku gēm ke kacken ye buoƚth bĩk ke tēk kəc. Gokē looi kēya. ⁸⁻⁹ Ku jəl thān awën, kecĩt tiim kaŋuan mĩth bĩk kueth. Ku jəl kəc Jethu buoƚth awuthueei ayuöp cĩ döŋ kuany gäac kadhorou. Ku jəl Jethu kəc cəl ajiel, ¹⁰ ku ler riäi yic kek kacken ye buoƚth, ku lek pan cəl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bĩ kēnē jāŋ gōi looi (Mt 16:1-4)

¹¹ Tēwën ke Parathĩ kək ben bēn tēnē Jethu ku teerkē wēt kek ye, ku wickē bĩk deep ē wēt, gokē yōk bĩ kēnē jāŋ gōi looi, bĩ nyuōth ke lōn ye Nhialic wēlke gam. ¹² Go Jethu keŋ apei ku lueel, “Yenō ye riēc aköl thiēc kēnē jāŋ gōi. Wek alək yic. Acĩn kecĩt kēnē bĩ nyuōth ke.” ¹³ Ku nyiēcŋ ke piny, ku dhuk riäi yic, bĩ teem wār alōŋtui.

Duōkkē ye tak cīmēn Parathĩ ku Antipāth Yērot (Mt 16:5-12)

¹⁴ Kəc Jethu buoƚth aake cĩ nhĩim mār bĩk ayuöp juēc cĩ muk wën ler kek riäi yic, ku mukkē ayuōm tōk gilīŋ. ¹⁵ Go Jethu lək ke, “Tiēerke nhĩim, ku tiēkē röt bāk cĩ nhiam cīmēn Parathĩ ku Antipāth Yērot, nhiaamden ke cəl ago puōr cīmēn ayum cĩ yiēc yic luōu.”

¹⁶ Gokē jam kamken elä, “Ee wēt kēnē lueel rin cĩn yok ayup.”

¹⁷ Go Jethu kē lueelkē guō ŋic, ku thiēc ke, “Yenō ye wek ye tak wek acĩn ayup. Cāk kāŋ ye tak lōn bĩ yen we muōc ayup. Cāk kāŋ ye tĩŋ ku dētkē keyiic, kua cāk puōth cār? ¹⁸ Wek aala nyĩn, cāk ye daai? Ku wek aala yĩth, cāk ye piŋ ku cāk ye tak? ¹⁹ Ye gäac awuthueei kadē cāk bēn kuany wār bēny yen ayuöp kathiēc yiic tēnē rōor tiim kadhiēc?” Gokē bēer, “Ee gac thiäär ku rou.”

²⁰ “Na wār bēny yen ayuöp kadhorou yiic tēnē raan tiim kaŋuan, ye gäac awuthueei ayuöp cĩ döŋ piny kadē cāk bēn kuany?” Gokē lueel, “Aa dhorou.”

²¹ Go Jethu ke thiēc, “Ku kēya ëmën ŋot cāk ye deet lōn le yen riēl ba mieth gām we?”

Jethu aci mony cōr pan Bethaida kony

²² Gokē bēn Bethaida. Go kəc kək mony cĩ cōr thel tēnē Jethu, ku lāŋkē bĩ gōt. ²³ Go Jethu cōr dōm cĩn ku thel wei baai. Nawën cĩ ŋuōt nyĩn, ke tēu yecin yenyin ku thiēc, “Le kē ye tĩŋ?” ²⁴ Go yenhom jot ku lueel, “Yen acie daai apath, yen ē kəc tĩŋ kecĩt tiim kek cath.”

²⁵ Go Jethu yecin bēn tääu yenyin, go daai ku tĩŋ kēriēc ebēn apath. ²⁶ Go Jethu cəl adhuk paande ku thōn bĩ cĩ la lək kəc kək.

Pīter aci Jethu ŋic (Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Go Jethu kek kacken ye buoƚth la Cetharia Pilipi. Tēwën cieth kek, ke thiēc Jethu, “Lēkkē ya, ye jāŋ tak ye yen ē ŋa?”

²⁸ Gokē lueel, “Ayekē lueel lōn ye yĩn Joon raan kəc muōc nhĩim. Ku lueel kuat dēt lōn ye yĩn Elija, ku kəc kək ayekē lueel lōn ye yĩn raan tōŋ kam kəc kāk Nhialic tĩŋ.”

²⁹ Goke thiēc, “Na week yakē lueel lōn ye yen ŋa?” Go Pīter bēer, “Yiĩn nhom guöp, yĩn ē Raan cĩ lōc ku dōc.” ³⁰ “Kē ca lueel ē yic Pīter.” Ku lək ke, “Duōkkē lək raan dēt.”

Jethu ē jam Arēemde ku Thuōnde (Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Nawën ke jəl Jethu piōc elä, “Manh Raan abĩ dhiel reem, ku yeen abĩ kōcđit baai, ku bāny kāk Nhialic ku jəl aa kəc piōc löōŋ kəc Itharel jai, ku nākkē. Ku yeen abĩ

nin kadiäk nök piiny ë ran yic, ku ben pîr ku jät rot ran yic.” ³² Ku teet kënë yic apath tënë ke. Go Pîter miät wei kəc yiic ku yöök bi cîi ye jam këya. ³³ Go Jethu yenhom wel ku tîj kacken ye buoath ku rël Pîter ku lueel, “Jäl ɣalööm jəŋrac. Wîc ba kək cî Nhialic guiir waar yiic! Kək ye tak aacie kək Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴ Ku jəl Jethu kacken ye buoath cəal ku lək ke, “Na le raan wîc bā buoath, ka dhil nhom mār kəpuəth bi yök piërde yic pinynhom ë tən. Ku dhil puəu riel ku buoath ɣa, cək alən wîc kək kək ye bîk nök ë rienkië. ³⁵ Rin raan wîc ye bi wēike kony aabi muər, ku na ye raan mār wēike ë rienkië ku rin piöcdië, ka bi wēike muk akölrîëëc ëbën. ³⁶ Yenjö bi raan kuany thin, bi jak apeï pinynhom ku mër wēike? ³⁷ Pîr wēi akölrîëëc apath, acin kë lëu bi ye waar. ³⁸ Na ye raan guöp yār ɣa ku piöcdië ë riëëc cîi ye wîc bi wēt Nhialic gam, ke Manh Raan abi guöp yār ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9

¹ Ku le tuen ku lueel, “Wek alək yic, ala kək kək rëër ë tən, aacii bi thou agut tē bi kek ɣa tîj kek riel ye nyuoath lən ye ɣen bēny cî Nhialic lac.”

Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Nawën nin kadätem cök, ke Jethu cəl Pîter ku Jemith ku jəl a Joon, ku lek gən bār apeï nhom kepəc. Kaam wën röök kek, ke tîj Jethu ke cî rot waan, ³ ku jəl aläthke ɣer apeï abik la diardiar. ⁴ Nawën ë ke tîj Elija ku Mothith ke jam kek Jethu. ⁵ Wën cî kek rëër kaam thin-nyoat, go Pîter lək Jethu, “Raam piöoc, apath buk rëër ë tən. ɣok abi duəl kadiäk looi, tök tənë yi, ku tök kek Mothith, ku tōj dät kek Elija.” ⁶ Kënë jiëem yen kälä, ee rin kuc yen wēt pəth bi lueel, rin kəpuəth cik tîj cî ke nyōj nhüim wël.

⁷ Go këcît rur piny paat abi ciën tē yekë tîj, ku pinjë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, piënkë wētde.” ⁸ Nawën tîjkë piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tîjkë yetök.

⁹ Tëwën dhuk kek piny gət nhom, go Jethu lək ke, “Duškkë kək cək tîj lək raan dät yet aköl bi Manh Raan jät ran yic.”

¹⁰ Gokë wēt Jethu gam, ku jolkë röt aa thiëëc ëlä, “Yenjö wîc Jethu bi lueel wën ye yen jam jōn rot ë ran yic?” ¹¹ Ku thiëckë Jethu, “Yenjö ye kəc piöoc lööj ye lueel lən ye yen Elija yen bi kan bën tuen, ku ëmën aci lək bën yicök?”

¹² Go bëër ëlä, “Ee yic, Elija akəj bën tuen, rin bi yen dhël bën guiir. Ku yenjö gət ye aya, lən Manh Raan abi kəc Itharel jai, ku abik cəl arem apeï? ¹³ Alək we lən cî Elija bën theër ku acik luoi tēden nhiarkë, cît tē cî ye gät thin theër rienke.”

Jethu aci dhōj la guöp jəŋrac kony
(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

¹⁴ Nawën dhukkë tənë abiöth Jethu kək awën, ke yökkë ke ke cî kəc juëc apeï gööm, ku kəc piöoc lööj ke teer wël ke ke. ¹⁵ Tëwën tîj kek Jethu, gokë puəth miät apeï ku lorkë ku muəthkë. ¹⁶ Nawën ɣëët Jethu tənë atuöckë ke thiëëc, “Yenjö tærkë wek ke?”

¹⁷ Go raan tök than awën yic wēt dät tēem thin ku lueel, “Raam piöoc, ɣen aci man-hdiën ca kan bëëi tənë kackun yi buoath, bən bëëi tənë yi, rin kəc kek jəj tō yeguöp lëu bîk cuəp wei. Yeen aci jəŋrac la yeguöp ku ye pən jam. ¹⁸ Tē dām ë jəj kënë ye, aye wiät piny ku yîk thok ayök, ku reem yelec ku riny. ɣen aci kackun yi buoath thiëëc bîk jək cuəp wei, ku akëckë lëu.”

¹⁹ Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëër kek we yet nən, bāk jəl gam. Bëëikë dhōj kënë tənë ɣen.” ²⁰ Gokë bëëi tənë ye.

Kaam wën tîj jəŋrac Jethu, ke ləth dhök ku wit piny ku ləər ku yîk thok ayök. ²¹ Go Jethu wun thiëëc, “Ye nən dām jəj kënë ye?” Go bëër, “Tëwäär ye yen meth. ²² Acî jəj kënë duër nök, aye wiät mæc, ku le wiät wüir bi duër mou. Na lëu ke yi kony ɣo.”

²³ Go Jethu lək ye, “Yenjö ye yîn ye lueel, lən na lëu! Ee yic, këriëëc ëbën apuəl yic tənë raan cî gam.”

²⁴ Go wun meth dhiau, “ɣen ala gam ku akoor, kony ɣa bi gamdië rot juak.”

²⁵ Nawën tîj Jethu kâc juëc ke bô tēthiäâk kek ye, ke rēl jōṇrac ku lueel, “Ee yîn jōṇ min cie jam. Yîn ayöök, bäär bei dhök guöp, ku duk ben dhuk yeguöp.”

²⁶ Go jōṇrac dhiau yeröl ku wit piny, ku lēth, ku biī bei. Ku jāl dhök ananṇan piiny abī kâc kōk aa lueel, ka cī thou. ²⁷ Go Jethu dām cin ku kony bi rot jōt. Go rot jōt ku kēēc.

²⁸ Tēwën rēer Jethu kek kōcken ye buōth ē rōt, ke thiēckē, “Yējō kēc yok ye lēu buk jōṇ kēnē cuōp wei?” ²⁹ Go lēk ke, “Jōṇ cīt kēnē acāk lēu bāk cuōp wei. Ee rōök ē rot yen ē ye alēu bi jak cīt kākā cuōp wei.”

Jethu acī ben jam ē Thuānde
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰ Go Jethu kek kōcken ye buōth jāl tēwën ke ke ret pan Galilia yic, ku cīi wīc bi la raan ṇic ye. ³¹ Rin ē nīnkā ē piöök kōcken ye buōth kē bi rot luāi ye, “Manh Raan abī thōn kâc bi ye nōk, ku na aköl ye nīn diāk ka bi rot jōt ran yic.”

³² Ku aa kēc wētde bēn deet yic, ku riöockē bīk thiēc.

Kâc Jethu buōth aacī wēt tēer
(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Gokē yet Kapernaum. Nawën lek yet yōt, ke thiēc atuöocke, “Yējō kēnē tēer kē wën dhēl yic?” ³⁴ Gokē gup riöök ku bitkē, rin wën ciēth kek, aake teer wēt lōn, yeṇa kamken yen dīt apēi. ³⁵ Go nyuc ku cōl atuöocke kathiäär ku rou ku lēk ke, “Piēṇkē, na ye raan wīc ye bi tōu tūeṇ, ka dhil dhuk ciēen ku luui rin kâc ēbēn.” ³⁶ Ku dām meth ku cōl akāac kenhīim ku tēu yecin yekēt ku lēk ke, ³⁷ “Raan manh koor cīt manh kēnē lor ē riēnkiē, acā lor, ku raan ya lor, acie ṇen ye lor, ee Wā Aciēṇ toc ya.”

³⁸ Nawën aköl dēt ke lēk Joon ye, “Raan piöök, yok aacī mony dēt tīj keye jakre c cuōp wei kâc gup ē riēnku ku acuk pēen rin acie raanda.” ³⁹ Go Jethu lueel, “Duökkē ye pēen rin raan kāṇ looi riēnkiē, acīi lēu bi rot guō wel ku lēk ya kērac. ⁴⁰ Rin raan cīi ṇo man, ee raanda. ⁴¹ Wek alēk yic, raan we muōc piū ē rin ye wek kâc Raan cī lōc ku dōc, abā ariöpde yök.”

Ba raan dēt thöök kērac yic
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴² Na ye raan wēṇ mēnh tōk kam ē mīthkā ku bā maan, ka ṇuēen tēnē ē raan cīt kēnē, diēt cī ruök yeth alēl dīt tet, ku pīk wīir bi mou. [⁴³ tē cīi kāmdeṇ ē thou thīn, ku mac acie thou akölriēc ēbēn.] ⁴⁴ Ku na ye ciēendu yī cōl aloi awuōc, ke tēem wei, aṇuēen ba pīr pīr path kek ciēen tōk, kek tē bi yīn la cin karou ku cuēt yī pan many cie thou akölriēc ēbēn. [⁴⁵ tē cīi kāmdeṇ ē thou thīn, ku mac acie thou akölriēc ēbēn.] ⁴⁶ Ku na ye cōökdu yī yāth awuōc yic, ke tēem wei, rin aṇuēen ba pīr pīr path ke yī ye ṇōl, kek tē bi yīn la cōk karou ku cuēt yī pan mac. ⁴⁷ Ku na ye nyiendu yī cōl aloi awuōc, ke ṇuēt bei. Aṇuēen ba rot mat bāany Nhialic yic kek nyien tōk, kek tē bi yīn la nyīn karou ku cuēt yī pan mac. ⁴⁸ Ee tēen arēem yekē yök thīn acie thōk, ē rin many pan mac acie many ye yor.

⁴⁹ Raan ēbēn abī lōk ē mac cīmēn ye ajuēr lōk awai.

⁵⁰ Awai apath. Ku na thōök kōu alēi ke ben dhuök thīn kēdē? Rēer kē kek awan määth kamkun ku lakkē dōr kamkun.

10

Jethu apiöök wēt liöi
(Mt 19:1-12; Lk 16:8)

¹ Go Jethu jāl tēwën ku ler Judia ku teem wār Jordan. Go kâc juēc apēi bēn guēer tēnē ye. Goke piöök cīmēnden thēer.

² Go Parathī kōk bēn tēnē ye ku wīckē bīk deep wēt ku thiēckē, “Na pāl raan tiēnde ke cīi path?”

³ Go Jethu bēer, “Yējō cī Mothith lēk we wāthēer?”

⁴ Gokē lueel, “Acī Mothith puāl bi moc athör liöi göt, ku pēl tik.”

⁵ Go Jethu dhuök ke, “Mothith acī lōṇ kēnē gāt we ē rin wārkuān dīt aake cie yith ye lac gam. ⁶ Ku wäär tūeṇ cēk Nhialic kâc aacī cak moc ku tik. ⁷ ‘Ku rin ē wēt kēnē raan abī wun ku man nyāāṇ piny, ku le ker kek tiēnde, ⁸ ku keek karou aabī ya many tōk.’ Kēya aacīi ben ya rou aa tōk. ⁹ Kēya,

na cī Nhialic ke puöl bī ya moc ku tik, ka cīn raan päl ŋek kamken.”

¹⁰ Ku wēn cī kek dhuk baai, ke thiëc kacken ye buo̯th ē wēt kēnē. ¹¹ Go lēk ke, “Na ye raan liōi tiēnde ku thiēk tiŋ dēt, ka cī kērac looi tēnē tiŋden tuenj. ¹² Ku na ye tiŋ päl muonyde ku le mony dēt thiaak, ka cī akor looi.”

Jethu adac mīth

¹³ Kac kōk aake ye mīth bēi tēnē Jethu bī ke bēn dōc, go kac Jethu buo̯th ke läät. ¹⁴ Nawēn la Jethu kē looi atuōcke tiŋ, ke dak pušu ku lueel tēnē ke, “Calkē mīth aabō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Raan wīc ye bī la bāany Nhialic yic adhīl gam cīmēn ē mīth thiikā. ¹⁵ Alēk we, raan wīc ye bī bāany Nhialic yōk adhīl wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kac ke dhiēth ye gam.” ¹⁶ Ku cōl mīth yelōm ku tēu yecīn kenhīm ku dōc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Tēwēn jiēl Jethu geeu, ke raan rīŋ tēnē ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piōc path yenjō ba looi ba pīr akōlriēc ēbēn yōk?”

¹⁸ Go Jethu thiēc, “Yenjō yīn ye lueel lōn yēn apath? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot yēn apath. ¹⁹ Yīn anīc lōōŋ Nhialic, ‘Duk raan nāk, duk tiŋ raan dēt kor, duk kuēēŋ wēt lueth, duk cuēēr, thek wuur ke moor.’”

²⁰ Go bēer, “Raan piōc, lōōkā aaya theek tēwāār koor yēn agut cīt ēmēn.” ²¹ Go Jethu dōt apēi, ku nhiēr ku lueel, “Ee tōk yēn akēc looi, lōr yaac kākku wei ēbēn ku gam wēu tēnē kac ŋōŋ, yīn abī jiēk la yōk pan Nhialic, ku bāār buo̯th ya.” ²² Wēn piŋ yēn wēt kēnē, ke mēen ku jiēl ke cī pušu dak, rin ē la kajuēc apēi.

²³ Go Jethu yēnhom wēl kacken ye buo̯th ku lēk ke, “Abī yic riēl tēnē ajiek bīk la bāany Nhialic yic.”

²⁴ Go kacken ye buo̯th gāi ē wēlkā. Go Jethu bēn ber yic tēnē ke, “Miēthkiē, yenjō ril yēn kēya bī raan la bāany Nhialic yic! ²⁵ Apuol yic bī thōrōl bak with cōk, tēnē tē bī raan ajak la bāany Nhialic yic.”

²⁶ Gokē ŋot ke gāi apēi, ku thiēc, “Na ye kēya, ke yenja bī la pan Nhialic?”

²⁷ Go Jethu ke dōt ku bēer, “Acīi raan bī lēu ē rot, bī gam tē kēc Nhialic ye kony, rin Nhialic ē kēriēc ēbēn lēu, acīn kē dhal ye.”

²⁸ Go Pīter rot jōt ku lueel, “Na yo, yok kac cī kākku ēbēn nyāāŋ piny ku buo̯thku yī?”

²⁹ Go Jethu bēer, “Ee yic, ku alēk we, kuat raan cī panden nyāāŋ wei kek paan ē man ku nyērakēn, ku wun ku man ku miēthke ku kacke ēbēn ē riēkiē, ku rin wēt Nhialic, ³⁰ cīi kajuēc bī yōk pan Nhialic. Abī bēi juēc ku wāmāthakēn ku nyērakēn ku mārakēn juēc, ku mīth ku dum, ku kuōc ciēēŋ bī ye kuōc ciēēŋ aabī yōk aya arak buo̯t. Kākā aabī yōk pinyhom ē tēn, ku abī pīr akōlriēc ēbēn yōk akōldā. ³¹ Ku kac juēc tō tuenj ēmēn aabī dōŋ ciēēn, ku kac kōk juēc tō ciēēn aabī la tuenj.”

Jethu ajam ē Thuōnde kēn yic diāk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³² Nayōn akōl dēt Jethu kek kacken ye buo̯th, ku kac kōk aake kuany dhēl yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ē tō tuenj ku buo̯th kacken ye buo̯th ke cī nhīm mum. Ku kac awēn biōth, ke cī riōc. Go Jethu atuōcke kathiāār ku rou bēn caal tēden rōt, ku lēk ke kē bī rot la looi tēnē ye. ³³ Ku lēk ke, “Emēn, yok aala Jeruthalem tē bī Manh Raan la dōm ku yēth bāny Itharel nhīm, ku kac piōc ē lōōŋ. Ku abīk tēm thou, ku thōnkē bēnyaknhom Roma mac baai bī la nāk. ³⁴ Ku abīk läät ku buikē, ku ŋutkē ku thatkē, ku nakkē, ku na ye nīn kadiāk cōk, ka bī pīr ku jōt rot ran yic.”

Kāk wīc Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

³⁵ Nayōn thēi ke Jemith ku Joon wēt Dhubedi bō tēnē Jethu, ku luelkē tēnē ye, “Raan piōc, awīcku ba yo luōi kē buk thiēc tēnē yī.”

³⁶ Go Jethu ke thiēc, “Yenjō wiēc kē ba looi tēnē we?” ³⁷ Gokē dhuk ēlā, “Tē nyuc yīn thōnydu nhom diēkdu yic nhial, ke yī cōl yo aa nyuc kek yī, raan tōk lōŋ cuēc, ku raan dēt lōŋ cam.”

³⁸ Go Jethu lëk ke, “Wek aa kuc kē thiëckē, yēn abī ban apei ē nīnkā ku yēn abī nōk. Lëukē bāk gum cīmēndiē?”

³⁹ Gokē bēēr, “Alëuku.” Go Jethu lëk ke, “Na cōkkē we nōk ayic, ka lëukē bāk gum, ⁴⁰ ku acie yēn la riel ba raan nyuc kōndiēn cuēc ku kōndiēn cam kuany, ee Nhialic yēn abī ke yiēk kōcken cī guiēr ke.”

⁴¹ Nawēn le atuuc kōk kathiäär piñ, ke riääk puōth tēnē Jemith ku Joon. ⁴² Go Jethu ke cōl ēbēn ku lueel, “Aniëckē lōn kōc cī gam bīk aa bāny kōc cie kōc Itharel aala riel kōc nhīim, ku aciī path bāk ciēt ke. ⁴³ Ku kēnē aciī rot bī looi kamkun. Raan wīc ye bī ya raandit kamkun adhīl rot dhuōk piny bī ya luui rin kōc kōk. ⁴⁴ Ku na ye raan wīc ye bī ya bēny kōc nhīim, ka dhīl ya aluan kōc ēbēn. ⁴⁵ Cīmēn Manh Raan aya akēc bēn bī kōc bēn loony, aci bēn bī kōc bēn kony, ku gēm wēike bī kōc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōr bī daai
(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Go Jethu kek kōcken ye buōth, ku kōc juēc kōk yet gen Jeriko. Kaam wēn jiēl kek geeu, ke mony cōr ē kōc lim, cōl Timawuth ē rēēr dhēl yōu ke līm. ⁴⁷ Nawēn piñ lōn cī Jethu raan pan Nadharet yēēt, ke cōt rōl dīt, “Bēny Jethu yīn aṇāāth apei. Yīn ē wēn Debit cī Nhialic tooc. Kony ya.”

⁴⁸ Go kōc kōk rēl ku yōōkkē bī biēt, go ṇot kiu apei, “Wēn Debit kony ya.”

⁴⁹ Go Jethu kōōc ku lueel, “Cōōlkē.” Gokē cōl, “Jōt rot, yīn aye bēny cōl.”

⁵⁰ Go rot puur abā alanhden acuat löōny wei yekōu ku riñ tēnē Jethu.

⁵¹ Go Jethu thiëc, “Yēñō wīc ba looi tēnē yī?” Go cōr lueel, “Bānydiē, awiēc ba bēn daai.”

⁵² Go Jethu lëk ye, “Lōr, gamdu aci cōl apuōl.” Go daai nyin yic, ku buōth Jethu.

11

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai
(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Nawēn nīn kōk cōk ciēēn, ke Jethu kek kōcken ye buōth la Jeruthalem. Ku tēwēn cī kek thiōk kek Bethpeec ku Bethanī, tēthiääk kek gōn Olip, ke Jethu tooc kōcken

ye buōth karou tuēñ, ² ku lëk ke, “Lak bēēi tō tuēñ yiic ku tē yēet wek, ke wek aabī akaja cīn raan cī kan cath ye yōk ke mac. Luōnykē ku bēēikē. ³ Na le raan thiēc we, ke luēlkē, awīc Bānyda, ku abī dhuk ēmēn thiin.”

⁴ Gokē la ku yōkkē manh akaja ke mac yōt thok, dhēl yōu. Tēwēn lony kek ye, ⁵ go kōc ke kääc tēthiōk ke thiëc, “Yēñō luōikē, lony wek manh akaja?” ⁶ Gokē lëk ke cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn. Go pāl ke ku jiēlkē. ⁷ Gokē manh akaja yāth tēnē Jethu ku kumkē kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu. ⁸ Kōc juēc aacā alāthken thiēth dhēl yic, ku kōc kōk aacā ayōr tiim dhoñ dum yiic, ku thiēthkē ke dhēl yic aya.

⁹ Go kōc ke tō yēnhom tuēñ, ku kōc ke buōth Jethu, yai looi ku yekē wak ēlä,

“Lecku Nhialic! Bēny dōc raan bō ē rienku, ¹⁰ Nhialic dōc bāāny wāda Debit bō! Lecku Nhialic!”

¹¹ Ku jōl la Jeruthalem ku bēk luan Nhialic ku ciēth kēriëc ēbēn. Nawēn cī piny guō cōl, ke dhuk Bethanī kek atuōcke kathiäär ku rou.

Jethu aci tim wak bī riau
(Mt 21:18-19)

¹² Nayōn nhiäk, tēwēn jiēl kek Bethanī, Jethu ē nēk cōk. ¹³ Nawēn ke tīñ tim cīt ṇaap ke cī nhom thiāñ ayōr, go la cōl bī yōk ke cī luōk. Nawēn le yet ke yōk ke ayōr kepēc, rin tēden ye yēn luōk aṇoot. ¹⁴ Go Jethu lueel, “Acīn raan kōñ miēthku bēn cam lanayōn.” Ku wēt kēnē ēcī kōcken ye buōth piñ.

Jethu aci la luan Nhialic
(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵ Nawēn lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luan Nhialic, ku cop kōc kāñ yaac ayeer kal luan Nhialic yic. Ku wel agen kōc war wēēu yiic, ku thōc kōc yōōc wei ē kuōr.

¹⁶ Ku cī kuat raan la kē muk pāl bī ret luan Nhialic löōm.

¹⁷ Ku jōl kōc piōōc, “Acī gōt ēlä athōr thēēr wēl Nhialic yiic, ‘Luanḍiē aci looi bī ya tēn ye kōc wuōt ēbēn rōōk thīn, ku yēen acāk wel bī ya luan cuēr.’ ”

¹⁸ Wēt kēnē aci kōc kāk Nhialic ku kōc piōōc löōñ piñ ku wīckē dhēl nēk kek ye.

Ku keek aake cī rišöc Jethu rin cī kəc ebën pušth miət pišöcde yic.

¹⁹ Nawën la thei bën, ke Jethu kek atušöcke jiël geuu.

Atuuc Jethu aaci tim wäär tiñ ke cī riau
(Mt 21:20-22)

²⁰ Naʔon nhiäk dëët, tēwën kueny kek dhël yic, ke ke tiñ tim cit ɲaap wäär cī Jethu wak ke cī riau. ²¹ Go Piter kēwäär cī Jethu lueel tak ku lueel, “Raan piöoc tiñ tim wäär ca wak aci riau.”

²² Go Jethu bëër, “Gamkë Nhialic. ²³ Wek alëk yic, na le raan yöök gən kënë, cuat rot wiir, ku cī diu ku gem lön bī kē cī lueel rot looi, ka tiñ rot. ²⁴ Këya, alëk we, kuat kē thiēc tē röök yin, gam lön bī yin ye yök, ku kē wic aba yök. ²⁵ Ku tē röök yin, ke yī pël wët piny tēnē raan dët, rin bī Nhialic adumušömkü päl piny aya. [²⁶ Na cī wët ye päl piny tēnē kəc kək, ke Nhialic aci awäcdu pël piny.”]

Bäny Itharel aa riel Jethu yšöñ yic
(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Gokë bën dhuk Jeruthalem, ku tēwën cieth Jethu kal luan Nhialic yic, ke bānydit kāk Nhialic ku kəc piöoc ē lööñ ku jəl aa kəcüt baai, bō tēnē ye. ²⁸ Ku thiëckë elä, “Ee yin ye riel ɲō tš yigušp ye yin luui kēlä? Ku yenja yik yī ē riel kënë ba keek aa looi?”

²⁹ Go Jethu bëër tēnē ke, “Wek aba thiëc wët kënë aya, na bëër kē, ke wek aba lëk raan cā yiëk riel ye ɣen kākka looi.” ³⁰ Lëkkë ɣa, “Joon raan kəc mušac nhüim, yök riel yen kəc gām lökwēi tēnē Nhialic, aye rielde ē rot?”

³¹ Gokë guëek yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ‘Ke yök tēnē Nhialic,’ Ka thiēc, ‘Aye ɲō kēc wek wëtde gam?’” ³² Ku na luelku, ‘Ke rielde ē rot,’ ke ɣok aa jöny keek rin cī raan ebën ye gam.” ³³ Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riel ye ɣen kākka looi.”

12

Jethu aci jam ē waal bi rëec bāny nyuəth
(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹ Nawën ke Jethu jam waal tēnē kəc man ye elä, “Monytui ëcī dom looi ku cum yic tiim ē luök ku rək. Ku looi tēn ye mīth tim guör thīn bīk ya mšū. Ku wec kāt piny. Ku jəl dom riöp yic kəc kək, ku le keny wun dët. ² Nawën le tē cī tiim luök thšöñ, ke tooc aluonyde tēnē ke bīk la gām abäkke. ³ Gokë alony dām ku thatkë ku copkë ciëen yecin. ⁴ Go raan la dom alony dët bën tooc, gokë yup nhom, ku banjë apēi. ⁵ Go alony dët bën tooc, gokë nök, ku jolkë aloony kək aa that ku näkkë aloony kək. ⁶ Ku ē manhde yen ëcī jal döñ bī bën tooc. Go jəl tooc ku lueel, ‘Anjēc abīk la theek,’ ⁷ Go kəc awën cī riöp dom yic lueel ē kamken, ‘Kënë ē manh raan la dom, bī kāj lök thən aköldä. Bäk näkku ku kākka aabī döñ kek ɣol!’ ⁸ Gokë dām ku näkkë ku cuetkë guäpde wei.”

⁹ Ku jəl Jethu ke thiëc, “Yenö bī raan la dom looi? Abī bën ku nək kəc awën cī riöp dom yic. Ku riöp dom yic kəc kək. ¹⁰ Këckë wët cī gët athör thæer wël Nhialic yic kënë kan kueen?

‘Mën wäär yen cī atëët kuc, yen aci bën a mën ril apēi.

¹¹ Kënë ē ye luoi Bëny, ayeku tiñ ke path ku dhëñ ɣonyin!’ ”

¹² Go bāny Itharel pušth dak ku wickë bīk dām, rin acik ɲic lön jīem Jethu ē rienken. Ku rin rišöc kek kəc juēc tš thīn, gokë pušl ku jiëlkë.

Jethu awic bi wëñ wët ajuër
(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Go kəc ke man Jethu, Parathī kək, ku kəc Antipäth ɣerot tušac tēnē ye bīk la wëñ, bī wët rac lueel. ¹⁴ Ku bīk ku luelkë tēnē ye, “Raan piöoc, anjicku yin ē jam yith. Yin acie diæer kāk ye kəc kək tak. Ku yin acie diætden ye kuëc nhom. Ku yin ē kəc pišöc bīk kāk wic Nhialic looi dhël la cök. Lëk ɣo na ye taktäkdü, buk ajuër dhiel aa gam, ɣok kəc Itharel tēnē Cithër Bënyñaknhom, kua cuk bī gām ye?”

¹⁵ Ku Jethu ëcī ruënyden ɲic, ku bëër, “Yenö wic wek ye bāk ɣa deep ē wët? Bëike ē wënh kënë ba tiñ.”

¹⁶ Gokë jal yiëk wëeth. Goke thiëc, “Ye nhom ɲa, ku ye rin ɲa kākka cī giæt

wëeth kōu?” Gokë bēer, “Aa kāk Cithēr Bēnyjaknhom.” ¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Gāmkē Cithēr Bēnyjaknhom kēde, ku gāmkē Nhialic kēde.”

Gokë puōth dak rin cī Jethu ruēenyden njic.

*Nhialic abī kōc cī thou cōl aa ben pīr
(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)*

¹⁸ Nawēn ke kōc kōk akut Thaduthī. Akut cīi ye ye gam lōn bī Nhialic kōc cī thou bēn cōl apīr, bō tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ¹⁹ “Raan piōōc, Mothith aci lōn gōt ēlā tēnē yō, ‘Na thou wāmēnh ē raan, ku nyiēēn tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala yōt tik bī mīth dhiēēth yōn mēnhē.’ ²⁰ Na thōōnku lōn tō mīth tik thīn kadhorou. Ku thiēk wēn dīt ku thou ke cīn mīth. ²¹ Go wēn buōth ye la yōt tik ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku loi kēnē rot aya tēnē mēnh ye kek diāk. ²² Ku looi rot kēya tēnē wāmāthakēn kōk, keek ēbēn kadhorou acīn mīth cīk nyāān piny. ²³ Ku lek tuēn ku thiēckē, tē le kōc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tīn ŋa rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁴ Go Jethu bēer, “Wek aa kōc ril nhīm cīn kē ŋiēckē, rin cīi wek wēl cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ka bī looi, lēu bī looi. ²⁵ Rin tē le kōc cī thou rōt jōt, aacīi bī thiēek ku aacīi bī thiaak, aabī rēer kecīt atuuc nhial. ²⁶ Ku na ye rin wēt bī kōc cī thou rōt jōt, ke we kēc athōr cī Mothith gōt kueen rin bun dēp, tēwāār cī Nhialic jam tēnē ye ēlā, ‘Yēn ē Nhialic Abaram, ku Ithāk ku Jakop.’ ²⁷ Kōc cī thou ke njic Nhialic aa pīr alanden. Yeen ee Nhialic kōc pīr, ku kōc cī thou aya. Acāk wuōōc!”

*Lōn ril lēu bī theek kam ē lōōn
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)*

²⁸ Raan piōōc lōōn kōc Itharel ē tō thīn tēwēn teer Jethu wēl kek Thaduthī. Na le tīn ke Jethu ye wēlken njic bēer, go bēn tēnē ye ku thiēec, “Ye lōn nēn yen ril apēi kam lōōn?”

²⁹ Go Jethu bēer, lōn ril akīn, “Piēnkē kōc Itharel, Bānyda ē Nhialic ku ee tōk. ³⁰ Nhiar Bēny, Nhialicdu puōu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhiamdu ēbēn, ku riēldu ēbēn. ³¹ Lōn dēt

ril ye kekrou akīn, yīn adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhīer yīn rot. Acīn lōn dēt ril apēi wār ē lōōnkā karou.”

³² Go raan piōōc ē lōōn lueel tēnē Jethu, “Ee yic raan piōōc cīt tē ca luēl ye, acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ³³ Ku raan adhīl Nhialic nhiaar piānde ēbēn, ku nhiamde ēbēn, ku riēlde ēbēn. Ku adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhīer yen rot. Lōōnkā karou kek adhīl ē theek, tēn tē bī Nhialic nāk yōk ku dor ē yīk nhīm.”

³⁴ Wēn tīn Jethu ye ke cī bēer apath, go lēk ye, “Yīn aci mec kek bāāny Nhialic.” Ku tēēn acīn raan kam kōc man Jethu cie bēn thiēec.

*Jethu aci kōc piōōc lōn yen raan ē tooc
Nhialic
(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)*

³⁵ Tēwēn piōōc Jethu luan Nhialic, ke lueel, “Ŋiēckē lōn ye kōc piōōc ē lōōn kōc Itharel ye lueel lōn Raan cī lōc ku dōc, abī ya raan dhiēnh Debit? ³⁶ Debit guōp ēcī Wēi Nhialic yōōk bī lueel ēlā, ‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōjdiēn cuēc,

yet tē bī yen kōc aterdu dhuōk ciēēn yīcōk.” ’

³⁷ “Ye kēdē ye Raan cī lōc ku dōc man Debit, ku yeen aye Debit cōl ‘Bānydiē?’ ”

*Jethu alēk kōc bīk rōt tiit kōc gēt lōōn
Itharel
(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)*

Ku kōc juēc awēn cī wēt Jethu pīn aacī puōth miēt. ³⁸ Tēwēn piōōc yen ke ke lueel, “Tiētkē rōt, ku duōkkē kōc piōōc lōōn kōc Itharel ye kiēēt. Kōc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem yōn yōc yīc bī ke aa muōōth athēek. ³⁹ Ayekē nhiaar bīk nyuc tuēn thōc kōcdīt tēn amat, ku yōn path akōl yai, ⁴⁰ ku keek aa kāk lēer tuōōr nyīn, ku rōōkkē apēi bīk kōc wēn lōn puōth kek. Kōckā, aabī tēm awuōcdīt tet apēi!”

*Ajuēr lēer
(Lk 21:1-4)*

⁴¹ Tēwēn cī Jethu nyuc tē ye wēēu juaar thīn luan Nhialic, ke dōt kōc juēc wēēu cuat kēnē ajuēr yic. Ku kōc juēc ajiēek aake cī wēēu juēc ya tāāu thīn. ⁴² Nawēn ke lēer anān bō ku cuēt wēēu reen lik thīn. ⁴³ Go

Jethu lueel tēnē kacken ye buo̯th elä, “Wek alēk yic, lēer kēnē aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kac kōk ebēn. ⁴⁴ Rin keek aa cik juaar wēēuken juēc yiic, ku yen anjānē, aci kēnē bī yen pīr dhuol thīn ebēn.”

13

Luanj Nhialic Jeruthalem abī thuor piny
(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tēwēn jiēl Jethu luanj Nhialic, ke lueel raanden tōn ye buo̯th tēnē ye, “Raan piōoc, tīn, ye luanjdit dhēēn nō kēnē!”

² Go Jethu bēer, “Yōōtdit dhēn ye tīnkā, aabī thuor piny ebēn, ka cīn alēl tōn bī kōoc alēl dēt nhom.”

Acī Jethu lēk atuōocke lōn bī ke maan
(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³ Tēwēn rēer Jethu gōn Olip nhom, ke cī yenhom wēl luanj ē Nhialic, ke thiēec Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wēn rēer kek ē rōt. ⁴ “Lēk yō, ye nēn bī kēnē rōt looi? Ku yenō bī ye nyuōth lōn cī tēn bī kākā rōt looi thiōk?”

⁵ Go Jethu lēk ke, “Tiēerke nhīm ku duōkkē rōt cōl aduōn. ⁶ Kac juēc aabī bēn ē riēnkiē, ku ye nēk lueel, ‘Ke yen Raan cī lōc ku dōc,’ ku aabī kac juēc duōn. ⁷ Tē tīn wek tōn ke loi rōt akōldā, bī dhiēeth ayī kac wuōn tōk rōt nōk, ke duōkkē diēer, kākā adhīl rōt looi. Ku kārēc kōk aabī rōt looi aya, ku acie lōn cī thōk ē piny bēn. ⁸ Rin kac paan tōk aabī kenhīm tuōom ku thērke, ku wuōt aabī thōr kamken. Ayiēkyiēk piny juēc aabī rōt looi bēi juēc yiic. Ku cōndit apēi abī tōu thīn. Kākā kek aa kāk tuēn.”

⁹⁻¹⁰ Ku lēk Jethu atuōocke, “Wēt Nhialic abī kanj lēk kac ē pinynhom ebēn, ke thōk ē piny kēc bēn. Muōkkē wenhīm bāk puōth riel kārēc bī we yōk yiic. Wek aabī kōoc bāny nhīm ē riēnkiē bāk ke lēk Wēt Puōth Yam. ¹¹ Ku tē dōm we ku yēth we luk yic, duōkkē diēer tē bī wek la jiēm thīn. Lak tuēn ke we piōoc wētdiē pinynhom ebēn rin acie wek jam, ee Wēi Nhialic.” ¹² Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wāmēnh aabī rōt aa gaany bīk rōt cōl anāk. Ku wārken mīth aabī miēthken luom, ku mīth aabī kac ke dhiēth ke luom bī ke cōl aa nāk aya. ¹³ Kac ebēn aabī we maan

riēnkiē. Ku raan bī ye puōu dēet agut tē bī yen thou, abī pīr akōlriēec ebēn.”

Kērēc bī rōt looi tēnē kac Jeruthalem
(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴ Piēnkē alēk we aya, “Ala akōl bī wek kērēc apēi tīn. (Raan kuēn adhīl wēt kēnē deet yic.) Na rēer Judia ku tīn ē kēnē, ke yīn adhīl rīn gat nhīm roor ba la thiaan.

¹⁵⁻¹⁶ “Ku raan tō dom yic acī ben dhuk baai bā alanhde la lōom. Ku raan rēer ayeer, acī ben la yōt bī la guik kē nyiēi. ¹⁷ Diāār liēc ku diāār muk mīthkor aabī gum apēidit ye nīnkā. ¹⁸ Rōōkkē bī rōt cī loi wiir yic rut. ¹⁹ Kac aabī gum apēi ye nīnkā, gum kēc kē kan yōk tēwāār cēk Nhialic kac agut cīt ēmēn. Ku acī rōt bī bēn looi. ²⁰ Na kēc Bēny looi bī nīnkā cōl alik, nūōt acīn raan cī pīr. Ku rin kacken cī kuany, aci nīn cōl alik.

²¹ “Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōōk we tiēnkē Raan cī lōc ku dōc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēnkē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²² Rin kac juēc abī bēn ku lueel nēk, ee yen Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt ē yen raan kāk Nhialic tīn, ku looi kārīl apēi kac gōi. Ku mārke kac kōk cī Nhialic kuany, tē lēu kek ye. ²³ Tietkē rōt, kēriēec ebēn alēk we ēmēn bāk wenhīm tiit kāk bī bēn!

Akōl bī Manh Raan bēn
(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴ “Awiēc ku bāk nīc aya, ye nīnkā, tē cī kac jal gum apēi, akōl abī kum nyin bī piny cuol, ku pēi acī bī ruēl. ²⁵ Kuēl aabī rōt yāāk ku lōōnykē. ²⁶ Ku Manh Raan abī tīn ke bō pial yiic kek diik ku riēdīt apēi. ²⁷ Ku yeen abā atuuc nhial tooc bīk kacken cī lōc kuōt yiic pinynhom ebēn.

²⁸ “Nīeckē ē kēnē tim cīt nāap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr aci thiōk. ²⁹ Kēya, tē tīn wek kākā ke loi rōt, ke nīeckē lōn cī yen thiōk apēi. ³⁰ Alēk we, wek aacī bī mār tē cōk kākā rōt looi. ³¹ Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē acī bī kanj mār.

Rēer yī cī rōt guir
(Mt 24:36-44)

³² “Acīn raan nīc akōl bī kākā rōt looi. Na cōk atuuc nhial, ayī Wēnde, ka cik nīc, ē Wā

rot yen anjic ye. ³³ Rëerkë we cî röt guiir rin wek akuc aköl bî kënë rot looi. ³⁴ Kënë, acit kënë rot looi tënë raan la keny, ku nyiëñ aluonyke baai, ñek ke luaside. Ku lëk raan cî nyiääñ baai thok bî rëer ke tit akölaköl. ³⁵ Këya, wek adhîl rëer we tit aya, rin acäk ñic yen tē bî Bānydun bēn thīn, lōn bî yen bēn thēi, ku lōn bî yen bēn wēer ciēl yic, ku lōn yen dhiēn thōn ajīth, ku lōn yen nhiāknhīāk ē rial. ³⁶ Na guō bēn, ke we cā yōk we nin. ³⁷ Kē ya lëk we, alëk kōc ēbēn. Rëerkë we tit, ke we tīr nhīim!”

14

Amat nēk Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nīn karou Yan Ayum cīn yic luou nhom tuen, kōcdit kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōñ aake wic tē bî kek Jethu dēep thīn, bīk dām ke kuc ku nākkē.

² Ku luelkē, “Acuk dām aköl yai, yok aabi tīt bî kōc juēc kañ jāl, rin na dāmku ku nākkū, ke kōc ñoot yai yic, tēdē ke kōc juēc aa thār kek yo.”

Maria acī tē theek yen Jethu thīn nyuōth

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³ Ku tēwēn rēer Jethu Bethanī pan raan atuet cāl Thaimon, tēwēn mīth yen, ke tik bō kek tōny koor cī cuēēc ē tiām ril la yic miōk ñir cāl naar, ye yōc wēu juēc apēi. Ku kuem thok ku luuñ miōk Jethu nhom ēbēn. ⁴ Go kōc kōk ke rēer thīn puōth dak ku jīēm kē kamken. “Yenō tuuk yen miōk ñir? ⁵ Miōk ñir kēnē ñuōt acī yaac wēu juēc wār wēu ye dām raan ē ruōñ tōk, ku yīk wēu kōc ñōñ.” Ku nyieny kē tik apēi.

⁶ Go Jethu lueel, “Pāl kē, yenō nyieeny wek ye? Acī kēpath looi tēnē ya. ⁷ Rin kōc ñōñ aabi rēer kek we akölaköl. Ku na wiēckē bāk ke kony ka luōikē. Ku yen acī bî rēer kek we akölaköl. ⁸ Tin kēnē, acī kē lēu bî looi tēnē ya looi. Acī bēn bā bēn tōc bî guāpdiē guiir bî jāl thiōk. ⁹ Wek alēk yic, kuat tē bî Wēt Puōth Yam piōōc thīn pinynhom, kē cī tin kēnē looi, abi ya lueel bî ye a tak.”

Judath acī Jethu yaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Nawēn ke Judath, raan tōñ atuuc kathiäär ku rou, la tēnē kōcdit kāk Nhialic bî Jethu la luām tēnē ke. ¹¹ Gokē puōth miēt apēi wēn pin kek wētde, ku thōnkē lōn bî kek ye gām wēu juēc. Ku jāl tē bî yen Jethu dām thīn wic.

Jethu acī miēth yai cam kek atuōōcke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹² Nawēn aköl tuen Yandit Ayum cīn yic luou, nēk amēl rin yai, ke Jethu thiēc kōcken ye buōth ēlā, “Ye tēnēn wic yīn yo buk miēth yai la guiir thīn?”

¹³ Go Jethu kōcken ye buōth tooc karou ku lēk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abi rōm kek raan yēc tōōny pīu, biaathkē, ¹⁴ pan le yen thīn, ku lēkkē raan la baai. Aye Raan piōōc lueel, ‘Ye yōn nēn bî yen miēth yai cam thīn yok kōckiēn ya buōth?’ ¹⁵ Ku abi we nyuōth yōn nhial lāau yic cī guiir yic. Guēr kē miēthda ē tēnē.”

¹⁶ Go kōc ye buōth jāl ku lek geeu Jeruthalem, ku yōkkē kēriēc ēbēn cīt tēwēn cī Jethu ye lēk ke thīn. Ku jōlkē miēth yai guiir.

¹⁷ Nawēn la thēi bēn, ke Jethu bō kek atuōōcke thiäär ku rou. ¹⁸ Tēwēn mīth kek, ke lueel Jethu, “Wek alēk yic, raan tōk kamkun abā luām ku ē raan mīth kek ya.”

¹⁹ Gokē puōth riāak ku jōlkē gāi ku thiēckē tōk-tōk, “Makei! Ye yic? Ye yen?” Ku riēckē puōth apēi.

²⁰ Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rēk aduōk yic kek ya. ²¹ Ee yic, Manh Raan abi nōk cīt tē cī gāt ye riēnke athōr thēer wēl Nhialic yiic. Ku raan bî ye luām abi gum apēi. Ku añuēñ tēnē ye diēt kēc cak dhiēeth.”

Guirku röt apath buk guōp Bēny rām

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²² Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dōc, ku bēny yic ku gēm ke ku lueel, “Lōmkē kēnē, ku camkē, kēnē ee guāpdiē.”

²³ Ku lōōm aduñ cī thiāñ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke, ku dēkkē thīn ēbēn, ²⁴ ku lueel tēnē ke, “Kēnē ē riēm diē, riēm ē dōr kek Nhialic, bî kuēr rin kōc ēbēn.

²⁵ Alëk we, ɣen acii bi ben dek muön abiëc pinynhom tèn kek we, yet aköl bi yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

²⁶ Nawën cìk jal thök ke ket waak, ku lek ɣon Olip cök.

Jethu aci kē bi Pīter ye jai lueel

(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷ Ku lueel Jethu tēnē ke, “Wek kackië, wek aabi kat ɣa cīmēn kēwäär cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, ‘ɣen abā abiōök cōl anāk ku amēl abī wēer.’” ²⁸ Ku tē cī ɣen jōt ran yic, ke ɣen abī kan la Galilia ba we la tiit thīn.”

²⁹ Go Pīter lueel tēnē ye, “ɣen acii bi kat tē cōk kōc ēbēn kat!”

³⁰ Go Jethu lueel tēnē ye, “Alëk yī, ē wēer kēnē, ke thōn ajīth kēc kiu rou, yīn abā jai arak diāk.”

³¹ Go Pīter dhuök ye, “Na cōk ɣa nōk kek yī, ke yīn acā bi kan jai.” Ku lueel atuuc kōk ēbēn kēya.

Jethu arōök ke ɳic lōn bi ye nōk

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Nawën ke Jethu kek kōcken ye buōth la tē ye cōl Jethemani, ku lueel tēnē ke, “Nyuōōckē tēn ku yiēnkē, ɣen ala rōök.”

³³ Ku cōl Pīter ku Jemith ku Joon bīk la kek ye. Ku jōl rēer ke nēk atiēēl, ku dhiēu apēi yepuōu. ³⁴ Ku lueel tēnē ke, “ɣen adhiau puōu apēi, ee thou guōp. Rēēr kē tēn ku yiēnkē.”

³⁵ Ku le tuen tēthin-nyōot, ku rēēny rot piny ku rōök ēlā, “Na lēu rot, ke kēreec tit ɣa acii bō.” ³⁶ Ku lueel, “Wā, yīn ē kēriēec ēbēn lēu, nyaai ē kēreec kēnē tēnē ɣa. Ku acie wēt piāndiē ē wēt piāndu.”

³⁷ Nawën ke dhuk tēnē ke ku yōkke ke nīn. Go lueel tēnē Pīter, “Thaimon, niēnkē? Cāk yiēn tēthin-nyōot?” ³⁸ Ku lueel tēnē ke, “Yiēnkē ku rōōkkē bi we cīi them jakrēc. Puōu ē gam ku guōp acīn riel.”

³⁹ Ku ben jāl ku le rōök cīmēn awēn. ⁴⁰ Go ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yōk ke nīn, rin cī nīn ke gōök apēi. Ku muumkē nhīim kē bīk lēk ye, rin cī kek gup riōōc.

⁴¹ Nawën dhuk tēnē ke kēn ye kek diāk, ke thiēec ke, “Nōt we nīn! Lāānkē? Njēckē lōn cī tēn nīn thök, tiēnkē Manh Raan aci

luōm kōc rēc. Ēmēn, tē bi ye jāl thōn kōc rēc aci yēet. ⁴² Raan cā luōm aci bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm.”

Jethu aci dōm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴³ Tēwēn nōt jiēm yen, ke Judath raan ye kek thiāār ku rou bō ke cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdīt kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōn, ku kōcdīt baai tooc.

⁴⁴ Ku Judath ēcī kōc awēn cath kek ye, lēk tē bi kek raan wīckē bīk bēn dōm njēc thīn, ēlā, “Raan ba muōth ku ciēm yen ē raan wīēckē, damkē ku kuathkē ku tiētkē rōt ē kacke apath.”

⁴⁵ Kaam wēn yēet Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny.” Ku muōōth ke ciim. ⁴⁶ Gokē dōm ku derkē. ⁴⁷ Go raan tōk kam kōc ye buōth wēn kāāc thīn palde miēet bei ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic yīc abī tēm wei ⁴⁸ Go Jethu ke thiēec, “Cāk bēn we muk atuel ku paal bāk ɣa bēn dōm. Cāk tak lōn ye ɣen raan kōc rum? ⁴⁹ ɣen ē rēer ke we akōlakōl ɣa piōōc luan Nhialic, ku wek aa kēc ɣa dōm. Ku kēnē aci rot looi ē rin bi kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yiic yenhom tiēer.”

⁵⁰ Ku jōl kōcken ye buōth nyāān piny ku kētkē. ⁵¹ Ku riēnythii dēt ceñ alanh acuat ē buōth Jethu. Nawën wīc kōc awēn kuath Jethu bīk dōm, ⁵² ke nyiēēn alath kecin ku ket kecin kē ceñ.

Jethu aci yāth luy bāny Itharelyic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ku jōlkē Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic ku kōc piōōc lōōn, ku kōcdīt baai kenhīim mat thīn. ⁵⁴ Ku Pīter ē biōth ke mec kōc cōk ciēen agut tē yeet yen luk yic. Ku nyuuc bi yōc aya tēwēn yōc kōc bāny tiit thīn. ⁵⁵ Bāny kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wīc guōp awuōc cī looi, rin bi kek ye tēm thou, ku acīn awuōc cīk yōk. ⁵⁶ Kōc juēc aake cī Jethu luōm ē lueth ku wēlken akēc rōm.

⁵⁷ Nawën ke kōc kōk jōt rōt, ku lueelkē luenh kēnē Jethu guōp. ⁵⁸ Acuk piñ ke lueel, “ɣen abī luan Nhialic cī raan looi kēnē thuōr piny, ku na ye akōl ye nīn diāk, ke ɣen abī dēt buth nyiēnde, ke cie kēnē ē

looi raan.” ⁵⁹ Agut ke aya aa kəc wəlken rəm.

⁶⁰ Go Kaipa rot jət kenhüim ku thiëc Jethu, “Cin kə dhuk nhom wəl cī luēl yiguōpkā yiic?”

⁶¹ Go Jethu biət ku cīi jam. Go Kaipa bən thiëc, “Ye yök yipuōu ye yīn Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic yeku door?”

⁶² Go Jethu bēēr, “Ee ɣen, ku wek aabi Manh Raan tiŋ ke cī nyuc cuēny Nhialic ŋic kəŋ looi ēbən, ku bīi ke pial nhial.”

⁶³ Go Kaipa alāthke rət yiic yekōu ku lueel, “Yenō ŋot wicku kəc kək bī bən jam kək cī looi. ⁶⁴ Wek aci tē tōn yen Nhialic thīn piŋ. Yenō yen wētdun?” Gokē mat yic kedhie bī dhiel nōk.

⁶⁵ Ku jəl kəc kək Jethu aa ŋuōt. Ku derkē nyin ku guatkē kecin ku yōōkkē, “Mēek raan yī gut.” Ku dām apuruuk ku biēkkē.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Tēwən rēer Pīter piiny ke ɣōc mac, ke nyan lui pan Kaipa bō. Ku tēwən tiŋ yen Pīter, ke dōt apei ku lueel, “Yīin aya, yīn yī rēer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸ Go jai, ku lueel, “ɣen aci raandun ye lueel ŋic diēn. Ku kē ye lueel acā cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awən, ke thōn ajīth kiu.

⁶⁹ Go nyan awən tiŋ ku ben lək kəc kääc thīn, “Mony kēnē ē raanden.” ⁷⁰ Go Pīter bən jai. Ku kaam awən, ke lueel kəc ke kääc thīn tēnē Pīter, “Ee yic, yīn ē raanden, rin yīn ee raan Galilia.”

⁷¹ Go Pīter rot kuēŋ, “Nhialic abā nōk tē cīi ɣen yic luel. ɣen akuc raan jiēm wek ē rienke.”

⁷² Nyin yic, tēwən ye dhiēn ajīth yic rou bēek piny, ke Pīter tak kēwäär cī Jethu lək ye, “Tuenj ke thōn ajīth kēc kiu kēnē ye kek rou, ke yīn abā jai arak diāk.” Ku wel yenhom wei kəc yiic ke cī guōp yār ku dhiēu.

15

Kəc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Nəŋon nhiäk rial yic, ke kəcđit kək Nhialic, ku kəcđit baai ku kəc piōōc lōōŋ

mät tē bīk luāi Jethu. Gokē rek ku kuēthkē tēnē bēny Pilato.

²⁻³ Kəc luk aake cī Jethu gaany lōn cī yen kārēc apei looi. Go Pilato thiëc, “Ye yīn bēnyaknhom kəc Itharel?” Go Jethu bēēr, “Ee ɣen, cīt tē ca luēl ye.” ⁴ Go Pilato bən thiëc, “Cīi kajuēc cī yī gaanykā ye bēēr, piŋ kākith yeke kuēen yiguōp.”

⁵ Go Jethu biət ku cīi wēt Pilato bēēr. Go Pilato gāi.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

⁶ Ruōōn ēbən, akōl Yan Ayum cīn yic luōu, bēnyaknhom ē raan tōk kam kəc cī mac lony, tē wīc kəc baai ye bī lony. ⁷ Ke mony cōl Barabath ē mac, kek kəc cī kəc nōk ke thār kek kəc mac baai. ⁸ Go kəc juēc apei la tēnē Pilato, ku thiēckē bī ke luāi kē ye looi akōl yai. ⁹ Go Pilato ke thiëc, “Wiēckē ba Jethu bēnyaknhom Itharel, lony tēnē we?” ¹⁰ Ee ŋic lōn yen tiēl ku mām mēen kəc luk Jethu, yen aabi kek Jethu tēnē ye.

¹¹ Ku kəc ater Jethu aake ye kəc kuōōt thook, bīk lək Pilato bī ya Barabath yen lony. ¹² Go Pilato ke thiëc, “Yenō ba looi tēnē raan yakē cōl ke bēnyaknhom kəc Itharel?”

¹³ Gokē rek yīc rōldīt, “Apiēēt tim cī rīiu kōu.”

¹⁴ Go Pilato ke bən thiëc, “Yenō? Ye awāc ŋō cī looi?” Gokē bən rek yīc rōldīt apei, “Apiēēt tim cī rīiu kōu.”

¹⁵ Go Pilato Barabath lony rin wīc yen kəc bīk puōth miēt. Ku wēn cī yen apuruuk yōōk bīk that ku ŋakkē nhom ē kuōōth, ke gēm ke bīk la piāāt tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶ Go apuruuk Jethu kuaath ayeer pan bēny. Ku cōlkē apuruukken kək bīk rōt mät ke. ¹⁷ Ku rukkē alanh mathiāŋ Jethu kōu. Ku jōlkē kēr la kuōōth riic yiic ku ŋek kek yenhom. ¹⁸ Ku jōlkē aa cōl, ku muōthkē ku buikē, “Mādho bēnyaknhom Itharel.” ¹⁹ Ku yuupkē nhom wai, ku ŋuutkē guōp, ku gutkē kenhīōl piny bīk nyuōōth ciēt leckē. ²⁰ Wēn cī kek ye jal bui, ke ke bīi alanh mathiāŋ awən bei, ku

dhukkë aläthke yeköu, ku kuathkë bîk la piäät tim cî rîiu köu.

Jethu acî piäät tim cî rîiu köu
(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹ Tëwën cî tim cî rîiu Jethu göök kët-kët, ke mony cöl Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhändër ku Ruputh, ë bö baai ke kuany dhël yic ke la geeu. Go apuruuk döm riel bî tim cî rîiu ket. ²² Ku yeetkë tē cöl Golgotha, ku wëtde yic, gən la nuen-nej cît apen nhom raan. ²³ Ku gëmkë Jethu muön abiëc cî liäap wäl kec cöl mir bî dek, go kuc ye. ²⁴ Gokë jâl piäät tim cî rîiu köu. Ku cuetkë gek bîk alëth Jethu tek kamken. ²⁵ Ee ye tē cît lunyluny yök yen ë piëët kek ye tim cî rîiu köu. ²⁶ Ku jolkë awuöc yekë tak ke cî Jethu looi, göt nhial tim cî rîiu köu ëlä, "BENYNAKNHOM ITHAREL." ²⁷⁻²⁸ Ku piëët-kë cuër karou kek Jethu tiim cî rîiu kööth aya, raan tök lön cuëc ku raan tök lön cam.*

²⁹ Ku jöl kəc ke ye tēk tēwën Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, "Cie yîn wäär ye lueel lön bî yîn luan Nhialic thuör piny ku buth nîn kadiäk. ³⁰ Na ye këya, yenö cîi yîn rot kony ku bär piny tim cî rîiu köu!"

³¹ Këya, ee ye kacken ater bui ku luelkë kamken. "Ee kəc kök kony ku cîi rot kony. ³² Raan cî lóc ku dəc cî Nhialic nhiaar ku yik riel, cî rot looi bî ya bányda, jöl bën piny tim cî rîiu köu ëmën, buk jâl tîj ku gamku!" Ku acî kəc awën cî piäät tiim kööth cîmënde aa bui ku lëët-kë aya.

Jethu acî thou ayic
(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

³³ Nawën aköl ciël yic ke muöth loi rot yet tään aköl pan awën, ³⁴ Nawën tään aköl, ke Jethu cöt röl dît, "Eloi, Eloi, lama thabakthani?" Ku wëtde yic, "Nhialicdië, Nhialicdië, yenö pël yîn ya wei?"

³⁵ Nawën piñ kəc kök ke kääc thîn, ke luelkë, "Piënkë acöl Elija." ³⁶ Go raan tök kat ku lut alath muön wac yic. Ku tēu wai thok ku yök Jethu thok, ku lueel, "Titku buk tîj lön bî Elija bën bî bën bëi bei tim cî rîiu köu!"

³⁷ Ku jöl Jethu ken apëi, ku thou.

³⁸ Ku kaam wën ka alanh ye gëen, bî luan Nhialic tek yic alonhthîn rëet yic ë rou, jök nhial yeet piny. ³⁹ Go bëny apuruuk tō thîn lueel wën tîj yen tē cî Jethu thou thîn, "Mony kënë ë ye Manh Nhialic alanden!"

⁴⁰⁻⁴¹ Diäär aake tō thîn, ku keek aake daai tēmec. Wäär rëer Jethu Galilia, ee ye diäärkă buöth bîk miëth aa looi tēnë ye. Ku diäär juëc kök ke cath kek ye, wäär le yen Jeruthalem aake tō thîn aya. Kam ë diäärkă Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tō thîn.

Jethu acî thiök
(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Wën col piny, bî aköl cîi kəc Itharel ye luui guö bën, ke Jothep raan gen Arimatheo bö. Ku ë ye raan kəcdit lun Itharel, ku yeen aya ëcî Wët Puöth Yam gam. Nawën le tîj lön cî Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tēnë Pilato, ku thiëc guöp Jethu bî la thiök. ⁴⁴ Go Pilato gäi lön nadë ke Jethu cî guö thou. Ku cöl bëny apuruuk ku thiëc lön cî Jethu guö thou ayic. ⁴⁵ Nawën piñ tēnë bëny apuruuk lön cî Jethu thou, go guäpde puöl bî Jothep nyaai. ⁴⁶ Go Jothep kəc tooc bîk alanh yer la yöc, ku bîi guöp Jethu piny tim köu, ku der alanh awën. Ku tēu ran cî wec kuur yic. Ku lör alë dîtet ran thok. ⁴⁷ Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tînkë tē cî ye thiök thîn.

16

Jethu acî rot jät ran yic
(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nayon thëi aköl cîi kəc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök nîr yöc bî kek guöp Jethu la təc.

² Nayon nhiäk rial, aköl Nhialic, abö aköl nyin ke la ran nhom. ³ Wën noot kek dhël yic, aake röt thiëc, "Yenja ba aleldit tō ran thok la laar wei?" ⁴ Nawën jötkë kenyin ke tîj alë ke cî laar wei. ⁵ Gokë la ran yic, ku tînkë riënythii ë köj cuëc ke rëer ke cen alanh yer. Gokë gäi apëi.

15:21 Rom 16:13 **15:24** Wk 22:18 * **15:27-28** Athör kök theer wël Nhialic aa 15:28 mat thîn ëlä, "Yeen acî nök cîmën kəc käreç looi." Acî yenhom tiëen. **15:29** Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 **15:34** Wk 22:1 **15:36** Wk 69:21 **15:38** B.bei 26:31-33 **15:40-41** Lk 8:2-3

⁶ Go lueel, “Duökkë gëi, anjɛc wek awïc Jethu raan gen Nadharet wäär cï piäät tim cï rïü kōu. Aliu ë tɛn, acï rot jət. Tiɛŋkë tɛwäär cï kek ye tääu thïn. ⁷ Lakkë ku lëkkë kacken ye buəth ku Pïter, lɔn yen Jethu acï la Galilia. Abäk la yök thïn cïmën wäär cï yen ye lëk we.”

⁸ Gokë la ayeer ran yic ku kɛtkë, ke lɛth, ke cï gäi. Acïn raan cïk lëk wët kënë dhël yic, rin cï kek riöc.[

*Jethu acï rot nyuəth Maria Magdalena
(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)*

⁹ Wën cï Jethu rot jət ë ran yic ɣɔn nhiäk rial aköl Nhialic, ke kəŋ rot nyuəth Maria Magdalena wäär cï yen jakrɛc kadhorou cuəp wei yeguəp. ¹⁰ Go la ku lëk atuuc Jethu ke rɛɛr thuəu yic ke dhiau, lɔn cï Jethu rot jət. ¹¹ Nawën pinjë tənë ye lɔn cï Jethu bɛn pïr, ku acï tïŋ, gokë cïi gam.

*Jethu acï rot nyuəth kacken ye buəth karou
(Lk 24:13-35)*

¹² Nawën ke Jethu nyuth rot atuöcke karou ke cï rot waan, tɛwën kuɛny kek baai yic. Ku cïk ŋic lɔn ye yen Jethu. ¹³ Gokë dhuk Jeruthalem nyin yic bïk kacken la lëk, ku akɛc kacken gam.

*Jethu acï rot nyuəth kacken ye buəth thiäär ku tök
(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)*

¹⁴ Nawën ke Jethu jəl rot nyuəth tənë atuöcke kathiäär ku tök ke ke mïth. Ku nyieeny ke rin kɛc kek gam, ku rin cï kek nhïim riel bïk wët kɔc cï ye tïŋ ke cï pïr, cïi gam. ¹⁵ Naɣɔn aköl dɛt ke lëk ke, “Lak pinynhom ku lëkkë kɔc ëbën Wët Puəth Yam Nhialic. ¹⁶ Raan bi gam ku yök lökwëi, abï pïr akölrïëc ëbën, ku raan bi jai acïi bi kony. ¹⁷ Kɔc cï gam abï yiëk riel kënë, aabi jakrɛc aa cuəp wei ë rienkië, ku aabi jam thok kök. ¹⁸ Aabi kecin aa tääu kɔc tuany nhïim, ku aabi pial. Na cökkë käpieny kuany, ku dekkë kək ë kɔc luaan, kacïn kē näk ke thïn.”

*Jethu acï yäth pan Nhialic
(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)*

¹⁹ Nawën cï Jethu nïn nök ke ke, ke ɣəth pan Nhialic ku nyuuc kəŋ cuëc ë Nhialic. ²⁰ Ku jəl atuuc Jethu thiëi pinynhom ke ke lëk kɔc. Ku jəl kəkken jän göi yekë ke looi kenhïim aa tiɛɛŋ, rin tö riel ë Nhialic ke ke.]*

16:7 Mt 26:32; Mk 14:28 **16:15** Luoi 1:8 **16:19** 1:9-11 * **16:20** Athör theer juëc la cök ku kɔc theer ŋic ke Marko 16:9-20 akɛc mat thïn.

Wël Jethu cî Luka gôt Wët nhom

Wël Jethu cî Luka gôt, aa Jethu nyuöth lön ë yen raan wäär cî Nhialic lueel ka bî tuöc pinynhom, bî kác Itharel ku kác cie kác Itharel bën luök. Acî Luka gôt lön Jethu acî Wëi Nhialic cöl bî, “Wët Puöth Yam bën nyuöth kác nön nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic kák wíc raan ëbën. Kák miët puöu aa rëër wël cî Luka gôt yiic aya, cîmën bën Jethu pinynhom, acî lueel thîn cök tuen yiic, ku tē thöök wël thîn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tuen ë wët kënë, ku juen bî gam kác cî gam rot juak la nhial Jethu cök, aaci raan tön kënë gôt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Abañ 2 ku 6 (tîñ kák cî gôt athöör yic bö ciëen) aatö käjuéc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cîmën anyikööl diët atuuc nhial, ku kēwäär cî abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luan Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cî mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acî ber yic bî tēt kác puöth. Ku Wëi Nhialic, ku kák cî diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bî Nhialic adumuööm päl piny.

Kák tō thîn

Wët Nhom 1:1-4

Dhiëth ku mæeth Joon raan kác muöc nhüim ku jöl a Jethu 1:5–2:52

Luoi Joon raan kác muöc nhüim 3:1-20

Miéc ë nhom ku thēm Jethu 3:21–4:13

Luoi Jethu ëbën pan Galilia 4:14–9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51–19:27

Nîn ciëen kadhorou thuönde nhom tuen 19:28–23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

¹ Tënë Thiöpiluth, cît tē ye piën ye, acî kác juéc them bîk kák cî röt looi kamkua gôt. ² Aaci gët kák cî kác cî ke tîñ, ku kác lui wët Nhialic læk yo tēwäär jöök kakkä röt. ³ Këya, Bánydië, wën cî yen kák cî röt looi muk cök tēwäär jöök kek röt, aca tak ba ke gôt apath tēnē yî, ⁴ rin bî yîn käjuéc cî piöc tēnē yî jäl ñic lön cîi kek ye lueth.

Atuny Nhialic aci dhiënh Joon lueel

⁵ Wäär ye Yërot bēnyaknhom pan Judia, raan kák Nhialic cöl Dhäkaria ë tō thîn, ku yeen ë ye raan akut kác kák Nhialic cöl Abija, ku yeen ë la tîñden cöl Elithabeth, nyen kuat Aron. ⁶ Dhäkaria ku Elithabeth aake ye kác path tēnē Nhialic, rin keek aake rëër ke cîn gup awuöc ke thek löön Nhialic. ⁷ Ku keek aake cîn mîth rin Elithabeth ëcîi dhiëth, ku keek aake cî dhiöp kedhie aya.

⁸ Nañon akäl tök, yen ke kuëër kác akut Dhäkaria bîk luui luan Nhialic, ⁹ ke kacken akut cuët gek, go löön tēnē ye bî ya yen la adön ñir took ariäk nhom luan Nhialic. Go la luek. ¹⁰ Ku tēwën took yen adök luek, ke kác juéc awën cî guëër aake rök ayeer.

¹¹ Kaam wën, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc lön cuéc ariäk nhom tēwën took yen adön ñir thîn. ¹² Tēwën tîñ Dhäkaria ye, go riöc apei ku muum nhom. ¹³ Go atuny Nhialic læk ye, “Dhäkaria! Duk riöc, rökdu aci Nhialic piñ, ku ëmën tiendu Elithabeth abî manh moc yök. Na la dhiëeth, ka bî cöl Joon. ¹⁴ Wek aabi puöth miët wedhie wek tiendu tē le ye dhiëeth. Ku kác juéc aabi puöth miët ke we aya, ¹⁵ rin yeen abî ya raan tön ril kam kác kák Nhialic tîñ. Ku yeen acîi bî ya dek kuat muön la yic luu. Ku yeen abî Wëi Nhialic la yeguöp ke cök ñoot man yäc, ¹⁶ ku yeen abî kác Itharel cöl adhuk Nhialic Bányden. ¹⁷ Abî kan tuöl tēnē Bëny kek riel thön cîmën riel Nhialic wäär tō tēnē Elija. Ku Joon abî wärken ë mîth cöl anhiar miëthken. Ku kác ril nhüim ëmën cie wët Nhialic ye piñ, aabi kenhüim waar. Ku këya, yen ë tē cî Joon kác cöl aa guiir röt thîn rin bën Bányda.”

¹⁸ Go Dhäkaria lueel tēnē atuny Nhialic ëlä, “Ba ñic kädë lön bî kënë rot looi? Yen aci dhiöp ku tiendië aci dhiöp aya.”

¹⁹ Go atuny Nhialic dhuök ye, “Ee yen Gabriel, rëër Nhialic lööm ku yen aci tooc ba yî bën læk wët puöth kënë. ²⁰ Rin kéc yîn wët ca lueel gam, yîn abî rëër yî cie jam, yet tē bî kënë rot kan looi akölden bî yen rot looi ke cît tēde.”

²¹ Tēn awën, kác aake tit Dhäkaria ke cî gäi kē rëër yen luan Nhialic apei kēlä. ²² Nawën le bën bei ke cîi jam, gokë ñic lön le yen kē

cī rot nyuōth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cīi jam.

²³ Nawēn la nīn luui Dhākaria luan Nhialic thōk, ke dhuk paande. ²⁴ Nawēn ke tiēnde Elithabeth yōk meth, ku jāl rēer baai pēi kadhiēc ke cie la ayeer. ²⁵ Ku jāl ya lueel, “Nhialic acī kēnē looi tēnē ya bī piathde nyuōth ya, ku acī kē ye ya dhōl guōp rin cī yēn rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic acī dhiēnh Jethu lueel

²⁶ Tēwēn ye pēi Elithabeth dātem, ke Nhialic tooc atuōnyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia, ²⁷ tēnē nyan bīm cāl Maria, ku ē thiēc mony cāl Jotheb, raan dhiēnh Bēnyaknhom Debit. ²⁸ Go atuny Nhialic bēn tēnē ye ku lueel ēlā, “Madho, yīn athiān dhēēn Nhialic. Bānyda atō ke yī!”

²⁹ Go Maria riōc ku muum nhom wēn piñ yen wēlkā, ku thōōn yepuōu kāk tō ē wēt kēnē yic. ³⁰ Go atuny Nhialic lueel tēnē ye, “Duk riōc Maria, yīn anhiēer Nhialic. ³¹ Yīn abī meth yōk, manh moc. Ku na la dhiēeth ka ba cāk ke cāl Jethu. ³² Abī ya raandit apēi Nhialic nhom. Ku abī cāl Wēn Nhialic Madhāl. Ku Nhialic Bānyda abī bāāny Debit wundit yiēc ye, ³³ ku abī ya bēny pan yī Jakop akōlriēc ēbēn, ku bāānyde acīi bī thōk alanden!”

³⁴ Go Maria lueel tēnē atuny Nhialic, “Bī rot looi kēdē. Yēn ē nyen bīm kēc thiaak?”

³⁵ Go atuny Nhialic bēn lēk ye, “Wēi Nhialic abī lōōny yīguōp ku rielde abī bēn yīnhom. Manh thin dhēn ba dhiēeth abī cāl Wēn Nhialic. ³⁶ Ku dēt akīn aya, molēn Elithabeth cī dhiōp acī meth jāl yōk cāk a wāar ye ye tiñ ke ciēt cī rol. Pāike aa dātem ēmēn. ³⁷ Rin nīc Nhialic kān looi ēbēn. Acīn kē gōk ye.”

³⁸ Go Maria lueel, “Yēn alony Bānyda, abī looi tēnē ya cīmēn wētdu.” Go atuny Nhialic jāl.

Maria acī Elithabeth la neem

³⁹ Nawēn nīn lik cōk, ke Maria lōōny dhōl ke cīn gāau bī la pan yī Dhākaria rēer tēthōny pan Judia. ⁴⁰ Ku ler pan Dhākaria ku muōth Elithabeth. ⁴¹ Kaam wēn piñ Elithabeth Maria ke muōth ye, ke manh liēc yen riān

yeyic. Ku go Wēi Nhialic guō lōōny yeguōp.

⁴² Ku lueel rōldit tēnē Maria, “Yīn aye leec diāar yiēc ēbēn, ku lec manh yānydu. ⁴³ Yēnō thieek yayic abī man Bānydiē ya bēn neem?”

⁴⁴ Kaam wēn piñ yēn yīrōl yī muōth ya, ke manh tō yayic mit puōu ku le nyoōn-nyoōn.

⁴⁵ Yīn amit guōp rin cī yīn wēt Bānyda gam, lōn bī wēt cī lēk yī rot tiēn!”

Waak Maria

⁴⁶ Go Maria lueel, “Yīn Bānyda yīn apiaany yapuōu,

⁴⁷ ku yēn acī puōu miēt

tēnē Nhialic pīr yēn,

⁴⁸ rin cī yen aluōnyden cie kuēc nhom lieec.

Ku akōlē le tuēn,

riēc ēbēn abā leec rin cī Nhialic yēn dōc,

⁴⁹ rin cī Nhialic Madhāl

kādīt looi tēnē yēn.

Yēn aril ku adhēn.

⁵⁰ Ku yēn alir puōu tēnē kuat raan ēbēn, kuat riōc ē yēn.

⁵¹ Nhialic acī kōc bān nhiam

thiāi pinynhom kōnden ril.

⁵² Ku acī bāny ril piēc piny thōcken nhūm, ku jāt kōc cīi nhiam cie kuēc nhūm nhial.

⁵³ Ku ee kōc nōn wīc kān, yiēc kājuēc ku nyiēn ajiēc.

⁵⁴ Ku acī wētēn cī thōn wārkuān dīt tiēn nhom ku kony aluōnyke, kōc Itharel.

⁵⁵ Cīmēn wāar cī yen ye lēk wārkuān dīt,

Abaram ku mūth cī lōk dhiēeth!”

⁵⁶ Ku jāl Maria rēer kek Elithabeth tēcīt pēi kadiāk ku dhuk panden.

Joon acī dhiēeth

⁵⁷ Nawēn ke pēi Elithabeth thōk, ku dhiēeth manh moc. ⁵⁸ Nawēn piñ kōc akeu nhom ku kōc ruāai ke ye lōn cī Nhialic ye lieec, ke mit puōth apēi.

⁵⁹ Nawēn akōl ye nīn bēt, ke kōc bō bī meth bēn nōot. Ku wīckē bīk cāk rin wun Dhākaria. ⁶⁰ Go man kuc ku lueel, “Acāl Joon.” ⁶¹ Gokē lueel tēnē ye, “Acīn raan ruāai ke we cī cāk ē rīnkā.” ⁶² Ku nieukē wun nyin, ku thiēcē tē bī yen meth cāk thīn.

⁶³ Go Dhäkaria agen gëtgët cöl ku gët, “Acöl Joon.” Gokë gäi ebën. ⁶⁴ Ku kaam thiin awën ke go njec jam ku leec Nhialic. ⁶⁵ Go kəc thiääk ke ke gäi, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kəc ebën jam ë ke. ⁶⁶ Ku kuat raan cï wëlkä piñ ë gäi ku lueel, “Manhë, bi jäl yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riël Bányda arëer kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷ Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guöp, ku lueel maany cï Nhialic nyuöth ye ëlä, ⁶⁸ “Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin cï yen bën bi kacke bën luök. ⁶⁹ Ku cöl raan pïr yo atul yön Debit aluonyde. ⁷⁰ Wëtde aci kəc kække tiñ lueel thæer, ⁷¹ lön bi yen yo kony alëikua ku kəc man yo. ⁷² Aci Nhialic lueel lön bi yen wärkuan dît lieec, ku muk lön ë döör cï yen mäath döm ke ke nhom. ⁷³⁻⁷⁴ Cïmën cï yen mël kuëñ tënë Abaram wäditda, ku thon lön bi yen yo kony alëikua, yok aabi këde ya looi ke cïn diæer, ⁷⁵ tẽ yer yok puöth ku lok cök yenhom akölaköl tẽ pïr yok. ⁷⁶ Ku yin manhdie, yin abi ya raan kək Nhialic tiñ, yin abi la tuen yenhom ba dhöl la guiir tënë yeen. ⁷⁷ Ba lək kəc tẽ bi kek pïr akölrïëc ebën yök thïn, tẽ pël adumuömmken piny. ⁷⁸ Nhialic alir puö, ku yen abi raan cit ruel cöl abö pinynhom. ⁷⁹ Ku yeen abi ruel tënë kəc tō muöth yic, rëer thou yic, bik dhöl ye kəc döör ke Nhialic jäl yök.” ⁸⁰ Ku Joon aci jäl dît ku yik Wëi Nhialic riël dît. Ku pïr roor tẽ cïi ceñ ë rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

2

Jethu aci dhiëeth (Mk 1:18-25)

¹ Bënyñaknhom cöl Cithër ëci wët lueel bi kəc bëi mæc ke kueen. ² Ku kën yen ë tẽ jök kuën ë kəc rot tẽwäär ye Kuirino bëny pan

Thiria. ³ Go raan ebën la bi la gët rin, nek pan wundit ku nek pan wundit.

⁴ Go Jothep jäl Nadharet tō Galilia bi la gen Bënyñaknhom Debit, tō pan Judia cöl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵ Aci la bik rienken la gët kek Maria wic kacken bik gäm ye, ku ë liac. ⁶ Tẽwën rëer kek Bethalem, ke nïn bi Maria dhiëth thök. ⁷ Ku dhiëeth wënde, ku der kōu alath ku tẽu diaany yic wën liu tënë anïin yön jööl.

⁸ Ku kəc biöök aake rëer pan wën, ku aake ruu tiët ë thäkken. ⁹ Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelöm ku ruel yer Nhialic keköth bi ke riaal. Gokë riöc apëi. ¹⁰ Go atuny Nhialic lək ke, “Duökkë riöc, ee wët path yen alək we, wët bi thäi ebën puöth miët thïn. ¹¹ Rin akölë, gen Debit tën, Bëny Pïr kəc aci dhiëeth, ku yen ë Raan cï Nhialic ləc ku döc. ¹² Ku abäk njic këlä, wek aabi meth yök, manh cï der kōu alath, ku aci tōu gal cök.”

¹³ Kaam awën ka atuuc juëc kək mæt röt thïn ku leckë Nhialic ku luelkë,

¹⁴ “Yeku Nhialic door, Aciëñ tō nhial, ku döör pinynhom tënë kəc nhiæer.”

¹⁵ Nawën cï atuuc juëckä dhuk nhial, go kəc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk kək cï lək yo la tiñ, ku kək cï Bányda nyuöth yo.” ¹⁶ Gokë la ke ban keköth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke cï tääu gal cök. ¹⁷ Nawën tiñ abiök meth, ke lək kəc ebën käwën cï atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸ Go kəc cï wël kəc abiök piñ gäi apëi. ¹⁹ Go Maria wëlkä ebën piñ apath, ku muk ke yepuö. ²⁰ Go kəc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin kək cik piñ ku tiñkë ke, kecit tẽwäär cï atuny Nhialic lək ke.

Jethu aci cäk

²¹ Nawën aköl ye nïn bët, aköl yen bi ye ñoot, go cäk ke cöl Jethu, rin wäär kek cï atuny Nhialic lueel wäär ñot këc Maria liëc ë ye.

Jethu aci yäth luanj Nhialic

²² Nawën cï nïn thiärñuan thök cit lön Mothith, ke Jothep kek Maria la luanj Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuöth, ²³ cïmën lön cï Mothith nyooth thæer ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.”

²⁴ Ku keek aya aaci kuör karou juaar cimen lõn Bëny.

²⁵ Ku mony cöl Thaimon ë ciën Jeruthalem, ku ë raan path apeï ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pïr kəc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tö yeguöp. ²⁶ Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lõn cii yen bi kan thou, tē kēc yen Raan ci Nhialic lóc ku döc kan tñ. ²⁷ Nawën yēth Maria ku Jothep Jethu luan Nhialic, bik kē ye lõn Mothith lueel la looi, ke tēu Wëi Nhialic Thaimon pušu bi la luan Nhialic aya. ²⁸ Go Thaimon Jethu jət ku leec Nhialic ku lueel,

²⁹ “Ee yin Bëny, yin aci wētdu tiēn nom, jol aluonydu pušl bi jāl, ke ci la län.

³⁰ Tē bi yin kacku kuony thin aca tñ nyienkiē,

³¹ ku aca guiir thēi nom

³² ku ee piny mer bi kəc cie kəc Itharel kan tñ

ku bi Itharel thändu aleec thin.”

³³ Kaam wën kēc Jothep kek Maria ke ci gai wël lueel Thaimon rin meth Jethu, ³⁴ go Thaimon ke döc ku lueel tēnē Maria, “Yen manh kēnē aci Nhialic lóc bi kəc juēc Itharel muör ku pür kəc kők. Ku yeen abi ya raan bi wēt Nhialic nyuöth, ku abi kəc juēc wël rēc aa lueel yeguöp. ³⁵ Ku yin Maria, yin abi reem pušu ciēt yi ci gut pal, bi wēt tö kəc juēc pušth jāl njic thin.”

³⁶ Ku tñ kāk Nhialic tñ cöl Ana ë tö thin, ku ë ye nyan mony cöl Panuel, raan dhiēnh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apeï, ku ëci thiaak ku rēer kek muonyde run kadhorou ku thou muonyde. ³⁷ Ku jāl Ana lők rēer ke ye lēer ruön thiärbēt ku nuan. Ecie jāl luan Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi kāk Nhialic, ku röök ku theek miēth. ³⁸ Ku akölē guöp aci rot māt kəc wën, ku leec Nhialic ku lueel wētde rin meth, tēnē kəc ye tiit lõn bi Nhialic thänden Itharel wēr bei.

Jethu aci dhuök Nadharet

³⁹ Nawën cik keriēc ëbën jāl looi cimen lõn Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. ⁴⁰ Ku jāl Jethu dīt ku ril apeï, ku njic kan ku döc Nhialic.

Jethu ë tö luan Nhialic

⁴¹ Ruön ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandit Ayum cın yic luu.

⁴² Nayon ci run Jethu jāl aa thiäar ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem.

⁴³ Nawën ci yai thök ke dhuk ciēn, ku kuckē lõn ci Jethu döng geeu, ⁴⁴ ë cik tak lõn ciēth yen ke kəc kők, ku ciēthkē yet thēi. Nawën ke wickē kam kəc ruäa ke ke ku kəc njickē. ⁴⁵ Nawën cik yök, gokē dhuk Jeruthalem bik ben la wic thin. ⁴⁶ Na aköl ye nın diäk, ke jalkē yök luan Nhialic Jeruthalem, ke ci nyuc kam kəc piöc lõn Nhialic ke pin welken, ku yeke thiēc. ⁴⁷ Go kəc ëbën gai wën pin kek ye ke jam cimen raan njic kan apeï, ku tē bēer yen welken aya. ⁴⁸ Nawën tñkē manhden ke gai ku lueel man, “Yenö manhiē looi yin kēnē tēnē yo? Yin acuk wic apeï yok wuur.”

⁴⁹ Go lëk ke, “Yenö wiäckē ya? Kuäckē lõn dhil yen kāk ë Wä looi?” ⁵⁰ Ku aa kēc wēt ci lueel deet yic.

⁵¹ Go Jethu jāl ke ke ku dhukkē Nadharet, ku jalkē cen ke ye welken pin, ku jāl man kākka muk yepušu. ⁵² Ku jāl Jethu dīt ku njic kan apeï. Ku Nhialic ë mit pušu tēnē ye, ku yen lõn kəc aya.

3

Piöc ë Joon raan kəc muöc nhüm (Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

¹ Yon yen ruön thiäar ku dhiēc ke Tiberiöth ye bēny, ku Pilato ke ye bēnydīt mac Judia, Antipäth Yērot ë ye bēny Galilia ku Pilipo wämēnh ë mac Ituria kek Trakoni-tith, ku Lithaniath ë ye bēny Abilene, ² ku Anath kek Kaipa aake ye bānydīt kāk Nhialic. Tēnē, ke Nhialic lëk wēt Joon wën Dhäkaria tö roor. ³ Go Joon bëi tö wär Jordan you kuony yiic ke wēt kəc, “Pälkē luoi käreç, ku calkē röt aa muöc nhüm, rin bi adumuömkun päl piny tēnē we.” ⁴ Cimen ci ye göt athör Ithaya yic raan kāk Nhialic tñ elä,

“Raan kākkiē tñ abi kəcit löör gut yic bi yen kəc caal tēde ë rot,

ku lëk keek elä,

“Guierkē dhēl ë Bēny, luöikē dhölke bik la cök.

⁵ Thönykē yon la tiäm piny

ku dhuäkkë ɣən thöny nhïim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thöñkë dhöl la yiic ɳony nhïim.

⁶ Ku raan ëbën, abï tē ye Nhialic ɣook luäk
thïn tñj! ”

⁷ Ku lëk kəc juēc bə tēnē ye bī ke bēn
muəɔc nhïim, “Awek dhiēnh kăpieny! Yenja
lëk we bāk kat kēreɛc bə? ⁸ Luəikē kāk ye
nyooth lən cī wek muəl kăreɛc yakē ke looi.
Ku duəkkë wepuəth təj ku luelkē ɣok aa
mīth Abaram. Alëk we lən alēu Nhialic bī
aleelkă cəl aaye mīth Abaram. ⁹ Ku emēn
yēp aci ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie
luək, ka yep ku cuet ē mēreɛc.”

¹⁰ Go thān awēn Joon thiēc ēlā, “Na ye
kēya, buk ɳō looi?” ¹¹ Go Joon bēer, “Raan
la alēth karou, adhīl tōk yiēk raan cīn alath,
ku raan la miēth adhīl looi kēya.”

¹² Go kəc ajuēr kut bēn tēnē ye aya bī ke
bēn muəɔc nhïim, ku thiēc kē, “Raan piöc
buk ɳō looi?” ¹³ Go lëk ke, “Duəkkë wēu
ye lööm ē ruēeny tēnē kəc.” ¹⁴ Go apuruuk
bēn ku thiēc kē, “Na ɣook, buk ɳō looi?”
Go lëk ke, “Duəkkë kəc ye rum, ku duəkkë
kəc ye gaany wēt ē lueth, ku yakē puəth la
yum ariəpdun yic.”

¹⁵ Go ɳāthden jāl dīt, ku yekē tak lən nadē
ke mony abī dhiel a Raan cī Nhialic ləc ku
dəɔc. ¹⁶ Go Joon lëk ke ëbën ēlā, “Wek aa ya
muəɔc nhïim piū ē path, ku raan dīt ku ril
apei tēnē ɣa abə, raan na cək aa warke ka cā
lēu ba ke dök. Ku ē yic ɣen aci path ba lēu,
ba ya aluənyde. Ku yeen abī kəc kək weyiic
muəɔc nhïim Wēi Nhialic, ku muəɔc kəc kək
nhïim ē mac. ¹⁷ Yeen aci raan muk lək kām
ye rap kōm, bī rap tek thook kek miel. Ku
wiiu rap ku tōu ke. Ku ɣəɔt miel many cie
thou.”

¹⁸ Wēl kək cit kāk kă aaci Joon lëk kəc apei
bī yen Wēt Puəth Yam piöc thīn.

Joon raan kəc muəɔc nhïim aci mac

¹⁹ Ku Joon ēci Antipāth ɣērot, bēny Galilia
jäam ɣuəp kăreɛc apei, rin cī yen ɣērodia tñj
wāmēnh rum bī ya tiēnde, ku looi kăjuēc reɛ
kək aya. ²⁰ Go Antipāth ɣērot Joon mac, ku
kēnē ē kēreɛc dēt cī mat kăracken cī looi yiic.

Jethu aci muəɔc nhom (Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹ Nawēn cī thān awēn muəɔc nhom ëbën,
ku Jethu ke cī muəɔc nhom aya. Kaam wēn
röök yen ke nhial liep rot. ²² Ku bə Wēi
Nhialic yenhom kecīt kuur ē dit. Ku piñ
röl Nhialic nhial ke lueel, “Yīn ē manhdiēn
nhiaar. ɣen amit puəu kek yī.”

Kuat Jethu (Mt 1:1-17)

²³ Wäär jək Jethu piöcde cök, ke ruənke
aake ye thiärdiäk.

Ku ē ye raan ëbën tak lən ē yen wēn Jothep,
wäär wēn ɣeli,

²⁴ wēn Mathat, wēn Lebī, wēn Melki, wēn
Janai, wēn Jothep,

²⁵ wēn Matathia, wēn Amoth, wēn Naɣum,
wēn Ethli, wēn Nagai,

²⁶ wēn Manth, wēn Matathia, wēn The-
mein, wēn Jothek, wēn Joda,

²⁷ wēn Joanan, wēn Retha, wēn Dheruba-
bel, wēn Cealtiel, wēn Neri,

²⁸ wēn Melki, wēn Adi, wēn Kotham, wēn
Elmadam, wēn Er,

²⁹ wēn Jocua, wēn Elieher, wēn Jorim, wēn
Mathat, wēn Lebī,

³⁰ wēn Thaimon, wēn Juda, wēn Jothep,
wēn Jonam, wēn Eliakim,

³¹ wēn Meliea, wēn Mena, wēn Matatha,
wēn Nathan, wēn Debit,

³² wēn Jethe, wēn Obet, wēn Boath, wēn
Thalmon, wēn Nacon,

³³ wēn Aminadap, wēn Admin, wēn Arni,
wēn ɣedhron, wēn Peredh, wēn Juda,

³⁴ wēn Jakop, wēn Ithāk, wēn Abaram, wēn
Tera, wēn Naɣör,

³⁵ wēn Theruk, wēn Reu, wēn Pelek, wēn
Eber, wēn Cela,

³⁶ wēn Kainan, wēn Arpakcat, wēn Cem,
wēn Noa, wēn Lamek,

³⁷ wēn Methuthela, wēn Enok, wēn Jaret,
wēn Malaleel, wēn Kenan,

³⁸ wēn Enok, wēn Theth, wēn Adam wēn
Nhialic.

4

Jethu aci jəɳrac them (Mt 4:1-11)

¹ Go Jethu jāl wär Jordan ke cī Wēi Nhialic
la yeguəp, ku ɣēth roor tē cī cen, ² tē cī jəɳrac
ye bēn la them thīn nīn thiärɳuan. Ku ēcie

müth ë nünkä yiic ëbën, nawën cîk thök ke jöl cök nöck.

³ Go jəŋrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lëk alë kënë bî ya ayup.”

⁴ Go Jethu bëër, “Acî gôt thëer ëlä, ‘Raan acie pîr ayup ë rot.’ ”

⁵ Go jəŋrac yäth tēthöny, ku nyuth bëëi pinynhom ëbën nyin yic. ⁶ Ku lueel tēnë ye, “Käkkä ëbën aaci gäm ya, ku alëu ba ke gäm raan ca tak. ⁷ Këya, na dor ya ka bî ya kăku ëbën.” ⁸ Go Jethu bëër tēnë ye, “Acî gôt ëlä, ‘Yin abî Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

⁹ Go jəŋrac yäth Jeruthalem, ku tēu luan Nhialic nom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yî cuet rot piny tēmec kënë, ¹⁰ rin ëcî gôt ëlä Nhialic abā atuöcke lëk bîk yî tiit, ¹¹ ku mukke yî kecin, ba yîcök cîi cök dēeny alë.”

¹² Go Jethu bëër, “Acî lueel thëer ëlä, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’ ”

¹³ Nawën cî jəŋrac Jethu jāl them ë dhölkä yiic ëbën, ke nyiëñ piny ku pël kaam koor.

Jethu aci luöide jəŋk Galilia

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴ Go Jethu ke tō Wëi Nhialic yeguöp, dhuk Galilia. Go guö piŋ Galilia ëbën, ¹⁵ rin piöcde tē ye kōc Itharel kenhüim mat thün, ee ye leec raan ëbën.

Kōc Nadharet aa kēc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶ Go Jethu jāl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thün. Nawën aköl löŋ, ke la tēn amat kōc Itharel cît tē ye luöi ye akölaköl. Nawën jöt rot bî wēt Nhialic kueen, ¹⁷ ke gēm athör Ithaya, raan kāk Nhialic tün. Go athöör pet yic ku yök tē cî ye gôt thün kēlä,

¹⁸ “Wëi Nhialic atō ke yen rin acä löc, ba Wēt Puöth Yam lëk kōc ŋöŋ. Bēny acä tooc ba lëk kōc cî loony ku kōc mac, ku kōc rēer wün jəŋrac yic, lön bî keek lony, ku lön bî kōc cî cōr bēn daai, ku ba lääu nom tēnë kōc gum, bēn lëk keek.

¹⁹ Ku ba ruöön bî Nhialic kōc bö tēnë yeen döc, bēn lëk keek.”

²⁰ Ku mat Jethu athör yic ku gēm ku nyuuc. Go kōc ke tō amat yic kenyin wël ye ëbën. ²¹ Go Jethu lëk ke, “Wēt cāk piŋ ca kueen athör thëer wël Nhialic yic acie nom tiëñ ya aköl.”

²² Go kōc ke tō thün gäi ëbën ku leckë rin wël puöth cî lueel. Ku yekë röt thiëc ëlä, “Kënë, lëu bî rot looi kēdë, yeen cie wën Jothep?”

²³ Go Jethu bëër, “Ee yic, wek aaba lëk kääŋ ye lueel ëlä, ‘Aküim kōŋ rot cöl apuol,’ Ku abäk lëk ya ba kāk cāk piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ë tēn. ²⁴ Ku le tuen ku lueel, ‘Acin kōc kāk Nhialic tün ye wël yekë lueel gam panden.’ ²⁵ Ku cimën ŋic wek ye lön cî Elija, raan kāk Nhialic tün, tün lëer cöl Dharepath kony. ²⁶ Ku Dharepath ë ye tün wundët cöl Thidon. Ku diäär lër Itharel aake wïc kuöny wäär nēk cök kōc, rin kēc den tueny run kadiäk ku abak bî cök dît apeï pan Itharel. Ku Elija akēc bēn tuöc ke. ²⁷ Ku dēt aya, wäär ye Elica raan kāk Nhialic tün, kōc juēc cî tuet aake tō pan Itharel, ku acin atuen töŋ cî Elica bēn kony, acî bēn la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸ Go kōc ke tō tēn amat puöth riääk ëbën wën piŋ kek wēlkä, ²⁹ ku jötkë röt ku göömkë piny. Ku yēthkë ayeer geeu ke yekë pîk bîk yēet gôt nom tē cî geu buh thün, ku yēthkë agala nom rin wïc kek ye bîk la piëk wüir.

³⁰ Go bak keciël yiic ku jiël.

Jethu ala riël ë yen jəŋrac cuöp wei

(Mk 1:21-28)

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kōc piöc thün aköl cîi kōc Itharel ye luui. ³² Ku piöcde ëcî kōc göi ë tēn aya, rin kāk ye lueel aa wël yith ye nyuöth lön le yen riël Nhialic. ³³ Naŋon akäl tök tēwën piöc yen, ke raan tō kam kōc tēn amat, ke la guöp jəŋrac jam ke cî yeröl jöt apeï ëlä, ³⁴ “Yenö wïc tēnë yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba yo bēn rac? Yin anjeec, yin ë raan puöth la cök bö tēnë Nhialic.” ³⁵ Go Jethu jəŋrac duöm thok piny, “Biëtë, ku bäär bei yeguöp.” Go jəŋrac mony awën

wiet piny kenhüim ku bii bei yeguöp ke cîn têtök cî yiëk ye.

³⁶ Go kəc gäi apêi ku thiëckê röt, “Yenö kënë? Ye piöoc yam kek riël Nhialic. Mony kënë ala riël ye yen jak yöök ku gamkê wëtde aya.” ³⁷ Go léc ku piathde guo thiëi baai yic ëbën.

Jethu acî kəc tuany kony
(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Kaam awën jiël yen tënë amat kəc Itharel ke la pan yi Thaimon. Go man tin Thaimon yök ke cî juäi göök, gokê lëk Jethu. ³⁹ Go la ku këec yelööm tēwën cî yen təc thin ku yöök juäi bi jäl. Go juäi guo päl piny ku looi miëth tënë ke.

⁴⁰ Ye thën kënë, wën cî aköl lööny piny, ke kəc guëer kek kacken tuany tënë Jethu, ku tēu yecin kenhüim, gokê pial ëbën. ⁴¹ Ku bö jakréc bei kəc juëc gup ke dhiau ëlä, “Yin ë Wën Nhialic.” Go Jethu ke yöök bik cii jam, rin njic kek ye lon ye yen Raan cî léc ku dəc.

Jethu ë kəc Galilia lëk wët Nhialic
(Mk 1:35-39)

⁴² Nayon nhiäk riël, akēc piny bak ke Jethu jiël baai ku le tēde ë rot. Go kəc juëc la wïc. Nawën lek yök, gokê lön bi rēer Kapernaum ku cii ke nyiëen piny. ⁴³ Go bëer, “Yen adhil Wët Puoth Yam rin bääny Nhialic la piöoc bëi kək yiic aya, yen ë kën tuuc ya ba bën looi.” ⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piöoc kəc tēn amat.

5

Kəc cî Jethu kan buöth
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Yon akäl tök tēwën piöoc Jethu wär cäl Jenetharet you, ke kəc juëc apêi wët bik wët Nhialic bën pin. ² Go riäth karou tin agör you ke cî amëi nyään piny ku jiëlke bik biaiken la thuak. ³ Go Jethu thuëet riän tök yic, ku ë ye riän mony cäl Thaimon, ku lëk ye bi piëk wüir tēthin-nyöot. Ku jöl nyuc riäi yic ku piöoc kəc.

⁴ Nawën cî thök ë jam, ke lëk Thaimon, “Gëerkë riäthkun tēthiän ku cuatkë biaikun bäk rec däm.”

⁵ Go Thaimon bëer, “Bëny, yok aaci ruu mai wën aköu ku acin kë cuk däm. Ku na

ca lueel, ka buk cuat.” ⁶ Ku cuëtkë buoi. Gokê rec juëc apêi däm abi buoi yiic duër rëet. ⁷ Gokê amëiken kək tō riän dët yic cöl bik ke bën kony. Gokê bën, ku tekkê rec riäth karou yiic ku thiënkê kedhie abik duër diir.

⁸ Nawën tin Thaimon kë cî rot looi, ke gut yenhiäl piny Jethu nhom ku lueel, “Bëny, jäl tënë ya, yen ë raan la guöp adumuööm.”

⁹ Rin yen Thaimon, ku kəc awën mëi kek ye aake cî gäi rec juëc cîk däm. ¹⁰ Ku kacken cath kek ye Jemith ku Joon, wëet Dhubedi, aake cî gäi aya. Go Jethu lëk Thaimon, “Duk riäc, ëmën le tuen aa kəc kek aaba ya däm.” ¹¹ Gokê riäth yoc wär thok ayeer, ku nyiëenkê këriëec ëbën piny ku buöthkê Jethu.

Jethu acä atuet cäl apuol
(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yon akäl tök Jethu ëcî la kenye gen dët, ku raan cî tuet ë tō thin. Nawën tin Jethu ke gut yenhiäl piny ku lën, “Bëny anjiec alëu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³ Go Jethu nään nyinde tin ku wïc bi kony. Ku jöt yecin ku goot ku lueel, “Awiëc, piaalë!” Kaam thin awën ke tuet jiël. ¹⁴ Ku cäl Jethu ajiël ku thon apêi, “Duk kënë la lëk raan dët. Lör ku nyuöth rot raan kək Nhialic, ku bi caath, ku juar kän cit tē ye lön Mothith ye lueel thin, bi raan ëbën njic lon cî yin pial.”

¹⁵ Ku tēwën cî Jethu ye cak thon këya, ke wët go thiëi piny abi kəc juëc aa guëer tënë Jethu bik piöocde bën pin, ku kony ke bik pial. ¹⁶ Ku ye la tēde ë rot tē cîn yic kəc ë rēer thin bi la röök.

Jethu acî raan cî ruai kony
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Nayon akäl tök, ke kəc kək akut Parathi, ku kəc piöoc löön nyuc bik pin tē piöoc Jethu kəc thin. Ku aake bö bëi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic ëcî Jethu yiëk riël bi kəc tuany kony. ¹⁸ Kaam wën ke kəc bö ke ket raan aduany alom. Ku wïc kəc awën ket ye bik yäth yöt tënë Jethu. ¹⁹ Nawën cîn tē yëth kek ye tënë Jethu rin cî yöt thiän kəc, gokê la nhial ku nanykê yöt

nhom lõn awën rëer Jethu thîn. Ku lueckë raan aduany piny kek biõnde yenhom.

²⁰ Ku wën tîj yen gamdît tō ke ke, ke lueel, “Mäthdië, adumuõmkku aaci päl piny.”

²¹ Go kōc piöoc löõj kōc Itharel ku kōc akut Parathî wën rëer thîn, jāl tak ku luelkë kepuõth, “Yenja kënë Nhialic jãam guõp këlã? Yenja adumuõm päl piny, ee Nhialic ë rot.”

²² Go Jethu kāk yekë tak guõ njic ku lueel, “Yenõ ye wek ye tak lõn lueel yen lueth?”

²³ Ye kënë puõl yic kākka yiic ba lueel, ‘Adumuõmkku aaci päl piny’ tēdë ke lueel, ‘Jot rot ku cathë?’ ²⁴ Ku aba nyuõth we emën lõn le Manh Raan riël pinynhom bā adumuõm päl piny.” Ku lēk raan aduany, “Alēk yī, jot rot ku kuany biõndu ku lōr baai.”

²⁵ Go rot jot nyin yic kenhüim ke dēi kek ebën, ku kuany biõnden awën cī ye tääc thîn, ku ler baai ke lec Nhialic. ²⁶ Ku jāl kuat raan tō thîn ebën gāi ku riõckë. Ku leckë Nhialic ku luelkë, “Yok aaci kēdiit jāj gōi tīj ya aköl.”

Jethu aci Lebī cōal (Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷ Nawën ke Jethu jiël geeu, ku tēwën cieth yen ke tīj raan ajuēr kut cāl Lebī ke rëer tēden ë luõi. Go Jethu lēk ye, “Buõth ya.” ²⁸ Go Lebī luõide puõl ku buõth.

²⁹ Nawën ke Lebī loi miēth paande bī yen Jethu gōõj. Go kōc juēc bën, kōc ajuēr kut ku kōc kōk, ku nyuuckë ke ke bīk mīth. ³⁰ Go kōc akut Parathî ku kōcken piöoc löõj la ñoomñoom ku luelkë tēnë kōc Jethu buõth, “Yenõ ye wek mīth ku dēkkë kek kōc ajuēr kut, ku kōc la gup adumuõm?”

³¹ Kaam wën pin Jethu ë wēt kënë, ke lēk ke, “Acie kōc puõl kek aküim wīc, aa kōc tuany. ³² Yen akēc bën ba kōc ye tak lõn puõth kek bën kony. Yen aci bën bī kōc rēc la gup adumuõm kepuõth dhuõk ciēen.”

Wēt lõj thēk ë miēth (Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³ Gokë bën lueel tēnë ye, “Kōc Joon buõth aa lac thek ë miēth ku rōökkë. Ku aye kōc akut Parathî buõth looi aya, ku kōckun yī buõth aa mīth ku dēkkë.”

³⁴ Go Jethu bēer ku lueel, “Yakë wīc bī kōc cī bën ruāi yic rëer ke cī mīth? Acie tēde! Na rëer raan thiēk ke ke, ka cik loi kēya.

³⁵ Aköl bī athiēek dōm ku nyiēi keyiic, yen aköl bī kek thek.”

³⁶ Ku ben Jethu kääj dēt bën thōõth aya tēnë ke, “Acin raan bī abañ alath rēt wei alanh yam kōu bī la buõp ë dhiāth alath kōu. ³⁷ Ku acin raan bī muõn abiēc ë yam puõk tōny thēer yic. Na looi kēya, ke muõn abiēc yam abī tōny puõt yic, ku muõn abiēc abī luuñ wei ku tōny abī kuem. ³⁸ Acie kēya, muõn abiēc yam adhīl puõk ë tōny yam yic. ³⁹ Ku acin raan wīc bī muõn abiēc yam dek tē cī yen muõn abiēc cī ceñ kan dek, abī lueel, ‘Muõn abiēc cī cien añuēen.’ ”

6

Jethu aci kuc lõj aköl lõj kōc Itharel (Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Nayõn aköl cī kōc Itharel ye luui, Jethu kek kōcken ye buõth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kōcken ye buõth rap thoñ ku koikë ke kecin, ku camkë ke. ² Go kōc akut Parathî kōk lueel, “Yenõ ye wek luui aköl cī lõndan Itharel pēen bī kōc cī ye luui thîn?”

³ Go Jethu bēer, “Kēckë kē cī Debit looi wāthēer kan kueen? Wäär nēk cōk ye kek kacke, ⁴ go la luan Nhialic ku lööm ayum yaath cī tōõu tēnë Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kënë ecī lõnda pēen bī kuat raan ë path cī cam. Ee raan kāk Nhialic yen ë ye cam ë rot.” ⁵ Ku wit Jethu wētde ëlã, “Manh Raan ë bēny kēriēc ebën agut aköl lõj.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony (Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Nayõn aköl dēt, aköl cī kōc ye luui ke Jethu la tēn amat kōc Itharel ku piöoc. Ku mony cī cin cuēc ruai ë tō thîn. ⁷ Go kōc kōk piöoc löõj Mothith, ku kōc kōk akut Parathî ke tō thîn wīc bīk tīj, lõn bī Jethu mony kënë kony bīk la luom, rin cī yen ye kony aköl cī kōc ye luui. ⁸ Ku Jethu ë njic kē tō kepuõth, go lēk mony awën cī cin ruai, “Jot rot ku bäär tuen tēn kōc nhüim.” Go bën ku kēec. ⁹ Go Jethu ke thiēc, “Yenõ ye lõnda päl yō buk looi aköl cī kōc ye luui? Ye kēpath aye kērac,

bī raan kony bī pīr, kua pēl wei bī thou?”
 10 Ku dōt ke ēbēn ku lēk mony awēn cī cin ruai, “Nyoth yīcin.” Go yecin nyooth. Go ciēende piath. 11 Tēēnē, go kōc ater Jethu puōth riāāk apei, ku matkē kē bīk looi tēnē ye.

*Jethu acā atuuc kathiäär ku rou kuany
 (Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)*

12 Nayon akāl tōk ē nīnkā yīic, ke Jethu la gōt nhom tē cīi ceñ bī la rōōk, ku jōl ruu rōōk tēnē Nhialic. 13 Nawēn bak piny ke cōl kōcken ye buōth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciēk ke ke cōl atuuc. 14-16 Kōc ke cī kuany ayī, Thaimon (cī Jethu bēn cāk ke cōl Pīter), Andria (mēnh koor ē Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebī, Thomath, Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon (raan la puōu ater), Juda wēn Jemith ku jōl a Juda Ithkariōt, raan wāär cī Jethu bēn luōm bī dōm.

*Kōc juēc aa Jethu buōth
 (Mt 4:23-25)*

17-18 Go Jethu bēn piny ku kēēc tēthōñ nhom gōt cōk kek kōcken ye buōth, ku kōc juēc kōk ke bō Judia ku Jeruthalem. Ku kōc bēēi kōk tō wārksu cīmēn Tire ku Thidon, aake cī bēn bīk bēn piñ piōōc Jethu, ku bī ke bēn kony tuēny tō kegup. Ku kōc ke la gup jakrēc aake cī bēn aya go Jethu ke kony. 19 Ee wīc kuat raan ēbēn bī gōot, rin riēl yen kōc kony bīk pial ē ye yōk yeguōp ē path tō cī ye gōot.

*Kēñ miēt ē puōu ku rēēc ē puōu
 (Mt 5:1-12)*

20 Go Jethu yenhom wēl kōcken ye buōth ku lueel,
 “Wek aa mit gup wek kōc nōñ, rin ye bāāny Nhialic kēdun!
 21 Wek aa mit gup wek kōc nēk cōk ēmēn, rin wek aabī kuēth akōldā!
 Wek aa mit gup wek kōc dhiau ēmēn, rin wek aabī dōl.
 22 Wek aa mit gup tō mēen week, ku cop week wei ku lat week,
 ku yekē kuc week ciēt yakē jakrēc rin ye wek kackiē ɣen Manh Raan!

23 “Wāthēer wārken dīt aake cī kāk cīt kākā looi tēnē kōc kāk Nhialic tīñ. Kēya, tē

looi kākā rōt tēnē week, ke we mit puōth rin wek aabā ariōpdīt yōk tēnē Nhialic.

24 Tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc cī jak ēmēn,
 rin cī wek pīr path yōk thīn.

25 Tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc cī kuēth ēmēn, rin wek aabī cōk nōk.
 Ku tē rēc yen thīn tēnē week, wek kōc dal ēmēn,
 wek aabī tōu tiōp nhom ku dhiaaukē!

26 Ku tē rēc yen thīn tēnē we tē bī kōc ēbēn jam kāpath ē riēnkun,
 rin wārken dīt aake ye jam kēlā,
 wāthēer tēnē kōc aa lueth rōt cōl aye kōc kāk Nhialic tīñ.

*Nhiar kōc man yī
 (Mt 5:38-48; 7:12)*

27 “Ku wek alēk kēnē wek kōc piñ wēlkiē, Nhiarkē kōc aterdun, ku yakē kāpath looi tēnē kōc man we. 28 Thiēc Nhialic bī kōc ye wīc diēt yī yōk kērac dōc, ku rōōk rin kōc yī bui. 29 Tē mañ raan yīgēm, ke wēl gēm dēt aya. Kēya cīmēn ē kēnē, na wīc raan alath tēnē yī ke duk pēn alanh dēt aya. 30 Na wīc raan kēdāñ tēnē yī ke gām ye, ku duk raan cī kēdu nyaai thiēc bī cool tēnē yī. 31 Loi kēpath tēnē kōc kōk cīmēn nhiēer yīn kēpath bī looi tēnē yī aya.

32 “Na ye ke nhiaar kōc nhiaar yī kepēc, ke yī yōk lēc Nhialic? Ayī kōc kārēc looi aa nhiaar kōc nhiaar ke aya. 33 Ku na ye kāpath looi tēnē kōc kāpath looi tēnē yī kepēc, ke yī yōk lēc Nhialic? Ayī kōc kārēc looi aa kāpath looi tēnē kōc nhiaar ke. 34 Ku na ye kēdu gam tēnē raan ye nōōth ciēt bī cuōt akōldā, ke Nhialic mit puōu tēnē yī? Agut kōc kārēc looi aa kākken gām kōc rēc kōk cīt ke, rin ye kek ye tak ciēt kākken bī dhuōk ke ēbēn akōldā. 35 Na ye kēya, nhiaar kōc aterdu, ku loi kāpath tēnē ke. Yakē kākken gam ē path ku duōkkē ye nōōth lōn bī we cuōt. Wek abā acutdīt apei yōk. Ku wek aabī ya mīth Nhialic Madhōl, rin alir puōu tēnē kōc ēbēn, agut kōc na cōk kēpath looi tēnē ke, ke cīi ke tīñ puōth, ku kōc rac aya. 36 Liērkē puōth cīmēn ye Wuurdun puōu liēr.

*Duōkkē kōc ye luōk wei
 (Mt 7:1-5)*

³⁷ “Duökkē kəc ye luək wei bī Nhialic we cīi ye luək wei. Duökkē kəc kək ye tēm awuəc bī Nhialic we cīi ye tēm awuəc. Pāl kē wēt piny tēnē kəc kək bī Nhialic wēt pāl piny tēnē we. ³⁸ Na ye kəc kək muəc ke Nhialic abī muəc aya. Abā athēmdīt cīi cīenku lēu bīk muk yīk yī, rin kək ye looi tēnē kəc kək, kek aabī Nhialic looi tēnē yī.”

³⁹ Ku lēk Jethu ke kääŋ ēlā, “Lēu raan cī cəər bī cəər dēt thel? Cīk lēu bīk lōony adhuəm yic kedhie? ⁴⁰ Acīn manh piöc dīt tēnē raanden piöc. Ku manh piöc na le piöcde thöl ka cīt raanden piöc. ⁴¹ Yenjö ye yīn kērec dīt ye looi kuc, ku ye tīŋ kērec cī wāmuuth looi? ⁴² Acīi lēu ba wāmuuth wēt bī kērec thiin ye looi puəl, tē cīi yīn rot kəŋ wēt ba kērec ye looi puəl. Awēēŋkui! Kaŋkē kērec yakē ke looi puəl, ku abāk lēu bāk wāmāthkun jāl wēt bīk kērec thiin yekē ke looi puəl.”

⁴³ Ku la Jethu tuen ku lueel ēlā, “Tim cī cil tēpath acie luək mīth rēc, ku tim cī cil tērac acie luək mīth path. ⁴⁴ Kēya, tim aye ŋic ē miēthke. Acīi lēu ba mīth tim dēt la kuany tim dēt cök. ⁴⁵ Raan path ē luui kāpath, rin kāpuəth tō yepuəu. Ku raan rac ē luui kērec, rin kērec tō yepuəu. Wēl ye ke lueel, aa kək tō yīpuəu nyuəth.

Kääŋ rin kəc karou cī bēēi keer

(Mt 7:24-27)

⁴⁶ “Yenjö ye wek ya cəəl, ‘Bēny, Bēny’ ku wek aa cie kē ca lueel ye looi? ⁴⁷ Kuat raan ē bēn ku piŋ wētdiē ku theek ya ku looi, ⁴⁸ acīt raan cī yōnde ŋiec buth tēthōny. Nawēn la aboor bēn, ku cək piū yōt gōl piny, ku yōt cīi yic cək pāk rin cī ye ŋiec buth. ⁴⁹ Ku raan wēlkiē piŋ ku cīi ya thek bī ke looi, acīt raan yōt buth tō ye aboor tēk. Na la aboor bēn ke wit yōt!”

7

Jethu acī raan lui pan bēny apuruuk kony
(Mt 8:5-13)

¹ Tēwēn cī Jethu kēnē wīc bī lēk kəc thöl, ke la Kapernaum.

² Ee gen kēnē raan lui pan bēny apuruuk ē tuany, ka tiit piny. Ku bēny ē nhīar raanden luoi apēi. ³ Nawēn piŋ Jethu, ke

toc kəc dīt Itharel bīk Jethu la thiēc bī bēn bā aluənyde bēn kony. ⁴ Gokē la tēnē Jethu ku lāŋkē ku luelkē ēlā, “Apath ba bēny apuruuk kēnē kony. ⁵ Anhiar kackua, ku ē yen buth tēdan ye yok mat thīn.”

⁶ Go Jethu la ke ke. Ku kaam wēn bī yen baai dōöt, ke bēny apuruuk toc mātke bīk la lēk ye ēlā, “Bēny, duk rot nāk cāth rin yen acie raan path nadē ke yī bō atiēmdiē yic. ⁷ Ku yen akēc la tēnē yī rin ŋic yen ye lōn ye yen raan rac. Luel wēt ē path ku aluənydiē abī pial. ⁸ Rin yen aya, yen arēer bānydīt cök, ku yen ala apuruuk rēer yacök. Aya lēk ŋek, ‘Ləər!’ Ka la, ku lēk ŋek, ‘Bäär tēn,’ Ka bō, ku aya lēk aluənydiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

⁹ Go Jethu gāi wēn piŋ yen wēlkā, ku wēl yenhom thān awēn buəth ye ku lueel, “Acīn raan ca kaŋ yök kam kəc Itharel la gam cīt gam ē mony kēnē.” ¹⁰ Nawēn dhuk kəc awēn cī tooc baai, ke yök alony bēny ke cī pial.

Wēn lēer gen Nain cī thou acī pūr

¹¹ Nawēn ke Jethu la gen Nain, ku ē cath kek kəcken ye buəth ku kəc juēc kək. ¹² Nawēn dōtkē geu ke rām kek kəc ket raan cī thou. Ku raan cī thou ē ye wān tōŋ. Ku kəc juēc aake cath kek tīŋ lēer kēnē. ¹³ Nawēn tīŋ Jethu tīŋ kēnē, ke ŋeər yic ku lēk ye ēlā, “Duk dhiau.” ¹⁴ Ku lēk kəc bīk kōc ku gōt biōŋ awēn cī raan kuəm piny, ku lueel, “Riēnythii, jōt rot.” ¹⁵ Go riēnythii awēn cī thou rot jōt ku jīem ku cəl Jethu ajiēl kek man.

¹⁶ Go raan ēbēn riöc ku leckē Nhialic ku luelkē, “Raan kək Nhialic tīŋ ril apēi acī tuəl ē kamkua. Ku Nhialic acī bēn bī kacke bēn luək.”

¹⁷ Ku jəl kē cī Jethu looi piŋ raan ēbēn pan Judia, ku wuət kək thiäak ke ye.

Joon acī kacke tuəc Jethu

(Mt 11:2-19)

¹⁸ Go kəc Joon buəth kākkih ye lueel rin Jethu lēk Joon. Go kəc karou kamken tuəc tēnē Jethu bīk la thiēc ēlā, ¹⁹ “Ye yīn raan bī bēn aye raan dēt yen buk tiit?”

²⁰ Nawēn yēetkē tēnē Jethu ke luelkē, “Joon raan kəc muəc nhīm acī yō tooc buk yī bēn thiēc, ee yīn raan bī bēn aye raan dēt yen buk tiit?”

²¹ Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kəc juëc tuany apei, ku kəc cĩ jakrəc dəm. Ku kəc cĩ cəər. ²² Go wëtden bëər ku lueel, “Lak ku lëkkë Joon kək cək tĩj ku kək cək piñ, cəər aci bən daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kəc cĩ tuet aci tuet jal kegup, ku miñ aci ya piñ, ku kəc cĩ thou aaci röt jət. Ku Wët Puəth Yam alëk kəc nǝñ nyin. ²³ Ku raan mit guəp ë raan cie puəu ë rou wëtdië yic.”

²⁴ Nawën cĩ kəc Joon jāl, ke Jethu jam ku tèt kəc Joon, “Ye raan yindë yen cĩ wek la ror cii cən bāk la tĩj? Ye raan puəl yic ye wel nhom ë path cimen ye yom aruəər wel nhom? ²⁵ Ye raan yindë yen cək la tĩj? Ye raan cən alëth path apei? Kəc ciëñ alëth dhëñ ku yekë müth path cam akölaköl aa kəc pan bənydit. ²⁶ Lëkkë ya, yenǝ cək la tĩj? Ye raan kək Nhialic tĩj. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tənë raan kək Nhialic tĩj. ²⁷ Rin Joon yen aye athör theər wël Nhialic jam rienke ëlä, ‘Yen abi raan tők kam kəc kəkkië lueel, cəl alëk kəc bi dhël la guiir tənë yiin.’ ”

²⁸ Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kəc cĩ dhiëeth pinynhom dīt tənë Joon. Ku yeen anot wër raan koor tǝ bāany Nhialic yic.”

²⁹ Kuat kəc cĩ wëtde piñ, agut kəc ajuer kut aaci kəpuəth looi Nhialic njic, ku cəlkë röt aa muəc Joon nhim. ³⁰ Ku kəc akut Parathĩ ku kəc piöc lööñ Mothith, aaci jai kə wic Nhialic bi guiir tənë ke, rin cĩ kek kuc bi Joon ke cii muəc nhim.

³¹ Ku ben Jethu thiëc, “Yenǝ ba thǝñ kek riëc akölë? Thǝñkë kek nǝ? ³² Keek aa cit mĩth cĩ kenhiim mat laar yic len kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aaci waak pəth ye keek ket tǝ looi ruäai ket,

ku wek aa kəc dier!

Yok aaci kək ye looi thuəu yic thǝñ,

ku wek aakəc dhiau!’

³³ “Rin Joon raan kəc muəc nhim ëcie bëi kuany yiic ke mĩth ku dək ë mǝu, ku ayakë lueel, ‘Lən le yen guəp jəñrac!’ ³⁴ Ku Manh Raan aci bən ku ye mĩth kek kəc ku dək ke ke, ku ayakë lueel, ‘Jethu akok, ku a dək mǝau. Ku amǝath kek kəc ajuer kut ku kəc la gup adumuəm!’ ³⁵ Ku luəi puəth

Nhialic ë rot nyuəth kək ye kəc ke buəth yiic looi.”

Tij rac cĩ jāl piath

³⁶ Nayən akāl tők ke raan tők kəc akut Parathĩ cəl Jethu bĩk la mĩth. Go Jethu la pan raan akut Parathĩ ku nyuuc bi mĩth.

³⁷ Nawën piñ tĩj adëjöök, njic geu yic ëbën, lən cĩ raan akut parathĩ Jethu caal paande, ke bǝ kek tǝny koor cĩ cuëc tiəm ril apei, la yic miök njir ye yəc wëu juëc apei. ³⁸ Ku le yöt, ku nyuuc Jethu lööm, ku dhiëu ke cie nhom guət Jethu cök. Go piū awën dhiëu yen Jethu luak cök. Goke weec nhimken nhom. Ku ciim cök ku təc cök miök njir awën muk. ³⁹ Nawën tĩj raan akut Parathĩ wën cĩ Jethu gəñ ë kënë, ke jam yetök ëlä, “Na mony kënë ye raan kək Nhialic tĩj, nǝt aci tĩj ye gəot njic, ye tĩj yindë, rin adëjöök.”

⁴⁰ Go Jethu wët Thaimon guə njic ku lueel tənë ye, “Thaimon! Ala kə wiëc ba lëk yi. Pāl yiic piny.” Go bëər, “Ye kënë nǝ, Raan ë piöc?”

⁴¹ Go Jethu lëk anyiköl kënë, “Monytui ë kǝny kəc karou. Raan tők kek wëu ye dəm raan ruəñ tők, ku raan dət kek wëu ë pən tők. ⁴² Ku akëckë lëu kedhie bĩk wëu cool. Go wëu puəl, ku cii ke ben kǝny. Na ye yi, yenǝ kamken bi mony kënë nhiaar apei?”

⁴³ Go Thaimon bëər, “Aya tak ë raan cĩ wëu juëc pāl piny tənë ye.” Go Jethu bëər, “Këdu ë yic!”

⁴⁴ Ku wël yenhom tik ku lëk Thaimon, “Ca kə looi ë tĩj tənë ya tĩj? Yen aci bən paandu ku yin akəc ya yiëc piū ba cök lək. Ku yen tĩj acā lək cök piuken nyin, ku wu- uny ke nhimken nhom. ⁴⁵ Yin akəc ya ciim wën bi yen cit tǝ ye miāth kəc ë ciëñda yic. Ku yeen ë ya ciim cök ëmën ku ëmën, tǝwën rëer yen ë tən. ⁴⁶ Yin akəc ya cak lor apath ba təc nhom, ku yeen acā təc cök miök njir.

⁴⁷ Ku alëk yi lən nhiërdit cĩ nyuəth thĩn aye nyooth aya lən cĩ adumuəmkən juëc pāl piny. Rin raan cĩ kəklik pāl piny tənë ye, ee nhiër koor nyuəth.”

⁴⁸ Ku lëk tik, “Adumuəmku aaci pāl piny.” ⁴⁹ Go kəc awën mĩth kek ye aa jiem wei ku yekë lueel ëlä, “Yenǝ kënë jam lən ë yen adumuəm pāl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lëk tik, “Gamdu aci kony. Ləər ke döör Nhialic.”

8

Diäär ke ye cath kek Jethu

¹ Nawën ke jiël, ku kuëny gæeth yiic ku bëëi ke piöoc Wët Puøth Yam rin bääny Nhialic. Ku atuöocke kathiäär ku rou aake cath kek ye. ² Diäär juëc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake ci Jethu kony jakrëc ku tuaany, Maria Magdalena ci jakrëc kadhorou jäl yeguöp. ³ Ku Joanan tiñ mony cöl Kudha raan kāk pan bëny Antipäth Yërot tiit, ku Thuthana ku diäär juëc kök ë Jethu kek kacken ye buøth kony wëëuken.

Kääh dom path ku dom rac (Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go kəc juëc aa guëer tənë Jethu gæeth yiic, go ke lëk kääh kënë, ⁵ “Raan puör ëci la dom bi la pur. Ke wën ye yen rap wëer dom yic ke köth abëk lööny dhöl yic tē ye kəc tēek thīn, ku tet diēt ke aya. ⁶ Ku lööny köth kök aləl nhom tē koor tiöp thīn. Nawën ciilkë, ke ke go guə riau rin kēc mēiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abëk tē ye tiim la kuøth cil thīn, na la tiim juāk ke ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny köth kök tiöm path yic, ku ciilkë ku lokkë apath ke dīt nhīim apēi.”

Ku wit Jethu lönđe ëlä, “Piengkë tē le wek yith.”

Wët thöøth ë kääh (Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go kacken ye buøth thiëc, “Kääh kënë wëtde yic yenö?” ¹⁰ Go Jethu bëer, “Wek anyuth Nhialic bäänyden cāk ñic thëer. Ku kəc kök aabi käh ñic ë käh ya lëk ke yiic, rin na cək alən ye kek daai, ka cīi käh bi tiñ. Ku na cək alən ye kek wët piñ, ka cik bi deet yiic.”

Jethu aci kääh raan puör teet yic (Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Ku lëk Jethu ke, “Kääh kënë wëtde yic akīn. Köth ci com aa cīt wëtdiën ya piöoc tənë we. ¹² Kəc kök aa cīt köth ci lööny dhöl yic, ye diēt ke tet. Tē piñ kek lön Nhialic, ke jəñrac bö ku nyiëi löñ awën kepuøth bik

wët Nhialic cīi piñ, ku bi ke kony bik pīr. ¹³ Kəc kök aa cīt köth ci com aləl nhom, aa lön Nhialic gam nyin yic ke mit puøth. Ku aacie kepuøth ë dëet, aa lön Nhialic guə wai wei tē nēk ke rin wët Nhialic. ¹⁴ Kəc kök aya aa cīt köth ci lööny tē ye tiim la kuøth cil thīn, keek aa lön Nhialic piñ. Ku käjuëc ke diir rin pīr pinynhom ë tēn, nhīer jiëek ku käpuøth yekë wic kepuøth aa bēn thīn, ku rëckë lön Nhialic kepuøth. ¹⁵ Ku kəc kök aa cīt köth ci puur tiöm path yic. Keek aa lön Nhialic piñ ku gamkë apēi, ku käjuëc path aaye yök tənë ke rin ye kek kepuøth dëet.”

Kääh ë mermer (Mk 4:21-25)

¹⁶ Ku ben lëk ke, “Acīn raan ci mermer kañ yāth yöt ku kum nyin, tēdë ke tēëu agen təc cök. Aye təöu yöt ciel yic rin bi yöt amer yic tənë kəc bö yöt. ¹⁷ Këriëc ëbën ci thiaan abi bëëi bei kəc nhīim, ku këriëc ëbën ci kum nhom, abi yēth ayeer ruelyic. ¹⁸ Piengkë ku detkë apath tē ye wek wël piñ, rin raan la kädän abi bēn muöoc, ku na ye raan cīn kädän, ke këthiin ye tak lən tō yen tənë ye, abi nyaai aya.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Go man Jethu kek wämäthakën bēn tənë ye, ku cīn tē le kek tənë ye rin juëc kəc yööt apēi. ²⁰ Go raan tök lëk Jethu, “Moor ku wämäthakui aa kääc ayeer, ku aa wic yi.”

²¹ Go Jethu lueel tənë ke, “Ma ku wämäthkië aa kəc wët Nhialic piñ ku loikë.”

Jethu aci yom cəl akääc (Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Naḡon akäl tök, ke Jethu la riäi yic kek kacken ye buøth ku lëk ke, “Lok teemku wär aləñtui.” Gokë riäi gæer wīir. ²³ Tëwën gër kek, ke Jethu go nin. Kaam awën niin yen ke yomdīt apēi jət rot, ku loi atiaktiak rot abi riäi duër thiän pīu, ku duërkë diir. ²⁴ Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda, Bänyda! Yok aa muöu.” Go Jethu rot jət ku rël yom ku atiaktiak. Gokë köc ku la wär dīl. ²⁵ Ku thiëc ke, “Tē gamdun tēnen?” Gokë nhīim la cöt ku riöockë riöldīt cīt kënë, ku jiëemkë

kamken, “Ye raan yändë kënë, na cək a yom ku atiaktiak ē ke piŋ wētde?”

Jethu aci raan la guəp jakrɛc kony
(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶ Gokë wär Galilia teem ku lek tō cəl Jeratha tō wär Galilia aləŋtui.* ²⁷ Təwən kɛɛc Jethu piny riäi yic, ke mony ē gen kënë la guəp jakrɛc bō tənē ye. Mony kënë ěcie ceŋ aləth ku ěcie rēer baai, ee ye rēer rēŋ nhīm.

²⁸ Nawən tiŋ Jethu ke lor nhom ke loi wuəu, ku cuet rot piny yenhom ku looi kiɛu apɛi, “Jethu, wən Nhialic Madhəl yenō wic ba looi tənē ɣa? Yin aləŋ duk ɣa tēm awuəc.” ²⁹ Ee jam kələ rin cī Jethu jəŋrac yəək bi jal yeguəp. Ee ye jəŋ kënë dəm arak juēc, na cək dər piny bi rek cin ku cək ku tit, ke ɲot ke tueny ku dhon luəŋ kəth yecək. Ku ɣəth jək roor tē cī ceŋ.

³⁰ Go Jethu jəl thiēc, “Cəl yi ɲa?” Go bēer, “Yok aa kut.” Ee lueel kəya rin cī jak juēc la yeguəp. ³¹ Go jakrɛc jam ku ləŋkə Jethu bi ke cī cop təthuth dīt yic, ye kəc rɛc ɣəth thīn.†

³² Ku duut dīr baai ē nyuəth gət cək ē tən awən. Go jakrɛc Jethu ləŋ bi ke cəl aa la dīr gup. Goke puəl. ³³ Go jakrɛc bən bei yeguəp ku lek dīr baai gup, ku riŋkə agör yic, ku thootkə wīr ku moukə ěbən.

³⁴ Nawən tiŋ rōor ke biök dīr kē cī rot looi, ke kat bīk wēt la lək kəc rēer geeu ku kəc tō bēi yiic. ³⁵ Go kəc ěbən jal wēt bīk kē cī rot looi la tiŋ. Nawən lek ɣet tənē Jethu, ke yök mony wäär la guəp jakrɛc ke cī nyuc Jethu cək, ke ceŋ aləth, ke la nhom cək. Gokë riöc. ³⁶ Ku kəc ke cī kënë tiŋ, aaci tē cī mony la guəp jakrɛc kuəny thīn la lək kəc kək. ³⁷ Go kəc Jeratha ěbən riöc, ku lək kə Jethu bi jəl panden. Go Jethu la riäi yic ku dhuk.

³⁸ Go mony wən cī Jethu jakrɛc cəl ajiəl yeguəp, Jethu thiēc bi cath kek ye. Go Jethu jai ku lək ye, ³⁹ “Ləər baai tənē kacku ku lək ke kəjuēc cī Nhialic looi tənē yi.” Go mony kënë jəl ke kuəny gəu yic, ke ye kəc lək kək cī Jethu looi tənē ye.

Jethu aci tik kony ku cəl nya aben pīr
(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

⁴⁰ Wən cī Jethu tem ku dhuk wär aləŋtui, ke lor kəc juēc apɛi, kəc ke tit ye. ⁴¹ Təwən ke mony cəl Jariöth, bəny tənē amat kəc Itharel bō aya. Nawən tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecək ku ləŋ bi la paande, ⁴² rin nyanden tōŋ ye ruənke thiäär ku rou ěci dhal apɛi. Go Jethu gam ku lööny dhöl. Ku buəth kəc juēc ke cīk kum apɛi.

⁴³ Ku tiŋ tuany kēc thəkde kəu kaŋ tɛem ruöŋ thiäär ku rou ē tō kəc yiic. Ku yeen ěci wēu juēc gām akīm, ku acīn akīm tōŋ cī tuaanyde cəl aŋuəŋ. ⁴⁴ Go bən Jethu kəu ku gəot alanhde thok. Go riem kəc nyin yic. ⁴⁵ Go Jethu thiēc, “Yenə cā gəot?” Nawən cīn raan gēm ye rot, go Pīter lueel, “Bəny aa kəc juēc cī kum kek aa yi pīk.”

⁴⁶ Go Jethu bən lueel, “Ala raan cā gəot rin aca ɲic lən le yen raan ca kony?” ⁴⁷ Nawən tiŋ tiŋ awən lən cī ye ɲic, go bən tənē Jethu ke cī riöc, ke ləth ku cuet rot piny yecək. Ku lək Jethu, kəc nhīm ěbən yen kënë gəot yen ye, ku tē cī tuaanyde guə ɲuəŋ thīn ē kaam thīn awən. ⁴⁸ Go Jethu lueel tənē ye, “Nyaandiə gamdu aci kony. Ləər, ke döör Nhialic.”

⁴⁹ Kaam wən jiɛem Jethu, ke raan riŋ pan Jariöth ku lək ye, “Nyaandu aci ɣet wei, duk raan piöc ben rāām nhom.” ⁵⁰ Ku Jethu ěci wēt ē mony piŋ, go lək Jariöth, “Duk riöc, dɛet yi puəu ku gam wēt yic. Nyaandu abi pial.” ⁵¹ Wən ɣeet yen baai, ee cīn kəc cī puəl bīk la ɣöt kek ye, ee Pīter ku Joon ku Jemith, ku jəl aa wun ku man meth kepēc. ⁵² Təwən le Jethu ɣöt, ke yök kəc ke nək röt, ke dhiau. Go lək ke, “Duəkkə dhiau. Meth akēc thou, anin.”

⁵³ Gokë dəl guəp rin ɲic kek ye lən cī yen thou. ⁵⁴ Go meth dəm cin ku lək ye, “Manhdiə jət rot.”

⁵⁵ Go wəike dhuk ku jət rot nyin yic. Ku lək Jethu ke bīk yiək miəth. ⁵⁶ Go kəc ke dhiəth meth gäi apɛi, ku thən Jethu ke bīk kē cī rot looi cī lək kəc kək.

9

Jethu acä atuöcke kathiäär ku rou tooc
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

¹ Ku cəl Jethu kəc ye buəth kathiäär ku rou, ku yīk ke riel bi kek jakrɛc aa la cuəp

* 8:26 Jeratha acəl Gadara aya, tiŋ Mt 8:28 † 8:31 Eye tak lən jakrɛc aaye mac piiny təthuth bi ke jal tēm awuəc.

wei, ku riel bi kek kəc cəl aaye pial aya, ² ku tooc ke bik aa la piöoc wët bääny Nhialic ku konykë kəc tuany. ³ Ku lëk ke, “Duökkë muk käk la keny, cimën wai ku jəkgəə ku miith yakë cam dhöl yic, ku wëeu ku duökkë muk alëth kək. ⁴ Yakë rëer pan ye we lor thîn yet tē bi wek jāl. ⁵ Ku na ye pan cii we lor thîn, ke we jiël ku tanjë wecök, bi nyooth lön ci wek kuc e ke.”

⁶ Go atuuc jāl, ku kuənykë bëei yiic ke piöoc Wët Puoth Yam ku konykë kəc bik pial kuat pan ci kek la thîn.

Antipäth Yërot aci diëer
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷ Antipäth Yërot, bënydīt pan Galilia, ee ci kajuëc loi röt piñ ëbën. Go diëer rin e ye kəc kək lueel lön Joon raan wäär kəc muöc nhüim aci ben pīr. ⁸ Ku lueel kəc kək e Elija yen aci ben tuöl, ku kəc kək e yekë lueel, lön e yen raan tök kam kəc kək Nhialic tiñ yen aci ben pīr. ⁹ Go Antipäth Yërot lueel, “Yen aci Joon cəl atëem nhom bei! Yenə kënë ye yen wëlke piñ e bak?” Ku e wic bi röm kek ye.

Jethu aci miëth koor juak bi kəc juëc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰ Go atuuc Jethu dhuk ku lëkkë kək cīk looi ëbën. Ku jiëlke e röt ku lek gen cəl Bethaida. ¹¹ Nawën piñ kəc juëc tē ci yen la thîn, ke buöthkë. Go Jethu ke lor ku jiëem tənë ke rin wët bääny Nhialic, ku kony kəc ci ye thiëc, bik pial.

¹² Nawën la piny cuəl, ka atuöcke kathiäär ku rou bö tənë ye ku luelkë, “Cəl kəc aa jiël bik la bëei yiic bik la wic tē niin kek thîn, ku lek yöc miëth camkë, rin tē rëer yok thîn e ror cii ceñ cīn kē kuany thîn.”

¹³ Go Jethu bëer, “Miackë ke miëth.” Gokë lëk ye, “Käk mukku aa yuöp kadhiëc ku rec karou. Wic buk miëth yöc tənë e kəc juëckä?” ¹⁴ Kəc ke tō thîn aake röör tiim kadhiëc. Go lëk kacken ye buöth, “Calkë kəc aa nyuc, thiär dhiëc akuöt tök yic.” ¹⁵ Go kəc ye buöth kəc cəl anyuc piiny këya. ¹⁶ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic, ku gëm ke kacken ye buöth bik ke tek

agut rec tənë kəc. ¹⁷ Ku miithkë abī miëth ke göök, ku jəl kacken ye buöth awuthueei ayuöp ku rec ci döñ kuany gäacdīt kathiäär ku rou.

Piter aci Jethu ñic
(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸ Nayən akäl tök, tēwën röök Jethu e rot, ke kəc ye buöth bö tənë ye. Go Jethu ke thiëc, “Lëkkë ya, ye jəñ tak, ye yen e ña?”

¹⁹ Gokë lueel, “Ayekë lueel lön ye yīn Joon raan kəc muöc nhüim. Ku lueel kuat dët lön ye yīn Elija. Ku kəc kək ayekë lueel, lön ye yīn raan kam kəc kək Nhialic tiñ theer ci ben pīr.”

²⁰ Goke thiëc, “Na week yakë lueel lön ye yen ña?” Go Piter bëer, “Yīn nhom guöp, yīn e raan ci Nhialic lóc ku döc.” ²¹ Kē ca lueel e yic Piter. Ku thən ke apēi ëlä, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ee jam Arëmde ku Thuönde
(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²² Nawën ke lëk Jethu ke ëlä, “Manh Raan abī dhiel reem, ku abī kəc dīt baai ku bāny kək Nhialic, ku jəl aa kəc piöoc löñ kəc Itharel jai, ku abik nöc, ku yeen abī nīn kadiäk nöc piiny ran yic ku ben jot bi pīr.”

²³ Ku lueel tənë ke ëbën, “Na ye raan wic bā buöth, ka dhil nhom määär kəpuöth bi yök piërde yic pinynhom e tən. Ku dhil puşu riel ku buöth ya akölaköl, cak alon wic kəc kək ye bik nöc e riënkīë. ²⁴ Rin raan wic ye bi wëike kony abī muör. Ku na ye raan mär wëike e riënkīë, ka bi wëike muk akölriëc ëbën. ²⁵ Yenö bi raan kuany thîn bi jak apēi pinynhom ku mēr wëike? ²⁶ Na ye raan guöp yār e ya ku piöcdië, ke Manh Raan abī guöp yār ye aya, aköl dhuk yen diëckde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷ Ku le tuen ku lueel, wek alëk yic ala kəc kək rëer e tən, aaci bi thou agut tē bi kek ya tiñ, kek riel ye nyuöth lön ye yen bëny ci Nhialic lóc.”

Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸ Nawën nīn kabët cök ci yen kakkä lueel, ke Jethu cəl Piter ku Jemith ku jəl a Joon, ku lek got nhom bik la rööc. ²⁹ Tēwën rööc yen ke wan yenyin, ku yer aläthke apēi bik

la diardiar. ³⁰ Kaam thiin awën ke röörl tul ku jiemkë kek ye. Ku keek aake ye yï Mothith ku Elija. ³¹ Keek aaci bën ke la gup dhëej Nhialic ku jiemkë tënë Jethu tē bi yen la thou thün Jeruthalem, rin bi yen kē wic Nhialic jāl thöl. ³² Ku Piter kek kōc awën cath ke ye, aake ye nün muör puöth. Nawën liepkë kenyin ke tün læc Jethu, ku röörl karou ke kääc yelööm. ³³ Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Piter tënë Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tēn. Yok aabi duël kadiäk looi tök tënë yï, ku tök kek Mothith ku tönj dēt kek Elija.”

(Kënë jiem yen këya, ee kuc kënë bi lueel.)

³⁴ Kaam wën not jiem yen, go kecit rur piny paat abi ciën tē yekë tün. Gokë riöc wën kum rur ke piny. ³⁵ Ku pinjë Nhialic ke jam luäat yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca löc, piënkë wëtde.” ³⁶ Nawën cük röl ben pin, ke ye Jethu yen tünkë ë rot. Go kōc Jethu buöth kääkä muk kepuöth ku cük ke læk raan dēt.

Jethu aci dhöj la guöp jöhrac kony
(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷ Nawën dhukkë piny gät nhom aköl dëëtë, ke lor kōc juëc apëi. ³⁸ Kaam awën ke raan tök thän awën yic, cöt ke cie röl jät ku lueel, “Raam piöc, yin aläj bä manhdie tün, yen ë mänh tönj tō yanhom. ³⁹ Tē dām ë jöj ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku læth ku yik thok ayök. Jöj kënë acii ye lac päl piny, ku aye cöl anäk rot apëi. ⁴⁰ Yen aci kōckun yï buöth löj bik cuöp wei yeguöp, ku akëckë lëu.”

⁴¹ Go Jethu læk ke, “Wek kōc cie lac gam, ba rëer ke we, ke ya cii guöp la cut wëlkun?” Ku læk wun meth, “Bëi manhdü tēn.”

⁴² Kaam wën le dhök tënë Jethu, ke wit jök piny ku læth. Go Jethu jök yök bi jäl yeguöp, ku kony dhök bi pial. Ku læk wun bi jäl kek ye. ⁴³ Ku jöl raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci bën jam ë Thuönde
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën not rëer kōc ke cï gäi käjuëc cï looi, ke lueel tënë atuöcke, ⁴⁴ “Piënkë wëlkä apath ku calkë ke aa lööny wepuöth, rin Manh Raan abi thön kōc bi ye nök.”

⁴⁵ Ku kōcken ye buöth aake kēc wët kënë deet yic, wët ëci moony tënë ke rin bik cii det yic. Ku keek aake cï riöc bik thiëc kē cï lueel.

Kōc Jethu buöth aaci wët tær
(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶ Nawën ke kōc ye buöth teer wët lön yenja kamken yen düt apëi. ⁴⁷ Ku Jethu ë njic kē tō kepuöth. Ku dām meth ku cöl akääc yelööm. ⁴⁸ Ku læk ke, “Raam manh koor cit manh kënë lor ë riënkü, acä lor. Ku raan ya lor, acie yen ye lor, ee Wä Aciëj ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”

Raam cii yo man ë raanda
(Mk 9:38-40)

⁴⁹ Nawën ka atuny cöl Joon bö tënë Jethu ku læk ye, “Bëny, yok aaci mony dēt tün keye jakrēc cuöp wei kōc gup ë riënkü, ku acuk pëen rin acie raanda.” ⁵⁰ Go Jethu læk ye kek atuuc kōk aya, “Duökkë ye pëen, rin raan cii we man ë raandun.”

Jethu akēc kōc Thamaria lor

⁵¹ Nawën cï nün bi Jethu yäth nhial thiök, go tak bi dhie la Jeruthalem. ⁵² Ku tooc kōc yenhom tuenj bik tē bi kek la nyuc thün la guir pan tō wun Thamaria. ⁵³ Go kōc pan awën kuc rin njic kek ye lön Jethu ala Jeruthalem.* ⁵⁴ Nawën le kōc Jethu buöth, Jemith ku Joon, njic lön cï kōc baai kuc bik Jethu lor ke luelkë, “Bëny, cuk mac cöl abö piny nhial bi pan kënë rac?” ⁵⁵ Go Jethu ke duöm thook piny, ⁵⁶ ku berkë pan dēt tō tuenj.

Raam buöth Jethu adhil puöu riel
(Mt 8:19-22)

⁵⁷ Tëwën kuëny kek dhël yic, ke räm kek mony dēt cï ye bën læk Jethu ëlä, “Yin aba biaath kuat tē ler yin thün.” ⁵⁸ Go Jethu bëer, “Luöny aa la yöötken yekë ke wuut, ku diet pär aa la yöötken aya. Ku yen Manh Raan yen acin baai pinynhom tēn.”

⁵⁹ Ku lueel Jethu tënë mony dēt, “Buöth ya.” Go bëer, “Bëny, cöl yen aköj wä la thiök.” ⁶⁰ Go Jethu bëer, “Cöl kōc cit kōc cï thou aa thiäk kacken, ku yün bäär ba Wët Puöth Yam bën la piöc.”

9:35 Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22 **9:46** Lk 22:24 **9:48** Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 * **9:53** Kōc Itharel la luanj Nhialic Jeruthalem, aake cii kōc Thamaria ye lor rin meen kek röt. **9:54** 2Bj 1:9-16 **9:61** 1Bj 19:20

⁶¹ Ku lueel mony dët, “Yin aba buoath Bëny, ku cöl yen akonj kackië la tsoñ.” ⁶² Go Jethu lëk ye, “Yin acit raan dhie pur, na tiñ raan dët cath, ke cuet pur piny ku keeñ nhom ku ruεc. Këya, raan ye kāk kōk nyaai luoi ca guiër ye yic, acin kēpuoath lëu bi looi rin bääny Nhialic.”

10

Luoi kōc thiärdhorou ku rou

¹ Nawën ë kënë cōk, ke Jethu kuany kōc kōk kathiärdhorou ku rou kam kōc ye buoath, ku tooc ke tuen bi kōc karou aa cath, bik la gēeth ku bëi ke bi yen la thün yiic. ² Ku lëk ke, “Kāk tem ajuēc ku kōc luoi aa lik. Rōkkë Bëny la nhom kāk tem bi kōc luoi cöl aa juak röt. ³ Lak! Ku njeckë, wek atuōc cimen amël ë kam gal. ⁴ Duōkkë wëu ku jōkgō ku war kōk muk. Ku duōkkë ye kōc dhöl yiic bāk kōc aa muōth. ⁵ Të yeet wek baai ke kanj kōc lueel, ‘Kōc baai yakë döör.’ ⁶ Ku na ye kōc rëer ë pan kōc nhia döör, ke rōkkun aabi ke döc. Ku na yekë kōc man döör, ke rōkkun aaci ke bi kony. ⁷ Ku yakë rëer ë pan ku miethkë ku dëkkë kāk yekë yiëk we, rin apath bi raan lui ariöpde yök. Duōkkë ye jäl pan ku lak pan. ⁸ Na lor kōc gen ci wek la thün we, ke we cam kuat mieth cik gäm we. ⁹ Ku kuonykë kōc tuany ku lëkkë ke, ‘Bääny Nhialic aci thiök ke we.’ ¹⁰ Ku na lak gen ci we ye lor thün, ke we jiël ku luelkë, ¹¹ ‘Yok aabi tōr gendun tēñ wei yocök bi döñ kek we.’ Ku dhielkë deet apath, bääny Nhialic aci thiök. ¹² Awuōc bi Nhialic tēm kōc Thidon aköl lundit abi kuur tēn awuōc bi tēm kōc ë gen.

Gēeth kēc luoi kārēc puol thün (Mt 11:20-24)

¹³ “Wek kōc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit kārēc apēi, rin kajuēc jāñ gōi cāk tiñ ci ke looi gēethkun yiic, ku ke ci looi Tire ku Thidon, gēeth wäär cen kōc rac, nuōt kōc ë gēethkā aaci kepuoath dhuōk ciēn thēr, ku pälkë luoi kārēc. ¹⁴ Ku Nhialic abi we tēm awuōcdit Aköl lundit, awuōc bi dīt apēi tēn awuōc bi tēm kōc Tire ku Thidon. ¹⁵ Ku

wek kōc Kapernaum yakë tak lōn bi we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac.”

¹⁶ Ku lueel Jethu tēn kōc wën ci tooc, “Raan piñ wētdun ë wētdië piñ, ku raan we dhöl gup acā dhöl guōp, ku raan dhäl yaguōp ë raan toc ya dhöl guōp.”

Kōc wën ci tooc aaci dhuk

¹⁷ Go kōc thiärdhorou ku rou wën dhuk ke ci puōth miēt ku luelkë, “Bëny agut jakrēc aya aaci wētda piñ ë riēku.” ¹⁸ Go Jethu lëk ke, “Riël jōñrac aci riäk ku tiñ ke lööny piny cimen many nhial. ¹⁹ Wek aca yiëk riël bi wek aa cath kapieny ku kith nhüm ë path. Ku wek aca yiëk riël wēr wek alēkun ku kōc man we. Ku acin kē kōñ we nōk. ²⁰ Ku duōkkë puōth jöl miēt rin ci jakrēc wētdun piñ, miētkë puōth rin ci riēkun gōt pan Nhialic.”

Jethu amit puōu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Nawën ke Wëi Nhialic cöl Jethu amit puōu ku lueel, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yin alēc rin ci yin kāk ci thiaan tēn kōc njic kōñ ci piōc, nyuōth kōc kor kēc piōc. Ee tēde, Wä, yen ë kēn yi yuum puōu. ²² Keriēc ebën aaci Wä gäm ya. Acin raan njic Wēnde ë Wun ë rot, ku acin raan njic Wun ë Wēnde ku kōc ci Wēnde lōc bi nyuōth ke.”

²³ Tēwën rëer Jethu kek kōcken ye buoath ë röt, ke wël yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bāk kāk tiēnkë tiñ. ²⁴ Ku alēk we, ëci kōc juēc kāk Nhialic tiñ ku bānydit wic bik kāk yakë tiñkë tiñ, ku aa kēckë ke tiñ. Ku ë cik wic aya bik kāk yakë piñ, piñ, ku aa kēckë ke piñ.”

Käñ raan path pan Thamaría

²⁵ Raan piōc ë lōñ kōc Itharel, ëci bēn ku wic bi Jethu deep ë wēt ku thiēc, “Raan piōc, yēñö ba looi ba pīr akölriēc ebën pan Nhialic?” ²⁶ Go Jethu bëer, “Ye Lōñ Mothith lueel kēdë ë wēt kēnë? Yēñö ye deet yic thün?”

²⁷ Go bëer, “Yin adhil Nhialic Bānydu nhi-aar yīpuōu ebën, ku wēiku ebën, ku yinhom ebën, ku nhia raan dët cimen nhiēr yin rot.”

10:2 Mt 9:37-38 **10:3** Mt 10:16 **10:4** Ith 10:7-14; Mk 6:8-11; Lk 9:3-5 **10:7** 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 **10:11** Luoi 13:51 **10:12** Cāk 19:24-28; Mt 11:24; 10:15 **10:13** Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhāk 9:2-4 **10:15** Ith 14:13-15 **10:16** Mt 10:40; Mk 9:37; Lk 9:48; Jn 13:20 **10:19** Wk 91:13 **10:22** Jn 3:35; 10:15
10:25 Mt 22:35-40; Mk 12:28-34 **10:27** Leb 19:18; L.rou 6:5

28 Go Jethu lueel, “Aca ɲɛc bɛɛr. Loi kakkä, ku pɪr pan Nhialic akölriëc ëbën aba yök.”

29 Go monytui wïc bɪ wët deet apath rin wïc yen ye bɪ rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeɲa?”

30 Go Jethu bɛɛr ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëcɪ jäl Jeruthalem bɪ la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ëbën, ku näkkë ku jolkë nyään piny ke duër thou. 31 Nawën ke raan kāk Nhialic, ke ye raan Itharel, bō ke kuany dhël kënë yic, go monytui tɪɲ ku wɛɛn thok piiny. 32 Nawën ke raan dhiënh Lebɪ ben bën, go mony kënë tɪɲ ku bër. 33 Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tɪɲ mony kënë piiny ke ɲɛɛr yic. 34 Go rot cuët ye, ku muɔc yōntōök yiic miök ku muōn abiëc ku der keyiic, ku jət akaja kōu ku yëth pan jōöl, ku rëer yelōōm ë wëër wën. 35 Naɣon nhiäk, ke gëm wëëu tənë raan lui pan jōöl ku lëk ye, ‘Lök mony kën tōök apath, na la dhuk ku le wëëu ca lōk muör ë riënke tɛ lik wëëukië, ka ba bën cool.’”

36 Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yɪ, ke raan cɪ cuër ban, yeɲa kam kɔc awën kadiäk ë raande?” 37 Go lueel, “Raan cɪ ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Lɔɔr, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

38 Tëwën cieth Jethu kek atuōöcke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tɪɲ cɔl Martha ke yäth baai. 39 Ku Martha a la nyankën cɔl Maria, cɪ bën nyuc Jethu lōōm bɪ piōōcde piɲ. 40 Go Martha pušu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tənë jōöl. Go bën tənë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cɪ yen ɣa päl luoi ë rot tɛthɛɛr awën? Lëk ye bā bën kony.”

41 Go Bānyda bɛɛr ku lueel, “Yin Martha, yin adieɛr rin awïc ba käjuëc tō yipušu looi ëbën, 42 ku ë tōk yen aril, Maria acä aban ɲuëën kuëny bei, ku acii bɪ nyaai tənë ye.”

11

*Jethu anyuth ɣo tɛ bɪ yök aa rōök thɪn
(Mt 6:9-13; 7:7-11)*

1 ɣon akäl tōk Jethu ë rōök, nawën cɪ rōökde jal thök, ke lueel raan tōk kam kɔcken ye buōth tənë ye, “Bëny, piōōc ɣo tɛ bɪ yök aa rōök thɪn, cɪmën wäär cɪ Joon raan kɔc muɔc nhüim kɔcken ye buōth piōōc.”

2 Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel këlä tɛ rōök wek,

‘Wādan tō nhial, bɪ riëuku aleec. Bɪ bäänydu bën ɣoyiic.

3 Muɔc ɣook miëth akōlaköl.

4 Ku päl adumuōōmkua piny tənë ɣook, rin ye yök wët puöl tənë kɔc rɛc ɣook. Ku duk ɣook cɔl athem kërac.’”

5-6 Ku ben Jethu lëk kɔcken ye buōth, “Tɛdë, na yin ala mätthdu ku lɔr tənë ye wakōu wëër ciël yic ku luel tənë ye, ‘Mätthdië gām ɣa ayuōp kadiäk. Rin mätthdiën cɪ la keny acɪ bën paandië, ku ɣen acin miëth gām ye.’ 7 Ku bëer yōöt alon thɪn ku lueel, ‘Duk ɣa rëëm nhom. Yōt acɪ gur thok, ku ɣok aaci tōc ɣok miëthkië. ɣen acii rot ben jət ba yɪ gām ayuōp.’ 8 Ku la Jethu tuen ku lueel, na cɔk alon cɪi monyë rot jət bɪ gām ayuōp rin yen mätthdu, ka ɲot bɪ rot jət bɪ gām kuat kë wïc, rin yin acii guōp bɪ riōōc ë ye, ku lɔɔr tuen ke thiëc. 9 Këya alëk we, thiëc, ku abɪ Nhialic gām yɪ, na wïc kädän tənë Nhialic ka yök. Ku ë tɛde aya, na gut yōt thok, ka ɲany thok tənë yɪ. 10 Raan thiëc aye gām ke wïc, ku raan la kë wïc aye yök. Ku yōt aye ɲaany thok tənë raan wïc ye. 11 Yeɲa kamkun na le meth, ku thiëc manhde miëth ke gëm këpiiny tɛ wïc yen rɛc. 12 Ku na wïc tuon ajith, ke dɔm kieth ku gëm ye. 13 Na ɲieckë wek kɔc ë luui käɛc bāk miëthkun aa gām käpath, ke cāk lëu bāk ɲic lɔn bɪ Wuurdun tō nhial ye ɲic apɛi bɪ Wëi Nhialic tuōc kɔc thiëc ye.”

*Jethu aye yōök lɔn le yen guōp jəɲrac
(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)*

14 Naɣon akäl tōk ke Jethu ë cop jəɲrac wei raan guōp, ku ëcie jam. Nawën cɪ jəɲë jäl yeguōp ke mony awën jam. Go thän awën tō thɪn gäi apɛi, 15 ku lueel kɔc kōk, “Ee Beldhebul bëny jakɛc yen ë ye yiëk riël bɪ ke aa cuōp wei.” 16 Ku ë wïc kɔc kōk bɪk deep wët, ku thiëckë bɪ kënë jän gōi looi, bɪ nyuōth ke lɔn ye Nhialic kākke gam. 17 Ku Jethu ë

ɲic kē yekē tak, go lēk ke, “Na tek kəc paan tək keyiic ku thērkē ē kamken, ke pan kēnē abī riāāk. Ku na tuum dhiēnh tək yenhom aya ku thērkē kamken ē röt, ke dhiēnh kēnē abī wεεr aya. ¹⁸ Kēya, na tek jakrēc keyiic ku thērkē ē kamken ke cīi thök? Ayakē lueel lön ye ɣen jakrēc cuəp wei riel ye Beldhebul gām ya. ¹⁹ Ku na ye riel Beldhebul yen ye ɣen jakrēc cuəp wei, ke ye riel ɲa yen ye kəc kun yakē buəth ke cuəp wei? Calkē ke aa lēk we yic. ²⁰ Ku na ye riel Nhialic yen ye ɣen jakrēc cuəp wei, ke ɲieckē lön cī bāāny Nhialic bēn tēnē we.

²¹ “Na tit raan ril paande thok ē təəɲ ku kət, ke kəkke aacīi nyiεei. ²² Ku na mēt raan dēt ril, ka wer ye. Ku jəl kək muk bī yen rot tiit nyaai ēbēn, ku tek kək cī rum.

²³ “Raan kēc rot māt ɣa acie raandiē, ku raan cīi ɣa kony bī kəc lēk wēt Nhialic, ee kəc thiši.

²⁴ “Tē cī jəɲrac jəl raan guəp, ee piny yəəp tēdēt bī yen lön thīn. Na cīn tē yök, ka lueel, ‘ɣen abī dhuk tēnē raan wäär jiēl ɣen thīn.’

²⁵ Ku dhuk ku yök raan wäär, ke cīt ɣön cī guir yic apath, ²⁶ ku dhuk ku le bēn kek jakrēc apēi kək kadhrou wār ye, ku lek yeguəp. Ku pīr ē raan kēnē ē jəl rēēc apēi tēnē pīrden tuenɲ.

²⁷ Kaam wēn jiεem yen kēlä, ke tik jam röldīt kəc yiic ku lēk ye, “Tiɲ ē dhiēth yī ku muk yī amit guəp apēi.”

²⁸ Go Jethu bēər ku lueel, “Ee yic, ku kəc mit gup alanden aa kəc wēt Nhialic piɲ ku loikē.”

Jethu akuēc bī kēnē jāɲ gōi looi (Mt 12:38-42)

²⁹ Tēwēn cī kəc juēc kenhīim kut Jethu lōəm, ke lueel, “Yenō be riēc akölē rēēc kēlä? Ee riēc ye wīc bī kēnē jāɲ gōi tiɲ. Ku acīn kē bī nyuəth ke. Ee kēnē jāɲ gōi wäär cī rot looi tēnē Jona yen abīk tiɲ. ³⁰ Cīmēn wäär cī Jona raan kək Nhialic tiɲ jəl a kit tēnē kəc Ninibe, kēya Manh Raan abī jəl a kit tēnē kəc akölē ēbēn. ³¹ Tiɲ bēny wäär jiēl pan Athia abī rot jət aköl lundīt ku gək riēc akölē, rin cī yen jəl tēmec apēi bī wēl puəth bēnyaknhom Tholomon la piɲ, ku ɣen jam kēn, ɣen adīt tēnē Tholomon.

³² Aköl lundīt kəc gen Ninibe aabī we gők rin cī kek kepuəth waar, ku pälkē luəi kārēc wäär cī Jona ke lēk. Ku alēk we, ɣen jam kēnē, ɣen adīt tēnē Jona.

Kəc cī gam aacīt awai ku mermer (Mt 5:10; 6:22-28)

³³ “Acīn raan cī mermer kan ɣāth ɣöt ku kum nyin. Aye tōəu tēn ye yen ɣöt mer yic thīn, bī piny amer tēnē raan la ɣöt. ³⁴ Puən path acīt nyin path. Raan path nyin ē daai apath, acīi thōɲ kek raan cī cəər cie daai apath. ³⁵ Kēya, luəikē röt bāk puəth la cök, ku duəkkē puəth cəər. ³⁶ Na yīn aɣer puəu, ke yīn acīt raan kēc cəər ē daai apath cīmēn dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ē kəc piöoc lööɲ ku Parathī lēk lön nhiεem kek

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawēn cī Jethu thök ē jam, ke cəəl raan tōɲ akut Parathī paande bīk la mīth, go la ku nyuuc ku mīth ke kēc yecin ku yecök lək cīmēn ciεɲ kəc Itharel. ³⁸ Kēnē, acī raan akut Parathī wēn la baai bēn gōi apēi. ³⁹ Go Jethu lueel tēnē ye, “Wek kəc akut Parathī, aa wegup aɣeer kek yakē lək, ku piāthkun aaci thiāɲ kārēc apēi. ⁴⁰ Kəc cīn kē ɲieckē! Kēc Nhialic yen cak guəp, puəu aləɲthīn cak aya? ⁴¹ Biökrueel aye nyuəth puən ɣer tē muəc yīn kəc, ku acie miəc ye yīn biökrueel nyuəth ē path.

⁴² “Tē rēēc yen thīn tēnē we, kəc akut Parathī. Wek aa Nhialic juər kälīk, kək cīt tək ē thiāər yic kəkun yakē ke puur ē dum yiic, ku kuat wēl kək ēbēn. Ku wēt la cök ku nhiər Nhialic akuəckē looi. Käkka aa dhielkē looi, ku luəikē kəkka aya.

⁴³ “Tē rēēc yen thīn tēnē we, kəc akut Parathī. Ayakē nhiaar bāk aa nyuc tuen thök kəc dīt nhīim tēn amat, ku ye we muəth athēk ɣön ē ɣəc yiic. ⁴⁴ Tē rēēc yen thīn tēnē we, wek aa thōɲ kek rēɲ cīn kē ye ke ɲic, ye kəc cath kenhīim ē path, ku kārēc cīk thiaan keyiic piiny aacīi ɲic.”

⁴⁵ Nawēn, ke raan tək kəc piöoc ē lööɲ jət rot ku lueel tēnē ye, “Bēny, tē jiεem yīn kēlä, ke yīn ē ɣo lat aya.”

⁴⁶ Go Jethu bēər, “Wek kəc piöoc ē lööɲ, kārēc aa tit we aya. Wek aa kəc piöoc kārīl

apei cie lëu bi ke looi. Ku wek aacie kəc kony aya ë luaiden. ⁴⁷ Të rɛɛc yen thïn tənë we. Awëëŋkui, wek aa rɛŋ path buth tənë kəc kək Nhialic tiŋ, kəc wäär nək wärkun dīt. ⁴⁸ Acək gam lön kēwäär cī wärkun dīt looi apath, ku na we tō thïn ŋuōt wek cī nək aya. Rin aaci kəc kək Nhialic tiŋ nək ku buōthkē rāŋken. ⁴⁹ Ku rin ë wēt kēnë yen aci Nhialic ye lək we ëlä, ‘Wek aaba tuōc kəc kəkkië tiŋ ku atuuc. Ku wek aabi kəc kək nək ku cuōpkē kəc kək wei.’ ⁵⁰ Riëec akölë abi tēm awuōc rin cī yen kəc kək Nhialic tiŋ nək tēwäär cek piny yëet ëmën, ⁵¹ jōc ë nāāk Abel yet nāāk Dhākaria wäär nək luan Nhialic. Ku ben Jethu lək ke, riëec akölë abi tēm awuōc rin ë kəkka ëbën!

⁵² “Të rɛɛc yen thïn tənë we, wek aa yic moony tənë kəc ku acək ye gam kek week ë röt. Ku wek aa kəc kək wïc yic bik gam gël!”

⁵³ Nawën wïc Jethu bi jāl, ke jiëem kəc akut Parathi ku kəc piōc löōŋ guōp ape, ku thiëckë wël juëc ku wickë bi ke dhiel dhuk nhïm, ⁵⁴ rin wïc kek ye bik deep wēt bik dōm, tē le yen wēt rɛɛc lueel.

12

Duk riëc luel yic (Mt 10:26-27)

¹ Wën cī kəkka röt looi, ke kəc juëc apeidit aake cī kenhïm kut Jethu löōm abi ciën tē ye cök cak la piny. Tēwën ke Jethu kōŋ jam tənë kacken ye buōth ku lək ke, “Tietkē röt, ku duōkkē ye luui cīmën kəc akut Parathi, kəc ë kəc ruëeny. ² Acin kē ye moony arək abi cī tiëc. Tēdē ke lëu bi kēdāŋ thiaan abi cī ŋic. ³ Na cök a wēt luel wakōu ka ŋot piŋ nhiäk aköl. Ku keriëec ëbën cāk ŋāai weyith yōōt alōŋthïn ke yōt cī thiōōk thok aŋot ye kəc kək piŋ.

⁴ “Ku alək we wek mātthkië, duōkkē riëc kəc guāpkun nək ë path. Aa we nək ku na lä ka cīn kēdēt ben kē looi. ⁵ Ee Nhialic yen adhil kəc riëc, rin na cī nək ka la riël aya bi cuat pan mac. Alək we, ee Nhialic ë rot yen adhil kəc riëc. ⁶ Diet thii kor kadhiëc cit amuōr, cī ke ye yōc wëëu lik? Ku acin tōk ë kamken cī Nhialic kaŋ muōr nhom, ⁷ agut

nhïmkun tō yīnhom aŋic Nhialic akuëndën. Duōkkē riëc, wek aa awār amuōr juëc.

⁸ “Alək we, raan ye gam kəc nhïm lön ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lön ye yen raandië atuuc Nhialic nhïm. ⁹ Ku raan jei kəc nhïm lön cī yen ye raandië, abi Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhïm.”

¹⁰ Ku ben Jethu lək ke, “Kuat raan wēt rac luëel Manh Raan guōp abi pāl piny tənë ye, ku raan lueel kërac Wëi Nhialic guōp, aci bi kaŋ pāl piny tənë ye.

¹¹ “Të yëth yī tēn amat luk yic, bāny dīt ku bāny kor nhïm, duk diëer tē bi yīn rot kuony thïn ku wēt ba lueel, ¹² rin Wëi Nhialic abi cāl aŋic kē ba lueel.”

Raan ajak kuc kōŋ

¹³ Go mony dēt rot jōt kəc yiic ku lueel, “Bëny lək wāmāāth bā yiëk abākkië kək cī wā nyāŋ yō yiic.” ¹⁴ Go Jethu bëer, “Mātthdië, yeŋa cā kuany ba ya bëny, ba kōŋ tək we?”

¹⁵ Ku lək kəc awën tō thïn, “Tietkē röt, duōkkē jiëek cāl arum wepuōth. Acin raan rëer piërde yecin cök alōn le yen kājuëc.”

¹⁶ Ku lək ke kākāŋ kēnë, “Thëer raan ajak ë tō thïn, ku duōmde ëcī luōk rap juëc ape. ¹⁷ Go jal jam ku lueel, ‘Yenō ba jal looi? Yen acin duël lāāu yic bi yen ke tōōu thïn.’ ¹⁸ Nawën ke tək ku lueel, ‘Kē ba looi akīn. Duël kēnë aba ŋaany, ku ben duëldīt ape looi bi yen rap ku kək kək baai tāāu thïn. ¹⁹ Ku jal lək rot yatōk. Mony mit guōp, yīn ala mūith juëc ape bi run juëc nək, jōl pīr apath, miëthë ku dëkkë, ku jōl puōu miët!’ ²⁰ Go Nhialic lək ye, ‘Raan kuc kōŋ! Ee wëer kēnë, yīn abi thou ku kājuëc ca tōu rot kē, bik lōk aa kək ë ŋa?’ ”

²¹ Ku wit Jethu wētde ëlä, “Kēnë, yen ë rot looi tənë kəc kājuëc tōōu ë riënken, ku acin jiëek Nhialic tō kepuōth.”

Raan adhil Nhialic ŋōōth (Mt 6:26-34)

²² Ku wël Jethu yēnhom kacken ye buōth ku lueel, “Kēya alək we, bāk röt cī cāl anək diëer kē bāk cam bāk pīr. Ku diëerkē aya kāk bāk ceŋ. ²³ Wëi aŋuëën tənë miëth, ku guōp raan aŋuëën tənë alëth. ²⁴ Daaikē diet pār nhial, aacie pur rap ku temkē ke, ku tēëukē

ke atuək yic, ku aa ɲot ke pīr rin ye Nhialic ke yiək miēth. Ku wek aa ɲuēn apei tēnē ke. ²⁵ Yeŋa kamkun na diir ē wēike ke juak ruənke? ²⁶ Na cāk kāk thiikā ye lēu, yeŋō ye wek diēer kāk kōk? ²⁷ Tiēŋkē yōk cil tē dhēēŋ kek thīn, aacie luui ku aacie luui alēth. Ku alēk we na cōk a bēnyŋaknhom Tholomon cīmēnden wāār ē bāānyde yic, ēcīi la alēth la kīt dhēŋ cīmēn yāŋ tōk ē yōkkē yiic. ²⁸ Ku na ye Nhialic wēl cil ē path cōl adhēŋ kēlā, wēl tō thīn akōlē ku na nhiāk nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cīi we bī kuēc nhīim, wek aa kōc la gam thīn koor.

²⁹ “Duōkkē wenhīim ye yiək kē bāk cam ku kē dēkkē akōlakōl. ³⁰ Aa kōc kuc wēt Nhialic pinynhom ē tēn kek aa kepuōth yiək kākā. Ku Nhialic Wuurdun aŋic lōn wīc wek kākā. ³¹ Na ye kēya, yakē ke wīc kāk bāāny Nhialic, ku aabī yiək we aya.

*Jiēek cie rop atō pan Nhialic
(Mt 6:19-21)*

³² “Duōkkē riōc wek kōc buōth ya rin Wuurdun amit puōu bī we yiək ē bāānyē. ³³ Yaackē kākūn ku gām kē wēēu kōc ɲōŋ. Kēnē abī jaakdun juak yic pan Nhialic. Ku jiēek pan Nhialic acie thōk, ku acie riāāk cīmēn jiēek pinynhom, rin acīn cuēr tō thīn. Ku acīi aruōp ye rac. ³⁴ Ku piāndu abī ya rēer akōlakōl tē tōu jaakdu thīn.

Rēer yī cī rot guir

³⁵ “Rēer yī cī rot guir akōlakōl, ku rēer yī muk mermer rin kuat kē bī rot looi bī yōk wakōu, ³⁶ cīmēn alony lui baai tit bānyden cī la yan thiēek yic ke bī dhuk baai. Na bī ke go yōt guō ɲaany thok tēnē ye. ³⁷ Aloony mit gup aa loony ye bānyden yōk ke tīt tē dhuk yen baai. Alēk we alanden, bēny abā alanhden luōi ruōk, ku cōl ke aa nyuc bīk mīth ku luui tēnē ke. ³⁸ Tēdē, ke bēny abī dhuk baai wēer ciēl yic, tēdē ke dhuk bēk ē piny. Ku aloony mit gup aa loony bī bāny yōk ke tīt. ³⁹ Wek aa lēu kēnē bāk deet yic ē rōt. Na raan ye wēer alōŋ bī cuār bēn ɲic, ka rēer ke yiēn bī cuār kākke cīi kual. ⁴⁰ Ke week aya rēer kē we tīt, rin wek aa kuc akōl bī Manh Raan bēn.”

⁴¹ Go Pīter lueel, “Bēny, ye yōk lēk ē kāāŋ kēnē aye kōc ēbēn?” ⁴² Go Bēny dhuk nhom

ku lueel, “Na ye kēya, yeŋa alony path ku ɲic kāŋ apei? Yeen alony bī bēny nyāāŋ kākke yiic paande, bī kacke ya gām miēth akōlakōl. ⁴³ Alony mit guōp alony bī bēny yōk ke loi luōide apath tē dhuk yen. ⁴⁴ Alēk we, abī alony kēnē tāāu kākke yiic ēbēn. ⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lōn cīi bānyde bī lac dhuk. Ku ye rēer ke nāk aloony kōk, rōōr ku diāār. Ku ye cool ke mīth ku dēk abī wiēt. ⁴⁶ Ke bānyde abī la luāt yeguōp akōl cīi ye tak lōn yen akōl bī yen bēn. Ku yeen abī bēny tēm awuōcdīt ku mēt tē rēer kōc rēc thīn.

⁴⁷ “Ku aluan ɲic kē wīc bānyde bī looi, ku rēer ke cīi rot guir bī kē wīc bēny looi, ka bī tēm awuōcdīt apei. ⁴⁸ Ku aluan kuc kē wīc bānyde ku looi awuōc bī yen that thīn, ka bī ya awuōc koor. Kājuēc aa wīc tēnē raan cī gām kājuēc, ku raan cī gām kājuēc apei awīc kājuēc apei tēnē ye. ⁴⁹ Yeŋ acī bēn ba piny bēn cuōny. Ku anhiaar diēt cī dēp thēer. ⁵⁰ Yeŋ atiit kērac apei, yeŋ abī gum ku rem ya apei yet akōl bī kēnē thōk. ⁵¹ Yakē tak lōn cī yeŋ bēn ba dōōr bēn looi pinynhom? Alēk we acie ye. Ee lōn bī kōc keyiic tek. ⁵² Many la yic kōc kadhiēc abī yeyic tek. Kōc kadiāk aabā nhiaar ku man rou ya. Tēdē, kōc karou aabā nhiaar ku man kōc kadiāk ya. ⁵³ Mīth rōōr kek wārken aabī kenhīim tuōōm ē rienkiē. Ku yen ē lōn nyīr kek mārken. Ku man athiēek kek tīŋ wēnde aabī rōt maan aya.”

⁵⁴ Ku ben Jethu lēk thān awēn tō thīn, “Na tiēŋkē luāt nhial, ka guōkē lueel lōn deŋ abī tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵ Ku na dōm bī la dīl, ku ruel akōl apei, ka luēlkē lōn bī piny tuōc, ku tuc ayic. ⁵⁶ Yeŋa wiēckē bāk ruēēny! Awēēŋkui? Wek aa kē bī rot looi ɲic tē tīŋ wek kākā nhial. Ku cāk kē loi rot ēmēn ɲic ayic?

⁵⁷ “Yeŋō cīi wek yic bāk looi ye ɲic? ⁵⁸ Cīmēn na yeŋth raan yī luk yic, ke yī lōc wēt waar yic, ku dōōrkē ke kēc yī guō yāth luk yic. Na cīi lōc looi kēlā, ka yeŋth yī luk yic tēnē bāny, ku bēny abī la thōn apuruuk, ku mac yī. ⁵⁹ Alēk yī, yīn acīi bī kaŋ lony, yet tē bī yīn kēthiin kōny tēnē yī kaŋ cool.”

13

Na cii luoi karec pal ke yin acii pir

¹ Nawën ke kác bô tēnē Jethu, ku lēkkē ye lōn cī bānydīt Pilato kác Galilia cōl anak, kác ke cī kāk juērke Nhialic la nōk luan Nhialic Jeruthalem. ² Go Jethu bēēr. “Yakē tak lōn kác Galilia cī nōk ēmēn aa karec apeī wēr kek kác Galilia kōk looi? ³ Acie yic! Ku cāk ŋic lōn wek aabī thou aya cīmēnden, tē cii wek karec yakē looi pāl, ku wēlkē wepuōth Nhialic? ⁴ Ku na kác wāār kathiāār ku bēt wīk yōn bāār apeī kenhūm Thiloam bīk thou ēbēn, ye kek kác karec looi Jeruthalem kepēc? ⁵ Aacie ke! Ku alēk we, na cāk luoi karec pāl, ke wek aabī thou ēbēn cīmēnden.”

Kāāŋ tim cie luok

⁶ Go Jethu ke lēk kāāŋ kēnē, “Monytui ēcī tim luok com duōmde. Nawën thōōŋ tē cī yen luok, ke bō bī bēn bet. Go ciēn mīth yōk yenhom. ⁷ Go puōu riāāk apeī, ku lēk raan lui dom yic bī yēp wei, ku lēk ye, ‘Aca tiit run kadiāk ku acīn manh tōŋ ca yōk yenhom. Yenō pāl ye bī dom rooc ē path ke cie luok?’ ⁸ Go raan ē luoi bēēr, ‘Bēny, pāl ē ruōōn tōŋ kēnē ē path, aba guiir ku tāāu dhiāap yecōk. ⁹ Na lok ruōōntui ka path, ku na cii lok, ka jōl cōl ayep.’ ”

Jethu aci tin tuany kony aköl cii kác ye luui

¹⁰ Tēwën aköl cii kác ye luui ke Jethu piōōc tēn amat kác Itharel, ¹¹ ke tik ē tō thīn ke la guōp jōŋrac cī ye dhoŋ kōu, bī yekōu cii ye jōt ruōōn thiāār ku bēt. ¹² Nawën tin Jethu ke cōl ku lēk ye, “Tik, yin aci kony.” ¹³ Ku tēēu yecin yekōu. Ku kaam thiin awën ke la kōu cōk. Go Nhialic leec.

¹⁴ Ku raandīt tēn amat ēcī puōu dak apeī rin cī Jethu ye kony aköl cii kác ye luui. Ku lēk kác awën tō thīn, “Yok aa la nīn kadātem ye kác luui. Ke raan alēu bī bēn akāl tōk kam ē nīnkā yiic bī bēn kony, ku acie aköl cii kác ye luui.”

¹⁵ Go Bēny bēēr ke tōōn guōp, “Aa wek kác la gup ruēēny! Le raan tōk ē kamkun cie yākke ye lony aköl cii kác ye luui bī ke la wiēc wal ku piū? ¹⁶ Ku tin kēnē, nyan many Abaram cī bēny jak dhoŋ kōu, bī ya rēēr ke duōl ē runkā kathiāār ku bēt, cii path bī

kony aköl cii kác ye luui bī la cōk?” ¹⁷ Tēwën lueel yen ye kēlā, ke kác awën man ye yār gup, ku mit thān dīit awën tō thīn puōth kāk kác gōi cī Jethu looi.

Kāāŋ käu koor nyin ye tiemde dīt apeī (Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Ku la Jethu tuēŋ ke jam ku lueel, “Bāāny Nhialic cīt ŋō? Yenō ba thōōŋ ke ye? ¹⁹ Aba thōŋ manh tim koor nyin cī raan com duōmde. Go dīt abī ya tim dīttet ye diēt yōōtken yīk kērke kōth.”

²⁰ Ku ben lueel, “Yenō ba bēn thōŋ bāāny Nhialic? ²¹ Acīt lon cī tik puōr ayumdīt tet yic, na lā ke piāār ēbēn.”

Kuany dhēl la pan Nhialic yic (Mt 7:13-14, 21-23)

²² Ku bēer Jethu ke kuany gēeth ku bēēi yiic ke la Jeruthalem. ²³ Go raan tōk thiēc, “Bēny! Le kác lik bī poth bīk la pan Nhialic?”

Go Jethu bēēr, ²⁴ “Thamkē bāk bak dhēl ye kác gum thīn yic, rin alēk we lōn wīc kác juēc ye bīk la alōŋthīn, ku acīk bī lēu. ²⁵ Tē jōt wun baai rot ku riit yōt thok, wek aabī kōōc ayeer ku jālke yōt tōōŋ thok ku luēlkē, ‘Bēny, ŋany yōt thok tēnē yō,’ ku abī bēēr tēnē we, ‘Akuōc tē bīi wek thīn.’ ²⁶ Ku abāk lēk ye, ‘Yok aaci mīth ku dēkku kek yī, ku yin aci piōōc ē gēethkua yiic!’ ²⁷ Ku abī dhuk nhom ku lueel, ‘Alēk we bāk piŋ, wek aaci bō yōt rin wek aacā ŋic. Jālke, kác luui ē karec!’ ²⁸ Ku tē cī yī cuōp wei, ke yin ariāāk puōu ku dhiau aba yīthok a kác tē tin yin Abaram, ku Ithāk ku Jakop ku kác kāk Nhialic tin, ke rēēr bāāny Nhialic yic pan Nhialic, ku gēl yī wei thīn! ²⁹ Ku kác aabī bēn pinynhom ēbēn ku camkē yan bāāny Nhialic. ³⁰ Ku kác tō ciēēn ēmēn aabī tō tuēŋ. Ku kác tō tuēŋ aabī dhuk ciēēn.”

Jethu ku Antipāth Yērot (Mt 23:37-39)

³¹ Tēēn, ke kác akut Parathī bō tēnē Jethu ku lēkkē ye, “Jāl ē tēn rin bēny Antipāth Yērot awīc bī yī nōk.”

³² Go Jethu lueel, “Lak ku lēkkē raan la guōp awandīt lōn yēn abī la tuēŋ akōlē ayī nhiāk ya cop jakrēc wei kác gup, ku luoi

käk jäh gäi ye yen kəc kony. Ku na ye nün diäk ke yen abı luıdiē thöl pinynhom. ³³ Ku akölē ku nhiäk ku aköl dēēte, yen ala tuen ya lui rin acıi path bi raan käk Nhialic tıj nök tēdēt cie Jeruthalem.

³⁴ “Kəc Jeruthalem! Kəc Jeruthalem! Kəc ē kəc käk Nhialic tıj nök, ku bişşkkē kəc cı tuşc we aleel. Ye arakdē cı yen ye wıc ba we kuşşot yiic, ku kuşny we cimēn adhie ye ajıth miēthke kuşm piny yewuşk, ku wek aacı kuc.

³⁵ Nhialic abı we nyān pandun. Ku athān we bāk ıic, wek aacı ya bi ben tıj yet aköl bi wek röt guiir, ku luırkē ya yai ke yakē lueel, ‘Lecku raan bō rin Bānyda.’ ”

14

Jethu acı raan tuany kony

¹ Nawēn ke Jethu la pan raan akut Parathı aköl cıi kəc ye luui bi la mıth. Ku kəc ke tō thın aake döt Jethu apeı.

² Go raan cı but yōşm ku kōk ēben ben tēnē ye. ³ Go Jethu jam ku thiēec kəc piōoc ē lōōn ku kəc akut Parathı, “Cı lōn pēen bi raan tuany kony aköl cıi kəc ye luui tēdē ke kony?” ⁴ Gokē cıi bēer. Go Jethu mony awēn cōal ku kony ku cōl ajiel. ⁵ Ku jōl lēk ke, “Yenā kamkun ē tēn, na cı manhde, ayı wēnde lōōny yiith aköl cıi kəc ye luui, ke pēl yiith ku cıi biı bei nyin yic?” ⁶ Ku wēt kēnē acı ke nyōn nhıim kē bēer kek ye.

⁷ Wēn cı yen ye tıj aya ke jōal awēn cı cōal aaye ıek tēden nyuuc yen thın lōc, ke luel kään kēnē, ⁸ “Tē cı yi cōal yai yic, duk la ku nyuc tēn kōcdıt, tēdē ke raan ben dıt tēnē yi acı cōal aya. ⁹ Na biı, ke raan awēn cōl we wedhie abı yōşk ba rot jōt ba thōoc pāl ye. Ku yın abı jāl dhuk thōc tō ciēen yiic ke yi cı guşp yār. ¹⁰ Tē cı yi cōal, ke yi la ku nyuc thōc tō ciēen yiic rin na la raan la baai ben, ka bō tēnē yi ku lueel, ‘Jōt rot, bār tuen tēn mātthiē.’ Kēnē abı cōl athiek yic jōal nhıim ēben. ¹¹ Kēya, kuat raan dıt puşu rot yāth tuen ē rot abı Nhialic dhuşk ciēen, ku raan lir puşu ē rot dhuşk ciēen abı Nhialic yāth tuen.”

¹² Ku lueel Jethu tēnē mony awēn cı ye gōan, “Na loi miēth bi yın kəc gōan, ke duk ke cōl mātthku ku paan moor, ku kəc ruāāi kek yi ku kəc ajiēek thiēek bāaikun, rin aabi ben cōal. Ku na looi rot kēya, ke kēwār ca luıi ke yen acolke tēnē yi. ¹³ Na loi miēth cōal yın kəc, ke cōl ke kəc nōn, ku kəc cı duany, ku kəc cı nōl ku cōor, ¹⁴ rin na la kəc rōt jōt thou yic aköldā, ke yın abı Nhialic cuşşot rin wār cı yın ke cōal kəc cıi ye lēu bık miēethku cool.”

Jethu acı bāany Nhialic thōn yan thiēek (Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony dēt mıth kek kəc lueel tēnē Jethu wēn pin yen kēnē, “Kəc mit gup aa kəc bi cōal yai yic, bāany Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Monytui ēci yandıt apeı looi ku cōal kəc juēc. ¹⁷ Nawēn cı mıith yai guiir, ke toc aluanyde bi kəc wıc ke yai yic la cōal, ‘Bāk, kēriēec ēben acı thōk ē guiēr.’ ¹⁸ Gokē wēl juēc lueel kedhie bi kek kenhıim kōl. Ku lueel raan wēn cı alony kan yōk elā, ‘Yen acı piny yōoc, ku yen adhil la ba la tıj. Lōor ku lēk bēny lōn acın kē maan yen cıi yen la yai yic.’ ¹⁹ Ku lueel raandēt, ‘Yen acı miōor kathiār ye kəc pur yōoc, yen ala ba ke la them, lōor lēk bēny lōn acın kē maan tēnē ye.’ ²⁰ Ku lueel raan ye kəc diäk, ‘Yen acı piac dōm nya, acā lēu ba la yai yic.’

²¹ “Go alony dhuk baai ku le wēlkā lēk bānyde. Go bānyde puşu riāak ku lēk aluanyde, ‘Lōor dhōl yiic ku kam bēi geeu, ku cōl kəc lım dhōl yiic ku kəc cı duany, ku kəc cı nōl ku cōor bık ben.’ ²² Go alony lueel, ‘Bēny, kē ca lēk ya aca looi ku piny aıot lāau.’ ²³ Go bēny ben lēk aluanyde, ‘Lōor kuany baai yic ku dhōl yiic geeu, ku lēk kəc ēben bık dhiel ben bi paandiē thiān. ²⁴ Alēk yi, kəc wār ca kan cōal acın miēth yai bık ben yōk paandiē!’ ”

Kē dhil raan looi bi ya raan buşth Jethu (Mt 10:37-38)

²⁵ Kəc juēc aake cath kek Jethu. Nawēn ke wēl yenhom kəc ku lueel, ²⁶ “Na ye raan bō tēnē ya, ku cıi wun ku man ku tiēnde ku miēthke, ku wāmāthakēn ku nyiērakēn, ku wēike man, ka cie raan buşth ya. ²⁷ Ku raan

cie gum ku buo̯th ya, aciī lēu bī ya raan buo̯th ya. ²⁸ Na wīc raan bī yōndīt bāār apei buh, yenō bī kaŋ looi? Nadē ke cīi wēēu muk bī kaŋ kuēēn nyīn bī ŋic lōn le yen wēēu juēc bī yen yōt buh bī thōl? ²⁹ Na jōok cōk ku le ciēn wēēu juēc bī yen ye thōl, ka bī kōc yōt tīŋ ke kēc thōk aa bui, ku yekē lueel, ³⁰ ‘Mony kēnē aci yōt jōok bī buh ku akēc thāāp.’

³¹ “Na jōt bēnyaknhom tōŋ ke la apuruk tim thiāār bī la thōr kek bēnyaknhom dēt la apuruk tim thiār-rou, ke cīi bī kaŋ tak lōn bī yen tōŋ lēu kek ē bēny kēnē? ³² Na yōk ke cīi tōŋ bī lēu, ka toc kōc ke bēnyaknhom tui ŋot mec kek apuruōōkke bīk dōōr looi.”

³³ Kēlā aya, aciīn raan kamkun lēu ye bī ya raan buo̯th ya agut tē bī yen kākke kaŋ puōl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thōōk kōu alēi ke ben dhuōk thīn kēdē? ³⁵ Awan cīt kēnē acie bēn piath. Aye puōk wei. Piēŋkē tē le wek yīth.”

15

Kāāŋ amēl cī mäǟr (Mt 18:12-14)

¹⁻² Kōc ajuēr kut ku kōc kārēc looi aake cī bēn tēnē Jethu bīk piōōcde bēn piŋ. Ku kēnē, ee kēc kōc akut Parathī ku kōc piōōc lōōŋ nhiaar, rin ye Jethu kōc rēc mēēn jāŋ lor, ku mīth ke ke aya. ³ Goke lēk kāāŋ kēnē.

⁴ “Na la raan tōk kamkun amāal buo̯t, ku mār amāl tōk, ke cīi thiārdhoŋuan ku dhoŋuan nyiēēŋ piny roor, ku le amāl tōŋ cī mäǟr kaŋ wīc yet tē bī yen ye yōk? ⁵ Ku na yōk ka mit puōu apei ku jōt yekēt. ⁶ Ku na le yet baai ka cōl māthke ku kōcken akeu nhom ku lēk ke, ‘Yēn aci puōu miēt rin cī yēn amāldiēn wāār cī mäǟr yōk. Loiku yai.’ ⁷ Kēlā aya, miēt puōu dīt abī tō pan Nhialic, rin raan tōŋ kērac looi cī yepuōu dhuōk ciēēn rin adumuōōmke. Ku miēt puōu kōc tō pan Nhialic, rin ē raan tōŋ, aciī bī thōŋ kek miēt puōu rin kōc path kathiārdhoŋuan ku dhoŋuan cīn awuōc cik looi, bī kek kepuōth dhuōk ciēēn.”

⁸ “Tēdē, tik ala wēēth thiāār mīlāŋ yer, ku mār wēnh tōk. Yenō bī looi? Abī mac dēēp ku wīc apei arēk bī yōt a weec yic agut tē bī yen ye yōk. ⁹ Tē cī yen ye yōk

ka cōl māthke ku kōc akeu ēbēn ku lēk ke, ‘Yēn amit puōu apei, wēēukiēn wāār cī mäǟr aaca yōk. Loiku yai.’ ¹⁰ Kēlā aya, atuuc Nhialic aa puōth miēt rin raan tōŋ kārēc looi cī yepuōu waar ku dhuk Nhialic.”

Kāāŋ manh cī mäǟr

¹¹ Ku la Jethu tuen ku lueel, “Monytui ē tō thīn ku ē la wāt karou. ¹² Go wēn koor lēk wun, ‘Gām ya kāk ba tēk ya akōldā?’ Go wun kāŋ tek tēnē ke. ¹³ Nawēn nīn lik cōk ke wēn koor yōc kākke ēbēn, ku jiēl bī la wun dēt, wun cī yen wēēuke bēn la thōl thīn dēŋ ē mäǟu ku wīcwīc adējōk. ¹⁴ Wēn cī yen wēēu thōl ke cōŋdīt apei loi rot ye pan awēn, ku jōl rēēr ke nēk cōk apei. ¹⁵ Nawēn le kākke dhal ke luek rot pan raan tōk ē kōc pan awēn. Go raan la baai cōl aye dīr baai biōōk. Ku gēm ke kē camkē. ¹⁶ Ku ē ye wīc diēt cōk yeyāc thiōōŋ kē ye dīr cam, ku aciīn raan cīi ye gām ye. ¹⁷ Nawēn jōl kērēc cī looi tak yic yepuōu ke lueel, ‘Ye kōc luoi kadē tō tēnē wā ē kueth abī miēth dōŋ piny, ku yēn akīn duēr thou ē tēn rin cōk! ¹⁸ Yēn abī dhuk tēnē wā ku lēk ye, wā yēn acā awuōc looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. ¹⁹ Yēn aciī ben a cōl yī, loi ya ke ya cīt alony ye riōp.’ ²⁰ Ku jōl jāl pan awēn ku dhuk tēnē wun.

“Tēwēn ŋoot yen tēmec ke baai, ke tīŋ wun ke bō. Go puōu la yum ku riŋ tēnē ye ku pēet yic ku cim gēm. ²¹ Go wēnde lueel, ‘Wā yēn aci kērac looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. Yēn aciī ben piath nadē ke ya cōl ē yī.’ ²² Go wun aluōonyke cōl ku lueel, ‘Riēŋkē! Bēēikē alanh path ku tāāukē yekōu. Ku cuōthkē cin joth mīlāŋ tōc ku tāāukē war yecōk. ²³ Ku bēēikē muōor thiin cuai apei ku nākē bī yok yai looi, ²⁴ rin manhdiēn kēnē ē cīt mānh cī thou ku aci bēn pīr. Yēn ēci mäǟr ku aci yōk.’ Ku jōlkē yai cam.

²⁵ “Tēwēn looi kākā rōt, wēndīt ēci la luui dom yic. Nawēn dhuk ku jōl bī baai dōōt, ke piŋ lōōr yic ku diēr. ²⁶ Go aluōny tōk cōl ku thiēēc kē diēr kōc baai. ²⁷ Go alony awēn lēk ye, ‘Wāmuuth aci bēn, ku wuur aci muōor wāār cuk muk apei bī cuai nōk bī yai looi rin cī yen dhuk ke puōl guōp.’

²⁸ “Go wēndīt puōu riāāk apei ku kueec bī cīi la baai. Go wun bēn tēnē ye ku lēŋ bī la baai. ²⁹ Go lēk wun, ‘Yēn aci luui apei ē

runkä ebën tēnē yī, ku acīn tōŋ ca lēk ya ba looi cī yēn kaŋ kuc ba cīi loi. Ku ē runkā ebën acīn mēn manh ē thōk ca kaŋ yiēk ya bī yēn luui yai yōk mǎthkiē. ³⁰ Ku wēn dhuk wēndu ke cī wēūku la muōr adējōk kōth, ke yī loi yai ku nāk muōr tōŋ yēn cuai apēi yākkua yiic.’ ³¹ Go wun bēēr, ‘Manhdiē, yīn arēēr kek ya akōlakōl, ku kāk muōk ebën aa kākku. ³² Ku ē yic buk yai looi rin wāmuuth ē cīt manh cī thou, ku emēn aci pīir, ee cī mǎar ku emēn aci yōk.’ ”

16

Kāāŋ raan luoi kony rot ruēēny

¹ Ku ben Jethu lueel tēnē kōcken ye buōth ēlā, “Wāthēer raan ajak ē tō thīn, ku yēen ē la raan kākke guiir baai, ku raan kēnē ēcī luom tēnē ye rin cī yēn wēūke muōr. ² Go cōl ku lueel, ‘Yēŋō kē ya piŋ keye lueel ē riēnku? Nyoth wēū ca dōm ku wēū cī mǎar thook ebën, rin yīn aci bī bēn ŋot yī lui tēnē ya.’ ³ Go mony wēn lueel yepuōu ēlā, ‘Ba ŋō looi tē cop bēny ya luōidiē yic? Yēn akuc puōr ē dom ku yēn abī guōp yār tē ye yēn lim. ⁴ Emēn, kē ba looi aca jāl ŋic, kē bī yēn cōl ala kōc juēc mǎath ke ya, bīk ya aa lor bǎāiken tē cop ya wei luōidiē yic.’

⁵ “Go kōc la gup kāny bānyde cōl ku lueel tēnē raan cī kaŋ bēn, ‘Kāk bēny kōny tēnē yī yekē dē?’ ⁶ Go lueel, ‘Yēn akōny tōnydīt miōk bian tōk.’ Go raan kāŋ guiir baai lēk ye, ‘Kēnē aci ya akuēndu, nyuc ku gāt thiārdhiēc.’ ⁷ Ku thiēc raan dēt, ‘Na yīn, kēny tō yīguōp ye dē?’ Go lueel, ‘Ee gāny rap tiēm tōk.’ Go lēk raan wēn, ‘Gāt buōt kabēt.’

⁸ “Go wun baai raanden la guōp awan leec wēn cī yēn rot kony. Rin tē ye riēc akōlē kākken luōi thīn kamken aŋuēēn tēnē mīth bǎāny Nhialic.” ⁹ Go Jethu la tuēŋ ku jiēm, “Kēya alēk we, luōikē jiēc pinynhom bī wek ke la mēth, rin na la jaakdun thōk ke wek aabī lor pīr akōlriēc ebën yic. ¹⁰ Raan ŋic kālīk muk apath ē kājuēc ŋiēc muk aya, ku raan kuc kālīk muk, acie kājuēc ē ŋiēc muk. ¹¹ Na yīn acie kāk ciēŋ pinynhom ē tēn ŋiēc muk, ke yī bī deet puōu kēdē bī yī gām jiēc tō pan Nhialic? ¹² Na yīn acie

ŋōōth puōu lōn bī yīn kēn raandā ŋiēc muk, ke yēŋa bī gām kē cōk a kēdu?

¹³ “Acīn alony lēu ye bī luui tēnē bāny karou, ka man raan tuēŋ ku ŋhiēr raan ye kōc rou. Tēdē ka thek raan tuēŋ ku dhēl raan dēt guōp. Acīi raan lēu bī Nhialic ku jiēc ŋhiar kedhie.”

¹⁴ Go kōc akut Parathī, kōc ŋhiar wēū, kākka piŋ ebën ku dōlkē Jethu guōp. ¹⁵ Go Jethu lēk ke, “Wek aa rōt nyuōōth kōc ŋhiēm ciēt wek kōc path ku Nhialic aŋic kē tō wepuōth. Rin kāk ye kōc juēc yiēc kepuōth apēi ciēt kek ril, aaye Nhialic tiŋ ke kor.

¹⁶ “Wāthēer agut tēwāār tul Joon, kōc aake ye lōŋ Mothith ku wēl cī kōc kāk Nhialic tiŋ gōt, theek. Ku emēn, Wēt Puōth Yam rin bǎāny Nhialic alēk kōc, ku awic kuat raan ebën bī rot riēny thīn. ¹⁷ Ee kēya, apuōl yic bī kāk tō ŋhial ku pinynhom riāāk, tēn tē bī wēt thiin koor tō Lōŋ yic cuat wei.

¹⁸ “Raan liōi tiēŋde ku thiēc tiŋ dēt, ka cā akōr looi. Ku mony thiak tiŋ cī muōnyde liōi, ka cī akōr looi aya.”

Raan cī jak kok miēth ku Ladhāro

¹⁹ Go Jethu kāāŋ bēn thōōth ku lueel, “Raan tōk ē tō thīn ku ēcī jak apēi, ku ē cēŋ alēth dhēŋ ku ē ye yai looi paande akōlakōl. ²⁰ Ku raan laaŋ cōl Ladhāro la guōp tētōōk juēc apēi ē tō thīn aya. Ku ē ye nyuc yōn raan ajak thok, ²¹ bī lim awuthueei ē lōōny piny. Ku jōk aake ye bēn aya ku nyankē tētōōk yiic.

²² “Nawēn ke laaŋ kēnē thou, go atuuc Nhialic wēike tāāu Abaram yōu ŋhial pan kōc path cī thou. Nawēn ke mony ajak lōk thou aya ku thiāk, ²³ ku tēū wēike pan mac, ku rem thīn apēi. Nawēn ŋēēr yenyin ŋhial ke tiŋ Abaram tēmec, ku Ladhāro ke tō yeyōu. ²⁴ Go dhiau ku lueel, ‘Wā Abaram liec ya, ku toc Ladhāro bī ciēn tōk luōt thok piū yiic, ku gōt yaliep bī liēmdiē liē, rin yēn arem apēi ē tēn!’

²⁵ “Go Abaram bēēr, ‘Manhdiē, tak lōn cī yīn kāpath yōk wāār pīir yīn ku yōk Ladhāro kārēc. Ku yēen awac puōu emēn ku yīn arem apēi. ²⁶ Ku dēt aya, tēthuth mec yic apēi atō kamkua bī ciēn raandan la lōŋtui, ku cīn raandun bō tēnē ya ē tēn.’ ²⁷ Go

mony ajak wën lueel, 'Wä Abaram yin alän ba Ladhäro tuəc panda, ²⁸ tənë mīth wä kadhiēc bī ke la wēēt bīk cī bö ē tən bī ke reem aya.'

²⁹ "Go Abaram lēk ye, 'Mothith ku kəc kāk Nhialic tīn aa tō thīn, cəl ke aa piñ wēlken.'

³⁰ Go mony ajak bēn lueel, 'Kēnē acī ye lēu, Wä Abaram! Ku na jət raan rot kəc cī thou yiic ku le tənē ke, ka pāl kārēc yekē ke looi.'

³¹ Go Abaram lueel, 'Na cīk wēl Mothith ku wēl kəc kāk Nhialic tīn piñ, ka cī wēt raan cī thou ku ben pīr piñ aya.'

17

Ba raandēt thōc kērac yic
(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

¹ Naḡon akāl tōk ke lueel Jethu tənē kəcken ye buəth, "Kāk kəc cəl aloi adumušm aa rōt dhiel looi akōlakōl. Ku raan kākka cəl aloi rōt abī kērac apēi yōk. ² Ee ḡuēn tənē ye diēt cī ruək yeth aleldīt tet, ku pīk wīir bī mou, bī kəc thiikā cī cəl aloi adumušm. ³ Tietkē rōt!

"Na loi mēnhkui adumušm, ke nyieny, ku na dhuk yepušu ciēn kēreec cī looi, ke yī pēl wēt piny tənē ye. ⁴ Ku na looi kērac tənē yī arak dhorou akāl tōk, ku bī tənē yī arak dhorou aya, ku thiēc yī ba wēt pāl piny, ke yī pēl wēt piny tənē ye."

⁵ Naḡon akōl dēt ke lueel atuuc tənē Bēny Jethu, "Yok aa wīc gamdīt, lēk ḡo tē bī yok ye yōk thīn." ⁶ Go Bēny bēer, "Na gamdun cək kuur bī ciēt manh ḡaap, ka lēukē bāk tim diīt tui yōk ēlā, 'Nyuēn rot bei piiny agut mei, ku ləar pith rot wīir!' Ke wētdun aloi rot."

⁷ "Na thōḡku lən raan tōk kamkun ala alony cī la pur, tēdē ke cī la biōök amēl. Na le dhuk dom yic, ye lēk ye, 'Ləc bēn ba bēn mīth?' ⁸ Acī bī lēk ye kēya! Tēdē aba lueel tənē ye, 'Guir miēth tənē ḡa, ku tit ba kan mīth ku dēk, na lā ciēn ke yīn abī jāl mīth ku dēkē.' ⁹ Ku aloony aa cie leec tē looi kek luəiden. ¹⁰ Athōḡ kek we aya, na luəikē kē ca lēk we bāk looi, ka luelkē, 'Yok aa loony ē path, ee luəida yen acuk looi ku acīn dēt.' "

Atuet thiäär acī kony

¹¹ Nawēn la Jethu Jeruthalem, ke tēk kam Thamaria ku Galilia. ¹² Nawēn yeet gen

thiin tō dhēl yic ke rām kek atuet thiäär. Gokē kōc tēmec, ¹³ ku luelkē, "Jethu Bēny, liec ḡo." ¹⁴ Nawēn tīn ke ke lueel, "Lak ku nyuəthkē rōt kəc kāk Nhialic."*

Tēwēn ḡoot kek dhēl yic, ke tuet jiēl kegup. ¹⁵ Go raan tōk dhuk tənē Jethu wēn cī yen ye tīn ke tuet cī jāl yeguəp, ku leec Nhialic apēi rōldīt, ¹⁶ ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kēnē ē raan Thamaria. ¹⁷ Kēnē acī Jethu cəl athiēc ku lueel, "Cie raan thiäär yen cī kony bī tuet jāl kegup? Kəc kōk kadhoḡuan aako? ¹⁸ Yenḡ yen raan wun dēt yen dhuk bī Nhialic bēn leec?" ¹⁹ Ku lēk ye, "Jət rot ku jāl. Gamdu acī piir."

Bäāny Nhialic
(Mt 24:23-38, 37-41)

²⁰ Naḡon akāl tōk ke kəc akut Parathī thiēc Jethu, "Bī bäāny Nhialic yecōk jōk nēn?" Go Jethu bēer ku lueel, "Bäāny Nhialic acie kēnē na bī ke tīn kəc nyīn? ²¹ Ku acīn raan lēu ye bī lueel, 'Daai tēn, yen akīn, tēdē ke lueel, yen akan.' Rin bäāny Nhialic atō wepuəth."

²² Ku lueel Jethu tənē kəcken ye buəth, "Tē bī wek ḡa, ḡen Manh Raan nhiaar diēt ḡa cək rēer ke we akāl tōk abō. Ku ḡen acī bī rēer tēn. ²³ Abī kəc kōk lēk we lən cī ḡen dhuk ḡen atō tēn, ke duəkkē gam, ku duəkkē ḡa cək wīc. ²⁴ Rin tē dhuk Manh Raan, ka ḡuə kē ḡic. Abāk tīn cīmēn bir deḡ dhie yen nhial reet yic, ku tīn ləḡ ku ləḡ. ²⁵ Ku ḡen abī kan gum apēi, ku riēc akōlē acī wētdiē bī gam. ²⁶ Tē le Manh Raan bēn, ke kē bī rot looi abī ciēt kēwäär loi rot wäär piir Noa. ²⁷ Ee nīnkā kəc aake rēer ke mit puəth, keye mīth ku dēkkē ku loikē ruēi yet akōl le Noa riāi yic, ku bö aboor ku moukē ēbēn. ²⁸ Ku bēndiē abī thōḡ aya kek kēwäär loi rot wäär piir mony cəl Lot. Ee nīnkā kəc aake ye mīth ku dēkkē, ku ḡockē kan ku ḡockē ke wei, ku purkē ku loikē ḡōöt. ²⁹ Ku akōl wēn jiēl Lot Thodom, ke Nhialic cəl deḡ atueny ē mac ku nēk kəc ēbēn, ³⁰ yen abī ciēt akōl bī Manh Raan dhuk."

³¹ "Tē le akōlē bēn, ke raan rēer aḡeer acī ben la ḡōt bī la guik kē muk. Ku raan tō

17:3 Mt 18:5 * 17:14 Rin bī kəc kāk Nhialic ke tīn lən cī kek pial bīk aa rēer ke kəc. (Leb 14:1-32) 17:26 Cək 6:5-8 17:27 Cək 7:6-24 17:29 Cək 18:20-19:25 17:31 Mt 24:17-18; Mk 13:15-16

dom yic aci dhuk baai aya. ³² Takkë kēwäär cī rot looi tēnē tiŋ Lot.† ³³ Raan wic ye bi wēike kony aabi muər, ku na ye raan mār wēike ē rienkiē ka bi wēike muk akōlriēc ēbēn. ³⁴ Wakšu ē nīnkā kōc karou aabi tō yōōt ke nin. Raan tōk kamken abi lōc ku nyēi ku dōŋ raan tōk. ³⁵ Kēlā aya, diäär karou aabi luui ē tōk luaiden baai, tiēŋ tōk abi yāth nhial ku nyiēēŋ tiēŋ tōk piny. ³⁶ Ku abi rot looi kēlā aya tēnē kōc lui dom yic. Raan dēt abi yāth nhial ku nyiēēŋ raan dēt piny.”

³⁷ Go kōcken ye buōth thiēc, “Bēny, bi ke yāth tēnē?” Go Jethu bēer, “Tē rēer guōp kē cī thou thīn, aye cor yenhom mat thīn.”

18

Lēer ku bēny lušk

¹ Naŋon akōl dēt ke Jethu lēk kōcken ye buōth kääŋ bi ke piōōc bīk dhiel aa rōōk akōlakōl ku cīk dhōr. ² Ku lueel, “Wāthēer bēny lušk ē tō thīn gen tōk. Ku ēcie riōōc Nhialic ku ē dhāl kōc gup ēbēn. ³ Ku tiŋ lēer ē tō ē gen kēnē aya. Ku ē ye lac bēn tēnē bēny, ku lēŋ bi lušk yic tēnē mony luk kek. ⁴⁻⁵ Go bēny wētde cīi kuēēc nhom. Nawēn le tak ke lueel, ‘Na cōk alōn cīi ŋen ye riōōc ē Nhialic, ku cā kōc thek, ke rin ē tiŋ kēnē ya rāām nhom ē bak, aba tiŋ ba dhiel lušk yic, na cā loi kēlā, ka bi ya cool ē bēn ku cut yaguōp.’ ”

⁶ Ku jōl Jethu lēk ke, “Piēŋkē tē ye bēny kuc luk jiēm thīn. ⁷ Cīi Nhialic lēu bi luk ŋiēc looi tēnē kōcken cī lōc, kōc ye rōōk akōl ku wēer? Bi ke cōl ke mec tēnē ye? ⁸ Alēk we, abi luk ŋiēc looi tēnē ke. Ku na la dhuk, ŋen Manh Raan, ye kōc kadē ba yōk ke la gam pinynhom?”

Kääŋ raan akut Parathī ku raan ajuēr kut

⁹ Ku lueel Jethu kääŋ kēnē aya tēnē kōc rōt yōk ciēt kek path kepēc, ku dhāl kē raan ēbēn guōp. ¹⁰ “Kōc karou aake cī la luan Nhialic bīk la rōōk, raan akut Parathī nhiam apēi ku raan ē kut ajuēr kōc tuōōr nyīn. ¹¹ Go mony nhiam akut Parathī bēn ku kēēc ku rōōk ē rot ēlā, ‘Yīn alēc Nhialic, ŋen aci thōŋ kek kōc kōk, kōc kāk kōc kōk

tuōōr nyīn, kōc ē luui kārēc ē diäär kōc kōk kōr. Yīn alēc rin ŋen aci thōŋ kek raan ajuēr kut kēnē. ¹² ŋen ē thek ba cīi mīth, arak rou nīn kadhōrou yiic, ku yīn aya juēr tōk thiäär yic kākkiēn ya yōk luai yic ēbēn.’

¹³ “Ku raan ajuēr kut aci bēn ku kēēc tēmec ku cīi yenyin ŋēer nhial wēn rōōk ŋen, ku gut yepuōu amāāth bi nyuōth lōn ē ŋen kārēc looi ku lueel, ‘Nhialic liec ya, ŋen ē raan la guōp adumuōōm.’ ” ¹⁴ Ku jōl Jethu lēk ke, “Mony kēnē, ku acie raan akut Parathī, aci dhuk baai ka adumuōōmke cī pāl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot yāth tūēŋ abi dhuōk ciēēn, ku raan lir puōu rot tōōu ciēēn abi yāth tūēŋ.”

Jethu adōc mīth

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵ Kōc kōk aake mīth bēi tēnē Jethu bi ke bēn dōōc. Go kōc Jethu buōth ke lāāt. ¹⁶ Go Jethu mīth caal yelōōm ku lueel, “Calkē mīth aa bō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Rin raan wic ye bi la bāāny Nhialic yic adhīl gam cīmēn ē mīth thiikā. ¹⁷ Alēk we, raan wic ye bi bāāny Nhialic yōk adhīl wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kōc ke dhiēth ye gam.”

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

¹⁸ Go raandīt kōc Itharel Jethu thiēc, “Raan piōōc path, ŋēō ba looi ba pīr akōlriēc ēbēn yōk?” ¹⁹ Go Jethu lēk ye, “ŋēō ye yīn ya cōl raan path? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot.

²⁰ “Ku na bēer wētdu, ke yīn aŋic kāk ye lōōŋ Nhialic lueel, ‘Duk tiŋ raandā kōr, duk raan nāk, duk cuēer, duk kuēēŋ wēt lueth. Thek wuur ku moor.’ ”

²¹ Go mony wēn bēer, “Lōōŋkā aaca muk nhīim ēbēn tēwäär koor ŋen agut ēmēn.”

²² Nawēn piŋ Jethu kēnē, ke lueel tēnē ye, “Ala lōŋ ŋot kēc ē looi. Yaac kākku ēbēn ku gam wēēu tēnē kōc ŋōŋ, yīn abi jiēek la yōk pan Nhialic ku bāār buōth ya.” ²³ Nawēn piŋ mony kēn ē wēlkā, ke mēen rin ē jak apēi.

† 17:32 Tiŋ Lot ŋan cī yenhom wel bi riāŋ Thodom tiŋ, nawēn ke yuōm abi ciēt ŋenh awai. (Cāk 19:26) 17:33 Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25 18:14 Mt 23:12; Lk 14:11 18:20 B.bei 20:12-16; L.rou 5:16-20

²⁴ Go Jethu tiŋ ke cī puṣu dak ku lueel, “Abi yic riel tēnē kōc ajiēek bik la bāāny Nhialic yic.” ²⁵ Alēk we alanden, apuṣ yic bi thōrōl bak with cōk, tēn tē bi raan ajak la bāāny Nhialic yic.” ²⁶ Go kōc awēn piŋ ē wēlkā Jethu thiēec, “Na ye kēya, yēṇa bi la pan Nhialic?” ²⁷ Go Jethu bēēr, “Kāk cīi raan ke lēu aaye Nhialic looi.”

²⁸ Go Pīter lueel, “Na yook, yok aaci kākku nyāāṇ wei ku buṣthku yi!” ²⁹ Go Jethu lēk ke, “Wek alēk yic, raan nyiēēṇ panden wei, ku tiēṇde ku wāmāthakēn ku kōc ke dhiēth ye, ayi miēthke rin bāāny Nhialic, ³⁰ abi kājuēc yōk ē riēec kēnē yic, ku pīr akōlriēec ēbēn bi bēn akōldā yic.”

*Jethu ajam ē Thuōnde kēn yic diāk
(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)*

³¹ Nawēn ke Jethu cōl kōcken ye buṣth kathiāār ku rou tēden rōt ku lēk ke, “Ēmēn yok aa la Jeruthalem, tē bi kāwāār cī kōc kāk Nhialic tiŋ gōt rin Manh Raan kenhūim la tiēṇ thīn. ³² Abi la thōn kōc cie kōc Itharel bik bui ku lētkē, ku ṇuutkē nyin, ³³ ku abik that ku nākkē, ku na ye akōl ye nīn diāk, ke yeen abi pīr ku jōt rot raṇ yic.” ³⁴ Ku kōc ye buṣth aake kēc kākka deet yiic. Wētde yic aci thiaan tēnē ke, ku keek aaci kēn jiēm Jethu kuc.

Jethu aci cōar kony bi daai

³⁵ Nawēn dōtkē Jeriko, ke mony cī cōar ē rēēr dhēl yōu ke līm. ³⁶ Nawēn piŋ kōc cath rōt, ke thiēc, “Yēṇō loi rot?” ³⁷ Go lēk ye lōn ē Jethu raan Nadharet yen atēk dhēl yic. ³⁸ Go cōōt, “Jethu, wēn Debit liec ya.”

³⁹ Go kōc ke tō tūēṇ lāāt ku lēkkē ye bi biēt. Go ṇot kiu apēi, “Wēn Debit kony ya.”

⁴⁰ Go Jethu kōc ku lēk kōc bik mony kēnē thēl tēnē ye. Nawēn cī yēēt tēthiōk, ke thiēec Jethu, ⁴¹ “Yēṇō wic ba looi tēnē yi?” Go bēēr, “Bēny awiēc ba bēn daai.” ⁴² Go Jethu lēk ye, “Daaiē! Gamdu aci kony.” ⁴³ Go guo daai nyin yic, ku buṣth Jethu ke lec Nhialic. Nawēn tiŋ kōc juēc ke tō thīn kē cī rot looi, ke lec Nhialic ēbēn.

19

Jethu ku Dhākeo

19:10 Mt 18:11 19:11 Mt 13:12; Mk 4:25; Lk 8:18

¹ Nawēn cī Jethu yet Jeriko ku bēer yic. ² Ke raan ajak cōl Dhākeo ē tō thīn ke ye raandīt kam kōc ajuēr kut, ³ ku yeen ē wic bi Jethu tiŋ ku ē cieṇ apēi. Go ciēn tē tiŋ yen Jethu rin kōc aake juēc. ⁴ Go riŋ tūēṇ ku ler ṇaap nhom, ṇam bi Jethu tēek yecōk. ⁵ Nawēn yēēt Jethu ṇam awēn cōk ke tiŋ Dhākeo nhial, go cōl ku lueel, “Dhākeo, lōc bēn piny, yakōl yēn abi cool paandu.”

⁶ Go Dhākeo bēn piny ku lor Jethu ke cī puṣu miēt apēi. ⁷ Nawēn tiŋ kōc ke tō thīn ē kēnē, ke la ṇoomṇoom ku luelkē, “Mony kēnē aci la cool pan raan rac.” ⁸ Go Dhākeo wēlken cīi kuēec nhūim ku jōt rot ku lēk Bānyda, “Bēny, ēmēn thīn yēn abā abēk ē wēēukiē yiēc kōc ṇōṇ, ku na ca kēn raandā cam ruēēny, ka ba dhuk arak ṇuan.”

⁹ Go Jethu lēk Dhākeo, “Yakōl, yīn ku kacku wek aaci pīr akōlriēec ēbēn yōk, rin yīn aya yīn ē manh Abaram, ¹⁰ rin Manh Raan aci bēn bi kōc cī mār wic, ku kony ke.”

Kāāṇ aloony kathiāār

¹¹ Tēwēn piŋ kōc ē wēlkā, ke Jethu thōth kāāṇ rin ēcī thiōk ke Jeruthalem. Ku ē yekē tak lōn bi bāāny Nhialic rot guo la jōk thīn. ¹² Ku jōl lueel, “Monytui, ke ye raan gōl bēny, ēcī la wun dēt mec apēi bi la ruōk bi ya bēnyṇaknhom. Ku jōl dhuk wuōnden. ¹³ Ku wēn kēc yen guo jāl, ke cōl aluōnyke kathiāār, ku ye ṇēk gām wēēu ku lēk ke, ‘Lōkkē luui ē wēēukā yet akōl bi yēn dhuk.’ ¹⁴ Ku yeen ē mēen kōcken mēc, gōkē kōc tuōc yecōk bik la lueel, ‘Mony kēnē acuk wic bi ya bēnyṇaknhom.’

¹⁵ “Cōk awēn cīi kacke ye wic ka ṇot cī ya bēnyṇaknhom, ku dhuk ku cōl aloonyken wār cī gām wēēu, bi bēn ṇic ye wēēu kadē cī raan tōk ya juak wēēu wār cī yiēc ye yiic. ¹⁶ Go alony tūēṇ bēn ku lueel, ‘Bēny, wēēu wār ca gām ya, yēn aci wēēu juēc tēnē ke arak thiāār yōk thīn.’ ¹⁷ Go bēny lēk ye, ‘Aca ṇiēc looi, yīn alony path, ku rin cī yīn kālīk ṇiēc muk apath, yīn abi ya bēny gēeth kathiāār.’ ¹⁸ Go alony ye kek rou bēn ku lueel, ‘Bēny, yēn aci wēēu juēc arak dhiēc yōk tēn wēēu wār ca gām ya.’ ¹⁹ Go bēny

lëk alony kënë aya, ‘Yin abī ya bēny gæth kadhiëc.’

²⁰ “Ku ben alony dët bēn ku lueel, ‘Bēny, wēenkun wäär aa kīk. Aake ca der yiic alanhthiin ye kōc kenyin wuuny ku tääu ke.

²¹ Yen ya cī rišōc yī, rin ye yīn raan cie kēdu pušl. Yīn ē kē cie kēdu lōōm, ku yīn ē tem rap kēc ē puur.’ ²² Go bēny lëk ye, ‘Yin alony rac, dak rot. Wēlkun ca lueel kek aabī lušk wei. Anjic lōn ye yen kē cie kēdiē lōōm, ku yen ē rap tem rap kēc puur. ²³ Yenō kēc yīn wēūkiē gām kōc njic luui wēū rin na la dhuk aköldā ke yōk ke cī keyiic juak?’ ”

²⁴ “Ku yōōk bēny kōc wēn kääc thīn, ‘Nyaaikē wēū tēnē ye ku gamkē ke tēnē raan la wēū juēc.’ ²⁵ Gokē lëk ye, ‘Bēny yeen ala wēū juēc apēi.’ ²⁶ Go bēny lëk ke, ‘Raan la kān abī gām kajuēc kōk, ku raan cīn kān, abī kēthiin tō tēnē ye nyaai aya. ²⁷ Ku kōc man yen kā, kōc cīi yen wīc ba ya bānyden, bēēikē ke yānhom tēn ku nākkē ke ya daai ē ke.’ ”

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai
(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸ Wēn cī Jethu kākā lueel, ke jiēl bī la Jeruthalem ke wat atušōcke nhūim. ²⁹ Tēwēn cī kek thiōk ke Bethpeec ku Bethanī, tēthiāk kek gān Olip, ke tooc kōc ye buōth karou tuenj ³⁰ ku lëk ke, “Lak bēēi tō tuenj yiic. Tē yeet wek, wek aabī manh akaja cīn raan cī kān cath ye yōk ke mac. Luonykē ku bēēikē tēn. ³¹ Na le raan thiēc we, yenō lony wek ye? Ke lēkkē ye, awīc Bānyda.” ³² Gokē la ku yōkkē manh akaja cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn. ³³ Tēwēn lony kek manh akaja, ke lëk raan la akaja ke, “Yenō lony wek manh akaja?” ³⁴ Gokē bēēr, “Awīc Bānyda.”

³⁵ Gokē manh akaja yāth tēnē Jethu ku kumkē kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu. ³⁶ Tēwēn lōōny yen dhōl, ke kōc juēc thieth alāthken dhēl yic. ³⁷ Ku wēn lōor yen piny gān Olip nhom, go kōcken ye buōth puōth miēt ēbēn, ku leckē Nhialic rin kajuēcdīt jān gōi cīk tīj ku wekkē apēi ēlā,

³⁸ “Bī Nhialic bēnyṅaknhom cī bēn rin Bānyda dōc. Dōr pan nhial ku lēc tēnē Nhialic.”

³⁹ Go kōc akut Parathī kōk ke tō kōc yiic lueel tēnē Jethu, “Bēny cōl kōckun yī buōth aa bit.” ⁴⁰ Go Jethu bēēr, “Alëk we, na cōk kē biēt, ka aleel ē rōt, aa loi wuōu.”

⁴¹ Nawēn lek Jeruthalem dōōt, ke dhiau wēn tīj yen gēu nhom, ⁴² ku lueel, “Dōr akōlriēc ēbēn ēcī we dōōt kōc Jeruthalem, ku wek aacī jai ē ye. Ku ēmēn acāk bī bēn tīj. ⁴³ Ala akōl bī kōc atērdun bēn ku golkē we abī ciēn tēyōr bakkē. ⁴⁴ Aabī we nōk ēbēn agut mīth rēēr ke we. Ku gen Jeruthalem abī thuōr piny ēbēn, abī ciēn alēl kääc alēl dēt nhom, rin kēc wek akōl cī Nhialic bēn bī we kony njic.”

Jethu acī la luanj Nhialic
(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵ Nawēn lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic. Ku cop kōc kān yaac ayeer kal luanj Nhialic yic. ⁴⁶ Ku lëk ke, “Acī gāt athōr thēer wēl Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel ēlā, ‘Luanjdiē acī looi bī ya tēn ye kōc ēbēn rōōk thīn.’ Ku yeen acāk wel bī ya luanj cuēr.”

⁴⁷ Ku jōl a piōōc luanj Nhialic akōlakōl. Go kōc kāk Nhialic ku kōc gēt lōōnj ku kōcdīt baai wīc bīk nōk. ⁴⁸ Ku acīn dhēl cīk lēu bīk yōk bī kek ye looi, rin ye kōc ēbēn rēēr yelōōm ke piñ wēlke, ku wīckē bī ciēn tōnj cīk piñ.

20

Bāny Itharel aa riel Jethu yōōnj yic
(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

¹ Naṅon akāl tōk, tēwēn piōōc Jethu kōc ē Wēt Puōth Yam luanj Nhialic, ke bēnydīt kāk Nhialic, ku kōc gāt lōōnj ku kōcdīt baai bō tēnē ye. ² Ku thiēc kē, “Ee yīn, lëk yō ye riel nō tō yīguōp ye yīn luui kēlā? Ku yenja yīk yī ē riel kēnē?”

³ Go Jethu bēēr tēnē ke, “Wek aba thiēc aya, lēkkē ya, ⁴ riel ye Joon kōc gām lōkwēi yōk tēnē Nhialic aye rielde ē rot?” ⁵ Gokē kān guēek yic kamken ē rōt ku luelkē, “Na luelku ka yōk tēnē Nhialic, ka lueel ēlā, yenō kēc wek wētde gam? ⁶ Ku na luelku ke rielde ē rot, ke yōk aa nāk, rin cī raan ēbēn ye gam lōn Joon ē ye raan kāk Nhialic tīj.” ⁷ Gokē dhuōk Jethu, “Yōk aa kuc tē yōk yen rielde thīn.”

⁸ Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riël ye yen kakkä looi.”

Jethu ajam ë waal bi rëec bäny nyuöth
(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Ku ben Jethu jam ë waal tënë kəc ku lueel, “Monytui ëci dom looi ku cum yic tiim ë luək, ku riöp yic kəc kək. Ku kený wun dët, ku le pëi juëc nök wei. ¹⁰ Nawën le tē cī tiim luək thöñ, ke tooc aluonyde tënë kəc wäär cī riöp dom yic bīk la gām abäkke. Gokë alony dām ku thatkë ku copkë ciëen yecin. ¹¹ Go alony dët ben tooc, gokë ben dām ku thatkë ku banjë apei. Ku toočkë ciëen ke cīn kē cīk gām ye. ¹² Go alony dët ye kek diäk ben tooc, gokë yiëk tëtök aya ku copkë wei. ¹³ Go wun dom lueel, ‘Yenjö ba looi? Yen abi manhdiën nhiaar tooc, tädë ka bīk la theek.’ ¹⁴ Nawën tīñ kəc cī riöp dom yic manhde, ke luelkë, ‘Kënë ë manh raan yen la dom, ku ë yen abi kññ lək thon aköldä. Bäk näkku ku kakkä aabi döñ ke yo.’

¹⁵ Ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.” Ku jol Jethu ke thiëc, “Yenjö bi raan la dom looi tënë ke?” ¹⁶ “Abi ben ku nek kəc awën cī riöp dom yic, ku riöp dom yic kəc kək.” Nawën piñkë ë wët kënë ke luelkë, “Diët cī rot loi!”

¹⁷ Go Jethu ke döt apei ku thiëc ke, “Yenjö ye wët kënë cī gët këlä thær teet yic, ‘Mën wäär yen cī atëet ku ec, yen aci ben a mën ril.’ ”

¹⁸ Ku lëk Jethu ke, “Na deeny raan yecök mën ka duony bi ruöth. Ku na wīk raan nhom ka niön yic.”

Jethu awic bi wëñ wët ajuër
(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹ Go kəc piöoc löñ ku bäny kək Nhialic wic bīk Jethu dām nyin yic, rin cī kek ye ñic lön aa kek ke jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riöc kəc awën tō thīn. ²⁰ Gokë kəc kək riöp thook bīk röt looi ciët ke ye kəc path tënë Jethu, bīk aa la thiëc bīk deep rin na le wët rëec lueel, ke däm kē ku yëthkë tënë bānydīt mac baai. ²¹ Ku bīk tënë Jethu ku thiëckë ëlä, “Raan piöoc, anicku lön wët ye lueel ku kē ye piöc ee yic. Yin acie dīt raan ye kuëc nhom. Ku yīn ë kəc piöc bīk kē wic Nhialic looi dhël la cök. ²² Lëk yo, na ye täktäku buk ajuër dhiël aa gam, yok kəc

Itharel tënë bēnyñaknhom Cithër kua cuk bi gām ye.”

²³ Ku Jethu ëci ruënyden ñic, ku bëer, ²⁴ “Nyuöthkë ya wëu, ku thiëc ke, ye nhom ña ku ye rin ña kakkä cī giëet ë wëeth köu?” Gokë bëer, “Aa kək Cithër bēnyñaknhom.”

²⁵ Go Jethu lëk ke, “Na ñiëckë këya, gäm kē Cithër bēnyñaknhom kēde ku gäm kē Nhialic kēde.”

²⁶ Ku acin wët rëec cī Jethu lueel kəc nhīm lēu bi ya awuöc bi kek ye dām. Ku wët cī lueel ëci ke göi ku bitkë.

Nhialic abi kəc cī thou cäl aa ben pīr
(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷ Go kəc kək akut Thaduthi. Akut cīi yeen ye gam lön bi Nhialic kəc cī thou ben cäl apir, ben tënë Jethu ku thiëckë ëlä, ²⁸ “Raan piöoc, Mothith aci löñ gët ëlä tënë yo, ‘Na thou wämënh ë raan ku nyiëñ tik piny ke cīn mīth, ke wämënh koor ala yöt tik bi mīth dhiëeth yōn mēnhë.’ ²⁹ Na thöñku lön tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiëk wën dīt, ku thou ke cīn mīth. ³⁰ Go wämënh buöth ye la yöt tik, ku thou aya ke cīn mīth cī dhiëeth. ³¹ Ku looi rot këya tënë mēnhë ye kek diäk. Ku këya tënë ke ëbën kadhorou, aaci thou ke cīn mīth cīk nyään piny. ³² Nawën ke tik thou aya. ³³ Ku lek tuen ku thiëckë, tē le kəc cī thou röt jät aköldä, bi ya tīñ ña, rin cī yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

³⁴ Go Jethu bëer, “Thiën ye kəc röt thiaak ë kën pinynhom tēn. ³⁵ Ku kəc path bi röt jät thou yic, kəc ye pan Nhialic kēden, aacie thiëc ku aacie ë thiaak, ³⁶ ku aaci bi ben thou rin aa thōñ kek atuuc Nhialic. Ku aa mīth Nhialic rin cī kek röt jät thou yic. ³⁷ Ku Mothith guöp ë jam lön ye kəc cī thou ben pīr, wäär gët yen tē cī Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jiëem rin Bēny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’ ³⁸ Wëtde yic ë lön ye yen Nhialic ë kəc pīr, ku acie Nhialic kəc cī thou, rin kəc ëbën aa pīr tënë ye.” ³⁹ Go kəc piöoc löñ ke kääc thīn jam ku luelkë, “Aa ñiëc dhuk nhom raan piöoc.” ⁴⁰ Ku thök jamden rin ë cīk wic bīk ben thiëc.

Jethu aci kəc piöc lön yen raan ë tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹ Ku lueel Jethu tənë ke, “Yenjö ë ye lueel lön raan cī lóc ku dəc ya raan dhiēnh Debit?”

⁴² Rin aye Debit guöp luel athör waak yic ëlä, ‘Acī Nhialic lueel tənë Bānydiē, “Nyuc ë tən kōndiēn cuēc,

⁴³ yet tē bī yen kəc atərdu dhuök ciēen yicök.”

⁴⁴ “Ye kədē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cōl, ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alək kəc bik röt tiit kəc gāt lööj Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Təwən piŋ kəc ëbən wətde, ke Jethu wəl yenhom kacken ye buəth ku lueel, ⁴⁶ “Tietkē röt ku duökkē kəc piöc lööj Itharel ye kiēt. Kəc cath kek alēthken dīt bār, röt teem yōn yōc yīc bī ke aa muəth athēk. Ayekē nhiaar bik nyuc tuen thōc kōcdīt tən amat, ku yōn path aköl yai. ⁴⁷ Ku keek aa kək lēer tuōr nyin, ku rōökkē apēi bik kəc wēŋ lön puəth kek. Kōckā aabī tēm awuōc ril apēi.”

21

Ajuēr lēer

(Mk 12:41-44)

¹ Kaam wən ke Jethu cī nyuc tē ye wēu juaar thīn luan Nhialic, ku dōt kəc wēu cuat kēn ajuēr yic. Ke kəc juēc ajiēk aake cī wēu aa tāau thīn.

² Nawən ke tiŋ lēer anjāŋ bō ku cuet wēu reen lik thīn aya. ³ Go Jethu lueel, “Wek alək yic, lēer kēnē aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kəc kək ëbən. ⁴ Rin aa cīk juaar wēuken juēc yīc, ku yen anjāŋ, aci kēn bī yen pīr dhuəl thīn ëbən.”

Luan Nhialic Jeruthalem abī thuər piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵ Təwən jiēl kek luan Nhialic, ka atuuc kək jam tē dhēen luan Nhialic thīn ku aleel pəth cī ye buəth, ku kadhēŋ cī gām Nhialic bī ye door. Go Jethu bēer, ⁶ “Kākkith yakē tiŋ emən, ala aköl bī ke thuər piny ëbən, ka cīn alēl tōŋ bī kōc alēl dēt nhom.”

Acī Jethu lək atuöcke lön bī ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷ Go kē thiēc, “Raan piöc, ye nēn bī kēnē rot looi, ku yenjö bī ye nyuəth lön tē bī kēnē rot looi aci thiök?”

⁸ Go Jethu lək ke, “Tiēerkē nhīm ku duökkē röt cōl aduəŋ. Rin kəc juēc aabī bēn ë riēnkiē ku ye ŋək lueel, ‘Ke yen raan cī lóc ku dəc, aköl bī yen bēn akīn.’ Duökkē ke buəth. ⁹ Ku duökkē riēc aköldā tē tiŋ wek tōŋ, ku aliäp baai ke loi röt. Kākkā abī röt kaŋ dhiel looi tuen, ku acie lön cī thōk piny guō thiök.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel ëlä tēnē ke, “Wuəth aabī kēnhīm tuōm ku thērkē, ku bēi mēc bānydīt abī thōr kamken. ¹¹ Ayiēkyiēk piny dīt juēc aabī röt looi, ku tuaany ku cōndīt apēi aabī röt looi yōn juēc yīc. Ku kārēc kək aabī röt looi, ku kādīt kəc cōl ariēc aabī tiŋ nhial. ¹² Ku tuen bī kākā röt looi, wek aabī gum apēi, ku wek aabī yāth tēn amat ku mēc we. Ku wek aabī yāth luk yic bāny nhīm ë riēnkiē. ¹³ Ku ë yen tēn bī wek kəc ëbən lək Wēt Puəth Yam thīn. ¹⁴ Ku duökkē diēer tē bī wek röt kuony thīn, ¹⁵ rin wek aba kony ba we cōl aŋic wəl puəth bāk lueel, kək cī kəc atərdun we bī jōŋny, tēdē ke dhāl kākun yakē lueel. ¹⁶ Wek aabī kəc ke dhiēth wē, ku wāmāthakun, ku kəc ruāi ke we ku māthkun gaany. Ku kəc kək kamkun aabī nōk. ¹⁷ Ku raan ëbən abī we maan ë riēnkiē, ¹⁸ Ku wek aabī kony na cōk a nhiēm tōŋ nhom ka cī bī mār. ¹⁹ Deet bī wek wepuəth dēt abī we cōl apīr.

Jethu ajam wēt riāŋ Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Aköl tiŋ wek Jeruthalem ke cī apu-ruuk wuəth kək gool, ke ŋiēc kē lön tē bī ye rac aci bēn. ²¹ Ke kəc rēer Judia aa dhil riŋ gat nhīm, ku kəc rēer geeu Jeruthalem aa dhil jāl, ku kəc tā bēi yīc ayeer aaci la geeu. ²² Rin tēnē, kek aa nīn bī kəc tēm awuōc bī kē cī gōt athör thēer wəl Nhialic yic yenhom tiēŋ. ²³ Diār liēc ku diār muk mīth kor aabī gum apēidīt ë nīnkā. Kəc ë wunē, aabī gum apēi ku aabī Nhialic tēm awuōc. ²⁴ Kəc kək aabī nōk tōŋ yic, ku kəc kək aabī dōm ku la ke mac wuəth kək yīc. Ku Jeruthalem abī

wuöt kők döm ku ræckë apeï, ku mackë yet aköl bî bäänyden thök.

*Aköl bî Manh Raan bën
(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)*

²⁵ “Käk kəc kan tîj aabî röt looi tənë aköl ku pæi ku kuël. Ku kəc wuöt pinynhom ëbën aabî puöth jieth, ku riöckë atiaktiak dît loi rot wër yiic. ²⁶ Ku kəc aabî riöc apeï rin käk loi röt pinynhom. Käk tã nhial ëbën, aköl ku pæi ku kuël aabî röt yäak. ²⁷ Ku Manh Raan abî tîj ke bõ nhial pial yiic kek diik ku riöldit apeï. ²⁸ Të looi kakkä röt, ke we deet wepuöth ku rærkë ë cök rin tã bî we luök kæræc yiic aci yëet.”

²⁹⁻³⁰ Ku ben Jethu ke læk kääj kënë, “Të tîj wek tim cît ñaap ayî tiim kők ke loi yîth yam, ka ñieckë lön cî kër thiök. ³¹ Këya, na tiënkë kakkä ke loi röt, ke ñieckë lön cî bääny Nhialic thiök. ³² Alæk we, wek aacii bî mää tã cök kakkä röt looi. ³³ Nhial ku piny aabî liu, ku wët dië aci bî kan mää.

Rærkë we cî röt guiir

³⁴ “Guierkë röt, ku rærkë we tîr nhîim. Duöckë aköl bî yæn bën cäl ayök we ke we kəc röt guiir. Duöckë röt cäl ayök we pîr pîr rac, bæk aa rëer we cî wiæt ë mäu akölaköl, ku yakë rëer we tæk kæk pîr pinynhom. Aköl kënë abî la ciel wegup ke cäk ñic, ³⁵ cîmën län adhie wëi adëep. Ku kënë abî bën tənë kuat raan pîr pinynhom ëbën. ³⁶ Rærkë we tît ku rööckë akölaköl bæk la riël bî wek kë bî rot looi göök, bæk köc yanhom yæn Manh Raan we cii diæer.”

³⁷ Ku jøl Jethu ë nînkä nök ke ye piöoc luan Nhialic, na bõ thei ke jiël bî la nin gøn Olip nom. ³⁸ Ku kəc aake ye guëer luan Nhialic rial bîk piöcde bën piñ.

22

*Amat næk Jethu
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)*

¹ Nawën la tã bî Yan Ayum cîn yic luu looi thiök. ² Ke kœdît kæk Nhialic ku kəc piöoc lööj wïc dhël path bî kek Jethu nök, rin riöc kek ciët la aliäm bî rot looi.

³ Ku raan tök kam kəc ye buöth kathiaär ku rou cäl Juda Ithkariöt, ëcî bëny jøñrac la yepuö. ⁴ Go la tənë kœdît kæk Nhialic ku

bäny apuruuk luan Nhialic tiit, bî tã bî yen ke kuony thîn, bîk Jethu döm la guëek yic. ⁵ Gökë puöth miët wën piñ kek ye lön bî yen ke kony, ku thœnkë lön bî kek ye riöp. ⁶ Go gam, ku wïc tæpeth bî yen Jethu döm thîn ke cîn kəc ñic ye.

*Jethu aci miëth thei cî guiir rin yai cam
(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)*

⁷ Aköl bî Yan Ayum cîn yic luu looi ëcî bën, aköl ye amël nök rin yai. ⁸ Go Jethu Pîter ku Joon tooc ku læk ke, “Læk bæk miëth yai la guiir tənë yø.”

⁹ Gökë thiëc, “Ye tənæn wïc yîn yø buk miëth yai la guiir thîn?”

¹⁰ Go Jethu bëer, “Të le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabî röm kek mony yëc töny ë pîu. Biaathkë pan le yen thîn. ¹¹ Ku lækë raan la baai, aye Raan piöoc lueel, ‘Ye yøn næn bî yæn miëth yai cam thîn yok kœckiën ya buöth?’ ¹² Ku abî we nyuöth yøn nhial lääu yic cî guiir yic. Guierkë miëth ë tææn.”

¹³ Gökë la ku yökkë keriëc ëbën cît tæwën cî Jethu ye læk ke thîn. Ku jølkë miëth yai guiir.

*Guiirku röt apath buk guöp Bëny røm
(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)*

¹⁴ Tæwën bî kek jäl mîth ke Jethu nyuc tæde ku nyuc atuöcke aya, ¹⁵ ku læk ke, “Aca wïc apeï ba miëth Yan Ayum cîn yic luu kënë cam kek we ku ba jäl gum. ¹⁶ Alæk we lön acä bî bën cam yet tã bî wët tã yeyic yök bääny Nhialic yic.”

¹⁷ Ku lööm aduj cî thiäj muñn abiëc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lömkë kënë ku tækkë ë kamkun. ¹⁸ Alæk we lön yæn acîn muñn abiëc dët ba bën dek yet aköl bî bääny Nhialic bën.”

¹⁹ Nawën ke löm ayup ku leec Nhialic, ku bëny yic ku gëm ke ku lueel, “Kënë ë guäpdië cî juaar riënkun. Yakë looi këlä bæk ya ya tak.” ²⁰ Nawën miëth cök ke ben aduj la yic muñn abiëc lööm aya ku lueel, “Kënë ë döör yam ke Nhialic cî thany ë riëmdië bî kuër ë riënkun.”

²¹ “Ku yen kîn, raan bä luöm arëer tæn, ku amîth kek ya! ²² Ku ë tæde, Manh Raan adhil

thou cīt tē cī Nhialic guiēr ye. Ku raan bā luom abī gum apeī!”

²³ Gokē rōt thiēec tōk, tōk, yeŋa kamkua lēu bī ya yen loi kēnē.

Atuuc aaci wēt tēer raan dīt kamken

²⁴ Kaam wēn aya ke kōc ye buōth teer wēt lōn nadē, “Yeŋa kamken yen bī ya raan dīt apeī.” ²⁵ Go Jethu lēk ke, “Pinynhom tēn bāny kōc cie kōc Itharel aa la riel tēnē kōcken mēckē, ku kōc mac baai aa rōt cōl, ‘Kōc määth ke kōc baai.’” ²⁶ Ku acie tēde tēnē we, rin raandīt kamkun adhīl rot dhušk piny bī ciēt raan koor. Ku raan tō tuen adhīl rot dhušk ciēen bī luui tēnē kōc kōk.” ²⁷ Ku thiēec ke, “Yeŋa yen dīt, ye raan ye luōi aye raan ē luui? Cie raan ye luōi? Ku ŋen kamkun ŋen acīt raan ē luui.

²⁸ “Wek aaci kōc ke ŋa kārīl cā yōk yiic, ²⁹ ku cīt mēnē cī Wā ŋa looi ba ya bēny, wek aba yiēk ē bāany kēnē aya. ³⁰ Wek aabī mīth ku dēkkē kek ŋa bāanydiē yic, ku nyuōckē thōc nhīm bāk luŋ thān Itharel yic thiāār ku rou looi.”

Jethu aci kē bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹ Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piŋ wētdiēnē, bēny jakrēc aci thiēc bī gām riel bī we them ēbēn, bī kōc path tek thook tēnē kōc rēc, cīmēn dhie ye rap kōōm bī miēl tek thok rap yiic. ³² Ku ŋen aci rōōk rienku yīn Thaimon bī gamdu dhiel riel. Ku na ca jal dhuk tēnē ŋa, ke yī kony wāmāthakui kōk.”

³³ Go Pīter bēer, “Bēny acīn kē bā gēl bī ŋa cī mēc kek yī, ku thuōu kek yī aya.”

³⁴ Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī Pīter, nhiāk bēek piny ke thōn ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diāk lōn kuc yīn ŋa.”

³⁵ Nawēn ke Jethu thiēc kōcken ye buōth, “Tē tooc ŋen we bāk Wēt Puōth Yam la lēk kōc, ku wek aacīn wēēu ku jōkgō la keny ayī war, yakē yōk lōn le yen kē liu tēnē we?” Gokē bēer, “Acīn kēdāŋ.” ³⁶ Go Jethu lueel, “Ēmēn, na la raan wēēu ke muk ke, ku muk jōkgō aya. Ku na yīn acīn pal, ke yī ŋōc alēth abēk wei ku ŋōc. ³⁷ Luōikē ē kēnē rin aye wēl cī gōt thēer ē rienkiē lueel, lōn ye ŋen

raan tōk kam kōc kārēc looi. Ku wēt kēnē abī yenhom tiēē ēmēn.”

³⁸ Go kōc ye buōth lueel, “Bēny, paal karou aa kīk.” Go bēer, “Aa juēc.”

Jethu arōōk ke ŋic lōn bī ye nōk

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Nawēn ke Jethu jiēl ku ruēc kōcken ye buōth, ku ler gōn Olip nhom cīmēnden yen ye looi akōlakōl. ⁴⁰ Nawēn lek ŋet tēden adhie, ke lēk ke, “Rōōkkē Nhialic bī we cī them jakrēc.”

⁴¹ Ku nyiēēŋke piny ku le tuen tēthin-nyōt, ku gut yenhīl piny ku rōōk, ⁴² ku lueel, “Wā, na lēu rot ke kērēc tit ŋa acī bō. Ku acie wētdiē ē wētdu.” ⁴³ Go atuny nhial rot nyuōth ye ku deet puōu, ⁴⁴ rin ē dhiau apeī yepuōu. Ku ben rōōk apeī abī tuc kuēr yeguōp cīmēn riēm.

⁴⁵ Ku jōt rot tēwēn rōōk yen thīn ku dhuk tēnē kōc ye buōth, ku yōk ke ke nin rin cī riāāk ē puōu ke cōl agōk. ⁴⁶ Go lueel tēnē ke, “Yeŋō niin wek? Jatkē rōt ku rōōkkē bī we cī them jakrēc.”

Jethu aci dōm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷ Jethu ē ŋot jam tēwēn bī kōc juēc ke wēt Juda nhīm, raan tōk kam kōc ye buōth kathiāār ku rou. Ku ler tēnē Jethu ku muōōth ke ciim. ⁴⁸ Go Jethu lueel, “Juda ca ŋa ciim ba Manh Raan nyuōth kōc dōm ye?”

⁴⁹ Nawēn tiŋ kōc ye buōth ke rēer kek ye kē bī rot looi, ke luelkē, “Bēny, cuk thār? Ÿok aa muk paalkua.” ⁵⁰ Go raan tōk kamken palde miēet bei, ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic ku teem yīnyden cuēc wei. ⁵¹ Go Jethu lueel, “Acie kēya.” Ku gōt mony awēn yīc tēwēn cī tōk pal, ku kony bī dēm.

⁵² Ku jōl Jethu jam tēnē raandīt kāk Nhialic ku bāny apuruuk luan Nhialic tiit, ku kōcdīt baai cī bēn bīk ye dōm, ku lueel, “Cāk bēn we muk paal ku atuel ciēt ŋa ye raan kōc rum? ⁵³ Ÿen ē rēer kek we luan Nhialic akōlakōl, ku akēckē kaŋ them bāk ŋa dōm. Ku ēmēn wek aaci puōl bāk kē tō wepuōth looi. Ku tēnē jōŋrac abī la riel bī kērēc wīc looi.”

Piter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Gokë Jethu dôm ku yëthkë pan raandit kâk Nhialic. Ku Piter ë biöth ke mec kâc cök ciëen. ⁵⁵ Ku apuruuk aake ci many yockë took kal yic. Go Piter rot mât ke ku nyuuc bi yoc. ⁵⁶ Nawën tîj nyan lui pan bëny Piter ke nyuc mac lööm, ke dôt apei ku lueel, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu aya.”

⁵⁷ Go Piter jai ku lueel, “Mony kënë acä cök ñic yîn nyenë!” ⁵⁸ Ku kaam thiin awën ke mony dët tîj Piter ku lueel, “Yîn ë raanden aya.” Go Piter bëër, “Acie yen mâtthië.”

⁵⁹ Ku kaam awën, ke wët yen raan Jethu, ben mony dët muök yeguöp apei ku lueel, “Acin diu lön ye mony kënë rëer kek Jethu, rin ë raan Galilia.”

⁶⁰ Go Piter bëër! “Mâtthië, kë ye lueel acä cak deet yic.” Ku kaam wën ñot jîem yen ke thôn ajith kiu. ⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku dôt Piter. Go Piter këwäär ci Bëny Jethu lëk ye ëlä, “Tuen ke thôn ajith këc kiu ya aköl, aba lueel arak diäk lön kuc yîn ya.”

⁶² Ku ler ayeer ke ci guöp yär ku dhiëu apei.

Jethu aci bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Tën awën ke kâc ke tit Jethu, ee yekë bui ku thatkë, ⁶⁴ ku derkë nyin ku guutkë kecin ku yöökkë, “Mëkkë! Yenja yi gut?” ⁶⁵ Ku lueelkë kârec apei yeguöp.

Jethu aci yäth lun bëny Itharel yic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶ Nawën bak piny, ke kâcdit Itharel ku kâcdit kâk Nhialic, ku kâc piöoc löön mat kenhüim. Ku bë Jethu luonden yic. ⁶⁷ Ku lëkkë ye, “Na ye Raan ci lóc ku dâc, ke lëk yo.” Go Jethu bëër, “Na lëk we ke wek aaci wëtdië bi gam, ⁶⁸ ku na thiëc we, ka cäk bi bëër. ⁶⁹ Ku ëmën ler tuen, Manh Raan abi nyuc lön cuëc Nhialic Madhöl.”

⁷⁰ Gokë rek yic ëbën, “Na ye këya, ye Wën Nhialic?” Go Jethu bëër, “Ee yen, cit tã cäk luël ye.” ⁷¹ Gokë lueel, “Acin dët wicku kâc kâk bi bën jam kâk ci looi. Yok aaci wël ci lueel ë thuonde pinj.”

23

Kâc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato
(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Go kâc luk rôt jät ëbën ku yëthkë Jethu Pilato nhom raan Roma. ² Ku gânykë ku luelkë, “Yok aaci mony kënë yök ke rëc kackua nhüim, ke ye lëk ke bîk ajuër cii ye tääu piny tënë bënyaknhom Roma. Ku aye lueel aya lön ye yen Raan ci lóc ku dâc, bënyaknhom.”

³ Go Pilato thiëc, “Ye yîn bënyaknhom kâc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee ya, cit tã ca luël ye.”

⁴ Go Pilato yenhom wël kâcdit kâk Nhialic ku thän awën ku lueel, “Acin awuöc ca yök ee raan kënë guöp.” ⁵ Gokë ñot ke jam apei ku luelkë, “Tëden yen kâc piöoc thîn ajök aliäap Judia yic ëbën. Acin jâc Galilia ku yen kin ci bën Jeruthalem ëmën.”

Jethu aci yäth Antipäth Yërot nhom

⁶ Nawën pinj Pilato ë wëlkä ke thiëc lön yen raan Galilia. ⁷ Nawën le ñic lön ye Jethu raan wun mæc Antipäth Yërot, ku yeen ë rëer Jeruthalem ë nînkä, ke cäl Jethu ayëth yenhom. ⁸ Go Antipäth Yërot puöu miët wën tîj yen Jethu, rin ëci kâjuëc pinj ë rienke. Ku ëci Yërot wïc apei bi Jethu tîj, ku ñöth aya bi kâk ye Jethu ke looi tîj. ⁹ Go Jethu jal thiëc wël juëc, go Jethu biët kecin wët tön dhuk nhom. ¹⁰ Go kâcdit kâk Nhialic ku kâc piöoc löön rôt cuot tuen, ku lueelkë wël rëc apei Jethu guöp. ¹¹ Go Antipäth Yërot kek apuruökke Jethu bui ku lëtkë. Ku rukë alanh dhën apei cit alanh bëny yeköu, ku toockë ciëen tënë Pilato. ¹² Ku jöl Antipäth Yërot kek Pilato, wäär man rôt jal määth akölë.

Jethu aci tëm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³ Go Pilato kâcdit kâk Nhialic ku kâcdit baai, ku kâc kâc cäl ëbën, ¹⁴ ku lëk ke, “Wek aaci mony kënë bëi yanhom, ku luelkë lön ë yen raan rëc kâc nhüim bîk aliäap looi. Ku ëmën yen aci wët wïc yic wenhüim, ku akëc yök ke la guöp awuöc cak alon ci wek ye gaany kâjuëc apei. ¹⁵ Na cak a Antipäth Yërot ka këc yök ke la guöp awuöc, yen ale yen ye cäl adhuk yanhom. Acin awuöc ci mony kënë looi lëu bi ye nâk. ¹⁶ Aba cäl athat ku luöny. ¹⁷ Ruöön ëbën aköl Yan Ayum cîn yic luöu, Pilato ë raan tök kam kâc ci mac lony tã wïc kâc baai ye bi lony. ¹⁸ Go

thän awën tö thün wuöu looi, “Näk! Ku lony Barabath tēnē yo.” ¹⁹ Barabath ēcī mac rin aliām cī rot looi geeu, ku rin cī yen raan nōk.

²⁰ Ē wic Pilato bī Jethu lony, ku ben jam tēnē ke. ²¹ Gokē bēn kiu apēi, “Apiēt tim cī rīiu kōu.”

²² Go Pilato bēn jam tēnē ke, kēnē yen yic diäk ku lueel, “Yeñö? Ye awäc nō cī looi? Acin awuöc ca yök ke cī looi lēu bī ye nōk! Aba cōl athat ku cal ajiel.” ²³ Gokē nōt ke kiu apēi röldit, lōn dhil Jethu piäät tim cī rīiu kōu. Ku kēden wēn yekē lueel acī yenhom bēn guōt.

²⁴ Go Pilato wēden gam ku tēm Jethu awuöc wēn wickē. ²⁵ Ku lony Barabath, raan wäär cī mac rin aliäap, ku rin cī yen raan nōk. Ku yik ke Jethu bīk la luöi tēden wickē kepuōth.

Jethu acī piäät tim cī rīiu kōu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶ Gokē Jethu kuaath ayeer. Ku wēn kuēth kek ye, ke mony cōl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawēn cī tim cī rīiu Jethu göök, gokē dōm ku cōlkē aket tim ke buōth Jethu cōk. ²⁷ Ku buōth kōc juēc apēi ku diäär dhiau rienke aya. ²⁸ Go Jethu yenhom wēl ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duōkkē dhiau ē rienkiē, dhiaaukē ē rienkun ku rin miēthkun. ²⁹ Rin nīn bī ye lueel ēlä aaci thiōk, ‘Diäär mit gup aa diäär kēc mīth kan thuēt!’ ³⁰ Ku ē yen tēn bī ye aa lueel thün aya ēlä, ‘Anuēēn buk ciēt kōc cī thou, kōc cī wiēk nhīm, kōc cī kē cī wiik kenhīm kuōm piny.’ ³¹ Na ye kēcīt kēnē rot looi ke tim tōc, ke yeñö yakē tak ke bī rot looi tē le yen riel.”*

³² Ku kuath apuruuk kōc karou aya, kōc la gup awuöcdit tet bīk ke la nōk kek Jethu. ³³ Nawēn lek tē cōl Ithkal dööt, ke piēt Jethu tim cī rīiu kōu ku kōc awēn karou, raan tōk lōn cuēc ku raan dēt lōn cam.† ³⁴ Go Jethu lueel, “Wä, päl piny tēnē ke, keek aa kuc kē loikē.”

Ku cuet apuruuk gek bīk alēth Jethu tek kamken. ³⁵ Ku jōl kōc juēc kōc ē tēēn ke daai

ye. Ku tēn awēn ē ye kōcdit Itharel bui ku luelkē, “Ee kōc kōk kony, cōl akony rot tē ye yen Raan cī Nhialic lōc ku döc.”

³⁶ Ku bui apuruuk aya. Ku bīk tēnē ye ku gēmke muōn abiēc cī wac, ³⁷ ku luelkē, “Na ye bēny kōc Itharel ke yī kony rot.” ³⁸ Ku piēt kē tim cī ye gōt thün kēlä nhial tim Jethu nhom, “KĒNĒ Ē BĒNYNAKNHOM ITHAREL.”

³⁹ Go raan tōk kam kōc awēn cī piäät kek ye lat ku lueel, “Cī ye Raan cī Nhialic lōc ku döc? Kony rot ku kony yo aya.” ⁴⁰ Go raan dēētē pušu riäak ku nyieeny, “Cī ye cak riōc Nhialic agut tē thou yīn aya? Yok aaci tēm thou cīmēnde. ⁴¹ Ku awäcda adhilkū jōt rin yok aa cōl kē cuk looi, ku mony kēnē acin kēēc cī looi.” ⁴² Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ya tē yeet yīn Bäänydu yic.” ⁴³ Go Jethu lēk ye, “Yīn alēk yic, yakōl yīn abī rēer kek ya pan Nhialic.”

Jethu acī thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴ Nawēn tēcīt akōl ciēl yic ke muōth loī rot pan awēn, ku cī akōl ruel yet täān akōl. ⁴⁵ Ku tēwēn ka alanh ye gēēn bī luan Nhialic tek yic alōn thün rēet yic rou. ⁴⁶ Ku cōt Jethu röldit ku lueel, “Wä, wēikiē aaca than yicin.” Acī wēlkā lueel ku thou.

⁴⁷ Nawēn tīn bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.” ⁴⁸ Nawēn tīn kōc ke cī kenhīm kut tēēn bīk daai kē cī rot looi, gokē dhuk baai ke gut kepuōth. ⁴⁹ Kōc ke nīēc kek Jethu ēbēn, agut diäär ke buōth ye wäär jiēl yen Galilia, aake daai ē kākā ēbēn.

Jethu acī thiōk

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mony cōl Jothep ē tö thün. Ku yeen ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cōk, ku yeen ē nōth bēn bāny Nhialic. Ku yeen ē ye raan akut luk kōc Itharel.

⁵² Nawēn le tīn lōn cī Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiēc guōp Jethu. ⁵³ Ku bīi piny tim kōu ku der alath, ku tēēu ran cī wec kuur yic, ran cīn raan cī kan thiōk thün. ⁵⁴ Ee

23:30 Yoth 10:8; Ny 6:16 * **23:31** Wēde yic ee duēr a kēlä, “Na ye kē cīt kēnē rot looi tēnē raan cīn awuöc cī looi, ke ye tak yeñö bī rot looi tēnē raan la guōp awuöc.” † **23:33** Tēn kēnē ee ye cōl kēlä rin thiēc yen kek gōndit la guen-nej cīt apen nhom raan. **23:34** Wk 22:18 **23:35** Wk 22:7 **23:36** Wk 69:21 **23:45** B.bei 26:31-33 **23:46** Wk 31:5 **23:49** Lk 8:2-3

ya aköl nîn dhiëc, aköl ye kəc röt guiir rin aköl cii kəc ye luui, ee bi guo bën.

⁵⁵ Nawën ci guöp Jethu bëëi piny tim kōu, ke diäär wäär bö kek Jethu Galilia, buöth Jothep ku tñjkë tē ci guöp Jethu täau thñ ran yic, ⁵⁶ ku dhukkë baai ku lek miök nñr guiir bi kek guöp Jethu bën təc. Nawën aköl cii kəc ye luui, ke ke lön cit tē ye lön Mothith luël ye.

24

Jethu aci rot jöt ran yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

¹ Nayon nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la ran nhom kek miök nñr cik guiir. ² Ku yökkë alēl ci ran kum nhom ke ci laar wei. ³ Nawën lek ran yic ke cii guöp Jethu yök thñ. ⁴ Tēwën këc kek ke ci gäi, ke rōör karou ceñ alēth yer apēi ci la toptop bö, ku këckë kelōm. ⁵ Go diäär riöc ku gutkë kenhiim piny. Go rōör wën lueel tēnē ke, “Yenö ye wek raan pñr bën wic tēn kəc ci thou? ⁶ Acii tō tēnē, aci rot jöt. Takkë kēwäär ci lēk we ēlä wäär noot yen Galilia, ⁷ lön Manh Raan abi thōn kəc rēc bik piäät tim ci riü kōu, ku abi bēn pñr aköl ye nñn diäk.” ⁸ Go diäär wël wäär ci Jethu lēk ke tak.

⁹⁻¹⁰ Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kək, kek aake ci la ran nhom. Nawën dhukkë ke la kəc Jethu buöth kathiäär ku tōk ku atuuc kək, lēk kē ci rot looi. ¹¹ Go atuuc tak lön ē yen wēt lueth, ku cik gam. ¹² Go Piter rot jöt ku riñ ran nhom bi la tñj. Nawën guñ yekōu piny ku tñj ran yic, ke tñj alēth wäär ci guöp Jethu der kepēc. Go dhuk baai ke ci gäi aya kē ci rot looi.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth karou
(Mk 16:12-13)

¹³ Ya aköl tōñ awën, ke kəc Jethu buöth karou jöt röt bik la pan cöl Emauth, ku ē mec kek Jeruthalem tē cit kilomiter thiäär ku tōk. ¹⁴ Tēwën cieth kek ke jam ku takkë kāk ci röt looi, ¹⁵ ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyōth. ¹⁶ Ku mär kēdāñ kepuöth bik cii njic. ¹⁷ Go Jethu ke thiëc, “Yenö bakē lueel tēthēer awën cieth wek?” Gokë köc ku

dōtkë piny ke ci kenyin wel. ¹⁸ Go raan tōk kamken cöl Kliöpath wētde bëër, “Adhil a yin raan tōñ rēër Jeruthalem kuc kāk ci röt looi thñ ye nñnkā yiic.”

¹⁹ Go Jethu thiëc, “Ye kängö?” Gokë bëër, “Aa kāk ci röt looi tēnē mony cöl Jethu, raan Nadharet. Kāk ci looi ku wël ci lueel aye nyuöth lön ye yen raan ril kāk Nhialic tñj. Ku aci Nhialic ku kəc ēbēn gam lön ril yen kēriëc ēbēn yic ye lueel ku looi. ²⁰ Acī kockuan dīt kāk Nhialic ku kəc piöc löñj dām ku gēmke bāny mac baai bi tēm thou, ku piētkë tim ci riü kōu. ²¹ Ku ē yeku nōöth lön ye yen raan bi kəc Itharel waar kārēc yiic. Ku ē nñn kadiäk ēmēn tēn looi kāk kāk röt. ²²⁻²³ Diäär kək akuötda yic, aake ci riēl ran nhom wën anhiäk, ku lek dhuk ke wēt ci yook bēn cöl agēi lön liu guäpde ran yic. Ku lön ci kek atuuc Nhialic ciē lēk ke lön piir Jethu tñj. ²⁴ Go kəc kək kamkua riñ bik la tñj. Ku yökkë ayic lön liu guöp Jethu ran yic, cit tē ci diäär ye luēl thñ.”

²⁵ Go Jethu lēk ke, “Wek aa kəc cñn kē njieckë! Wek aacie kāk ci kəc kāk Nhialic tñj lēk we ye lac gam! ²⁶ Kēc kəc kāk Nhialic lueel wäär, lön bi Raan ci lēc ku dōc kajuëckä kan guum bi jal la Bäänyde yic.” ²⁷ Ku tēt Jethu ke kāk ci lueel rienke wël thēer Nhialic yiic, jōk athör Mothith agut kāk ci kəc kāk Nhialic tñj göt.

²⁸ Nawën cik thiök kek pan awën le kek thñ, ke Jethu loi rot ke cit raan bēer tuēñ. ²⁹ Gokë pēen ku luelkë, “Rēër ke yo, aköl aci cuöl.” Go la baai ke ke. ³⁰ Tēwën ci kek nyuc bik mñth, ke Jethu lōm ayup ku dōc ku bēny yic, ku gēm ke. ³¹ Nyin yic tēwën ke njickë ku mēr bik cii bēn tñj. ³² Gokë röt thiëc ē röt, “Yo kēc puöth ayum tēwën jiēm yen kek yo, ku teet wël ci göt thēer tēnē yo.”

³³ Ku jōtkë röt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë kəc Jethu buöth kathiäär ku tōk ku kəc kək ke ci kenhiim mat, ku lēkkë ke, ³⁴ “Bēny aci rot jöt ayic, ka ci rot nyuöth Piter.” ³⁵ Ku jal kəc wën bö Emauth karou kē ci rot looi dhēl yic teet, tē ci kek bēny njic thñ wën bēny yen ayup yic.

*Jethu aci rot nyuöth atuöcke**(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20;**Luai 1:6-8)*

³⁶ Wën ɲot jɛɛm kek, ke Bëny bö ku kɛɛc kamken ku lueel, “Bi döör arëer ke we.”

³⁷ Gokë pëk wei ku riöckë ëbën ku takkë lön yen atiëp yen yekë tɪŋ. ³⁸ Goke thiëc, “Yenö riöc wek? Yenö ye wek diu lön cii yen ye ya? ³⁹ Tiëŋkë ɣacin! Ku tiëŋkë ɣacök, ee ɣen ayic. Gatkë ya, ku abäk tɪŋ rin atiëp acie la adiöŋ ku yom cïmën ye wek ke tɪŋ kek ya.” ⁴⁰ Ku wën lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke. ⁴¹ Ku ɲot cïk gam, rin miët diit cï kek puöth miët ku gäi diit cï kek gäi. Go Jethu ke thiëc, “Le miëth camkë tö thïn?” ⁴² Gokë gäm rëc cï tuak ⁴³ ku cuet ke dɛɛi kek ëbën.

⁴⁴ Ku jöl lëk ke, “Käkkä gup aa käk ca lëk we wäär ɲot rëer ɣen ke we, lön bi kəriëc ëbën cï göt Lön Mothith yic, ku athör kəc käk Nhialic tɪŋ ku diët Nhialic yic aya ë rienkië, aa dhil röt tiëŋ täden.” ⁴⁵ Ku kony ke bïk wël thëer Nhialic deet yiic, ⁴⁶ ku lëk ke, “Ayakë tɪŋ tɛ cï ye gät thïn lön Raan cï ləc ku dəc, ë bi gum ku jöt rot ran yic aköl ye nïn diäk. ⁴⁷ Ku aci wël cï göt lueel aya lön dhil kəc pinynhom ëbën, jöck Jeruthalem lëk bïk kepuöth wël Nhialic, bi kåracken päl piny. ⁴⁸ Wek aaci käkkä tɪŋ ke cï kenhüim tiëŋ. ⁴⁹ Ku wek abi tuöc Wëi Nhialic wäär cï Wä lueel. Rëerkë geeu yet aköl bi riël nhial kënë bën tënë we.”

*Jethu aci yäth pan Nhialic**(Mt 16:19-20; Luai 1:9-11)*

⁵⁰ Nawën ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethani. Ku jöt yecin nhial ku döc ke. ⁵¹ Tëwën döc yen ke, ke jiël tënë ke ku jöt ë nhial. ⁵² Gokë door ku dhukkë Jeruthalem ke cï puöth miët. ⁵³ Ku keek aake ye lac rëer Luan Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cî Joon gôt Wët nhom

Wël cî Joon gôt aa Jethu nyuooth ke ye Wët theer Nhialic tō thîn ë lanayon ku emën, ku abî tō thîn ë lanayon ku emën, ku abî tō thîn atheer, “Ku Wët aci bën a raan ku ciën kek yo.” Cîmën ye athöör nhom guöp ye lueel, Joon ë gât wëlkä rin bî kác kuen ye njic lön nadë ke Jethu yen Aluëk, Wën Nhialic wäär cî lëk kác. Ku kác bî wëtde gam aabî pîr. (20:31)

Jethu aye nyuooth aban tuen yic, lön ë yen Wët Nhialic. Ku wël kók bö ciëen ë kënë cök, aa kák juéc jän göi cî Jethu looi. Ku kakkä aa Jethu nyuooth aya lön ë yen Wën Nhialic, ku ë yen Aluäj wäär cî lueel. Kakkä cök, kák jän göi cî röt tiëen aaci teet yiic. Aban athör kënë ë yo lëk tē cî kác kák wët Jethu gam thîn ku buothkë. Ku dhäl kác kák wëlke ku cik wëtde gam.

Jök cökdît 13 yet 17 ala yic tē cî Jethu kek kacken ye buooth rëer thîn ë tók wëer aköl wäär däm ye. Ku ëcî jam tēnë kacken ye buooth nääkde nhom tuen tē bî kek röt guëer thîn, ku deet kepuöth. Cök ciëen aa yo lëk dömdöm Jethu, ku luönde ku piëet cî ye piäat tim cî riü kōu, ku jön rotde. Ku jol a nyooth cî yen rot nyuooth tēnë kacken ye buooth jön rotde cök ciëen. Anyiköl tin cî kōar ye yök cökdît 8 yic, jök cök koor 1 yet 11 aci nyään wei kák cî gôt theer yiic. Ku akëc kác tuen kek ke war gëtget wël Jethu yiic gôt. Ku aye kác kók gôt aya tēdēt.

Joon ë miöc pîr akölrëec ëbën bî gäm kác tē gem wët Raan cî lōc ku dōc, dæet kác puöth. Ku ë miöc bî rot jök emën ke bî gäm kác bî Jethu gam, lön ye yen dhël ku yic ku pîr.

Käk tō thîn

Käk cî gôt tuen 1:1-18

Joon raan kác muöc nhüim ku kác cî Jethu kan buooth 1:19-51

Piöoc ë Jethu 2:1-12:50

Nin ciëen kadhorou thuände nhom tuen 13:1-19:42

Jön rot ku nyooth rot Bëny 20:1-31

Käk cî gôt ciëen nyooth rot dēt Galilia 21:1-25

Wët Pîr

¹ Wätheer këc nhial ku piny cak, Wët ë tō thîn, ee rëer kek Nhialic, ku Wët ë ye Nhialic. ² Wët ë rëer kek Nhialic wäär cæk kân. ³ Kājuéc rëer nhial ku piny ëbën aake cak ë ye. Ku acin kák tō thîn këc ke cak ke yeen liu thîn. ⁴ Kuat kák tō thîn ëbën aa pîr yök tēnë ye. Ku piërde aci ruël gäm raan ëbën.* ⁵ Piërde yen ë ruël dëp apēi muöth yic, ku akëc lëu bî kuöm nyin piny.

⁶ Nhialic ëcî atuönde tooc, raan cöl Joon. ⁷ Aci bën bî kác bën lëk bîk ruël njic. Aci bën bî lëk ke bî raan ëbën wët pin ku gem. ⁸ Yeen ëcie yen ruël, aci bën bî kác bën lëk ruël. ⁹ Ku Wët yen ë ye ruël ayic, ruël cî bën pinynhom tēnë raan ëbën.

¹⁰ Wët ë tō pinynhom, ku Nhialic ë cak piny ë ye, ku akëc kác pinynhom njic. ¹¹ Yeen aci bën tēnë kák ke cî cak, ku akëc kacken cî cak lor. ¹² Ku aci kác abëk bën lor ku gamkë wëtde, goke gäm riël bîk aa mîth Nhialic. ¹³ Keek aacie mîth Nhialic cit tē ye kác dhiëeth thîn, cîmën ye mîth la wun dhiëeth ke. Ee Nhialic guöp yen ë Wunden.

¹⁴ Wët aci bën a raan ku ciën ke yo. Ku diëekde acuk tin, diik Wën tön Nhialic. Ku ë yen bîi yic, ku lier puöu Nhialic tēnë yo.

¹⁵ Ku Joon aci tuöl ku lëk kác ë rienke ëlä, “Kënë yen ë raan wäär ye yen jam ë rienke, raan wäär ya lueel ëlä, ‘Yen abî lök bën yacök, ku adit tēnë ya. Yeen ë rëer thîn wäär ke ya këc cak dhiëeth.’ ”

¹⁶ Rin kăpuöth ë yen Wën Nhialic, yen aci yo döc ëbën, döc tók ë döc dēt cök. ¹⁷ Wätheer löng ëcî Nhialic gäm kác ë Mothith, ku emën Nhialic aci yic ku lier piände gäm kác ë Jethu raan cî lōc ku dōc. ¹⁸ Acin raan cî Nhialic kan tin tēyon. Ee Wën tön thön kek Nhialic, rëer Wun lööm yen aci yo cöl anic Nhialic.

Athön Joon raan kác muöc nhüim (Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Kōcdît Itharel Jeruthalem aake cî kác kák Nhialic ku kác kuat Lebî tuöc tēnë Joon, bîk la thiëec ëlä, “Ye yin na?”

²⁰ Ku Joon akëc bën jai bî wëtten dhuk nhom. Aci bën bëer ë cök ku lueel ëlä, “Acie yen Raan cî lōc ku dōc.”

* 1:4 Wët yen aci bën aa pîr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2

²¹ Gokë thiëc, “Aye yin ɲa? Ee yin Elija?” Go bëër, “Acie ɲa.” Gokë bën thiëc, “Ye yin raandit kāk Nhialic tɪŋ bī bën?”† Go dhušk ke, “Yei! Acie ɲa.” ²² Gokë lueel, “Lək ɣo, ee yin ɲa? Ƴok aa dhil wët dhušk kəc ke toc ɣo. Ye rot yök ë yin ɲa?” ²³ Go Joon bëër, “Ƴen ë jam apei roor tē cī cen, ‘Guiërkë dhël Bëny bī la cök cīmën wäär cī Ithaya raan kāk Nhialic tɪŋ ye lueel.’ ”

²⁴ Röörkä aake tooc kəc akut Parathī, ²⁵ ku jolkë Joon bën thiëc ëlä, “Yenö ë yin kəc muɔc nhīim tē cī yin ye Raan cī lɔc ku dɔc, ku yin acie Elija ku cī ye raandit kāk Nhialic tɪŋ?” ²⁶ Go Joon dhušk ke, “Ƴen ë kəc muɔc nhīim pīu ë path, ku raan arëër kamkun ë tən ku acäk ɲic, ²⁷ raan yen lök bën ɣacök ciëen, ku acä lëu ba warke dök.” ²⁸ Kën ë loi rot pan cɔl Bethanī, wär Jordan kōu tēwäär ye Joon kəc muɔc nhīim thīn.

Amälthiin Nhialic

²⁹ Naxon aköl dët ke Joon tɪŋ Jethu ke bö tənë ye, go lueel, “Tiëŋkë Amälthiin Nhialic yen bā adumušm kəc pinynhom nyaai, kan abö. ³⁰ Yen ë raan ye ɣen jam ë rienke wäär ë ɣen ye lueel ëlä, ‘Yen abī lök bën ɣacök, ku adit tənë ɲa. Yeen ë rëër thīn wäär ke ɲa kēc cak dhiëth.’ ³¹ Aacä ɲic bī ya yen ɲa, ku ɣen acī bën ku ya kəc muɔc nhīim pīu rin bī ɣen ye cɔl anɲic kəc Itharel.”

³² Ku ëcī Joon lueel aya ëlä, “Ƴen acī Wëi Nhialic tɪŋ ke bö kecīt kuur ë dīt, ku nyuuc yenhom. ³³ Ku ë ɲot kēc ɲic, ku ëcī Nhialic raan toc ɲa ba kəc aa muɔc nhīim pīu, lək ɲa ëlä, ‘Raan bī yin Wëi Nhialic tɪŋ ke bö ku nyuuc yenhom yen ë raan bī kəc muɔc nhīim Wëi Nhialic.’ ³⁴ Ee yic, aca tɪŋ ku alëu ba lueel, wenhīim lɔn ë yen Wën Nhialic.”

Kəc cī Jethu kan buɔth

³⁵ Ƴon aköl dët, Joon ë kääc kek kacken ye buɔth karou tēwäär aköl. ³⁶ Nawën tɪŋ Jethu ke tək tēthišk ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiëŋkë, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jɔl pin kəc ye buɔth awën karou këya, gokë Jethu buɔth. ³⁸ Nawën wel Jethu yenhom, ke tɪŋ ke ke buɔth ye, go ke thiëc, “Yenö wiëckë?” Gokë lueel,

“Rabi, rëër tənən?” (Ku wëtde yic, “Raan Piöoc.”)

³⁹ Go lək ke, “Bäk, bäk bën tɪŋ.” Gokë la ku tɪŋkë tē rëër yen thīn. Ku ë ye tään aköl, ku jolkë rëër kek ye abī piny cuɔl.

⁴⁰ Raan tök kam kəc wën karou cī wët Joon pin ku buɔth Jethu, ee ye Andria wämënh Thaimon Piter. ⁴¹ Naxon nhiäk rial, ke Andria räm ke mënhe, go lək ye, “Ƴok aaci Methaya yök.” (Ku wëtde yic Raan cī lɔc ku dɔc.) ⁴² Ku ɣëth Thaimon tənë Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yin ë Thaimon wën Joon, yin abī cɔl Kepa.” (Ku yen Piter wëtde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel cɔl

⁴³ Nawën aköl dët ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go lək ye, “Buɔth ɲa.” ⁴⁴ Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yī Andria ku Piter aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yök ku lək ye, “Ƴok aaci raan wäär cī Mothith gät ë rienke athör löön yic, raan yen cī kəc kāk Nhialic tɪŋ gät ë rienke aya, acuk yök. Yen ë Jethu wën Jotheep raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath ɲö lëu bī tuɔl Nadharet?” Go Pilipo bëër, “Bäär ba tɪŋ.”

⁴⁷ Nawën tɪŋ Jethu Nathaniel ke bö, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kënë ë raan Itharel ayic guɔp, kecīn guɔp ruëeny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca ɲic kädë?” Go Jethu bëër, “Yin guɔ ɲic wën rëër yin ɲaap cök, tēwën kēc Pilipo la bī yī la cɔl.”

⁴⁹ Go Nathaniel bëër ku lueel, “Raan piöoc, yin ë Wën Nhialic, yin ë Bëny Itharel.”

⁵⁰ Go Jethu bëër, “Ca jɔl gam rin cī ɣen ye lək yī lɔn cī ɣen yī tɪŋ wën rëër yin ɲaap cök? Yin abī kädit kök wär ë kakkä tɪŋ!” ⁵¹ Ku ben mat thīn, “Wët yic alək we, wek aabi nhial tɪŋ ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bāk tɪŋ ke bö piny tənë Manh Raan ku lek nhial.”

2

Yan thiëk pan Kana

¹ Nin kadiäk cök ciëen, ke ruäai loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ë tō thīn, ² ku Jethu ëcī cɔl yai yic aya kek kacken ye buɔth. ³ Nawën la mōu thök, ke lək man ye, “Mōu acī liu tənë ke.” ⁴ Go Jethu

† **1:21** Raan kāk Nhialic tɪŋ bī tuɔl, bī bën Raan cī lɔc ku dɔc bën lueel. Tɪŋ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 **1:23** Ith 40:3
1:51 Cäk 28:12

lueel, “Tinë, yin acii kë luoi dhil lëk ya. Akäldië anot këc yëet.” ⁵ Go man lëk kəc luoi, “Luaike kək bi lëk we ebën.”

⁶ Ku tonydit kadätem aake cäp kəc ləm. Tönykä aake ye ke pü tääu thün bi kəc kecök aa look, cit tē ye löŋ ciēŋ kəc Itharel ye nyuöth thün. Ku tōny tök ē jət tē cit tēn aduök thiär-rou, tēdē aduök thiärdiäk. ⁷ Go Jethu lëk kəc luoi, “Thiänkē tönykä pü.” Gokē tōny thiōŋ abik thook alic. ⁸ Ku jəl Jethu lëk ke, “Gämke ye tönykä yiic, ku gämke ke raan yen wun ruäai.” Gokē looi këya, ⁹ ku jəl raandit kəc athiëk awën pü thiëp, pü ci waar bi ya möu. Ku akuc tē bii möu thün, aa kəc luoi wën thiōŋ tōny kek aa ŋic ye. Go raandit kəc athiëk wun nya cöl, ¹⁰ ku lëk ye, “Raan ebën ē muön path kaŋ gam tuen, ku na ci kəc jəl kueth ke muön lir ajəl lök gam. Ku yin ci muön path waan ciēen agut emën.” ¹¹ Kënë yen ē kēdit jän göi ci Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci diēde nyuöth, ku aaci kocken ye buöth jəl gam.

¹² Nawën ē kënë cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wëet wun ku kocken ye buöth, ku rëerkē thün ē tēen nün lik.

Jethu aci la luanj Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Ÿon ci Yan Ayum cün yic luou jəl thiök, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴ Ku jəl ler kal luanj Nhialic yic, ke yök kəc ke yöc wei thün ē yök ku amël ku jəl aa kuör. Ku kəc wëeu waar yiic aake ci nyuc thün aya. ¹⁵ Go waat nai ē wiën, ku cop kəc wei kal luanj Nhialic yic kek yakken ku thakken ku weer wëeu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶ Ku lëk kəc kuör yaac wei, “Nyaaikē kakkä ē tēn, ku duökkē yōn Wä cöl aye yōn yöc.” ¹⁷ Go kocken ye buöth wël ci göt athör theer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel elä, “Yin Nhialic, nhier yōndu adëp yapuöu cimen mac.”

¹⁸ Go kōdit Itharel bën ku thiëckē, “Ye kēdit jän göi yindē ba looi ba nyuöth yo, lön le yin yic ba këcit kënë looi?”

¹⁹ Go Jethu bëer ku lëk ke, “Rackē luanj Nhialic kënë, ku aba bën looi nün kadiäk.” ²⁰ Gokē lueel, “Aci ruöön thiärŋuan ku dätēm nök bi jəl thök, ku luel ka ba looi

nün kadiäk yiic?” ²¹ Ku luanj Nhialic jiēm Jethu ē guäpde. ²² Ku na wäär la jət raŋ yic, ke kocken ye buöth tak këwäär ci lueel. Ku gamkē wël theer Nhialic ci göt, ku wël ci Jethu lëk kəc. ²³ Tëwäär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke kəc juëc gam wëtde wën tin kek kakken jän göi ci looi. ²⁴ Ku aake ŋic Jethu ebën ku yen akēc rot nyuöth ke. ²⁵ Ku acin kën nadē ke wic raan dēt bi ye nyuöth kəc, rin anic kək tō raan puöu.

3

Jethu ku Nikodemo

¹ Raan akut Parathī cöl Nikodemo, ku ē ye raandit kəc Itharel ē tō thün, ² nayōn akōu wëer tök ke la tēnē Jethu ku lueel, “Raan piöoc, anicku yin ē raan piöoc ci Nhialic tooc. Rin acin raan loi kək jän göi cimen yin, tē liu Nhialic kek ye.”

³ Go Jethu bëer, “Yin alëk yic, acin raan bi bäany Nhialic tin, tē cii ye ben dhiëeth dhiën dēt.”

⁴ Go Nikodemo lueel, “Bi raan bën dhiëeth kēdē? Lëu bi dhuk man yac bi jəl bën dhiëeth?”

⁵ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk yi, raan kēc bën dhiëeth ē pü ku Wëi Nhialic, acii bäany Nhialic bi yök. ⁶ Raan aye dhiëeth kəc ē path, ku Wëi Nhialic ē pür yam ye Nhialic gäm kəc. ⁷ Duk ye gäi tē lëk yēn yi, lön dhil we bën dhiëeth. ⁸ Wëi Nhialic acit mēn dhie ye raan yom pin ke wuu, ku cii tē bii yen thün ku tē le yen thün ŋic. Yen ē tēn kəc bi bën dhiëeth Wëi Nhialic.” ⁹ Go Nikodemo thiëc, “Bi kënë rot lëu kēdē?”

¹⁰ Go Jethu lëk ye, “Yin ē raan piöoc kəc pan Itharel ku kuc kënë! ¹¹ Wët yic alëk yi, yok aa jam kək ŋicku ku luelku kək cuk tin. Ku ŋot we jei bāk wëtde cii gam. ¹² Na cäk wëtde gam tē jiēm yēn kək pinynhom, ke we bi wëtde gam kēdē tē jiēm yēn tēnē we kək Nhialic? ¹³ Acin raan cii kaŋ la nhial bi kək Nhialic bëi, ee raan bö nhial Manh Raan bö piny nhial.”

¹⁴ Cimen wäär ci Mothith lun wëeth cit këpiiny jat nhial roor bi yen kəc ci këpiiny cam aa döc, ke Manh Raan adhil yäth nhial, ¹⁵ rin bi raan gam wëtde ebën pür akölrëec ebën yök. ¹⁶ Nhialic anhiar kəc

pinynhom apei. Yen agem yen Wenden juäl, bi raan ebën wëtde gam cii mär, ku pürkë akölriëc ebën. ¹⁷ Ku Nhialic akëc Wende tuöc piny bi kôc bën luök wei, ee rin bi thäi pinynhom pîr ë rienke.

¹⁸ Raan gam wëtde acii bi luök wei, ku raan ci jai bi wët cii gam aci luök wei, rin kéc yen wët Wën tööŋ ë Nhialic gam. ¹⁹ Ku kën bi ke luök wei akîn, ruël aci bën pinynhom ku kôc aa nhiaar muöth tén ruël rin aa luui kârec.

²⁰ Raan ebën kârec looi ë ruël maan ku cii la yer yic, rin cii yen kârec ye looi wic bi ke njic. ²¹ Ku raan luui kâpath ë bën yer yic bi luide nyuöth, rin ci ke luöi Nhialic.

Joon aci bën jam rin Jethu

²² Nawën ke Jethu kek kacken ye buöth la pan Judia, ku rëer thîn ke ke, ku muöc kôc nhïim pïu. ²³ Ku Joon ë ye kôc muöc nhïim aya tē cöl Aenon thiäak kek Thalim la yic pïu juëc. Ku kôc aake ye la bi ke la muöc nhïim. ²⁴ (Ku Joon ë ɲot kéc guo mac.)

²⁵ Nawën ke kôc Joon buöth kôk jöl teer kek raan Itharel rin lök ye kôc kegup lök, ²⁶ gokë la tēnë Joon ku luelkë, “Raan piöc, lëu ba mony wäär rëer kek yi wär Jordan alontui tak, raan ye yin jam ë rienke? Yen amuöc kôc nhïim emën, ku kôc juëc aala tēnë ye!”

²⁷ Go Joon bëer, “Acin tē bi raan kädän yök tē kéc Nhialic ye gäm ye. ²⁸ Week wepëc acäk pinj ke lëk we ëlä, ‘Yen acie Raan ci löc ku döc, ku yen aci tuöc tuenj ë path yenhom.’ ²⁹ Raan thiëc yen ë raan bi gäm nya, ku mätthde ë köc ku ë puöu miët tē pinj yen rölde. Yen ë miët piändië aya emën. ³⁰ Yen abi dhiël düt apei ku yen abi kuur.”

³¹ Raan bö nhial adit tēnë kôc ebën, ku raan piiny ë kën piny. Raan bö nhial atö kôc nhïim tuenj ebën. ³² Ee kôc lëk käk ci tinj ku käk ci pinj, ku acin raan wëtde gam. ³³ Ku raan ci gam, aci gam lön ye Nhialic yic lueel. ³⁴ Raan ci Nhialic tooc yen ë jam wël Nhialic, rin aye Nhialic gäm riël Wëike ebën. ³⁵ Wun ë Wende nhiaar ku tēu keriëc ebën yecin. ³⁶ Raan gam wët Wën ë Nhialic abi pîr akölriëc ebën, ku raan cii wët Wën Nhialic bi gam acii pîr akölriëc

ebën bi yök, rin acin kē bi riäak puöu ë Nhialic nyaai tēnë ye.

4

Jethu ku tinj pan Thamaria

¹ Nawën ke njic Jethu lön ci kôc akut Parathi ye pinj, lön nadë ke kôc aa bën tēnë ye bi ke bën muöc nhïim, ku lön ci yen la kôc juëc ye buöth wär kôc Joon buöth. ² (Ku acie yen ye kôc muöc nhïim, aa kacken ye buöth.) ³ Nawën pinj wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴ Ku ë bi dhiël yet pan Thamaria rin yen ë dhël tēek yen thîn.

⁵ Go yet pan Thamaria cöl Thikar thiäak ke piny wäär ci Jakop gäm wende Jothep. ⁶ Ku yinh ci Jakop cöl awec ë tō thîn. Nawën ci Jethu dak ë cäth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciël yic.

⁷ Go tinj pan Thamaria bën yiith bi bën gem pïu, go Jethu lëk ye, “Muöc yen pïu ba dek.” ⁸ (Ku kacken ye buöth aake ci la geeu bik la yuoc mieth.)

⁹ Go tinj pan Thamaria lëk ye, “Kedë wën? Yin ë raan Itharel ku thiëc ya, yen raan Thamaria ba yi muöc ë pïu?” (Kôc Itharel aake cie dek kek kôc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu bëer, “Na yi njic miöc Nhialic ku raan thiëc yi pïu ɲuöt aca thiëc, ku ɲuöt aci muöc pïu pîr.”

¹¹ Go tik lueel, “Bëny, yin acin kē gem yin pïu, ku yith amec yic, ba pïu pîr yök tēnen?”

¹² Ye yin düt tēnë wädit Jakop raan ci yo gäm yinh kënë, ku dëk thîn yen ye nhom kek miethke ku yäkke?”

¹³ Go Jethu bëer, “Kuat raan dek piukä abi rou ben nöc, ¹⁴ ku raan bi dek pïu ba yiëk ye acii rou bi ben nöc, ku pïu bi yiëk ye aabi ya dhama yeyic ye pïu pîr kuër thîn, ku yik ye pîr alanden.”

¹⁵ Go tik lëk ye, “Bëny, yiëk yen piukä bi rou ya cii ben nöc, ba cii ben bën tēn ba bën gem pïu.” ¹⁶ Go Jethu lëk ye, “Löör cöl muonydu bäk bën tēn.”

¹⁷ Go tik lueel, “Yen acin moc.” Go Jethu bëer, “Kedu ë yic, lön cîn yin moc. ¹⁸ Yin aci kanj rëer kek röör kadhiëc, ku mony

rëer kek yï ëmën acie muonydu. Yïn acï yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Bëny aca ñic, yïn ë raan kāk Nhialic tñ. ²⁰ Wārkuān thëer pan Thamarīa aake ye Nhialic door ë gān kēnē nhom, ku ayakē lueel wek kōc Itharel lōn dhil yok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wētdiē, yïn tñjē tē bī wek Wā door acī thiōk, ku acie gān kēnē nhom ku acie Jeruthalem. ²² Wek kōc Thamarīa wek kuc raan yakē door, ku yok kōc Itharel yok aa ñic raan yeku door rin pīr abō tēnē Itharel. ²³ Ku akōl ajōl bēn, ku acī guō bēn ëmën guōp, tē bī riēl Wēi Nhialic kōc cōl aa dor Wā cīmēnde, kek aa kōc wīc Wā bīk ye door. ²⁴ Nhialic ë Wēi, ku rin riēl Wēike yen alēu ye bī door cīmēnde.”

²⁵ Go tik bēn lēk ye, “Añiēc lōn bī Raan cī lōc ku dōc bēn. Na le bēn ka bī yo nyuōth kēriēēc ëbēn.”

²⁶ Go Jethu bëer, “Yen ë yēn, raan jam kek yī.”

²⁷ Ku kaamthiīn wēn jiēm kek, ke kōcken ye buōth bō ku gēikē apei rin jiēm yen kek tik. Ku acīn raan tōk kamken cī tik thiēēc, “Yenō wīc, ku yenō jiēm yen kek ye?”

²⁸ Go tik tōnyden pīu nyāāñ piny, ku ket ke dhuk geeu ku lēk kōc.

²⁹ “Bāk tiēñkē mony cā lēk kēriēēc ëbēn ca looi. Nadē ke ye Raan cī lōc ku dōc?”

³⁰ Gokē bēn bei geeu bīk la tēnē Jethu.

³¹ Ku kaamthiīn wēn, ke lēk kōcken ye buōth ye, “Raan piōōc, jōl mīth.”

³² Go bëer, “Yēn ala miēth, cīn kē ñiēckē thīn.”

³³ Go kōcken ye buōth rōt jal aa thiēēc kamken, “Tēdē le raan cī miēth bëi tēnē ye?”

³⁴ Go Jethu lēk ke, “Miēthdiē ee lōn ba wēt raan toc yēn looi, ku thāāp luoi cī gām ya.

³⁵ Cāk kāāñ ye lueel dhie ëlā, ‘Pēi kanuan aṇoot ku rap abī tem.’ Ku alēk we, jatke wenyīn bāk dum tñ, yemēn rap aaci luok ku apath bī ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riōp ku ë kōth pīr tem alanden, kēya raan cumcum ku raan tēmtēm aabī puōth miēt kedhie. ³⁷ Kāāñ acī ya yic. ‘Raan tōk ë com ku tēm raan dēt.’ ³⁸ Wek tuōc bāk rap la tem dom yic ku ë dom kēc wek luui thīn.

Kōc kōk aaci luui thīn ku wek aa rōt kony luōiden.”

³⁹ Go kōc juēc Thamarīa ë gen wēn yic wēt Jethu gam, rin cī tik wēt lueel ëlā, “Kēriēēc ëbēn ca looi acī lēk ya.” ⁴⁰ Nawēn bō kōc Thamarīa tēnē ye ke lāñkē bī rēer ke ke. Go Jethu nīn karou nōk thīn tēēn.

⁴¹ Go kōc kōk juēc wētde jāl gam rin wēl ye lēk ke, ⁴² ku lēkkē tik, “Èmën, yok aaci wēt jāl gam, ku akēcku gam rin wēlkun ca lueel, ku ë rin cī yok wētde piñ ku ñicku lōn ë yen Aluāñ kōc pinynhom ëbēn alanden.”

Jethu acī manh bëny kony

⁴³ Nawēn cī nīn karou nōk thīn tēēn, ke Jethu jōl jāl ku ler lōñ Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guōp ëcī lueel lōn, “Raan kāk Nhialic tñ acie theek wuōnden.” ⁴⁵ Nawēn yēet Galilia ke lor apei, rin wāār cī kek kāk cī Jethu looi yai yic tñ, wāār cī kek la Yan Ayum cīn yic luōu yic Jeruthalem.

⁴⁶ Go Jethu bēn dhuk gen Kana tō Galilia, tēwāār cī yen pīu waar thīn bī ya muōn abiēc. Ku raandīt kam kōc mac baai cī manhde tuaany Kapernaum ë tō thīn. ⁴⁷ Nawēn piñ lōn cī Jethu jāl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tēnē ye ku lēñ bī la Kapernaum bī manhden cī thiōk ke thou kony bī pial.

⁴⁸ Go Jethu lēk ye, “Acīn raan bī ye gam kamkun tē kēc wek kit ku kādīt jāñ gōi tñ.”

⁴⁹ Go raandīt awēn bëer ku lueel, “Bëny, bāār lokku ba manhdiē dōōt.” ⁵⁰ Go Jethu lēk ye, “Lōor, manhdu abī pīr.” Go mony wēn wēt Jethu gam ku jiēl. ⁵¹ Wēn ciēth yen dhēl yic, ke rām kek kōcken luoi ku luelkē, “Manhdu acī yōr.”

⁵² Go ke thiēēc akōl alōñ jōl manhde ñuēēn. Gokē lueel, “Wārakōl tāāñ akōl yen ë jiēl juāi yeguōp.” ⁵³ Go wun ñic lōn ë yen akōl alōñ wāār cī Jethu ye lēk ye ëlā, “Manhdu abī pīr.” Ku jōl wēt Jethu gam kek kacke ëbēn.

⁵⁴ Kēnē, yen aye kādīt jāñ gōi cī Jethu looi rou, wāār le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruōñ 38 acī kony

¹ Nawēn ke yan kōc Itharel ë tō thīn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ² Ku tēthiāāk kek tē cōl Kal Amēl Thok, pul ë tō thīn, pul

cäl Bethaida thon kác Itharel. ³ Ku kác juéc tuany aake ye tóe thín, kác cǐ cǎor ku kác cǐ nǎl ku kác cǐ duany. Ku keek aake ye pǐu tiit bǐk la tiaktiak, ⁴ rin atuny Nhialic ē ye bēn pul yic, ku cǎl pǐu ala tiaktiak, ku raan cǐ kan la wǐir tē cǐ pǐu rǒt tiak, ke kony kuat tuany tǎ yeguǎp. ⁵ Ku raan tuany ruǎǎn thiardiák ku bēt ē tǎ thín. ⁶ Nawēn tǐn Jethu puak yic ke cǐ tǎc, ku anǐc lǎn cǐ ye tuaany run juéc, go thiēc, “Wǐc ba pial?”

⁷ Go raan tuany bēēr, “Bēny, acǐn raandiēn tǎ tēn bǐ ǎa ǎáth wǐir tē tiak pǐu rǒt thín, rin na thēm ba la thín, ke raan dēt ē kan wēr thín.”

⁸ Go Jethu lēk ye, “Jǎt rot ku lǒm biǎndu ku cathē.” ⁹ Go raan wēn guǎ pial ku kueny biǎnde ku cieth. Ku akǒl looi kēn rot ē ye akǒl cǐi kác Itharel ye luui, ¹⁰ go kác Itharel lēk mony cǐ kony, “Yakǒl, akǒl cǐi kác ye luui, ku akēc puǎl tēnē yǐ ba biǎndu ket.”

¹¹ Go bēēr, “Acǐ raan cǎ kony ba pial lēk ǎa ēlǎ, ‘Lǒm biǎndu ku cathē.’ ”

¹² Gokē thiēc, “Yēǎa yen raan cǐ lēk, ‘Lǒm biǎndu ku cathē?’ ”

¹³ Ku raan cǐ kony ē kuc raan kony ye, rin kác juéc aake tǎ ē tēwēn ku Jethu ēcǐ la liēplǎn wei.

¹⁴ Nawēn ke yǒk Jethu luǎn Nhialic, go lēk ye, “Tǐn yǐn acǐ pial ēmēn, pǎl adumuǎǎm, tēdēt ke kēdēt rac apēi abǐ rǒt bēn luǎi yǐ.”

¹⁵ Go mony wēn jǎl ku le lēk bǎny Itharel lǎn ē Jethu yen acǐ ye kony bǐ pial. ¹⁶ Gokē jǎk bǐk Jethu aa jǒor rin cǐ yen raan kony akǒl cǐi kác ye luui. ¹⁷ Go Jethu bēēr tēnē ke ēlǎ, “Wǎ ē luui akǒlakǒl, ku ǎen adhǐl luui aya.”

¹⁸ Ku jam kēnē acǐ bǎny Itharel rac puǎth apēi, ku wǐckē bǐk nǎk, ku acie rin cǐ yen lǒn akǒl cǐi kác ye luui thon rot, ee rin cǐ yen ye lueel lǎn ye Nhialic Wun, ku kēya acǐ rot looi bǐ thǒn kek Nhialic.

¹⁹ Go Jethu jǎl bēēr, “Wēt yic alēk we, acǐn kē ye Wǎt looi piǎnde ē rot, kē ye looi ē tǒk, ee kē cǐ tǐn kē ye Wun looi. Ku kē ye Wun looi aye Wēnde looi aya. ²⁰ Rin Wun ē Wēnde nhiaar, ku nyuth kēriēc ye looi. Ku kǎdīt tēnē kēwēn aabǐ nyuǎth ye, ku wek aabǐ jǎl gǎi ēbēn. ²¹ Cǐmēn ye Wun kác cǐ thou jǎt ku yǐk ke pǐr, ke Wēnde aya ē pǐr yiēc

kác wǐc ye. ²² Wun guǎp acǐn raan ye luók wei. Ku acǐ Wēnde yiēc rǐel bǐ looi tēnē ke ēbēn. ²³ Rin bǐ kác ēbēn Wēnde theek cǐmēn ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wēnde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴ “Wēt yic alēk we, raan piñ wētdiē, ku gēm wēt raan toc ǎa pǐr akǒlriēc ēbēn atǎ tēnē ye. Acǐ bǐ luók wei, yeen acǐ jǎl thou yic ku yǒk pǐr. ²⁵ Wek aa lēk yic, akǒl bǐ bēn, ku acǐ guǎ bēn tē bǐ kác cǐ thou rǒl Wēn Nhialic piñ, ku kác bǐ ye piñ aabǐ pǐr. ²⁶ Cǐmēn ye pǐr bēn bei tēnē Wun, kēya, yeen acǐ Wēnde looi bǐ ǎa tē ye pǐr bēn bei thín aya. ²⁷ Ku yeen acǐ Wēnde yiēc rǐel bǐ luk looi tēnē kác, rin ye yen Manh Raan. ²⁸ Duǎkkē gǎi ē wēt kēnē, akǒl bǐ kác cǐ thou rǎlde piñ rēn yiic abǎ, ²⁹ ku keek aabǐ bēn bei rǎnken yiic, kác cǐ nǐec luui apath aabǐ rǒt jǎt ku aabǐ pǐr, ku kác cǐ luui kǎrec aabǐ rǒt jǎt ku aabǐ luók wei.

³⁰ “Acǐn kē lēu ba looi piǎndiē ē rot, ǎen ē wēt teem kecīt kē cǐ Nhialic lēk ǎa, kēya wēt ca teem ala cǒk rin acie wēt piǎndiē yen wiēc ba looi, ee wēt wǐc raan toc ǎa ē rot.

³¹ “Na jaam ē riēnkiē ke kē lueel acie gam ciēt ye yic. ³² Ku raan dēt jam ē riēnkiē atǎ thín, ku anǐec lǎn kē ye lueel riēnkiē ē yic. ³³ Atuc aa cǎk tuǎc tēnē Joon ku yeen acǐ wēt yic lueel. ³⁴ Acie lǎn bǐ ǎen la raan jam ē riēnkiē, aya lueel yen kēnē rin bǐ wek pǐr. ³⁵ Joon ē ye kēcīt mermer dǎp ku mer piñy, ku week ē yakē wǐc kaam thín-nyǎt bǎk puǎth miēt thín ruǎlde. ³⁶ Ku raan jam ē riēnkiē atǎ thín, ku wētdē aril tēnē wēt cǐ Joon lueel ē riēnkiē luǎi ǎa ke looi, luǎi cǐ Wǎ yiēc ǎa ba ke looi, keek aa jam ē riēnkiē ku nyoothkē lǎn cǐ Wǎ ǎa tooc. ³⁷ Ku Wǎ aya, raan toc ǎa, yen ajam ē riēnkiē aya. Wek aa kēc rǎlde kan piñ ku akēckē kan tǐn, ³⁸ ku wēt cǐ lueel acǎk ye muk wēpuǎth, rin cǐi wek wēt raan cǐ tooc ye gam.

³⁹ “Athǒr Nhialic ayakē kueen, rin ye wek ye tak lǎn bǎk pǐr akǒlriēc yǒk thín. Ku keek aya aa jam ē riēnkiē! ⁴⁰ Ku nǒt cǎk wǐc bǎk bēn tēnē ǎa bǎk pǐr yǒk thín.

⁴¹ “Acǎ wǐc bǐ kác ǎa leec. ⁴² Ku wek nǐec, ku anǐec lǎn tǎu nhǐer Nhialic wēpuǎth. ⁴³ ǎen acǐ bēn kek rǐel ē Wǎ, ku kuēckē bǎk ǎa lor, ku na bǎ raan dēt kek rǐelde ē rot

ke yen abäk lor. ⁴⁴ Anhiarkë bäk læc yök tənë raan dët, ku acäk ye them bäk læc yök tənë Nhialic, ye kädë yen bi wek ya gam? ⁴⁵ Ku emën duökkë tak lön bi yen we luom tənë Wä. Mothith guöp yen abi we luom, ku ë Mothith yen acäk nööth wepuöth. ⁴⁶ Na we ci Mothith gam alanden, ke wek not we gam ya aya, rin ci yen wël göt ë rienkië. ⁴⁷ Ku rin ye wek kuc gam wël ci göt, ke læukë kädë bäk wël ca læk we gam?”

6

Jethu aci mieth koor juak bi kac juéc cam (Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Ye tēen ke Jethu tem wär Galilia cöl Tiberia aya. ² Go kac juéc buöth rin ci kek kädit jäng göi, ci yen kac tuany kony tñ. ³ Go Jethu la göt nhom ku nyuuc kek kacken ye buöth. ⁴ Ku yan kac Itharel, Yan Ayum cñ yic luöu ëci thiök. ⁵ Nawën ciëth Jethu piny ke tñ kac juéc ke bö tənë ye, go Pilipo thiëc, “Ye tēno bi yok mieth kueth kac ebën yoc thñ?” ⁶ Aci kēnë lueel ku bi Pilipo them, rin njic yen kē bi looi.

⁷ Go Pilipo bëer, “Rin bi raan tök ayum thñ-nyoc yök, ka wïc wëu juéc apēi bi ayuöp yoc.” ⁸ Go Andria, mēnh Thaimon Piter, ku ë ye raan tök kam kacken ye buöth lueel, ⁹ “Dhök atö thñ tēn ke muk ayuöp kadhiëc ku rec karou, ku aaci kackä ebën bi lēu.”

¹⁰ Go Jethu læk ke, “Calkë kac anyuc piiny.” (Ku noon ë dīt thñ ë tēen. Go kac nyuc ebën piiny.) Ku röör kepëc aake ye tēcit tēn tiim kadhiëc. ¹¹ Go Jethu ayuöp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tənë kac wën ci nyuc ebën. Ku ben looi këya kek rec, bi raan ebën kueth cit tē wïc. ¹² Wën ci kek kueth ebën, ke læk kacken ye buöth, “Kuanykë abëk ci döng piny, bi ciën kē riäak.” ¹³ Gokë ke kuany ebën, ku thiönkë gac thiäar ku rou abëk ayuöp ci döng piny, tēnë ayuöp kadhiëc wën ci ke tēk kac bik cam.

¹⁴ Nawën tñ kac wën luoi ril ci Jethu looi ke luekë, “Kēnë ë raan kāk Nhialic tñ yen bi dhiel bēn pinynhom.” ¹⁵ Go Jethu jäl njic lön bi kek bēn bik ye bēn dām riel, ku loikë bi ya bēnyaknhom, go bēn dhuk gat nhüm ë rot.

Jethu aci cath pñu nhüm (Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Nawën ci piny cuöl, ke kacken ye buöth la piny wär thok, ¹⁷ ku lek riäi yic, ku dhukkë ciëen wär alontui lön Kapernaum. Nawën ke wëer jöl yic dīt ke Jethu not kēc bēn tēnë ke. ¹⁸ Kaam wën ke yomdīt jät rot ku loi atiaktiak rot apēi. ¹⁹ Ku kacken ye buöth, aake ye tēcit meel kadiäk ayi nuan wën tñ kek Jethu ke cath pñu nhüm, ke bö tēthiök kek riäi, gokë riöc apēi, ²⁰ Go Jethu læk ke, “Duökkë riöc, ee yēn.” ²¹ Gokë jat riäi yic, ku go riäi guo yet wär thok tēwën le kek thñ.

Kac aa wïc Jethu

²² Nayon nhiaak ke tñ kac ke ci döng wär alontui, lön ë yen riän tökalin yen aci döng. Ku anickë lön kēc Jethu la riäi yic kek kacken ye buöth, ku aake ci jäl ë röt. ²³ Go rieth kāk ke bö Tiberia bēn wär thok tēthiäak ke tēwäar ciem kac juéc ayup thñ, wën ci Bēny læc gam. ²⁴ Nawën tñkë lön liu Jethu thñ, ku liu kacken ye buöth aya, gokë keec riäth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wïc.

Jethu ayum ë pñr

²⁵ Nawën lek Jethu yök wär alontui ke lēkkë ye, “Raam piöc, ye nēn bi yin ë tēn?” ²⁶ Go Jethu bëer, “Wēt yic alëk we, wek aa wïc ya rin ci wek ayup cam tēcit tē wiëckë, ku acie rin ci wek luokiën ril deet yiic. ²⁷ Duökkë lui rin mieth riäak, luöikë rin mieth rēer rin pñr aköliëc ebën. Mieth kēnë abi Manh Raan yiëk we rin Wun, Nhialic aci rielde gam ye ku tooc.”

²⁸ Gokë thiëc, “Buk nö looi buk luoi wïc Nhialic looi?”

²⁹ Go Jethu bëer, “Luoi wïc Nhialic bäk looi akñ, ë lön bäk wēt raan ci tuöc gam.”

³⁰ Gokë lueel, “Ye kñ riel nö ba looi buk tñ ku buk wētdu gam? Yenö ba looi? ³¹ Wärkuan theer aacä ayum löny nhial cam roor, cimen ci ye göt athör theer wël Nhialic yiic elä, ‘Ayum nhial aci yiëk ke bik cam.’”

³² Go Jethu lueel, “Wēt yic alëk we, kē ci Mothith yiëk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ë we yiëk ayum yic bö pan nhial. ³³ Rin ayum ye Nhialic gam ë yen raan bö piny pan nhial, ku yik thäi pinynhom pñr.”

³⁴ Gokë thiēc, “Bëny, muoc ɣo ayum kënë akölaköl.”

³⁵ Go Jethu lëk ke, “Yen ayum ë pîr,” Ku raan bõ tënë ɣa acii cök bî kanj nök, “Ku raan gam wëtdië acii rou bî nök. ³⁶ Ëmën, aca lëk we lön cî wek ɣa tîj, ku aɲot këckë gam.

³⁷ Raan ëbën cî Wä yiëk ɣa, yen abî bën tënë ɣa. Ku raan bî bën tënë ɣa acä bî cuop wei, ³⁸ rin cî yen bën pan nhial ba wët raan toc ɣa bën looi, ku acie wët piändië. ³⁹ Kë wïc raan toc ɣa ba looi akîn, bî ciën kë mär kam käk cî yiëk ɣa, ku ba ke jät ëbën aköl ciëen. ⁴⁰ Rin kë wïc Wä akîn, lön raan ëbën tîj Wënde ku gëm wëtde, abî pîr akölrîëëc ëbën yök thîn, ku keek aaba jät bîk pîr ëbën aköl ciëen.”

⁴¹ Go kəc Itharel luöpp guöp rin cî yen ye lueel ëlä, “Yen ayum cî bën piny pan nhial.”

⁴² Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wën Jothep? Wun ku man aa njiku. Ku yenjö ye yen ye lueel lön cî yen bën piny pan nhial?”

⁴³ Go Jethu bëër, “Duökkë lum kamkun. ⁴⁴ Acin raan lëu ye bî bën tënë ɣa tã këc Wä ë toc ɣa ye thël yen, ku aba jät bî pîr aköl ciëen. ⁴⁵ Acî kəc käk Nhialic tîj gët ëlä, ‘Kəc ëbën aabî Nhialic ke piöc.’ Raan ëbën pinj wët Wä ku piöc tënë ye ë bën tënë ɣa. ⁴⁶ Ku acie rin nadë yen raan cî Wä kanj tîj, raan bõ tënë Nhialic, yeen ë rot, yen ë raan cî Wä kanj tîj. ⁴⁷ Wët yic alëk we, raan gam wët ala pîr alanden. ⁴⁸ Yen ayum ë pîr. ⁴⁹ Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰ Ku ayum bõ piny pan nhial, yen acit kën na ciëm raan ka cie bën thou. ⁵¹ Yen ayum ë pîr cî bën piny pan nhial. Raan cam ayum kënë, ka pîr akölrîëëc ëbën. Ayum yen ba yiëk ye ë riëndië ɣa gam bî kəc ëbën pîr.”

⁵² Go kəc Itharel teer apëi kamken, ku thiëckë, “Lëu mony kënë kädë, bî riëndë yiëk ɣo buk cuet?”

⁵³ Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, tã cî wek Manh Raan cuet ku dëkkë riëmdië ka cîn pîr bäk yök wëikun yiic. ⁵⁴ Raan cuet riëndië ku dek riëmdië ala pîr alanden, ku abî jät aköl ciëen bî pîr. ⁵⁵ Rin riëndië ë miëth alanden, ku riëmdië ë këdek alanden. ⁵⁶ Raan cuet riëndië ku dek riëmdië abî pîr ɣayic, ku yen abî pîr yeyic. ⁵⁷ Wä pîr acä tooc, ku ë rin riënke yen abî yen

aya, ku këya raan cuet yen abî pîr ë riënkië.

⁵⁸ Ku yen kîn ayum bõ piny pan nhial, acii thönj kek ayum cî wärkun theer cam ku lökkë thou. Raan cam ayum kënë abî pîr akölrîëëc ëbën.”

⁵⁹ Wëlkä aaci Jethu lueel wäär piöc yen kəc tën amat Kapernaum.

Wël pîr akölrîëëc

⁶⁰ Nawën pinj kəc juëc ye buoath wëlkä, ke luelkë, “Piöc kënë aril apëi. Yenja lëu bî ke pinj?” ⁶¹ Go Jethu njic lön jiëm kek wël wën, ku lëk ke, “Wiëckë bäk jäl rin ë wëlkä?

⁶² Yenjö bäk looi tã tîj wek Manh Raan ke dhuk nhial tëwën rëër yen thîn? ⁶³ Ee Wëi Nhialic yen ë pîr gam, ku riël raan acin kë ye kony. Wël ca lëk we aa wëi ku aa pîr. ⁶⁴ Ku këya acii kəc käk kamkun ye gam.” (Rin ëcî Jethu guo njic tuenj lön ye yîja cii bî gam, ku yenja bî ye gaany.) ⁶⁵ Ku ben lueel, “Ee rin wët kënë guöp yen alëk yen ye we, lön acin raan lëu ye bî bën tënë ɣa, tã këc Wä ye looi bî yic pial tënë ye.”

⁶⁶ Ku rin ë wëlkä, ke kəc juëc kam kəc ye buoath dhuk ciëen, ku cîk ben cath kek ye.

⁶⁷ Go Jethu atuöccke thiäär ku rou thiëc, “Na week, wiëckë bäk jäl aya?”

⁶⁸ Go Thaimon Pîter bëër tënë ye, “Bëny, buk la tënë ɲa? Yin ala wël pîr alanden.

⁶⁹ Ku ëmën acuk gam ku acuk njic lön ë yîn raan dhëj bõ tënë Nhialic.”

⁷⁰ Go Jethu bëër, “Cie yen ɣa kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tök kamkun aɲot ye jəɲrac.” ⁷¹ Yeen ë jam rin Judath, wën Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cök alön ë yen raan tök kam atuöccke kathiäär ku rou, ka wïc bî ye luom.

7

Jethu ku wämäthakën

¹ Wën ë wëlkä cök ciëen, ke Jethu kueny bëëi Galilia yiic, ku ë këc wïc bî la kenj Judia, rin wïc bany Itharel tã Judia ye bîk nök. ² Ku yan kəc Itharel cöl Yan Duël ëcî thiök. ³ Go wämäthakën lëk ye, “Jäl ë tën ku lör Judia bî kockun yî buoath luoidun ye looi tîj. ⁴ Acin raan kë looi thiaan tã wïc yen ye bî njic apath. Rin ye yîn kakkä looi, ke yî cöl kəc pinyinhom aa njic yî.” ⁵ Agut

wämāthakēn aakēc wētdē gam, yen aa lueel kek ye kēya.

⁶ Go Jethu lēk ke, “Akāldiē guōp aṇot kēc yēēt. Ku na ye we, ke kuat akōl ēbēn apath.

⁷ Acīn tē bī kōc pinynhom we maan, ku keek aa man ya rin aya lueel, lōn rēec luōiken.

⁸ Lak yai yic, ku yen acīi la ē yan kēnē yic, rin akōldiēn bī yen la akēc guō bēn.” ⁹ Yeen acī jam kēya ku jōl rēer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duēlyic

¹⁰ Nawēn cī wāmāthakēn la yai yic, ke Jethu lōk la aya, ku akēc la ke ṇic, yeen acī la ke mony rot.

¹¹ Ku bāny Itharel aake wīc Jethu yai yic, ku thiēckē, “Tō monyē tēnen?”

¹² Ku aluōp ē dīt apei ē riēnke. Aye kōc kōk lueel, “Yeen ē raan path.” Ku lueel kōc kōk, “Acie kēya, yeen ē raan kōc duōōṇ.” ¹³ Ku acīn raan ye jam ē riēnke kōc nhīm, rin riōōc kek bāny Itharel.

¹⁴ Wēn cī nīn abēk yai thōk, ke Jethu la kal luanṇ Nhialic yic ku jōl kōc piōōc. ¹⁵ Go bāny Itharel gāi apei ku luelkē, “Ye raan kēnē kāṇ ṇic kēdē ku akēc kaṇ piōōc.”

¹⁶ Go Jethu bēer, “Wēl ya piōōc acie wēlkiē aa wēl bō bei tēnē Nhialic, Acieṇ cī ya tooc.

¹⁷ Raan wīc ye bī kē wīc Nhialic looi, abī ṇic lōn nadē kē ya piōōc abō tēnē Nhialic, ku acie riēldiē ē rot. ¹⁸ Raan jam riēlde ē rot ē lēc yen aye wīc, ku raan wīc lēc tēnē raan toc ye, yen ē raan path, ku acīn ruēēny tō yepuōu. ¹⁹ Kēc Mothith lōṇ Nhialic nyuōth we? Ku acīn raan lōṇ theek kamkun. Yenō ye wek ye wīc bāk ya nōk?”

²⁰ Go kōc juēc wēn bēer, “Yīn ala guōp jōṇrac, yeṇa wīc ye bī yī nōk?”

²¹ Go Jethu bēer, “Kēdīt jāṇ gōi tōk aca looi guōkē gāi wedhie. ²² Mothith acī we thōn bāk miēthkun aa ṇoot, ku acie Mothith guōp yen cī wēt kēnē jōk, aa wārkun thēer, ku kēya wek a dhōk ṇoot akōl cīi kōc ye luui. ²³ Ku ēmēn na ṇot dhōk akōl cīi kōc ye luui rin bī lōṇ Mothith cīi dhāl yic, yenō ye wek puōth riāāk tēnē ya, rin cī yen raan tōk kony bī pial akōl cīi kōc ye luui? ²⁴ Duōkkē raan ye guō tēm awuōc wēt kōu ayeer, yakē raan tēm awuōc wēt ē yic.”

Ye Jethu raan cī lōc ku dōc?

²⁵ Go kōc kōk Jeruthalem lueel ēlā, “Cie raan kēnē yen wīckē bīk nōk. ²⁶ Tiēṇkē! Yen kīn jam kōc nhīm, ku acīn kē luelkē ē riēnke. Tēdē, cīi bāny ṇic lōn ē yen Raan cī lōc ku dōc? ²⁷ Na la Raan cī lōc ku dōc bēn, ka cīn raan bī ye ṇic tē bī yen thīn, ku aṇicku ēbēn yen tē bīi mony kēnē thīn.”

²⁸ Nawēn piōōc Jethu luanṇ Nhialic ke lueel rōldīt, “Ee tēdē, wek aa ṇic ya ku aṇieckē yen tē bī yen thīn. Ku yen akēc bēn wētdiē ē rot, ku yeen raan toc ya ala yic ku yeen akuōckē, ²⁹ Ku yeen aṇieec rin bī yen tēnē ye, ku yen acā tooc.”

³⁰ Gokē wīc bīk dōm, ku acīn raan cī yecin tāau yeguōp rin kēc akālde guō bēn. ³¹ Go kōc juēc thān wēn yic wētdē gam ku luelkē, “Tē bī Raan cī lōc ku dōc bī kādīt jāṇ gōi looi cīmēn ē raan kēnē?”

Apuruuk aacī tooc bīk Jethu la dōm

³² Nawēn piṇ kōc akut Parathī lōn ye kōc juēc wēn wēlkā loop kamken rin Jethu, ke keek ku bāny kāk Nhialic toc apuruuk luanṇ Nhialic tiit bīk Jethu la dōm. ³³ Go Jethu lueel, “Yen abī rēer kamkun tēthin-nyōot, ku yen abī la tēnē raan yen cā tooc. ³⁴ Wek abā wīc, ku wek aacīi ya bī yōk, rin acīn tē bī wek la tē rēer yen thīn.”

³⁵ Go bāny Itharel lueel kamken, “Bī la dā buk cīi ben yōk? Cī bī la gēeth Gīrīk yiic tē ciēṇ kōc Itharel thīn, ku bī kōc Gīrīk piōōc?

³⁶ Aye lueel, wek abā wīc ku wek aacīi yen bī yōk, ku wek aacīi bī la tē rēer yen thīn, yenō wīc bī lueel?”

Kuēer pīu ē pīr

³⁷ Akōl ciēen yen akōl dīt nīn yai. Akōlē, Jethu acī rot jōt ku lueel rōldīt, “Kuat raan nēk rou abī bēn tēnē ya ku bī dek. ³⁸ Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, ‘Raan gam wētdiē, kuēer pīu ē pīr abī rēer yepuōu.’ ” ³⁹ Kēnē acī Jethu lueel rin Wēi Nhialic, bī kōc gam wētdē lōk yōk. Ku tēnē, Wēi Nhialic a kēc guō gam tēnē kōc, rin kēc Jethu guō la diēckde yic.

Kōc aacī keyiic tek

⁴⁰ Kōc kōk kam kōc wēn aacī kēnē piṇ ku luelkē, “Raan kēnē ē raan kāk Nhialic tiṇ

alanden!” ⁴¹ Go kəc kək lueel, “Yen ë Raan cī ləc ku dəc!” Ku lueel kəc kək, “Raan cī ləc ku dəc aacī bī bən pan Galilia!” ⁴² Acī gət athör theer wël Nhialic yic lən Raan cī ləc ku dəc abī ya raan dhiēnh Debit, ku abī dhiēeth Bethalem, gen wäär ciēn Debit thīn.”

⁴³ Go kəc wən keyiic tek ë riēnke. ⁴⁴ Ku wickē bīk dām, ku acīn raan cī yecin tāau yeguōp. ⁴⁵ Nawēn dhuk apuruuk ciēn tēnē bāny kāk Nhialic ku kəc akut Parathī, gokē ke thiēc, “Yenō kēc wek ye bēēi?” ⁴⁶ Go apuruuk bēēr, “Acīn raan cī kan jam cīmēn ë mony kēnē!” ⁴⁷ Go kəc akut Parathī ke thiēc, “Cī we duōōn aya?” ⁴⁸ Le raan tők kam bāny, ayī kam kəc akut Parathī cī wētde gam cāk kan piñ? ⁴⁹ Kockā aa kuc lōn Mothith, ku aa kəc cī Nhialic lām kērac.” ⁵⁰ Go raan tők kam kəc akut Parathī, raan cī kan la bī Jethu la tiñ, cāl Nikodemo lək ke, ⁵¹ “Na ye lōn ciēn panda, ka cīn tē bī yok raan luők wei ke kēc ku kan piñ thok tuen, ku njiku kē cī looi.”

⁵² Gokē bēēr, “Yīn aya, ye raan Galilia? Kuen athör theer wël Nhialic, ku aba njic lən acīn raan kāk Nhialic bən Galilia.”

[⁵³ Nawēn cī raan ebēn dhuk paande,

8

Tiñ cī kāl piny ke kər

¹ ke Jethu la gən Olip nom. ² Nayən nhiäk dur yic ke dhuk luan Nhialic. Go kəc ebēn guēr yelōm, ku nyuuc piiny ku jək piōōc cök tēnē ke. ³ Go kəc piōōc lōōn ku kəc akut Parathī tik bēēi, ku ë tiñ cī kāl piny ke kər. Ku cāl kē akāac kəc nhīm ebēn, ⁴ ku luelkē tēnē Jethu, “Raan piōōc, tiñ kēnē acī kāl piny ke kər. ⁵ Mothith acī lōn lək yo athör yic lən kuat tiñ loi kēcīt kēnē, adhīl biōōk aleel bī thou. Na yīn emēn, ye lueel kēdē?” ⁶ Keek aake jam kēlā bīk Jethu deep bīk wēt yok bīk la luom. Go Jethu gun ku gēt piny yecin.

⁷ Nawēn ɲot ke kääc ku yekē thiēc, ke jət yekōu ku lək ke, “Na le raan kamkun cīn adumuōm cī kan looi, ke biōk alel tuen yeguōp.” ⁸ Ku ben gun ku gēt piny yecin.

⁹ Nawēn cīk wēt kēnē piñ, ke jiēl ebēn ke

wath röt, ku kan kəc dīt jāl tuen, agut tē dön Jethu ë rot, ku tiñ wən ke ɲot kääc yenhom. ¹⁰ Go yekōu jət ku lək ye, “Tōkē tēno? Cīn raan cī dön bī yī luők wei?”

¹¹ Go bēēr, “Acīn raan Bēny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yīn acā bī luők wei aya. Lōr ku duk adumuōm ben looi.”*]

Jethu ee mermer pinyinhom

¹² Go Jethu bən jam tēnē kəc ku lueel, “Yen ë ruel pinyinhom, kuat raan buōth ya abī ruel pīr yok, ku acī bī kan cath muōōth yic.” ¹³ Go kəc akut Parathī lək ye, “Emēn, yīn ajam ë riēnku, ku wēt ca lueel acīn kē ye nyuōōth.”

¹⁴ Go Jethu bēēr, “Acie kēya, na cök alon jiēm yen ë riēnkiē, ke wēt lueel ë yic, rin yen anjic tē bī yen thīn. Ku wek aa kuc tē bī yen thīn ayī tē ler yen thīn. ¹⁵ Wek aa wēt teem cīmēn wēt raan, ku yen acīn raan ya gām awuōc. ¹⁶ Ku tē bī yen wēt teem, ke wēt ba teem abī jal a yic, rin acie yen tem wēt, Wä ë toc yen arēēr ke ya. ¹⁷ Wēt acī gət lōndun yic lən tē lueel kəc karou wēt tők luk yic, ke wētde nē ya yic. ¹⁸ Yen ajam ë riēnkiē, ku Wä cā tooc ajam ë riēnkiē aya.”

¹⁹ Gokē thiēc, “Tō Wuur tēno?” Go Jethu bēēr, “Wek aacī ya njic, ku wek aacī Wä njic. Na we njic ya, ɲuōt wek aa njic Wä aya.”

²⁰ Wēlkā ebēn acī Jethu lueel wäär piōōc yen luan Nhialic, yōn cī kākken ajuēr tōu thīn. Ku acīn raan cie dām rin kēc akālde guō bēn.

Wek aacī la tēdiēn ler yen thīn

²¹ Go Jethu bən lək ke, “Yen abī jāl ku wek abā wīc, ku wek aabī thou awäckun yīc. Tē le yen thīn, acie yen tē bī wek la thīn.”

²² Tēwēn, ke lueel bāny Itharel, “Aye lueel lən cī yok bī la tē le yen thīn. Ye ciēt bī rot nōk?”

²³ Go Jethu bēēr, “Wek aa kəc piny tēn, ku yen ee raan bō nhial. Wek aa kəc piny kēnē nom, ku yen acie raan pinyinhom tēn. ²⁴ Ee rin kēnē yen acī yen ye lueel lən bī wek thou adumuōmkun yīc. Ku wek aabī thou adumuōmkun yīc tē kēc wek ye gam, lən ë Yen tō thīn, yen ë Yen.”

7:42 2Tha 7:12; Mai 5:2 **7:50** Jn 3:1-2 **8:5** Leb 20:10; L.rou 22:22-24 * **8:11** Athör theer juēc aacie (7:53-8:11) ye mat thīn. Ku athör kək ee bēn Jn 21:24 cök, ku kək ë Lk 21:38. Ku athör tők ee lək bēn Jn 7:36 cök. **8:12** Mt 5:14; Jn 9:5 **8:13** Jn 5:31 † **8:25** Yenō ben yen jam tēnē we.

²⁵ Gokë thiëc, “Ye yin ɲa?” Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we tēwën jɔk ɣen wët cök.”
²⁶ ɣen ala wël juëc ba ke lueel ë rienkun, ku wël juëc bī ɣen ke we luök wei. Ku raan cā tooc guöp ala yic, ku ɣen ë kɔc lëk kuat kē ca piŋ tēnē ye.”

²⁷ Gokë kēc deet lɔn jiem Jethu wët Wun.
²⁸ Go Jethu bēn lueel tēnē ke, “Aköl bī wek Manh Raan jat nhial, ka bāk jāl ɲic lɔn, ‘ɣen tō thīn Yen ë ɣen.’ Ku abāk deet yic aya lɔn acīn kē ya looi ruotdië, ku aa ya ke lueel wël cī Wā piöc tēnē ɣa. ²⁹ Ku raan cā tooc arëër ke ɣa, ku akēc ɣa nyään piny ɣatök, rin ye ɣen wët nhieër looi akölaköl.”

³⁰ Go kɔc juëc cī Jethu piŋ ke jam ë wëlkä wëtde jāl gam.

Kɔc lääu nhüim ku kɔc aloony

³¹ Go Jethu lëk kɔc Itharel cī wëtde gam, “Na piɛŋkē wël ca piöc, ke wek aa kockiën buoth ɣa ayic, ³² ku wek aabī yic ɲic, ku yic abī we wëër bei.”

³³ Gokë bëër, “ɣok aa kɔc dhiën Abaram, ku acīn kɔc kök cī ɣo kan loony. Ku na luel, ‘Wek aabī wëër bei,’ ke yenö wïc ba lueel?”

³⁴ Go Jethu lëk ke, “Yic alëk we, raan ëbën cā adumuööm looi yen alony adumuööm.
³⁵ Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thīn lanayɔn. ³⁶ Na cī Wät we wëër bei, ke wek aabī rëër ke cīn loony alanden.

³⁷ “Aniëc lɔn ye wek dhiën Abaram. Ku anot wiëckē bāk ɣa nök, rin piöcdië acäk ye gam. ³⁸ Kē cī Wā nyuoth ɣa yen aya lueel, ku wek aa loi kē cī wärkun lëk we.”

³⁹ Gokë bëër tēnē ye, “Abaram yen ë wāda.” Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, “Na we mīth Abaram alanden, ɲuöt wek aa loi kēcīt kē cī Abaram looi. ⁴⁰ Keriëc ëbën ca looi ë rin ba we lëk yiny ca piŋ tēnē Wā, ku anot wiëckē bāk ɣa nök. Abaram acīn kē cī looi cīt kēnē! ⁴¹ Wek aa loi kē cī wärkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetök yen ë Wāda, ku ɣok aa miëthke guöp.”

⁴² Go Jethu bëër tēnē ke, “Tē ye Nhialic wuurdun guöp, ɲuöt wek nhiaɣa, rin cī ɣen bēn tēnē Nhialic, ku ëmën ɣen atö tēn. ɣen akēc bēn wëtde ë rot, ee yen acā tooc.
⁴³ Yenö cī wek kē ya lueel ye deet yic? Ee rin cī wek ye lēu bāk wëtde piŋ. ⁴⁴ Ee jɔnɾac

yen ë wuurdun, ku ayakē nhiaar bī ya kēn wuurdun yen yakē looi. Yen ë raan ë tir tēthëër ɣon, ku akēc yic kan lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ëbën. ⁴⁵ ɣen aluel yic, ku rin ë kēnē yen akēc wek ɣa gam.
⁴⁶ Yenja kamkun lēu ye bī awuöc nyooth ɣaguöp rin adumuööm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ɲö cī wek ɣa ye gam? ⁴⁷ Raan bö tēnē Nhialic ë wët Nhialic piŋ, wek aacī bö tēnē Nhialic, ku yen ë kē cī wek wët bī piŋ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go kɔc Itharel bëër tēnē Jethu, “Këcku wët yic lueel wën lɔn ë yin raan pan Thamaria, ku jɔnɾac atö yiguöp?”

⁴⁹ Go Jethu bëër, “Acīn jɔnɾac tō ɣaguöp, ɣen ë Wā theek ku wek aa ɣa dhöl guöp,
⁵⁰ ɣen acī lēcdië wïc. Raan wïc ye atö thīn, ku ë wët teem bā kony. ⁵¹ Wët yic alëk we, raan piŋ wëtde acī bī thou akölrëc ëbën.”

⁵² Go kɔc Itharel lëk yen. “Ëmën, aniëc alanden lɔn tō jɔnɾac yiguöp. Abaram acī thou, ku kɔc kāk Nhialic tiŋ aacī thou aya ku ɲot ye lueel, ‘Raan piŋ wëtde acī bī thou akölrëc ëbën.’ ⁵³ Abaram wāda acī thou, nadē ye lueel lɔn dīt yin tēnē Abaram? Ku kɔc kāk Nhialic tiŋ aacī thou aya. Ye tak ye yin ë ɲa?”

⁵⁴ Go Jethu bëër, “Na ɣa cī rot leec, ɲuöt lēc kēnē acie lēc acīn. Ee Wā yen ë raan ɣa leec, ku yeen guöp ayakē lueel ke Nhialicdun.
⁵⁵ Yeen akēc kē kan ɲic, ku yeen aniëc. Na lueel lɔn kuc ɣen ye, ke ɣen abī ya alueeth cīmëndun, ku yeen aniëc, ku ɣen ë wëtde looi puöu ëbën. ⁵⁶ Wuurdun Abaram acī puöu miët apēi lɔn bī yen aköl bēndië tiŋ, acī tiŋ ku acī puöu la yum.” ⁵⁷ Go kɔc Itharel lëk ye, “Yin anot yī kēc ruöön thiärdhiëc dööt, ku yin ca Abaram tiŋ?” ⁵⁸ Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, wäär kēc Abaram guö dhiëeth, ‘Ke ɣen atö thīn.’ ” ⁵⁹ Gokë aleel kuany bī kek ye biöc, go Jethu rot thiaan ku jiël ɣon Nhialic.

9

Jethu acī raan cī dhiëeth ke cī cɔər kony

¹ Tēwën cieth Jethu, ke tiŋ raan cī dhiëeth ke cī cɔər. Go kacken ye buoth thiëc,
² “Raan piöc, ye adumuööm cī ɲa looi cāl

ye adhiëth ke cī cōar? Ye adumušōmde aye adumušōm kōc ke dhiëth ye?”

³ Go Jethu bēēr, “Kē cī yen cōar acie rin adumušōm cī looi, ayī rin adumušōm cī kōc ke dhiëth ye looi, yeen acī cōar bī riēl luoi Nhialic tīn yeguōp. ⁴ Yok aa dhil la tuen yō lui luoi raan cā tooc yet tē nōt ruel akōl, wakōu abō, ku acīn raan bī ye lēu bī luui. ⁵ Yet akōl nōot yēn pinynhom, ke yēn ē ruel tēnē kōc.”

⁶ Tēwēn cī yen jam kēlā, ke nūut piny ku nueen tiōp luēth, ku rōoth tiōp mony wēn nyin, ⁷ ku lēk ye, “Lōar lōk yīnyin wār Thiloam.” (Ku wētde yic, “Cī tooc.”) Go mony wēn la ku lōk yenyin, ku le dhuk ke ye piny tīn. ⁸ Go kōc akeu nhom ku kōc cī ye kañ tīn ke līm thiēc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke līm kēnē?”

⁹ Go kōc kōk lueel, “Ee yeen guōp.” Ku lueel kōc kōk, “Acie ye ē raan thōn kek ye.” Go mony wēn nhom lueel, “Ee yēn raan wēn guōp.”

¹⁰ Gokē thiēc, “Cī rot lēu kēdē ba bēn daai?”

¹¹ Go bēēr, “Mony cōl Jethu acī tiōp nueen ku rōoth yanyin ku lēk ya, ‘Lōar wār Thiloam ku lōk yīnyin.’ Guō la, ku kaam wēn lōk yēn yanyin, ke ya tīn piny nyin yic.”

¹² Gokē thiēc, “Yen ako?” Go bēēr, “Akuōc.”

Akut Parathī awīc wēt tē cī cōar kuōny thīn

¹³ Gokē mony wēn cī cōar thēl tēnē kōc akut Parathī. ¹⁴ Akōl nueen Jethu tiōp ku rōoth raan nyin bī daai, ee ya akōl cī kōc ye luui. ¹⁵ Go kōc akut Parathī mony wēn bēn thiēc tē cī ye liep nyin thīn. Go lēk ke, “Yeen acī tiōp tāau yanyin, ku laak yanyin, ku ēmēn alēu ba piny tīn.”

¹⁶ Go kōc kōk akut Parathī lueel, “Raan cī kēnē looi acī lēu bī bēn tēnē Nhialic, rin acī lōn cī kōc ye luui thek.”

Go kōc kōk lueel, “Lēu kēdē bī raan la guōp adumušōm kādīt jān gōi, cīt kākā, looi?” Gokē keyiic tek kamken.

¹⁷ Go kōc akut Parathī mony wēn bēn thiēc, “Yīn ye lueel lōn cī yen yī liep nyin apath, ku yīn ye lueel ye yen nā?” Go bēēr, “Ee raan kāk Nhialic tīn.”

¹⁸ Ee kēc bāny Itharel gam lōn cī yen cōar ku bēn nyin kuek, agut tē bī kek kōc ke

dhiëth ye cōal, ¹⁹ ku thiēc kē ke, “Ye manhdun kēnē? Ayakē lueel lōn cī ye dhiëth ke ye cōar, lēu kēdē, bī piny tīn?”

²⁰ Go wun ku man bēēr, “Anicku lōn ye yen manhda, ku lōn cī ye dhiëth ke ye cōar. ²¹ Ku akucku tē cī yen piny jāl tiēn thīn, yok aa kuc raan cī ye liep nyin aya. Thiēc kē, yeen acī dīt ku alēu bī kēde bēēr ē rot.” ²² Wun ku man aacī jam kēlā rin rišōc kek bāny Itharel, rin cī kek ye mat lōn kuat raan gam Jethu lōn ē yen Raan cī lōc ku dōc, ka dhil cuōp wei tēn amat kōc Itharel. ²³ Rin kēnē, yen ē lueel wun ku man ye ēlā, “Yeen acī dīt, thiēc kē!”

²⁴ Gokē mony wēn cī dhiëth ke cī cōar bēn cōal arak dēt, ku lēkkē ye, “Kuēēn ē Nhialic nhom lōn bī yīn yic lueel. Anicku lōn mony kēnē ē raan adumušōm.”

²⁵ Go mony wēn bēēr, “Akuōc lōn ye yen raan la guōp adumušōm, wēt yen nīec, yēn a ya ye cōar ku ēmēn yēn ē piny tīn.”

²⁶ Gokē thiēc, “Yēnō cī looi tēnē yīn? Cī nyiēnku kuek kēdē?”

²⁷ Go bēēr, “Aca lēk we wēnthēer, ku acāk ye piñ. Ye rin nō wīc wek wēt bāk bēn piñ? Tēdēt wiēc kē aya bāk ya kōcken ye buōoth?”

²⁸ Gokē lat ku luelkē, “Yīn acī ya raanden ye buōoth, yok aa kōc Mothith. ²⁹ Anicku lōn cī Nhialic jam tēnē Mothith, ku na ye monytui, ka cōkku kuc aya tē bī yen thīn!”

³⁰ Go mony wēn bēēr, “Kē gēi kōc akīn! Akuōckē tē bī yen thīn, ku yeen guōp acī nyiēnkiē liep! ³¹ Anicku lōn cī Nhialic wēt kōc adumušōm ye piñ, ku yeen ē wēt kōc thek ye ku loikē luōiden cī lēk ke piñ. ³² Yōnthēer cēk pinynhom akēc kañ piñ lōn le yen raan cī dhiëth ke ye cōar cī kuek nyin. ³³ Na cie lōn bī raan kēnē tēnē Nhialic, ka cī lēu bī kēcīt kēnē looi.”

³⁴ Gokē bēēr, “Yīn acī dhiëth ku muk yī adumušōm yic, ku wīc ba yō pišōc?” Ku copkē wei tēnē amat.

Cōōr ē puū

³⁵ Go Jethu piñ lōn cī kek ye cuōp wei. Nawēn yōk ke lueel, “Ye wēt Manh Raan gam?”

³⁶ Go mony wēn bēēr, “Bēny, lēk ya ye nā, rin ba lēu ba gam.”

³⁷ Go Jethu lëk ye, “Yeen aca tñj, ku yen ë raan jam kek yï ëmën.”

³⁸ Go mony wën lueel, “Bëny aca gam.” Ku gut yenhial piny Jethu nhom.

³⁹ Go Jethu lueel, “Yen aci bën pinynhom tën ba wët teem, rin bi cöör piny tñj, ku bi kəc piny tñj jäl cöör.”

⁴⁰ Go kəc kək akut Parathï rëër kek ye wël cï lueel piñ ku thiëckë, “Ee ciët wïc ba lueel lön ye yok cöör aya?”

⁴¹ Go Jethu bëër, “Na we ye cöör ke wek aa cïn gup awuśc, ku rin ye wek ye lueel lön ye wek piny tñj, ke wët kënë aye nyooth lön le wek gup awuśc.”

10

Kääñ abiöök

¹ Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, raan cie tëek kal amël thok, ku lïr nhom tädët, yeen ë cuär, ku ë raan rum käj. ² Ku raan tək kal thok yen abiöñ amël. ³ Raan tit kal abi kal ñaany thok tënë ye, ku piñ amël rölde tē cööl yen amälke ë rienken, ku thel ke ayeer. ⁴ Ku tē cï ke yäth ayeer, ka cath tuenj kenhïim ku buoñth amël cök rin ñic kek rölde. ⁵ Aacï raan dët bi buoñth cök, aabi kat ye rin kuc kek rölde.”

⁶ Kääñ kënë aci Jethu thäth ke, ku wët lueel tënë ke akëckë deet yic.

Jethu abiöñ path

⁷ Go Jethu bën lueel, “Wët yic alëk we, yen ee kal thok tënë amël. ⁸ Kəc kək ëbën cï kan bën ñanhom tuenj, aa cuär ku aa kəc rum käj, ku rölde akëc amël piñ. ⁹ Yen ë kal thok. Raan bö thïn thuñdië abi luök, yeen abi bën alonñthïn ku ler ayeer, ku yök wel path. ¹⁰ Cuär ë bën rin bi cuëër, ku nək käj ku rəc ke. Yen aci bën bïk pïr yök, pïrdit alanden.

¹¹ “Yen abiöñ path. Abiöñ path aye wïc bi thou rin amälke. ¹² Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amël, ku tñj gəl ke bö, ka päl amël ku ket, bi gəl thuëet amël yiic ku thiëi ke roor. ¹³ Raan lui ariöp ë kat rin ë raan lui ariöp ë path, ku aliu puñu kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “Yen abiöñ path. Cïmën ñic Wä yen ku ñic Wä, këya yen anjic amälkië ku amälkië aa ñic ya. Ku awiëc ba thou ë rienken.

¹⁶ Amël kək aa tō thïn ku aa kəkkië ku aa liu thïn kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabi röldië piñ, ku keek aabi ya luöñy tökalinj kek raan tōñ biöök ke.

¹⁷ “Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië puñl rin bi yen ye bën yök. ¹⁸ Acïn raan bi piërdië nyaai tënë ya. Yeen aya puñl wët piändië ë rot. Yen ala riel ba päl wei, ku yen ala riel ba bën lööm.”

¹⁹ Go kəc Itharel keyiic bën tek kamken rin ë wëlkä. ²⁰ Kəc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guöp jöñrac! Yeen amuöl! Yenö ye wek wëlke piñ?”

²¹ Go kəc kək lueel, “Lëu raan la guöp jöñrac bi jam cïmën yen! Lëu jöñrac kädë bi cöör cəl akuek yenyin?”

Kəc Itharel aa kuc Jethu

²² Aköl looi Yan Döc luanj Nhialic Jeruthalem aci bën, ku piny ë ye mëi. ²³ Ku Jethu ë cath puək yic, cəl puək Tholomon tō luanj Nhialic. ²⁴ Go kəc Itharel guëër yelööm ku luelkë, “Yet nen bi yïn yo cəl arëër yo diu puöth? Lëk yo yic la gëi, ye yïn Raan cï ləc ku döc?”

²⁵ Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we ku wek aacie wët dië ye gam. Luöikiën ya looi ë riel Wä, kek ajam ë rienkië. ²⁶ Ku wek aacie wët dië ye gam rin cïi wek ye amälkië. ²⁷ Amälkië aa röldië piñ ku keek anjic ku keek aa ya buoñth cök. ²⁸ Pïr akölrïëc ëbën aya yiëk ke, ku keek aacïi bi kan thou athëer, ku acïn raan lëu ye bi ke rum tënë ya. ²⁹ Kë cï Wä yiëk yen awär këriëc ëbën, ku acïn raan lëu ye bi ke rum Wä cin. ³⁰ Wä ku yen yok aa tök.”

³¹ Go kəc Itharel aleel bën kuany bïk biöök. ³² Go Jethu lëk ke, “Luoi puöth juëc cï Wä yiëk yen ba ke looi, aa ca looi wenhïim, ye luoi tōñ nen kamken yen wïc wek ye bäk ya biöök aleel?”

³³ Go kəc Itharel bëër, “Yïn acuk wïc buk yï biöök aleel rin luoi path, ku ë rin ye yïn Nhialic döl guöp. Yïn ë raan ë path, ku wïc ba rot looi ba ya Nhialic!”

³⁴ Go Jethu bëër, “Acï göt löñdun yic guöp lön cï Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’

³⁵ Anjicku lön wët cï göt athör wël theer Nhialic yic ë yic alanden, ku kockä aci Nhialic cəl, ‘Nhialic,’ kəc cï Nhialic thön

wëtde. ³⁶ Ku na ɣen, ke Wä cä cəɔl ku tuuc ɣa pinynhom, ku ye kədē ye wek ye lueel lən cī ɣen Nhialic dɔl, ye rin cī ɣen ye lueel lən ye ɣen Wēn Nhialic? ³⁷ Duōkkē wētdiē gam tē cīi ɣen luəi Wä loi. ³⁸ Ku na ya ke looi, ku cək alən cīi wek wētdiē gam, ke we dhil luəikiē gam, bāk ɲic alanden lən Wä arēēr kek ɣa ku ɣen atō Wä yic.”

³⁹ Gokē wīc bīk dām, go ke käl nyīn.

⁴⁰ Go Jethu bən dhuk ciēen wār Jordan aləntui tēwäär ye Joon kəc muəɔc nhūim thīn, ku rēēr thīn tēēn. ⁴¹ Go kəc juēc bēn tēnē ye ku luelkē, “Joon akēc kārīl looi, ku kēriēc ēbēn cī lueel rin ē mony kēnē aaci ya yith.”

⁴² Ku gam kəc juēc wëtde ē tēnē.

11

Thon Ladhäro

¹ Raan cəl Ladhäro, ku ē rēēr Bethanī, ēci tuaany. Bethanī ē gen rēēr Maria thīn kek nyankēn cəl Martha. ² Maria kēnē yen ē nyan wäär cī Bānyda təc cək miök ɲīr, ku wuuny ke nhiēmke. Ku ē mēnhē Ladhäro yen ēci tuaany. ³ Go nyīrakēn wēt tuəc Jethu, “Bēny, mätthdun nhīar aci tuany.”

⁴ Nawēn piŋ Jethu ke lueel, “Tuēny kēnē acīi Ladhäro bī nök, kēnē aci rot looi bī Nhialic leec thīn. Ku yen ē tē bī Wēn Nhialic lēc yök thīn.”

⁵ Ku Jethu ē nhīar Martha kek nyankēn ku Ladhäro. ⁶ Nawēn cək piŋ lən cī Ladhäro tuaany, ke nāk nīn karou tēwēn rēēr yen thīn. ⁷ Ku jəl lək kəc ye buəɔth, “Benku dhuk ciēen pan Judia.”

⁸ Go kəc ye buəɔth lueel, “Raan piöoc, wäär ēmēn thiöök, ee wīc kəc Itharel bīk yī biöök aleel, ku ye wīc ēmēn ba bēn dhuk thīn?”

⁹ Go Jethu bēēr, “Akäl tők cī yic la aköl ku wakəu? Tē ciēth raan ke ruəl dīt ke yeen acie kōth, rin ala ruəl yen piny tīŋ. ¹⁰ Ku na ciēth wakəu ka kōth, rin liu ruəl tēnē ye.” ¹¹ Jethu aci wēlkä lueel ku mət dēt thīn, “Mätthda Ladhäro aci nīn wit, ku ɣen ala ba la puöc.”

¹² Go kəc ye buəɔth lueel, “Bēny, na cī nīn ka bī ɲuēēn.”

¹³ Ku wēt wīc Jethu bī lək ke ē lən cī Ladhäro thou. Gokē tak lən jiēm yen

wēt nīn ē path. ¹⁴ Go Jethu gai yic tēnē ke, “Ladhäro aci thou, ¹⁵ ku ɣen aci puəu miēt ē rienkun ba kēc rēēr kek ye, rin bāk gam. Jəlku la tēnē ye.” ¹⁶ Go Thomath, cəl Acueek, lək atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jön rot ku pīr aabō tēnē Jethu

¹⁷ Nawēn yet Jethu ke yök lən cī Ladhäro thiök ka la nīn kaŋuan raŋ yic. ¹⁸ Bethanī amec kek Jeruthalem tēcīt tēn meel karou, ¹⁹ ku kəc juēc Itharel aake cī bēn bīk Martha kek Maria bēn dēt puəth, rin wāmēnhden cī thou.

²⁰ Nawēn piŋ Martha lən bīi Jethu, ke la ayeer bī la röm kek ye, ku dāŋ Maria bei.

²¹ Go Martha lək Jethu, “Bēny, na yī tō thīn, ɲuöt wāmääth akēc thou. ²² Ku aŋiēc lən na cək amēn ke Nhialic abī kēriēc ēbēn ba thiēc ye, gām yī.”

²³ Go Jethu lək ye, “Wāmuuth abī rot jət bī pīr.”

²⁴ Go Martha bēēr, “Aŋiēc lən bī yen rot jət bī pīr aköl ciēen.”

²⁵ Go Jethu lək ye, “ɣen ē jön rot ku pīr. Raan gam wētdiē, na cək alən thou yen ka bī pīr. ²⁶ Ku kuat raan pīr ku gēm wētdiē acīi bī kaŋ thou. Ca kēnē gam?”

²⁷ Go lueel, “Ee kēya, Bēny. Aca gam lən ye yīn Raan cī ləc ku dəc, Wēn Nhialic, bī dhīel bēn pinynhom.”

Jethu adhiau

²⁸ Nawēn cī Martha wēlkä lueel, ke dhuk ciēen ku cəɔl nyanakēn Maria amääth ku lueel, “Raan piöoc atō tēn ku awīc yī.”

²⁹ Nawēn piŋ Maria wēt kēnē, ke jət rot ku ləc la ayeer bī la röm kek ye. ³⁰ Ku Jethu ē ɲot kēc yet baai, a ɲot rēēr tēwēn rēm yen thīn kek Martha. ³¹ Go kəc Itharel wēn rēēr yōöt kek Maria rin bīk dēt puəu, buəɔth cək, wēn tīŋ kek ye ke cī rot jət ku bēn yekəu ayeer. Ee cīk tak lən ler yen raŋ nhom bī la dhiau thīn.

³² Wēn yeet Maria tēwēn rēēr Jethu thīn, ke cuet rot piny yecök ku lueel, “Bēny, na yī tō thīn tēn ɲuöt wāmääth akēc thou.”

³³ Nawēn tīŋ Jethu ke dhiau, ku kəc Itharel awēn ruēc ye ke dhiau aya, go keŋ yepuəu ku ɲeer yic apēi. ³⁴ Go ke thiēc,

“Cäk thiök tēno?” Gokē lueel, “Bēny, bäär ba tīj.”

³⁵ Go Jethu dhiau. ³⁶ Go kəc Itharel lueel, “Tiēnkē tē nħēer yen ye thīn.”

³⁷ Go kəc kək kamken lueel, “Acī raan cī cōor liep nyin, kēc looi? Ku yenō kēc yen Ladhāro kuōny bei thou yic?”

Ladhāro acī bēn pīr

³⁸ Go Jethu yic bēn nħēer apēi ku ler ranj nom, ku ranj ēcī wec kuur yic, ku kuurdīt acī tāāu yethok. ³⁹ Go Jethu ke yōök, “Nyaaikē kuur.”

Go Martha, nyanakēn raan cī thou bēer, “Bēny, acī nhiany. Nīn cī ye thiök aa nuan.”

⁴⁰ Go Jethu lēk ye, “Kēc lēk yī lōn bī yīn lēc Nhialic tīj tē gēm yīn?” ⁴¹ Gokē kuur laar wei. Go Jethu yenyin nāār nhial ku lueel, “Wā yīn alēc rin ye yīn ya pīj, ⁴² ku anjēc lōn ye yīn ya pīj akōlakōl, ku aluēel rin bī kəc tō thīn tēn ye gam, lōn cī yīn ya tooc.”

⁴³ Kaam wēn cī yen wēlkā lueel ke cōt rōldīt, “Ladhāro, bäär ayeer.” ⁴⁴ Go bēn ayeer ke cī duut cōk ku cīn alanh thiēkthiēk, ku acī der nyin alath. Go Jethu lēk ke, “Dākkē ku calkē acath.”

Amat nēk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Go kəc juēc Itharel cī bēn bīk Maria bēn neem, kē cī Jethu looi tīj, ku gamkē wētde.

⁴⁶ Ku dhuk kəc kək ciēen kamken tēnē kəc akut Parathī, bīk kāk cī Jethu looi la lēk ke.

⁴⁷ Go kəc akut Parathī ku kəc kāk Nhialic mat kek bēny luk, ku luelkē, “Buk nō looi? Mony kēnē ee luoi ril apēi looi! ⁴⁸ Na pālku bī la tuenj kēlā, ke kəc ēbēn abī wētde gam, ku bāny Roma aabī bēn bīk luanj Nhialic thuōr piny ku rēckē panda.”

⁴⁹ Go Kaipa yen ye raandīt kəc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē lueel, “Wēt tōk akuōckē! ⁵⁰ Cäk ye tīj lōn anuēēn tēnē we bī raan tōk thou rin kəc, tēn tē bī wuōnda riāāk ēbēn?” ⁵¹ Ku akēc wēt kēnē lueel piānde ē rot, ku ē rin ye yen raandīt kəc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē. Ku ē luel kāk tuenj bī rōt looi lōn bī Jethu thou rin thān Itharel, ⁵² Ku acie riēnken kepēc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiēi pinynhom kuōōt yīc bīk aa tōk.

⁵³ Jōök akōl kēnē ke bāny aake guīr bīk Jethu nōk. ⁵⁴ Kēya, go Jethu kēc bēn acath

ē path kam kəc pan Judia, ku jiēl bī la gen cāl Epraim tēthiök ke ror, ku rēer thīn kek kəc ye buōōth.

⁵⁵ Ku Yan Ayum cīn yic luoi kəc Itharel ēcī thiök, go kəc juēc jāl bāāiken yīc bīk la Jeruthalem, bīk kēc wuuny kek kegup yandīt nom tuenj la looi. ⁵⁶ Gokē Jethu wīc, ku thiēckē rōt kamken wēn cī kek guēer luanj Nhialic, “Yenō yakē tak? Bī bēn yai yic, kua cī bī bēn?” ⁵⁷ Ku kəc kāk Nhialic ku kəc akut Parathī aake cī wēt lueel, lōn raan njic tē rēer Jethu thīn adhīl wēt lēk ke, ku bī dōm.

12

Maria acī tē theek yen Jethu thīn nyuōōth *(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)*

¹ Nīn kadātem Yan Ayum cīn yic luoi nom tuenj, ke Jethu la Bethanī, pan ciēn Ladhāro thīn, raan wāār cī jōt bei thou yic. ² Gokē miēth guiir tēnē ye, miēth cī Martha bēn luoi thīn apēi. Ku Ladhāro atō kam kəc ke rēer thīn aya. ³ Go Maria karjac cī thiānj miök njīr cāl naar, ye yōōc wēēu juēc lōōm, ku puk Jethu cōk ku wuuny nhīmken nom. Go anjīr miök yōt rum yic ēbēn. ⁴ Go raan tōk kam kəc Jethu buōōth, cāl Judath Ithkariōt, raan bī ye luōm lueel, ⁵ “Yenō kēc miök njīr kēnē yaac wēēu juēc wār wēēu ye dōm raan tōk, ku yīk ke kəc njōj?” ⁶ Ku ēcie rin nħēer kəc njōj yen lueel yen kēnē, ee rin ye yen cuār, ee ye wēēu akut muk, ku ē ye rot kony thīn.

⁷ Go Jethu lueel, “Pālke, calkē amuk miök rin akōl bī ya thiök. ⁸ Kəc njōj aabī rēer thīn akōlakōl kek we, ku yen acī bī rēer kek we akōlakōl.”

⁹ Go kəc juēc Itharel jāl njic lōn tō Jethu Bethanī, gokē la thīn, ku acie rin Jethu yetōk, ee rin bīk Ladhāro la tīj aya, raan wāār cī Jethu jōt kam kəc cī thou. ¹⁰ Go kəc kāk Nhialic wēt mat yic bīk Ladhāro nōk aya, ¹¹ rin wēt Ladhāro yen aye kəc juēc Itharel bānyken puōl ku gamkē wēt Jethu.

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai *(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)*

¹² Naγōn nħiāāk dēt ke akutdīt kəc cī bēn Yan Ayum cīn yic luoi yic, pīj wēt lōn bīi Jethu Jeruthalem. ¹³ Gokē ayōr agēp lōōm, ku lek bīk la lor, ku ketkē ēlā,

“Lec tēnē Nhialic!
Nhialic dāc raan bō rin Bēny!
Nhialic dāc Bēny Itharel!”

¹⁴ Go Jethu akaja yōk ku nyuuc yekōu, cīt tē cī gāt ye athōr thēer wēl Nhialic yic,

¹⁵ “Duōkkē riōc kōc Itharel! Yen kīn, Bānydun abō, ke cī nyuc akaja kōu.”

¹⁶ Ku kākā aake kēc kōcken ye buōth deet yiic, nawēn cī Jethu rot jāt ke lēc, ke jōlkē nīc lōn cī kākā gāt athōr thēer wēl Nhialic yic, ku lōn cī kek kākā looi tēnē ye.

¹⁷ Ku kōc juēc ke rēer thīn wāar cī Jethu Ladhāro caal ayeer raŋ yic, ku jāt kam kōc cī thou, aake kē cīk tīŋ tēt kōc. ¹⁸ Ku rin wēt kēnē aya yen aa lor kōc juēc ye, rin cī kek luōdīt jāŋ gōi cī looi piŋ. ¹⁹ Go kōc akut Parathī lueel kamken, “Cāk ye tīŋ lōn cīn yen kē yōkku thīn. Tiēŋkē, aye thēi ēbēn buōth cōk.”

Kōc Gīrik kōk aa wīc Jethu bīk tīŋ

²⁰ Kōc Gīrik kōk aake tō kam kōc cī la Jeruthalem bīk Nhialic la door thīn. ²¹ Gokē bēn tēnē Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkē, “Bēny, yōk aa wīc Jethu buk tīŋ.”

²² Go Pilipo wēt lēk Andria, ku lekkē karou tēnē Jethu bīk la lēk ye. ²³ Go Jethu bēer, “Ēmēn, akōl bī Manh Raan ya leec apēi acī guō yēēt. ²⁴ Wēt yic alēk we, nyin rap ē rēer ke ye tōkē path, tē kēc ye tāāu tiōp yic bī ciēt kē cī thou. Na le yic pāt bī ciēt kē cī thou, ka jōl luōk mīth juēc. ²⁵ Raan nhīar piērde, abī muōr ku raan man piērde pinynhom tēn abī muk tēnē pīr akōlriēc ēbēn. ²⁶ Kuat raan wīc ye bī ŷen luōi ka dhil ŷa buōth cōk, rin tē rēer ŷen thīn, aluōnydiē abī rēer thīn aya, ku Wā abī kuat raan luui ŷa leec.

Jethu ajam wēt Thuōnde

²⁷ “Piāndiē arem ēmēn, ku ba nō lueel? Ba lueel, ‘Wā, duk kēreec tit ŷa cōl abō?’ Ku kēnē ē yen cī ŷen bēn thīn, rin ba arem akōl kēnē thōl. ²⁸ Wā, cōl riēnku alec!”

Go rōl jam nhial ku lueel, “Aca cōl alec ku aba bēn cōl alec.”

²⁹ Go kōc ke kāāc thīn tēen rōl piŋ ku luelkē, “Deŋ acī mār.” Go kōc kōk lueel, “Atuny Nhialic acī jam tēnē ye.”

³⁰ Tēēnē, go Jethu lēk ke, “Ee cie tēnē ŷa yen jiēm rōl kēnē, ee riēnkun. ³¹ Ēmēn, ē tē bī luk teem tēnē kōc tō pinynhom, ku bēny jakreec abī cuōp wei. ³² Tē cī ŷa jat nhial, ke ŷen abī kōc ēbēn miēt tēnē ŷa.” ³³ Ku wēn lueel yen kēnē, ke wīc bī nyuōth yen tē bī yen thou thīn.

³⁴ Go akut bēer tēnē ye, “Wēt cī gāt athōr yic ē yōk lēk lōn bī Raan cī lōc ku dōc, pīr akōlriēc ēbēn. Na yīn lēu kēdē ba lueel lōn bī Manh Raan jat nhial? Ku yeŋa yen Manh Raan?”

³⁵ Go Jethu bēer, “Anjoot tēthīn nyōt bī ruel rēer kamkun. Lakkē tuēŋ dhōldun yic ēmēn tōu ruel tēnē we bī muōth we cīi dōt, rin raan cath muōth yic akuc tē ler yen thīn. ³⁶ Gamkē ruel ēmēn njoot yen kek we, rin bāk aa kōc ruel.” Tēwēn cī Jethu wēlkā lueel ke la ayeer ku thiēen rot tēnē ke.

Kōc Itharel aa kuec ē gam

³⁷ Na cōk amēn cī yen luōi rilkā ēbēn looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētde gam, ³⁸ bī wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tīŋ kaŋ lueel thēer yenhom tiēŋ, wētde wāar lueel ēlā,

“Bēny, yeŋa cī wēt cuk lēk kōc gam? Yeŋa cī Bēny nyuōth riēl?”

³⁹ Ku rin ē kēnē acīn tē bī kek gam, rin wēt kēnē aya, acī Ithaya lueel ēlā,

⁴⁰ “Aaci Nhialic dhōny nyīn, ku mēr kepuōth.

Bīk kāŋ cīi tīŋ kenyīn, ku cīk wēt det kepuōth.

Bīk rōt wēl ŷen ku ba keek kony.”

⁴¹ Ithaya acī kēnē lueel rin cī yen lēc Jethu tīŋ ku jiēm riēnke.

⁴² Ku ēmēn aya, ke bāny kōc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckē lueel kōc nhīim, rin riōc kek kōc akut Parathī bīk ke cīi cop wei tēn amat. ⁴³ Aake lēc kōc nhīaar tēnē lēc Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kōc ēbēn

⁴⁴ Go Jethu lueel rōldīt kōc nhīim, “Raan gam wētdiē acie wētdiē rot yen ye gam, ee wēt raan toc ŷa gam aya. ⁴⁵ Ku raan tīŋ ŷa, ka tīŋ raan cā tooc aya. ⁴⁶ ŷen acī bēn cīmēn ruel pinynhom, bī raan ēbēn gam wētdiē cīi ben rēer muōth yic. ⁴⁷ Raan piŋ wētdiē ku

cii l  k looi, ke   en ac  n w  t ba t  m ye, rin k  c   en b  n ba k  c pinynhom b  n luk,   en ac   b  n ba ke b  n p   r. ⁴⁸ Raan kuc  c      a ku cii w  tdi   gam, raan bi ye t  m awu  c ab   t   th  n, ku w  tdi  n ca l  k k  c ab   ye luk ak  l ci   n. ⁴⁹ Ku    k  ya, rin k  c   en jam w  t pi  ndi   rot, ku    W   Aci  n toc   a, yen ac     a th  n k   ba dhi  l lueel ku jaam    yic. ⁵⁰ Ku an   c l  n ye w  tde p  r ak  lri   c   b  n b   i. K  k   a lueel aa k  k ci W   nyu  th   a ba ke lueel.”

13

Jethu ac   k  cken ye bu   th l  k c  k

¹ Ee ye ak  l Yan Ayum c  n yic lu  u nhom tu  n. Go Jethu   ic l  n ci ak  l ji  l yen pinynhom t  n j  l b  n, ku bi la t  n   Wun. Yeen ac   k  cken r   r pinynhom nhiaar alanden, ku nh   r ke   et t   bi w  t th  k.

² Jethu ku k  cken ye bu   th aake ci nyuc b  k mi  th th  i cam. Ku j  nrac   ci w  t t   u Judath, w  n Thaimon Ithkari  t pu  u, bi Jethu gaany. ³ Go Jethu   ic l  n ci Wun ri  l   b  n t   u yecin, ku      ic l  n ci yen b  n t  n   Nhialic, ku    ben dhuk t  n   ye. ⁴ Go rot cu  t wei t  w  n m  th kek th  n ku d  k alanh k  u, ku ruk alanh wu  ny ye an  m. ⁵ Ku j  l p  u pu  k adu  k yic ku l  k k  cken ye bu   th c  k, ku wuuny ke alanh wu  ny w  n ci ru  k ye an  m. ⁶ Ku j  l b  n t  n   Thaimon P  ter, go P  ter l  k ye, “Ye y  n b   l  k c  k, B  ny?”

⁷ Go Jethu b   r t  n   ye, “Ke lu   i ac  i ye deet yic   m  n, ku aba l  k deet yic.”

⁸ Go P  ter lueel, “Y  n ac  i   a bi kan   l  k c  k ac  n.” Go Jethu b   r, “Na c   y   l  k c  k, ke y  n ac  n t   bi y  n b  n a raandi  .”

⁹ Go Thaimon P  ter lueel, “B  ny, na ye k  ya ke y   duk   a l  k c  k    rot, l  k   acin ku   anhom aya.”

¹⁰ Go Jethu lueel, “Raan ci laak ac  n gu  p acu  l, ku ab   yec  k l  k rot. Wek aa   er   b  n, ke raan t  k kamkun yen ac  i   er.”

¹¹ Jethu      ic raan bi ye gaany, yen    lueel yen ye   l  , “Wek aa   er wedhie, ke raan t  k yen ac  i   er.”

¹² Naw  n ci Jethu ke l  k c  k, ke ben alanhde ru  k ku nyuuc t  den w  n r   r yen th  n, ku thi   c ke, “C  k k  k ca looi t  n   we   m  n deet yiic? ¹³ Wek aa   a c   l raan pi   c

ku B  ny, ku yeen apath b  k looi k  ya, rin      a. ¹⁴   en    B  ny ku Raan pi   c t  n   we, ku n  t we laak c  k. Ke week aya, wek aab   wec  k l  k kamkun,   ek kek   ek. ¹⁵ W  t path aca nyu  th we, b  k looi cim  n ci   en ye looi t  n   we. ¹⁶ W  t yic al  k we, ac  n alony d  t t  n   b  nyde, ku ac  n atuny d  t t  n   raan toc ye. ¹⁷   m  n   ic wek w  t yic k  n  , t   looi wek ye, ke mi  t pu  u d  t ab  k y  k th  n.

¹⁸ “  en ac  i jam    rienkun   b  n,   en an  c k  c ca ku  ny bei. Ku w  t ci g  t ath  r th   r w  l Nhialic yic   l  , ‘Raan m  th   ok adu  n t  k yic ac  e nhom w  l   a,’ adh  l yenhom ti   n. ¹⁹ Wek aa l  k w  t k  n     m  n ke k  c rot gu   looi, rin ak  l bi yen rot looi ka b  k j  l gam l  n, ‘Ye   en Yeen.’ ²⁰ W  t yic al  k we, raan lor raan ca tooc, ac   lor aya, ku raan lor   en ka lor raan toc   en aya.”

K   c  n Judath pu  u ac   lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹ Naw  n ci Jethu w  lk   lueel, ke     r yic ku lueel, “W  t yic al  k we, raan t  k kamkun ab     a gaany.”

²² Go k  c ye bu   th k  ny  n li    th kamken ke ci nh   m la d  l a   i w  t ye lueel. ²³ Ku raan t   n nh    r Jethu kam k  c ye bu   th,   ci nyuc Jethu l   m, ²⁴ go P  ter nieu ny  n ku lueel, “Thi  c, ye raan n  n yen ji   m yen rienke.”

²⁵ Go atuny k  n   rot cu  t Jethu ku thi   c, “B  ny, ye yen      a?”

²⁶ Go Jethu b   r, “Ee raan bi   en ayup lu  t kada yic ku yi  k ye.” Ku l   m ayum ku lut kada yic ku y  k Judath, w  n Thaimon Ithkari  t. ²⁷ T  w  n l   m Judath ayup, ke j  nrac go la yegu  p. Go Jethu l  k ye, “K   w  c ba looi, l  c looi.” ²⁸ Ku ac  n raan kam k  c ke m  th kek ye ci w  t deet yic, ye rin n   yen ji   m Jethu k  ya t  n   ye. ²⁹ Ku rin yen Judath yen w    ken muk, ke ci k  cken k  k tak l  n ci Jethu ye l  k ye bi la     c k   w  ck   rin yai, t  d   ke ci lueel bi k  c n   n mu   c.

³⁰ Ku kaam w  n l   m Judath ayup, ke la a   er. Ku    ye wak  u.

L    Yam

³¹ W  n ci Judath j  l, ke lueel Jethu, “  m  n l  c Manh Raan ac   nyu  th k  c, ku l  c

Nhialic aci nyuõth kác è ye. ³² Ku tè cĩ læc Nhialic nyuõth kác è ye, ke Nhialic abi læc Manh Raan nyuõth yeguõp, ku abi lac looi nyin yic. ³³ Miethkië, yen acii bi rëer kek we apci. Wek abä wïc, ku alæk we emën yen wët ca læk kác Itharel, 'Acin tè bi wek la tè ler yen thïn.' ³⁴ Lõh yam ayiëk we, nhiarkë röt kamkun, cimen cĩ yen we nhiaar, këya, ke wek aa dhil röt nhiaar kamkun. ³⁵ Na nhiarkë röt kamkun ka bi njic kác ebën lön ye wek kackiën ya buõth."

Piter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Go Thaimon Piter thiëc, "Na yiin lordë Bëny?" Go Jethu bëer, "Të ler yen thïn acin tè buõth yin yacök emën, ku yin abä buõth aköldä."

³⁷ Go Piter thiëc, "Bëny, yenjö cii yen ye lëu ba yi buõth emën? Atõu yapuõu ba thou è rienku."

³⁸ Go Jethu bëer, "Lëu ba thou alanden è rienkië? Wët yic alæk yi. Të not kéc thon ajith kiu, aba lueel arak diäk lön kuc yin ya."

14

Jethu ee dhël la tënë Wun

¹ Go Jethu læk ke, "Duõkkë diëer ku rëerkë we rac puõth. Gamkë Nhialic ku gamkë ya aya. ² Pan Wä ala yic yõõt juëc, ku yen ala ba piny la guir tënë we. Na cie yic wët kënë, nuõt akéc læk we. ³ Ku tè cĩ yen la ba piny la guir tënë we, ke yen abi dhuk ba we mat tedië rin bæk rëer tè tõu yen thïn. ⁴ Ku dhël bi wek yet tè le yen thïn anjickë."

⁵ Go Thomath læk ye, "Bëny, yok aa kuc tè le yin thïn, ku buk dhël bi yok yet tè tõ yin thïn njic kädë?"

⁶ Go Jethu bëer tënë ye, "Yen ee dhël ku yic ku pír, acin raan la tënë Wä tè cii yen rienkië." ⁷ Ku læk ke, "Emën cĩ wek ya njic, ke wek aabi Wä njic aya, ku emën yet tuen, anjickë ku acäk tñh."

⁸ Go Pilipo lueel, "Bëny, nyuõth yõ Wuur, yen ee kë wicku yetök."

⁹ Go Jethu bëer, "Yen aci cen apci kek we, ku yin anot yi kéc ya njic, Pilipo? Raan cá tñh, aci Wä tñh aya. Yenjö è yin ye lueel, 'Nyuõth yõ Wuur?' ¹⁰ Kéc gam yin Pilipo, lön rëer yen Wä yic ku Wä yayic?" Ku jöl Jethu læk

kacken ye buõth, "Wël ca læk we aacie wël bö bei tënë ya. Wä rëer yayic, yen è luõide looi. ¹¹ Gamkë wëtdië lön rëer yen Wä yic ku lön tõ Wä yayic. Na liu gam ke gamkë rin luõikië. ¹² Wët yic alæk we, raan gam wëtdië abi luõi ya looi a looi, ku tädät abi luõidit tënë luõidië a looi, rin ler yen tënë Wä. ¹³ Ku keriëc ebën bæk thiëc è rienkië aba looi, rin bi læc Wun nyuõth rin Wënde. ¹⁴ Të thiëc wek kädän è rienkië, ka ba looi."

Athön bi Wëi Nhialic bën

¹⁵ "Na nhiarkë ya, ke we pinj löõnkië. ¹⁶ Yen abi Wä thiëc ku abi we yiëk raan dät kác kony, ku ye Wëi è yic bi rëer kek we akölrëc ebën. ¹⁷ Acin tè bi kác pinynhom ye gam, rin acik lëu bík tñh ku cik lëu bík njic. Ku yeen anjickë rin yen adõh kek we ku aciëh kek we."

¹⁸ "Wek aacä bi puõl wepëc, yen abi dhuk tënë we. ¹⁹ Anoot tethin-nyõot ku kác pinynhom aacii ya bi bën tñh ku wek aabä tñh, ku rin pür yen, ke wek aabi pír aya. ²⁰ Të ler aköltui bën ka bæk njic lön tõ yen Wä yic ku lön rëer yen weyiic."

²¹ "Raan gam löõnkië ku looi ke, yen è raan nhiaar ya. Ku raan nhiaar ya abi Wä nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku yen abi rot nyuõth ye."

²² Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariõt, "Bëny, bi rot lëu kädë ba rot nyuõth yõ ku cii rot nyuth kác pinynhom?"

²³ Go Jethu bëer tënë ye, "Raan nhiaar ya, ka pinj wëtdië ku yeen abi Wä nhiaar, ku yok aabi bën tënë ye yok Wä buk pír kek ye."

²⁴ Raan cii ya nhiaar acie wëtdië ye pinj. Wët cäk pinj tënë ya acie wëtdië, ee wët bö tënë Wä raan toc ya."

²⁵ "Wëlkä aaca læk we emën not yen kek we. ²⁶ Ku raan kác kony, Wëi Nhialic bi Wä tuõc è rienkië yen abi we piõc keriëc ebën ca læk we."

²⁷ "Dõr aya nyään piny ke we, ku dördië guõp ayiëk we. Acä ye gäm we cimen ye kác piny ye yiëk kác. Duõkkë yiic njer ku duõkkë riõc. ²⁸ Acäk pinj ke lueel tënë we ëlä, 'Yen ajiël ku yen abi la dhuk tënë we.' Na nhiarkë ya ke wek aabi puõth miët rin ler yen tënë Wä, rin adit tënë ya. ²⁹ Kënë aca læk we emën ke not kéc rot guõ looi, na le rot looi

ke bāk gam. ³⁰ Acā lēu ba jam apēi kek we emēn, rin jōn pinynhom abō. Ku yeen acin riēl tēnē ya. ³¹ Ku adhīl kōc pinynhom njic lōn nhīēr yēn Wā, yēn ē rin ye yēn kēriēēc ēbēn ye thōn ya looi.

“Bāk, jiēlku tēn.

15

Jethu yen abiēny yic

¹ “Yēn abiēny yic ku Wā ē raan dom, ² yēn ee kuat kēr cie luok tō yakōu tēm wei, ku teem kuat kēr luok nhom, rin bī nyāc bī njic luok apēi. ³ Wek aaci jāl piath rin piōōc ca yiēk we. ⁴ Rēērkē akut yic kek ya, ku yēn abī rēēr akut yic kek we. Kēr acie luok ē rot, alēu bī looi tē rēēr yēn abiēc yic. Kēya, acāk lēu bāk luok tē cūi wek rēēr yayic.

⁵ “Yēn abiēc ku wek aa kēr. Raan rēēr yayic ku yēn yeyic abī luok apēi, rin week acin kē lēukē bāk looi tē liu yēn tēnē we.

⁶ Raan cie rēēr yayic ka ya cuat wei cīmēn kēr tim ku bī riēl, ku kuat kērkā aabī kuōōt yiic ku cuet ke mēec tē bī kek dēp thīn.

⁷ Na rēērkē yayic, ku rēēr wēlkiē wepuōth ke kēriēēc ēbēn bāk thiēēc ku wiēckē, ka bāk yōk. ⁸ Lēc Wā aye nyuōōth tē lok wek apēi, ku kēya, ke wek aabī ya kōckīēn ya buōōth. ⁹ Wek aa nhiaar cīmēn nhīēr Wā yēn, rēērkē nhīērdiē yic. ¹⁰ Na thekkē lōōnkiē ke wek aabī rēēr nhīērdiē yic cīmēn cī yēn lōōn Wā buōōth yiic, ku rēēr nhīērde yic.

¹¹ “Kēnē aca lēk we, bī miēt puōu tō tēnē ya tōu wepuōth aya, ku bī miēt piāndu thāāp ē dīt. ¹² Ku lōndiē akīn, nhīarkē rōt cīmēn cī yēn we nhiaar. ¹³ Nhīērdīt tet lēu raan bī yiēk māthke, ee gēm wēike ē riēnken. ¹⁴ Ku wek aa māthkiē tē looi wek kāk ca lēk we. ¹⁵ Wek aacā bī bēn cōol aloony, rin alony akuc kāk ye wun baai looi. Ku wek aaya cōol māthkiē, rin cī yēn kēriēēc ēbēn ca piñ tēnē Wā nyuōth we. ¹⁶ Aacie wek cā lōc, ee yēn aci we lōc, ku wek aaca tooc bāk la bāk la luui apēi, luoi bī dōn athēr. Ku Wā abī kēriēēc ēbēn cāk thiēēc ē riēnkiē yiēk we, ¹⁷ kē thōn we akīn, nhīarkē rōt kamkun.

Mān kōc pinynhom

¹⁸ “Na man kōc pinynhom we, ke dhiēlkē tak lōn cī kek ya kan maan. ¹⁹ Na we

kōc pinynhom, ke kōc pinynhom aabī we nhiaar rin ye wek kacken, ku wēn cī yēn we kuēny bei pinynhom, ke wek aacie kōc pinynhom, ku rin ē wēt kēnē, kōc pinynhom aa man we. ²⁰ Muōkkē wēt ca lēk we nhom, ‘Acin alony dīt tēnē bānyde.’ Na jōrkē ya, ke keek aabī we jōōr aya, na piñkē wētdiē, ke keek aabī wētdun piñ aya. ²¹ Ku keek aabī kākā looi ēbēn tēnē we rin ye wek kackiē, rin kuc kek raan cā tooc. ²² Na ya kēc bēn ku cā jam tēnē we, nūōt aa kēc gup la adumuōōm, ku cīt emēn kēlā, acin tē bī ke bēn puōl rin adumuōōmken. ²³ Raan man ya, ee Wā maan. ²⁴ Na ya kēc luōikā kan looi kamken, kāk cīn raan cī ke kan looi, nūōt aa cīn gup adumuōōm, cīt emēn kēlā, aaci kāk ca looi tīn, ku keek aa nōt ke man ya ku Wā aya. ²⁵ Ku kēnē adhīl rot looi kēya bī wēt cī gōt lōnden yic rot tiēn, ‘Keek aa man ya ē path ke cīn wēt yic.’

²⁶ “Raan kuōōny abī bēn, Wēi Nhialic abī yiny Nhialic nyooth, ku yeen abō tēnē Wā. Yeen aba tuōc we tēnē Wā, ku yeen abī jam ē riēnkiē. ²⁷ Ku week aya wek aabī jam ē riēnkiē rin cī wek rēēr ke ya thēr.

16

¹ “Kēnē aca lēk we bāk gamdun cūi pāl. ² Wek aabī cuōp wei tēn amat. Ku kaam abī bēn, tē bī kuat raan nāk we ye tak lōn na looi kēnē, ke yeen aluui Nhialic. ³ Keek aabī kākā looi tēnē we, rin kuc kek Wā ku kuckē ya. ⁴ Kākā aaca lēk we, rin akōl bī kek kākā looi, ka jālke tak lōn cī yēn ye kan lēk we.

Luoi Wēi Nhialic

“Wēlkā aa kēc lēk we wāār tuēn rin rēēr yēn kek we. ⁵ Ku emēn yēn ala tēnē raan cā tooc, ku aōt cīn raan kamkun ya thiēēc, ‘Na yīn lōr dē?’ ⁶ Ku emēn cī yēn ye lēk we, wek aaci puōth jieth. ⁷ Wēt yic alēk we, ajuēēn tēnē we lōn jiēl yēn, rin na cā jiēl ke raan kōc kony acīi bī bēn tēnē we. Ku na jāl ke yēn aba la tuōc we. ⁸ Ku na bīi, ka bī nyuōth kōc pinynhom lōn rēec kek rin wēt adumuōōm, ku rin wēt ciēn path ku wēt luñ Nhialic. ⁹ Keek aa rēc rin wēt adumuōōm, rin kēc kek ya gam, ¹⁰ rin wēt ciēn path cī ladiē tēnē Wā nyuōth, ku kē

cii wek yen bi ben tij. ¹¹ Ku keek aa ræc rin luk, rin ci beny pinynhom ten luok wei.

¹² “Yen ala kajuéc kók ba læk we, ku emen aril yic bak ke muk wenhiim. ¹³ Ku na bö Wëi Nhialic yen e yic, ka bi we nyuoth wël yith eben. Yeen acii bi jam wëlke e rot, ku kæk ye pin aabi læk we. ¹⁴ Yeen aba leec, rin bi yen kedien ba lueel lööm ku nyuth we. ¹⁵ Kæk Wä eben aa kækkië, ku e yen aci yen ye lueel lon bi Wëi kæk ba yiék ye lööm, ku jol ke læk we.

Rëec puðu ku miæt puðu

¹⁶ “Anjoot kaam thin nyoot, ku wek aacii ya bi tij, ku na ben a kaam thin nyoot ke we abi yen ben tij.”

¹⁷ Go koc kók kam kacken ye buoath lueel, “Kënë wëtde yic yenjö? Aye læk yo, kaam thin-nyoot ke week aacii ya bi ben tij, ku ben a kaam thin-nyoot ku wek aabi ya tij? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler yen tene Wä.’ ”

¹⁸ Gokë thiéc, “Kam thin-nyoot kënë wëtde yic ako? Kë wic bi lueel akucku!”

¹⁹ Go Jethu njic lon wic kek ye bik thiéc, ku læk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyoot ke week aacii ya bi tij, ku na ben a kaam dët ke week aabi ya tij.’ Ye wët kënë yen yakë thiéc kamkun? ²⁰ Wët yic alæk we, wek aabi dhiau ku dhuörkë ape, ku koc pinynhom aabi puøth miæt, ku wek aabi puøth rëec, ku rëec piändun abi wel tene we bi ya miæt puðu. ²¹ Na thiök tik kek dhieth ka rac puðu rin ci aköl reem ye yëet, ku na ci meth jäl dhiëeth ka aæem wën acii ben tak rin ci yen puðu miæt, rin ci yen meth dhiëeth pinynhom. ²² Ku acit kënë tene we aya, wek aa ræc puøth emen, ku wek aabä ben tij, ku wek aabi kueth miæt e puðu, kuat miæt puðu cin raan bi ye ben nyaai tene we.

²³ “Na la aköl kënë ben ke week aacii ya bi ben thiéc kedän. Wët yic alæk we, keriëec eben bak thiéc e rienkië abi Wä yiék we. ²⁴ Yet yaköl acin kë cæk thiéc e rienkië, thiékë ku abäk yök, bi miæt puðu dit tene we.

²⁵ “Käkkä aake ya læk we waal, ku tã cii yen bi ben jam waal aci thiök, ku yen abi ya jam tene we wël la gei rin Wä. ²⁶ Tã le aköl kënë ben, ke week aabi Wä thiéc e rienkië. Ku acä bi læk we lon bi yen ya röök e rienkun tene Wä, ²⁷ rin Wä anhiar we rin

nhieer wek ya, ku rin ci wek ye gam lon yen a ya bö tene Nhialic. ²⁸ Yen abö tene Wä ba ben pinynhom, ku pinynhom aba puøl ku dhuök tene Wä.”

²⁹ Go kacken ye buoath læk ye, “Tij, yin ajam gei emen ke yi cii ben jam waal. ³⁰ Acuk njic emen lon njic yin keriëec eben, ku yin aacii tit bi yi thiëc, rin wët kënë acuk njic lon bii yin tene Nhialic.”

³¹ Go Jethu bëer tene ke, “Cæk jäl gam emen? ³² Pieñkë tedän abi ben, ku aci thiök ayic, tã bi wek wëer bi nek ala panden, ku wek aabä nyään piny yatök. Ku acie yen yatök rot, rin Wä arëer kek ya. ³³ Wek aaca læk kënë rin bak aa tök kek yen, bak döör yök. Koc pinynhom aabi we jöör, ku deetkë wepuøth yen acii kæræc pinynhom lëu!”

17

Jethu aröök rin kacken ye buoath

¹ Nawën ci Jethu wëlkä thöl luel, ke njëer yenyin nhial ku lueel, “Wä, aköl aci yëet. Yiék læc Wëndu ku bi Wëndu yi yiék læc. ² Rin yin aci bääny yiék ye koc nhüim eben, bi pir akölrëec ca gäm ye yiék koc eben. ³ Ku pir akölrëec akün, bi koc yi njic lon yin e Nhialic la cök, ku njickë Jethu raan ci loc ku dæc wäär ca tuöc pinynhom. ⁴ Yen aci læcdu nyuøth pinynhom, ku luoi ca yiék ya ba looi aca thääp. ⁵ Wä, gäm ya læcdu yinhom ten emen, læc wäär rëer kamkua yok yi, wäthæer ke piny këc cak.

⁶ “Yin aca nyuøth tene koc ca yiék ya pinynhom. Keek aake ye kacku, ku e yin aci ke gäm ya, ku keek aaci wëtdu gam. ⁷ Ke emen anickë lon keriëec eben ca yiék ya abö tene yi. ⁸ Wä yen aci wët ca læk ya læk ke, gokë gam, ku anickë ayic yen lon bii yen tene yi, ku acik gam lon ci yin ya tooc.

⁹ “Yen e röök e rienken. Yen acie röök rin koc tã pinynhom, ee rin koc ca yiék ya rin ye kek kacku. ¹⁰ Kækkië eben aa kækku, ku læcdië aye nyuøth keyiic. ¹¹ Ku emen yen abö tene yi, yen acii ben a raan rëer pinynhom, ku keek aatö pinynhom. Wä dhën, tit ke riel e rienku, rin wäär ca yiék ya, bik aa tök cimën yok yo yi. ¹² Wäär rëer yen ke ke, aaca muk riel e rienku, keek aaca ke tiit ku acin töñ cii mää kamken. Aræk ke raan wäär yen bi dhiel mää e rot, rin bi wët

cī gōt athōr theēr wēl Nhialic yenhōm tiēŋ. ¹³ Ku ēmēn ɣen abō tēnē yī, ku kākā aa ya lueel ɣa ɲoot pinynhom bī miēt piāndiē rēēr kepuōth ke dīt alanden. ¹⁴ ɣen acī wēt lēk ke, go kōc pinynhom ke maan, rin cīi kek ye kōc pinynhom tēn. Cīmēn cīi ɣen ye raan pinynhom tēn aya. ¹⁵ Yin acā bī thiēēc ba ke nyaai pinynhom, ku yīn aya thiēēc ba ke tiit jōŋrac. ¹⁶ Keek aacie kōc piiny tēn cīmēn cīi ɣen raan piny tēn. ¹⁷ Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic. ¹⁸ Keek aca ke tuōc pinynhom cīmēn cī yīn ɣa tuōc pinynhom. ¹⁹ ɣen ē rot mac ē rienku, ku bīk rōt mac aya wēt yic.

²⁰ “ɣen acīi rōōk rienken rōt, ɣen arōōk aya rin kōc bī gam rin piōōcden. ²¹ ɣen arōōk rin bī kek aa tōk. Wā, cōl ke aaye tōk ɣoyiic cīmēn tō yīn kek ɣa ku ɣen kek yī. Cōl ke aaye tōk rin bī kōc pinynhom ye gam lōn cī yīn ɣa tooc. ²² ɣen acī lēc ca yiēk ɣa, aca yiēk ke bīk aa tōk cīmēn ye ɣok tōk. ²³ ɣen arēēr keyiic cīmēn rēēr yīn ɣayic bīk aa tōk ēbēn, bī kōc pinynhom ɲic lōn cī yīn ɣa tooc, ku lōn nhiēer yīn ke cīmēn nhiēer yīn ɣa.

²⁴ “Wā, keek aaca yiēk ɣa, ku awiēc bīk rēēr tē rēēr ɣen thīn, bīk lēcdiē tīŋ, lēc ca yiēk ɣa, rin nhiēer yīn ɣa wāār kēc piny guō cak. ²⁵ Wā raan la cōk, kōc pinynhom aa kuc yī, ku yīn aɲiēc, ku kōckā aɲickē lōn cī yīn ɣa tooc. ²⁶ Yin aca nyuōth tēnē ke, ku aba ɲot luōi kēya, rin bī nhiērdu tēnē ɣa tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

18

Jethu acī dām

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tēwēn cī Jethu rōōk kēya, ke jiēl kek kōcken ye buōth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buōth. ² Ku Judath raan gōony ye ē ɲic tē cī yen la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buōth arak juēc. ³ Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc kōk luan Nhialic tiit, cī kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī tuōc thīn. Keek aake muk tōŋ ku mermer, ⁴ ku Jethu ē ɲic kēriēēc ēbēn bī rot looi tēnē ye, go ke lor nhīim ku thiēēc ke, “Yeŋa wiēckē?”

⁵ Gokē bēēr, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee ɣen.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke. ⁶ Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee ɣen,” Ke riŋ ciēēn kekōth ku wiikkē piny. ⁷ Go Jethu ke bēn thiēēc, “Yeŋa wiēckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lēk we wēnthēer lōn ye yen ɣa. Na wiēckē ɣa, ke we pāl kōckā bīk jāl.” ⁹ Yeen acī jam kēlā bī wēt cī kaŋ lueel ēlā rot tiēŋ tēdē, “Wā, na cōk a raan tōkalin kam kōc ca yiēk ɣa, ka kēc muōr.”

¹⁰ Ku Thaimon Pīter ē muk pal. Go miēēt bei ku tōk alony raandīt kāk Nhialic ku teem yīnyden cuēc wei. Ku alony ē cōl Malko. ¹¹ Go Jethu lēk Pīter, “Dhuōk paldu jōkgōde yic. Ye tak lōn cī ɣen arēem cī Wā yiēk ɣa bī guum.”

Jethu acī ɣāth Anath nhom

¹² Go akut apuruuk kek bānyden ku kōc Itharel ke tīt, Jethu dām ku derkē, ¹³ ku kōŋkē ɣāth tēnē Anath. Ku Anath ē ye wun tiŋ Kaipa, raandīt kāk Nhialic ye ruōōn kēnē. ¹⁴ Ee Kaipa yen ēcī ye kaŋ lēk kōc Itharel lōn ɲuēēn yen bī raan tōk thou rin kōc.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Pīter kek raan dēt Jethu buōth, ku raan Jethu buōth kēnē ē ɲic raandīt kāk Nhialic guōp apei, go la kal pan raandīt kāk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶ Ku dōŋ Pīter ayeer kal thok. Go atuny wēn ɲiēc kek raandīt kāk Nhialic dhuk ayeer, ku jiēem kek nyen tit kal thok, ku bīi Pīter alōŋthīn. ¹⁷ Go nyen tit kal thok Pīter thiēēc, “Cīi ye raan tōk kam kōc mony kēnē buōth?” Go Pīter bēēr, “ɣei, ɣen acie raande.” ¹⁸ Ku wiir ē tō thīn, go aloony ku kōc tīt many cool took, ku kēēckē many wēn lōōm bīk ɣōc. Go Pīter la ku kēēc ke ke bī ɣōc aya.

Jethu aluk raandīt kāk Nhialic nhom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Go raandīt kāk Nhialic Jethu thiēēc rin wēt kōcken ye buōth, ku rin wēt piōōcde. ²⁰ Go Jethu bēēr, “ɣen ē cool jam akōlakōl tēnē raan ēbēn kōc nhīim, ku piōōcdiē ēbēn aya looi tēn amat ku luan Nhialic tē ye kōc

Itharel guëer thîn. Ku yen acin kë ca kan lueel ke muony. ²¹ Ku yenö thiëec yin ya? Thiëc kôc cî wêlkië pin. Thiëc ke wêl ca lëk ke, rin aa nîc wêl ca lueel.”

²² Tëwën cî Jethu jam këlä, go raan tök kam kôc tit ke kääc thîn buöök nyin ku lueel, “Cîi riöc ba jam këlä tënë raandit kâk Nhialic?”

²³ Go Jethu bëër tënë ye, “Na ca kuöc jam, ke lëk kôc tē cî yen kuöc jiem thîn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yenö mēn yin ya?”

²⁴ Go Anath tuöc tënë Kaipa raandit kâk Nhialic, ke nôt der cin.

Pîter acî Jethu ben jai

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Pîter ë nôt kääc tëwën ke yôc mac. Go kôc kôk lueel tënë ye, “Cîi ye raan tök kam abiöth ë mony kënë?” Go Pîter jai ku lueel, “Yei, yen acie raande.” ²⁶ Go muony tök kam aloony raandit kâk Nhialic, ruäai kek raan wën cî Pîter tök yic wei, jam ku thiëec, “Këc yî tîj kek ye gör yic?” ²⁷ Go Pîter ben jai, ku kiu thôn ajith nyin yic.

Kôc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Gokë Jethu thêl wei pan Kaipa ku yêthkë pan bënydit Roma, Pilato. Ku piny ë ye nhiäknhiäk dur yic. Go kôc Itharel cîi la alon thîn pan bënydit, ku bik rôt tiit ajuëec rin cî yai thiëc, ku bik miëth Yan Ayum cîn yic luou cam. ²⁹ Go Pilato la ayeer tënë ke ku thiëec ke, “Ye awäc nō cäk yök ye mony kënë guöp?”

³⁰ Gokë bëër, “Na cîn awuöc cî looi nuöt akëcku bëëi tënë yî.”

³¹ Go Pilato lëk ke, “Week gup lömkë ku luökë luk kë cit löj ciëen pandun.”

Go kôc Itharel bëër, “Akëc puöl tënë yô buk raan tēm thou.” ³² Kënë acî rot looi bi wët cî Jethu lueel rot tiëen tēde, wën lueel yen kuat thon bi yen thou.

³³ Go Pilato dhuk kal yic ku cöl Jethu ku thiëec, “Ye yin Bënyaknhom kôc Itharel?”

³⁴ Go Jethu bëër, “Wët kënë ye wëtdu aye kôc kôk kek cî ye lëk yî ë rienkië?”

³⁵ Go Pilato bëër, “Ye tak lôn ye yen raan Itharel? Aa kacku guöp kek kacken dît kâk Nhialic, kek aa bëi yî tënë ya. Yenö ca looi?”

³⁶ Go Jethu bëër, “Bäänydië acie bääny pinynhom. Na bäänydië ye kën pinynhom, nuöt kackië aaci thör bi yen cîi tēu kôc Itharel cin. Acie këya, bäänydië acie kën pinynhom tēn.”

³⁷ Go Pilato ben thiëec, “Yiin, ye bënyaknhom?” Go Jethu bëër, “Aye lueel lôn ye yen bënyaknhom. Yen acî dhiëeth ku yen acî ben pinynhom rin wët tōj kënë, ba jam wët yic. Ku kuat raan cî yic nîc ë wët dië pin.”

³⁸ Go Pilato thiëec, “Ku yic ye kën nō?” Ku ben dhuk ayeer tënë kôc Itharel ku lëk ke, “Acin awuöc ca lëu ba yök yeguöp bi ye luök wei. ³⁹ Ku yeen ë wët piändun ba raan tōj cî mac lony rin Yan Ayum cîn yic luou. Wiëckë ba Bënyaknhom kôc Itharel luöny we?”

⁴⁰ Gokë dhuök ye ke loi kiëu, “Acie këya! Acie yen wicku. Barabath yen awicku.” Ku Barabath ë ye cuär kôc rum.

19

Jethu acî tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

¹ Go Pilato Jethu dôm ku cöl athat. ² Ku jöl apuruuk kër thii tim la kuöth riic yiic ku nêk kek yenhom, ku tēükë alanh mathiän yeköu, ³ ku bikkë tënë ye ku luelkë, “Madho, Bënyaknhom, Bëny kôc Itharel,” ku manjë nyin.

⁴ Go Pilato ben dhuk ayeer ku lëk kôc wën cî kenhüim kut, “Yeen aba thêl ayeer tënë we tënë, ku bäk tîj lôn cîn yen tē bi yen awuöc yök yeguöp ba luök wei.” ⁵ Këya, go Jethu ben ayeer ke ceñ naknak cî looi kuöth ku alanh mathiän yeköu. Ku lueel Pilato tënë ke, “Yen kîn, yen raan!”

⁶ Nawën tînkë, ke kôc kâk Nhialic ku kôc tit kiu ku luelkë, “Piäät tim cî riüu köu.” Go Pilato lëk ke, “Damkë kek we bäk piäät tim cî riüu köu, yen akëc awuöc yök yeguöp.”

⁷ Gokë wët dhuk, “Yök aa la löj ciëenda ye lueel lôn dhil ye nök, rin acî lueel lôn ye yen Wën Nhialic.”

⁸ Nawën pin Jethu wët kënë, ke riöc apêi.

⁹ Ku dhuk kal yic ku thiëec Jethu, “Yiin bäär tēnen?” Go Jethu biët ku cîi bëër thok acin.

¹⁰ Go Pilato lëk ye, “Cîi wïc ba jam kek ya? Tak yinhom lôn nadë ke yen ala riël ba yî

puöl, ku yen ala riel aya ba yï cöl apiëët tim cï rïiu kôu.”

¹¹ Go Jethu bëër, “Yin ala riel tènë ya rin cï Nhialic ye yiëk yï, ku ë yen ale raan cä tääu yicin guöp awuöc rac apëi.”

¹² Nawën pinj Pilato wëlkä, ke wïc apëi bi dhël yök bi yen Jethu puöl. Go kôc Itharel kiu tènë ye ku luelkë, “Të lony yin ye ka ye nyooth lön cïi yin määth kek Bënyñaknhom. Kuat raan rot looi bi ya bënyñaknhom, ee raan ater Bënydan ñaknhom.”

¹³ Nawën pinj Pilato ë wëlkä, ke thel Jethu ayeer ku nyuuc thöny luk tö laar cöl, “Piny cï guiir kuör,” Ku ë cöl Gabata thonj kôc Itharel. ¹⁴ Ku aköl kënë yen aköl guiir kôc röt rin Yan Ayum cïn yic luou. Nawën təcit aköl ciël yic, ke lëk Pilato kôc Itharel, “Bënydun ñaknhom akïn!”

¹⁵ Gokë kiu tènë ye, “Näk! Näk! Piäät tim cï rïiu kôu!” Go Pilato ke thiëec, “Wiëckë ba Bënydun ñaknhom piäät tim cï rïiu kôu?”

Go kôc käk Nhialic bëër, “Bänyda ë tök, ee bënyñaknhom Roma!”

¹⁶ Go Pilato ke yiëk Jethu bik la piäät tim cï rïiu kôu.

Jethu acï piäät tim cï rïiu kôu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokë Jethu däm. ¹⁷ Ku ler ayeer ke ket timden cï rïiu, ke jiël geeu bi la tē cöl Golgotha. (Ku wëtde yic, gən la guen-ñen cīt apen nhom raan.) ¹⁸ Ku jolkë piäät tim cï rïiu kôu. Ku piëtkë kôc karou aya tiim cï rïiu kôöth, raan tök lön cuëc ku raan dët lön cam. Ku Jethu ciël kamken. ¹⁹ Go Pilato awuöc göt bi tääu tim cï rïiu nhom. Ku kën cï göt akïn, “JETHU RAAN NADHARET, BËNYÑAKNHOM ITHAREL.” ²⁰ Ku kôc juëc aake cï kënë kueen, rin tən cï Jethu piäät tim cï rïiu kôu thïn, acïi mec ke geu. Ku wët ëcï göt thonj kôc Itharel ku thonj kôc Roma ku thonj Gïrik. ²¹ Go kôcdüt käk Nhialic Itharel lëk Pilato, “Duk ye göt, ‘Bënyñaknhom kôc Itharel,’ anuëën ba göt, ‘Acï mony kënë lueel, yen ë bënyñaknhom kôc Itharel.’ ”

²² Go Pilato bëër, “Kë ca göt arëër ke ca göt.”

²³ Nawën cï apuruuk Jethu piäät tim cï rïiu kôu, ke löm aläthke ku tekkë keyiic ñuan, abanj tök tènë apuruök tök. Ku lömkë alanh

kôu aya cï kôoc këdiët tök, jôok yeyeth yet piny. ²⁴ Ku luelkë kamken, “Dukku tem kôu, cuetku gek buk tñj bi lööny tènë ña.” Kënë acï rot looi bi wët cï göt athör theër wël Nhialic yic rot tiëen tēde,

“Keek aaci aläthkië tek kamken, ku cuetkë gek rin alanhdiën kôu.”

Kënë yen acï apuruuk looi ayic.

²⁵ Ku tēthiök kek tim cï rïiu Jethu, diäär aake kääc thïn, man ku nyankën ë man, Maria tñj Klopeth ku Maria Magdalena.

²⁶ Nawën tñj Jethu man ku raan ye buöth nhieër ke kääc aya ë tēen, ke lëk man, “Tik manhdu akïn.”

²⁷ Ku ben lëk raan ye buöth wën, “Moor akïn.” Ku yaköl guöp ke wïc raan ye buöth awën piny paande.

Jethu acï thou ayic

²⁸ Nawën ñic Jethu lön cï këriëec ëbën thäap, ke lueel bi wët cï göt athör theër wël Nhialic yic rot tiëen, “Yen anëk rou.”

²⁹ Ku töny cï thiän muön wac ë tö thïn, gokë alath luöt möu yic, ku tēükë wai thok, ku yôckkë yethok. ³⁰ Nawën cï Jethu muön wac jooc ke lueel, “Wët acï thäap.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu acï gut puöu

³¹ Go kôc Itharel Pilato thiëec bi ke puöl bik kôc cï piäät tiim cï rïiu kôth dhonj kuöl, ku nyëikë guäpken tiim cï rïiu kôth. Ku ë loikë këlä rin ye yen aköl niën Dhiëc, ku acik ye wïc bi guäpken rëer tiim cï rïiu kôth aköl niën Dätem, rin yen aköl yandit apëi. ³² Go apuruuk la ku dhonjë kuöl raan tök ku kuöl raan dët, ë kôc cï piäät tiim cï rïiu kôth kek Jethu. ³³ Nawën bikkë tènë Jethu, ke tñjkë lön cï yen thou ku cik ben dhonj kuöl. ³⁴ Go apuruönj tök Jethu gut puöu tñj, go riëm ku pïu kuër nyin yic. ³⁵ Ku raan cï kënë tñj acï lueel rin bi wek ye gam aya. Wët cï lueel ë yic, ku yeen anic lön ye yen wët yic yen lueel. ³⁶ Kënë acï rot looi bi wët cï göt athör theër wël Nhialic yic rot tiëen, “Acïn yuömden bi dhonj.” ³⁷ Ku ben lueel tēdēt athör yic ëlä, “Ku aabi daai raan yen cik gut.”

Jethu acï thiök

³⁸ Nawën ë kënë cök ciëen, ke Jothep raan gen Arimatheo bō tēnē Pilato ku thiëec bi guōp Jethu nyaai. (Jothep ë ye raan Jethu buōth ci gam, ku aye moony rin riōc yen bāny Itharel.) Go Pilato lēk ye lōn ci guōp puōl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹ Go Nikodemo, raan wāär ci kan la tēnē Jethu wakōu, rot māt Jothep ku ë muk miök n̄ir cōl mira ci liāap wāl dēt cōl aloē. ⁴⁰ Go rōor wēn karou guōp Jethu lōom ku derkē kōu alath ke ci wāl n̄ir tāau thīn, rin kēnē yen ë tē ye kōc Itharel guiēr guōp raan ci thou bi jāl thiōk. ⁴¹ Ku tēwēn ci Jethu nōk thīn gōr ë tō thīn, ku ran yam ë tō gōr yic, ku ë cīn raan ci kan thiōk thīn. ⁴² Ku rin bi yen akōl yan kōc Itharel nhiāk, ku rin thiōk ran aya, gokē guōp Jethu tōōu thīn.

20

Ran aci yic lāau

¹ Riel yic akōl Nhialic ke piny not la dur, ke Maria Magdalena la ran nhom, go alēl tīn ke ci nyaai ran thok. ² Go rin tēnē Thaimon Pīter, ku tēnē raan dēt Jethu buōth nhiēer Jethu, ku lēk ke, “Kōc aaci Bēny nyaai ran yic ku akucku tē ci kek ye tāau thīn.”

³ Go Pīter ku raan Jethu buōth dēt wēn lōony dhōl, ku lekkē ran nhom. ⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buōth dēt wēn kat apēi tēnē Pīter, ku ye yen kōn yet ran nhom. ⁵ Go guṇ ku tīn alanh wāär ci Jethu der, ku akēc la alōnthīn. ⁶ Go Thaimon Pīter guō bēn ku ler ran yic. Go alēth tīn ke rēer piiny, ⁷ ku alanh ci Jethu kum nhom ēcī rēer kek alēth kōk, ēcī mat yic tēde rot. ⁸ Go raan Jethu buōth dēt wēn ci kan yet ran nhom jāl la alōnthīn, ku gēm. ⁹ (Ku keek aake not ke kēc wēt athōr thēer wēl Nhialic deet yic, athōr ye lueel lōn bi yen rot dhiel jot thou yic.) ¹⁰ Go kōc ye buōth jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuōth Maria Magdalena

¹¹ Kaam wēn Maria ë kāac ayeer tēthiāk kek ran ke dhiau. Ku tēwēn not dhiēu yen ke guōn ku luiit ran yic, ¹² Ku tīn atuuc nhial ci ruk alēth yer karou, ke rēer tēwāär ci guōp Jethu tōōu thīn, tōk tē la yenhom ku dēt tē la yecōk. ¹³ Gokē thiëec, “Tik, ye rin nō dhiēu

yīn?” Go lueel, “Keek aaci Bānydiē nyaai, ku akuōc tē ci kek ye tāau thīn.”

¹⁴ Kaam wēn lueel yen kēnē, ku jōl wel yenyin ke tīn Jethu ke kāac yelōm, ku akēc n̄ic lōn ë yen Jethu. ¹⁵ Go Jethu thiëec, “Tik, ye rin nō dhiēu yīn? Yenja wīc?” Go tak lōn ë yen raan lui dom yic, ku lēk ye, “Bēny, na ye yīn ci ye nyaai, ke lēk ya tē ci yīn ye tōōu thīn, ku yen abi la ba la lōom.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Maria.” Go yenhom wēl ye ku lueel thon kōc Itharel, “Rabuni,” ku wētde yic, “Raan piōc.”

¹⁷ Go Jethu lēk ye, “Duk ya gōt rin yen not ya kēc yet nhial tēnē Wā. Ku yīn lōor tēnē wāmāthkiē ku lēk ke, ‘Yen adhuk ciëen tēnē ye, yen ë Wā, ku ye Wuurdun, Nhialicdiē ku ye Nhialicdun.’ ”

¹⁸ Go Maria Magdalena jāl ku le lēk kōc ye buōth lōn ci yen Bēny tīn, ku lēk ke wēl ci Jethu lēk ye.

Jethu aci rot nyuōth kacken ye buōth

¹⁹ Naṇon thēēi ya akōl Nhialic wēn, ke kōc ye buōth aake ci rōt mat yōn ci riit thok, rin riōc kek bāny Itharel. Go Jethu bēn ku kēec kamken ku lueel, “Bi dōr rēer kek we.”

²⁰ Wēn ci yen jam kēlā, ke nyuth ke yecin ku yelōm. Go kōc ye buōth puōth miēt apēi wēn tīn kek Bēny. ²¹ Ku ben Jethu lēk ke, “Bi dōr rēer kek we, cīmēn ci Wā ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²² Wēn ci yen jam kēlā, ke jōl wēēi kenhīim ku lueel, “Lōmkē Wēi Nhialic. ²³ Na pālke adumuōm kōc piny, ka pēl piny, na cāk ke pēl piny, ka cīi pēl piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, cōl Acueek, raan tōk kam kōc kathiāär ku rou ye buōth, ee liu thīn wēn bi Jethu. ²⁵ Go abiōth kōk lēk ye, “Bānyda acuk tīn.”

Go Thomath lēk ke, “Na cie tētōök wāär ci ye piāat kek tiēn yecin, ku tāau yacin ë tētōökkā yīc, ku tāau yacin yeyōu aya, ka cā kōn gam.”

²⁶ Nawën nin kabēt cök, ka abiōth aake ci rōt bēn mat yōt ku Thomath ë rēer thīn ke ke, ku yōt ēcī riit thok. Go Jethu bēn kōc kamken ku lueel, “Bi dōr rēer kek we.”

²⁷ Ku jōl lēk Thomath, “Tāau yīcin tēn, ku tīn ciēnkiē ku jot yīkōk ba yīcin tāau yāyōu.

Päl kënë yin kân dhöl yiic, ku gam!” ²⁸ Go Thomath bëër, “Bänydië ku Nhialicdië.”

²⁹ Go Jethu lëk ye, “Ca gam rin ci yin ya tîj? Ye këpuoth bi yiëndë tënë kəc bi gam ke kəc ya tîj!”

Wët wïc athör kënë bi nyuõth kəc

³⁰ Jethu aci kädit jân göi looi kacken ye buõth nhüim, ku keek aa kəc göt athör kënë yic.

³¹ Ku kakkä aaci göt rin bæk gam lön ye Jethu Wën Nhialic ci lóc, ku bæk pîr yök ë rienke tẽ ci wek gam.

21

Jethu aci rot nyuõth kəc ye buõth kad-horou

¹ Nawën ë kakkä cök ciëen ke Jethu ben rot nyuõth kacken ye buõth wär Tiberia you. Ku tẽ ci luõi ye akîn. ² Thaimon Pîter kek Thomath (cöl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wëët Dhubedi, ku kəc kök karou Jethu buõth, aake rëër tëtök ëbën. ³ Go Thaimon Pîter lëk kəc wën, “Yen ala msi.”

Gokë lëk ye, “Yok aabi cath kek yi.” Gokë la ku lek riäi yic, ku acin kë cik döm ë wëër kënë yic ëbën.

⁴ Tëwën bëi aköl nyin, ke Jethu ë kääc wär you, ku akęc kacken ye buõth njic lön ë yen Jethu. ⁵ Go lëk ke, “Riënythii, cîn kë cäk döm?” Goke bëër, “Acin këdän.”

⁶ Go lëk ke, “Cuatkë buoi lön cuëny riäi, ku kân aa bæk döm thîn.” Gokë buoi cuat ku göök ke bik miit rin juëc rec apëi.

⁷ Go raan Jethu buõth nhüer Jethu lëk Pîter, “Kën ë Bëny.” Nawën pin Thaimon Pîter lön ye yen Bëny, ke ruk alanhde yekäu (rin ci yen aläthke däk bei ëbën) ku thuëet wüir. ⁸ Go abiõth kök lök bën ke cath riäi, ke thel buoi ke ci thiän rec. Ku keek aake cii mec apëi kek agör, aake cit akääth bian tök. ⁹ Nawën keëckë piny ke tîj many ë miim ke dëp ku rec ke ci tääu mæc kek ayup. ¹⁰ Go Jethu lëk ke, “Bëëikë rec abëk rec awën cäk döm.”

¹¹ Go Thaimon Pîter la riäi yic ku miit buoi wär thok ke ci thiän rec dît, ku rec ëbën aa buõt ku thiärdhiëc ku diäk. Tëwën cök rec juëc këlä, buoi akęc yic rëet. ¹² Go Jethu

lëk ke, “Bäk, miëthkë.” Ku acin raan tök kam kəc ye buõth ci ye cak thiëc, “Ye yin na?” Rin njic kek ye lön ye yen Bëny. ¹³ Go Jethu rot cuot ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi këya kek rec.

¹⁴ Këlä, Jethu aci rot nyuõth kəc ye buõth kën yen yic diäk, tëwën ci yen rot jät kam kəc ci thou.

Jethu ku Pîter

¹⁵ Wën ci kek mîth ke lëk Jethu Pîter, “Thaimon wën Joon, nhia ya apëi tën tẽ nhüer käckä ya?”

Go bëër, “Ee këya Bëny, anjic lön nhüer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.”

¹⁶ Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhia ya apëi?”

Go bëër, “Ee këya Bëny anjic lön nhüer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.”

¹⁷ Ku ben Jethu thiëc arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhia ya?”

Go Pîter puöu dak rin ci Jethu ye thiëc arak dët ye kek diäk, “Nhia ya?” Ku lëk ye, “Bëny, yin anjic këriëc ëbën, ku yin anjic lön nhüer yen yi.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath,

¹⁸ Wët yic alëk yi, wäär not ye yin riënythii ke yin ye rot guir ku löör tẽ wïc piändu, ku tẽ bi yin dhiöp ke yin abi yicin yaak tuen, ku raan dët abi der ku thel yi tẽ cii wïc ba la thîn.”

¹⁹ Kakkä aaci Jethu lueel bi nyuõth Pîter tẽ bi yen thou thîn, ku bi kəc cöl aaye Nhialic leec thîn. Ku jöl Jethu lëk ye, “Buõth ya.”

Jethu ku raan dët ye buõth

²⁰ Go Pîter yenhom wel ku tîj raan dët ye buõth nhüer Jethu ke buõth ke, raan wäär thiäak kek Jethu wäär mîth kek, ci Jethu bën thiëc ëlä, “Bëny, yena bi yi la gaany?”

²¹ Wën tîj Pîter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dëtë, bi yiëndë?”

²² Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bi pîr yet aköl bi yen bën, ke yenö tënë yi? Yün ëmën buõth ya.”

²³ Go wët thiëi piny kam kəc buõth Jethu lön raan Jethu buõth kënë acii bi thou. Ku akęc Jethu lueel lön cii yen bi thou. Aci

lueel, “Na wiēc bī pīr yet aköl bī yet bēn ke yenjö tēnē yī?”

²⁴ Raan kēnē yen ē raan Jethu buo̯th jam kāk cī tīn, ku yen ē gēt ke aya, ku aŋic lōn wēt cī lueel ē wēt yic.

²⁵ Ēmēn kajuēc kōk aatō thīn, kāk cī Jethu looi. Na ke cī gāt piny ēbēn, tōk ku tōk, ke yet aya thōōn lōn piny ēbēn acīi lēu bī athör gāt jot.

Luoi Atuuc Jethu Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buøth athör Wël Jethu cī Luka gët. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bī nyuøth tē cī Wēi Nhialic kōc ke kōŋ Jethu buøth kuony thīn, ku bīk Wët Puøth Yam riēnke thiāi piny Jeruthalem ku Judia yic ēbēn, ku Thamaria ku jōl a pinynhom ēbēn aya. (1-8) Yeen, anyikōl ē cāth kōc cī gam, cīmēn wäär jōk yen rot kam kōc Itharel agut tē bī yen jāl a gam tēnē kōc pinynhom ēbēn. Ee wīc raan gāt athör bī kōc ye kuen nīc ku detkē yic aya, lön kōc cī gam aacie kōc ke man kōc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kōc cī gam ē tē ye kōc Itharel yanhdēn thēek thīn yen ē jōl thāap.

Alēu bī luoi Atuuc Jethu tek yic ē diāk, ku bī nyooth tē cī Wët Puøth Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thīn, ku jōk akuut kōc cī gam kecōk. Luoi Atuuc acī tek yic kēlā, (1) Cāth kōc cī gam, jōk Jeruthalem la nhial Jethu cōk ciēēn, (2) Wët Puøth Yam acī yet wuøt kōk yiic pan Palehtinia, (3) Ku ler tuēŋ aya lōŋ wārdīt Adēkdiēet agut bī yet Roma.

Kēdīt cī tīc Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wēi Nhialic cī bēn kek riēl kōc cī gam gup Jeruthalem akōl Yan Ayum cīn yic luøu, ku ler tuēŋ ke tiit ke. Ku yīk akut kōc cī gam kek kōcken dīt riēl, kājuēc cī rōt looi yiic cī lueel athör yic. Wët kōc cī gam tuēŋ acī gët kāk cī lēk kōc yiic, ku kāk cī rōt looi cī gët athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riēl ē wēt kēnē nyuøth pīr kōc cī gam yic, ku jōl amēt ē rot akut kōc cī gam yic aya.

Kāk tō thīn

Guiēr kōc nīc kāk cī rōt looi 1:1-26

Lōŋ cī Jethu lueel ciēēn ku athōnde 1:1-14

Raan cī kuany nyin Judath 1:15-26

Kē cī nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kē cī nyooth Judia ku Thamaria 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tuēŋ 13:1-14:28

Amat nhom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ē rou 15:36-18:22

Atuc ē diāk 18:23-21:16

Paulo acī mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

¹⁻² Tēnē Thiōpiluth athōrdiēn tuēŋ yic, ŋen acī gët kāk cī Jethu looi, ku kāk cī piøøc tēwäär jōk yen luøide cōk, agut akōl jōt ye nhial. Tēwēn kēc Jethu guø ŋāth nhial, ēcī wēt than piny ē riēl cī Wēi Nhialic yiēk ye, tēnē kōc cī lōc bīk atuøøcke. ³ Nīn thiārŋuan thuōnde cōk ciēēn, Jethu ēcī rot nyuøth arak juēc tēnē atuøøcke, ku bīk nīc, ke cīn diu, lön nadē ke yeen aŋot pīr. Yeen ēcī atuøøcke tīŋ ku jīēm ke ke kāk bāāny Nhialic. ⁴ Ku nawēn cā atuøøcke kenhīm mat tētōk, ke thōn ēlā, “Duøkkē jiēl Jeruthalem. Tiētkē Wēi Nhialic cī Wā thōn bī tuøc we, wäär ca lēk we. ⁵ Joon acī kōc muøøc nhīm ē pīu, ku nīn lik, Wēi Nhialic bī we muøøc nhīm abī tuøc we.”

Jethu acī ŋāth nhial

⁶ Nawēn cī Jethu rōm kek atuøøcke, ke thiēckē, “Bēny, ba kōc Itharel cōl aa ben mac emēn?”

⁷ Go Jethu bēēr ēlā, “Akōl le yen kē bī looi, ku kāk bī looi, aaye Wā guiēr riēlde, ku acīn kēdun thīn bāk nīc ye nēn bī kek rōt looi. ⁸ Ku na la Wēi Nhialic bēn, ka bī we yiēk riēl, ku wek aabī jam riēnkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamaria, ku jōl a pinynhom ēbēn.” ⁹ Wēn cī yen jam kēya, ke jōt nhial, ku ē dēi kek, ku kum luāt bīk cī ben tīŋ.

¹⁰ Ku jōlkē līth ke dōt nhial, ku Jethu ke jiēl. Tēēn nyin yic ke rōōr karou cī ruk alēth ŋer bō, ku kēēckē atuuc lōm, ¹¹ ku luelkē, “Kōc Galilia, ŋēō ye wek kōøc ke we dōt nhial? Yen Jethu, cī nyaai tēnē we ku ŋēth nhial, abī la dhuk tēcīt tē cī wek ye tiēŋ thīn ke la nhial.”

Mathayo acī kuany nyin Judath

¹² Kaam wēn, ka atuuc Jethu jiēl gōn Olip nhom thiāak kek gēu ke cīt kilomīter tōk, ku dhukkē geeu Jeruthalem. ¹³ Keek aaci jāl yet geeu ku lek ŋōn yen ciēŋ kek thīn. Atuc Jethu, aake yī Pīter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith

wën Alpawuth, ku Thaimon, raan man kəc thāi bīk panden mac, ku jəl a Judath wën Jemith. ¹⁴ Keek aake ye lac röm ku röökkē ke ya akut, kek diäär kək ku Maria man Jethu ku wämāthakēn.

¹⁵ Nīn lik cök, ke kəc cī gam cīt raan buəət ku thiār-rou ēbēn, aake cī kenhīim mat. Go Pīter rot jət ku jiēm, ¹⁶ “Wämāthkiē, wēt cī gət athör Wël Nhialic yic abī rot dhiel tiēn. Wēi Nhialic ēcī wēt lək Debit kē bī rot looi aköldā tēnē Judath, raan bī Jethu nyuōth kəc dām ye. ¹⁷ Judath ē ye raan akuōtda, ku yeen ēcī Jethu kuany bī la aban luoi bī looi luide yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wēu cī Judath riəp luoi rəc cī looi, aaci yen ke dom ɣəc, dom yen reet yen yeyic thīn ku thou. Kēnē, aaci kəc ke ciēn Jeruthalem piŋ ēbēn, ku jəlkē dom kēnē aa cəal thuənden, rin cəl Akeldama, ku wētde yic “Ee Dom Riēm.”)

²⁰ “Ku aci gət athör Waak Nhialic yic ēlä, ‘Bī yōnde yic ciēn kē tō thīn, ku cīn raan ciēn thīn.’

“Ku ēcī gət aya kēlä, ‘Bī raan dēt nyiēnde löök yic luoi yic.’

²¹⁻²² “Kēya, raan adhīl rot māt ɣo, ku bī ŋic cīmēnda lən cī Jethu Bānyda rot jət ran yic. Raan buk māt ɣoyiic adhīl a raan tōŋ akuōtda. Ku ē raan ŋic kəŋ tēyən jəək Joon luoiden miəc nom cök, ku jəl a tēwäär ye ɣok cath kek Jethu agut aköl jiēl yen tēnē ɣo bī yāth nhial.”

²³ Ku jəlkē kəc karou gut rin, Jothep ku ē ŋic aya ke cəl Barthabath (ē cəl Juthtuth aya), ku Mathayo. ²⁴ Ku röökkē ēlä, “Bēny, yīn aŋic kē tō raan ēbēn puəu, kēya, nyuōth ɣo raan tōŋ nhīar kamken karou, ²⁵ ku bī luui ke ya atuuc nyin Judath wäär cī nyāān piny, ku ler tēnē yen ye tēde.” ²⁶ Ku jəlkē cuet gək, ku bīk raan tək kuany kam ē kəkä karou. Ku raan yen cīk bēn ləc ē ye Mathayo, ku jəl mət akut atuuc kathiäär ku tək yic.

2

Bēn Wēi Nhialic

¹ Na la aköl Yan Ayum cīn yic luou bēn, ka atuuc Jethu kuut kenhīim ɣən tək. ² Kam wën ke pək wei arööl dēt piŋkē nhial, ku

yen arööl kēnē ē cīt arööl yomdīt ril. Ku jəl arööl ɣən awën rēer kek thīn thiōŋ yic. ³ Ku tiŋkē lək mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tək kamken ē ye kē cīt liem mac nyuc yenhom. ⁴ Keek ēbēn, aake cī Wēi Nhialic lööny kegup ku jiēm kē thok kək, rin cī Wēi Nhialic ke yiək riəl ku bīk jam thok kək cie thuəkken.

⁵ Kəc juēc Itharel ke ciēn wuöt kək yiic pinynhom, kəc ke ye Nhialic door aake rēer Jeruthalem ē nīnkā. ⁶ Wën cī kek arööl piŋ, go kəc juēc röt kuōt. Kəc ke cī röt kuōt aake cī gāi, kē ye atuuc Jethu jam thuəkken. ⁷ Wën cī kek gāi apēidit gokē jam ke cī keröt jət apēi, “Keek kəc jam kēlä aa kəc Galilia! ⁸ Ye kēdē, bīk aa jam thuəkkua? ⁹ ɣook ēbēn ɣok aa kəc wuöt kək cīmēn Parthia, Mede ku Elam, ku jəl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰ Ku jəl aa Prigia ku Pampilia. Ku jəl a Ijip ku bēi kək pan Libia thiäak kek Thirene. Ku kəc kək ɣoyiic aa kəc wun cəl Roma. ¹¹ Kəc kək aa kuat Itharel. Ku kəc cie kəc Itharel cī yāthken waar bīk yanh Itharel gam. Ku kəc kək ɣoyiic aa kəc pan Kret ku pan Arab. Ku ē yen ŋot ye ɣok ke piŋ ke jam thuəkkua, ke luel kädīt cī Nhialic looi.” ¹² Aake cī gāi, ku muumkē nhīim kē bīk lueel, gokē röt aa thiēc kamken, “Yenō ye nyuōth yen kēnē?”

¹³ Go kəc kək atuuc Jethu bui, ku luelkē ēlä, “Kəkä aaci wiēt mōu!”

Jam Pīter tēnē kəc Itharel

¹⁴ Tēnē, ke Pīter kam atuuc Jethu kathiäär ku tək jət rot, ku kēc ku jəl jam ke cī yeröl jət tēnē kəc Itharel awën cī röt kuōt, “Wek wärkiē, wämāthkiē Itharel, ku jəl aa wek kəc ciēn gen Jeruthalem, piŋkē wētdiē apath, ku ba we lək kē cī rot looi. ¹⁵ Kəc yakē lueel ka cī muəl mōu, aa kēc wiēt, tēcīt tē ye wek ye tak thīn, aköl akēc tōŋ, aŋot ye riəl. ¹⁶ Ku wēt cī Juel raan kək Nhialic tiŋ lueel wäär akīn,

¹⁷ ‘Acī Nhialic lueel, lən kē bī looi aköl le nīn thök akīn,

ɣen abī Wēikiē tuəc kəc ēbēn.

Wätkun ku nyiərkun aabi kē bī rot looi aköldā lək kəc.

Riënythii kun aabī nyuōōth, ku rōōrkun dīt aabī nyuāāth arak juēc aya.

18 Ee yeen, agut aluakkiē rōōr ku diāār, nīnkui bī bēn.

Yēn abī wēikiē tuōc kōc ē nīnkā, ku keek aabī kāk bī rōt looi aa lēk kōc.

19 Yēn abī kādīt jāṅ gōi looi nhial, ku kājuēc jāṅ gōi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiāṅ riēm, ku mac, ku jōl a tol dīttet.

20 Akōl abī nīip nyin, ku pēei abī thiēth cīmēn riēm

ee kaam kēc akōldīt puōth bēn Bānyda guo yēēt.

21 Ku raan bī Nhialic rōōk ku bī ye kony abī poth bī cīi la pan mac.’

22 “Piēṅkē wēlkā, wek wāmāthkiēn cōl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan cī riēl Bānyda nyuōōth ke cīn diu kākken dīt jāṅ gōi cī Nhialic looi riēnke. Ee kē ṅiēckē kek we, rin aaci rōt looi kamkun. 23 Cīt tē cī Nhialic ye guēer thīn, Jethu ē bī thōn we, ku bāk nōk cīmēn cī wek ye puōl ku bī kōc rēc la gup adumuōōm nōk, ku piēētkē tim cī rīiū kōu. 24 Ku yeen aci Nhialic cōl aben pīr thou yic, wēn cī yēn Jethu nyaai riēlde thou yic, rin ēcīi rot kōṅ lēu yēn lōn bī Jethu teem thou yic.

25 “Aṅicku lōn ēcīi rot bī lēu rin ēcī Debit lueel ēlā,

‘Yēn ee Nhialic tīṅ ṅanhom akōlriēēc ēbēn, ku yēn athiōk kek yēn, ku yēn acīn kē bā diir.

26 Rin ee wēt kēnē, yēn amit puōu.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit puōu.

Ku cōk amēn bī yēn thou, ke yēn abī thiōk ke ṅa ṅōth kē bī Nhialic luōi yēn,

27 rin Nhialic acīi guāpdiē bī puōl bī rēēr kam kōc cī thou,

ku Nhialic acīi ṅa bī puōl ba dhiāth raṅ yic yēn raande.

28 Yīn Nhialic, yīn acā nyuōth dhēl pīir akōlriēēc ēbēn,

ku jōl aa rēērdu kek yēn, abā cōl amit puōu.’

29 “Wāmāthkiē, wek aaba dhiēl lēk kē ṅiēc rin wādan dīt cī wēlkā lueel. Yēn Debit aci thou ku thiāk, ku raṅde kīn aa dēei yok, agut cī ya akōl. 30 Yēn Bēnynaknhom wāār pīir yēn ē ye raan kāṅ tīṅ, kāk bī rōt looi akōldā, ku lēk ke kōc, ku ē ṅic kē cī Nhialic lueel ke

bī luōi ye. Nhialic ēcī yepuōu tōṅ lōn nadē ke bī raan tōk kuatde yic, looi keye bēny cīmēnde. 31 Debit ēcī kē bī Nhialic looi tīṅ, go jāl jam lōn bī Raan cī lōc ku dōc rot jōt raṅ yic wēn cī yēn ye lueel ēlā, ‘Yēn ē kēc nyāāṅ kam kōc cī thou, guāpde ē kēc dhiāth raṅ yic.’

32 “Nhialic ēcī Jethu jōt bei raṅ yic bī bēn pīr, ku yēn ku atuuc kōk Jethu acuk tīṅ yēn yiny cī rot looi. 33 Jethu aci jat nhial ku nyuuc kōṅ cuēc Wun, ku ē yēn aci yok tuōc Wēi Nhialic, cīt tēwāār cī Nhialic ye lueel thīn. Ku kē cāk tīṅ ku piēṅkē ēmēn ē ye kēn cī Nhialic lueel ka bī tuōc yēn aci lōōny yogup. 34 Acie Debit yēn cī la nhial, ee cī lueel,

‘Ee cī Nhialic lēk Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōṅdiēn cuēc,

35 agut akōl bī yēn kōc man yīin cōl aloi nhīim, ku bīk yīcōk.” ’

36 “Wek kōc pan Itharel ēbēn, dhiēlkē ṅic alanden lōn nadē ke Jethu yēn cāk piāāt tim cī rīiū kōu, yēn aci Nhialic looi bī ya yēn Bēny, ku ye Raan cī lōc ku dōc.”

37 Wēn cī kōc cī rōt kuōōt wēt Pīter piṅ, gokē ya tak yic ke diēer kē bīk looi, ku thiēckē Pīter ku atuuc kōk Jethu, “Buk ṅō looi wāmāthakua?”

38 Go Pīter bēēr, “Dhuōkkē wēpuōth ciēēn adumuōōmkun yīic, ku cāl kē rōt aa muōc nhīim bāk aa kōc Jethu Krītho, ku bī Nhialic adumuōōmkun pāl piny, ku wek aabī Nhialic muōc wēike, ku bī lōōny wegup.

39 Kēnē yēn cī Nhialic yepuōu tōṅ, ka bī yīēk we ku miēthkun, ku kōc bēēi kōk mec, ku kōc ēbēn ye Bānyda Nhialic cōl bīk aa kacke.”

40 Pīter aci kōc lēk ku jiēēm kēnhīim ēlā, “Kuōnykē rōt ku bāk liu awuōc yic, awuōc yēn bī tēm kōc rēc akōlē!” 41 Kōc juēc ē kōc awēn yīic aaci kē cī Pīter lēk ke gam, ku cāl kē rōt amuōc nhīim, ku ē cīt tēnē raan tīim kadiāk kek aaci bēn muōc nhīim akōl kēnē, ku mētkē akuōtden yic.

42 Keek aaci rēēr bī atuuc Jethu ke piōc, ku yekē atuuc Jethu kony kāk yekē looi yīic ku mīthkē tētōk, ku yekē rōm ku rōōkkē tētōk.

Tē cī kəc cī wēt Jethu gam pūr thīn kamken

⁴³ Kājuēc jān gōi aaci Nhialic cəl aa looi atuuc Jethu, ku yen aci kəc juēc cəl ariōc. ⁴⁴ Kəc cī gam ēbēn aaci rēer bīk ceŋ tətōk, ku yekē rōt kony kedhie bīk kəŋ aa wēer kamken. ⁴⁵ Aaci kək tō ke ke bēi yiic aa yaac wei, ku yekē wēu tək rōt, ku raan tōk ē ye yiěk wēu bī kəkken wic lēu. ⁴⁶ Kek kəc cī wēt Jethu gam aake ye rōm akōlakōl luěk Nhialic kəc Itharel yic, ku yekē rōm bāāiken yiic ku mīthkē ke cī mīth bēth ku rēerkē ke mit puōth, ⁴⁷ ku yekē Nhialic leec ku lec kəc kək ke aya. Ku ye Nhialic akuōt den juak yic akōlakōl kəc kek cī Nhialic cəl aa poth kērac yic.

3

Raan aduany aci kony

¹ Ÿon akāl tōk, tātān akōl, tē ye kəc rōōk, Pīter ku jəl a Joon aake cī la kal luan Nhialic ye kəc Itharel rōōk thīn bīk la rōōk. ² Wēn cī kek yet kal cəl Kal Dhēn thok, ke yōk mony cī dhiēeth ke ye aduany. Yen mony kēnē ē ye cool tē jət ye kal thok, ku bī kəc la kal luan Nhialic ya lim wēu. ³ Nawēn tīn Pīter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴ Gokē dōt nyin ku lēk Pīter ye, “Daai ē yook!” ⁵ Gokē dōt, ku ye yōk yepuōu ciēt la kē bī yōk tēnē ke.

⁶ Go Pīter lēk ye, “Ÿen acīn wēu ba yiěk yi, ku yīn aba yiěk kē tō kek ya, ‘Yīn aya yōōk, rin Jethu raan Nadharet, jət rot ku ba cath!’ ” ⁷ Ku dōm kōŋ cuēc, ku kony bī rot jət. Kaam wēn ke cōk ku kuiēc monytui go guō riel, ⁸ ku puur rot nhial ku kēēc cōkke ku cieth. Ku ler kal luan Nhialic ke keek ke cath ke thuēt nhial, ke lec Nhialic. ⁹ Ku kəc tō luan Nhialic ēbēn ē cīk tīn ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ ku wēn cī kek ye njic ke mony dhie nyuc kal cəl Kal Dhēn thok ku līm, gokē gāi apēidit ku nyamkē kethook, ku yekē rōt thiēc kē cī rot looi tēnē ye.

Jam Pīter luan Nhialic

¹¹ Wēn cī mony aduany Pīter ku Joon kuak yiēth, go kəc ke tō kal luan Nhialic yic gāi ēbēn, ku rin kē tēwēn rēer kek thīn kāt cōk, Kān Tholomon kal luan Nhialic yic. ¹² Nawēn tīn Pīter kəc, ke lueel, “Wek kəc

Itharel, yenō ye wek gāi kē cī rot looi, ku yakē līth yō? Yakē tak lōn nadē ke ye riel da ku piathda yopēc yen kony yōk mony kēnē bī cath? ¹³ Nhialic wārkuān dīt Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yen aci riel yiěk aluonyde Jethu. Ku yen aa cāk gam tēnē kəc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bī Pilato cī lony cək alōn wic yen ye bī lony. ¹⁴ Yen Jethu ē ye raan Nhialic ku ē ye raan path, ku wek aaci kuc ye, ku lēkkē Pilato bī wētdun gam bī raan yen cī kəc nōk lony, ku ye Jethu yen nēk. ¹⁵ Ku ē kēya, wek aaci raan nōk raan yen dhēl pīr nyooth, ku yeen aci Nhialic jət raŋ yic bī pīr ku acuk tīn ke cī rot looi. ¹⁶ Ee rielde yen Jethu, yen aci mony aduany cəl acath. Kē cāk tīn, ku njieckē ē loi ku wēt cī yōk Jethu gam, ee wēt cī yōk wēt Jethu gam yen aci ye cəl apuōl, agut tē cieth yen wenhīim cīt ēmēn.

¹⁷ “Ku ēmēn wek wāmāthkiē, anieckē yen kē cāk looi kek we ku bānykun cī wek Jethu nōk, ee luōikē ke kuōckē. ¹⁸ Ēcī Nhialic lēk kəc kāk Nhialic tīn thēer lōn bī raan luāk kəc gum, ku yen aci rot dhiēel thīn ke ye yic kēya. ¹⁹ Ke yeen, pāl kē luōi kārēc, ku ye wēt Nhialic yen gamkē, ku bī Nhialic adumuōōm cāk looi pāl piny, ²⁰ ku na luōikē kēya, ka akōldā ke Nhialic abī we yiěk riel Wēike, ku abī we tuōc Jethu yen cī lōc tēnē we ku bī we kony. ²¹ Jethu abī rēer pan Nhialic agut akōl bī kəŋ ēbēn bēn waar piiny bīk aa yam, cīt tē cī Nhialic ye lueel thīn thēer wāar tēnē kōcken kākke tīn.

²² “Yeen ēcī Mothith lueel ēlā, ‘Nhialic-dun abī we tuōc raan kəŋ tīn, cīmēn cī yen ya tuōc we, ku yeen abī ya raan kuatdun. ²³ Ku wek aadhil kēriēc ēbēn bī lēk we gam. Ku raan cī wēl raan kəŋ tīn bī gam, acī bī mat kəc Nhialic yiic.’ ²⁴ Ku kəc kəŋ tīn, la kē cīk lueel agut cī Thamel, ku kəc cī lōk bēn yecōk aaci kē loi rot ē nīnkā lueel. ²⁵ Kāk cī Nhialic lueel ka bī luōi we, kāk cī kəc kəŋ tīn lēk we aa kākun. Ku week dhiēkē rōt mat thīn, ku bāk kē cī Nhialic lēk wārkuān dīt ka bī yiěk ke tek wedhie. Cīmēn yōn cī yen ye lēk Abaram ēlā, ‘Ku kuatdu yic yen abī yēn kəc pinyhom dōc.’ ²⁶ Ke yen Nhialic aci raan bī kēde bēn looi lōc, cəl Jethu ku tuuc tuēn,

ku bi we dɔɔc, ku bi we cɔl awel wepuɔth wei luoi kɛɛc yiic.”

4

Piter ku Joon aaci yath luk yic

¹ Tɛwɛn jɛɛm Piter tɛnɛ kɔc ku Joon ke kɛɛc yelɔɔm, ke kɔc kɔk kɔk Nhialic, ku bɛny apuruuk yɔn Nhialic tiit, ku jɔl aa kɔcdit kɔk, kɔc akut Thaduthi bɔ. ² Keek aake ci puɔth mit wɛt ye Piter ku Joon kɔc piɔɔc lɔn nadɛ ke Jethu aci rot jɔt kam kɔc ci thou. Kɛnɛ aye nyuɔɔth lɔn nadɛ raan ci thou alɛu bi ben pɪr. ³ Gokɛ ke dɔm ku lek ke mac agut yɔn nhiak, rin ci akɔl cuɔl. ⁴ Ku kɔc juɛc ci wɛt Piter pin aaci gam, ku juakkɛ rɔt bɪk ciɛt tiim kadhiɛc.

⁵ Nawɛn akɔl dɛɛtɛ ke bɛny Itharel ku kɔcdit baai, ku jɔl aa kɔc piɔɔc lɔɔn, kuut kɛnhɪim Jeruthalem. ⁶ Keek aacɛ amat jɔl looi kek raandit kɔk Nhialic cɔl Anath, ku jɔl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhɛndɛr, ku kɔc kɔk many Anath thok. ⁷ Keek aaci Piter ku Joon cɔl aabi kɛnhɪim, ku jɔlkɛ ke thiɛc, “Ee luɔikɛ kɛdɛ ku bi raan aduany cath? Ye riel nɔ yen tɔ kek we ku ye rin ɲa yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci guɔp thiɛn riel Wɛi Nhialic, dhuɔk ke, “Wek bɛny ku kɔcdit baai. ⁹ Na yakɛ yɔ thiɛc yakɔl kɛpuɔth ci looi tɛnɛ raan aduany ku tɛ ci ye kuɔny thɪn, ¹⁰ ka dhiɛlkɛ ɲic, ku adhɪl kɔc Itharel ɲic ɛbɛn, lɔn raan kɛɛc wɛnhɪim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wɛɛr cɔk piɔɔt tim ci riɪu kɔu, ku jɔt Nhialic ran yic. ¹¹ Jethu ɛ yen raan ci wɛtde gɔt athɔr thɛɛr wɛl Nhialic yic ɛlɛ, ‘Mɛn yen ci wek kuɛc wek atɛɛt loi yɔt, yen aci bɛn yɔk ke ye mɛn ril apɛidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abi kɔc cɔl apoth la pan mac, ee yen raan tɔɔn yen ci Nhialic yiɛk riel pinynhom ku bi yɔ kony.”

¹³ Go bɛny luk jɔl gɛi wɛn ci kek Piter ku Joon tiɲ tɛ ci kek puɔth ril thɪn, ku keek aake ye kɔc ɛ path kɛc piɔc. Yeen acik ɲic lɔn nadɛ ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴ Ku acɪn kɛ cik lueel, rin ci kek raan aduany wɛn ci kony tiɲ ke kɛɛc kek Piter ku Joon. ¹⁵ Go bɛny Piter ku Joon yɔɔk bɪk la ayeer yɔɔt ku lɔkkɛ jɛɛm yic kepɛc. ¹⁶ Ku jɔlkɛ

rɔt jɔl thiɛc kamken, “Ye kɛn nɔ buk luɔi ɛ kɔckɛ? Raan ɛbɛn Jeruthalem ɲic kɛ ci rot looi, kɛdit jɛn gɔi ci ɛ kɛn cik looi, ku acɪi lɛu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk ci pɔl, bi kɛ ci rot looi thiɛi baai yic, ke keek abuk yɔɔk bɪk ci ben jam tɛnɛ raan dɛt rin Jethu.”

¹⁸ Ku jɔlkɛ Piter ku Joon caal yɔt ku lɛkkɛ ke, cɔk alɔn ben nɔ yiɛndɛ, ke duɔkkɛ ben jam, duɔkkɛ kɔc ben piɔɔc rin Jethu. ¹⁹ Go Piter ku Joon dhuɔk ke, “Week nhɪim alɛukɛ bɔk guɔ luk tɛ ye Nhialic tiɛn ye lɔn bi ya wɛtdun yen buk gam, ku lɔn ye yen wɛt Nhialic. ²⁰ Yook acuk lɛu buk kɔɔc, buk ci ben jam rin Jethu, rin ci yɔk kɔkɛn ci looi tiɲ, ku pin ku wɛl ci lueel.” ²¹ Go bɛny luk ke thɔn apɛi bɪk ci ben jam rin Jethu, ku lonykɛ ke bɪk jɔl. Ee ci bɛny luk tiɲ lɔn ril yen yic, bɪk ke tɛm awuɔc, rin kɔc aake tɔ kelɔm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wɛt kɛpuɔth ci rot looi.

²² Mony aduany yen cik cɔl apuɔl ɛ ye raandit, ruɔnke aake ye thiarnuan ku tɛ kac.

Kɔc ci gam aaci rɔɔk bɪk ci riɛc

²³ Nyin yic tɛwɛn ci ke lony, ke Piter ku Joon dhuk tɛnɛ kɔc akuɔtɛn, ku lɛkkɛ ke kɛ ci kɔcdit kɔk Nhialic ku kɔcdit baai lɛk ke. ²⁴ Nawɛn pin kɛ ɛ wɛlkɛ, ke rɔɔk Nhialic puɔu ɛbɛn ɛlɛ, “Bɛny, yɪn Aciɛn nhial ku piny ku wɛr ku kɔk pɪr thɪn ɛbɛn! ²⁵ Yɪn aci Wɛiku tooc bi Wɛdan dit thɛɛr Debit, raan ye aluɔnydu wɛtdu lɛk kɔc, ku ɛci lueel ɛlɛ, ‘Yɛnɔ ci kɔc cie kɔc Itharel puɔth riɛɛk apɛi kɛlɛ,

yɛnɔ ci kɔc kekɔɔth wel bɪk kɛɛc aa looi tɛnɛ Nhialic?”

²⁶ Bɛnydit ɛ pinynhom aake ci rɔt guiir, ku mat kɔc ke mɛc bɛi kɛnhɪim, bɪk kɛrac luɔi Nhialic ku jɔl a Raan ci lɔc ku dɔc, raan bi Nhialic tuɔɔc piny.’

²⁷ “Ku yeen ɛ ye yic, Antipath Yɛrot ku Pilato aake ci mat kedhie Jeruthalem ɛ tɛn kek kɔc cie kɔc Itharel, ku jɔl aa kɔc Itharel rin Jethu aluanɔn cɪn guɔp acuɔl, ku yeen ɛ yen ca looi ke ye Raan ci lɔc ku dɔc. ²⁸ Keek aake ci kɛnhɪim mat, ku bɪk kɔkkun ke ca tak riɛldu thɛɛr, ka bi rɔt looi, bɪk ke looi. ²⁹ Ku yeen ɛmɛn bɛny, tiɲ ke aaci yɔk cuɛk thook, kony yɔk, yɔk aluakku, ku buk wɛtdu aa lɛk

kac ke cîn riššc. ³⁰ Kony ɣo, tar yicin riël kənɖu, buk kac aa kony ku yiëk ɣo riël buk kädit kac göi aa looi rin aluanɖun cîn gušp acuał Jethu.”

³¹ Wën cî kek jäl thök röök, ke la kē yiëk tēn awēn mēt kek thīn. Keek aake cî Wēi Nhialic bēn kegup, ku jolkē guo jock bik wēt Nhialic piššc tēnē kac ke cîn riššc.

³² Akut kac cî gam ēcī mat ē tōk. Ee cîn raan tōñ ye luel kamken lōn nadē kāk tō kek ye aa kākke yetōk, ku aake kāk rēer ke ke rōm. ³³ Atuuç Jethu aake cî Nhialic yiëk riēdīt, ku bik aa lueel ke cīi rišc lōn cī Jethu Bānyda rot jōt rañ yic. Ku keek aya, aake cī Nhialic dōc apeiđit. ³⁴⁻³⁵ Ē cîn raan tōñ ñññ akuštden yic. Kac ke la dum kamken ku yōōt aake cīk ɣaac, ku būkē wēu cīk kek kññ ɣaac, ku yekē ke gām atuuç Jethu. Ku wēu aake yekē tēk rōt cīt kēwīc raan tōk kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku kēya, Jothep raan dhiēnh Lebī, dhiēth pan Thaipruth, ku yeen ē ye atuuç Jethu cōl, ke cōl Barnaba (ku wētde yic “Ee raan kac riēl puōth”) ecī duōmde ɣaac wei aya, ku būi wēu ēbēn ku gēm ke atuuç Jethu.

5

Anyikōl Ananiath kek Thapira

¹ Mony cōl Ananiath ē tō thīn ku jōl a tiēnde Thapira. Keek aake cī abēk kākken baai ɣaac wei. ² Ku yen Ananiath ecī wēt mat yic kek tiēnde ku bik wēu abēk thiaan, ku yikkē atuuç Jethu abēk. ³ Go Pīter Ananiath jāl thiēc ēlā, “Yīn Ananiath, ē rin nō cōl yīn rot alēu jōñrac, ku ba Wēi Nhialic bēn lēk lueth, ku yīn amuk abēk wēu kek cī yīn ke kākku ɣaac wei? ⁴ Tēwäär kēc yīn kāk paandu ɣaac, aake ye kākku, ku wēu cī yīn ke ɣaac aa kākku aya. Ye rin nō tēk yīn kē cīt kēnē ba looi? Yīn aacie ɣok ca wēñ, ee Nhialic yen aca wēñ!” ⁵ Kaam wën piñ Ananiath ye, ke wiëk piny ku thou. Ku kac ke cī ye piñ aaci bēn riššc. ⁶ Go riēnythii ke rēer yōōt guāpde kuōth ku jōtkē, ku lek thiōk.

⁷ Kaam wën looi kēnē rot, ke tiñ Ananiath bō yōn wën tō Pīter thīn, ku ē kuc kē cī rot looi. ⁸ Go Pīter thiēc ēlā, “Lēk ɣa yic, ye kākka kek wēu ēbēn cī wek kññ ɣaac wek

muonydu?” Go Thapira bēer, “Ee tēden, aa kek wēu ēbēn.”

⁹ Go Pīter lēk Thapira ēlā, “Yenō tēk wek ye wek muonydu bāk Wēi Nhialic them? Yenō looi wek kēcīt kēnē, ca kac bō kā piñ cōk? Aa kac ke cī muonydu la thiōk, ku ēmēn aya aabi jōt bik yī la thiōk.” ¹⁰ Kaam wën, ke Thapira wiëk piny ku thou nyin yic. Go riēnythii bēn yōt, ku tiñkē ke cī thou, gokē jōt ku lek thiōk muonyde lōōm. ¹¹ Kac ke tō yōn Nhialic ku kac kōk cī kē cī rot looi piñ, aaci bēn riššc apeiđit.

Käkdīt jāñ göi cī rōt looi

¹² Käkdīt jāñ göi apei aake cī atuuç Jethu aa looi kam kac. Kac ke cī wēt Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kān Tholomon cōk. ¹³ Ee cîn raan tōk kam kac cie kac akuštden cī ye tak bī mēt keyiic, cōk aa lōn ye kac juēc ke leec. ¹⁴ Ku kac juēc apeiđit, yōōm rōōr ku diäär ke cī wēt Jethu gam, aake ye rōt mat akuštden yic. ¹⁵ Wēt kăpuōth ye kac Jethu looi, aake cī kac tuany cōl aaye kac ruāai ke ke jat dhōl yiic, ke cī tāac biōk yiic, ku bī Pīter ke dōc tē ciēth yen. Na cie kēya, ku cōk a atiēmde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶ Ku kac juēc bēi thiāak kek Jeruthalem yiic, aaci kōcken tuany ku kōcken kōk la gup jakrēc bēn aa bēi, ku aaci ke bēn aa kony.

Atuuç Jethu aaci gum

¹⁷ Tēwën, ke raandīt kāk Nhialic, ku kōcken rēer ke ye, ku jōl aa kac ye buōth tō akut Thaduthī yic, aake cīi puōth mit tēnē atuuç Jethu. Gokē tak ku bik kērac looi tēnē ke. ¹⁸ Ku dōmkē atuuç Jethu ku riitkē ke yōn ye kac mac thīn. ¹⁹ Ku ē wēer kēnē, ka atuny Nhialic bō ku tuērke ke bei yōōt, ku wēt kenhūm ayeer, ku lēk ke ēlā, ²⁰ “Lakkē luan Nhialic, ku bāk kac la piššc wēt pīr yam cī Jethu lēk we.” ²¹ Go atuuç Jethu wēt cī lēk ke piñ, ku lek luan Nhialic durdur yic, ku jōkkē piōc wēt Nhialic. Go raandīt kāk Nhialic kek kacke, kōcđit baai Itharel cōl ku bik bēn luk yic, ku bik mat. Ku jolkē thok tuōc tēnē apuruuk tit yōn mēc, ku bik atuuç Jethu kuēth luk yic. ²² Tēwën yeet kac wën cī tooc, ke keek akēc atuuç Jethu la yōk yōt, gokē dhuk ku lek thok lēk bāny luk ēlā, ²³ “Wën yeet ɣok, ɣok aaci yōt yōk ke riēet thook ku kac tit ke kāk yethok.

Nawën nanyku thok ka cîn raan töön cuk yök alonhthîn.” ²⁴ Nawën pinj bëny apuruuk luanj Nhialic tiit ku jol aa kœdît kâk Nhialic, gokê gâi kê cî rot luoi atuuc Jethu. ²⁵ Kaam wën, ke raan bö yöt ku lëk ke ëlä, “Piengkê kediëën, kœc kek ke cäk riëet yöt, aa rëër luanj Nhialic ëmën, ku aa piöœc kœc wët Jethu!” ²⁶ Tëën, go bëny apuruuk la kek apuruuk bik ke diëc, ku biikê ke luk yic. Keek akêc atuuc Jethu kuaath, wët riöœc kek ciët ke bi kœc ke nhiaar atuuc Jethu biöœk aleel.

²⁷ Tëwën cî apuruuk atuuc Jethu jâl bëëi luk yic, go raandît kâk Nhialic ke thiëc ëlä, ²⁸ “Wek aa we cî thôn apeidît ku bäk kœc cîi ben piöœc wët Jethu. Tiengkê kê cäk looi! Cî wek kœc piöœc ëbën Jeruthalem, ku week awiëckê ku bi aa yok ye gök lôn nadë ka yok aa cöl Jethu anak.”

²⁹ Go Pîter kek atuuc Jethu wët raandît kâk Nhialic dhuk nhom ëlä, “Yook, ee Nhialic yetök yen alëuku buk theek, ku aacie kœc ë path. ³⁰ Wek aaci Jethu nœk, ku piäatkê tim cî riüu kœu, ku yeen aci Nhialic warkuan dît jot thou yic. ³¹ Jethu aci Nhialic jôt bei ranj yic, ku le nyuöœc kõnden cuëc ku looi ye bëny, ku ë raan bi kœc kuöny bei käreec yiic. Ku yeen abi kœc Itharel päl kaam, ku bik kenhüim waar bik cîi ben luui käreec, ku bi Nhialic adumuöœmken päl piny. ³² Yok aaci kâk cî Nhialic looi tîj, ku Wëi Nhialic aya, yen cî Nhialic tuöc kœcken wëtde gam, ee kâk cî Nhialic looi nyuöth kœc.”

³³ Tëwën pinj bëny luk wët cî atuuc Jethu lëk ke, gokê puöth riäak apeidît, ku wickê bik ke nœk. ³⁴ Go raan tök kam bëny, Gamaliel, raan akut Parathi. Ku yeen ë ye raan piöœc löönj. Ku ë ye raan theek kœc Itharel apeidît, rot jot luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵ Ku jol bëny luk lœk jâam nhüim ëlä, “Wek kœc wuönda Itharel, takkê wenhüim apath kê wiëckê bäk luoi ë kœckä. ³⁶ Wäär ë run thiëkkä yiic raan cöl Theudath ëcî tuöl, ku nyooth rot ke ya aciënj dît ril tör, abi raan buot kanuan röt mât ye. Yen Theudath aci bën nœk, ku kœc ke cî wëtde gam aaci bën thiäi, ku ë yen thök wëtde. ³⁷ Raan cöl Judath ku ë ye raan wun cöl Galilia, ëcî ben

tuöl aya ruöön yon kueen kœc, ku yeen ëcî kœc rac nhüim agut bi raan tädît wëtde gam, ku yekê buöth cök. Yeen aya aci bën nœk, ku wëer kœcken wäär ye buöth. ³⁸ Ku ëmën alëk we, anuëën bi ciën kërëec luoi kœc tënë ke. Anuëën bäk ke puöl! Na yekê loikê, kê cî raan tak bi looi, ka nuot bi guo yäi. ³⁹ Ku na ye Nhialic yen cî ke yiëk riël, ka cäk bi lëu. Rin wek aabi röt yök ke ye Nhialic yen thär kek we. Go bëny luk wët Gamaliel gam.”

⁴⁰ Ku cöolkê atuuc Jethu yöt, ku tëm kœc awuöc bi ke that, ku thönkê kenhüim bik cîi ben jam rin Jethu. Ku jolkê ke lony. ⁴¹ Tëën atuuc Jethu aaci jâl jâl luk yic ke cî puöth la yum wët cî Nhialic ke cöl agum, rin cî ke that wët Jethu. ⁴² Ku yekê kœc piöœc wët Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luanj Nhialic kœc Itharel, ku bääiken yiic aya.

6

Kœc kadhorou ë kœc kony luoi aaci kuany

¹ Tëwën cî akuën kœc biöth rot juak, akëëk ëcî rot looi kamken, kœc Itharel kek ke ciën Jeruthalem, ku kœc Itharel jam thonj Gîrik. Kœc Itharel jam thonj Gîrik ë yekê lueel lôn nadë ke lëërken aake cie kuëec nhüim, rin cîi ke ye muöc tã tek wëeu ye tæk lëer akölaköl. ² Go atuuc Jethu kathiäar ku rou kœc cî gam ëbën cöl ku lëkkê ke ëlä, “Yeen acie yic tënë yo buk luoi piöœc wët Nhialic puöl ku ye wëeu kek yeku tek. ³ Ke yen, wek wämäthkua, kuanykê kœc kadhorou weyiic, kœc path la gup riël Wëi Nhialic njic kânj. Ku keek abuk cöl aaye wëeu muk, ku yekê ke tek. ⁴ Ku yok aabi yonhüim yiëk röök ku jol a piöœc wët Nhialic.”

⁵ Kœc ke cî gam aake cî puöth miët wët cî atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykê kœc. Kœc ke cîk kuany aake yî Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jol aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cöl Antiök cî yanhde puöl ku gem yanh kœc Itharel. ⁶ Ku jol kœc cî kuany yäth tënë atuuc Jethu, gokê röök rienken ku tëëukê kecin kenhüim bik ke döc.

⁷ Ku piöœc wët Nhialic ëcî la tuenj ke juak rot. Akuën kœc biöth Jeruthalem ë yic juak

akölaköl, ku akuëndit apeï kəc kək Nhialic acï bən gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin däm

⁸ Ithipin ëci Nhialic döc bi cöl aril apeï, go kəkdiit jän göi apeidit looi kam kəc. ⁹ Ku kəc abək akut amat tən kəc Itharel aake cie wətde ye gam, ku keek aake njic lön ye ke cöl kəc lääu nhüim, wət ye kek kəc aa loony ci puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic kəc wun cöl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jək bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰ Ku yen Ithipin ëci Wëi Nhialic yiək riël njic yen ke wël apeï, na lueel wət, ka cïn raan lëu ye bi wətde dhöl yic. ¹¹ Gokë kəc kək riöp, ku bik aa lək kəc Itharel ëlä, “Yok aaci Ithipin pinj ke jiëem Mothith ku Nhialic gup!” ¹² Tëwën ci kəc ci riöp aa jam këya, tēen ke keek aaci kəc Itharel, ku kacken diit, ku jöl aa kəc piöoc lööj rac nhüim. Ku däm kəc Itharel Ithipin ku yëthkë luk yic. ¹³ Ku biikë kəc kək bik Ithipin bən cək thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cöl Ithipin ë luanđan Itharel ku lööjkuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴ Acuk pinj ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanđan Itharel thuör piny, ku wëer ciëndan theer Mothith yic.” ¹⁵ Go kəc ke ci nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl döt apeï, ku tijnkë ke cit nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

¹ Ku jöl raandit kək Nhialic Ithipin thiëec ëlä, “Yekë yith kek kək ci kəkä yi gaany?” ² Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wärkië ku wämäthkië, piënkë wëtdië! Nhialic Madhöl yen ye leec raan ëbën, ëci rot nyuöth wädan diit Abaram yon not ciëj yen pan Methopotamia, wäär kəc yen guo kək bi la cej pan Yäran. ³ Ku yen Abaram ëci Nhialic yöök ëlä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku löör piny ba nyooth tënë yi.’ ⁴ Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la cej gen Yäran. Na wäär ci wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yöök bi bën cej ë wun yen ciëj wek thün ëmën. ⁵ Acin aban piny cii

Nhialic yiək Abaram, ku ëci thon lön bi yen Abaram gam ë piny kënë bi ya piënyde kek mithken bi lök dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lək Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cïn mith ci dhiëeth. ⁶ Nhialic ë cä Abaram yöök ëlä, ‘Miëthku aabi cej wun thäi kək run buot kañuan. Ku keek aabi ya aloony kəc ë wun bi kek cej thün, ku aabi ya jöör apeidit. ⁷ Ku yen abi kəc kek bik aa luöüi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun kënë. Ku aabi bën bik yen bën door ë tən.’ ⁸ Ku ë tēen acï Nhialic lək Abaram bi miëthke aa noot, ku yen ë kïn ye nyuöth lön ci kek döör. Ku Abaram acï wänden Ithäk bën noot nin kadhorou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku not Ithäk Jakop, ku not Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken diit kuat Itharel ëmën.”

⁹ “Wëët Jakop aake man mënhdën cöl Jotheop. Gokë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhia Jotheop. ¹⁰ Go Jotheop kony bi puut bei käreç yiic. Na la Jotheop yäth bënynaknhom Ijip nhom, ke yik Nhialic riël bi kän njic ku ye raan path. Go bënynaknhom ruök bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tö tuen kək paande yiic. ¹¹ Ku cək ëci tuöl pan Ijip ëbën ku jöl a Kanaan. Ku yen cej kënë ëci kəc ban apeï. Ee ril yic ku bi wärkuan diit miëth yök. ¹² Nawën le Jakop pinj lön tö rap Ijip, go wätke kek wärkuan diit ëmën tooc ku bik la. ¹³ Na ben wärkuan diit ben dhuk cäth yic rou, go Jotheop rot tët ke lön ë yen mënhdën ku jöl bënynaknhom Ijip manyde njic aya. ¹⁴ Ku tuc thok wun Jakop, ku bi lək wun kek manyden ëbën kathiärdhorou ku dhiëc bik bën Ijip. ¹⁵ Go Jakop jäl la, ku ë yen tē ci Jakop ku wärkuan diit bën la thou thün. ¹⁶ Gup wärkuan diit aake ci bën la thiök tē cöl Cikem, ku tē ci ke thiök thün, ee ye piny yöoc Abaram wëü tënë thäi cöl Yämor.

¹⁷ “Na la nün thiök, nün kek ke ci Nhialic ke Abaram yöök lön nadë ka la këpuöth bi luöi ye, ke akuën kəkuan ke tö Ijip ëci ye yic juak apeï. ¹⁸ Ku ëci rot looi bi bëny dët kuc Jotheop pan Ijip mac. ¹⁹ Ku yen bëny kënë ë ye wärkuan diit wëen ku kuc ke ciëen. Ku ye

7:2 Cäk 12:1 7:4 Cäk 11:31; 12:4 7:5 Cäk 12:7; 13:15; 15:18; 17:8 7:6 Cäk 15:13-14 7:7 B.bei 3:12 7:8 Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 7:9 Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 7:10 Cäk 41:39-41 7:11 Cäk 42:1-2 7:13 Cäk 45:1, 16 7:14 Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27 7:15 Cäk 46:1-7; 49:33 7:16 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32 7:18 B.bei 1:7-8 7:19 B.bei 1:10-11, 22

ke cöl acuet miethken roor ku bi mïth thou.
²⁰ Ku tēen ē yen ē dhiēeth Mothith, ku yen ē ye manh adhēn tēnē Nhialic, ku muk baai pēi kadiāk. ²¹ Ku nawēn la cuat wīir, go nyen bēnyjaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde. ²² Mothith aci piōc tēcit tē nīc kōc Ijip kān thīn, agut abi ya raandit tet ku ye raan nīc kān apeidit jam yith, ku jol a luai aya.

²³ “Na la run Mothith yet thiārnuan, go yenhom tak ku bi wāmāthakēn Itharel la tīn tē ciēn kek thīn. ²⁴ Tēwēn cī yen wāmāthakēn la tīn, go raan tōk keyiic yōk ke nēk raan Ijip, go mēnhden nāk kony, ku guur raande agut tē nēk yen raan awēn thār kek raande. ²⁵ (Ee cī Mothith tak lōn nadē ka bi kacke deet yic, lōn bi Nhialic ye looi bi ke wēer bei loony yic. Ku akēckē deet.) ²⁶ Naḡon nhiāk ke yōk kōc Itharel karou ke thār, go la ku dōk ke. Ku jol ke yōk ēlā, ‘Piēnkē kēdiē wek rōorkā. Wek aa kōc ruāai. Yenō kuc wek ceḡ kamkun?’

²⁷ “Go raan tōn wēn cī raan tiaam Mothith piēk wei, ku thiēc ēlā, ‘Yēḡa cī looi ba ya bānyda. Ku ye bēny dēt lēu ba luōḡda luk? ²⁸ Wīc ba ḡa nāk cīmēn wārakōl nēk yīn ke raan Ijip?’ ²⁹ Tēwēn piḡ Mothith ē wēt kēnē, go kat ku le ceḡ Midian. Ku aci bēn la dhiēth dhāk karou ē tēen.

³⁰ “Wēn cī Mothith ceḡ ruōōn thiārnuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuōth ye. Ku atuny nhial ēcī Mothith tīn kecīt bun dēp roor liēet tēthiāk kek ḡon Thinaī. ³¹ Go Mothith ḡai kē cī tīn, ku cot rot but lōm ku bi tīn apath. Go rōl Nhialic piḡ ke ye lueel, ³² ‘Ee ḡen Nhialic ye wārkuōn dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithāk, ku Jakop.’ Go Mothith riōc arēk bi lath ku cī kēwēn ben dōt. ³³ Go Nhialic Mothith yōk, ‘Dēk war bei, rin tē kēc yīn thīn, ee tē thek. ³⁴ ḡen aci tēreec guum kackiē thīn pan Ijip tīn. ḡen aci dhiēnden piḡ. Ku ḡen aci bēn ku ba ke bēn kony. Bāār ēmēn, ba yī tuōc Ijip.’ ”

³⁵ Ithipin aci la tuēn ke jam luk yic ēlā, “Mothith ēcī kōc Itharel kuc bīk wētde cī piḡ. Ee cīk thiēc ēlā, ‘Yēḡa looi yī ba ya bānyda ku ye luōkkua luk?’ Yen Mothith ē

yen cī Nhialic tooc ku bi ya bēny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abi atuny Nhialic cī rot nyuōth ye bun dēp yic, kony luōide yic. ³⁶ Yen Mothith aci kōc Itharel wēt nhīim bei Ijip ke loi kāk jān ḡoi pan Ijip, ku wāār teem wār aruōōr, ku jol a wāār rēer kek ror liēet run kathiārnuan. ³⁷ Mothith ēcī kōc Itharel yōk, ‘Nhialic abi we tuōc raan bi we bēn piōc wētde, raan kāk Nhialic tīn cīmēn cī yen ḡa tuōc we. Ku yen raan bi tuōc we abi ya raan kuatdun.’ ³⁸ Mothith ē yen rēer kek kōc Itharel ke ciēn ror liēet. Ee rēer kek wārkuan dīt. Ku jol a atuny nhial yen cī jam tēnē ye ḡon Thinaī nhom. Ee yen ye Nhialic yōk ku bi wētden pīr akōlriēc ēbēn bēn lēk kōc.

³⁹ “Ku wārkuan dīt aake cī kuc ku bīk wēt Mothith cī piḡ, keek aakēc luui wētde. Ku wīckē bīk dhuk Ijip. ⁴⁰ Gokē Aron yōk, ‘Thāth ḡo jak bi ke aa ket tuēn kōc wat ḡonhīim tē ciēth ḡok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wāār wēt ḡo bei Ijip.’ ⁴¹ Keek aaci mīlān thōōth ke ye jōn cīt manh wen, ku loikē yai bi kek yanhdēn cīk looi aa door. Ku yekē jal nāk. ⁴² Tēen Nhialic aci yekōu bēn wēl ke. Ku pēl ke bīk aa kuēl tō nhial kek yekē door, cīmēn cī ye ḡōt athōr kōc kāk Nhialic tīn yic ēlā, ‘Wek kōc Itharel! Ee cie ḡen, ḡen yakē nāk yōk.

ḡon tō wek ror liēet run kathiārnuan.

⁴³ Ee ye duēl jōndun cöl Molok yakē ket. Ku jol atīm ciēer, jōndun cöl Repan cāk ḡuan. Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōc wei, bāk yet Babilon kōu ciēen.’

⁴⁴ “Wārkuan dīt aake la Duēl yen ye nyuōth lōn nadē ke Nhialic arēer ke ke ror liēet. Duēl aci yīk tēcit tē cī Nhialic ye lēk Mothith thīn, cī looi tēcit tē cī ye nyuōth Mothith thīn. ⁴⁵ Ku yen duēl kēnē ēcī wārkuan dīt aa thōn miethken wāthēer, agut tē bīi Jocuā ye ē piny cuk bēn rum tēnē kōc ke la ye. Wāār ye Nhialic ke cuōp wei tē bīi ḡok. Ku jol duēl rēer agut wāār ye Debit bēnyjaknhom. ⁴⁶ Debit ē nhīer Nhialic. Ku

7:20 B.bei 2:2 **7:21** B.bei 2:3-10 **7:23** B.bei 2:11-15 **7:29** B.bei 18:3-4 **7:34** B.bei 3:1-10 **7:35** B.bei 2:14 **7:36** B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33 **7:37** L.rou 8:15, 18 **7:38** B.bei 19:1-20:17; L.rou 5:1-33 **7:40** B.bei 32:1 **7:41** B.bei 32:2-6 **7:43** Amo 5:25-27 **7:44** B.bei 25:9, 40 **7:45** Jōc 3:14-17 **7:46** 2Tha 7:1-16; 1Lēk 17:1-14 **7:47** 1Bḡ 6:1-38; 2Lēk 3:1-17

eci Nhialic thiëc ku bi puöl bi luak yik, luaj bi Nhialic Wundit Jakop cen thin. ⁴⁷ Ku e Tholomon yen aci luak ben buth.

⁴⁸ “Ku yen Nhialic Madhol acie cen yoot yiic yoot ke yik. Cimën ye koc kak Nhialic tin ye luel ela,

⁴⁹ ‘Aci Nhialic luel, ke nhial yen to thönydië thin,

ku piny yen aye yen yacök täau thin.

Ye yon yindë yen bak yik tene yen?

Ye tenen yen leu bi yen löj thin!

⁵⁰ Cie yen ya looi kakkä ebën!’

⁵¹ “Teril wek nhim thin! Wek aaci kuc bak wet Nhialic ci pin, rin thon wek puöth kek koc kec Nhialic gam cimën wärkun dit ther. Wek aaci kuc bak wet ci Wei Nhialic lek we ci gam.

⁵² “Le raan kak Nhialic tin ci wärkuön dit puöl ke käckë nök? Wärkuön dit aaci koc ci Nhialic tooc nök, koc ke cie ya lueel lon raan bi ke wi Nhialic bi looi, abi ben. Ku emën yen acäk gaany ku acäk col anak. ⁵³ Aa wek ci lööj Nhialic thon, lööj kek ke ci atuny nhial thon wärkuön dit. Ku keek aa käckë ke gam!”

Ithipin aci biöök aleel

⁵⁴ Tewen pin bany luk wel Ithipin, gokë puöth riäak apeidit ku kackë kethook tene ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin eci Wei Nhialic thon guöp, go yenyin wel nhial ku deei, ku tin riël diit Nhialic, ku tin Jethu aya ke kääc Nhialic lööm köj cuëc.

⁵⁶ Go Ithipin bany luk yöök jalkë tin, “Yen aci nhial tin ke liep yethok, ku yen aci Manh Raan tin ke kääc Nhialic lööm köj cuëc.”

⁵⁷ Go bany luk keyith kum ku reelke ape. Ku rinke Ithipin guöp, ⁵⁸ Ku yethke ayeer geeu ku lek biöök aleel agut te thou yen. Koc kek ke nak ye aake ca alëthken nyän riënythii col Thawul ku bi ke lök tiit. ⁵⁹ Keek aaci Ithipin jal biöök aleel, ku Ithipin e ye Nhialic col, “Banydië Jethu, lor wëikië!”

⁶⁰ Ithipin eci yenhiol guöt piny ku lueel ke cie röl jot apeidit, “Nhialic! Duk ke gäk kërëc cik luai ya!” Wët kenë aci lueel, ku thou nyin yic. Nääk ci Ithipin nök eci raan col Thawul gam. Ku mony col Thawul e to thin. Ku yeen eci lon nek Ithipin gam.

8

Thawul aci koc ci gam col agum

¹ Aköl nek Ithipin, yen aköl jöök yen rot bi koc ke ci wet Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Koc ke ci wet Jethu gam aake ci kat bik röt thiäi wuöt kök yiic, wuöt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake ci döj Jeruthalem kepec. ² Koc ke ci wet Nhialic gam piänden ebën, aa kek ci Ithipin ben la thiök, ku jolkë dhiau ape rienke.

³ Ku eci Thawul them bi koc ci wet Jethu gam col agum, rin yeen e ye la panë ku panë, ke kuany bëei yiic ebën, ku e ye koc ci wet Jethu gam yoc bei yoot yiic, röör ku diäär, ku kuëth ke bi ke la mac.

Wët Puöth Yam aci piöök Thamaria

⁴ Koc ke ci wet Jethu gam, ci thiëi wuöt kök yiic aake ci la cath wuöt yiic ebën, ku piöökë koc wet Nhialic. ⁵ Pilipo eci cath bi la gen Thamaria ku le koc piöök thin wet Jethu Kritho. ⁶ Koc ke ci kenhim aa kuööt, aake ci kepuöth aa täau piny ku bik ke lueel Pilipo aa pin apath. Keek aaci wet Pilipo aa pin ku tinke kak jän göi ci aa looi. ⁷ Koc juëc aaci jakrëc aa ben bei kegup ke dhiau ape, ku koc ci ruai, ku koc kök ci njol aaci Pilipo col aa puöl. ⁸ Këya, koc Thamaria aaci puöth ben miët apeidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony col Thaimon e ciën gen Thamaria, ku yeen eci koc col agëi kacken ye looi. Yeen eci rot looi ke ye raandit ape, ku kuat koc ke ciën geeu ebën aake ci kepuöth täau piny ku pinke wetde. Ku e cik aa lueel ela, “Jön col Riëldit yen aci ben piny cimën Thaimon.” ¹¹ Ku e yic, Thaimon eci koc Thamaria col agëi tewäär yen kacken ke looi jön to yeguöp, ku koc aake ye wetde buöth yic ku detke yic. ¹² Nawën la koc Thamaria wet Pilipo gam, wet piöök yen koc Wët Puöth Yam rin bany Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt col aa muoc nhim. ¹³ Yen Thaimon aya eci wet Nhialic gam, ku col rot amuoc nom, ku jolkë reër tök kek Pilipo, ku yeen eci ben gai tewën tin yen kädit jän göi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke to Jeruthalem pin lon nadë ke koc Thamaria aake ci wet Nhialic yet tene ke. Gokë Piter ku Joon tooc bik

la tēnē ke. ¹⁵ Nawēn cī Pīter ku Joon yet Thamaria, gokē rōök ku bī Wēi Nhialic lööny kōc Thamaria gup. ¹⁶ Kōc Thamaria aake cī muōc nhūm rin Jethu Krītho ku Wēi Nhialic ē ɲuot kēc lööny kegup. ¹⁷ Go Pīter ku Joon kecin tāau kenhūm go Wēi Nhialic lööny kegup.

¹⁸ Tēwēn cī Thaimon ye tīŋ ke Wēi Nhialic cī lööny kegup, wēn cī Pīter ku Joon, atuuc Jethu, keek dōc, go wīc bī Pīter ku Joon gām wēū, ¹⁹ ku jəl ke yōök, “Yiēkkē ɣa riēl kēnē aya, rin na le raan daac, ke Wēi Nhialic lööny yeguōp.”

²⁰ Go Pīter wēt Thaimon dhuk nhom ku lueel, “Aɲuēēn diēt yī ku wēūku cuet pan mac ēbēn, rin ē yīn ye tak diēt yī ɣoc miōc Nhialic wēū. ²¹ Yīn acie raan akuōtda ku acīn kēn yī mat ke ɣo, rin piāndu acīi la cōk tēnē Nhialic. ²² Dhuōk yīpuōu ciēēn, ku pāl luai kārēc, ku rōök Nhialic ku bī kārēc ye tak cīmēn ē kēnē pāl piny. ²³ Yen aye tīŋ yīguōp lōn til yīn ɣo apēidit, ku yīn acī kārēc ye ke looi muōr.”

²⁴ Go Thaimon Pīter ku Joon yōök. “Rōōkkē tēnē Nhialic riēnkiē, ku bī ciēn kērēc loi rot tēnē ɣa kāk cā lueel yīic.”

²⁵ Tēwēn cī Pīter ku Joon kōc Thamaria lēk lōn ye wēt Nhialic ye lēk ke yic, gokē dhuk Jeruthalem. Ku tēwēn dhuk kek, aake ye kōc piōc Wēt Puōth Yam Nhialic ē bēēi juēc cīk tēek yīic pan Thamaria.

Pilipo ku bēny wēū Ithiōpia

²⁶ Atuny Nhialic ēcī Pilipo lēk ēlā, “Guir rot ku kuēny dhōl yic, dhōl jiēl Jeruthalem bī la Gadha.” (Dhōl kēn acie bēn tēek ēmēn.)* ²⁷ Go Pilipo rot guir ku lööny dhōl. Ku tēēn, ke yōk raan Ithiōpia, raan cī la Jeruthalem bī Nhialic la door. Ku yen mony kēnē ēcī roc. Ku ē ye bēny wēū muk wēū tīŋ cōl Kandake, tīŋ ye bēny Ithiōpia, ²⁸ ku yen ē dhuk Ithiōpia riān thel mathiāŋ. Tēwēn ciēth yen dhōl yic, ee kuen athōr Ithaya raan kāk Nhialic tīŋ. ²⁹ Ku ēcī Wēi Nhialic lēk Pilipo, “Lōr ku cath keyī thiāk rot riān thel mathiāŋ.” ³⁰ Go Pilipo jāl rin tēthiāāk kek ye ku piŋ ke kuēn athōr Ithaya yic. Go jal thiēc, “Ye deet yic yen kē kuen?”

³¹ Go bēny tōōu wēū dhuk nhom, “Ba jal deet yic kēdē, ke cīn raan cie tēt yic ɣa?”

Ku yōök Pilipo bī la nhial riāi yic, bī cath kek ye. ³² Kēnē yen kuen athōr theer wēl Nhialic yic akīn,

“Yen ee cīt amāl thel ku bī la teem rōl, acīt manh amāal cie dhiau tē teem nhiēnde wei, ee cīn wēt ye lueel.

³³ Yeen ee cī rac guōp, ku kōc aake cīi kuc bīk yienyde cīi gam.

Acīn raan mīthken bī dōŋ bī lōk lueel, bī kārēc riēc akōlē lōk a lueel, rin cīi piērde pinyhom guō cōl athōk.”

³⁴ Ku jāl bēny tōōu wēū Pilipo yōök, “Lēk ɣa, Ithaya jiēm rin ɲa, jiēm riēnke aye rin raandā?” ³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jōk jamde kēthiōk awēn cī bēny tōōu wēū kuen athōr theer wēl Nhialic yic. Ku jāl lēk Wēl Puōth Yam rin Jethu. ³⁶ Tēwēn ciēth kek dhōl yic, ke yet tē tōu pīu thīn, go bēny tōōu wēū Pilipo jal thiēc, “Pīu akīk, yenjō bā pēēn ke ɣa cī muōc nhom?”

³⁷⁻³⁸ Bēny tōōu wēū pan Ithiōpia acī raan kuath riāi yōök bī riāi cōl akāac, ku jāl Pilipo ku bēny wēū la piny ku lek pīu yīic, ku muōc Pilipo bēny wēū Ithiōpia nhom. ³⁹ Nawēn cīk jāl bēn bei pīu yīic, go Wēi Nhialic Pilipo diēr piny. Ku bēny tōōu wēū akēc Pilipo bēn tīŋ, go lööny dhōl ke dhuk panden, ku yeen ē mit puōu apēi. ⁴⁰ Pilipo acī rot yōk ke cī yet gen cōl Adhotuth, ku ler ku piōc kōc Wēl Puōth Nhialic gēeth yīic ēbēn, gut tē yet yen gen cōl Cetharia.

9

Thawul acī wēt Jethu gam (Luai 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Thawul acī la tuen ke riēc ye yen kōc buōth Bēny riāac lōn nēk yen ke. Ee cī la tēnē raandit kāk Nhialic, ku bī ye la yīēk athōr tēnē bāny akut yanh Itharel rēer gen Damathkuth, ku aye athōrkā lēk kōc Itharel tō Damathkuth, lōn na la Thawul kōc cī wēt Jethu gam yōk, diāar ku rōōr, ke bī dōm, ku kuēth ke Jeruthalem.

³ Tēwēn ciēth Thawul dhōl yic ke la Damathkuth, ku wēn cī yen jal thiōk kek geu, ke kam thiin wēn ke tīŋ mac la biliny nhial, ku yer piny ēbēn yelōōm. ⁴ Ku wīik piny ku piŋ raan rōl ke jam ku lēk ye,

* **8:26** Dhōl kēnē acie bēn tēek ēmēn rin diēt liēt thīn.

8:33 Ith 53:7-8

“Thawul, Thawul! Ye rin nõ cöl yin ya agum?”

⁵ Go Thawul thiëc ëlä, “Ee yin ɲa Bëny?” Go röl wën cī piñ dhušk ye, “Ee ɣen Jethu, ɣen raan jör. ⁶ Ku yīn jät rot ëmën ku lör geeu, ku yin abi lëk kē ba dhiel looi.”

⁷ Rör ke cath kek Thawul aake cī kšöc, ke bit, ku keek ë cīn raan cīk tñ, ku aake cī röl raan jam piñ. ⁸ Go Thawul rot jät, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tñ. Go kšc ke cath kek ye däm cin ku thelkē, ke la Damathkuth. ⁹ Ku jäl rëer nīn kadiäk ke cie daai, ku yeen ë nīnkä yiic kadiäk ëcie dek pīu ku ëcie mīth.

¹⁰ Raan cöl Ananiath cī wēt Nhialic gam ë rëer Damathkuth. Ku ë la kën cī rot nyuöth ye, ku ë ye tēn cī Nhialic ye cöl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bëer, “ɣen akīn Bëny.”

¹¹⁻¹² Go Bëny lëk ye, “Jät rot, ba la dhöl cöl, ‘Dhöl la cök,’ ku na ɣeet pan raan cöl Judath ke yī thiëc raan cöl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul aršök, ku yeen ala kē cī rot nyuöth ye lön cī yen ke raan kāk Nhialic cöl Ananiath tñ ke bö ɣöt, bī ye bēn döc, rin bī yen ke piny bēn tñ.”

¹³ Go Ananiath bëer, “Bëny, kšc juëc aacä lëk käreç ape ye raan kēnē luši kšc cī wētdu gam tš Jeruthalem. ¹⁴ Ku yeen aci bēn Damathkuth tēnē, ke cī raandit kāk Nhialic yiëk riël, ku bī kšc yī door bēn däm.”

¹⁵ Go Nhialic lëk Ananiath, “Lör yen aca lōc, ku bī ya aluanđië. Yen abi ɣa cöl anic kšc cie kšc Itharel, ku jäl aa bānydīt pinynhom ëbēn, ku jäl aa kšc Itharel. ¹⁶ Ku aba nyuöth ye, yen ɣen, yen tē bī yen guum thīn wētđië.”

¹⁷ Go Ananiath lööny dhöl ku ler ɣön wën rëer Thawul thīn, ku jäl döc. Ku yöök Ananiath ëlä, “Yin wāmääth Thawul, Jethu yen Wën Nhialic nom, yen cī rot nyuöth yī dhöl yic wäär bī yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yī bēn döc ku ba bēn daai, ku bī Wēi Nhialic lööny yīgušp.” ¹⁸ Kaam wën, ke kacit kuëc rëc lööny piny Thawul nyin ku ben piny tñ. Ku jät rot bī kšöc ku cöl rot amuoc nom, ¹⁹ nawën cī jäl mīth, ke ben riël yök. Thawul aci jäl rëer nīn lik Damathkuth kek kšc cī gam.

Thawul aci kšc pišöc Damathkuth

²⁰ Nawën ke la tēn amat kšc Itharel ku jīem rin Jethu. Ee cī kšc aa lëk ëlä, “Jethu ë ye Wën Nhialic.”

²¹ Kšc ke cī wēt lueel Thawul piñ aaci bēn gāi, ku yekē röt thiëc kamken, “Cie yen mony kēnē wäär tš Jeruthalem, yen kšc cī wēt Jethu gam nšk? Ku cie yen bī yen tēnē ëmën, bī kšc cī wēt Jethu gam bēn däm ku kuëth ke tēnē raandit kāk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul ëcī riël piöoc yic apeidit, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuöth lön nadē ke Jethu yen ë raan bī Nhialic tooc bī kšc bēn lušk, aake ye yith kšc rac nhīm, ku ë cīn kēn ye kšc Itharel tš Damathkuth bēn bëer.

²³ Nawën cī nīn juëc thök, ke kšc Itharel kuut kenhīm ku jölkē tē bī kek Thawul nāk thīn cāt. ²⁴ Ku yen Thawul ëcī bēn lëk kē cī kšc Itharel mat yic, kē bīk luši ye. Aake cī dhöl la ayeer kal geeu yic bēn aa tiit thook aköl ku wëer, rin na tēek thīn ke nāk.

²⁵ Naɣon akäl tök ke tēu kšcken ye buöth alom yic, ku luëñkē tēyör pāny kōu, ku jölkē luaac piny ë wiën.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul aci bēn dhuk Jeruthalem ku them bī rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akēc kšc ke cī wēt Jethu gam, gam lön cī Thawul rot wel ku bī ya raanden, ku keek aake ye rišöc ë ye. ²⁷ Go Barnaba däm cin ku ɣēth tēnē atuuc Jethu. Ku jäl tēt yic atuuc Jethu yen tē cī Thawul Jethu tiēñ thīn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lön cī Jethu jam tēnē ye. Ku yeen aya ëcī tēt yic atuuc Jethu, yen tē cī Thawul kšc pišöc thīn ke cī rišc Damathkuth rin Jethu. ²⁸ Ku këya Thawul aci bēn rëer ke ke. Ku jäl a cath gen Jeruthalem yic ke piöoc kšc rin Jethu ke cie nyin ye rišöc. ²⁹ Yeen aya aci ya jam ku teer wël kek kšc Itharel jam thon Ġirīk, ku ëcī kšckä duër bēn nšk. ³⁰ Nawën le kšc akuötde yök lön wīc ye bī nšk, gokē nyaai ku ɣēthkē tē cöl Cetharia ku jölkē la tuöc Tarthuth.

³¹ Ku tēen, yen ë tē cī kšc cī wēt Nhialic gam nhīm bēn lääu, ku rëerkē ke cīn rišöc gēeth yiic ëbēn, Judia, ku Galilia ku jäl a Thamaria. Akut kšc ke cī wēt Nhialic gam ëcī yeyic juak, ku ëcī dīt rin ye Wēi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bēny Jethu.

Pīter aci la Lida ku Jopa

³² Pīter aci bēi juēc tēek yiic, na ye ɣon akāl tōk ke la kōc cī wēt Nhialic gam ciēn pan cōl Lida neem. ³³ Go Pīter mony cōl Ainieth yōk Lida, ku yen mony kēnē akēc cath run kabēt rin cī yen ruai. ³⁴ Go Pīter lēk Ainieth ēlā, “Ainieth, Jethu Krītho aci cōl apuol. Jot rot ku lōm biōndu.” Go Ainieth rot jot nyin yic. ³⁵ Go kōc ke ciēn Lida ku Caron Ainieth tiŋ ke cath, gokē wēt bēny Jethu gam.

³⁶ Ku tiŋ cōl Tabitha cī gam ē ciēn Jopa. (Ku riēnke yen tiŋ kēn thoŋ Gīrik ē cōl Dorkath, ku wētde yic, “Ee lōsc.”) Ku ē ye kāpath looi ku kony kōc nōn. ³⁷ Ke tēēn ēcī tuany nawēn ke thou. Go guāpde lōk ku tōu yōn nhial. ³⁸ Pan cōl Jopa ēcī mec apēi ke Lida. Nawēn piŋ kōc akut cī wēt Jethu gam lōn rēer Pīter Lida, gokē kōc karou tooc bīk la lēk ye ēlā, “Lōc bēn tēnē ɣo.” ³⁹ Go Pīter rot jal guiir ku lōony dhōl kek rōor awēn karou. Nawēn le Jopa, ke ɣēth yōn nhial. Ku guōp ēcī diāār lēer gōōm piny ke dhiau. Ku yekē alēth cī kōc yen Tabitha ɣon pīr yen jāl aa nyuōth Pīter. ⁴⁰ Go Pīter kōc cōl ala aɣeer ɣōōt, ku jōl yenhiol guōt piny bī rōōk, ku wēl yenhom guōp raan ku lueel, “Tabitha, jot rot!” Go Tabitha ye nyin jāl liep. Nawēn tiŋ Pīter go yekōu jot piiny. ⁴¹ Go Pīter dōm kōk ku kony bī rot jot. Ku jōl Pīter kōc akut cī wēt Jethu gam cōl, ku jōl aa diāār lēer, ku jōl ke nyuōth Tabitha ke cī pīr. ⁴² Thoŋ cī Pīter Tabitha cōl aben pīr aci jāl thiēi Jopa yic ēbēn. Ku tēēn kōc juēc aaci wēt bēny Jethu bēn gam. ⁴³ Ku jōl Pīter ceŋ nīn juēc pan raan biōk duny cōl Thaimon.

10

Kornelio aci Pīter caal paande

¹ Mony cōl Kornelio ē tō gen Cetharia. Ku yen ē ye bēny mac apuruk buōt, “Ke ye cōl apuruuk Italia.” ² Ku yeen ē ye raan path riōōc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kōc Itharel nōn nyīn kony, ku ē ye lac rōōk tēnē Nhialic.

³ Naɣon akāl tōk, tōōn akōl, ke kēdān bō kēcīt nyuōth, ku tiŋ atuny nhial ke bō ku lueel tēnē ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial dōt ke cī riōōc ku lueel, “Ye kēnē nō Bēny?” Go atuny nhial

dhuōk ye, “Nhialic aci rōōkku piŋ, ku aci kuōny ye looi tēnē kōc nōn nyīn tiŋ aya. Ku awīc bī ke dhuk nhīm. ⁵ Tuōc kōc Jopa ēmēn bīk mony cōl Thaimon Pīter la cōl. ⁶ Yeen arēer pan raan duny biōk cōl Thaimon, wār nhom.” ⁷ Tēwēn cī atuny nhial awēn luel ē wēlkā jāl, ke Kornelio cōl kōc karou ken lui baai, ku cōl apurukden tiit baai ē Nhialic door, ⁸ ku lēk ke wēt cī atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Naɣon akōl dēēt, ke rōor awēn nōot dhōl yic, ke cī thiōk kek Jopa, ke Pīter la yōn nhial thok tēcīt akōl ciēl yic bī la rōōk. ¹⁰ Ku jōl cōk nōk, ku wīc bī mīth. Tēwēn guiir miēth ke kēcīt nyuōth loi rot tēnē ye, ¹¹ ku tiŋ nhial ke cī rot liep, ku luēc kēdān rot piny, kēdīt la tēyēi, la guōk kaɣuan, ¹² la yic kuat lāāi ēbēn, ku kāk wuc keyōth piiny ku diēt pār nhial. ¹³ Ku piŋ rōl ke lēk ye, “Jot rot Pīter, nāk lēi ku cuet.”

¹⁴ Go Pīter lueel, “Acie tēde Bēny! ɣen akēc kaŋ mīth kāk cie cam cīt kākā.”

¹⁵ Go rōl bēn jam tēnē ye, “Duk tak lōn le yen ke cī path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.” ¹⁶ Kēnē aci rōl awēn ber yic arak diāk, nawēn ke wiēn mit, ku dhuk nhial.

¹⁷ Ku gēi Pīter kē wīc Nhialic bī lēk ye ē nyuōth kēnē yic. Ku ē kaam awēn ke kōc cī Kornelio tooc aaci tē rēer pan Thaimon thīn nīc, ka kāac yōl thok. ¹⁸ Ku cōōtkē ku thiēckē, “Le jāl tō baai tēn cōl Thaimon Pīter?”

¹⁹ Tēwēn nōt wīc Pīter ye bī nyuōth deet yic, ke lēk Wēi Nhialic ye, “Pīter, piēn yīyic, ala kōc kadiāk cī bēn wīc yī. ²⁰ Guir rot ku lōr piny, ku duk wēt ciēth kek yōn yic ba cī la ke ke, ee ɣen acōl ke aabō.” ²¹ Go Pīter la piny ku lēk ke, “Ee ɣen raan wiēckē. Yenō bīi wek?”

²² Gokē bēer, “ɣok aaci bēny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ē raan path Nhialic door, ku yeen atheek kōc Itharel ēbēn. Aci atuny Nhialic lēk ye bī yī caal paande, rin bī yen wēt ba la lēk ye piŋ.” ²³ Go Pīter ke cōl, “Bāk niēnkē ē wēer kēnē.”

Nawēn bak piny ke Pīter jiēl ke ke, ku cath kōc kōk cī gam Jopa kek ye aya. ²⁴ Na akōl dēēt ke yet Cetharia tē tiit Kornelio ye thīn, kek kacke ku mātken cī cōl. ²⁵ Tēwēn dōōt Pīter baai, ke lor Kornelio ku gut yen-hiaal piny yenhom. ²⁶ Go Pīter cōl ajōt rot

bī kōōc ku lueel, “Yen guōp, yen ē raan ē path.” ²⁷ Ku jōl Pīter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yōt, ku yōk kōc juēc ke cī kenhiim mat, ²⁸ ku lueel tēnē ke, “Aniēckē lōn lōndan Itharel ē raan pēen bī cīi la bēēi kuat dēt yiic, ku cīi mēt ke ke. Ku acī Nhialic nyuōth ya lōn acīn raan lueel ka la guōp kārēc. ²⁹ Kēya, wēn cī yīn ya tuōc, yen acī bēn ke cīn diu, ku awiēc ba ŋic aya, yenō tuc yīn ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nīn kadiāk cōk yen ya rōōk yōōt ē tēn, tēcīt mēnē tāāŋ akōl, kaam wēn ke raan ceŋ alēth yer apēi bō ku kēēc yānhom, ³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic acī rōōkku piŋ, ku acī kuōny ye looi tēnē kōc ŋōŋ nyīn tiŋ. ³² Tuōc raan Jopa bī mony cōl Thaimon Pīter la cōl. Yeen arēēr pan raan duny biōk cōl Thaimon tō wār nhom.’ ³³ Guō yī tuōc nyīn yic. Ku yīn acī kēpath looi ba bēn. Ēmēn, yok aa rēēr tēn ēbēn yō dēēi Nhialic, buk kē cī Nhialic lēk yī ba lueel, piŋ.”

Lōŋ Pīter

³⁴ Go Pīter jāl jam ēlā, “Aca deet yic ēmēn lōn ē yic, Nhialic acie kōc ē poc yiic. ³⁵ Kuat raan ye door ku looi kāpath, aye gam. Acīn kēde kek kuat. ³⁶ Yīn aŋic wēt cī lēk kōc Itharel, Wēt Puōth Yam cī Jethu Bēny mac kōc ēbēn bēēi bī kōc dōōr ke Nhialic. ³⁷ Yīn aŋic kākdiit cī rōt looi pan Itharel ēbēn, jōōk wun Galilia, lōk wēi wäär ye Joon lēk kōc cōk ciēen. ³⁸ Yīn aŋic Jethu raan Nadharet, raan cī Nhialic lōc ku cōl Wēike abō tēnē ye ku gēm riel. Jethu ē ye la yōn juēc yiic, ku looi kāpath tēnē kōc. Ku kony kōc la gup jakrēc. ³⁹ Yok aaci kājuēc cī looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tiŋ, ayī kē cī ye piāāt tim cī rīiū kōu bī nōk. ⁴⁰ Ku ben Nhialic cōl apīr ku jōt bei piiny raŋ yic akōl ye nīn diāk, ku cōl anyuth rot yō. ⁴¹ Ku acie kōc ēbēn aa yook kōc yok cī Nhialic lōc buk ŋic. Yok aaci mīth ku dēkku kek ye wäär jōn rotde cōk ciēen. ⁴² Ku lēk yō buk wētde lēk kōc, ku luelku lōn ē yen acī Nhialic lōc bī luk looi tēnē raan ēbēn, kōc pīr ku kōc cī thou. ⁴³ Kōc ēbēn, kōc kāk Nhialic tiŋ aaci jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kōc cie kōc Itharel aaci Wēi Nhialic lōōny kegup

⁴⁴ Tēwēn ŋot jiēm Pīter, ke Wēi Nhialic lōōny kōc awēn piŋ gup. ⁴⁵ Ku kōc Itharel wäär bō Jopa kek Pīter aake cī gāi, rin cī kek Nhialic tiŋ ke cī miōcde gām kōc kuat dēt cie kōc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cik tiŋ ke jam thok kōk, ku luelkē, “Nhialic adiit.” Go Pīter jam, ⁴⁷ “Kōckā aaci Wēi Nhialic bēn tēnē ke cīmēnda aya. Nadē, le raan bī ke pēen bī ke cīi muōc nhīim?” ⁴⁸ Ku cōl ke aa muōc nhīim rin Jethu Krītho. Ku lēk Kornelio Pīter bī rēēr ke ke nīn lik.

11

Pīter acā akut Jeruthalem lēk kē cī looi

¹ Atuuc Jethu ku kōc kōk cī gam pan Judia yic ēbēn, ee cik piŋ lōn nadē ke kōc cie kōc Itharel aake cī wēt Nhialic yet tēnē ke. ² Tēwēn cī Pīter yet Jeruthalem, go kōc ke wīc ye ku bī kōc cie kuat Itharel aa ŋoot ye jāām guōp ēlā, ³ “Yīn yī ye jāl pan kōc cie ŋoot, ku yīn yī ye rōm ke ke!” ⁴ Go Pīter ke tēt kēriēc ēbēn cī rot looi, ⁵ “Wäär ē la kēn ca tiŋ ke ya rōōk gen Jopa. Ee la kēdiit la tēyēi, la guōk kaŋuan, ca tiŋ ke luec piny nhial, ku tēū piny yalōōm. ⁶ Ku jāl luiit yic, guō lāāi baai ku lāāi roor ku jōl aa lāāi wuc keyiic, ku diēt roor tiŋ thīn. ⁷ Ku piēŋ rōl ke ye lēk ya, ‘Jōt rot Pīter, nāk lāāi ku cuet!’ ⁸ Guō lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acīn mīth rēc ca kaŋ cam cīt kākā.’ ⁹ Guō rōl bēn piŋ nhial. ‘Duk tak lōn le yen kē cīi path bī cam tē cī Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰ Kēnē acī rot looi arak diāk, ku jōl kēdiit la tēyēi la guōk kaŋuan awēn tō lāāi thīn, miit ku dhuk nhial. ¹¹ Kaam thiin awēn ke rōōr kadiāk cī tuōc ya tē cōl Cetharia yēēt pan awēn rēēr yen thīn. ¹² Ku ēcī Wēi Nhialic lēk ya, ba nhom cīi thiek ba cath ke ke. Ku jōl kōckā kadātem akutdan kōc cī gam yic ya ruac, jāl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³ Ku lēk Kornelio yō lōn cī yen atuny nhial tiŋ ke kāāc yēnhom yōnde ku lēk ye, ‘Tuōc raan Jopa tēnē mony cōl Thaimon Pīter bī bēn. ¹⁴ Yen abī lēk wēl bī yīn ku miēthku cōl apoth kērac yic.’ ¹⁵ Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lōōny kegup cīmēn yōn tuēŋ kōŋ yen lōōny yōgup. ¹⁶ Ku jāl kēnē cī Bēny Jethu

lueel ɣən tak, 'Joon ɛ ye kɔc muɔc nhiiim ɛ pɪu, ku wek aabi muɔc nhiiim Wɛi Nhialic.'

¹⁷ Acie kɛ lɛu bi baai dhɔl lɔn ci Nhialic kɛnɛ yen ci yiɛk ɣo, yiɛk kɔc cie kɔc Itharel aya, ku ɛ yik ɣo wɛt ci ɣok wɛt Bɛny Jethu gam, ke ɣɛn ya ɲa, ba them ba Nhialic gɛl nhom!"

¹⁸ Nawɛn pinke wɛl ci Pɪtɛr lueel, gokɛ cii ben jaaam guɔp ku leckɛ Nhialic ɛlɛ, "Kɛn yen ɛ wic Nhialic aya, ku bi kɔc cie kɔc Itharel kɛrɛc yekɛ looi puɔl, ku bik mɛt pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn yic!"

Kɔc ci gam pan cɔl Antiɔk

¹⁹ Kɔc ke ci gam aake ci wɛɛr rin ci kek riɔɔc lɔn nɛk ke cimɛn waaar ci Ithipin nɔk. Kɔc kɔk ke yiic aaci yet pan cɔl Ponicia ku Thaipruth ku Antiɔk. Ku keek aake ye kɔc Itharel kepɛc kek aake ye lɛk wɛt yam Jethu.

²⁰ Ku kɔc kɔk ke ci gam, ku aake ye kɔc pan Thaipruth ku Thirene, aake ci la Antiɔk ku lek Wɛt Puɔth Yam lɛk kɔc cie kɔc Itharel aya. Aa cik aa lɛk thon puɔth yam rin Bɛny Jethu.

²¹ Aake ci Nhialic yiɛk riel. Go kɔc juɛc gam ku yekɛ Nhialic door.

²² Thon ci kɔc cie kɔc Itharel gam Antiɔk aci yet tɛnɛ kɔc ci gam Jeruthalem. Gokɛ Barnaba tuɔɔc Antiɔk.

²³ Wɛn ci yen yet ku tiŋ tɛ ci Nhialic kɔc Antiɔk daac thiin, ke jɔl puɔu miɛt ku jiɛɛm kenhiiim ku bik aa kɔc path ɣer puɔth, nhiaar Nhialic pianden ɛbɛn.

²⁴ Barnaba ɛ ye raan path ci Nhialic gam piande ɛbɛn, ku ɛ la guɔp Wɛi Nhialic. Kɔc juɛc aaci wɛt Bɛny bɛn gam.

²⁵ Ku jɔl Barnaba jɔl ku ler pan cɔl Tarthuth ku bi Thawul la wic.

²⁶ Nawɛn le yɔk, gokɛ bɛn Antiɔk. Ku jɔlkɛ rɛɛr Antiɔk ɛ ruɔɔn, ku keek aake ye rɔm kek kɔc ci gam, ku aaci akut dit apɛi bɛn piɔɔc. Antiɔk yen ɛ tɛn kɔŋ kɔc ci gam aa cɔɔl thiin ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuɔɔc Jeruthalem

²⁷ Ruɔɔn yen rɛɛr Barnaba kek Thawul Antiɔk, yen ɛ tɛn jiɛl kɔc kɔk kɔk Nhialic tiŋ Jeruthalem ku lek Antiɔk.

²⁸ Raan tɔk ke yiic cɔl Agabuth ɛci Wɛi Nhialic yiɛk riel, ku bi lɛk kɔc lɔn le yen cɔndiit bi bɛn pinynhom ɛbɛn. (Cɔŋ kɛnɛ aci bɛn bɛn ɣɔn ye Klaudiɔth bɛnyɲaknhom.)

²⁹ Ku abiɔth aaci raan tɔk keyiic ɛbɛn la kɛnɛ ci ya tuɔc wamathaken ci gam ciɛŋ wun Judia.

³⁰ Ku

keek aaci wɛɛu kuɔɔt yiic, ku jɔlkɛ Barnaba ku Thawul tooc bik ke ɣath tɛnɛ kɔcɔt akut kɔc ci gam.

12

Kɔc ci gam aaci ɲuɔt ke gum apɛi

¹ ɛ runka cɔk ɛci baai kɔɔl agut Judia, go bɛny Judia cɔl Ɂɛrot Agripa kɔc abɛk kɔc ci gam yiic cɔl aban.

² Yeen aci mɛnh Joon cɔl Jemith cɔl atɔk yeth pal.

³ Na le tiŋ ke kɔc Itharel mit puɔth kɛ ci looi, go Pɪtɛr cɔl adɔm ku mac, (yen kɛnɛ ɛ loi rot ɣɔn ciɛm Yan Ayum cin yic luɔu.)

⁴ Nawɛn ci Pɪtɛr dɔm ku mac, ke thɔn akuut apuruuk kaɲuan bik aa tiit. Ku akuɔt tɔk ɛ la yic kɔc kaɲuan. Ee ci Ɂɛrot Agripa tak ku bi Pɪtɛr ɣath luk yic akɔl Yan Ayum cin yic luɔu cɔk ciɛɛn.

⁵ Ku Pɪtɛr aci jɔl rɛɛr mɛc yic. Ku kɔc ci gam aake ye rɔɔk rienke apɛi tɛnɛ Nhialic.

Atuny Nhialic aci Pɪtɛr luɔny bei ɣɔn mɛc

⁶ Wɛɛr yen bi Ɂɛrot Agripa ye cɔl abii luk yic rial, Pɪtɛr ɛ nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee ci rek cin arɛk karou, ku ɣɔn mɛc ɛ tit thok apuruuk kek ke lui akɔlɛ.

⁷ Tɛwɛn nyin yic ka atuny Nhialic bɔ ku kɛɛc ɣɔt thok ku mer ɣɔt yic. Ku mɛŋ Pɪtɛr kɛt ku puɔɔc bi rot jɔt ku lɛk ye, "Lɔc rot jɔt! Ku ban yikɔu!" Nyin yic, ke luɔŋ awɛn ci ye rek lɔɔny wei yecin.

⁸ Ku lueel atuny nhial, "Dut yiɛc ku ruɔk warku." Go Pɪtɛr yeyic duut ku ruk war, ku lɛk atuny nhial ye, "Paat alanhdun yikɔu ku buɔth ɣa."

⁹ Go Pɪtɛr jɔl biaath cɔk aɣeer, Pɪtɛr ɛ kɛc kɛn loi rot deet yic, lɔn nadɛ ke kɛ looi atuny nhial ɛ yic. ɛci tak ciɛt ye nyuɔth.

¹⁰ Keek aaci jɔl tɛɛk akuɔt tɔk lɔɔm, akut apuruuk ke tit, ku benke rɛɛt akut dɛt ye kek rou lɔɔm ku jɔlkɛ yet kal thok, kal ye gur thok wɛɛth ci yethok wɛl geeu. Go kal yethok ɲaany ɛ rot ku lek aɣeer. Keek aaci jɔl la ke cath dhɛl yic, nawɛn ka atuny nhial mɛr.

¹¹ Ku jɔl Pɪtɛr kɛ lui rot ye deet yic ku lueel, "ɛmɛn aca jɔl ɲic lɔn ye yen yic kɛnɛ awɛn ya tiŋ kɛciit nyuɔth! Nhialic aci tuɔc atuɔnyde bɔ bɛn kuɔny bei Ɂɛrot Agripa cin, ku jɔl aa kɔk ke ye kɔc Itharel tiŋ ke bik luɔi ɣa."

¹² Nawën ñic lön rëer yen tērac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kəc juēc aake cī kenhīim kut thīn ē ke rōōk. ¹³ Ku jəl Pīter yōt tōñ thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cəl Roda la bī raan yōt gut thok la tīñ. ¹⁴ Ku ēcī Pīter ñic röl, go pušu miēt apēi, ku go guo kat ke kēc yōt liep thok, ku le lēk kəc lön yen ke Pīter yen akāac ayeer. ¹⁵ Go kəc awën rëer yōt lēk ye, “Yīn aci muōl!” Go lēk ke lön ē yic yen aci lēk ke. Gokē lueel, “Ka atiēmde yen aci bēn.”

¹⁶ Ku la Pīter tuenj ke tōñ yōt thok, gokē yōt ñaany thok. Gokē tīñ ku gēikē. ¹⁷ Go Pīter lēk ke bīk biēt, ku jəl tēt yic ke yen tē cī Nhialic ye bēi beī thīn yōōt ē mēc yic ku lēk ke, “Lēkkē Jemith ku wāmāthkuan kək yen kē cī rot looi.” Ku jiēl bī la tēdēt. ¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tīt nhīim la cōt, ku yekē rōt thiēc kamken, “Yenō cī rot looi tēnē Pīter?” ¹⁹ Go Yērot Agrīpa apuruuk yōōk bīk yōōp. Ku akēc kē bēn yōk. Go apuruuk cəl adet thook, ku lēk kəc kəc nōk bī ke nōk. Tēwën cī ē kēnē rot looi go Yērot Agrīpa jāl Judia, ku ben la ceñ Cetharia.

Antipāth Yērot aci thou

²⁰ Nawën cī Yērot Agrīpa pušu riāak tēnē bāny Tire ku Thidon, gokē la ke ya akut bīk la tīñ. Ku ē cīk kañ lēk Blatuth raan kāk pan bēny tiit bī wētden gam. Ku jōlkē la tēnē Yērot Agrīpa ku thiēc kē bī dōōr ke ke, rin keek aake ye mīith yōk wun yen mēc Yērot Agrīpa.

²¹ Nayōn akōl yen cī Yērot Agrīpa lueel bī yen mat ke ke, go ruk alēthken bāāny ku nyuuc thōnyde nhom ku jiēm ke kəc. ²² Ku jəl kəc duōat aa looi ēlā, “Aciē raan yen jam, Aciēk.” ²³ Ee tēēn, Yērot Agrīpa aci atuny Nhialic bēn cəl atuany, rin cī yen rot looi bī a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawën ke cuet kām tō yeyāc yic, ku thou.

²⁴ Wēt Nhialic aci bēn la tuenj ku kəc juēc aaci bēn gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luōiden bēn thōl, ku dhukkē Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aaci lōc ku toc ke

¹ Kəc ke cī gam Antiōk aake la yīic kəc ke ye kāk Nhialic tīñ, ku jəl aa kəc ē kəc

cī gam piōōc, ku keek aake ye yī Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiōth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ē ye mēthē bēny cəl Antipāth Yērot) ku Thawul.

² Tēwën ye kek rōōk thīn tēnē Bānyda, ku yekē mīith theek ke ye dhēl dēt dōōr kek Nhialic, go Wēi Nhialic lēk ke ēlā, “Pālkē Barnaba ku Thawul ku bīk luai ca lōc ke aa looi.”

³ Ku jəl kəc cī gam miēth aa theek ku rōōkkē ku jōlkē Barnaba ku Thawul dōōc ku jōlkē ke cəl ajiēl bīk luai cī Nhialic lōc ke la luai Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cī Wēi Nhialic tooc bīk la gen cəl Theleukia ku lek teem kōu riāi ku lek gen tō gool nhom wār ciēl yic cəl Thaipruth. ⁵ Na lek yet gen dēt cəl Thalamith, gokē kəc aa piōōc wēt Nhialic tēn amat kəc Itharel. Ku Joon Marko ē cath ke ke rin bī keek aa kony luai.

⁶ Keek aaci cath ku temkē Thaipruth kōu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dēt tiēt cəl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yōk thīn. Ku ēcī rot a nyuōth ciēt ye raan kəc lēk wēt Nhialic. ⁷ Yen Bar-Jethu ē ye mēthē bēnydīt cəl Therjiuth Pauluth, bēny wun tō gool nhom wār ciēl yic. Ku yeen ē ye raan pel nyin apēi. Bēny ēcī Barnaba kek Thawul tuōc ku bīk bēn tēnē ye, rin ē wīc bī piōōc wēt Nhialic. ⁸ Ku yen luōiden bī kek bēny piōōc ēcī tiēt Elimath (aa kek riēnke thoñ Girik) duēr rac, rin cī yen ye them bī bēny rac nhom bī wēt Nhialic cī gam. ⁹ Ke Thawul, ku añic aya lön cəl ye Paulo, ēcī Wēi Nhialic la yeguōp, go tiēt tīñ ku dōt apēi, ¹⁰ ku lēk ye, “Yīn mānh jōñrac. Yīn raan la ater kek kāpath ēbēn. Yīn athiāñ guōp kārēc, ku aye them akōlakōl ba yīth Nhialic wel bīk aa lueth! ¹¹ Yīn abīi Nhialic jak guōp ēmēn. Yīn abī cōōr ku yīn abī nīn nōk ke yī cī piny ben tīñ.” Nyin yic Elimath, ēcī kēn macār guō paat nyin piny, ku jəl cath ke wīc raan bī ye dōm cin bī thel. ¹² Nawën tīñ bēnydīt kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēcī gāi apēidīt kāk cī ke ye piōōc wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiōk tō Pithidia

¹³ Paulo ku jəl aa kōcken cath kek ye aaci wār teem riāi ke jiēl Papoth ku lek Perga,

wun cöl Pampilia. Tëwën, Joon Marko aci bën puök ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴ Ku ben kë jäl Perga ku yeetkë Antiök tō wun cöl Pithidia. Nawën aköl lön, aköl cii kəc è luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckë thīn. ¹⁵ Nawën cī lööŋ Mothith, ku jöl aa wël kəc kāk Nhialic tīŋ kueen, go bāny tēn amat wēt lək Barnaba ku Paulo ëlä, “Wāmāthakua wek aa wicku bāk kəc jāām nhīim, tē le yen wēt bī ke riēel puōth bāk lək ke.” ¹⁶ Go Paulo rot jət, ku nyooth yecin bī kəc biēt. Ku jöl jam ëlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jöl aa kəc cie kəc Itharel Nhialic door, piēŋkë wētdiē. ¹⁷ Nhialic kəc Itharel ëcī wārkuān dīt ləc ku looi ke ke ye kuatdīt ril tōr tēwäär ciēŋ kek ke ye alei wun cöl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip riēde. ¹⁸ Ku aci kārēc yekë luai ye guum roor ruōōn thiārŋuan. ¹⁹ Ku Nhialic aci wuōt kadhorou cuōp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny, ²⁰ tēcīt run buōt kaŋuan ku thiārđhiēc.

“Wën cī kēn rot looi, go Nhialic ke yiēk kəc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tīŋ cöl Thamuel. ²¹ Nawën thiēc kē Nhialic bī ke yiēk bēnyŋaknhom, go Nhialic ke yiēk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bī ya bēny ruōōn thiārŋuan.

²² “Nawën cī Thawul nyaai bāāny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bēnyŋaknhomden. Ku kēn cī Nhialic lueel riēnke akīn, ‘Aca yōk lön Debit, wën Jethe yen è raan yen wiēc. Ku è yen raan bī kāk wiēc kē bīk rōt looi, aa looi.’

²³ “È ye Jethu raan kuat Debit, yen cī Nhialic looi ke ye raan bī kəc Itharel luōk, tēcīt tē cī yen ye luēel thīn wäär. ²⁴ Wäär kēc Jethu luōide jōk, ke Joon ëcī kəc Itharel kaŋ lək wēt Nhialic. Ku ye ke yōōk bīk muōl luai kārēc, ku cōlkë rōt aa muōc nhīim pīu. ²⁵ Na wäär cī luai Joon thiōk kek thōk, go kəc thiēc ëlä, ‘Yakë tak ya ŋa? Acie ŋen raan tietkë. Raan tietkë abī lōk bēn ŋacōk. Ku acie ŋen raan lēu ye ba warke dāk bei yecōk.’

²⁶ “Wek wāmāthkiē Itharel, mīth Abaram, ku jöl aa wek kəc cie kəc Itharel rēēr tēn

Nhialic door. Wēt bī kəc kony bī kəc cīi la pan mac aci lək ŋo. ²⁷ Ku yeen akēc kəc ke ciēŋ Jeruthalem ku bānyken ŋic, lön nadē ke yen raan bī kəc bēn kony. Ku keek akēc wël deet yiic aya, wël ke ye kəc kāk Nhialic tīŋ lək ke wäär ye kueen akōlakōl, aköl lön. Ku keek aaci wël kəc kāk Nhialic tīŋ cöl aa tiŋ kenhīim, rin cī kek Jethu cöl anāk. ²⁸ Cōk alōn cīn yen yiny cik yōk bī ke ye tēm thou, gokë ŋuōt ke thiēc Pilato bī dhiēl nōk. ²⁹ Ku wën cī kek kēriēc ëbēn looi, kāk ke cī gōt athōr thēer wël Nhialic yic riēnke, gokë jat piny tim cī rīiu kōu ku lek thiōk raŋ yic. ³⁰ Ku yeen aci Nhialic cöl aben pīr. ³¹ Ku aaci rot nyuōth kəc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juēc yiic. Kek kōckā, kek aaci kāk cī rōt looi tīŋ, ku lēkkë ke kəc Itharel.

³²⁻³³ “Ku ŋok aaci bēn buk we bēn lək thōŋ path cī Nhialic yepuōu tōŋ ke bī luai wārkuān dīt. Aci luai ŋo ëmēn ŋok miēthken, rin cī yen Jethu cöl aben pīr ke cī thou. Cīmēn cī ye gōt ëlä waak rou athōr thēer wël Nhialic yic,

‘Yīn ee wēndiē, ŋen aci ya Wuur akölē.’

³⁴ “Ku yen kēnē yen è kē cī Nhialic lueel, lön bī yen ye cöl aben rot jət thou yic, ku bī cīi kōŋ dhiāth raŋ yic,

‘Yīn aba yiēk yath, ku yīn aba dōc cīt tēwäär,

cī ŋen ŋapuōu taan thīn tēnē Debit.’

³⁵ “Ku è yic alanden, ëcī lueel kēlä wēt dēt cī gōt yic,

‘Yīn acā aluōnydu bī puōl bī dhiāth raŋ yic.’

³⁶ “Ku yen Debit è ye kāk Nhialic looi wäär pīr yen, ku jöl thou ku thiāk tē cī wārken dīt thiōk thīn. Ku guāpde aci bēn dhiāth raŋ yic. ³⁷ Ku kēn akēc rot looi tēnē raan cī Nhialic jət bei raŋ yic.

³⁸⁻³⁹ “Awiēc bāk ŋic wek wāmāthkiē Itharel, lön nadē ke rin Jethu yen abī kārēc pāl piny tēnē kəc. Raan bī wētde gam abī adumuōōmke pāl piny tēnē ye. Ku kēnē è kēc lōŋ Mothith looi wäär tēnē we. ⁴⁰ Tāāukë wenyīn piny apath bī kē cī kəc kāk Nhialic tīŋ, cik lək kəc ëlä rot cīi lui we,

13:17 B.bei 1:7; 12:51

13:18 Kn 14:34; L.rou 1:31

13:19 L.rou 7:1; Joc 14:1

13:20 Bāny 2:16; 1Tha 3:21

13:21 1Tha 8:5; 10:21

13:22 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20

13:24 Mk 1:4; Lk 3:3

13:25 Mt 3:11; Mk 1:7;

Lk 3:16; Jn 1:20, 27

13:28 Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15

13:29 Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk

23:50-56; Jn 19:38-42

13:31 Luai 1:3

13:32-33 Wk 2:7

13:34 Ith 55:3

13:35 Wk 16:10

⁴¹ ‘Tiēŋkē wek kəc kəc dəl gup! Gäikē ku wek aabī liu, rin kē luəoi akölē! Acie kē bāk gam, cək alən bī raandā ye teet yic tēnē we!’ ”

⁴² Wēn jiēl Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yōök ku bīk bēn bēn aköl dēēt amat bīk wēt lööŋ Nhialic bēn ber yic. ⁴³ Wēn cī kəc jāl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruēc kəc juēc Itharel, ku kəc juēc cie kəc Itharel cī ciēŋ kəc Itharel gam. Ku jəl Paulo kek Barnaba lək ke bīk kepuōth dēet, ku bīk pīr ke ŋōth piath Nhialic.

⁴⁴ Nawēn aköl dēt amat, ke kəc juēc apei bō amat yic aabī ciēt kəc ēbēn geeu kek cī guēer bīk bēn piŋ wēt Nhialic. ⁴⁵ Nawēn tiŋ kəc Itharel akut diīt kēnē ke dōm tiēl ke. Ku yekē wēt lueel Paulo dhōl yic ku yekē lat. ⁴⁶ Ku Paulo kek Barnaba aaci bēn jam apei kēlā ke cī riēc, “Kēn yen bī rot kaŋ looi tuēŋ, ee lən bī we lək wēt Nhialic. Ku na cək kuec bāk wēt Nhialic cī gam, ku yakē rōt yōk ke we cie kəc wīc pīr akōlriēc ēbēn, ke wek aa buk nyāāŋ piny ku lok tēnē kəc kək cie kəc Itharel. ⁴⁷ Rin yōk aaci Nhialic yōök ēlā, ‘Wek aaca looi ke we cīt mermer tēnē kəc cie kəc Itharel, rin bī raan ēbēn pinynhom poth la pan mac.’ ”

⁴⁸ Nawēn piŋ kəc cie kəc Itharel wēt kēnē, gokē puōth miēt ku leckē wēt Nhialic cīk piŋ. Ku kəc ke cī lēc bīk aa kəc pīr akōlriēc ēbēn aake cī bēn gam.

⁴⁹ Wēt Nhialic aci bēn yet bēikē yiic ēbēn. ⁵⁰ Go kəc Itharel, kəc dīt baai gēu yic ēbēn bēn rac nhīim agut diāār kəc dīt cie kəc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bēn cuōp wei panden. ⁵¹ Go atuuc Jethu mēl kuēŋ ku tenkē kecōk rin cī kek puōth riāāk tēnē ke. Ku jiēlkē ku lek pan cəl Ikonía. ⁵² Kəc ke cī gam Antiōk aake cī Wēi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puōth apei.

14

Paulo ku Barnaba aa kəc Ikonía lək Wēt Puōth Yam

¹ Kēcīt kēwāār cī rot looi tēnē Paulo ku Barnaba Antiōk acie yic bēn ber aya tēnē ke Ikonía. Paulo ku Barnaba aake cī la yōn ye kəc Itharel mat thīn, ku jiēm kē arēk bī

kəc juēc Itharel ku kəc cie kəc Itharel wēt Jethu gam. ² Ku kəc kək Itharel cī kuec bīk wēt cī gam, aaci kəc Ikonía luōm thook bīk kenhīim wēl Paulo ku Barnaba. ³ Ku Paulo kek Barnaba aaci rēer Ikonía nīn juēc. Ku jiēm kē apei rin Jethu ke cī riēc, ku wēt yekē lueel ēbēn ē yic, rin cī Jethu ke yiēk riel bīk kāk jāŋ gōi aa looi. ⁴ Ku kəc juēc tō geeu aake cī keyiic tek, kəc kək aake wēl kəc Itharel piŋ ku gam kəc kək wēt atuuc Jethu.

⁵ Nawēn ke met kəc Itharel yic kek kacken dīt ku kəc Konyā bīk agaac jōök, ku wīckē bīk ke nōk. ⁶ Nawēn la kəc piōōc wēt cī mat yōk cōk, gokē riŋ tē cəl Likonía tō gēeth Lithtra ku Derbe thīn. ⁷ Ku piōōckē Wēt Puōth Yam Bāny Jethu ē gēethkā yiic.

Paulo aci duēr nōk Lithtra

⁸ Mōny cī ruai, cie cath, yecōk yōc piiny tēwāār dhiēeth ye ē tō gen Lithtra. ⁹ Ku ē ye wēl Paulo piŋ. Go Paulo tiŋ ke cī gam ku pēth bī kony. Go dōt, ¹⁰ ku lueel, “Jōt rot ba kōōc!” Go rot wuōl nhial ku ciēth.

¹¹ Nawēn tiŋ kəc juēc kē cī Paulo looi, gokē jam apei thon den Likonía, “Aciēek cīt kəc aaci bēn piny nhial tēnē yō!” ¹² Ku ciēkkē Barnaba ke cəl Deuth ku ciēkkē Paulo ke cəl Yērmith rin ē yen raan ye wēlken lueel.* ¹³ Go raandīt jōŋ cəl Deuth door, jōŋ rēer yiēnde kal thok miōōr la yiēth adir cī cuēēc yōök bēi. Ku wīc kek kacken juēc rēer ke ye bīk atuuc door ē ke.

¹⁴ Nawēn piŋ Barnaba ku Paulo ke wīckē bīk looi, gokē alāthken rēt yiic kekōth bīk nyuōth lən cīi kek kēcīt kēnē wīc, ku riŋkē ciēl thān awēn yic ku lueelkē, ¹⁵ “Yējō looi wek kēnē? Yōk aa kəc ē path cīmēndun. Yōk aaci bēn buk Wēt Puōth Yam Jethu bēn lueel, ku buk we nyaai kāk yakē doorkā yiic rin cīn kek wētden yic, ku bāk aa door Nhialic tōŋ pīr, cī nhial ku piny ku wēr kek kākth tō thīn ēbēn cak. ¹⁶ Wāthēer Nhialic ēcī kəc puōl bīk kākken cīk tak aa door. ¹⁷ Ku Nhialic ē rot nyuōth akōlakōl kāpuōth ye looi yiic tēnē kəc. Ee deŋ cəl atueny ku lok kāŋ ēbēn cīt tēden ye kek luōk, ku mitkē puōth.” ¹⁸ Cək awēn kēc kēcā wēlken lac gam, ka cīk bēn lēu bīk kəc dōk bīk miōōr cīi nāk.

¹⁹ Nawën ke kəc Itharel kək bö Antiök gen tō Pithidia, ku bö kəc kək Ikonía, ku räckē kəc nhīm ku biöökē Paulo ku yöckē ayeer geeu, ku takkē lön cī yen thou. ²⁰ Nawën la kəc cī gam kenhīm kut yelööm, ke jöt rot ku dhuk geeu. Nayön nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tō Thiria

²¹ Paulo ku Barnaba aaci Wēt Puōth Yam lək kəc Derbe ku gam kəc juēc wēt Jethu. Nawën ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonía ku jöl a Antiök tō Pithidia. ²² Ku lëkkē kəc cī gam bīk gamden muk apath, ku lek tuenj ke nhia Jethu. Ku lëkkē ke piöcnden yic elä, “Kəc cī gam ebën aa dhil gum ē pīr kēnē yic rin bī kek mēt bääny Nhialic yic aköldä.” ²³ Ku kuanykē kəcdīt akuut kəc cī gam yiic ebën, ke cī kanj röök tēnē Nhialic. Ku thekkē miēth rin bī kek Nhialic kanj door. Ku jolkē ke than Bēny Jethu cin, raan cī kek wëlke gam.

²⁴ Tēwën kuēny kek Pithidia yic, gokē bēn Pampilia. ²⁵ Ku piööckē Wēt Puōth Yam tēnē kəc gen Perga ku lek Atalia. ²⁶ Ku tēēn ke gēr, ku dhukkē Antiök, tēwäär cī kəc cī gam ke thön Nhialic thīn rin luōiden cīk thöl.

²⁷ Wēn cī kek yēēt Antiök, ke kuut kəc cī gam nhīm ku lëkkē ke kajuēc cīk looi riēl Nhialic, ku nyooth Nhialic lön alēu bī kəc cie kəc Itharel gam aya. ²⁸ Ku rēērkē Antiök pēi juēc kek kəc cī gam.

15

Lōj Mothith

¹ Kəc kək pan Judia aaci bēn Antiök, ku piööckē kəc cī gam elä, “Wek aaci Nhialic bī kony tē cī we dhil nōot, cīt tē cī lōj Mothith luēl ye.” ² Go Paulo kek Barnaba jam apēi rin ē wēt kēnē kek kəc awën bö Judia. Nawën ke mat yic, bī Paulo ku Barnaba ku kəc kək Antiök la Jeruthalem bīk wēt kēnē la jääm yic kek atuuc Jethu ku kəcdīt kək.

³ Go akut kəc cī gam ke jal tooc, ku wēn tēēk kek Ponicia ku Thamaria, ee cīk lək kəc lön cī kəc kək cie kəc Itharel wēt Nhialic gam. Wēt kēnē aci kəc cī gam ebën cöl amit puōth.

⁴ Nawën yēētkē Jeruthalem ē ke lor akut kəc cī gam, ku atuuc Jethu ku kəcdīt, kəc cīk bēn lək kajuēc cī Nhialic ke kony bīk ke looi. ⁵ Go kəc kək akut Parathī cī gam röt jat nhial ku luelkē, “Keek aa dhil nōot ku lək ke bīk lōj Mothith dhiel theek.”

⁶ Go atuuc Jethu ku kəcdīt kenhīm mat bīk wēt kēnē tak yic. ⁷ Wēn cī kek wēt jääm yic apēi, ke Pīter jöt rot ku lueel, “Wek kackiē anjäckē lön yen aci Nhialic ləc wäär kamkun, ba Wēt Puōth Yam lək kəc cie kuat Itharel, rin bī kek wēt Bēny piñ ku gamkē. ⁸ Ku Nhialic anjic kē tō raan ebën puōu, aci nyuōth lön yeen alēu kəc kək cie kəc Itharel bīk gam aya cīmēn cī yen Wēike cöl abō tēnē ke, cīmēn wäär cī yen ye luōi yō aya. ⁹ Aci nyuōth lön yok kəc Itharel ku thāi kək, yok aa thōj ebën, ku nyēēi kārēc kepuōth rin cī kek gam.

¹⁰ “Na ye kēya, ke yenjō looi wek kē cī Nhialic nyuōth we bāk cīi loi, rin wīc wek ye ē path bāk tē bī yen puōu riēēk thīn tīj. Tē jöt yok kəc cī gam nhīm kēril kēc wärkuan dīt ku yō aya, kanj lēu buk yāac? ¹¹ Acie tēde! Ayeku gam lön bī yō kony rin piath Bēny Jethu, ku abī ya tēde aya tēnē ke.”

¹² Go akut ebën biēt ku piñkē kāk jāñ gōi cī Nhialic cöl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kəc kək cie kəc Itharel. ¹³ Wēn cī kek thök jam, ke Jemith jöt rot ku bēer elä, “Piñkē wētdiē wek kəc akuōtda! ¹⁴ Aci Thaimon tēt yō tē cī Nhialic ye nyuōth thīn lön ye kəc cie kuat Itharel kacke aya, rin cī yen kəc kək nyaai keyiic bīk aa kacke. ¹⁵ Ku wël kəc kāk Nhialic tīj aaci rōm kek ē wëlkä alanden. Cīmēn cī ye gōt athör thēer wël Nhialic yic elä,

¹⁶ ‘Ku lueel Bēny, yen abī dhuk, ku yen abī many Debit cī riäak bēn jöt nhom.

Ku bēn kākken cī riäak cōk piny bīk riēl.

¹⁷ Ku kēya, kəc ebën aabi Bēny wīc, kəc cie kəc Itharel ca cöl bīk aa kackiē.

¹⁸ Yen ee wēt cī Bēny lueel akan, Bēny yen cī wēt kēnē cöl anjic thēer.’

¹⁹ “Ku la Jemith tuenj ku lueel, na ye yen, ke yok aaci kəc cie kəc Itharel cī Nhialic dhuök rēēm nhīm. ²⁰ Anjēēn buk ke gāt athör ku lëkku ke, bīk cīi mīth kuat miēth

cī ke jakrɛc door, ku titkē rōt bīk gup cī la akər. Ku cīk riem cam ku cīk cuēt rīŋ lān kēc teem rōl bī riem kuēr. ²¹ Rin lōŋ Mothith acī kueen run juēc yiic, ŷon ye kəc Itharel mat thīn akōōl cīi kek ē luui yiic, ku wēlkā aaye piōōc gēeth yiic ēbēn.”

Athör cī gāt kəc cie kəc Itharel cī gam

²² Nawēn ke atuuc Jethu, ku kəcdīt kek kəc akut kəc cī gam ēbēn, mat wēt yic bīk rōōr abēk akut yic kuany, ku bīk ke tuōōc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokē Judath cəl Barthabath aya, ku Thilath kəc theek akut rin luōiden, kuany. ²³ Ku gēmķē ke athör kēnē tēnē kəc cī gam Antiök,

“ŷok atuuc Jethu ku kəcdīt, miēthakun, ŷok aaci miāthda tuōc miēthakua cie kuat Itharel ciēŋ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴ Acuk piŋ lōn cī kəc kək akuōtda yic la ku rēckē wepuōth kāk yekē lueel, ku keek aa kēcku ke tooc bīk kākķā aala lueel. ²⁵ Kēya, ŷok aaci ŷonhūim mat ku gamku buk kəc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wāmāthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶ cī wēiken gam bīk luui rin Jethu Krītho. ²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bīk we lēk wēl cī gāt athör kēn yic aya. ²⁸ Acī Wēi Nhialic tāāu ŷopuōth bī ciēn lōŋ ril dēt mētķu ē lōōŋ cī gāt we kā yiic. ²⁹ Ku wek aa cīi kākķā dhil loi, duōkkē ye mīth miēth yeke jakrɛc door, duōkkē riem cam, duōkkē cuēt rīŋ lān kēc teem rōl bī riem kuēr, ku tiētkē rōt bāk gup cī la akər. Na luōikē kākķā cīt ēmēn cī ŷok ke lēk we, ke luōidun abi piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toockē atuuc Antiök. Nawēn cīk yet, ke mat kəc cī gam ēbēn nhūim ku gēmķē ke athōōr. ³¹ Wēn cī kek athōōr kueen ē ke mīt puōth rin cī wēl cī gāt athōōr yic ke dēet puōth. ³² Judath ku Thilath, kəc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kəc cī gam bīk ke dēet puōth ku rilkē puōth. ³³ Tēwēn cī kek nīn nōk ke ke lony wāmāthakua dhōl bīk dhuk ke puəl gup tēnē kəc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nhom bēn waar ku dōŋ.] ³⁵ Paulo ku Barnaba aake cī pēi nōk Antiök, ke piōōc wēt Bēny kek kəc juēc kək tēnē kəc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puōk

³⁶ Nawēn cīk pēi nōk Antiök, ke Paulo ŷōōk Barnaba, “Dhukku ciēen gēeth wāār yiic cī ŷok Wēt Puōth Yam piōōc thīn, buk wāmāthakua la neem, ku buk tiŋ lōn le kek tuen apath kek gamden.” ³⁷ Ku ē wīc Barnaba bī Joon Marko cath ke ke, ³⁸ ku akēc Paulo tak lōn puōth yen bī cath ke ke rin acī bēn dhuk Pampilia, ku cīi rēēr ke ke bīk luōiden thāāp kedhie. ³⁹ Wēt kēnē acīk tēer apei nawēn ke puōk. Ku jiēl Barnaba kek Joon Marko ku geerkē Thaipruth. ⁴⁰ Ku cəl Paulo Thilath bī cath kek ye, ku pēl miēthakēn ke dhōl bī Nhialic ke cəl aa cath ke puəl gup. ⁴¹ Ku jōlkē la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kəc cī gam puōth bīk gamden muk apath.

16

Timothī acī cath kek Paulo ku Thilath

¹ Paulo acī cath bī la Derbe ku Lithtra tē ciēŋ Krīthian cəl Timothī thīn. Man Timothī ēcī gam aya, ku yeen ē ye nyan kuat Itharel, ku wun ē ye Gīrik. ² Kəc le ŷok gam tōk ēbēn Lithtra ku Ikonía, aake ye ŋiēc jam rin Timothī. ³ Go Paulo Timothī cəl aŋot rin wīc yen ye bīk cath. Ee looi kēya rin aŋic kəc Itharel ke ciēŋ Derbe ku Lithtra ēbēn lōn ye wun Timothī Gīrik, kuat cie ŋoot. ⁴ Tēwēn ye kek jāl gen ku lek gen, aake lōōŋ cī atuuc Jethu ku kəcdīt tō Jeruthalem guiir tēt kəc cī gam, ku lēkkē ke bīk aa luui cīt tē wīc atuuc Jethu ku kəcdīt tō Jeruthalem ye thīn. ⁵ Kēya, kəc akut kəc cī gam aaci cōk puōth bīk gamden cīi war, ku kəc cī gam aaci rōt aa juak akōlakōl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin cī Wēi Nhialic ye nyuōth ke bīk Wēt Puōth Yam cīi piōōc ē bēēi Athia kā yiic. ⁷ Tēwēn cī kek aken Mithia dōōt, ke wīckē bīk la pan cəl Bithinia, ku keek aaci Wēi Nhialic nyuāāth bīk cīi tēk thīn. ⁸ Gokē Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹ Ku ē wēēr kēnē Paulo acī kēdāŋ tiŋ kēcīt raan Mathedonia ke kāāc yenhom ku lēŋ. “Bāār yīn Paulo Mathedonia ba ŷo bēn kony.” ¹⁰ Wēn cī Paulo nyuōth ē kēnē, goku rōt guiir buk la Mathedonia, rin acuk ŋic lōn cī Nhialic

yo cəɔl buk Wət Puəth Yam la piəɔc tənə kəc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Goku jəl Troath ɛ riäi ku gərku buk teem Thamodhraki, naɔn nhiäk dɛɛt ɔ la Nipolith. ¹² Ku jiəlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuen ye kan thiəɔk tɛ le kəc Mathedonia, ku yen ɛ ye gen rɛər kəc Roma thɪn. Ku näkku nɪn juɛc geeu. ¹³ Nawən aköl cɪi kəc Itharel ɛ luui ke ɔ jiəl geeu, ku lok wäryəu tɛ yeku tak lən ye kəc Itharel kenhiim mat thɪn bɪk röök. Ku nyuucku piiny ku jiɛmkə tənə diäär ke cɪ kenhiim mat thɪn aya. ¹⁴ Kam kəc cɪ wɛlkua piɲ ɛ kəc ke tɔ thɪn yiic, ee tiɲ gen Thiatira cəl Lidia, ku ɛ ye ɔəc wei alɛth mɪthiəɔn ril ɔnyden yic apei. Lidia ɛ ye Nhialic door, ku ɛcɪ Nhialic cök puəu bi wət lueel Paulo piɲ. ¹⁵ Wən cɪ ye gäm lökwɛi kek kəc ciɛɲ baai kek ye, ke cəl ɔ ku lək ɔ, “Bäk, rɛər kə paandiɛ, tɛ cɪ wek ye gam lən cɪ ɣen gam ayic.” Ku lɛɲ ɔ buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Naɔn akäl tök, tɛwən le ɔk tɛ ye kəc la röök thɪn, ke ɔ räm kek nyan alony la guəp jəɲ ye cəl alək kəc kɛ bi rot looi. Ku yeen ɛcɪ wɛəu juɛc apei bɛɛi tənə kəcken cɪ ye loony. ¹⁷ Nawən ke buəth Paulo ku ɔ ɛbən ke loi duəɔt, “Kəckä aa lui rin Nhialic Madhəl. Aa yɪn lək tɛ bi Nhialic yɪ kuəny thɪn.” ¹⁸ Ku looi kəya nɪn juɛc, agut bi Paulo puəu riääk, ku wel yenhom ku lək jəɲ tɔ nya guəp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ɛ nya guəp!” Ee kaam wən, ke jəɲrac jiəl yeguəp. ¹⁹ Nawən le kəc cɪ yeen loony tiɲ, ke nyan alony cɪn wɛəu ye bən bɛɛi tənə ke, gokə Paulo dəm ku Thilath ku thelkə ke luk yic. ²⁰ Ku ɣəthkə ke bāny nhiiim ku luelkə, “Röörkə aa kəc Itharel, ku keek aa loi aliäap genda. ²¹ Aa ɔok piəɔc buk kāk liu ciɛɲda ku löɲkua yiic, aa looi. ɔk aa kuat Roma. Kəya, ɔk aaci dhil luui kāk yekə lək ɔ buk ke looi.”

²² Ku mət thān awən kääc luk kəu wɛtɛn yic ku biəkkə ke, ku ret bāny alɛth Paulo ku Thilath yiic kekəth, ku cəlkə ke aa that. ²³ Wən cɪ apuruuk Paulo ku Thilath that ku biəkkə ke apei, ku riitkə ke ɔn mɛc, ku ɔök bəny apuruuk ɛ tiit kəc cɪ mac, bi ke der rin bi kek cɪi kat. ²⁴ Nawən piɲ apuruuk ɛ wət

kənə, ke riitkə ɔn tɔ ciɛn ku rekkə kecök, ku mɛckə ke gurgurdit thiek kəu.

²⁵ Nawən tɛcɪt wɛər ciɛl yic, ke Paulo ku Thilath aake röök ku ketkə waak door kek Nhialic, ku kəc kək ke cɪ mac kek keek aake piɲ. ²⁶ Kaam awən ke piɲ yiɛk rot apei, ku yiɛk tɛwən cɪ ɔn mɛc buth thɪn aya. Nyin yic tɛwən ke ɔöt ɲany kethook, ku dāk luəɲ werwer kecök.

²⁷ Go bəny apuruuk wən tit ɔt thok rot puur ku tiɲ ɔöt ke ɲany thook, ku tek lən cɪ kəc cɪ mac röt kwal, go palde miɛt bei, ku wɪc bi rot nök. ²⁸ Go Paulo rɛl apei, “Duk rot näk! ɔk aatə tən ɛbən!”

²⁹ Go bəny apuruuk mac cəɔl, ku rin ɔt ku wɪk Paulo ku Thilath cök ke leth. ³⁰ Nawən ke wət nhiiim aɣeer ku thiɛc ke, “Wek bāny, yəɲə ba looi bi ɣa kony?”

³¹ Gokə lueel, “Gam wət Bəny Jethu, ke yɪn akony wek kacku.” ³² Nawən ke jəl wət Bəny Jethu piəɔc tənə ye ku tənə kəc kək tɔ paande ɛbən. ³³ Ku ɛ wɛər kənə, ke Paulo ku Thilath nyɛi bəny apuruuk wən ke bi tɛtəɔkken la lök yiic ku dər keyiic, ku muəc nhom nyin yic kek kacke ɛbən. ³⁴ Ku ɣəth Paulo ku Thilath paande ku gəm ke miɛth. Ku jəl puəu miɛt kek kacke rin cɪ yen wət Nhialic jal gam.

³⁵ Naɔn nhiäk ke bāny geeu toc bāny apuruuk, “Lak, ləkkə bəny apuruuk tit ɔn mɛc bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bəny apuruuk tit lək Paulo, “Bāny aaci wət tooc riɛnkun bi we lony. Kəya, wek aaci puəl bāk jəl ke cɪn awuəc yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tənə bəny apuruuk, “ɔk aa kɛc ɣəth luk yic, ku ɔk aaci bāny cəl athat thɛi nhom ku mac ɔ, ku ɔk aa kəc Roma! Ku ɛmən, awickə buk jəl ɔ cɪi ɲic? Acie tɛde! Kek bāny nhiiim, aa dhil bən tən bɪk ɔ bən luəɲ bei.”

³⁸ Go bāny apuruuk wət cɪ Paulo ku Thilath lək ke la kuany yic tənə bāny geeu. Nawən piɲkə lən ye Paulo ku Thilath kəc Roma, gokə riəɔc. ³⁹ Ku lek bɪk ke la ləɲ, bɪk wət pəl piɲ tənə ke, ku biikə ke bei ɔn mɛc ku ləkkə ke bɪk jəl geeu. ⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jəl ku lek pan Lidia. Ku matkə kenhiim thɪn kek kəc cɪ gam, ku jiɛmkə tənə ke wɛl deet kek kepuəth ku jiəlkə.

17

Kac Thethalonika aaci wët Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēek gēeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jolkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kac Itharel kenhīm mat thīn bīk rōök. ² Go Paulo, cīmēnden thēr, la tē ye kac Itharel kenhīm mat thīn, ku akōöl yiic kadiäk, akōöl cī kac Itharel ye luui, ke Paulo jol kāk cī gāt athör thēr wël Nhialic yic aa tēr kek kac. ³ Ku nyuth ke kē cī gāt athör thēr wël Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Kritho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlä, “Jethu jīēm yēn riēnke tēnē we ēmēn, yēn aci Nhialic lōc ku dōc.” ⁴ Go kac kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yēn lan kac juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diäär kōk kōcdīt.

⁵ Ku kac Itharel aake cī tiēl dōm rin cī kac juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kac aliäap dhöl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mēkkē pan Jathon ku wīckē Paulo ku Thilath yōöt yiic bīk ke bēi ayeer tēnē kac. ⁶ Nawēn cīk ke yōk, gokē Jathon ku kac kōk cī gam thēl tēnē kōcdīt geeu ke loi duōt ēlä, “Rōörkā aacā liäap looi gēeth juēc yiic, ku ēmēn aaci bēn gēnda.” ⁷ Ku aaci Jathon nyuōc paande. Keek aaci lōōj bēnyaknhom Roma dhöl yiic, ku luelkē ka la bēnyaknhom dēt yam cōl Jethu.” ⁸ Ku wēlken kā, aaci thāndīt gēu ku bāny liäap nhīm. ⁹ Ku jol bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cōl aa tēu wēu piny bīk rōt waar, ku pālke ke bīk jāl.

Paulo ku Thilath aaci la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuōl, ke kac cī gam cōl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cīk yet, ke la tē ye kac Itharel mat thīn. ¹¹ Aye kac Itharel tō Beria nhiaar bīk wēt Paulo piñ tēnē kac Thethalonika. Ku aake wël Nhialic kueen akōlakōl, bīk tiñ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹² Kac juēc aaci wēt Jethu ye Paulo lēk kac bēn gam. Ku diäär juēc kōcdīt Gīrik, ku rōör juēc Gīrik aaci wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le kac Itharel tō Thethalonika piñ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōc Beria

aya, gokē bēn ku kuutkē kac thook bīk aliäap looi. ¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke kac cī gam cōl Paulo ajiēl kek kac kōk bīk la wath thok, ku dōñ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵ Ku kac awēn ruēc Paulo aaci bēn ger kek ye, bīk yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bīk rōt lac māt ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puōu la yum wēn tiñ yēn gēu ke cī thiāñ yīk ye kek jakken door thīn. ¹⁷ Go jāl a teer kek kac Itharel, ku kac wuōt kōk Nhialic door tē ye kac Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kac kenhīm mat thīn geeu, bīk wēlkā bēn piñ. ¹⁸ Go kac kōk piōc Epikuria ku Ithtōk jam kek ye aya. Ku lueel kac kōk, “Yēñō wīc raan kēnē kēc piōc, bī lueel?” Ku ben kac kōk lueel, “Yēn ē ciēt jam rinjak kucku.” Ee luelkē kēya rin Paulo ē piōc rin Jethu, ku lōn ye kac rōt jōt thou yic.* ¹⁹ Gokē Paulo cōl amat yic, amat ē rōm gōn cōl Ariōpakuth nhom ku luelkē, “Awīcku buk piōcdun yam ye lueel kēnē njic. ²⁰ Kōk yeku piñ ke ye lueel, aaci thōñ kek kāk cuk kañ piñ, ku awīcku buk wētden yic, njic.” ²¹ (Rin anhiēer kac ke dhiēth Athen, ku thāi kōk la rēer thīn, bīk kac aa lēk wēl yam cīk piñ, ku piñkē kāk yam tēnē kac kōk aya.)

²² Go Paulo rot jōt ku kēc amat Ariōpakuth nhom ku lueel. “Kac Athen! Aya tiñ kājuēc yiic lōn ye wek jak juēc theek. ²³ Rin tē ciēth yēn gēndun yic, ku daai kākun yakē door, yēn ē yīk yōk aya ke cī gāt nhom kēlä, ‘Tēnē Nhialic kuc.’ Yēn kē yakē door kēnē, yēn ē kēnē ya lēk we, ku acāk ye njic. ²⁴ Nhialic cī piny cak ku kāk tō thīn ēbēn, yēn ē Bēny nhial ku piny. Ku acie cēñ luēk cī buth yiic bī ye aa door thīn. ²⁵ Ku yēn aya, acie wīc kōk bī luōi ye, rin ē yēn atō piir yecin, ku ē yēn kēriēc ēbēn wīc raan, gām raan. ²⁶ Nhialic aci raan tōk kañ cak tuēñ, ku raan tōñ kēnē yēn abī thāi bei thīn ēbēn, ku jol ke aa thiēi pinynhom ēbēn bī kek cēñ thīn. Ku tuēñ kēc yēn ke cak, ēcī guiir, ye nēn, ku ye tēnēn bī kek ciēñ thīn. ²⁷ Aci cak rin bī kek ye wīc bīk njic, tēdē abīk yōk tē wīc kek ye. Ku ē yic Nhialic aci mec kek yō. ²⁸ Cīmēn cī raan dēt ye lueel ēlä thēr, ‘Yēn

* **17:18** Aa kac akut ē kēñ lueel pan Gīrik. **17:25** 1Bñ 8:27; Ith 42:5; Luai 7:48

acɔl ʔo aa pīir, ku ciɛŋku cīmēn kēnē! Ku aci kɔckun wak lueel aya ēlā, ‘ʔok aa miēthke aya.’

²⁹ “Cīmēn ye ʔok mīth Nhialic, acuk dhil tak lɔn Nhialic acit mīlāŋ, ayī alɛl cī atēt guan bī thōŋ Nhialic. ³⁰ Akēc Nhialic kuēc nhom, bī kɔc tēm awuɔc wäär kēc ye ŋic, ku emēn ē kɔc lək pinynhom ēbēn, bīk kārɛc yekē looi puɔl. ³¹ Rin aci guir bī la akōl tōŋ bī raan cī lɔc luk looi tēnē kuat raan ēbēn pinynhom. Ku yen aci nyuōth raan ēbēn lɔn bī yen kēnē looi, jōn cī yen raan bī luk looi jot ran yic!”

³² Tēwēn pinj kek Paulo ke jam jōn rot thou yic, ke bui kɔc kɔk, ku lueel kɔc kɔk ēlā, “Awīcku, ba kēnē bēn ber yic, buk pinj.”

³³ Go Paulo jāl amat yic. ³⁴ Ku mēt rōör kɔk röt ye, ku gamkē wēt cī lueel, kam ē rōörkā ē ye raan kɔc amat cɔl Diönithiōth, ku tinj cɔl Damarith, ku kɔc kɔk ke cī gam aake tō thīn aya.

18

Paulo aci la Korinth

¹ Wēn cī Paulo jam amat yic, ke jiēl Athen ku ler Korinth. ² Ku rēm thīn kek mony Itharel cɔl Akuila, dhiēth Pontuth, ke puɔc bēn Italia kek Prithkila tiēŋde, rin cī Klaudiōth, Bēnyŋaknhom kɔc Itharel cuɔp wei Roma. Go Paulo la bī ke la neem. ³ Ku rēer ku luui ke ke, wēn cī yen ke ʔok ke ye cuēc alēth dhil ye guōt piny cīt duēl, ku ʔɔckē ke cīmēn yen aya. ⁴ Ku ē ye jam apēi tē ye kɔc Itharel mat thīn akōöl cī kɔc ye luui yiic, bī ke lək yiith, rin bī kɔc Itharel ku kɔc Gīrik wēt Nhialic gam aya.

⁵ Nawēn la Thilath ku Timothī bēn Mathedonia, ke Paulo pāl kākken ke ye looi ku yīk yenhom piōoc wēt Jethu, ku tēt kɔc Itharel lɔn Jethu yen aluan bī Nhialic tuōc pinynhom. ⁶ Nawēn ke jōnykē ku luelkē kārɛc riēnke, go yecōk tenj ku lək ke, “Na cāk määb bāk Nhialic kuc, ka wek aabi röt gök ē röt! Acin raan bāk gök. Emēn wek aba puɔl ku la wēt Jethu piōc tēnē kɔc cie kɔc Itharel.” ⁷ Goke jal nyāāŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cɔl Titioth Juthtuth bī la rēer thīn. Ku pan Titioth ē thiāāk kek tēn amat kɔc Itharel. ⁸ Raandit tēn amat cɔl Krithputh ēcī wēt

Nhialic gam, yeen ku kacke ēbēn ku kɔc kɔk Korinth aake cī wēt Jethu pinj ku gamkē, ku muɔc Paulo kenhīim.

⁹ Nayōn wēer tōk, ke Paulo tinj kēdāŋ kēcīt nyuōth, ku lək Nhialic ye ēlā, “Duk riōc ē kɔckā, lɔar tuenj yī jam tēnē ke, ku duk dhōr kē loi yic, ¹⁰ rin ʔen arēer kek yī. Acin raan bī ye lēu bī yiēk tētōk, rin kɔc juēc rēer ē tēn aa kackiē.” ¹¹ Go Paulo rēer geeu ruōōn tōk ku abak, ke piōoc kɔc wēt bō tēnē Nhialic.

¹² Nawēn cī Galio bēnyŋaknhom Roma, jal looi bī ya bēnydīt pan Gīrik, ke kɔc Itharel mat keyiic ku dōmkē Paulo ku ʔēthkē luk yic tēnē Galio. ¹³ Ku luelkē tēnē ye, “Mony kēnē, awic kɔc bīk Nhialic aa door dhōl cī thāāny kek lōŋda.”

¹⁴ Tēwēn wic Paulo ye bī jam, ke luel Galio tēnē kɔc Itharel ēlā, “Na ye awuɔc yen cī looi, ŋuōt ʔen acā yic pāl piny ku piēŋ wētdun. ¹⁵ Ku emēn nēk ater we ē path wēt rin ku wēl ku lōōŋkun, wek aa dhil kēdun lueel wepēc. ʔen acie bēny kāk cīt kākā.” ¹⁶ Ku cɔl ke aa nyēi luk yic. ¹⁷ Gokē Thothēneth, raandit tēn amat dōm ku biēkkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kuēc nhom.

Paulo aci dhuk Antiök

¹⁸ Paulo ēcī nīn juēc nōk Korinth kek kɔc cī gam, nawēn ē ke tōōŋ ke, ku ler riāi yic kek Prithkila ku Akuila, riān la Thiria. Ku wēn kēc kek guɔ la wīir bīk ger, ee cī kuēēŋ Kankēria tēnē Nhialic, ku cɔl rot amut nhom. ¹⁹ Nawēn ē ke ʔet Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bēn nyāāŋ thīn. Ku ler tēn amat kɔc Itharel, ku jiēm apēi ke ke. ²⁰ Ku pēen kɔc amat bī lōk rēer kek ke, go cī gam. ²¹ Ku lək ke ēlā wēn jiēl yen, “Na ye yen kē wic Nhialic, ke ʔen abi dhuk tēnē we.” Ku ler riāi yic ku jiēlkē Epethuth.

²² Wēn le yen ʔēēt Cetharia, ke la Jeruthalem ku muōth akut kɔc cī gam, ku jɔl la Antiök. ²³ Nawēn cī nīn nōk Antiök ke jiēl ku ler wuōt Galatia ku Prigia ku deet kɔc cī gam thīn ēbēn puōth.

Apolo ē kɔc Epethuth ku Korinth piōc

²⁴ Go raan Itharel cɔl Apolo, dhiēth Alekdhāndria pan Ijip, bēn Epethuth. Yen ē ŋic wēl thēer cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, ku ē ŋic jam apēi. ²⁵ Ku ēcī piōc dhēl

Bëny ku n̄hiεεr ke ku j̄iεεm ku piššc k̄ac yith rin Jethu. Ku k̄akkā aake p̄ēk thook mišc nom wāār ye Joon looi. ²⁶ Ee ye k̄eriēēc ēbēn n̄iēc teet yiic apath tēn amat ke cī rišc. Tēwēn piñ Prithkila ku Akuila wēlkā, gokē yāth panden ku tētkē dhōl cī Nhialic nyooth tēnē k̄ac.

²⁷ Ku j̄al Apolo tak bī la pan Gīrik, go k̄ac cī gam Epethuth kony ku gētkē athōōr tēnē k̄ac cī gam tō pan Gīrik, ku lēkkē ke bīk n̄iēc lor apath tē yeet yen. Ku yeen acī bēn aa raan cī k̄ac cī Nhialic kuony dhēēnde bīk gam, bēn kony ap̄ei wēn yeet yen. ²⁸ Rin wēlken ril cī lueel aacī yen k̄ac Itharel thōl nhīim amat yic, ku nyuth ke yith wēl thēεr Nhialic cī gōt yiic lōn Jethu yen ē raan cī lōc ku d̄ac.

19

Paulo acī la Epethuth

¹ Tēwēn rēer Apolo Korinth, ke Paulo j̄al cath bī wuōt kuany yiic ku yeet Epethuth. Tēēn, acī k̄ac k̄ak abiōth yōk thīn ² ku thiēēc ke, “Cī Wēi Nhialic lōōny wegup wēn cī wek gam?” Gokē dhuōk ye, “Akēcku cak piñ lōn tō Wēi Nhialic thīn.”

³ Go Paulo ke thiēēc, “Na ye kēya, ye mišc nom n̄jō cak yōk?” Gokē bēēr, “Ee mišc nom ye Joon gām k̄ac.”

⁴ Go Paulo lēk ke, “Mišc ye Joon k̄ac muōc nhīim aye looi tēnē k̄ac cī kepuōth wēl wei k̄arēc yiic. Ku lēk k̄ac Itharel wek aa dhil Jethu raan bī lōk bēn yacōk gam.”

⁵ Wēn piñ kek ē wēt kēnē, ke muōc nhīim bīk j̄al aa k̄ac buōth Jethu. ⁶ Ku tēēu Paulo yecin kenhīim, ku bō Wēi Nhialic kegup, ku j̄iεεmkē thok k̄ak, ku j̄alkē wēt cī bēn tēnē Nhialic aa lueel. ⁷ Ku rōōr aake cīt thiāār ku rou ēbēn.

⁸ Ku tēn pēi kadiāk, Paulo ē ye la tē ye k̄ac Itharel mat thīn, ku j̄iεεm ke ke ap̄ei lōn ye wēt ye lueel rin bāāny Nhialic yic. ⁹ Go k̄ac k̄ak nhīim riel keyiic ku cīk gēm, ku luelkē k̄arēc ap̄ei k̄ac nhīim rin dhēl pīr cī Bēny nyooth. Go Paulo ke nyāār piny ku j̄iēl kek k̄ac cī gam, ku j̄alkē wēt aa jaam yic akōlakōl, yōndīt ye mony cōl Tiranuth jam thīn tēnē k̄ac juēc. ¹⁰ Ku la Paulo tuen run karou ke loi kēnē, abī k̄ac ke rēēr wun Athia,

k̄ac Itharel ku k̄ac cie k̄ac Itharel, wēt Bēny piñ.

Aye wēēt Ithkiba them bīk jakrēc cuōp wei

¹¹ Nhialic ēcī Paulo cōl aloi k̄ak k̄ac gāi kēc rōt kan looi. ¹² Alanh yen tuc wuony, ku alanh ye cen tēn luoi, aake ye yāth tēnē k̄ac tuany. Ku tē cī ke yāth, aa tuaany cōl ajiēl ku j̄iēl jakrēc kegup aya. ¹³ Ecī k̄ac k̄ak Itharel kēc gam baai kuany yic ke ye jakrēc cuōp wei k̄ac gup, aa them aya bīk rin Bēny Jethu aa lueel, ku yekē jam tēnē jakrēc ēlā, “Yīn ayōōk rin Jethu, ye Paulo jam rienke.” ¹⁴ Wēēt raandīt k̄ak Nhialic cōl Ithkiba kadhorou kek aake ye kēnē looi.

¹⁵ Go j̄onrac lueel tēnē ke, “Yēn anic Jethu, ku yēn acī wēt Paulo piñ ku week yakē tak ye wek yī n̄a?”

¹⁶ Go raan tō j̄onrac yeguōp thuēet kegup ku yīk ke tētōōk, ku ret alāthken yiic kekōth. Nawēn ke kat paande kecīn kōth alēth, ke kuēr gup aya. ¹⁷ K̄ac Itharel ēbēn ku k̄ac cie k̄ac Itharel ke ciēy Epethuth, aake cī kē cī raan la guōp j̄onrac looi piñ, gokē riššc ap̄ei, ku j̄al rin Bēny Jethu aa leec ap̄ei. ¹⁸ Go k̄ac juēc cī gam bēn ku lekkē k̄akken rēc cīk looi k̄ac nhīim.

¹⁹ Go acōr juēc luui ē k̄akkā athōrken bēēi ku cuānykē ke ke d̄ēēi raan ēbēn. Ku matkē wēēu ke yōc athōr yiic gokē aa wēēu juēc ap̄ei. ²⁰ Kājuēc ril cī rōt looi k̄a aacī k̄ac cōk puōth ap̄ei, ku j̄al wēt Bēny la tuen ke thiēi piny, ku gēm k̄ac juēc.

K̄ac Epethuth aacā aliāāp looi

²¹ Wēn cī k̄akkā rōt looi, ke bō Paulo puōu bī la Jeruthalem ke tēk Mathedonia ku Gīrik, ku lueel, “Tē cī yēn la ē bēēikā yiic ke yēn abī dhiel la Roma aya.” ²² Go Timothī ku Eratuth kōcken ye kony tuōc Mathedonia, ku lōk rēēr Athia.

²³ Tēwēn rēer yen Athia yen ēcī aliāmdīt rot looi Epethuth rin dhēl pīr cī Bēny nyooth. ²⁴ Mony thōth mīlōōy cōl Demetriōth ē tō thīn. Ku yeen ē ye k̄an thōōth mīlāy kēcīt luēk kor ye ke j̄on tik cōl Artemith door thīn. Ku kōcken luoi aake wēēu juēc yōk ē luoiden kēnē yic. ²⁵ Go kōcken luoi cōl ēbēn, ku cōl k̄ac k̄ak mīlōōy thōōth kēcīt luēk Artemith cīmēnden aya, ku lēk ke, “Week,

anיעckē lōn ye yōk wēēukuan pīir yōk yōk ē luai kēnē yic. ²⁶ Ayakē piŋ ku tiēnkē yen kē looi raan cōl Paulo. Aye lueel lōn kāk ye thōōth aacie Nhialic acīn, ku yeen acī kōc juēc wel nhīim Epethuth ē tēn, ku jōl a Athia ēbēn. ²⁷ Kērac abī rot looi rin kōc aaciī bī nīec aa jam ē luaidan kēnē. Ku acie kēya rot, acīn kōc bī ye bēn aa tak lōn ye luan jōndan cōl Artemith kē thiek yic. Ku acīn kōc bī jōndan cōl Artemith bēn aa theek, jōndan ye raan ēbēn Athia ku pinyinhom, door!”

²⁸ Wēn piŋ thān awēn cī kenhīim mat kē cī Demetriōth lueel, ke tuuc kegup ku riēkkē puōth apēi, ku loikē wuōu ku yekē lueel ēlā, “Artemith Epethuth adit apēi alanden!” ²⁹ Ku jōl kōc juēc gēu yic ēbēn, duōt looi. Ku dōm thān awēn Gaiōth ku Arithtarkuth, kōc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riinkē ke tē ye kōc geeu kenhīim mat thīn. ³⁰ Go Paulo wīc bī la jam kek kōc wēn cī kenhīim mat. Go kōc cī gam pēēn bī cīi la. ³¹ Ku kōc kōk nīec kek ye kōcdit geeu yiic aake cī wēt tooc aya bīk lēk, bī cīi bō bī bēn jam kōc nhīim. ³² Tēwēn kōc ke cī bēn amat yic aake loi duōt. Ku ye kōc kōk jam wēl cīi thōŋ kek wēl kōc kōk, rin kōc juēc keyiic aake cōk kēnē met kōc kenhīim kuc. ³³ Go kōc kōk tak lōn ē yen Alekdhändēr yen cī kēnē looi, rin cī kōc Itharel ye cōl ala kōc nhīim tuēŋ. Go Alekdhändēr yecin jōt bī kōc cōl abit, ku bī tēt ke lōn cīi kek cōk tō ē wēt kēnē yic. ³⁴ Nawēn lek Alekdhändēr nīc lōn ē yen raan Itharel, ē ke ŋot ke loi duōt ku ŋuōt yekē kiit yic, “Artemith Epethuth aril apēi alanden.”

³⁵ Nawēn ke jōl raandit bēny geeu lēu bī kōc duōm thook piny ku lueel, “Kōc Epethuth anīc raan ēbēn, lōn yen gen Epethuth yen ala riel bī luan Artemith tiit, ku jōl a kuōr yath cī lōny nhial. ³⁶ Acīn raan dhāl ē kākā. Kēya, pāl kē rōt piny, ku duōkkē lui luai mīth. ³⁷ Wek aaci rōōrkā bēi ē tēn, cōk alōn cīn yen kē yaath cī nyaai luēk, ku lōn cīn yen kārēc cīk luēl jan da guōp aya. ³⁸ Na la Dimitriōth kek kōcken luai raan yekē gaany, ka akōōl ye kōc luk aatō thīn ku bāny aa rēer thīn, alēukē bīk raan wīckē la gaany akōlē. ³⁹ Ku na le kēdēt ŋuōt wiēckē, ka bī luk amatdīt yic. ⁴⁰ Rin alēu bāny Roma kuan mac yō bīk lueel lōn cī yōk aliāāp looi rin kē cī rot looi akōlē, rin

acīn raan lēu ye bī lueel, lōn ala wēt puōth looi aliāāp, ku acīn wēt yic lēuku buk lueel aya rin aliām kēnē.” ⁴¹ Wēn cī yen wēt kēnē lueel, ke dāk amat nhom.

20

Paulo acī la ken Mathedonia ku pan Gīrik

¹ Tēwēn cī kōc ke wīc Paulo bīk nōk rōt pāl piny, go Paulo kōc cī gam cōl ku mēt ke ke, ku lēk ke wēl deet yen kepuōth ku jōl ke tōōŋ, ku jiēl bī la Mathedonia. ² Ku jōl cath wuōt juēc yiic ku lēk kōc cī gam wēl juēc deet yen kepuōth bēi cī ke tēek yiic. Ku jōl la wun Gīrik. ³ Ku rēer thīn pēi kadiāk. Tēwēn guiir yen rot bī la Thiria, go nīc lōn cī kōc Itharel ye thiēn dhēl yic bīk nōk. Go tak ku dhuk ciēēn bī la tēek Mathedonia bī jāl la Thiria. ⁴ Kōc cī yen bēn ruac aayi Thopater, wēn Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kōc Thethalonika, ku Gaiōth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kōc wun Athia, ku jōl aa Timothī. ⁵ Keek aaci la tuēŋ ku lek ya tiit yōk kōc kōk ke cath kek ya Troath. ⁶ Ku yōk aaci cath riāi jāl Pilipi ke yō cī Yan Ayum cin yic luōu kaŋ cam. Nawēn nīn kadhiēc cōk, goku ke jal la dōōt Troath, ku ē yen tē cī yōk nīn kadhorou bēn nōk thīn.

Paulo acī dhuk Troath

⁷ Nayōn thēēi akōl nīn dātem, ke yōk aa yō cī yōnhīim kut ku buk ayup bany yic ku camku yōk kōc cī gam. Ku jōl Paulo jam, ku le tuēŋ ke jiēem kōc nhīim yet wēer ciēl yic, rin ē bī jāl yōn nīāk. ⁸ Ku mēc juēc aake dēp yōn nhial tēwēn mēt yōk thīn. ⁹ Ku mony riēnythii cōl Eyutikuth ēcī nyuc aluīt nyin. Nawēn cī jam Paulo kōu bēer apēi, go nīn nōk abī nīn, ku lōōny piny aluīt nyin ayeer. Ku yōt ēcī buth ke cōōc nhom arak diāk. Nawēn lek jōt ke yōkkē ke cī thou. ¹⁰ Go Paulo bēn ku cuet rot yekōu ku pēet yic. Ku lēk kōc, “Duōkkē riēc, anōt pīir!” ¹¹ Ku dhuk nhial, ku le rōōk ku banykē ayup ku camkē. Nawēn cī jam ke ke apēi agut bī piny bak, ke jiēl. ¹² Ku yēthkē riēnythii wēn baai ke pīir, ke cī puōth miet apēi.

Paulo acī jāl Troath ku ler Miletuth

¹³ Yōk aaci la tuēŋ buk la riāi yic, ku ger yō buk la Athoth tēn yen bī Paulo la mēt

riäi yic thîn. Ku ëcî lëk ʔo ku buk looi këya, rin ë wïc bî la Athoth yecök. ¹⁴ Nawën le röm ke ʔo Athoth, go cath kek ʔo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵ Ku tēmku ë riäi ku ʔeetku Kayoth ʔon nhiäk dët. Na aköl dët ke ʔo la Thamoth, nawën ben bak goku ʔet Miletuth. ¹⁶ Ku ëcî Paulo tak ku bî Epethuth waan thok, rin cî yen ye wïc bî gäau wun Athia. Ku ë ban yeköu rin ë wïc bî them apëi bî ʔet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cîn yic luou.

Paulo acî kəcdit Epethuth tōōŋ

¹⁷ Tëwën cî Paulo ʔet Miletuth go thok tuōc tēnë kəc Epethuth, ku bî kəcdit kek bāny kəc cî gam röm kek ye. ¹⁸ Tëwën cî kek ʔeët go lëk ke, “Wek aa ŋic luoidië, ku tē cî ʔen cien thîn kek we aköl tōōŋ ʔon ʔeët ʔen wun Athia. ¹⁹ ʔen akēc rot looi ke ʔa ye raan nhiam. Ku ʔen ʔa loi luoi ʔa ya aluan Nhialic. Ku ʔen ʔa ye rēer ke ʔa dhiau puōu wēt pîr ril yic ye kəc Itharel ye wïc bîk ʔen nök. ²⁰ ʔen acîn kē ca muōny we, kēn yen bî we kony tēwäär ye ʔen kəc lëk, ku ya kəc piōc wēt Nhialic agut bāaikun yiic. ²¹ Kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, aa ca ke aa lëk alanden ku bîk kepuōth dhuök ciēen ku gamkē wēt Bānyda Jethu. ²² Ku ëmën, rin theek ʔen wēt cî Wēi Nhialic lëk ʔa, ke ʔen adhuik Jeruthalem, ku akuōc yenō bî rot la looi tēnë ʔa tētui. ²³ Kēn yen ŋiēc ë kē cî Wēi Nhialic thōn ʔen gēeth ca tēek yiic ë lōn bî ʔa mac, ku kārəc bî luoi ʔa gēeth yiic ëbēn aatit ʔa. ²⁴ Ku piērdië acā ye kuēc nhom lōn ye yen kēpath tēnë ʔen, ku ë rin wïc ʔen ye ku ba luoi yen cî Bēny Jethu yiiek ʔa ba thōl, yen lōn bî ʔen ye aa lëk kəc, yen thon path tēnhier Nhialic kəc thîn.

²⁵ “ʔen acî cath kamkun, ke ʔa jam wēt bāany Nhialic. Ku anječ ëmën lōn cîn yen raan dët kamkun bā ben tîŋ. ²⁶ Kēn yen alëk we ku bāk muk wenhūim akölē, tē le yen raan bî dhel ca nyooth lək puōl bî mār, ka cîi ʔen bî gōk. ²⁷ Rin acîn kēdēt ca moony kēc lëk we ye kē wïc Nhialic ëbēn ku bî looi. ²⁸ Tietkē rōt apath ku tietkē kəc cî Wēi Nhialic we looi bāk aa kəc mēc ke. Calkē rōt aaye abiök kəc cî wēt Nhialic gam, kəc cî looi bîk aa kacke thon Wēnde. ²⁹ Anječ na la jāl ke kəc ater Nhialic, cit gal cî wāth aabî

bēn kamkun, ku keek acîn raan tōk kam kəc cî gam bîk puōl. ³⁰ Nīnkui bî bēn kəc kək akuōtdun yic aabî lueth aa lueel na lēukē ka wēŋ kəc cî gam. ³¹ Tietkē wenhūim, ku duōkkē nhūim mār, anječ wek aca piōc pîu nyin aköl ku wēer tēn run kadiäk.

³² “Ku ëmën wek aca pāl Nhialic bî we tiit dhēēŋden nhier yen we. Yen ala riël bî we dōc bāk kəpath yök, kəpuōth kek ye yiiek kəcken cî lōc. ³³ Acîn kəpuōth raan dët cīmēn luŋ thith, ku mīlāŋ tōc, ku alēth ca tuōr nyīn. ³⁴ Anječkē wepēc lōn ke luoi ca looi, cî ʔen ke wēu juēc yök thîn aa kek cî ʔen kākkiē ku kāk kəc rēer kek ʔen ʔōc. ³⁵ Aca nyuōth we kajuēc yiic ëbēn, lōn nadē raan luui apëi yen ë kəc nīp kony, ku wēl cî Bēny Jethu lueel aake muōk ʔanhom ʔon cî yen ye lueel ëlā, ‘Raan kəc muōc ë yen puōu miēt apëi tēn lōn bî raan dët ye muōc!’”

³⁶ Tëwën cî Paulo thök jam, gōkē kenhial guōt piny ku rōökkē Nhialic. ³⁷ Keek aacî dhiau tēwën ye kek Paulo paat yic, ku yekē ciēm ke tōŋkē. ³⁸ Keek aake rēc puōth wēt cî yen ye lueel ëlā, wek aacî ʔa bî ben tîŋ. Ku jōlkē ruac riäi yic.

21

Paulo acî la Jeruthalem

¹ ʔok aacî kəc cî gam ke bō Epethuth tōōŋ ku jiëlku. Tëwën cî ʔok wār teem riäi, goku ʔet tē cəl Koth. Naŋon aköl dētē ke ʔo ʔet pan cəl Rodeth, ku jiëlku thîn ku lokku tē cəl Patara. ² Ee tēen ʔok aacî riān la Ponicia bēn yök thîn, goku kēec thîn ku ger ʔo. ³ ʔok aacî bēn ʔet tē ye ʔok Thaipruth tîŋ thîn, ku jōl riäi cath ke Thaipruth tō kōŋ cam ke ʔo la Thiria. ʔok aacî bēn la piny riäi yic Tire, ku ë yen tēn bî kāk ke tō riäi yic la jat piny thîn. ⁴ ʔok aacî kəc kək cî gam bēn yök Tire, goku rēer ke ke nīn kadhorou. Keek kəc Tire aake cî Wēi Nhialic yōk ku bîk Paulo lëk ku bî cîi la Jeruthalem. ⁵ Na la nīnkuan ke buk nök ke ke Tire thök, goku jāl. Keek ëbēn agut diāār ku miēthken aacî ʔo bēn ruac. Nawën ʔeetku wath thok ke ʔo gut ʔonhiol piny agōr thok ku rōökku Nhialic. ⁶ Ku tōŋku ke ku lok riäi yic ku dhukkē baai.

⁷ Yok aaci ger jāl Tire agut Ptolimiath, tē yen cī yok kackuan cī gam bēn la muṣṣṭh thīn ku rēerku ke ke niēn tōk. ⁸ Na akōl dēētē ke ʔo jiēl ku yeetku Cetharia. Tēēnē, yok aaci bēn la pan Pilipo raan kōc piṣṣc Wēt Puṣṭh Yam Nhialic, ku rēerku kek ye. Yeen ē ye raan tōŋ kōc kadhorou ke cī kuany Jeruthalem. ⁹ Yeen ē la nyīir kaŋuan kēc thiaak ku keek aake cīt kōc kāk Nhialic tiŋ. ¹⁰ Tēwēn cī yok nīn nōk paande ke raan kāk Nhialic tiŋ cōl Agabuth bō wun Judia, ¹¹ bī ʔo bēn tiŋ. Ku lōom gōm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecōk ku yecin ku lueel, kē cī Wēi Nhialic lēk ʔa akīn, raan la gōm kēnē abī kōc Itharel la der Jeruthalem cīt ēmēn cī ʔen ye nyuṣṣṭh, ku abīk thōn kōc cie kōc Itharel.

¹² Tēwēn piŋ yok ē wēt kēnē, ʔook ku jōl aa kōc ē pan wēn, goku Paulo lōŋ bī cī la Jeruthalem. ¹³ Go dhušk ʔo ēlā, “Yeŋō luṣikē ēmēn dhiεu wek kēlā, bāk ʔa cōl akōc puṣu? Acie lōn bī ʔen la der Jeruthalem yetōk yen ca gam, awiēc aya ku ba la thou thīn rin Bēny Jethu.”

¹⁴ Ee kēcku lēu buk dōk, goku puṣl, ku jōlku lueel, “Pēlku Nhialic ku bī kē cī tak looi.”

¹⁵ Tēwēn cī yok nīn ē tēēn, ke ʔo jōl rōt guir ku jiēlku buk la Jeruthalem. ¹⁶ Kōc kōk kam abiōth Cetharia aaci ʔo bēn ruac, ku ʔēthkē ʔo pan raan bī yok la rēer thīn cōl Menthon, raan Thaipruth, ku ē ye raan tōōŋ kam kōc tuenŋ ke kōŋ wēt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tiŋ

¹⁷ Nawēn yeetku Jeruthalem go kōc cī gam ʔo lor ke mit puṣṭh. ¹⁸ Na la akōl dēētē bēn, goku la yok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kōcdīt kāk Nhialic aake tō thīn. ¹⁹ Keek aaci Paulo jāl muṣṣṭh ku jōlke kuēny yic kāk cī looi ēbēn tēnē kōc cie kōc Itharel riel cī Nhialic yiēk ye. ²⁰ Nawēn cīk kāk cī Paulo kuany yiic piŋ, gokē Nhialic leec. Ku jōlkē lēk ye, “Alēu ba tiŋ ēmēn yīn wāmāāthda. Kōc juēc apēidīt ke ye kōc Itharel aaci gam, ku keek aa thek lōŋ Mothith apēidīt. ²¹ Ku acīk piŋ lōn ye yīn kōc Itharel tō wuṣṭ kōk yiic piṣṣc ku bīk Lōŋ Mothith puṣl. Ku aca aa lēk ke bīk miēthken cī ye ŋoot ku pālke tēcīt tē ye kōc Itharel

cien thīn. ²² Abīk dhiel piŋ yen lōn cī yīn yēēt. Yeŋō buk looi ēmēn? ²³ Aŋuēēn ba kē buk lēk yī looi. Ala kōc kaŋuan ē tēn cī kuēēŋ. ²⁴ Cath ke ke, ku māt rot kōc bī kegup wuṣṣny wei, bāk rōt kōc ē tōk ku tāau wēēuken piny, wēēu kāk kek bī kek rōt kōc, ku keek aabi kenhīim muut. Kēya, abīk jal ŋic ēbēn lōn wēl cī lēk ke riēnku aa lueth, ku yīnhom yīn adhīl cen tēcīt tē ye lōŋ Mothith ye lueel thīn. ²⁵ Ku kōc cie kōc Itharel cī gam, aa cuk tuōc athōōr buk lēk ke bīk mīith cī ke jakrēc door cī ben ya cam, ku jōl aa riēm ku lān dēt cī dec, ku titkē rōt bīk gup cī la akōr.”

²⁶ Go Paulo rot māt rōōr wēn, naŋon nhiāk ke kōc rot ke ke. Ku jōl la luanŋ Nhialic, ku lēk kōc tē bī nīn kōc thōk, tēn yen bī kōc jāl a looi tēnē raan tōk keyiic ēbēn.

Paulo aci thel ayeer luanŋ Nhialic

²⁷ Nawēn cī nīn kadhorou thiōk ke thōk, go kōc kōk Itharel ke bō wun Athia Paulo tiŋ luanŋ Nhialic. Gokē kōc rac nhīim ēbēn ku dōmkē Paulo. ²⁸ Ku luelkē ke cī kerōt jōt, “Kōc Itharel! Kuōnykē ʔo! Yen raan kēn, ee yen piny kuany yic ke piōōc kōc ku ye lueel kōc Itharel aa kōc rēc, ku ē lōŋ Mothith, ku jōl a luanŋ Nhialic kēnē yōōŋ yiic. Ku ēmēn aci kōc cie kōc Itharel bēēi luanŋ Nhialic aya, ku bīk bēn yiēk yic buṣṣl yen tēn athēēk Nhialic!” ²⁹ (Ee luelkē yen kēn, wēt cī kek Tropimuth raan Epethuth tiŋ ke cath kek Paulo geeu, gokē tak lōn cī Paulo bēn kek ye luanŋ Nhialic.)

³⁰ Go aliāāp thiēi kal yic ēbēn, ku jōl kōc kat ku lek Paulo dōm, ku thelkē ayeer luanŋ Nhialic. Ku thiōkkē kal thok nyin yic. ³¹ Tēwēn wīc kek ye bīk Paulo nōk, ke thok ēcī tuōc tēnē bēny apuruuk Roma lōn nadē ke kōc ēbēn Jeruthalem aa loi ariēer. ³² Go bēny apuruuk lōōny dhōl nyin yic kek bāny kōk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkē tēn tō yōōm thīn. Nawēn tiŋ thān awēn wīc Paulo bīk nōk apuruuk, gokē puṣl.

³³ Go bāny apuruuk la tēnē Paulo ku dōmkē, ku yōōkkē apuruuk bīk der cīn arēk karou. Ku jōlkē thiēc, “Yeŋa yen monyē, ku yeŋō cī looi?” ³⁴ Go kōc ke tō yōōm yic wēl cī thōŋ aa lueel. Ku jōl aliāāp rot looi agut bī bāny apuruuk ciēn kē detkē, kē cī rot looi

yic. Gokë apuruuk yöök bik Paulo kuaath teden rëer kek thin. ³⁵ Nawën cik jâl cath ku rëetkë tethöny, ke yööm juak rot apai, go apuruuk Paulo jot. ³⁶ Gokë buoath ku yekë kiu elä, “Bäk, dhilku nök.”

Paulo aci rot kony

³⁷ Tëwën dööt kek të ye apuruuk rëer thin, go Paulo lëk bëny apuruuk, “Cï ya päl ku ba yi lëk wët diëenë?”

Go bëny apuruuk jâl thiëc, “Ye jam thon Grik? ³⁸ Ku yin, cii ye raan Ijip wäär ci raan tim kanuan muk dhëj wat nhüim roor, ku wic ba thör kek kôc mac baai?”

³⁹ Go Paulo dhuk nhom, “Yen ë raan Itharel, dhieth pan cöl Tarthuth wun Cilicia, yen ë raan gen düit njic. Päl ya ku ba jam tënë kôc.” ⁴⁰ Ke yeen aci bëny apuruuk bën puöl ku bi kôc jääm nhüim, ku jöl Paulo keec nhial tethöny ku nyooth yecin bi kôc biët. Nawën cik biët, go Paulo jam tënë ke thuonden.

22

¹ “Kockien dit ku wek wämäthkië ku wek wärkua, pienkë apath yen acin kërec ca looi nek ya.” ² Nawën pienkë ke jam thuonden, gokë biët, abi piny la dil ku jöl Paulo la tuen ke jam, ³ “Yen ë raan Itharel, dhieth Tarthuth wun Cilicia, ku yen ya dit Jeruthalem ten ku ë Gamaliel yen acä piöc. Yen aci piöc të bi yen lööj wärkuan dit theek thin, cimëndun wek kôc tō ten akölë. ⁴ Yen aci kôc ke buoath dhël kën yic cöl agum. Yen aci röör ku diäär cöl amac. ⁵ Raandit kāk Nhialic ku kôc akut luk ëbën alëukë ku bik lueel lön nadë ke yic yen kë ya lueel. Keek aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kockuan Itharel tō Damathkuth. Ke yen aci kôc ci gam bën la döm ku rek kecin, ku kuëth ke ciëen Jeruthalem rin bi ke bën tēm awuöc.”

Paulo aci të ci yen a raan ci gam teet yic

⁶ “Yon aköl ciël yic ke ya cath, ya ci thiök kek Damathkuth, ke këcit mac la biliny nhial ku go ya guo gööl piny. ⁷ Ku wiëk piny ku pien röl raan ke jam ku lëk ya, ‘Thawul! Thawul! E rin nö cöl yin ya agum?’ ⁸ Guo thiëc, ‘Ye yin na Bëny?’ Go lëk ya, ‘Ee yen Jethu raan Nadharet, ë rin nö cöl yin ya agum.’ ⁹ Kôc ke cath kek ya aake ci mac tin,

ku aa këc röl jam tënë ya pin. ¹⁰ Guo thiëc, ‘Yenö ba looi, Bëny?’ Ku aci Bëny bën lëk ya, ‘Jot rot ku lör Damathkuth, ku yin abi la lëk këriëc ëbën yen ci Nhialic tak ku ba looi tënë ye.’ ¹¹ Yen ya ci many cä bir nyin cör, go kôc ke cath kek yen ya thel ku yëthkë ya Damathkuth.

¹² “Ku mony cöl Ananiath ë tō Damathkuth, ku ë ye raan Nhialic door ku ë thek löj kôc Itharel, ku yeen ë thekkë apai. ¹³ Yeen ëci bën tënë ya, ku këc yalööm ku lueel, ‘Wämäath Paulo, ba pial ba bën daai!’ Nyin yic nyiendië aci rot bën liep ku tiën piny. ¹⁴ Ku lueel, ‘Nhialic ye wärkuan dit door aci löt ku ba kë wic ba looi tënë ye njic, ku tin Aluandeen puoth kakkä looi, ku pin rölde ke jam. ¹⁵ Ku yin abi ya raan njic ë wët kënë, ku ba raan ëbën lëk kë ca tin ku kāk ca pin. ¹⁶ Ku ëmën, yenö nuöt tit? Jot rot ku bi yi muöc nhom, ku cöl adumuömkü aa lök wei, ku ba Nhialic ya röök.’

Nhialic aci Paulo yöök bi kôc cie kôc Itharel piöc

¹⁷ “Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wën ci yen la ba la röök luan Nhialic, ke ya tin këcit nyuöth, ¹⁸ ku tiën Jethu ke lëk ya, ‘Jäl ëmën Jeruthalem ku ban yiköu, rin kôc tō ten, aaci wëlkun ba ya lueel rienkië bi gam.’ ¹⁹ Guo dhuk nhom, ‘Bëny, anickë apath lön ci yen a la yön amat Itharel yic, ku dam kôc ci gam ku cal ke aa that. ²⁰ Ku ë ca gam wäär ku bi Ithipin nöc raan ye kôc piöc wëtdu, ku ë yen ya cä alëth kôc ke nek ye lök tiit.’ ²¹ Go Jethu lëk ya, ‘Lör, rin yin aba tuöc tēmec tënë kôc cie kôc Itharel.’ ”

²² Go kôc wën wël Paulo pin, agut lön lueel yen wët bi ye tuöc tënë kôc cie kôc Itharel. Gokë duöt bën looi, “Nyaaikë raan cit kën ë pinynhom! Näkkë! Acie raan path bi pir!” ²³ Ku jolkë aa kiu, ke ya alëthken pier nhial ku yekë liët wër nhial. ²⁴ Go bëny apuruuk Roma apuruuk yöök bik Paulo yäth yöt të ye apuruuk tiit thin, ku lëkkë ke ku bik that, rin bi Paulo wët ye kôc Itharel ye jääm guöp lek. ²⁵ Ku wën ci kek ye der ku bik that, go Paulo lëk bëny apuruuk wën kääc kelöm elä, “Ye löj lueel lön nadë ke raan Roma that ë path ke këc yäth luk yic, bi la awuöc yök yeguöp?”

²⁶ Nawën pinj bëny apuruuk wët cī Paulo lëk ye, go la tənë bënydīt apuruuk ku thiëc, “Yenjö loi? Yen monyë ë raan kəc pan Roma.”

²⁷ Go bënydīt apuruuk la tənë Paulo ku thiëc, “Lëk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bëër, “Ee yic.”

²⁸ Go bënydīt apuruuk lueel, “Yen ë raan kəc pan Roma rin cī yen wëëu juëc tääu piny tənë kəc mac baai.” Go Paulo bëër, “Yen ë raan pan Roma rin ye kəc ke dhiëth ya kəc pan Roma.”

²⁹ Go kəc kək ke bī Paulo bën thiëc, dhuk ciëen ku nyiëñkë thīn, ku bënydīt apuruuk ëcī riöc wën cī yen ye njic lön ye Paulo raan kəc Roma, ku rin cī yen ye cöl ader aya.

Paulo acī yāth luk yic

³⁰ Na aköl dëët, wën wïc bëny apuruuk Roma ye bī awuöc ye kəc Itharel Paulo gaany njic, go Paulo cöl adëk apuruuk cīn, tēwën cī ye rek ku yööc kəcdīt kək Nhialic ku kəc amat ëbën bīk röm. Ku bīi Paulo kenhīim.

23

¹ Go Paulo kəc amat döt ku lueel, “Kackië, acīn kək tō yapuöu, ba ke thiëc rin piërdië, ya dëei Nhialic agut cīt akölë.” ² Ee tēen, ke raandīt kək Nhialic cöl Ananiath yööc kəc wën kääc tēthiök kek Paulo bīk buöök thok. ³ Go Paulo lëk ye, “Nhialic abī dhiel buöök aya, yīn kē cie guöp ye yār! Yīn acī nyuc ba luk looi tənë ya cīt tē ye löñ ye lueel thīn, ku yīn añot yī cīi löñ dhoñ kōu rin cī yīn kəc yöök bīk ya biäk!”

⁴ Go kəc thiääk kek Paulo lëk ye, “Yīn alat raandīt kək Nhialic!”

⁵ Go Paulo bëër, “Acä njic, kackië lön ye yen raandīt kək Nhialic. Aye athör theer wël Nhialic lueel, ‘Yīn acī këräc dhil lueel bëny mac kacku guöp.’”

⁶ Nawën tinj Paulo, ke kəc kək aa kəc akut Thaduthi ku kəc kək ke ye kəc akut Parathi, ke jam apēi röldīt tənë kəc luk, “Kackië! Yen ë raan akut Parathi, kəc ke dhiëth ya aake kəc akut Parathi. Yen acī bëei luk yic rin ye yen ye njöth lön bī kəc cī thou röt jöt aköldä!”

⁷ Nyin yic tēwën lueel yen wët kënë, ka agöth la nhial kam Parathi ku Thaduthi ku tekkë keyiic. ⁸ Rin aye Thaduthi lueel lön cīi

kəc röt bī jöt thou yic, ku acīn atuuc nhial ayi atīip kəc cī thou. Ku Parathi aa kakkä gam ëbën kadiäk. ⁹ Ku juak jam rot apēi kam Parathi ku Thaduthi. Go kəc kək piöc löñ, ke ye kəc akut Parathi, röt jöt ke cī puöth riääk apēi ku lueelkë, “Acīn këräc cī yök ke cī looi! Tēdë, ke atuny nhial, yen acī diët jam tənë ye!”

¹⁰ Ku la agöth nhial apēi, nawën ke bëny apuruuk riöc ciët ke bī Paulo cak nök. Go apuruöökke tooc bīk Paulo la nyaai luk yic, ku yēthkë tēden ye kek rēer thīn.

¹¹ Nañon aköu ke Bëny kääc Paulo lööm ku lueel, “Dëet yīpuöu! Aca nyuöoth Jeruthalem, lön ë yīn raandië, ku yīn adhil kēcīt ë kënë looi Roma aya.”

Ee wïc kəc Itharel bīk Paulo nök

¹² Nañon nhiäk ke kəc kək Itharel mat kenhīim, ku kuëñkë lön cīi kek kuat miëth bī kanj cam ku dëkkë tē kēc kek Paulo kanj nök. ¹³ Kəc ke mat kënë yic, aake thiärñuan ku tē kac. ¹⁴ Ku lek tənë kəc kək Nhialic ku kəcdīt baai ku lueelkë, “Yök aaci kuëñ apēi yodhie buk cīi mīth, yet tē bī yok Paulo kanj nök. ¹⁵ Ku ëmën, week ku kəc kək akut, tuöckë wët tənë bënydīt apuruuk raan Roma bī Paulo bëei tənë we, ku lueelkë lön wïc wek ye bāk kē cī looi bën deet, ku yok aabi röt guiir buk nök kē kēc yēet wenhīim.”

¹⁶ Ku wën nyankën ë Paulo ëcī wët nēk nēr pinj, go rinj tē rēer apuruuk thīn ku le wët lëk Paulo. ¹⁷ Go Paulo raan tök kam bëny apuruuk cöl ku lëk ye, “Yāth riënythii kënë tənë bënydīt apuruuk, ala wët wïc bī lëk ye.”

¹⁸ Go bëny apuruuk riënythii wën yāth tənë bënydīt apuruuk ku lueel, “Yen acī Paulo, raan mac, cöl ku lëk ya ba riënythii kënë bëei tənë yī, rin ala wët bī bën lëk yī.”

¹⁹ Go bënydīt apuruuk döm cīn ku yēth tēden röt ku thiëc, “Yenjö wïc ba lëk ya?”

²⁰ Go lueel, “Acī kəcdīt Itharel mat yic bīk yī thiëc bī Paulo yāth luk yic nhiäk, rin wïc kəc luk ye bīk kək juëc cī Paulo looi la deet. ²¹ Ku duk wëtden pinj, rin abī la raan thiärñuan ku tē kac bī ye thiën bīk nök. Aaci kuëñ bīk cīi mīth ku dëkkë yet tē bī kek ye nök. Ku ëmën aaci röt guiir bīk looi, ku aa tit wëtdu bīk pinj.”

²² Go bēnydīt apuruuk lēk ye, “Duk ben lēk raan dēt lōn cī yīn ɣa lēk wēt kēnē.” Ku cōl riēnythii ajiēl.

Paulo aci ɣāth tēnē bēnydīt Pelik

²³ Nawēn ke bēnydīt apuruuk cōl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buōt karou ku jōl aa raan thiārdhorou cath mathiān, ku raan buōt karou ke muk tōn bīk la Cetharia, ku rēērkē ke cī rōt guir bīk lōōny dhōl ēmēn akāu. ²⁴ Ku wiēckē mīthiōōn bī Paulo ke cath, ku ɣāthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreec yōk ye dhēl yic.”

²⁵ Ku jōl bēnydīt apuruuk athōr gōt ēlā,

²⁶ “ɣen, Klaudiōth Lithiath ɣen agēt athōr kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apēi. Yīn aca muōth. ²⁷ Kōc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duērkē nōk. Ku aca piñ lōn ye yen raan Roma, guō la kek apuruōōk kē bīk la kony. ²⁸ Ē wiēc ba awuōc ye kek ye gaany nīc, guō ɣāth amat yic tēnē ke. ²⁹ Aca yōk lōn acīn awuōc cīi looi bī yōk ye nōk, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiāāk kek lōōnken. ³⁰ Nawēn la lēk ɣa lōn cī kōc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nōk, guō tak ba tuōc tēnē yī. Ku lēk kōc awēn gōony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹ Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēikē Paulo ē wēer kēn bīk ɣeet Antipatrith. ³² Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiērkē Paulo apuruuk cath mīthiōōn bīk la kek ye. ³³ Ku ɣēthkē Cetharia, ku gēm kē athōōr tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo. ³⁴ Nawēn cī bēnydīt Pelik athōōr kuen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nēn?” Nawēn yōk lōn ē yen raan wun Cilicia ³⁵ ke lueel, “ɣen abī wētdu piñ tē le kōc gōony yī ɣēēt.” Ku yōōk apuruuk bīk Paulo la muk ku titkē pan wāar buth Antipāth ɣērot.

24

Kōc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawēn nīn kadhiēc cōk ciēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kōcdīt kōk ē baai, ku jōl a raan bī wētden nīec la kuany yic luk yic cōl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken

gōony kek Paulo. ² Go Tertuluth cōl ku jōl Paulo gaany ēlā, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan nīc kōc mac ē yen aci yōk rēer run juēc dōōr yic ke cīn aliāāp. Ku kājuēc peth ca looi kek aaci wuōnda ɣāth tuen. ³ Kāpuōthkā aa nhiarku ke ēbēn akōlakōl. Ku yīn acuk leec ɣopuōth apēi. ⁴ Acā wīc ku ba jam apēi, ku yīn alān ba wēl kuēnku yī piñ. ⁵ ɣok aaci mony kēnē yōk ke ye raan rac. Yen acā aliāāp a looi kam kōc Itharel pinynhom ēbēn. Ku yeen ē bēny kōc akut Nadharet. ⁶ Yeen awīc bī luan Nhialic yiēc yic buōōl. Ku yeen acuk dōm. Acuk them buk tēm awuōc tēcīt tē ye lōōn panda ye lueel thīn. ⁷ Ke yeen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dōm bei yocin riel ku nyiēi. ⁸ Ku yōōk kōc cī Paulo gaany ku bīk bēn luk yic yīnhom. Tē thiēc yīn ye, ka ba guō nīc kek kāk cī yōk ye gaany.” ⁹ Ku mēt kōc Itharel thīn aya ku luelkē lōn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bēnydīt baai Paulo jāl yōōk bī jam, ku jōl Paulo lueel ēlā, “Anīec lōn ye yīn raan cī luk luōk run juēc ē wundaan. Ke ɣen amit puōu ku ba rot kony yīnhom. ¹¹ Tē lēu yīn ye ba yic nīc, ke wāar tēcīt nīn kathiāār ku rou ēmēn, yen ē le ɣen Jeruthalem ba la rōōk thīn. ¹² Ku kōc Itharel acīn raan cīk yōk ke gōth ke ɣen luan Nhialic. Ku keek aakēc ɣa yōk ke ɣa ye kōc rac nhīim tēn amat Itharel. Ku jōl aa ɣōn kōk yiic aya. ¹³ Ku keek acīk bī lēu bīk yī lēk kēn ye nyuōōth lōn ye kāk cīk kuēen ɣaguōp yith. ¹⁴ Wēt lēu ba gam akīn. ɣen ē Nhialic ye wārkuān dīt door, door aya dhēl yen yekē lueel ka cie yic. Ku ɣen ē kēriēc ēbēn cī gōt lōōn Mothith ku athōr kōc kāk Nhialic tīn yiic gam. ¹⁵ ɣen ala nōth cīt nāthden aya tēnē Nhialic lōn bī kōc ēbēn, kōc path ku kōc rac rōt jōt thou yic akōldā. ¹⁶ Ke yeen aya them ku ba kē la cōk looi tēnē Nhialic ku kōc ēbēn.

¹⁷ “ɣen aci run nōk wei Jeruthalem, ke ɣen ɣa cī la wēēu ba ɣāth tēnē kackiē ku la rot kōc. ¹⁸ Ee wēn looi ɣen ē kēnē yen ē yōk kek ɣa luan Nhialic ke ɣa cā guōp wuōōny wei kārēc. Ee cīn yōōm rēer kek ɣa, ku ē cīn aliām cī rot looi. ¹⁹ Ku kōc Itharel ke bō wun Athia aake rēer thīn. Ku keek nhīim, nūōt aaci dhiel bēn yīnhom ku bīk kē ca wuōōc

bën lueel. ²⁰ Na cie këya, ke ë röör rëer ë tən, ka luel awuöc cık yök ca looi wäär cı ya yäth luk yic. ²¹ Kë njec ë kë tön ca lueel ëlä ke ya kääc kenhüm, ‘Yen aci bëei luk yic aköl wët cı yen ye gam lön nadë ke kəc cı thou aabi röt jöt bik pır.’ ”

²² Ku ë njic Pelik apath yen tē ye dhël pır kəc Itharel thek thın. Go luk puöl ku lək ke ëlä, “Na la bënydit apuruuk Lithiath yëet ke luöndun aba tın.” ²³ Ku lək bëny apuruuk rëer apuruuk Paulo tiit nhüm ku bi Paulo cii tiit apil yic, ku yekë kəc määth kek ye puöl bik kākken wic aa bëei tēnē ye.

Paulo aci jam tēnē Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nın lik thök, ke Pelik bö kek tienje Druthila, ku ë nyan kəc Itharel. Ku tuc Paulo bi bëei bi wët ye Paulo gam rin Jethu Kritho bën pin. ²⁵ Nawën la Paulo tuen ke jam wët path ku lön bi raan rot tiit käreec, ku jol a bën aköl lunđit, go Pelik riöc ku lueel, “Yiin alëu ba jäl emën. Yin aba bën cöl tē cı yen nhom bën lääu.” ²⁶ Ku ye njöth lön bi Paulo ye riap wëu. Ku rin ë wët kēnē aci bën a tuöc akölaköl ku jiem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëer nyin bënydit Pelik ke ye bëny. Pelik ë wic ku bi kəc Itharel nhiaar, go Paulo nyääj məc yic.

25

Paulo aci thięc ku bi tuöc tēnē Bënyaknhom

¹ Nin kadiäk cök ciëen wën cı Pethtuth yëet Cetharia, ke jiël thın bi la Jeruthalem. ² Tëwën ke kəcdit kāk Nhialic ku jol aa bāny Itharel ke gəony Paulo la tēnē ye, ku lëkkë wëtten. Ku lānkë Pethtuth, ³ ku bi ke luoi kë wickë kepuöth ku bi Paulo bëei Jeruthalem, rin ë cık mat yic ku bik Paulo nöck dhël yic. ⁴ Go Pethtuth bëer, “Paulo abi rëer ke mac Cetharia, rin yen adhuk ë ninkä. ⁵ Calkë bānykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guöp tē le yen awuöc cı looi.”

⁶ Go Pethtuth nın kabët aduërkë aa thiäär kan nöck ke ke, ku jol la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jol apuruuk yöck ku bik Paulo kuëth yenhom. ⁷ Na la Paulo yëet, go kəc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cık gööm piny, jöck bik käreec ape

luel yeguöp, ku acın kë cie nyuöth lön ye kākka yith. ⁸ Go Paulo rot kony ëlä, “Yen acın kë ca wuöc löön kəc Itharel yiic, ku acın aliām ca looi luan Nhialic, agut Bënyaknhom Roma acın wët rēc ca luël yeguöp.”

⁹ Ku wën wic Pethtuth ye bi nyuöth kəc Itharel lön nhieer yen ke, go Paulo thiëc, “Cı lëu ba la Jeruthalem ku ba luöndu la luk thın lön ye kāk cı kuën yiguöp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Të këc yen thın ë lun bëny yic, ku ë yen tē lëu ye bi luöndië tın thın. Acın käreec ca looi tēnē kəc Itharel, cimen njic yin ye apath. ¹¹ Na ca löñ dhoñ kəu, ku le käreec ca looi lëu bi ya tēm awuöc bi ya nöck, ka cā lëu ku ba thięc bi yen puöl. Ku na cın yiny tō thın kāk cı kuën yaguöp, ka cın raan lëu ye bā thön ke bik ya nöck. Ke yeen awiēc ku bi ya bëny yen bi luöndië la luk.”

¹² Go Pethtuth wët cı Paulo lueel kan guëk yic kek kəc akutden luk, ku jol dhuk nhom, “Wët cı yin ye lueel ke Bëny Agripa yen abi luöndu luk, ke yin abuk tuöc ye.”

Pethtuth aci lun Paulo tēt yic Bëny Agripa

¹³ Nin lik cök ciëen ke Bëny Agripa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lək ye lön mit kek puöth wët cı yen yëet. ¹⁴ Tëwën cı kek rëer nın juēc, ke Pethtuth jol wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëer ë tən cı Pelik nyääj piny ke mac. ¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit kāk Nhialic kəc Itharel ku bānyken, gaany tēnē ya ku wickë ba tēm awuöc. ¹⁶ Guö lək ke lön nadë kəc pan Roma aacie raan cı gaany ye gam, wët käreec cı looi ke këc kan tuööm nhom kek kəc cı ye gaany, ku bi rot kony awuöc cı ye gaany. ¹⁷ Na wäär ca bën ë tən, ke yen akēc bën gāäu. Yen aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ë tən, ku yöck apuruuk ku bik ë mony kēnē bëei ba luönde tın. ¹⁸ Kəc aterde aaci röt bën jöt, ku acın käreec diit cık bën kuën yeguöp tēcit tēn ye yen ye tien thın. ¹⁹ Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye tē ye yen Nhialic duör thın, ku jol aa mony dëët cöl Jethu cı thou, ku yen ë mony kēnē aye Paulo lueel ka pır. ²⁰ Ee cā dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guö Paulo thiëc bi la Jeruthalem ku ba luönde la looi thın. ²¹ Go Paulo lueel ka wic bi puöl ke tiit

apuruuk agut tē bī bēnyaknhom luōnde tīn. Guo apuruuk yōōk ku bīk tiit agut tē bī yēn ye tuōōc tēnē bēnyaknhom.”

²² Go Agrīpa lēk Pethtuth, “Luŋ ē mony kēnē aba luk yen ya nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ēlā, “Abī bēēi yīnhom nhiāk.”

²³ Nawēn bak piny ke Agrīpa ku Bernike bō ku lor ke yai, ku luēnkē yōn luk kek bānydīt apuruuk ku jāl aa bāny ē gēu. Ku yōōk Pethtuth apuruuk bīk Paulo kuēēth luk yic alōn thīn. ²⁴ Ku lueel, “Yīn bēny Agrīpa, ku jāl aa wek kōc rēēr tēn kek yō. Mony yen dēēi wek kēnē ē yen raan cī kōc Itharel rēēr ē tēn ku jāl aa Jeruthalem gaany tēnē ya. Ayekē lueel ke loi duōōt lōn nadē ka cīi pāl ke pīr. ²⁵ Ku yeen acīn awuōc ca yōk cī looi lēu bī ye tēm awuōc bī nōk. Ku yeen nhom acī wīc bī ya bēny yen luk luōnde, guo gam ku ba tuōōc tēnē ye. ²⁶ Ku yēn acīn yīny puōth ca yōk ba gōt ē rienke tēnē bēny. Ke yeen aca bēēi yīnhom, ku ē yīn bēny Agrīpa, rin ba wētde wīc yic, rin ku bī la kē jāl gōt. ²⁷ Aya tīn lōn cīi yen path ku bī raan cī mac tooc ke cīn kēn wēn cī rot deet ye nyuōōth, kek kāk cī ye gaany.”

26

Paulo acī rot kony Agrīpa nhom

¹ Go Agrīpa Paulo yōōk, “Yīn aca puōl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuōōth bī kōc biēt ku jāl jam ēlā bī rot kony.

² “Bēny Agrīpa! Yēn ē rot yōk akōl kēnē ke ya mit guōp rin bī yēn rot kony yīnhom kāk cī kōc Itharel ya gaany ēbēn. ³ Kēnē adhīl a yic alanden rin yīn anīc apath, yen tē ye kōc Itharel cien thīn, ku kāk ye kek wāāc thīn. Yīn aba lōn ēmēn ku ba yīguōp pāl piny ku ba wēlkiē pīn.

⁴ “Kōc Itharel ēbēn anīckē yen tēn pīir yēn thīn tēyōn koor yēn. Anīckē tē cī yēn piērdiē jaak thīn yōn tuēn panda ku jāl a Jeruthalem. ⁵ Anīckē akōlakōl, ku acīk bī dhāl lōn nadē ke yēn acī kan cien ke ya ye raan akut Parathī kōc ke muk lōōn Nhialic cōk apēi. ⁶ Ku ēmēn yēn a kāāc luk yic ē tēn rin ye yēn wēt cī Nhialic lēk wārkuān dīt nōōth, ⁷ kēn yen ye kuat kackua kathiāār ku rou nōōth ka bīk yōk, tē ye kek Nhialic

door akōl ku wēēr. Ku ē rin nōth kēnē, yīn Bēnydīt, yen acī kōc Itharel ya gaany! ⁸ Yēnō ye wek ye yōk wek kōc Itharel ke ril yic bāk gam lōn ye Nhialic raan cī thou jat bei thou yic?

⁹ “Aca them yen yēn ku ba kēriēēc ēbēn looi, kāk bī rin Jethu raan Nadharet rac guōp. ¹⁰ Yen ē kēn aca looi Jeruthalem. Yēn ya ye bēnydīt kāk Nhialic yīēk rīel ku ba kōc juēc cī wēt Jethu gam aa dōm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lōn nēk kōc cī tēm awuōc bī ke tēm thou. ¹¹ Aaca cōl aaye tēm awuōc arak juēc yōn amat kōc Itharel yīic, ku aca them ba ke cōl aban bīk wēt Jethu puōl, ku riāāk puōu apēi tēnē ke, agut ba ke aa luōōp wuōt kōk yīic ku cal ke agum apēi.

Paulo acī tē cī yen a raan cī gam teet yic (Luai 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin ē wēt kēnē yen ē ler yēn Damathkuth ke ya cī raandīt kāk Nhialic yīēk rīel. ¹³ Nawēn akōl ciēl yic, Bēnydīt, ke ya nōot dhēl yic, ke ya tīn many yēr apēi, wār akōl, ke ruel nhial ke cā gōōm piny kek kōc ke cath kek ya. ¹⁴ Ku wīlkku piny ēbēn, ku piēn rōl ke ye lēk ya thuōndiē, ‘Thawul, Thawul! Yēnō cōl yīn ya agum? Yīn acī rot ban, rin ye yīn ye wīc ku ba kēcīt kēdhie ye akaja looi, kē ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuēēth, wēc ciēēn.’ ¹⁵ Guo thiēēc, ‘Ye yīn ŋa Bēny?’ Go Bēny lueel, ‘Ee yēn Jethu, raan ca cōl agum. ¹⁶ Ke yeen jat rot ku kāāc cōkku. Yēn acī rot nyuōōth yī, rin yīn aca lōc ku ba ya aluāndiē, yīn abī kōc kōk lēk kē ca tīn tēnē ya akōlē, ku kē ba nyuōōth yī akōldā. ¹⁷ Yīn aba tiit bī ciēn kēēēc yī yōk kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel cin, kōc bī yēn yī tuōōc thīn. ¹⁸ Keek aaba piōōc bīk kān ŋic, ku bīk luoi kārēc puōl, ku jiēlkē rīel jōnrac yic ku lek tēnē Nhialic, rin gām bī kek wētdiē gam, yen aabī kārēc cīk looi pāl piny ku tēēu ke kam kōc cī Nhialic lōc.’

Paulo acī tē cī yen kōc piōōc thīn teet yic

¹⁹ “Kēya, Bēny Agrīpa, yēn akēc wēt kē ca tīn nhial cīt nyuōōth dhāl yic. ²⁰ Wāār tuēn Damathkuth ku Jeruthalem, ku jāl aa wuōt kōc Itharel yīic ēbēn, ku kam kōc cie kōc Itharel, aake ya lēk lōn bīk luoi kārēc puōl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kāpath ye

nyooth lön cī kek muöl käreç. ²¹ Ee rin ë wët kënë, yen aa döm kəc Itharel ya ke ya tō kal luanj Nhialic, ku wickë bīk ya nōk. ²² Ku agut cī aköl kënë Nhialic acā kony, ku ë wët kënë, yen akëç yen ë tēn ku ba kē njec lēk raan ëbēn, kockor ku kōcdit. Kāk ya lueel ka bī rōt looi aa thōj kek kāk ye kəc kāk Nhialic tīj ku Mothith lueel, ²³ lön nadē Raan cī lōc ku dōc abī gum, ku ë yen bī rot kanj jōt thou yic, ku ë yen abī kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel lēk wët bī kəc kuōny bei käreç yīic.”

²⁴ Tēwēn jīem Paulo ke kony rot ë wēlkā, go Pethtuth rēl, “Paulo! Yīn acī muöl. Piōc cī yīn piōc acī cōl amuöl!”

²⁵ Go Paulo bēer, “Bēnydīt! Yen akēc muöl. Wēl ya lueel aa yīth cīn yic muöl. ²⁶ Bēny Agrīpa! Alēu ku ba jam tēnē yī ke ya cīi riōc, rin yīn anjic kākā ëbēn. Anjiec alanden lön nadē ke keek aaca lēk yī ëbēn rin kënë acie kē cīi thiaan, aa kāk njic jān ëbēn. ²⁷ Bēny Agrīpa! Cī wēl kəc kāk Nhialic tīj ye gam? Anjiec lön ye yīn ke gam!”

²⁸ Go Agrīpa lēk Paulo, “Ye yōk yīpuōu ë kaam thīn lön bī yīn ya wel ba ya Krīthian?”

²⁹ Go Paulo bēer, “Na cōk aa kaamkoor ku kaamdīt, rōōkdiē tēnē Nhialic ë lön bī yīn ku kəc kōk piñ kāk luēl ke aköl rōt wel bīk ciēt ya, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰ Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku kəc kōk ke cī nyuc luk yic rōt jōt, ³¹ ku wēn cī kek jāl aaci jal aa jam kamken, ēlā, “Acīn kē cī ë mony kënë looi, kē lēu bī ye cōl anak ku mac aya.” ³² Ku jōl Agrīpa lēk Pethtuth, “Yen ë mony kënë nūōt aci lony, ke rin cī yen ye wic ku bī ya Bēnyaknhom yen bī luōjnde la tīj.”

27

Paulo ayēth Roma

¹ Tēwēn cī ye mat ku buk cath riāi buk la Italia, gokē Paulo ku jōl aa kəc kōk cī mac thōn Juliōth, bēny akut apuruuk Roma, akut cōl, “Akut Bēnyaknhom.” ² Ku lok riān bō Adramitiōm, riān cī guiir bī jāl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cōl Thethalonika ë cath kek yō. ³ Na aköl dēētē ke yō yet Thidon. Juliōth ë ye raan path, ee cī Paulo puöl ku

bī kəc määth kek ye la tīj, rin bīk la yīēk kāk wic.

⁴ Yōk aci bar, ku rin cī yōk yonhūim wēl yom, goku riāi gēer tē bī yen cath thīn apath, ku ë ye alōj ye aköl bēn thīn rial pan tō gool nhom wār ciēl yic cōl Thaipruth. ⁵ Ku jōlku wār teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cōl Likia. ⁶ Tēnē, ke bēny apuruuk yōk riān jāl Alekdhāndria ke la Italia, go yō yāth thīn.

⁷ Ku riāi ë cath amääth rin yom ë dīt apēi. Ku yōk aaci nīn juēc bēn nōk dhēl yic buk jāl yet gen cōl Kniduth. Yom ë kēc yō puöl ku buk la dhēldan yen buōthku yic, goku ret wanh cōl Thalmone tēn yen bī pan thīn tō gool nhom cōl Kret yōok kōl ë yom. ⁸ Ku ciēthku ke yō göök yom ke yō kuany agōr yōu, ku yōk aaci bēn yet tē cōl Wanh Path ë riēl, ku ë tēn cīi mec kek gen cōl Lathia.

⁹ Ku ciējku thīn nīn juēc, ku ril yic buk la tuēj yō cath wūr, rin ë nīnkā aköl Yan lōok kəc kegup wūr ēcī bar, tēn yen ye yom rut rot jōt apēi. Go Paulo ke lēk ēlā, ¹⁰ “Kackiē, aya tīj lön cāthda jāl ë tēn abī yic riēl, riāi abī riāāk ku kāk tō thīn aabī puk wūr, ku kəc aabī mou aya.” ¹¹ Ku bēny apuruuk ë wēt raan kuath riāi ku raan la riāi yen aye piñ, ku kueec wēt cī Paulo lueel. ¹² Ku wath thok tē ye riāi mac thīn ēcī path bī kəc māi thīn. Go kəc juēc keyiic wic ku bīk la tuēj bīk yet Ponik tē lēu yen rot. Yen ë wanh tō Kret, ku ēcie yethok wēl lōj bēer tē ye aköl lōōny piny thīn.

Yomdīt aci rot jōt wūr

¹³ Yom thōōj rot ēcī jōt ke bō ciēm tē cī raan yenhom wēl tē ye aköl lōōny piny thīn, go kəc ke cath riāi tak lön nadē ka lēukē bīk la tuēj ke cath, gokē riāi lony ku gerkē ke kuēnykē agōr Kret yōu. ¹⁴ Ku kaam thīn awēn ke yomdīt ril apēi bō cuēēc tē cī raan yenhom wēl tē ler aköl thīn, ben bēn ke ye piū apēi. ¹⁵ Ku yīēk riāi bī la bēējbēēj, ku ril yic apēi bī gēer tuēj tē bī yom thīn, goku puöl buk cōl akuēeth yom. ¹⁶ Yōk aaci bēn lōj wēn tēēk yōk lōj ye yom rut yenhom wēl thīn, pan thīn tō gool nhom cōl Kauda. Tēēn, acuk bēn lēu buk riān koor duōōt riāndīt cōk. ¹⁷ Ku rin dīt yom apēi, gokē duōōt riāndīt kōu rin bī yom tiim cī

ke riäi looi cii piir wei, ku jolku duöst piny wiin. Keek aake riöc ciët riänden bi la dot liëet yic wanh Libia thok, gokë alëth ye yom ke riäi kuaath däk bei, ku cölkë riäi ajol yom kuaath. ¹⁸Yomdit ril awën aci la tuen ke piu apeï, nawën aköl dëëtë ke jökkë bik kāk tō riäi yic cuat wiir. ¹⁹Nawën aköl ye nün diäk ke cuet abëk kāk gër wiir cienken. ²⁰Ku cuk aköl ku kuël tñ nün juëc, ku yom aci la tuen ke piu apeï. Akëcku bën bën nōöth lön bi yok piir.

²¹Nawën cī kōc nün juëc nōk ke cīn miëth cīk cam, go Paulo rot jōt ku kēëc kenhīim ku lueel, “Kackië, na we cī wētdië pin wäär bāk riäi cīi geer wei Kret nūöt yok aa kēc mam kēlä. ²²Ku ë mēnē wek aa lān, dēetkē wepuöth! Acīn raan tōn bi thou weyiic, ë riäi yetök yen abi riääk. ²³Ku wën akōu atuny Nhialic yen ye yēn raande, ku yen ya door aci bën tēnē ya, ²⁴ku lueel, ‘Duk riöc, Paulo! Yin abi yet Bēnyñaknhom nhom, ku rin ë wēt kēnē Nhialic acīi yī pēl wei, ku kōc cath kek yī riäi yic aabi piir.’ ²⁵Kēya, kackië, dēetkē wepuöth! Nhialic aca deet puöu, abi kēpath looi tēcīt tē cī ye lēk ya thīn wēnakōu. ²⁶Ku yom abi riäi kuaath bi cōl ala gool nhom cōk alōn bi yen la riääk thīn.”

²⁷Ku nün aake cī ya thiäär ku nuan, ku yomdit apeï ë kuath riända wārdit Adēkdīët yic. Na ye tēcīt wēër ciël yic, ke ye kōc ger riäi yōk kepuöth ciët yō cī thiök buk yet agör thok. ²⁸Gokë wīn cī duöt thok kēthiek luaac piny piu yiic, ku wën ye kek ye luaac piny emēn ku mēn, ke yōkkē lōn thiök wār yic. ²⁹Gokë riöc ciët riäi bi rot dēeny kuör tō piu yiic, gokë wīn cī duöt thook aleeldit ye riäi dōm luaac piny riäi thar ciēen, ku jōlkē bak piny nōöth. ³⁰Ecī agēr kōk them ku bik rōt kuël bei riäi yic. Ku jōtkē riän thīn koor tō riändit yic bei, ku tēëukē wiir ke ye kōc ciët ke la wīn cī duöt thook aleel luaac piny riäi nhom tuen. ³¹Go Paulo lēk bēny apuruuk kek apuruöökke, “Na cā agēr rēër riäi yic, ke kōc tō riäi yic aacīi bi piir.” ³²Go apuruuk wīn cī riäi mac piny teem kōöth ku cōlkē ke aa buök kuëër.

³³Nawën bak piny, go Paulo ke lōn bik mīth ku lēk ke, “Wek aaci tiit nün thiäär ku nuan emēn, ku keek ë nūnkā yiic acīn kē cāk cam. ³⁴Wek ya lōn, ku bāk la miëth camkē,

wek aa wīc miëth rin ku bāk piir. Acīn raan tōk weyiic la kē bi ye gōöt.” ³⁵Tēwën cī yen wēt kēnē lueel, go Paulo ayup lööm, ku rōök ke lec Nhialic kenhīim ëbēn, ku bēny ayup yic, ku kōn jōök bi mīth. ³⁶Keek aaci kepuöth bën dēet, ku mīthkē ëbēn. ³⁷Yōk kōc yō tō riäi yic, yok aa yō ye buöt karou ku thiärdhorou ku dātem. ³⁸Nawën cī raan ëbēn mīth, gokë rap ke tō riäi yic dhēëth wiir rin bi riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹Nawën cī piny bak, ke kōc ger riäi aake kēc tē cī kek yēët thīn nīc, keek aaci tē cī wār yekōu tot thīn, la yic liëet tñ, gokë tak bik riäi gēer thīn bik la mac. ⁴⁰Gokë wīn yeke riäi mac piny tēem wei bik dīir piny, ku dākē wīn cī ke alau duöst piny. Ku jōtkē alëth nhial ku bi yom riäi kuaath tuen, bi la agör thok. ⁴¹Ku riäi aci bën la tē cāäl ku dööt liëet yic bi ciēn tē ben yen rot nyoön, ku cī aban ciēen dhoñ atiaktiak abi dōn ke ya apet.

⁴²Ecī apuruuk tak bik kōc cī mac ëbēn nōk, bi ciēn raan tōön kuëen ayeer bi kat. ⁴³Ku ë wīc bēny apuruuk bi Paulo kony bi cīi nāk, go apuruuk yōök bik ciēn kē loikē tēnē kōc mac. Ku yōök kōc nīc kuan bik kan thuëet wiir tuen ku bik kuëen ayeer, ⁴⁴ku kōc kōk aake bi jal lōk kuan, ke cī tiim riäi cī duöony kuök bik ke yāth ayeer. Ku ë yen tē cī yok bën kuëen ayeer thīn akan ke yō puol gup.

28

Kē cī rot looi tēnē Paulo Malta

¹Wën cī yok yet wār alōntui yō puol gup, ke jolku nīc lōn cōl pan tō gool nhom Malta ²ku kōc ke ciēn thīn aaci yō lor, ku nyuuckē yō apath. Tēwën ke den tueny ku lir piny apeï, gokë mac took ku cōlkē yō buk yōc. ³Go Paulo tiim kuar piiny ku tēëu ke mēec, tēwën ke kēpiiny bō bei tiim yiic, ku kēc cin abi nuet thīn. ⁴Ku tñ kōc awën tō thīn kēpiiny ke cī nuet Paulo cin, ku jīemkē kamken, “Mony kēnē ala cin rim. Ku kēnē acīi yen bi pīr, cōk alōn cī yen poth wiir ke kēc mou.” ⁵Ku tēn awën ke Paulo yīr kēpiiny mēec, ke cīn kēreec cīi rot looi tēnē ye acīn. ⁶Ku ë titkē bik tñ ke cī but cin, nadē ke wiëk piny nyin yic ke cī thou. Ku tēwën cī

kek tiit apɛi ku cɪn kē tɪŋkē ke cɪ rot looi tēnē Paulo, ke war kenhiiim ku luelkē, “Yeen ala guöp jɔŋril apɛi.”

⁷ Dum raandit baai cɔl Publiöth, aake cɪ mec kek tēwēn looi kēnē rot thɪn tēnē Paulo. Ku yeen acɪ ɣo ɲɛc lor aya, ku rēerku ɣo ye jǎälke nɪn kadiäk. ⁸ Wun Publiöth ē rēer biöök yic ke cɪ juäi dɔm ku yiäny riem. Go Paulo la ɣöt tēnē ye, ku röök ku dɔc, go pial. ⁹ Wēn cɪ kēnē rot looi, go kɔc juēc ke tuany bēn, go Paulo ke dɔc bɪk pial. ¹⁰ Ku gēm kē ɣo kǎjuēc, ku wēn jiēl ɣok, gokē kāk bɪ ɣok dhēl tēek tāau riäi yic.

Paulo acɪ jǎl Malta bɪ la Roma

¹¹ Nawēn pēi kadiäk cök, ke ɣo jiēl riän cɔl, “Jak Acuek,” bō wanh cɔl Alekdhändria ku yen acɪ pēi bēn nök ke kǎac Malta rin yom ē dīt apɛi. ¹² Ku ɣeetku gen cɔl Thirakuthe, ku nǎkku nɪn kadiäk thɪn. ¹³ Ku jiēlku thɪn, ku lok gen cɔl Regium. Nawēn bak piny ke wel yom nhom, ku ɣeetku gen cɔl Putöli nɪn karou cök. ¹⁴ Ku yökku kɔc cɪ gam thɪn, ku thiäckē ɣo buk rēer ke ke nɪn kadhorou. Ku jɔlku jǎl tēn ku lok Roma ɣocök. ¹⁵ Wāmāthkuan tō Roma aake cɪ ɣo piŋ lɔn bɪi ɣok, go kɔc kök bēn gen ɣɔc cɔl Apiöth ye jōl nɪn thɪn bɪk ɣo lor. Wēn tɪŋ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kēnē pušu.

Paulo acɪ ɣēet Roma

¹⁶ Wēn cɪ ɣok ɣēet Roma, Paulo acɪ bēny mac Roma pušl bɪ rēer ē rot kek apuruk tōŋ tit ye. ¹⁷ Nawēn nɪn kadiäk cök, ke Paulo cɔl kɔcdit Itharel rēer Roma bɪk rōm kek ye. Nawēn cɪk kenhiiim mat, ke lueel tēnē ke, “Wāmāthkiē! Wēn cɔk yen ciēn kēreec ca looi tēnē kackua, ayi lɔn kēc ɣen ciēŋ wārkuandit dhōl yic, ɣen acɪ mac Jeruthalem ku thōn ɣa apuruuk Roma. ¹⁸ Gokē ɣen thiēc awuśc ca looi, ku wickē bɪk ɣa lony, rin acik yök ke cɪn kē ca looi lēu ye bɪ ɣa nök. ¹⁹ Nawēn la kɔc Itharel kuc wēt bɪ ɣa lony, guɔ luōŋdiē cɔl aɣēth tēnē bēnyŋaknhom Roma mac wuōnda aya, cɔk a lɔn cɪn yen kē gōny ɣen ē kackua. ²⁰ Yen ē kē wic ɣen we buk rōm, ku jaam kek we, rin ɣen acath ɣa mac rin wēt raan yen ɲōöth kɔc Itharel.”

²¹ Gokē lueel tēnē ye, “Acɪn athör cɪ ɣēet tēnē ɣo Judia rienuku, ku acɪn wāmāthdan

cɪ bēn kek wēt, lɔn le yen kēreec ca looi. ²² Anhiarku buk wēlku piŋ rin aŋicku lɔn ye kɔc juēc akut tō yɪn thɪn, jǎām guöp.”

²³ Kēya, gokē aköl bɪ kek rōm kek Paulo mat yic, ku kɔc juēc aaci bēn aköl kēnē tē rēer Paulo thɪn. Ku jɔl Paulo wēt bǎäny Nhialic teet yic tēnē ke, jɔc riel ɣet thēēi. Ēcɪ them bɪ nyooth tēnē ke lɔn kē ye lueel rin Jethu ē yic, ku nyooth lɔn thōŋ lōŋ Mothith ku kāk kök cɪ gōt kɔc kāk Nhialic tɪŋ, kek wēt ye lueel. ²⁴ Go kɔc kök wēt ye lueel gam, ku kuc kɔc kök. ²⁵ Gokē jǎl ke tēer kamken, wēn cɪ Paulo ye lēk ke ēlä, “Ee yic apɛi, yen tē cɪ Wēi Nhialic raan kāk Nhialic tɪŋ cɔl Ithaya lēk thɪn bɪ lueel ēlä tēnē wārkuan dīt.

²⁶ Rin acɪ lueel ēlä, ‘Lōr luel tēnē kɔc Itharel, Wek aabi weyith diel piny apɛi ku acäk bɪ deet, wek aabi wenyin päl piny apath, ku acäk bɪ tɪŋ.

²⁷ Rin kockä aa ril nhiiim, keek aaci keyith cuök, ku keek aaci kenyin niēn. Nuöt keek aa daai, ku nuöt keek aa piŋ, ku detkē kǎŋ yiic, ku lueel Nhialic.

Na cɪ rot looi kēya, nuöt aaci kepuöth wēl ɣen ku kuony ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wētde ēlä, “Alēukē bāk dhiel ɲic, lɔn wēt bɪ kɔc kony bɪ kɔc pɪr, bō tēnē Nhialic, acɪ lēk kɔc cie kɔc Itharel. Ku abik piŋ.”

[²⁹ Wēn cɪ Paulo ē wēt kēnē lueel, ke kɔc Itharel jiēl ke tēer apēidit kamken.]

³⁰ Ku jɔl Paulo rēer run karou pan ye riɔp yic, ku ē ye kɔc bēn bɪk ye bēn tɪŋ lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piöök wēt bǎäny Nhialic, rin Bēny Jethu Kritho, ku jiēm tēnē kuat raan ēbēn ke cɪi riöc, ku acɪn kēnē ye gēl bɪ cɪi ye piöök.

Athör cī Paulo gät kac Roma Wët nhom

Athör Paulo tēnē kac Roma ē gät rin bī ke lēk lōn cī yen ye guiir bī akut kac cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guiir bī lōk la rēer bī luui kam kac cī gam tētui, ku bīk jāl kuony dhöl bī la Ithpania. Acī gōt bī kac cī gam Roma tēt kē nīc rin gam, ku tē ye gam pīr kac cī gam luōi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gät Paulo athöör rin Wēt Puōth Yam.

Wēn cī yen akuut kac cī gam Roma muōth ku lēk ke lōn ē yen rōök rienken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlā, “Wēt Puōth Yam aye nyuōth tē ye Nhialic kac kuony thīn bīk la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cīmēn ye athör thēer wēt Nhialic ye lueel ēlā, “Ku raan la cōk Nhialic nhom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, kac Itharel ku kac cie kac Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumuōm yic. Kac aa la cōk tēnē Nhialic tē gam kek Jethu Krītho. Ku ben Paulo mām rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōr ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēēi bei riel adumuōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōj Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōth pīr raan cī gam yic. Ku gät Paulo lōn ye kac Itharel ku kac cie kac Itharel nhīm thōj kē cī Nhialic guiir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētde lōn kuc cī kac Itharel kuc Jethu ē luōi Nhialic, rin yen ē tē bī raan ēbēn cōl ayōk dhēēj Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo nīc lōn cī kac Itharel bī la tūēj ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhīer bī raan kac kōk nhīaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luōide tēnē Nhialic, ku luōi raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku puōn la cōk nīc kēpath ku kērac. Ku thīk athör cī gōt cōk muōth ku wēt lēc tēnē Nhialic.

Kāk tō thīn
Wēt nhom ku gōc 1:1-17

1:13 Luōi 19:21

Kē wīc raan bī pīr 1:18–3:20
Dhēl Nhialic rin pīr 3:21–4:25
Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1–8:39
Kac Itharel ē guiēr Nhialic yic 9:1–11:36
Nīec ciēēj raan cī gam 12:1–15:13
Thōk ē wēt ku muōth 15:14–16:27

¹ Ee yēn Paulo alony Jethu Krītho. Yēn raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam lueel.

² Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn thēer, ku ēcī kac kākke tīj lueel tēcīt tē cī gāt ye wēt thēer Nhialic yiic.

³ Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyjaknhom Debit. ⁴ Ku Jethu acī nyuōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril Nhialic, wāār jōt ye bei ran yic. ⁵ Ku ē rienke yen acī Nhialic yēn yiēk dhēēj de ku cōl yēn aye atuny Jethu, ku ba kac pinynhom ēbēn cie kac Itharel cōl bīk gam ku thekkē Nhialic. ⁶ Ku wek kac cī gam tō Roma aya, wek aacī Nhialic cōl bāk aa kac Jethu raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēya, yēn agēt tēnē we ēbēn, wek kac nhīer Nhialic, cī ke cōl bāk aa kacke, Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu we tuōc dhēēj ku dōr.

Anjōth Paulo lōn bī yen la Roma

⁸ Tūēj, yēn alec Nhialicdiē rin Jethu raan cī lōc ku dōc ē rienkun, rin kac ēbēn pinynhom aacī gamdun nīc ēbēn. ⁹ Nhialic yen luōi piāndiē ye yēn kac lēk Wēt Puōth Yam cī Wēnde lēk kac, anīc tē ye yēn we ¹⁰ tak thīn akōlakōl ē rōōkkiē yiic. Yēn ē rōōk lōn bī Nhialic ya puōl tē wīc yen ye ba we la neem. ¹¹ Rin awiēc apeidīt ba we la tīj ku ba we gām athiēi Wēi Nhialic bāk riel ē gamdun yic. ¹² Ku kē lueel akīn, rin bī gamda we ku yēn yō dēt puōth yodhie. ¹³ Awiēc bāk nīc miēthakāi lōn ē ca guiir arak juēc ba la tēnē we, ku ala kēn ye yēn gēl ba cī la. Ee wiēc ba la tēnē we ba kac kōk lēk bīk gam kamkun aya, cīmēn le yēn kac kōk pinynhom cī gam cie kac Itharel.

¹⁴ Rin ala kē cī yiēk ya ba dhiel looi tēnē kac ēbēn, kac pēth ciēēj ku kac rēec ciēējden, ku tēnē kac cī piōc ku kac kēc piōc. ¹⁵ Ku ē wēt kēnē yen awīc yēn ye apeī ba we dhiel lēk Wēt Puōth Yam wek kac rēer Roma aya.

Riel Wët Puøth Yam

¹⁶ Yæn acie guøp ë yär Wët Puøth Yam, rin ë yen riel Nhialic kac cï ye gam kony, kac Itharel ku kac pinynhom cie kac køk Itharel aya. ¹⁷ Ku Wët Puøth Yam aye nyuøøth tẽ ye Nhialic kac kuony thïn bïk la cøk yenhom. Ku kënë aye Nhialic jøak ku rëer thïn këya rin gam ë raan, cïmën ye athør theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Ku raan la cøk Nhialic nhom abï pïr ë gam.”

Awuøc ë raan

¹⁸ Rëec puøu ë Nhialic ë rot nyuøøth pan Nhialic tënë kac man Nhialic. Ku käreec yekë ke looi aa yic gël bï cïi cøl anïc. ¹⁹ Nhialic ë puøu rëec tënë ke rin kë lëu raan bï njic rin Nhialic ala gëi apeï, aci Nhialic tääu raan ëbën puøu bï njic. ²⁰ Tëthëer yøn cøk Nhialic nhial ku piny, alëu raan ëbën bï njic ë gai lön riel Nhialic ë rëer thïn akölriëec ëbën, ku yeen ë Nhialic alanden. Käjuëckä aacie tïñ ku aaye njic rin käjuëc cï Nhialic cak. Këya, acïn kë køn kek röt kony. ²¹ Keek aake njic Nhialic ku njot ke kuc bïk cïi dor. Ku kueeckë bïk cïi gëm alæcnden ë yen Nhialic. Ku jøl kækken yekë tak ciënkë konykë ku la piäthken bïth. ²² Na cøk aløn ye kek ye lueel lön njic kek kån, ku acïn kë njickë. ²³ Ku lön bï kek ye aa door ë Nhialic pïr akölriëec ëbën, ka yekë ke door kæk cïi pïr ku raan ë thou. Ku køk cï kiëet ke cït diët ku lääi. Ku kækøk wuc piiny keyøth cïmën käpieny.

²⁴ Ku rin ë kënë, aaci Nhialic ke puøl bïk aa luui käreec wïc piäthken, kæk la bïth. Ku wïc wïc ë diäär ku kækøk yekë ke looi kamken kæk kac cøl ayär gup. ²⁵ Ku lön bï kek kën yic njickë rin Nhialic gam, ka yekë gam ë lueth ku yekë ke door kæk ke cøk Nhialic, ku kueeckë Aciën yen cak kækä yen dhil ya door akölriëec ëbën. Yenakan.

²⁶ Ku ë yen aci Nhialic ke puøl bïk aa luui käreec kac yøør gup. Ayï diäärken aya aaci tẽ cï kac cak thïn puøl, ku aa röt lööm ë röt. ²⁷ Këlä aya, røør aaci tøk ye kek tøk kek diäär, cït tẽ cï kac cak thïn puøl, ku rum bal kepuøth bïk ke aa lööm røør køk cït ke. Røør tuil røør køk, ku yekë käreec cït kækä looi, aaye tëm awuøc thøn kek käreec yekë ke looi. Kæk kēc puøl bï ke aa looi këya.

²⁸ Ku yeen aya rin cï kek kuc bïk yiny Nhialic cïi njic, aaci Nhialic puøl aya bïk aa tak käreec ku yekë luui käreec cïi ke lëu bï raan ke looi. ²⁹ Ku aaci puøth thiän kuat käreec apeï, adumuøøm, kook ku køør. Ku aaci puøth thiän aya ë tiæl, nääk, thør, ruëeny ku kuith, ku aa luum. ³⁰ Ku aa kegup tør lueth ku aa man Nhialic. Aa kac nhiam, kac dhäl kac gup cïn gup athëek. Kac tak dhäl juëc bï kek käreec looi. Kac cie kac ke dhiëth ke ë theek. ³¹ Kac cïn gup nhim, kac kädän gam ku cïk loi. Kac cïn puøth cie yiic ë njëer raandä. ³² Cøk aløn njic kek ye lön käreec yekë ke looi, alëu ke bï Nhialic ke tëm thou, ke keek aacie kækä ë looi kepëc, aa kac køk ke looi læc nhïim aya.

2

Luñ Nhialic

¹ Yïn acïn tẽ bï yïn rot kony tẽ luk yïn kac køk wei. Rin tẽ ye yïn kac køk luøk wei, ku loi käwën yekë ke looi aya, ke yïn ë rot døm ë rot.

² Ku ëmën anïcku lön Nhialic ala yic tẽ luk yen kac wei, kac kækä looi. ³ Ku na ye kac luøk wei, yïn raan ë path, ku njot yï loi ë kækä, ke ye tak lön bï yïn luñ Nhialic ban?

⁴ Tëdët aya, yïn ë käjuëc rëer piath Nhialic yiic cïmën piathden dït, gum, ku lääu ë puøu yøøn yiic, rin akuc lön aye piath Nhialic nyooth ba yïpuøu dhuøk ciëen. ⁵ Ku riel ë nhom, ku rin cï yïn kuc ba yïpuøu cïi dhuk ciëen abä awæcdu juak yic aköl bïi riäk puøu Nhialic, ku tẽ bï yen njic luk thïn abï rot nyuøøth. ⁶ Rin Nhialic abï njek a gäm kë thøn kek tẽ cï yen luui thïn. ⁷ Kac bï kepuøth dæet ku luuikë käpath ku wickë duaar, læc ku pïr akölaköl, aabi Nhialic gäm pïr akölriëec ëbën. ⁸ Ku kac ke looi kæk wïc piäthken ku kueeckë yic ku buøthkë käreec jønrac, aabi Nhialic puøu riäk tënë ke. ⁹ Kac ëbën ë luui käreec aaba aræem ku gum rac apeï yök. Ku abï rot kan looi tënë kac Itharel, ku tënë kac cie kac Itharel aya. ¹⁰ Ku Nhialic abï duaar ku læc ku döør gäm kac luui käpath, tuen tënë kac Itharel ku jøl aa kac køk cie kac Itharel, ¹¹ rin Nhialic ë luk njic looi tënë kac ëbën.

¹² Ku kac cie kac Itharel kuc lõn Mothith, ku aa käreç looi luk abī looi tēnē ke cək alon kuc kek lõn. Ku kac Itharel aa nīc lõn Mothith, aa käreç looi ku luk aye looi tēnē ke tēcīt tē ye lõn ye luēl thīn. ¹³ Rin acie pīn ē lõn yen kac cəl aye kac path tēnē Nhialic, aa kac ye looi kē ye lõn lueel kek aabī ya kac la cök Nhialic nhom. ¹⁴ Ku ē yic, kac kək cie kac Itharel cīn lõn, tē looi kek kēdān tēcīt tē ye lõn tō kepuōth ē path ye luēl thīn, ke keek aa cīt kac la lõn cək alon cīn kek lõn Mothith. ¹⁵ Tē ye kek luui thīn aye nyuōth lōn kāk wīc lõn aaci gōt kepuōth, aa kēpath ku käreç yekē ke looi nīc rin aaye piāthken nyuōth ke. ¹⁶ Ku kēlā aya, cīmēn Wēt Puōth Yam ya lēk we, yen ē kē bī rot looi akōl luk tē bī Jethu Krītho luk looi rin Nhialic tēnē kac ēbēn, nēk kek kēden cī thiaan yeyic.

Kac Itharel aacie lõn ye theek

¹⁷ Ku yīn ēmēn, yīn ē rot cəl aye raan Itharel, ku yīn ē rot cəl aye raan muk lõn, ku ye jam nhiaam lōn ye yīn raan Nhialic. ¹⁸ Yīn anīc kē wīc Nhialic ba looi ku yīn anīc yic rin cī lõn ye lēk yī. ¹⁹ Aca gam lōn yīn awat kac cī cōr nhīm, ku yīn ē ruēl tēnē kac tō muōōth yic, ²⁰ ku yīn ē kac piōōc, kac kuc kān, ku yīn ē raan piōōc mīth. Ku rin le yīn lõn aye tak lōn nīc yīn kān ēbēn. ²¹ Yīn ē kac kək piōōc yenō cī yīn rot ye piōōc? Yīn ē kac wēt ēlā, “Duōkkē ye cuēēr.” Ku yīn cī ē cuār ē yīnhdu? ²² Aye lueel, “Duōkkē ye kōōr.” Cī akōr ye looi? Yīn aman jak cī kiēt, cī kēpuōth tō yīk jak cī kiēt yīc ye rum? ²³ Yīn ē jam nhiaam lōn nīc yīn lõn Nhialic, cī Nhialic ye dhāl guōp tē cī yīn lõnde loi? ²⁴ Aye athōr thēr wēl Nhialic lueel ēlā, “Kac cie kac Itharel aa käreç luēl Nhialic guōp ē riēnkun.”

²⁵ Cīēn kac Itharel ye ke nōt ē piath tē theek kek lõn, ku na cī lõn thek ke yīn acīt raan kēc nōt. ²⁶ Na raan cie raan Itharel kēc nōt, raan cī kē wīc lõn ē dhāl yic, cī bī ciēt kac cī nōt? ²⁷ Ke wek kac Itharel wek aabī kac kēc ē nōt, ku aa lõn theek ya yōōk lōn acīn raan bāk gōk, tē le wē tēm awuōc rin wek aacie lõn ye theek, cək alon nīc wek kē cī gōt ku nōt we.

²⁸ Yenja yen raan Itharel ayic, yen cī nōt? Acie raan yeke nūōt tīn yeguōp ē path yen ya raan Itharel. ²⁹ Raan Itharel guōp, ee ya raan yepuō alōn thīn cī piānde nōt Wēi Nhialic, ku acie lõn cī gōt. Ku raan kēnē acie lēc yōk tēnē kac, aye yōk tēnē Nhialic.

3

Nhialic acie athōnde ye waar yic

¹ Ye kēpuōth nēn wēr kac Itharel kac cie kac Itharel? Tēdēt ye kēpiath nō ye yōk nūōt yic? ² Kājuēc aaye yōk ayic! Tuen, kac Itharel aaci Nhialic thōn wētde bīk muk apath.

³ Ku yenō bī yiēndē tē cīn kac kək Itharel gam? Bī kē cīn kek gam Nhialic cəl awar athōnde yic?

⁴ Acī bī waar yic! Yiny Nhialic adhīl tō thīn akōlakōl cək alon ye kac alueth. Cīmēn ye athōr thēr wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Kēya, bī nīc lōn le yīn yic, wēl ye lueel yīc, ku luk yīn yic.”

⁵ Ku na käreç yeku ke looi ye Nhialic nyuōth lōn le yen cök alanden, ke yenō buk lueel? Buk lueel Nhialic acīn yic tē tēm yen yō awuōc? (Ee tē ye kac jīēm thīn yen aluēl.) ⁶ Acie tēde! Na Nhialic cī la cök ke lēu bī luk looi tēnē kac pīnyinhom?

⁷ Alēu raan dēt bī lueel ēlā, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuōth thīn alanden ku juēk duaarde yic, ke yenō nōt ye ya cəl aye raan cī kērac looi ku tēm ya awuōc?” ⁸ Yenō cī ye luel, cīmēn ye kac kək ya cək thok ku luelkē lōn cī yēn ye lueel ēlā, “Loiku kērac bī kēpath bēn.” Ee yic bī kōckā tēm awuōc.

Acīn raan la cök

⁹ Kēya, ye yōk nūēn tēnē kac cie kac ē kuatda yōk kac Itharel?

Acie yic! Aca nyooth wēnthēr lōn yōk kac Itharel ku kac cie kuatda yōk arēēr adumuōm yic yōdhie, ¹⁰ cīmēn ye athōr thēr wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Acīn raan tōn la cök,

¹¹ acīn raan kān deet yīc, acīn raan wīc yēen bī Nhialic nīc.

¹² Kac aaci kekōth wēl Nhialic, keek aaci rēēc ēbēn ka cī la bīth, acīn raan kēpath looi, acīn mēn raan tōk.”

13 “Wël yekë keek lueel aa nhiany, aa cît ran
cî njaany nhom,
liëpken aaci lueel lueth njic.”

“Wël yekë keek lueel aa cît wäl këpiiny kəc
luaan.”

14 “Aa wël ye kəc lam ku wël rem apëi kek
aatö kethook.”

15 “Aa kəc lac nõk path,

16 riäak ku mam aa döng tẽ cî kek tẽek thîn,

17 ku keek aaci dhël döör njic.”

18 “Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu käk yekë
looi yiic.”

19 Ku anjicku kuat kẹ ye lõng lueel, aye lueel
tënë kəc la ye rin bĩ ciën raan la kẹ kony
yen rot, ku bĩ raan ebën köc Nhialic nhom.

20 Kẹya, acin raan bĩ la cök Nhialic nhom tẽ
cok yen ye them bĩ kẹ wic lõng looi. Kẹ ye
lõng looi ẽ lõn bĩ nyuõth raan lõn cĩ yen kërac
looi.

Tẽye Nhialic kəc cök thîn

21 Ku emën tẽ ye Nhialic kəc cök thîn yen-
hom aci nyooth. Aci lõng ku kəc käk Nhialic
tĩng lueel theer. 22 Nhialic ẽ kəc cök tẽ le kek
gam tẽnẽ Jethu Kritho. Ee kẽnẽ looi tẽnẽ
kuat raan ebën cĩ Raan cĩ lóc ku dác gam,
kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel aa thõng
ebën. 23 Ku rin cĩ kek ebën kärerac looi, ee
keek cöl amec tẽnẽ duaar Nhialic. 24 Ku
keek aaci Nhialic muöc dhëẽnde piãnde
ebën bĩk la cök tẽnẽ ye. Ku dhëẽng ye yök
tẽnẽ Raan cĩ lóc ku dác Jethu yen ẽ kəc kony
bĩk kärerac cĩ looi. 25 Jethu aci Nhialic gam rin
bĩ thuõnde a kẹ ye adumuõm päl piny tẽ
le raan gam tẽnẽ ye. Kẽnẽ aci Nhialic looi
bĩ nyuõth thîn lõn le yen cök. Ku wäthëer
Nhialic ẽ lir puõu, ẽcie kəc ye tẽm awuõc rin
kärerac cĩk looi. 26 Ku emën aci adumuõm cĩ
looi ebën päl piny bĩ nyuõth lõn le yen cök.
Nhialic aci kẽnẽ looi rin le yen cök. Ku tẽ
looi yen kẽnẽ ẽ raan ebën cĩ Jethu gam cöl
ala cök.

27 Na ye kẹya, yenjö ye yok jam nhiaam
ẽ path? Acin kädang! Ku ye wët nen ye yok
nhiam? Ye rin cĩ yok lõng theek? Acie tẽde,
ee tẽ cĩ yok gam. 28 Rin anjicku raan ẽ la
cök tẽnẽ Nhialic rin gam ku acie thëk lõng ẽ
rot. 29 Ye Nhialic, Nhialic kəc Itharel kepëc?
Yeen cĩ ye Nhialic kəc cie kəc Itharel aya?

Ee yic ẽ Nhialic kəc cie kəc Itharel aya, 30 rin
yen Nhialic tõng bĩ kəc Itharel cöl ala cök ẽ
gamden, ku cöl kəc cie kəc Itharel aala cök
rin gamden aya. 31 Yeku lõng dhäl yic tẽ le
yök gam kẽnẽ? Acie tẽde acin, yok aa lõng
juak bĩriel.

4

Gam Abaram

1 Yenjö buk jäl lueel rin Abaram wundit
thëer kəc Itharel? Yenjö cĩ rot looi tẽnẽ ye?

2 Na Abaram la kẽnẽ cĩ looi bĩ yen la cök
tẽnẽ Nhialic, nuõt ala kẽnẽ ye yen nhiam.
Ku aci looi kělã tẽnẽ Nhialic. 3 Cĩmën ye wël
cĩ gõt athör theer wël Nhialic yic ye lueel ëlä,
“Abaram aci Nhialic gam ku rin gamde aci
Nhialic cöl ala cök tẽnẽ ye.”

4 Raan luui aye riöp, ku wëu ye ye riöp
aacie miöc, ariöpdën cĩ yen luui. 5 Ku raan
cie luui la gam tẽnẽ Nhialic, Nhialic yen kəc
cĩ kärerac looi cöl aala cök, ke gamde yen ẽ ye
cöl ala cök tẽnẽ Nhialic. 6 Ku Debit aci wët
thõng kek ẽ wët kẽnẽ lueel wäär yen jam rin
raan mit puõu cĩ Nhialic gam ke la cök tẽnẽ
ye, ke cie luoi puõth ye looi,

7 “Kəc mit puõth aa kəc cĩ Nhialic awäcken
päl piny,

ku wuuny adumuõmken wei.

8 Raan mit puõu ee raan cĩ Bëny bĩ kuën
guöp kärerac cĩ looi.”

9 Ye miët puõu cĩ Debit jam kën kəc Itharel
ẽ röt? Acie keden kepëc. Ee kën kəc cie
kəc Itharel aya, ku wek aa we yeku lëk kẹ
cuk yök athör wël Nhialic yic, rin aci wët
cĩ gõt theer lueel lõn, “Abaram aci Nhialic
gam, ku gamde aci yen a raan la cök tẽnẽ
Nhialic.” 10 Ye nen yen looi kẽnẽ rot? Loi
rot tuenj wäär kəc Abaram noot aye wäär cĩ
ye noot? Ee tuenj, acie nuõt cök ciëen. 11 Ku
nuõtden jöl ye lõk noot ciëen, aye nyuõth
lõn gam Abaram aci Nhialic ye gam ke ye
raan la cök tẽnẽ ye tuenj wäär kəc ye cak
noot. Ku kělã, Abaram ẽ wundit kəc cĩ
Nhialic gam, ku aaye gam ke ye kəc la cök
tẽnẽ ye cök alon kəc ke noot. 12 Ku yen ẽ
wundit kəc cĩ noot aya. Ku acie rin cĩ ke
noot, ee rin cĩ kek dhël pĩr gam thõng ke pĩr

wäda Abaram buo̯th yic wäär kēc ye cak ɲoot.

Athön ku lõn

¹³ Nhialic acä Abaram thön ku mĩth bĩ lők dhiëeth lõn bĩ pinynhom a kēden. Nhialic akēc athön kēnē looi rin theek Abaram lõn, ee rin cĩ yen gam, ku gam yen acĩ yen a raan la cök tēnē Nhialic. ¹⁴ Rin na ye kē ye Nhialic thön kac gām kac lõn theek, ke gam acĩn wētde yic, ku cĩn kēpuo̯th tō athön Nhialic yic. ¹⁵ Lõn ē rēc pu̯u Nhialic bēēi, ku tē cĩn yic lõn, acĩn lõn ye dhəl yic.

¹⁶ Nhialic ē loi athōnde rin gam ku rin dhēēnde, bĩ athōnde a kēn yic tēnē mĩth bĩ lők dhiëeth tēnē Abaram ēbēn. Ku acie tēnē kac la lõn ē röt, ee tēnē kac cĩ gam aya cīmēn Abaram. Rin Abaram yen ē wādan wēikua yodhie, ¹⁷ cīmēn cĩ ye gōt athōr theēr wēl Nhialic yiic ēlā, “Yĩn aca looi ba ya wun kac wuōt juēc.” Abaram acĩ ya Wāda Nhialic nhom, Nhialic cĩ gam, Nhialic yen kac cĩ thou cəl aben pĩr, ku wēt ye lueel ke liu thĩn cəl aloi rot.

¹⁸ Abaram acĩ gam ku ɲēeth kē cĩn kē ɲōth thĩn, ku yen acĩ yen bēn a wun kac wuōt juēc cīmēn cĩ Nhialic ye lək ye ēlā, “Kockun bĩ lők dhiëeth aabĩ juēc ka bĩ ciēt kuēl.” ¹⁹ Wēn cĩ Abaram cak dhiōp ē ruōnke aa cīt buo̯t, ku ɲic lõn tiēnde Thara ke cĩ dhiōp ke kēc dhiëth, ke ɲot kēc dhōr gamde yic. ²⁰ Ku rēer ke ɲōth ku cĩ diu athön Nhialic, ku gamde acĩ ye bēn yiēc riel ku leec Nhialic. ²¹ Ee ɲic, ke cĩn diu lõn bĩ Nhialic la riel bĩ kē cĩ thön dhiel looi. ²² Ku ē yen acĩ Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tēnē ye. ²³ Ku wēlkā, “Yen acĩ gam ke ye raan la cök,” aa kēc gōt rienke ē rot. ²⁴ Aake gēt rienkua yok kac bĩ Nhialic gam aya ke yo la cök, yok kac ye gam lõn yen Nhialic yen cĩ Jethu Bānyda jōt thou yic. ²⁵ Yen acĩ cəl athou rin adumuōmkua, ku jōt bĩ pĩr bĩ yo cəl aala cök tēnē Nhialic.

5

Gam yen abi yo luək

¹ Kēya rin gamda Nhialic acĩ yo cəl ala cök tēnē ye, ku yok aala dōr kek ye rin Bānyda Jethu raan cĩ lōc ku dōc. ² Yok aacĩ gamda cəl abĩ Jethu dhēēn Nhialic yic, dhēēn yen

rēer yok thĩn ēmēn. Ku ayeku ɲōth yo mit puōth lõn yok aa duaar Nhialic rōm kek ye. ³ Ku acie kēlā rot, yok aa puōth miēt aya tē guum yok, rin gum ē deet pu̯u bēēi, ⁴ ku gum ku deet ē pu̯u aye Nhialic gam. Ku gam ye Nhialic ye gam yen ē ɲōth bēēi. ⁵ Ku ɲōth acie yo cəl ayār gup rin cĩ Nhialic nhiērde cəl athiōn yopuōth, Wēiken cĩ gām yo.

⁶ Rin wäär ɲot cĩn yen tē ye yok rōt kuony thĩn, ke Raan cĩ lōc ku dōc thou rin kac kuc Nhialic akōl cĩ Nhialic lōc. ⁷ Aril yic bĩ raan thou rin raan la cök, cak alōn lēu yen rot bĩ raan dēt thou rin raan path. ⁸ Ku Nhialic acĩ nhiēr nhiēr yen yo nyuōth ē kēnē yic, rin tēwäär ɲot ye yok kac la gup adumuōm, Raan cĩ lōc ku dōc acĩ thou rienkua. ⁹ Ku ēmēn thuōnde acĩ yo cəl ala cök tēnē Nhialic. Ku na cĩ kēnē looi, ke cĩ yo bĩ wēer bei ayic riān pu̯u Nhialic yic akōl ciēen? ¹⁰ Ku wäär ye yok kac ater tēnē Nhialic, yok aacĩ thon Wēnde cəl aben dōr kek ye. Ku na ye kēya, ke pĩr Raan cĩ lōc ku dōc cĩ yo bĩ kony? ¹¹ Ku acie kēnē ē rot, yok amit puōth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan cĩ lōc ku dōc acĩ yo dōr ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹² Adumuōm acĩ bēn pinynhom rin raan tōk, ku adumuōm cĩ looi yen acĩ bēn ke thou. Ku kēlā, thou acĩ bēn tēnē raan ēbēn rin cĩ kek adumuōm looi ēbēn. ¹³ Adumuōm ē tō pinynhom wäär kēc lõn Mothith gām kac, ku tē cĩn yic lõn tō thĩn, adumuōm acie kuēc nhom. ¹⁴ Ku jōk Adam bĩ bēn Mothith, thou ē ɲot ye tēm kac agut kac kēc lõn Nhialic dhəl yic, cīmēn wäär cĩ Adam wēt cĩ Nhialic lək ye dhəl yic.

Adam yen ē ye kĩn raan yen bĩ bēn. ¹⁵ Ku keek karou aacĩ thōn, rin miēc Nhialic cĩ gām kac ē path acĩ thōn kek adumuōm Adam. Raan tōk, Adam, acä adumuōm looi, ku acĩ thou bēēi tēnē kac juēc. Ku kēdīt apēi aya, raan tōk, Jethu raan cĩ lōc ku dōc acĩ miēcdīt dhēēn Nhialic bēēi tēnē kac juēc. ¹⁶ Ku miēc Nhialic acĩ thōn kek adumuōm ē raan kēnē. Ku adumuōm tōn kēnē cök kac juēc aacĩ tēm awuōc, ku adumuōm juēc kāk cök, miēc tōn Raan cĩ lōc

ku dɔc Nhialic aci bɛn ku cɔl kac aa ben la cɔk yenhom. ¹⁷ Rin adumuššm raan tɔk thou aci bɛn pinynhom. Ku kɛdɪt apɛi kac ci mišcdɪt Nhialic yɔk ci jɔl la cɔk, aabi mac ku pɪrkɛ akɔlriɛɛc rin Raan ci lɔc ku dɔc.

¹⁸ Kɛya, cɪmɛn ye adumuššm tɔk kac cɔl aa tɛm awuɔc ɛbɛn, ke kɛlɔ aya, luɔi tɔŋ la cɔk ɛ kac ɛbɛn cɔl aala cɔk Nhialic nhom, ku bɪi pɪr akɔlriɛɛc tɛnɛ raan ɛbɛn. ¹⁹ Ku cɪmɛn ci raan tɔk wɛt Nhialic dhɔl yic, ku bɪi kac juɛc cɔl aala gup adumuššm, ke kɛlɔ aya, rin ci raan tɔk wɛt Nhialic theek, kac juɛc aabi la cɔk. ²⁰ Lɔŋ ɛ gɛm ɛ rin bɪi luɔi kɔrɛc rot juak, ku tɛ ye kɔrɛc rɔt juak thɪn, dhɛɛŋ Nhialic ɛ rot jɔl juak apɛi. ²¹ Ku cɪt lɔn ye adumuššm kac mac ku bɪi thou tɛnɛ raan ɛbɛn, ke yeen aya awɪc Nhialic bɪi dhɛɛŋde kac mac ku looi ke bɪk la cɔk tɛnɛ ye. Ku gɛm ke pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn rin Jethu raan ci lɔc ku dɔc, Bɔnyda.

6

Pir rin Jethu

¹ Yenɔ buk lueel ɛmɛn? Buk la tuɛŋ ke ɔ loɪ adumuššm rin bɪi dhɛɛŋ Nhialic yeyic juak? ² Acie tɛdɛ! Acɪt kɛ ci thou tɛnɛ ɔ, aaci ɔ bɪi bɛn mac. Ye kɛdɛ bɪi ɔk la tuɛŋ ɔ pɪr kɛlɔ? ³ Rin anɛckɛ ayic lɔn riel adumuššm aci dhoŋ kɔu wɔɔr muɔc ɔnhɪim buk aa kac Jethu raan ci lɔc ku dɔc, ku ɔk aaci muɔc nhɪim ɛ thuɔnde. ⁴ Ku yeen aya, wɔɔr muɔc ɔnhɪim, ɔk aa ɔ cɪt kac ci la ran tɔk yic kek ye thuɔnde yic. Ku cɪmɛn wɔɔr ci Raan ci lɔc ku dɔc jɔt thou yic duaar Wun, ke ɔk aabi pɪr ɛ pɪr yam aya.

⁵ Na cuk rɔt mat kek ye thuɔnde yic, ke ɔk aabi rɔt dhiɛl jɔt thou yic kek ye aya. ⁶ Rin ɔk aa ɔ ye kac adumuššm, pɪrdan thɛɛr ɛci thou tim ci rɪi kɔu kek Raan ci lɔc ku dɔc, bɪi tɛ ye ɔk kac adumuššm ciɛn kɛ ben lɛu tɛnɛ ɔ. Ku buk ciɪ ben aa kac tɔ adumuššm yic, ⁷ rin raan ci thou aciɪ ben rɛɛr riel adumuššm yic. ⁸ Na ɔ ci thou kek Raan ci lɔc ku dɔc, ka yeku gam aya lɔn bɪi ɔk pɪr kek ye. ⁹ Rin anɛckɛ lɔn na ci Raan ci lɔc ku dɔc jɔt thou yic, ka ciɪ ben thou, rin thou aciɪ ben la riel tɛnɛ ye. ¹⁰ Acɪ thou arak tɔk rin kac ɛbɛn bɪi riel adumuššm nyaai, ku pɪrde ɛmɛn ɛ pɪr mit Nhialic puɔu tɛnɛ ye. ¹¹ Kɛlɔ aya, yakɛ rɔt cɔl aaciɪt kac ci

thou tɛnɛ adumuššm, ku wek aaci pɪr tɛnɛ Nhialic rin Raan ci lɔc ku dɔc Jethu.

¹² Duɔkkɛ adumuššm cɔl amɛc pɪrdun bɔk ke aa theek kɔrɛc wɪc guɔpkun. ¹³ Ku duɔkkɛ guɔpkun pɛl adumuššm bɪi ya kɔrɛc kek yakɛ ke looi. Wek aa dhil rɔt thɔn Nhialic, ciɛt we kac ci thou ci bɛn pɪr. Wek aa dhil guɔpkun thɔn Nhialic ku bɔk aa kɔcken ye looi kɛ la cɔk. ¹⁴ Adumuššm aciɪ we dhil mac rin wek aaciɪ ɲoot lɔŋ thɛɛr yic, wek aatɔ dhɛɛŋ Nhialic yic.

¹⁵ Ye kɛ pɪr ɔk ɛ dhɛɛŋ Nhialic ke cie lɔŋ, ɔok puɔl buk adumuššm aa looi ɛ path? Acie tɛdɛ! ¹⁶ Anɛckɛ alanden lɔn na thɔnkɛ rɔt raan dɛt ku yakɛ theek we cɪt aloony, ke wek aa loony ɛ raan kɛnɛ cɔk bɛn adumuššm we ɔɔth thou yic, ku kɛya, thekkɛ Nhialic bɔk la cɔk tɛnɛ ye. ¹⁷ Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumuššm, ke wek aaci yith yakɛ yɔk kɔk ye piɔɔc tɛnɛ we yiic, gam piɔthkun ɛbɛn. ¹⁸ Wek aaci wɛɛr bei adumuššm yic, ku wek aaci ya aloony luɔi kɔk la cɔk. ¹⁹ ɔɛn ajam kɛlɔ ɛ path cɪmɛn tɛdun ye wek jiɛɛm thɪn, rin bɪi wek kɛ luɛɛl deet yic. Cɪmɛn wek aa we ye guɔpkun ɛbɛn thɔn luɔi kɔrɛc rin ci luɔiden we rum puɔth. ɛmɛn, wek aa dhil rɔt cɔl aaye aloony kɔk la cɔk rin luɔi kɛpath.

²⁰ Wɔɔr ye wek aloony adumuššm, wek aa we cie diɛɛr luɔi la cɔk. ²¹ Yenɔ kɛn cɔk yɔk luɔi ɛ kɔkkɔ yiic, kɔk ye wek gup ɔɔr thɪn ɛmɛn? Kɔkkɔ, ee thou yen ɛ yakɛ yɔk thɪn. ²² Ku ɛmɛn, wek aaci wɛɛr bei adumuššm yic, ku wek aaci ya aloony Nhialic. Ku pɪrdun ɛbɛn ɛ kɛdɛ, ku kɛ yakɛ yɔk thɪn ɛ pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn. ²³ Rin kɛ ye yɔk luɔi adumuššm yic, ee thou. Ku miɔc Nhialic ɛ pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn rin Raan ci lɔc ku dɔc, Jethu Bɔnyda.

7

¹ Anɛc, wek aa kɛ luɛɛl deet yic miɛthakɔi ci gam rin wek aa ɲic lɔŋ. Lɔŋ ɛ la riel bɪi raan dɔm tɛ ɲot pɪr yen. ² Tɛ thɔɔŋ ɔk ye, ke tiŋ ci thiaak aciɪ lɔŋ ye puɔl bɪi wɪc mony dɛt. Ku na thou muɔnyde ka cɪn lɔŋ ben ye gɛl. ³ Na wɪc mony dɛt ke muɔnyde pɪr, ka ci ya tiŋ ci kɔɔr. Ku na ci moc thou, ke lɔŋ gɛl yeen aliu. Na thiɛk mony dɛt ka cɪn akɔr.

⁴ Ku ë yen tède aya tènë we miëthakäi cï gam. Të thön yok ye lön, ke wek aa cït kac cï thou tènë lön rin wek aban guöp Raan cï lóc ku dác. Ku ëmën wek aa kacke yen raan cï jot thou yic, rin bi wek aa kac puöth loi wët Nhialic. ⁵ Wäär ñot pïir yok ciëñdan theer cï yo cak thïn, käreac ke cï lön tääu yopuöth aake lui apei yogup. Ku aa kāk thou kek aake yeku ke looi ëbën. ⁶ Ku ëmën yok aaci bën bei lön theer yic rin cï yok thou tènë lön wäär yen mæc yo. Ku yok aa jal luui dhël yam Wëi Nhialic, ku acie lön theer cï göt.

Lön ku adumuööm

⁷ Yenjö buk jal lueel ëmën? Ye lön yen adumuööm? Acie tède! Na ye këya ayic, ñuöt yen akëc adumuööm ñic tèn cïi yen ye lön. Rin ñuöt akëc ñic yen këræc wïny kënë raandä yipuöu tèn këc lön ye lëk yen ëlä, “Duk kën raandä wïc yapuöu.” ⁸ Ku adumuööm aci lön wel bi yen yen a duöön ba puöu ayiëk kakkök. Ku na cie lön ñuöt acin adumuööm. ⁹ Wäthæer, yen a ya ciëñ ke ya kuc kë ye lön lueel. Ku wäär le yen lön ñic, aca bën yök yapuöu lön cï yen lön dhoñ kōu ku ya raan ë thou. ¹⁰ Aca bën yök lön lön puöth wën ñiæc ke yen bi pïr bëi, aci bën a kën thou bëi. ¹¹ Ku adumuööm aci lön wel bi yen ke yen a duöön, ku rin lön, yen aci adumuööm cöl athou.

¹² Ku ë cïn këræc tō lön yic, ee ye lön Nhialic la cök ku pëth. ¹³ Ye këlä, lön nadë ke këpath yen aci thou bëi tènë ya? Acie këya! Adumuööm yen ë looi ye. Aci këpath lööm bi yen thou bëi tènë ya rin bi tærac yen thïn, yen adumuööm tic. Ku këlä, rin ë lön, adumuööm aye nyuöth ke ye këræc apëidit. ¹⁴ Anjicku lön ë bën tènë Wëi Nhialic, ku yen ë raan ë path, alony adumuööm. ¹⁵ Yen acie kë ya looi ye deet yic, rin yen acie kë wiëc ba looi ye looi, ku aya looi ë kë maan ba looi. ¹⁶ Ku na luöi kë cä wïc ba looi, ka ya gam lön lön apath. ¹⁷ Këya, acie yen ë kënë looi ayic, ku adumuööm rëer ke ya. ¹⁸ Anjæc, acin këpuöth rëer ke ya, rin cit tē cï ya cak thïn kek adumuööm. Rin na cök alön wïc yen ye ba këpath looi, ka cä ë lëu ba looi. ¹⁹ Rin kë ya looi acie këpuöth ya wïc ba looi, ku këya kë cïi path cä ë wïc ba looi, yen aya looi.

²⁰ Ëmën na ya looi kë cä wïc ba looi, ka cie yen ye looi, adumuööm rëer ke yen yen ë ye looi.

²¹ Këya, aya yök lön luui lön kënë. Të wïc yen ye ba këpath looi, ke kë cïi path yen ë rot tæm thïn. ²² Ku piändië guöp anhiar lön Nhialic, ²³ ku yen ë lön dët tñ ke lui yaguöp, lön cie la piny kek lön cï piändië gam. Ku yen ë ya cöl aye alony adumuööm yen lön lui yaguöp kënë. ²⁴ Yenjö be këræc ya yök këlä! Yenja bā kony guöp ya yäth thou yic? ²⁵ Lecku Nhialic rin cï yen Bānyda Jethu raan cï lóc ku dác, cöl akony ya.

Këya, kënë yen ë tēdië, yen nhom piändië yic alony lön Nhialic, ku cit tē cï ya cak thïn alony adumuööm.

8

Pïr Wëi Nhialic yic

¹ Ku këya, acin awuöc ye tēm kac cï ya tōk kek Raan cï lóc ku dác Jethu, ² rin lön yam, Wëi Nhialic ë pïr bëi rin Jethu raan cï lóc ku dác, acä wëer bei lön adumuööm yic, lön thou. ³ Kën këc lön lëu bi looi rin tē cï yo cak thïn ke yo cïi ril rin adumuööm, aci Nhialic looi ë tuuc cï yen Wënde nhom tuöc ke ye raan cīmēnda, ku bi nōk bā adumuööm nyaai. Ku tē looi yen kënë, acä adumuööm tō kac gup cöl acin riel. ⁴ Kënë aci Nhialic looi rin bi luoi wïc lön dhiel la cök yogup yok kac pïr Wëi Nhialic, ku acie tē cï yo cak thïn. ⁵ Kac pïr cit tē cï ke cak thïn kek adumuööm, aake nhïm yiëk kāk ye tē cï cāk ke wïc, ku kac pïr cit tē wïc lön Wëi, aake nhïm tääu kāk wïc lön Wëi yiic. ⁶ Tē yik raan yenhom luoi kāk adumuööm, ka thou. Ku na yik raan yenhom kë wïc lön Wëi, ka yök pïr ku döör. ⁷ Ku raan ë la ater kek Nhialic tē yik yen yenhom kāk luoi adumuööm rin acie lön Nhialic ye theek, ku acii lëu bi lön Nhialic theek. ⁸ Ku kac ye theek tē cï yo cak thïn aacie Nhialic cöl amit puöu.

⁹ Ku këya wek aacii ciëñ cit tē cï we cak thïn, wek aa ciëñ cit tènë lön Wëi tē rëer Wëi Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cïi rëer kek Wëi Jethu raan cï lóc ku dác, ka cie raande. ¹⁰ Ku na rëer Raan cï lóc ku dác kek we, ke guäpkun aaci thou rin adumuööm ku wëikun anjot ke pïr rin cï ke looi bïk la cök

tënë Nhialic. ¹¹ Na Wëi Nhialic yen jət Jethu thou yic rëer kek we, ke raan jət Raan cī lōc ku dōc thou yic, ka bī guōpkun thou cōl aa pīr rin rëer Wëike wegup.

¹² Këya, miēthakāi yok aala kē dhilku looi, ku acie lōn bī yok rëer pīrdan thëer cī yo cak thīn yic. ¹³ Rin na piērkē cīt tē cī we cak thīn, ke wek aabī thou, ku na pālke kārēc yakē ke looi rin Wëi Nhialic, ke wek aabī pīr yok.

¹⁴ Kōc ye Wëi Nhialic nyuōōth, aa mīth Nhialic. ¹⁵ Rin Wëi cī Nhialic gām we acie we cōl aye bēn ya aloony adumuōōm, ku looi we bāk riōōc. Ku Wëi Nhialic ē yo cōl aye mīth Nhialic, ku wek aacī Wëi Nhialic cī we looi bāk aa miēthke yok. Ku Wëi acī yo cōl aye Nhialic lōn, “Wā! Wā!” ¹⁶ Aye Wëi Nhialic guōp kek wëikua lueel lōn ye yok mīth Nhialic. ¹⁷ Ēmēn ye yok miēthke, yok aabī kākken muk tēnē kacke thōn. Ku kăpuōth muk rin Raan cī lōc ku dōc aya rin tē guum yok cīmēnde, ke duaarde abī ya kēda aya.

Duaar aköldä

¹⁸ Aya tak lōn kāk yeku guum piērda yic ēmēn, aacīi kōn thōōn kek duaar bī Nhialic nyuōōth yo, duaar bī rëer kek yo aköldä. ¹⁹ Kāk cī Nhialic cak pinynhom ēbēn aa rëer ke nōth apēi, ke tit akōl bī Nhialic miēthke nyuōōth. ²⁰ Ku kāk cī cak, kōc pinynhom aake bī rëer ke cī puōth mum, ku aacie kek ke cīi yen tak, ee Nhialic yen loi ye këya. Ku nōth kēnē ē nōt tō thīn. ²¹ Ku kāk cī cak aabī waar aköldä rin bīk cīi riāāk, ku bīk lāāu nhomdīt mīth Nhialic rōm ke ke.

²² Rin anjicku agut cīt ēmēn, kāk cī cak aa rëer ke dhiau ke rem, arēem cīt arēem tīn rōp. ²³ Ku aacie kāk cī cak ē rōt, yok kōc cī Wëi yok ke ye miōc tuenj ē Nhialic, yok aa rëer yo dhiau yo rem puōth aya, ke yo tit apēi tē bī Nhialic yo luōi thīn buk aa miēthke, ku cōl guāpkua aa waar rōt bīk aa yam. ²⁴ Rin ē nōth yen ē cōl yo apoth, ku na yeku kē nōthku tīn, ka cie nōth acīn. Rin ye nā kē tō kek ye nōōth? ²⁵ Ku na yeku nōōth kē cīi tō ke yo, ka yeku tiit ke yo lir puōth.

²⁶ Ku cīt mēn aya, Wëi Nhialic ē bēn aya ku kony yo rin ye yok cīi ril, rin kuc yok tē

dhil yok Nhialic rōōk thīn, ke yeen ē Nhialic lōn riēnkua, ku lēn ke dhiau dhien cīn wēl ye teet. ²⁷ Ku Nhialic yen kē rëer raan puōu tīn, anjic kē lueel Wëike, rin Wëike ē rōōk rin kacke cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ²⁸ Ku anjicku kēriēēc ēbēn yic, Nhialic ē luui kăpath rin kōc nhīar ye, kōc cī cōl bīk kēden wīc looi. ²⁹ Kōc kek cī Nhialic lōc thëer, aacī looi aya bīk ciēt Wēnde, ku bī Wēnde a kaai wāmāthakēn juēc yiic. ³⁰ Këya, Nhialic acī kōc cī lōc cōl ku looi ke bīk la cōk tēnē ye, ku kōc cī cōl aala cōk tēnē ye aacī la duaarde aya.

³¹ Këya, yenjō buk lueel rin ē kēnē? Na Nhialic akāāc kek yo, ke yenja bī yo maan? ³² Na Nhialic akēc Wēnde nhom guōp nūāān wāār ku cōl athou riēnkua ēbēn. Na cī yo gām Wēnde, ke cīi yo bī gām kān ēbēn ē path aya? ³³ Yenja bī la wēt bī lueel kōc cī Nhialic lōc gup? Ee Nhialic nhom guōp yen acī ye lueel lōn le kek cōk tēnē ye. ³⁴ Le raan dēt lēu ye bī ke tēm awuōc? Acīn raan agut Jethu aya raan cī lōc ku dōc cī thou, ku jət ranj yic bī bēn pīr, ku arēer kōn cuēc Nhialic, ee Nhialic lōn riēnkua. ³⁵ Yenja bī yo tēk bei nhīer Raan cī lōc ku dōc yic? Lēu aliāāp, tēdē ba gum rin ye yīn raan cī gam, ayī nōōn, ayī riōōc rin kārēc, ayī lōn bī yī nōk ba thou? ³⁶ Cīmēn cī ye gōt athōr thëer wēl Nhialic yic ēlā, “Rin wētdu yok aa rëer kāk nāk yook yiic akōl thok ēbēn, yok aaye looi cīmēn amēl la teem rōt.”

³⁷ Acie tēde, kākā yiic ēbēn yok aala riēl dīt ye yok kān tiaam rin raan yen nhīar yo. ³⁸ Rin anjic alanden lōn acīn ke tēk yo bei nhīerde yic. Cōk athou ayī pīr, cōk atuuc nhial ayī jakrēc, cōk aa kāk loi rōt ēmēn, ayī kāk bī rōt looi aköldä, ayī kākōk ril. ³⁹ Ayī nhial, tēdēt wērdīt cōk piiny, acīn kē lēu ye kuat kākā yiic ēbēn bī yo tēk bei nhīer Nhialic yic, yeen ē kēda rin Raan cī lōc ku dōc, Jethu Bānyda.

9

Nhialic ku kacke

¹ Kē ya lueel ē yic. Yen acie jam lueth rin yen ē raan, Raan cī lōc ku dōc. Aye puōndiēn mēc Wëi Nhialic lēk ya apēi lōn yen acīi lueth

luel. ² Rin dak piändië adit apeï, ku tē reem piändië thīn rin kackië acie yop. Yen ajam rin kac kuatdië, kac Itharel. ³ Ku na lēu rot ba ke kony, nuōt awiēc bī Nhialic ya tēm awuōc ku cā ben a raan Raan cī lōc ku dōc. ⁴ Keek aa kac cī Nhialic lōc ku cōl ke aaye kacke, ku nyuth ke duaarde ku looi dōr ke ke ku gēm ke lōn. Ku nyuth ke tē bī kek ye aa duōr thīn apath. Ku yōkkē kāk cī Nhialic thōn ke. ⁵ Keek aa ke ye kuat kac nīc thēer. Ku Raan cī lōc ku dōc, wāār cī yen jāl a raan cīmēnda ē ye raan kuatden. Raan ēbēn adhīl Nhialic yen mēc kān ēbēn a leec akōlriēc ēbēn. Yenakan.

⁶ Acā ye lueel lōn kē cī Nhialic thōn akēc rot looi. Kē cī Nhialic thōn acī rot dhiel looi, rin acie kac Itharel kek ke cī Nhialic lōc ēbēn. ⁷ Acī Nhialic lueel tēnē Abaram, “Aacie mīth ēbēn bī dhiēeth tēnē yī kek bī ya mīth Nhialic, aa mīth bī dhiēeth many Itharel kek aabī ya mīethku kek ca thōn yī.” ⁸ Kēya, aye kēnē nyooth lōn aacie mīth bī dhiēeth Abaram ēbēn kek ke bī ya mīth Nhialic, aa mīth ke cī Nhialic thōn ye kek aake bī ya mīethke. ⁹ Kēnē cī Nhialic lueel akīn wāār thōn yen wēt tēnē Abaram, “Tē le akālde bēn, ke yen abī dhuk ku Thara abī manh moc yōk.”

¹⁰ Kē cīt ē wēt kēnē aya, mīth Rabeka karou, wunden ē ye tōk, wādītda Ithāk.

¹¹⁻¹² Acī Nhialic lueel tēnē Rabeka, “Wēndun dīt yen abī ya luui tēnē wēndun koor.” Acī kēnē lueel rin bī nyooth lōn kē cī yen raan tōk lōc keyiic ku pēl raan dēt, ee wīc piānde ē rot bī looi kēya. Nhialic ē luel wēt kēnē tēnē Rabeka, ke Rabeka kēc mīth cak dhiēeth, ke cīn kēpath ku kēreec cī nēk looi. Kēnē cī rot looi ē kē cī Nhialic raan tōk cōl ku pēl raan dēt. Ku acie kēnē cī nēk looi kamken. ¹³ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Jakop aca lōc ku kuēec Ethau.”

¹⁴ Abī kac kōk aa lueel lōn Nhialic acīn yic, ku acie tēde. ¹⁵ Rin acī Nhialic lueel tēnē Mothith ēlā, “Na wiēc ba raan dēt nūāān, ka luōi, na wiēc ba puōu lōny tēnē raan dēt, ka luōi aya.” ¹⁶ Kēya, acie kē wīc raan, tēde kē ye looi, ee lier puōu ē Nhialic. ¹⁷ Rin

acī Nhialic lueel wēl thēer cī gōt yīc tēnē bēny Ijip ēlā, “Yīn aca looi ba ya bēny rin bī riēdiē yī nyuōth, rin bī kac pinynhom ēbēn ya pīn.” ¹⁸ Kēya, na wīc Nhialic bī raan nūāān, ka looi. Ku na wīc raan dēt bī cōl aril nhom, ka looi aya.

Nhialic ē kac nūāān ku tēm kac awuōc

¹⁹ Tēdēt yen abī raan dēt thiēc ēlā, “Na ye yen tē ye Nhialic luui thīn akan, ke yenō ye yen raan tēm awuōc? Ku yenā lēu ye ku bī kē wīc Nhialic jōny?” ²⁰ Ye tak ye yīn ē nā ba yīn hom jāām kē cī Nhialic looi? Tōny acie tīn cuēc ye ye thiēc, “Yenō cuēc yīn ya kēlā?” ²¹ Tīn cuēc tōny ala yīc bī tiap cuēc tēden wīc yepuōu, ee tōny karou cuēc ē tiām tōn yīc, amuc yen jōl muōc ku tōny ye yen luui baai ē path.

²² Kē cī Nhialic looi athōn kek ē kēnē. Awīc bī riāāk piānde nyuōth ku cōl riēde anīc. Ku nōt pēl yepuōu pīny tēnē kac rēec yen puōu thīn, kac rēer ke bī tēm awuōcdīt apeï. ²³ Ku ee wīc aya bī duaarden dīt nyuōth yō, duaarden dīt cī yen yō mat thīn yōk kōcken cī nūāān. Yōk kōcken cī guiir thēer buk duaarde yōk. ²⁴ Ku yōk kac cī cōl yōk aa yō la yīc kac Itharel ku kac cie kac Itharel aya. ²⁵ Ku kēnē cī Nhialic lueel akīn, kē cī gōt athōr Yocia yīc raan kāk Nhialic tīn, “Aba cōl kackiē, tē jīēm yen kac cie kackiē ayic. Aba cōl kackiēn nhiaar, tē jīēm yen rin kac cā ke nhiaar.”

²⁶ Ku tēnē yen acī Nhialic ye lueel thīn ēlā, “Wek aacie kackiē, tēen aabī cōl ka wēet Nhialic tō pīr yecin.”

²⁷⁻²⁸ Ku Ithaya raan kāk Nhialic tīn acī jam apeï thēer rin kac Itharel ēlā, “Na cak kac Itharel juēc abīk ciēt liēt agōr, ka kac lik keyiic kek aabī poth, rin Nhialic abī luk lac looi lūn cī yeyic dhuk tēnē kac pinynhom ēbēn.”

²⁹ Acīt wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tīn lueel wāthēer ēlā, “Na Nhialic Madhōl kēc yōok nyān kac ē kuatda yīc,

nuöt yok aaci ciët kac gen Thodom ku Gomora.”*

Wët Puoth Yam ee luel tēnē kac Itharel aya

³⁰ Kēnē yen ē luel, “Ee kēc kac cie kac Itharel them bik la cōk tēnē Nhialic. Ku aaci Nhialic bēn cōl aa la cōk rin cī kek ye gam.

³¹ Ku ēcī kac Itharel them bik la cōk Nhialic nhom rin thēk ē lōŋ, ku acīn kē cīk bēn yōk.”

³² Ku raan dēt abī thiēc ēlā, “Yenō cīn yen kē cīk yōk?” Acīn kē cīk yōk rin acīk them bik looi ē rōt ku cīk Nhialic gam. Kēya, aa cīt kac cī kecōk dēny alēl, ³³ alēl yen ye athōr thēer wēl Nhialic jam ye ēlā, “Piēŋkē apath, ŋen abā alēl bī kac cōl aaye kecōk dēny.

Tōōu Jeruthalem, alēl bī kac cōl awiēēk. Ku raan bī wētde gam acīi bī rac puōu.”

10

¹ Miēthakāi, kē wīc piāndiē ku rōōkkiē tēnē Nhialic riēnken, ee lōn bī kōckīēn Itharel ŋic tē bī Nhialic ke kuōny thīn. ² Alēu ba ya raan ŋic ye lōn awīckē bīk luui apēi bīk Nhialic cōl amit puōu tēnē ke. Ku dhēl ye kek ye wīc bīk Nhialic cōl amit puōu, acīk ye deet yic apath. ³ Ku rin kēc kek dhēl ye Nhialic kac cōl aala cōk tēnē ye deet, acīk them bik dhēl yōk ē rōt, dhēl bī ke cōl aala cōk tēnē Nhialic. Ku aa kēc dhēl ye Nhialic kac cōl aala cōk tēnē ye gam. ⁴ Ku Raan cī lōc ku dōc yen aye lōŋ thōk thīn. Ku kēya, Nhialic ē kuat raan cī gam ēbēn cōl ala cōk tēnē ye.

Acīn raan cīi Nhialic ye kony

⁵ Mothith acī tē ye kac la cōk thīn tēnē Nhialic tē theek ē lōŋ gāt ēlā, “Na loi raan kē ye lōŋ lueel, ke yeen abī lōŋ cōl apīr.” ⁶ Kē ye wēl Nhialic cī gāt thēer lueel rin bī raan la cōk tēnē Nhialic rin gam akīn, “Duk rot ye thiēc, yeŋa bī la pan Nhialic.” Rin bī yen Raan cī lōc ku dōc la thiēc bī bēn piny tēnē ŋo. ⁷ “Duk rot ye thiēc aya, yeŋa bī la piny.” Ku wētde yic bī Raan cī lōc ku dōc la bēēi bei kam kac cī thou. ⁸ Kē ye wēl Nhialic cī gāt thēer lueel akīn, “Wēt Nhialic athiōk kek yī, arēēr yīthok ku yīpuōu.” Ku kēnē yen ē wēt tōŋ yeku lēk we. ⁹ Na ye lueel kac nhīim ēlā, “Jethu ē Bēny ku gam yīpuōu lōn cī Nhialic

ye jāt thou yic, ke Nhialic abī kony. ¹⁰ Gam ē bēn bei ŋopuōth ku cōl ŋo aala cōk tēnē Nhialic, ku luel ye yok gam lueel ŋothook kac nhīim aye Nhialic ŋo kony.” ¹¹ Cīmēn cī ye gāt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Ku raan bī wētde gam acīi bī rac puōu.” ¹² Kēnē atō raan ēbēn thīn, rin Nhialic Bēny athōŋ tēnē kac ēbēn, kac Itharel ku cie kac Itharel aya. Ku ē kac rōōk tēnē ye ēbēn gām kājuēc path apēi. ¹³ Cīmēn ye wēl Nhialic cī gāt thēer ye lueel ēlā, “Na le raan Bēny cōl ke yen akony Bēny.”

¹⁴ Ku yeen acīk bī cōl ayic tē kēc kek gam. Ku keek aaci bī gam tē kēc kek wēt piŋ. Ku wēt acīk bī piŋ tē kēc ye lēk ke. ¹⁵ Ku bik wēt piŋ kēdē tē cīn yen raan cī tuōc ke. Cīmēn cī ye gāt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Ee kēpath apēi, kac bīi wēt puōth yam aa bō.” ¹⁶ Ku acīe raan ēbēn yen cī Wēt Puōth Yam gam. Acī Ithaya nhom guōp lueel ēlā, “Bēny yeŋa cī wētde gam?” ¹⁷ Kēya, keek aa wēt kaŋ piŋ tuēŋ ku jōlkē gam. Ku wēt kēnē aye piŋ tē piōōc kac rin Raan cī lōc ku dōc.

¹⁸ Ku ē yic alanden, keek aaci wēt piŋ. Cīmēn cī ye gāt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Wēl cīk lueel apēi aaci thiēi piny. Wēl thuōŋden aaci yet pinynhom ēbēn.”

¹⁹ Ku kac Itharel guōp ē ŋickē. Mothith nhom ke jam nyin Nhialic, yen abī ye kaŋ lueel, “Wek wundiēn Itharel, wek aaba cōl adōm tiēl. Rin kac cīi cōk a wut, wek aaba cōl ariāāk puōth

rin kac wun cīn kē cīk deet.”

²⁰ Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gēi yic ēlā,

“Ųen acī kac ke cīi ŋen wīc yōk. Ųen acī rot nyuōth kac ke cie ŋen ē thiēc.”

²¹ Ku acī lēk ŋo lōn cī Nhialic ye lueel rin kac Itharel ēlā, “Ųen acā cīn taar akōl thok ēbēn tēnē kac dhēl ŋen, kac cie wētde ye piŋ.”

11

Nhialic ē ŋuāānde nyuōth kac Itharel

9:33 Ith 28:16 10:5 Leb 18:5 10:8 L.rou 30:12-14

10:16 Ith 53:1

10:18 Wk 19:4

10:19 L.rou 32:21

10:11 Ith 28:16

10:13 Juel 2:32

10:15 Ith 52:7

10:20 Ith 65:1

10:21 Ith 65:2

11:1 Pili 3:5

¹ Kë thiëc, cii Nhialic kuc kacke? Acie tede. Yen nom gußp, yen e raan Itharel, yen e raan kuat Abaram, raan many Benjamin. ² Nhialic akëc kuc kacke, kac yen loc ke theer. Wek aa njic kæk ci gôt athör theer wël Nhialic yic, käwäär ye Elija Nhialic cöl rin käreç ci kac Itharel looi, ³ “Bëny, keek aaci kac kækku tiñ nök ku thurkë ariäku piny, ee yen raan töñ kækku tiñ ci dön, ku keek awickë bik ya nök.” ⁴ Ku tẽ ci Nhialic ye bëer thün tënë ye akün, “Ku yen aci röör tiim kadhorou cöl arëer kek ya, röör kéc jöñ cöl Baal ye kac kök cöl aye Nhialicden kan door.” ⁵ Emën kë thöñ kek e kënë aci rot looi, Nhialic aci kac lik loc rin dhëñde. ⁶ Nhialic acie kac e loc rin kæk cik looi. Rin na Nhialic e kac loc rin kæk cik ke looi, ke nußt aci dhëñde ye nyuöth acin.

⁷ Ku e yic kac Itharel aa kéc kënë yen wickë apeï yök, ku aa kac ke ci Nhialic loc kek aaci ye yök. Ku Nhialic aci kac kök looi bik kë ye lueel cii piñ. ⁸ Cimen ci ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Keek aaci Nhialic looi bik kån cii ye deet yiic agut cit akölë, aacit kac cie piñ ku cörkë.”

⁹ Ku aye Debit lueel, “Yen ee röök tënë Nhialic lön bi yen ke deep ku döm keek yäiken yiic. Bik wiik bi keek tēm awuöc.

¹⁰ Ku cöl Nhialic keek aa la nyin dum bik ciën kë yekë tiñ. Bi kækken rëc yekë keek looi ciët käthiek keköth.”

¹¹ Aluel piändië ëbën lön na cök alön ci kac Itharel kecök dëny bik wiik, ke keek aa kéc gëk piny. Ku rin ci kek adumußm looi, ke kuöny Nhialic aci bën tënë kac cie kac Itharel. Kënë aci rot looi rin bi tiël kac Itharel nök e rienken. ¹² Ku rin ci kac Itharel adumußm looi, ke kac kök pinynhom aaci döc. Ku rin kéc kac Itharel kepuöth yiëk dhël pïr, döcdit aci gam tënë kac cie kac Itharel. Ku bi döc jäl dit kädë tẽ jöl kac Itharel met thün.

¹³ Kë luëel emën e kë lëk kac cie kac Itharel. Cimen ye yen atuny kac cie kac Itharel, yen abi nhiam luoi ci Nhialic yiëk ya ba looi. ¹⁴ Tëdë, ke yen abi kac kuatdië cöl adöm tiël, ku rin luödiën ca looi, Nhialic abi kac kök kony keyiic. ¹⁵ Tëwën ci Nhialic kuc ke, go kac kök pinynhom cöl aala döör kek ye. Ku tẽ le kac Itharel gam aya, ka bi ciët kac ci thou ci bën pïr. ¹⁶ Na gem raan aban ayup tënë Nhialic, ka ayup ëbën e kënë Nhialic aya. Ku na ye mei tim kæk Nhialic ke kër aa kække aya.*

¹⁷ Kër kök tim ye com cöl Olip aaci yep wei, ku nuet kër Olip cil roor e rot teden wën, ku jöl dit apeï abi ciët Olip ye com baai, ye njic muk apath. Këya, wek kac cie kac Itharel kök bën tënë kac Itharel, wek aa käpath yök thün aya cimen ye kër Olip piërden yök tënë Olip dët ci ye nuet yeköu.† ¹⁸ Këya, duökkë kac ci Nhialic yep wei cimen kër tim ye bui. Acin kënë yi cöl anhiam, acie yin meeï looi bi riël, ee meeï yen e yi looi ba riël. ¹⁹ Abi raan dët kamkun lueel ëlä, “Kër aaci yep wei rin bi yö nuet nyienken yiic.” ²⁰ Kënë e yic. Aaci yep wei rin kéc kek gam, ku dönkë nyienken yiic alanden rin ci wek gam. Ku duökkë nhiam e kënë, riääckë kë bi bën. ²¹ Na kéc Nhialic kac Itharel puöl bi ke ci tēm awuöc, kac cit kër tim ci com baai ka cii we bi puöl aya.

²² Ayeku tiñ emën yen tẽ pëth Nhialic thün, ku tẽ yen kac tēm awuöc thün. Ee kac ca adumußm looi tēm awuöc. Ku e piath tënë yi tẽ ye yin rëer ke yi nöth piathde ku looi kæk ye cöl apath puöu tënë yi. Ku na cii kënë loi, ke Nhialic abi yi yep wei aya. ²³ Ku na dhuk kac Itharel kepuöth ciën ku gamkë wët Nhialic, ka dhuk teden theer wäär yep ke wei thün, rin alëu Nhialic bi ke bën dhuök thün. ²⁴ Këya, wek kac cie kac Itharel wek aa cit kër tim Olip ci yep bei Olip cil roor köu, ku nuët ke kek tim Olip ye com. Kac Itharel aa cit tim ci com kënë, ku abi yic pial tënë Nhialic bi kër ci yep wei bën nuët kek tim yep ke bei thün.

Kac cie kac Itharel aabi kony

Kac Itharel ëbën aabi kony

11:3 1Bñ 19:10, 14 **11:4** 1Bñ 19:18 **11:8** L.rou 29:4; Ith 29:10 **11:10** Wk 69:22-23 * **11:16** Paulo aluel kënë bi nyuöth lön kac Itharel aa not ke ye kac Nhialic, cök alön ci kuöny gäm kac cie kac Itharel emën. † **11:17** Kac cie kac Itharel aa käpath yök tënë kac Itharel cimen ye kuël ayi aciek piërden yök tënë tim ci yen cil yeköu.

²⁵ Ala yic këckë kanj njic wämäthkië wiëc ku bäk njic. Na njieckë ë yiny kënë, ka cäk bi ya tak piäthkun ku luelkë, “Yok aa njic kånj.” Ku yiny kënë akîn. Wët cï kəc kək Itharel kuc bïk cïi gëm acïi bi tō thîn akōlaköl, abï rëer thîn yet aköl bi akuën kəc cie kəc Itharel wïc Nhialic bën bäänyde yic tēnē ye.

²⁶ Ku ë yen tē bi Nhialic kəc Itharel ëbën kuony thîn, cïmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan luäk kəc abï bën Jeruthalem ku nyëei adumuööm kəc Itharel gup.

²⁷ Ku lueel Nhialic, yen abï döör kënë looi ke keek,

tē le yen adumuöömken nyaai.”

²⁸ Rin cï kek kuc Wët Puoth Yam, aaci ya kəc ater tēnē Nhialic, ku kënë aci rot wel ke ye kuöny tēnē we, wek kəc cie kəc Itharel. Ku rin cï Nhialic ke ləc, aci wärken dit thän lön kuatden aabi ya mähke akōlaköl. ²⁹ Rin Nhialic acie yenhom ë waar tēnē kəc cï ləc ku döc ke. ³⁰ Ku wek kəc cie kəc Itharel, wek aa we cï kuc Nhialic wäthëer, ku ëmën wek aaci Nhialic nuään rin cï kəc Itharel Nhialic dhöl. ³¹ Kälä aya, rin nuëën cäk yök, ke kəc Itharel aa dhäl Nhialic ëmën, rin bi kek nuëën yök ëmën aya. ³² Nhialic aci kəc ëbën cöl aa cït kəc cï mac rin cï kek ye dhäl guöp, ku bi nuäände nyuöth ke ëbën.

Yok aa dhil Nhialic leec

³³ Käpuöth Nhialic aa juëc apëi. Ku yeen acïn kënë ye wuöñ, anjic kånj ëbën. Yenja lëu ye bi tē yen tek thîn teet yic? Acïn raan lëu ye bi tē yen kärke luöi thîn deet yic.

³⁴ Cïmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acïn raan njic tē ye Bëny tek thîn, acïn raan lëu yeen bi Bëny wëët?”

³⁵ “Acïn raan lëu yeen bi Nhialic gäm kädän, rin bi Nhialic yeen kööny.”

³⁶ Rin ë Nhialic yen ë cak keriëec ëbën, ku ë yen amuk keriëec ëbën, ku keriëec ëbën aa tō thîn ë rienke. Yok aa dhil Nhialic leec akölrëec ëbën! Yenakan.

12

Yok aa pïr rin bi yok Nhialic luöi

¹ Këya miëthakäi, rin cï Nhialic yo nyuöth lier ë piände, alëk we piändië ëbën, tē juër wek röt Nhialic bäk ciët kē nek ye, ku week ke we pïr, ke we loi ë kënë bäk aa kärke alanden. Kënë yen ë dhël dhil wek Nhialic door wepuöth. ² Duökkë tē ye kəc pinynhom ë tēn luui thîn ye buöth yic, calkë Nhialic awar wepuöth papot, bi we gäm nhom yam ku bäk kē wïc Nhialic njic, ku kē wïc Nhialic ë kēpeth ye cöl amit puöu, ku le cök.

³ Ku rin dhëen puöth cï Nhialic yiëk ya, alëk we ëbën. Duökkë ye tak lön ye wek kacdit wër kəc kək njiny kånj, tēn tē rëer wek thîn ëmën wek kəc ë path, ku ye nek rot tōöu tēden thönj kek gam cï Nhialic yiëk ye. ⁴ Yok aa le nek ke guöp, ku guöp ala käjuëc, ku kärke aa ye tök la këden ye looi. ⁵ Kälä aya, yok aa juëc, ku yok aa cït guäp tök rin yok aa tök kek Raan cï ləc ku döc, yok aaci mat ë tök cïmën käk cïi thönj tō guäp tök yic. ⁶ Këya, nek kamkua adhil kē cï gäm ye luöi tēcït tē cï Nhialic ye gäm ye bi looi. Na ye kē cï Nhialic gäm yo lön bi yok wëtde lëk kəc, ka dhilku looi tēcït tē diit gamdan cï Nhialic yiëk yo thîn. ⁷ Na cï Nhialic yo cöl aye kəc luöi, ka dhilku kony. Na cï yo cöl aye piöc, ke yok aa piöc. ⁸ Na cï yo looi buk kəc kək aa dëet puöth, ka dhil looi këya. Raan kē tōu kek ye tek kek kəc kək, adhil looi puön biökruëel. Raan cï Nhialic yiëk riël bi yen kəc mac adhil looi puöu ëbën, ku raan lier puöu nyuöth tēnē kəc kək, adhil looi ke dal, ke mit puöu.

⁹ Duökkë röt ye nyuöth ciët we nhiaar kəc, dhilëk kəc nhiaar puöu ëbën. Mankë këräc ku muökkë kēpath riël. ¹⁰ Nhiarkë röt piäthkun ëbën cïmën nek ke wämënh, ku nyuöth tē ye yin raan dët theek thîn, ku duk tē bi yï theek thîn yik yinhom. ¹¹ Duökkë röt dak, luöikë apëi. Luöikë Bëny piän tök. ¹² Rëerkë we mit puöth tē cak kəc kək we jöör rin le wek nōth, ku röökkë Nhialic akōlaköl. ¹³ Gäm kəc cï gam kē wickë muökkë liu tēnē ke. Ku luorkë jööl bö bääikun yiic.

¹⁴ Röökkë Nhialic rin bi yen kəc jör we döc, ku duökkë röök tēnē ye rin bi yen ke tēm awuöc. ¹⁵ Miët puöu kek kəc kək mit

puõth, ku dhiaaukë kek kac dhiau. ¹⁶ Calkë yer piãndun athõn tẽnë kac ëbën. Duõkkë nhiam, dhuõkkë rõt piny ku luõikë tẽnë kac kor tẽnë we. Ku duõkkë ye tak lön ë wek njic kãnj.

¹⁷ Na loi raan dët këræc tẽnë we, ke duõkkë col këræc dët. Loi kë ye raan ëbën tak ke path. ¹⁸ Luõikë kãpuõth lëukë ke bæk ke looi rin bï wek njic ceñ kek kac. ¹⁹ Duõkkë kädãnj guur mãthkië, calkë aguur Nhialic. Rin aye Bëny lueel athõr wël thæer yic ëlä, “Yen abï këræc cï kac kãk looi guõr.” ²⁰ Duõkkë kënë kãnj looi, luõikë kë ye athõr thæer wël Nhialic lueel, “Na raan aterdu anëk cøk, ke gãmiëth, na nëk rou, ke gãmi kë dek, rin tẽ looi yin kãkkã ka ba cøl ayãr guõp.” ²¹ Duõkkë këræc cøl arum wepuõth, luõikë këpath bï wek këræc gãl wei.

13

Raan adhil kac mac baai theek

¹ Week ëbën wek aa dhil bãny mæc baai theek rin acin raan kac mac tẽ kęc Nhialic ye gam bï kac mac. Ee Nhialic yen ë kac yiëk bãany. ² Këya, raan cie wët bëny mæc baai ë gam, ee bãany cï Nhialic gam dhõl yic, ku raan loi kë cit kënë abï tẽm awuõc. ³ Rin bãny aacii kac kãpath looi ye riõõc, aa kac këræc looi kek aa riõõc ke. Ye looi këpath yen abï bëny yï aleec. ⁴ Rin yen aluui Nhialic kãpath kony yen yï, ku na loi këræc, ke yï riõõc ye rin riel tõ kek ye acii muk ë path. Rin bëny ë Nhialic luõoi ku nyooth riããk puõu Nhialic, ku tẽm kac këræc looi awuõc. Ee kac awuõc looi cøl agum. ⁵ Këya, wek aa dhil bãny theek ku acie rin ë wët kënë rot, ku yeen aya anjæckë wepuõth lön ë kë dhielkë looi. ⁶ Kënë yen ë wët dhil wek ajuër tããu piny aya, rin bãny aa luui tẽnë Nhialic tẽ looi kek luõiden ë cøk bïk kac mac. ⁷ Tããu ajuër piny ajuër yen ba juaar tẽnë ke, ku nyuõthkë athëkdun ëbën tẽnë bãny.

Kac aa dhil rõt nhiaar ë kamken

⁸ Duõkkë rõt cøl akõõny raan dët, kë tõ thin ë tøk yen adhil looi, ku ë kë bï wek rõt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar kac ëbën ë kë wïc lõn yen aye looi. ⁹ Lööñkã, “Duk akør loi, duk raan nãk, duk cuëer, duk kënë

raandã wïc yïpuõu,” löõñkã ku löõñ kãk aa mæt lõn tõn ye lueel ëlä, “Yin adhil kac ëbën nhiaar cimen nhiaer yin rot.” ¹⁰ Raan nhiaar raan dët ka cïn këræc ye raan kënë looi tẽnë ye. Këya raan nhiaar kac kãk, ee kë wïc lõn yen aye looi.

¹¹ Wek aa dhil kënë looi rin anjæckë lõn akõl dhil wek nhim tir aci bën. Rin akõl bï Nhialic yo kony aci thiõk emën tẽn tẽwãar tuenj gãm yok wët. ¹² Acit lõn nadë ke wakõu athõk ku akõl abõ, pãlku këræc yeke looi muõõth yic wakõu, ku këya lõmkë kãk bï yo cøl apir apath akõl bï Jethu dhuk. ¹³ Yok aa dhil rõt mac apath cimen kac ë rëer yer yic akõl cïn kë yekë thiaan. Wek aacii rõt mæt akut luui këræc yic, këræc cimen wiæet ë mããu ku winy ë diãar. Ku duõkkë ater ye looi ku tielkë rõt kamkun. ¹⁴ Lõmkë Bëny Jethu Kritho, bï thiããk ke we. Duõkkë wepuõth ye yiëk kãk we cøl aloi adumuõõm, bæk kënë yen wïc piãndun looi.

14

Duk kac kãk cï gam luk wei

¹ Gamkë raan koor gamde bï rëer ke we, ku duõkkë ye teer ke ke kãk yekë tak, kãk cii ril. ² Gam raan dët, ee ye cøl acam kuat miëth ë path, ku raan koor gamde acin kuat rin ye cuet. ³ Ku raan cïn kën ye yen ke kuc bï cam, acii raan kuc miiith kãk dhãl guõp. Ku raan kuc miiith kãk acii raan cïn kën ë yen kuc bï cam ye yõõk lõn ë yen këræc looi, rin kë ye raan cïn kën ye yen kuc looi aci Nhialic gam. ⁴ Ye yin ë ña, ba kë cï alony raan dët looi, lueel ke yic, tẽdë ke cie yic? Ee wun alony yen alëu ye bï lueel lõn le aluõnyde cøk ku lõn cii yen la cøk. Ku yen abï la cøk rin abï Bëny cøl ala cøk.

⁵ Aye kac kãk tak lõn ala akõl dët tẽnë aakõõl kãk, ku aye kac kãk tak lõn akõõl aa thõn ëbën. Njæk adhil kë ye yen ye tak këya njic apath. ⁶ Raan kën looi aye looi rin wïc yen Bëny bï theek. Ku raan cïn kënë ë yen ke kuc bï cam, aye looi rin wïc yen ye bï athëk nyuõth tẽnë Bëny, rin ë Nhialic leec rin miëth. Ku raan kuc bï miiith kãk cii cam aye looi këya rin athëk tẽnë Bëny, ku athëk gãm Nhialic.

⁷ Acin raan tök kamkua pîr rienke ë rot, ku na thou raan acie thou rienke ë rot. ⁸ Na pîrku ke rin Bëny, ku na thouku, ke rin Bëny aya. Të pîr yok ayî të thou yok, ke yok aa kəc ë Bëny. ⁹ Rin Raan cî lóc ku dác acî thou ku jót rot bî pîr rin bî yen a Bëny kəc pîr ku kəc cî thou. ¹⁰ Ku këya, yenö ye wek miëthakun luşk wei, tädë ke dhälkë gup, rin yook yodhie yok aabî kööc Nhialic nhom luk yic aköldä. ¹¹ Cîmën ye athör theer wël Bëny cî gôt ye lueel ëlä,

“Cîmën pîr yen ayic, aluëel alanden lön raan ëbën abä door.

Ku abî raan ëbën lueel lön ye yen Nhialic.”

¹² Këya, nek yoyiic abî Nhialic ya tët këden cî looi, ku ye rin nõ yen looi yen ye.

Duk kəc cî gam thöoc adumuööm yic

¹³ Yok aacîi röt dhil tēm awuöc kamkua, ku duk kë bî raan dët cöl aloi awuöc loi. ¹⁴ Ku rin ye yen raan buöth Bëny Jethu anjiec alanden lön acin miëth rëec yetök ë rot. Ku na gem raan lön miëth arac, ka rac tënë ye. ¹⁵ Na cöl wämuuth arac puöu rin ciem yin miëth ye tak lön rëec yen, ka ye kë loi nyuöth lön yeen acîi nhia. Ku duk wämuuth cî Raan cî lóc ku dác thou rienke rëc miëth ye cam. ¹⁶ Duk të ye yin kakkun path luöi thin cöl aye kəc kök tak lön rëec yen. ¹⁷ Rin bäany Nhialic acie cäm ku dëk, ee la cök ku döör ku miët puöu ye Wëi Nhialic gam. ¹⁸ Ku kuat raan, Raan cî lóc ku dác luöi këlä ë Nhialic cöl amit puöu, ku cöl raan ëbën agam këden ye looi.

¹⁹ Këya, adhilkun them buk käk kəc këk nyaa ku loiku käk kəc kök kony bîk riël gamden yic. ²⁰ Na ye këya, duk kë cî Nhialic looi rëc rin miëth, müth aa path ëbën. Ku na ye raan dët cöl aloi adumuööm rin kë ye cam, ka cîi path. ²¹ Këpath akîn, duk rin cuet ku duk möu dek, ku duk kuat kë bî wämuuth cöl aloi adumuööm loi. ²² Këya, kë ye tak ke path ë kakkä, muk kamkun wek Nhialic. Na cîi raan ye lueel lön kë cî looi awuöc, të looi yen kë ye tak ke ye yic, ke yeen amit puöu. ²³ Ku na ye raan puöu rou të cem yen kuat müth kök, ka ye Nhialic cöl aye kërac yen looi të cem yen ye, rin acie gam yen cöl

ye aloi ë kënë. Ku na yeku këdän looi ëbën ke cîn gam, ke yeen adumuööm.

15

¹ Yok kəc ril ë gamda yic, yok aadhil kəc cîi ril kony bîk la tuen kek gamden apath, ku acie kënë yo cöl amit puöth yen dhilku aa looi. ² Nek yoyiic adhil wämääthdan cî gam luöi këpath, kë bî yeen cöl amit puöu. Yok aa dhil kënë looi rin bî yok gamde cöl adhil riël. ³ Rin Raan cî lóc ku dác akëc kë cî looi looi rin bî yen ke puöu miët, cîmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Wäär let yî, lëët aacî bën aa kakkë.” ⁴ Këriëc ëbën cî gôt athör theer wël Nhialic yic ë yo piöc, rin wël theer Nhialic aa yo cöl anöth, ku aa yo dëet puöth. ⁵ Bî Nhialic yen kəc cöl agum, ku deet kepuöth we yiëk döör kamkun, cîmën ye wek kəc buöth Raan cî lóc ku dác Jethu. ⁶ Rin week ëbën bäk Nhialic wun Bányda Jethu Kritho aa leec.

Wët Puöth Yam acî lëk kəc cie kəc Itharel

⁷ Nhiarkë röt kamkun rin bî kəc ëbën Nhialic leec, luökë kënë cîmën të cî Jethu we nhiaar thin. ⁸ Rin alëk we lön cî Raan cî lóc ku dác a raan luui kəc Itharel, ku nyuth ke lön kë cî Nhialic lueel ë yic, rin bî käk cî thön wärkuan dît aa yith. ⁹ Ku dët aya, bî kəc cie kəc Itharel cöl aa lec Nhialic rin lier piände, cîmën cî ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä, acî Bëny Debit lueel, “Këya, të rëer yen kam kəc cie kəc Itharel ke wek ba gam lec.

Ku waak alëc aba ket tënë yîin.”

¹⁰ Ku ben athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Miëtkë puöth wek kəc cie kəc Itharel kek kəc cî Nhialic lóc.”

¹¹ Ku ben athör theer wël Nhialic lueel aya,

“Wuöt ëbën aa dhil Bëny leec, ku kəc ëbën aa dhil ye leec apëi.”

¹² Ku ben Ithaya lueel athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Ala raan many Jethe wun Debit bî bën.

Abî Nhialic looi bî ya Bëny kəc cie kəc Itharel.

Ku nãthden abî tō tënë yeen.”

¹³ Bī Nhialic nǝth bǝi ku cəl we athiǎn miət puşu dīt apɛi ku dǝr, cīmən ye wek ye gam bī Wēi Nhialic we cəl aala nǝth dīt apɛi.

Luoi Paulo kam kəc cie kəc Itharel

¹⁴ Wāmāthkiēn cī gam, ɣen nhom, anjɛc alanden lən week nhīm wek aa path apɛi, wek aa njic kē bāk dhiel looi ku alǝukē bāk rōt pişşc kamkun. ¹⁵ Wek aca gāt athōor puşu ēbən ke cīn kē muşşny rin kāk wiēc ba ke bən lək we, rin dhēēn cī Nhialic gām ɣa, ¹⁶ ba ya raan luui Jethu Krītho, ba luui rin kəc cie kəc Itharel. ɣen ē luoi kāk raan Nhialic looi tē lək ɣen kəc Wēt Puōth Yam. Rin bī kəc cie kəc Itharel ciēt kē cī Nhialic door, kē cī Nhialic gam apɛi. Ku bī Wēi Nhialic ke cəl aye kacke.

¹⁷ ɣen anhiām luoidiēn ya luoi Nhialic, rin cī ɣen mat kek Raan cī ləc ku dəc Jethu. ¹⁸ ɣen abī jam kāk cī Raan cī ləc ku dəc cəl aluūi ē rōt, kāk ya lueel ku kāk ya looi aaci kəc cie kəc Itharel cəl athek Nhialic, ¹⁹ rin kārīl ku kāk kəc gōi, cī Wēi looi dhəl ril. Kēya, ɣən ca ke tēek ēbən jāl Jeruthalem ku wun cəl Dalmatia, ɣen aci kəc lək Wēt Puōth Yam rin Raan cī ləc ku dəc. ²⁰ Kēn yen tǝ ɣapuşu ē tōk ē path, ee lən ku ba kəc lək Wēt Puōth Yam tē kēc rin Raan cī ləc ku dəc kaŋ piŋ thīn, rin bī ye cīi luel lən ye yen luoi cī kəc kək jəok yen luūi.

²¹ Cīmən cī ye gōt athōr thɛɛr wēl Nhialic yic ēlā,
“Kəc kēc kaŋ lək wētde abik tiŋ.
Ku kəc kēc ye piŋ abik deet yic.”

Awic Paulo bi la keny Roma

²² Ku rin ē wēt kēnē, aca them ku ɣen aci pēen arak juēc ba la tēnē we. ²³ Ku ēmən cī ɣen kē luūi thōl tē rēer ɣen thīn tēn, ku tǝɣon wic ɣen ye run juēc ba we la tiŋ, ²⁴ anǝāth ba jāl looi ēmən. Ku ēmən le ɣen Ithpeen, wek aa bar ba we tiŋ. Ku awiēc bāk ɣa kony ba ɣet thīn, tē cī ɣen kaŋ rēer ke we tǝthīn-nyōt. ²⁵ Ēmən thiin ɣen ala Jeruthalem ba kuşşny la gam tēnē kəc Nhialic rēer thīn. ²⁶ Ku akuut kəc cī gam tǝ Mathedonia ku Gīrik aaci puōth miət, ku matkē bīk wēu juaar tēnē kəc nǝŋ kam kəc Nhialic tǝ Jeruthalem. ²⁷ Kek aa mat yeyic ē rōt bīk looi kēya, ku ē yic keek aa dhil kəc

nǝŋkā kony. Kəc Itharel aa kǝpuōth yekē yōk tēnē Nhialic rin wēiken rəm kek kəc cie kəc Itharel. Kēya, kəc cie kəc Itharel cī gam aa dhil kəc Itharel cī gam kony bīk ke yiēc kāk yekē wic akōlakōl rin piērden. ²⁸ Tē cī ɣen kēnē thōl, ba ke gām wēu ke cī kuşşt yiic riēnken, ke ɣen abī la Ithpeen, ku wek aaba kaŋ neem ba jāl la Ithpeen. ²⁹ Tɛ ɣeet ɣen tēnē we, anjɛc ɣen abī dǝcdīt Raan cī ləc ku dəc la rəm ke we.

³⁰ Rin gamda tēnē Bēny Jethu raan cī kəc ku dəc, ku rin nhiēr cī Wēi Nhialic gām ɣo, wek aa lǎŋ mātke rōt ɣen aterdiē yic bāk rōok kek ɣen apɛi tēnē Nhialic riēnkiē. ³¹ ɣen arōok bī kəc Judia kēc wēt Jethu Krītho gam ɣen cīi baŋ, ku bī kəc Nhialic tǝ Jeruthalem puōth miət bīk kē ca looi bī ɣen ke kony gam. ³² Ku kēya, na wic Nhialic, ke ɣen abī bən tēnē we ke miət puşu, ku mitku puōth nēm bī ɣo bən puşşc. ³³ ɣen arōok bī Nhialic yen ye ɣok dǝr yōk thīn, rēer kek we ēbən. Yenakan.

16

Paulo ē kəc Roma muşşth

¹ Awiēc ba lək we, lən nyankāida Pobī luui akut kəc cī gam Kankēria ē raan path. ² Luorkē cīmən raan Bānyda, ku cīt tē ye kəc Nhialic rōt luor thīn kamken, ku yiēkkē kuat kuşşny bī thiēec tēnē we. Yeen ē path tēnē kəc juēc, ayi ɣen aya.

³ ɣen ē Prithkila ku Akuila, kəc cī rōt māt ɣa buk luui rin Jethu raan cī ləc ku dəc, muşşth apɛi, ⁴ kəc kēc diɛɛr kē bī ke nōk riēnkiē. ɣen amit puşu tēnē ke apɛi. Ku acie ɣen ē rot, akuut kəc cie kəc Itharel cī gam aa mit puōth aya. ⁵ ɣen akut kəc cī gam, yenhom mat panden, muşşth aya.

ɣen ē mǝthdiē Epanetuth, raan cī Raan cī ləc ku dəc kaŋ gam wun Athia, ⁶ ku Maria raan cī luui apɛi riēnkun, aaca muşşth aya. ⁷ Andronikuth ku Junieth, kəc Itharel cīmēndiē, wāār cī mac ke ɣa aaca muōth aya. Keek aa njic apɛi rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kəŋ gam tēnē ɣa. ⁸ Miǝthdiē tēnē Ampliatuth, yeen ē mǝthdiē apɛi, ku yeen aci rot māt Bēny. ⁹ Muōth tēnē Urbano, raandan lui rin Raan cī ləc ku dəc. Ku muōth aya tēnē mǝthdiē apɛi, Ithakith.

¹⁰ Muōth tēnē Apeleth, raan cī tē kēēc yen thīn kek Raan cī ləc ku dəc nyuōth kārīl yīc. Ku muōth tēnē kəc many Arithto-buluth. ¹¹ Muōth tēnē Yērodiōn raandan Itharel ku wāmāthakua, kəc cī gam many Narkithuth.

¹² Miāthdiē tēnē Tripina ku Tripotha, diāār cī luui rin Bēny ku tēnē māthdiē apēi Perthith raan cī luōidīt looi rin Bēny. ¹³ Yēn ē muōth tuōc Ruputh raan ŋic luōide apēi rin Bēny ku tēnē man, raan yēn kony akōlakōl ciēt ya ye manhde. ¹⁴ Miāthdiē tēnē Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath, Yermath ku wāmāthakua ēbēn cī gam rēēr ke ke. ¹⁵ Muōth tēnē Pilologuth ku Julia ku tēnē Nerioth kek nyankēn, ku tēnē Olim-bath ku tēnē kəc cī gam rēēr kek ē tōk. ¹⁶ Miāthkē rōt kamkun puōu ēbēn. Akuut kəc cī gam ēbēn aa we tuōc miāthden wek akut kəc cī gam Roma.

Paulo ē kəc tō Roma lək kē dhilkē looi

¹⁷ Wek aa lək apēi wāmāthkiē bāk nhīm tīr kəc ē kəc tek yīc, ku rēcckē kəc nhīm bīk gamden cīi muk apath, kəc cīi piōōcden ē thōŋ kek tē cī we piōōc thīn, duōkkē rōt ye thiāk ke. ¹⁸ Rin kəc kākka looi aacie luui rin Raan cī ləc ku dəc Bānyda, aa lui riēnken ē rōt. Aa wēl mit apēi lueel, ku aa kəc cīn kārēc yekē ke looi wēēŋ. ¹⁹ Acī raan ēbēn piŋ yen tē muk wek wēt yam cāk gam thīn. Kēya wek aa ya cəl amit puōu apēi. Awiēc bāk kāpath ku kārēc kaŋ ŋic, ku bāk kāpath aa ŋic ku duōkkē rōt cəl aaye tōu luōi kārēc yic. ²⁰ Ku Nhialic yen ye yōk dōōr yōk thīn abī riel jōŋrac rac, ku cəl adhuk wecōk ciēēn.

Yēn arōōk bī Bānyda Jethu raan cī ləc ku dəc la tuēŋ ke nyuth we dhēēŋde. ²¹ Timothī, raandiēn luui yōk ē tōk, ee we tuōc miāthde, ku yen lan Lukiōth, Jathon ku Thothipater kōckīēn Itharel. ²² Yēn Ter-tiath, yēn raan ya gāt wēl cī Paulo lueel athōr kēnē yic, wek aa ya tuōc miāthdiē ke ya ye raan cī gam aya.

²³ Gaiōth, raan rēēr yēn paande, ku yen ye akut kəc cī gam rōm thīn, ee we tuōc miāthde. Eratuth, raan wēēu mir (akuma) mēc geu muk ku wāmāāthda Kuartuth, aa week tuōc miāthden.

[²⁴ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī ləc ku dəc rēēr kek week ēbēn. Yenakan.]

Paulo ē ləc gam tēnē Nhialic

²⁵ Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riel. Yen ē kē ya lueel tē lək yēn kəc Wēt Yam rin Jethu raan cī ləc ku dəc, ku ē yen acī yic cī moony run juēc apēi nyuōth. ²⁶ Ku ēmēn kāk cī kəc kāk Nhialic tīŋ gōt aaci yiny kēnē cəl aŋic kəc juēc, acī Nhialic tō thīn tēyōn ku abī rēēr thīn athēr lueel bī wuōt pinynhom ēbēn yic kēnē dhiel ŋic. Kēya, rin bī kəc ēbēn Nhialic gam ku thekkē.

²⁷ Tēnē Nhialic tōk, Nhialic kēriēēc ēbēn yic, yen ŋic kār, aa leec. Kēnē adhīl rot looi akōlriēēc ēbēn rin kē cī Jethu raan cī ləc ku dəc looi. Yenakan.

Athör tuenj cī Paulo gät kac gen Korinth Wët nhom

Athör tuenj cī Paulo gät tēnē kac cī gam gen Korinth, ee gät rin aliām cī rot lək jat nhial, cī pīr ku gam lək wäac apei akut kac cī gam yic, akut wäär cī Paulo jəok cök gen Korinth.

Pan Gīrik yen tō gen Korinth thīn ē məc bēnydīt kac Roma. Ku Korinth, tēwäär gät Paulo athör ē ye gendīt wun cəl Akaya, ku ē ciēj kac juēc thīn. Gen kēnē ēcī njic apei ē wēt yəoc ye looi thīn, ku ciēj ē nhiaam ku luoi kārəc cīmēn luoi kāk ē bal ku thək yiēth juēc.

Kē cī akut kac cī gam yeyic tek, ku wīny ē diäär ku ciēj rəc tō kam rōor ku diäär, ku wēt ē thiēk, ku wēt ciēj path, ku tēpeth ye Nhialic duər thīn, ku miśc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wəl ril kek gät Paulo athōor tēnē kac cī gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuəth yen kē ye Wēt Puəth Yam lək kac rin ē kākkā ēbēn.

Kāk tō thīn

Muəth tuenj 1:1-9

Tē cī kac cī gam keyiic tek thīn akuut 1:10–4:21

Wīny ē diäär ku pīr baai 5:1–7:40

Kac cī gam rēer kam kac kēc gam 8:1–11:1

Tē dhil kac aa rōok thīn ēbēn 11:2–14:40

Jōn e rot Jethu ku kac cī gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kac cī gam Jeruthalem 16:1-4

Wəl ciēn ē Paulo 16:5-24

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cī cəl ē wēt Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cī gam Thothēneth.

² Yēn agēt tēnē Krīthiaan rēer gen Korinth, kac cī Nhialic cəl bik aa kacke, rin cī kek mat kek Jethu Krītho, cīmēn kac kōk cī gam, kac ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho, we yiēk dhēen ku dōor.

Nhialic acī yo dəc rin Jethu

⁴ Yēn ē Nhialic ya door leec ē riēnkun akōlakōl, rin kē cī looi tēnē we. Acī we

nyuəth piathde, ku gēm we kājuēc yakē yök rin Jethu Krītho. ⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cī lēc ku dəc, Nhialic acī we muəc bāk kājuēc njic aa looi cīmēn ye wek kac lək wētde, ku njieckē kājuēc.

⁶ Nhialic acī wēt Raan cī lēc ku dəc cəl awēi wepuəth apei, ⁷ ku kēya acīn miśc tōj Nhialic liu tēnē we ēmēn rēer wek ke we tīt akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cəl aben dhuk. ⁸ Ku Jethu abī we kony bī gamdun riel bī Nhialic we tīj ke we cīn gup awuəc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk. ⁹ Anjiekē kecin diu, lōn Nhialic akōlakōl ē kē cī thōn ke bī looi, looi. Ee yen acī we cəl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kac cī gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰ Wek aa lān wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wēt tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cī ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk. ¹¹ Acī kac kōk ē many Kulowi lək ya lōn wek aa gōth ē kamkun.

¹² Kē wiēc ba lueel akīn, aye kac kōk ē kamkun lueel ēlā, “Yok buəth Paulo.” Ku lueel kac kōk, “Yok aa buəth Apolo.” Ku lueel kac kōk, “Yok aa buəth Pīter.” Ku kac kōk, “Yok aa buəth Raan cī lēc ku dəc.” ¹³ Ye tēde bī Raan cī lēc ku dəc ya tek yic akuut? Ye yēn Paulo yēn cī thou tim cī rīiu kōu ē riēnkun? Nadē le raan cī we muəc nhīm rin bī wek aa kac buəth yēn Paulo?

¹⁴ Yēn alec Nhialic rin acīn raan ca muəc nhom ē kamkun, ee Krīthputh ku Gaiōth kepēc. ¹⁵ Kēya, acī raan luel ye lōn cī we muəc nhīm bāk aa kac buəth ya. ¹⁶ (Aca bēn tak, yēn acī Ithipanath kek kacke muəc nhīm. Ku acā ye tak lōn le yen raan dēt ca muəc nhom.) ¹⁷ Raan cī lēc ku dəc akēc ya tooc ba kac aa muəc nhīm. Acā tooc ba kac aa lək Wēt Puəth ē Yam. Ku lək ke ē cök ke cie wəl raan njic kāj ē path, rin ba nyuəth lōn thōn cī Krītho thou tim cī rīiu kōu, ala riēldīt apei.

Jethu ē njiny kāj ku riel Nhialic nyuəth

¹⁸ Aye kac mār, kac kuc tē bī ke kuəny thīn tak lōn thōn cī Raan cī lēc ku dəc thou tim cī rīiu kōu, acīn kē ye kony tēnē ke. Ku yook, kac cī luək thōn cī Raan cī lēc ku dəc thou tim cī rīiu kōu, ee Nhialic nyuəth tē ril yen thīn.

¹⁹ Ku yeen aci göt athör theer wël Nhialic yiic elä, “Yen abi kãñ gël bik röt cii loi tënë kəc ñic kãñ ku kəc cï piöc apei.” ²⁰ Na ye këlä, yenö buk lueel rin kəc ñic kãñ ku kəc cï piöc apei, ku kəc ñic teer wël ë riëec aköl yic? Acï Nhialic nyuöth lön ñiny ë kãñ ë kockä acin wëtde yic! ²¹ Rin ñiëec ë kãñ tãu kek Nhialic, akëc kəc pinynhom ye lëu ku bik ye ñic cak alon ñic kek kãñ. Ku Nhialic aci wët yeku lëk kəc, wët yen ye yöñ yic, looi bi yen kəc ye gam kony. ²² Ku awic kəc Itharel bik kãril ë kəc göi tñ, kãk bi ye nyuöth lön Nhialic alui. Ku kəc cie kəc Itharel ë wickë bik kãñ aa ñic. ²³ Ku yook wët yeku lueel, ee Raan cï lóc ku dəc cï thou tim cï riü käu cii kəc Itharel ye lëu bik gam. Ku yöñ kəc cie kəc Itharel yic lön cïn yen wëtde yic. ²⁴ Ku tënë kəc cï Nhialic cöl, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, wët cï Raan cï lóc ku dəc thou, ee riel Nhialic ku ñiëec kãñ Nhialic nyuöth. ²⁵ Rin kë ye tñ ciët Nhialic cïn kë ñic, anic kãñ apei ka wär raan ñic kãñ. Ku kë ye tñ ciët Nhialic cii ril, aril apei ka wär riel ë raan.

²⁶ Takkë emën miëthakäi, we ye kəc yindë wäär këc Nhialic we cöl bæk aa kəc buöth Jethu. Cït tã cï raan cak thïn, aa kəc lik ë kamkun kek aake ñic kãñ, tädë ke kek la riel, tädë ke ye kəc ke dhiëeth kəc cï jak. ²⁷ Nhialic aci kəc ye tñ kecïn kèpeth tã ke ke lóc, rin bi yen kəc röt cöl ka kəc ñic kãñ cöl ayär gup. Ku lóc kəc ye yök ciët ke niöp, rin bi yen kəc röt yök ke ril cöl ayär gup. ²⁸ Ku Nhialic aci kəc cii ke ye kuëec nhïim lóc, rin bi yen riel kəc röt yök ke kek ye kəc ril rac. ²⁹ Ku aye kënë nyuöth lön acin raan lëu ye bi nhiam Nhialic nhom. ³⁰ Ku ë rin Nhialic yen aci wek ya kəc Jethu Kritho. Ku ñiëec ë kãñ tãu kek Nhialic, ayeku yök tënë Jethu. Ee rienke yen aye yok la cök tënë Nhialic ku yeku kocken path, ku wëer yo bei adumuömkua yiic. ³¹ Këya, aci göt athör theer wël Nhialic yic elä, “Na ye raan wic ye bi nhiam rin kë cï ye cöl amit puö, ka dhil nhiam rin kë cï Bëny looi.”

2

Të cï Paulo kəc Korinth lëk thïn

¹ Wäär cï yen bën tënë we miëthakäi, ba we bën lëk wët ë Nhialic cï moony, wek aa këc bën aa jääm wël ril ye nyooth ciët ya ye raan cï piöc apei tënë we. ² Rin wäär rëer yen kek we, aca bën tak bi ciën dët lëk we, ee wët rin Jethu Kritho, wët cï yen thou tim cï riü käu. ³ Këya, wäär bi yen tënë we, yen ë ya bö ke ya cï riöc rin cii yen ril. Yen ë ya ye lath. ⁴ Ku yen akëc piöc ku lëk kəc Wët Puöth ë Yam wël puöth ñic. Ee Nhialic yen aci ye looi bi piöcdië ku tã ye yen kəc lëk thïn la cök ë riel Wëi Nhialic. ⁵ Këya, acie wël puöth yakë ke pin kek cöl we aa gam Raan cï lóc ku dəc, ee riel Nhialic.

Ñiny ë kãñ bö tënë Wëi Nhialic

⁶ Kë ya piöc ë wët ñiëec tënë kəc dët cï gam. Ku acie ñiëec tãu kek kəc pinynhom. Tädë ke ñiëec ë kãñ tãu kek kəc mëc emën, kəc la riel bi rielden guo liukä. ⁷ Ñiëec ë kãñ ya lueel, ee ñiëec tãu kek Nhialic këc cöl alóc tic tënë kəc. Ku aci Nhialic guiir theer këc piny cak lön ñiëec ë kãñ kënë yen abi duaar bëi tënë yo. ⁸ Ku ñiëec kãk Nhialic kënë ë këc kəc mëc emën ñic. Na cik ñic nuöt aa këc Bëny röm duaar kek Nhialic piäat tim cï riü käu.

⁹ Ku ë yen kë ye athör theer wël Nhialic lueel elä, “Acin raan cï ye kãñ tñ, acin raan cï ye kãñ pin, lön bi yen rot looi, yen kë cï Nhialic guiir tënë kəc nhia ye.” ¹⁰ Ku aa yok aci Nhialic bën cöl anic kãkken këc cöl alóc tic riel ë Wëike. Wëi Nhialic anic këriëec ëbën agut kãk cï Nhialic moony. ¹¹ Ee puön raan rot yen ë kãk ye raan tak ñic. Këlä aya, ee Wëi Nhialic yen anic tãktëc ë Nhialic ëbën. ¹² Yok kəc cï gam, yok aacie kãñ ye tak tãcït tã ye kəc pinynhom, kəc cie kəc cï gam ke tak thïn. Yok aaci Wëi cï Nhialic tuöc yo yök. Ku aci yook kony buk kãk cï Nhialic yiëc yo ya deet yiic apath.

¹³ Këya, tã jiem yok, yok aacie jam wël cï yo piöc tãcït tã ñic kãñ thïn pinynhom. Yok aa jam ë wël ye gãm yo ë Wëi Nhialic, tã jiem yok kãk Nhialic tënë kəc rëer Wëi Nhialic ke ke. ¹⁴ Raan liu Wëi Nhialic tënë ye, acie kãk ye Wëi Nhialic piöc ye gam, aa cïn wëtde yic tënë ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alëu raan bi piath ë kãkka ñic tã rëer Wëi Nhialic kek ye. ¹⁵ Raan rëer Wëi

Nhialic kek ye, alëu bi kërac ku kèpath deet yic, ku acin raan lëu bi ye jööny.

¹⁶ Cîmën cî ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Yenja njic kē tək Bëny? Yenja lëu bi yeen wëët?”

Ku yok aa tak cîmën Raan cî lóc ku dác.

3

Yok aa lui rin Nhialic

¹ Miëthakäi le yok gam tók, akëc lëu ba jam tënë we təcit tən bi yen jiëem thîn tënë kóc rëer Wëi Nhialic ke ke. Yen a ya ye jam tënë we ciët ye kāk pinynhom kek yakē ke tak kepēc. Ku ciët we ye kóc cît mîth ē tēdun ye wek piöoc kóc cî gam dæet yic thîn. ² Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku acie miëth ril kōu, rin wek aa we kēc guō cam miëth ril kōu. Agut cît ëmën, acāk lëu bāk liek, ³ rin wek anot we ciëŋ cîmën kóc pinynhom kepuōth yiëk kāk ye piāthken wïc. Tē rëer tiēl ē kamkun, ku yakē rëer ke njek göth ke njek cîi ye nyuōth lön ciëŋ wek cîmën kóc pinynhom? ⁴ Yen anjic ē kënë tē ye njek kamkun ye lueel, “Yen abuōth Paulo.” Ku raan dēt. “Yen abuōth Apolo,” Ke wek aa tak cîmën kóc kēc gam.

⁵ Yenō Apolo ku Paulo cāl aaye kóc ril apēi? Nhialic acî yo luōi buk we kony bāk gam. Njek ē kamkua ē luōi cî Bëny tək ye looi. ⁶ Yen acî kâu com ku yor Apolo, ku ē Nhialic yen acāl ye acil. ⁷ Raan cî kēdāŋ com ku raan cî ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apēi, rin ē yen acî kâu cāl acil. ⁸ Raan cî kâu com ku raan cî ye yor aa thōŋ rin yok aa loi luōi tók yodhie rin ē Nhialic. Ku Nhialic abî njek ya gām ariöp thōŋ kek luōiden cî looi. ⁹ Rin yok aa cît dom luui Nhialic thîn. Wek aa cît yōn buth Nhialic. ¹⁰ Yen acî Nhialic gām tēët ye yen njic buth. Ku ē yen aye yen atēn kāk buth njic jōk cōk, kāk ye raan dēt buth thîn aya. Ku njek adhîl yenhom tāau piny apath tē buth yen thîn. ¹¹ Rin Nhialic acî Jethu Kritho yetōk looi bi a yen ē jāk ē cōk. Kēya, acin raan dēt ben jāk ē cōk dēt ben yam. ¹² Kóc aabî aleel ril apēi lōom ku bi kek kē cî jōk cōk buth, ku kóc kōk aabî luui ē tiim ku bel. ¹³ Ku kóc aabî

kē yen puōth luōi ē njek tiŋ akōl le Raan cî lóc ku dác dhuk. Rin akōl kënë, mac abî luōi cî looi kāk them ëbën, ku luōi bi mac göök abî tiŋ. ¹⁴ Nhialic abî raan buth kē cî jōk cōk ē kāk cîi mac ye rac, yiëk ariöp.

¹⁵ Ku na le raan rēc mac luōide, ka cîn ariöp yök. Ku yeen nhom abî poth cîmën raan yōöt rot bei mac yic. ¹⁶ Cāk njic lön wek aa cît luanj ē Nhialic, ku Wëi arëer kek we? ¹⁷ Na ye raan loi luanj ē Nhialic bi yic la buōl, ke raan kënë arēc Nhialic. Rin luanj Nhialic ē kēde ē rot. Ku aa wek aa ye njek ke luanj ē Nhialic.

¹⁸ Acin raan mēth rot. Na ye raan ye tak ka wār we njiny ē kāŋ, ka dhil rot cāl acit raan cîi kāŋ njic ē riëc akölē yic, rin bi yen a raan njic kāŋ.

¹⁹ Kē ye kóc akölē pinynhom tən tak kepuōth ciët ke njic kāŋ, acin njiny ē kāŋ tōu thîn cît tē ye Nhialic tiëŋ ye. Cîmën cî ye gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Nhialic ē kóc deep njinyden ē kāŋ yic.” ²⁰ Ku acî gôt alōŋ dēt yic ëlä, “Anjic Bëny lön tēktēk kóc njic kāŋ acin kēpuōth tō thîn.”

²¹ Duōkkē ye nhiam lön buōth wek njek ku njek. Kāk piöoc ëbën aa kākun. ²² Paulo, Apolo ku Piter, kēriëc ëbën pinynhom, pîr ku thou, kāk tōu thîn ëmën ku kāk aköldä, kākä ëbën, aa kākun bi wek kēpath yök thîn. ²³ Ku week ku yook aatō Raan cî lóc ku dác cōk. Ku Raan cî lóc ku dác atō Nhialic cōk.

4

Yok atuuc Raan cî lóc ku dác

¹ Wek aadhîl yo ya tiŋ ke yok kóc lui rin Raan cî lóc ku dác, kóc cî Nhialic looi buk yithken cî moony luēl. ² Kē tōŋ ye wïc tënë raan lui, ee lön bi kāk wïc bānyde ëbën bi ke looi, looi. ³ Yen acie diëer rin acie wek la yic pinynhom tən, tē looi wek luk tënë yen tēdē ke ye kóc kōk ku bāk njic lön puōth luōidië tēdē ke rac. Ku yen acie rot ye luōk yic ē rot. ⁴ Acin kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kënë acie yen cāl acin guōp awuōc. Ee Bëny ē rot yen abî luk looi tënë ya. ⁵ Kēya, duk raan dēt luk wei ke tē bi ye luōk wei kēc bën. Luŋ ciëen adhîl Bëny tiit bi dhuk, yen abî kārēc ye thiaan cāl atiëc ku nyooth kārēc

ye puön ñek tak. Ku tēnē, ñek abī læc a yök tēnē Nhialic rin kăpuoth cī looi.

⁶ Ēmēn miēthakāi, kāk ca ke lueel ēbēn, ee ciēt ya jam riēnkiē ku Apolo, rin bī wek kāk cī gāt ēlā deet yiic, “Duk kāk cī gāt thēer lir nhīim yīpuū.” Acīn raan kamkun loi rot bī nhiam rin ē yen raan buōth ñek ku dhēl raan cīi buōth guōp. ⁷ Yeña cōl yī aye raan ñic kăñ tēnē kōc kōk? Cie Nhialic yen gēm yī kēriēec ēbēn tō kek yī? Na ye kēya, yeñō yī cōl anhiām ciēt kāk tō ke yī cie kāk ke gēm yī. ⁸ Cāk kăjuēc wiēcckē ke yök ēbēn? Cī Wēi Nhialic we yiēk miēc wiēcckē ke ēbēn? Cāk aa bāny mac kōc, cōk alōn cīi yök mēc? Ee tēde, aya wīc bāk aa bāny mēc ayic, rin ku buk aa bāny yodhie ke we. ⁹ Aya yök yāpuū lōn cī Nhialic yō tōū ciēen yök atuuc, cīmēn kōc cī tēm awuōc bī yō nōk bī kāk cī cak ēbēn, kōc ku atuuc nhial aa daai ē yō. ¹⁰ Rin ye yök kōc Raan cī lōc ku dōc, yök aa cīn kē ñicku, ku wek aa ñic kăñ tē ye wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc. Yök aaci ril ku wek aa ril! Yök aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹ Agut cīt akōlē, yök aa rēer ke yō nēk cōk ku yök aa rēer ke yō nēk rou. Yök aa ciēñ alēth cī riāāk cī la yueryuēr, yök aa ye biāk, yök aa cīn nhīim tē cenku, yök aa rēer yō kuany baai yic. ¹² Yök aa luui apēi yocin. Tē wēi kōc yō kārēc, yök aa Nhialic thiēec bī ke dōc. Tē bēñ yō ka yeku guum, ¹³ tē bui yō, yök aa kōc jāām ē wēl path. Yök aa cīt kădhie cīn kēpuoth tōu kegup ye cuat wei.

¹⁴ Yēn aci kākā gēt rin bī yēn we cōl ayār gup, ē rin bī yēn we lēk cīmēn mīthkiēn nhiaar. ¹⁵ Rin na cōk alōn le wek kōc juēc apēi kony we pīrdun kōc cī gam yic, ke wek aa cīn wurkun juēc. Rin pīrdun ye wek tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu, yēn acīt wuurdun rin cī yēn Wēt Puōth Yam bēñi tēnē we. ¹⁶ Wek aa yōōk bāk ya aa kiēt. ¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen atooc yēn Timothī tēnē we. Rin ē manhdiē apēi, ku aca deet puū. Abī we cōl aa tak yith rin tē pīir yēn thīn, ke ya ye tōk kek Raan cī lōc ku dōc, Jethu. Yithkā, kek aa ya piōc tēnē akuut kōc cī gam yōn juēc yiic.

¹⁸ Kōc kōk kamkun aa tak lōn cīi yēn we bī la neem, ku kēya, aaci nhiam. ¹⁹ Na wīc

Bēny, ke yēn abī lac la ba we la neem, ku ba riel cī kōckā nhiam la yök, ke cie wēt yekē lueel ē path. ²⁰ Nhialic ē määcde nyuōth tē ye kōc luui thīn ē piērden yic, ku acie tē ye kek jiēm thīn ²¹ Yeñō wiēcckē ba looi tē le yēn ba we la neem, bī dhiel a yic ba we tēm awuōc, kua ba nhiērdiē nyuōth we ku ñiēc we aa jāām.

5

Cuōpkē raan kāk bal looi akut yic

¹ Ēmēn, yic aci kōc kōk lēk yēn lōn raan tōk akuōtdun yic, aloi adumuōm rac apēi, rin ē yen tōc kek tiñ ruēi kek. Na cōk aa kōc cie Nhialic la cōk ē door, ka cīi adumuōm cīt kēnē nhiaar. ² Yeñō ye wek nhiam? Kēnē adhielkē maan, ku wek aa dhil raan adumuōm cīt kēnē looi cuōp wei akuōtdun yic. ³ Na cōk alōn cīi yēn rēer kek we ke piāndiē arēer ke we, ku yēn aci raan cī kēnē looi tēm awuōc ciēt ya rēer ke we. ⁴ Tē rēm wek rin Bānyda Jethu ke piāndiē arēer kek we, ku riel Bānyda Jethu arēer thīn. ⁵ Cuōpkē raan kēnē wei bī la rēer jōñrac cin, na cōk alōn rēc yen guāpde, ke wēike abī kony akōl bī Bānyda dhuk.

⁶ Acīi rot lēu bāk nhiam. Wek aaci kē cī lueel ēlā thēer piñ, “Lōn thīn koor ayup cōl apiāār ēbēn.” ⁷ Kēya, nyaaikē adumuōm cīt luōu ku bāk bēn aa kōc ē gam. Ku wek aabi jāl ciēt ayum ē yam cīn yic luōu, cīmēn ñic yēn ye lōn wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī lōc ku dōc, amiōcdan Yan ayum cīn yic luōu aci nōk.

⁸ Tē cēm yök ayumdan Yan ayum cīn yic luōu, ka cuk cam ke yō la puōth luōi kārēc ku adumuōm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luōu. Apath buk ciēn ruēeny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luōu.* ⁹ Aca lēk we athōr wāār ca gāt we yic bāk ciēn buro kek kōc ē rēer ke wīc diāār. ¹⁰ Ku aacie kōc cīi Nhialic la cōk ye door, ayī kōc dīt puōth nhiaar kăjuēc ku cuēr, kek luēel. Na ye kat tēnē kōc cīt ē kōckā, ke yīn aci cīt raan pinynhom tēn cen. ¹¹ Kēn yen luēel ē lōn bāk ciēn buro kek wāmuuth cī gam wīc ē diāār, ku nhiēr kajuēc ku ye jak cī kiēt door, ku ye kōc jāām

gup ë lueth, ku ye wiæet ë määu ku ye cuär. Duk cök mïth ke wämuuth cït ë kënë.

¹²⁻¹³ Yic akïn, acie luäidië ba luk looi tënë kəc kəc gam. Ee Nhialic yen abï luk looi tënë ke. Ku cïi ye luäidun bäk luk looi tënë kockun cï gam? Cïmën cï ye gõt athör theer yic ëlä, “Nyaaike raan rac akuötdun yic.”

6

Kəc cï gam aa kocken kək yäth luk yic

¹ Na cï raan göth ë kamkun kek wämënhë dët cï gam, ke ye yic nō tō kek ye bï yen raan la gaany tënë kəc cie Nhialic la cök ë door, ku cïi yëth tënë kəc cï gam bïk luk looi?

² Cäk ñic lön bï kəc cï gam la riel bï kek luk looi tënë kəc ë pinynhom? Ku na luäikë luk tënë kəc pinynhom, ke cäk lëu bäk kähii tō kamkun luk? ³ Cäk ñic lön bï yok luk looi tënë atuuc jöñrac? Na ye këya, alëuku aya buk käk röt looi piërda yic akölë aa luk. ⁴ Na yakë la lušk cït kakkä, ke yenö ye wek ke yäth tënë kəc kəc gam bï ya kek luškkun la looi? ⁵ Calkë röt aa thiëec lön bï we rac gup. Cïn raan ñic käh tō weyiic bï käk cï wäac kam kəc cï gam ya luk? ⁶ Ku Krithian ë wämënh dët ë Krithian yäth tënë kəc kəc gam, bï ya kek la luk looi.

⁷ Ku rin ye wek röt yäth luk yic ë röt bäk käk we këek la luk, aye nyooth lön cï ciëñ path we göök. Ee bï ñuëñ tënë we bäk kërec cï luäi we ya guum. Ku ë bï ñuëñ tënë we bäk kəc kək cöl aa löm kakkun. ⁸ Alëuku buk ñic aya lön ye yok käreec looi tënë kəc kək, agut tënë miëthakäi kuan cï gam. ⁹ Aya dhiel tak lön ñic wek ye lön Nhialic acïi kəc rec bï puöl bïk bäanyde röm kek ye. Wek aa dhil ë kënë ñic. Kəc luui käk bal, tädë kəc diäär kər, tädë kəc jak cï kiëet door, ku kəc lööm röör kək cït ke. ¹⁰ Cuër ku kəc kepuöth yiëk käjuëc. Kəc wiæet ë määu, ku kəc kəc kək jääm gup ku kəc käh tuöör nyïn. Kockä ëbën aacïi Nhialic bï puöl bïk bäanyde röm ke ye. ¹¹ Kəc kək ë kamkun aake cït ë kockä. Bëny Jethu Kritho ku Wëi Nhialic acä adumušm nyaai wegup, ku wek aaci jäl aa kəc ë Nhialic, ku cöl we aala cök kek Nhialic.

Luäi käk bal

¹² Abï raan dët lueel ëlä, “Acïn lön ya gël ba kë wiëc cïi loi.” Ee tädë, ku këriëec ëbën acïi path tënë yï. Alëu ba lueel lön cï ya puöl ba kuat kë wiëc looi, ku yen acïi rot loi ba ya alony käk ya ke looi. ¹³ Abï raan dët lueel, “Miëth ë kën yäc ku yäc ë kën miëth.” Ee tädë, ku keek aabi Nhialic rac kedhie. Guöp acie luäi wët bal ë path, aye luäi kë wïc Bëny rin guöp ë këde. ¹⁴ Nhialic acï Bëny jät thou yic ë rielde, ku abï yook jät aya ë rielde.

¹⁵ Anjäckë lön ye guäpkun tök kek Raan cï lóc ku dəc. Lëu ba guöp aban Raan cï lóc ku dəc looi bï ya guöp aban a dējök? Acïi rot lëu. ¹⁶ Cäk lëu bäk ñic, mony guäpde cöl aye kën adējök lön guäpken aabi ya tök? Acï gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Ku keek karou aabi ya guäp tök.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Bëny, ee ya tök kek ye wëike yiic.

¹⁸ Nyaai yïpušu käk bal yiic. Adumušm kək ye raan ke looi aacïi guäpde ye rac, ku raan yepušu yiëk bal, adumušm guäpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjäck lön ye ñek ye ñic lön guöp acit luan ye Wëi Nhialic rëer thïn. Acie wek we cak röt wepëc. Wek aa käk Nhialic. ²⁰ Nhialic acä ariöp dīt apëi tōöu piiny bï yen yï yöac. Këya, calkë guäpkun aaye wek Nhialic leec.

7

Thiëek

¹ Ëmën, yen abï jäl jam wël wäär cï wek ya gät athöör. Ee yic, apath bï raan cïi thiëk. ² Ku rin bï ciëñ rec käk bal puöl, apath bï moc ala tiende ku ye tik la muönyde. ³ Moc ku tik aa dhil rëer apath ë rëer moc kek tiende ku rëer ë tik kek muönyde, ke cïn raan kuc ë ñek. ⁴ Guöp rëer ke tik acie këde ë rot, ee kënë muönyde. Ku guöp rëer ke moc acie këde ë rot, ee kënë tiende aya. ⁵ Cïi ñek kuc bï cïi təc ke ñek. Apath bäk kan mat lön bï ñek atəc ë rot, rin bäk la nïn lik bï wek ke röök. Kanke mat yic ku gamkë wedhie. Na la ninkä thök ke we röm biöök cïmëndun theer. Të looi wek ye këlä, ke jöñrac acïi we bï piëk adumušm yic. Rin acäk bï lëu bäk bal göök. ⁶ Wek aa cä yöök bäk rëer ë röt këlä, wek aa päl bäk looi cït tē wïc wek ye thïn. ⁷ Ee ba nhiaar apëi təcit wek ya. Ku ñek ë la këden cï Nhialic gam

ye. Raan ë la miöcde ë rot ku raan dët kek miöcde ë rot.

⁸ Ëmën, awiëc ba lëk rööer këc thiëëk ku diäär cï rööerken thou rëër ë röt, lön apath bïk rëër ke cïi ben thiaak, ku cïi rööer thiëk aya cimën yen. ⁹ Ku na cäk lëu bäk rëër ë röt, ke we thiëk ku thiak diäär rin anuëën bak thiëëk tën tē bï wek aa tuil akölaköl. ¹⁰ Alëk kəc cï röt thiaak ë riel bányda ku acie riöldië, tik acïi muonyde päl. ¹¹ Ku na pël moc, ka dhil rëër ke cïi mony dët wïc, tēdē ke dhuk tēnē muonyde. Ku moc acïi tienje liši.

¹² Yen acie Bëny, ku yen aluel wët kënë ke ya ye raan ë path. Na le wämääth cï gam la tinj këc gam, ku wïc tik kënë bï rëër ke ye, ka cïi tik dhil liši. ¹³ Ku na cï tinj cï gam thiaak ë mony këc gam, ku wïc mony kënë bï rëër ke ye, ke tik acïi moc päl. ¹⁴ Rin Nhialic ë mony kënë gam rin cï yen tinj cï gam thiaak. Ku yeen ë tinj këc gam cöl aye raande rin cï ye thiaak mony cï gam. Na cïi cït kënë, nuöt miëthken aa cït mïth kəc cie Nhialic la cök ë door. Ku rin cït yen kënë, mïth aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵ Ku na wïc raan këc gam bï raan cï gam rëër kek puöl, ka dhil raan kënë looi këya. Acïn kënë nək duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bï rëër ke nək. Rin yok aaci Nhialic puöl buk rëër apath. ¹⁶ Tinj cï gam, ye nïc kēdē lön cïi yïn muonydu bï kony bï gam? Ku yïn mony cï gam, ye nïc kēdē lön cïi yïn tienju bï kony bï gam?

¹⁷ Wët ya lëk akuut kəc cï gam, ee lön bï raan a pïr dhël cï Bëny nyuöth ye. Ku nək adhïl pïr tēcït tēwäär pïir yen thïn yon cöl Nhialic ye bï wëtde gam. ¹⁸ Kē luëel akïn, na raan cï nōot cï cōt Nhialic gam, ka cïi nuöt man, ku ye wïc diët këc ë nōot. Na raan këc ë nōot cï cōt Nhialic gam, ka cïi rot cöl anōt. ¹⁹ Athōn ēbēn tēnē Nhialic tē cï raan nōot ayi tē këc ye nōot. Kēn yen ril ë lön bï yïn lōōnke gam. ²⁰ Raan ēbēn adhïl rëër cït tēden wäär rëër yen thïn yon cöl Nhialic ye. ²¹ Na yï alony wäär cöl Nhialic yï, ke yï duk ye diëer. Ku na le kē kony yï ba nhom lāäu, ke loi. ²² Raan alony cï Bëny cöl bï ya tōk kek Raan cï lōc ku dōc, ke ye alony cï Raan cï lōc ku dōc looi bï nhom lāäu. Ku yeen aya, raan cï Nhialic cöl bï ya tōk kek Raan cï lōc ku dōc, ee ya alony Raan cï lōc

ku dōc. ²³ Nhialic acä ariöpdiit tääu piny ë riënkun. Duökkē röt loi bäk ya alony ë kəc.

²⁴ Miëthakäi cï gam, yon cöl Nhialic we, nək ë la tēden ciën yen thïn. Cimën wäär ciën wek yon cöl Nhialic we. Rëërkē këya we nïc Nhialic. Ciënke këya.

²⁵ Awiëc ba wët cäk thiëëc ë yen rin kəc këc thiëëk dhuk nhom. Bëny akēc ya lëk kē ba looi. Ku wek aa ba lëk wët ë piändië, ke ya cït raan cï Nhialic nōöth puöu bï la kēden luöoi. ²⁶ Tē tinj yok kārïl bï röt looi, ka nuëën bï raan rëër ë rot ke cïi thiëk. ²⁷ Na yïn ala tik, ke duk liši. Na këc thiëëk, ke yï duk thiëk. ²⁸ Na wïc bï yï thiaak, ka cïn adumuööm tō thïn. Ku kəc cï thiëëk aabi gum apei piërden yic, ku awiëc bäk cïi gum.

²⁹ Kē luëel akïn miëthakäi cï gam, tē cï dön piërda yic aciek. Ku ëmën le tuen rööer cï thiëëk aa dhil ciën ciët ke këc thiëëk. ³⁰ Kəc dhiau ku yekē nyuöth ciët ke cïi dhiau. Kəc dal ku yekē nyuöth ciët ke cïi puöth mit, kəc ë yōōc, ku yekē nyuöth ciët kāk cïk ke yōōc cie kākken. ³¹ Ku kəc kāk pinynhom luöoi, apath bïk cïi ye diëer apei ciët cïn kaam diët cïk nōk ke lui. Piny kënë kek kākken tō thïn ēbēn, acïi bï ciën apei.

³² Anhiaar bäk rëër ke we cie diëer. Kam kəc cï gam, raan këc thiëëk ë yenhom yiëk luöi kāk Bëny, rin bï yen Bëny cöl amit puöu. ³³ Ku raan cï thiëëk ë yepuöu yiëk kāk pinynhom, rin bï yen tienje cöl amit puöu. ³⁴ Ku këya, piände ë nhom rou. Ku tinj këc ben thiaak, tēdē nyan këc kan thiaak, ee yepuöu yiëk luöi kāk Bëny, bï guäpde ku wēike aa kāk Bëny kedhie. Ku tinj la moc ë yenhom yiëk kāk pinynhom, rin bï yen muonyde cöl amit puöu.

³⁵ Käkka ēbēn aa ca lëk we rin wïc yen ye ba we kony, ku cä we gël bäk kāk wiëckē ke cïi ye looi. Awiëc bäk kēn yic aa looi ku piërkē dhël la cök, ku bäk Bëny luöoi puöu ēbēn.

³⁶ Na ye moc tak, lön kē cï yen thiëëk gööu tēnē nyan cï meek acïi path, ku yeen ala puöu thiëëk, ka thiëk tēcït tē wïc yen ye thïn. Acïn adumuööm tō thïn. ³⁷ Ku mony cï ye guiir piände ë rot, ke cïn kəc thōöc ye thïn, ku nïc aya apei lön bï yen ye lēu bï rëër apath ke cïi thiëëk, ke këpath yen alooi

bī nya cīi thiak. ³⁸ Kēya, mony thiak nya ē kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ē kē nuēēn apēi looi.

³⁹ Acīi path bī tik mony dēt wīc ke muōnyde pīr, ku na cī moc thou, ka lēu bī mony dēt nhiēr thiaak, ku yeen adhīl a raan cī gēm. ⁴⁰ Ku na ye wētdiē, ke yeen abī puōu miēt tē rēer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lōn ye Wēi Nhialic ya kony tāktākdīē yic aya.

8

Mūth ye gām jak cī kiēt

¹ Ēmēn yen abī jāl jam mūth ye ke gām jak. Ee yic, yok anīc kājuēc rin ē wēt kēnē. Ku nīēēc kajuēc ē raan cāl anhiām, ku nhiēr ē raan juak bī riēl. ² Na ye raan tak lōn cī yen kān nīc, ka nōt kēc tē bī yen kān jāl nīc dōōt. ³ Ku raan nīar Nhialic aye Nhialic nīc.

⁴ Ku dēt rin ye ke mūth cī gām jakrēc cam, anīcku lōn nhialic ye kiēt ē kān, acīi tō thīn. Acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ⁵ Ee yic, kōc aa jam lōn tō jak cīt kākkā thīn nhial ku piny. Ku na cōk alōn tō jak juēc cīt kākkā thīn, ⁶ ke tēnē yō ē Nhialic tōk yen atō thīn. Yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē riēnke yen aye yok pīr. Ku Bēny ē tōk, Jethu Krītho, ku ē riēnke yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē yen pīr yok.

⁷ Ku acie raan ēbēn yen nīc ē yic kēnē. Kōc kōk aa nōot nhīim kāk cī kiēt yiic, na camkē mūth cī gām jak cī kiēt, ka yekē tak cīt ke cī mūth cīk cam yiēk gup ajuēēc. ⁸ Miēth yeku cam acie yō ē looi buk la cōk tēnē Nhialic. Acīn kē ye nyaai tē cēm yok ye, ku acīn kē ye juak thīn tē cēm yok ye aya.

⁹ Wek kōc cī gam, duōkkē kē cīn yen mūth ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bīk tak lōn ē yen adumuōōm yen cīk looi cēm kek ē mūthkā, tē cī kek we tīn ke camkē ke. ¹⁰ Na tīn raan koor gamde yī raan nīc kān, yī mīth kāk yai cī gām jak cī kiēt, ke cī kēnē bī riēl nyin abī miēth cī gām jak cī kiēt cam? ¹¹ Kēya raan koor gamde, wāmuuth cī gam cī Raan cī lōc ku dōc thou ē riēnke, abīi tēdun nīc yīn kān thīn rac. ¹² Tē looi yīn adumuōōm tēnē wāmāthkun cī gam, ba gamden koor rac kēlā, ke yīn adumuōōm looi tēnē Raan cī lōc

ku dōc alanden. ¹³ Kēya, na ye miēth ya cam wāmāāth cī gam cāl aloi adumuōōm, ke yen acīi miēth kēnē ben cam rin ba wāmāāth cī cāl aloi adumuōōm.

9

Yic ku luoi atuuc

¹ Yen ala yic ba kāk piērdiē wīc. Yen acī Jethu Bānyda tīn ku yen atuōnyde. Ee gamdun yen ē luoi ca looi tēnē Bēny. ² Na cōk alōn cīi kōc kōk ye ye gam lōn ye yen atuuc, ka nīēc lōn nīc wek ye lōn ye yen atuuc, rin aye kē pīr wek, ke we ye tōk kek Bēny nyuōōth lōn ye yen atuuc.

³ Yen ē tē ye yen rot kuōny thīn tē jōōny kōc kōk yen. ⁴ Yen ala yic bī yen yiēk miēth ku kē dēk rin luōidiē, ⁵ cīmēn ye atuuc kōk ku wāmāthakēn ē Bēny, ku Pīter la keny kek diāārken, cā la yic ba thiēēk tīn cī gam ba ya keny kek ye? ⁶ Nadē ke ye Barnaba ku yen yōpēc, yok aa tuuc dhil luui yōcin rin piērda? ⁷ Apuruk acie rot riōp ē rot. Raan tim ē luōk com aye nōōth lōn bī yen mīth abēk cam. Aye abiōōk nōōth lōn bī yen dek cēk ye yōk tēnē amālke.

⁸ Acie kāk yakē tīn ke loi rōt akōlakōl kek luēel kepēc, rin kā cīt kākkā aacī gōt lōn Mothith yic.

⁹ Acī gōt lōn Mothith yic ēlā, “Duk muōor der thok tē luui yīn ye bī rap kōōm. Ye miōōr kek ye Nhialic yiēk yenhom?”* ¹⁰ Cie yok ye lueel yen wēt kēnē? Ee gāt riēnkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē nōōth rin le yen kē bīk yōk rap cīk looi yiic. ¹¹ Yok aacī luui buk kāk wēi tiēēn wepuōth, ke yakē tak lōn cī yok puōth dīt tē nēēth yok ye lōn le yen ariōp bāk gām yō? ¹² Ku na le kōc kōk la yic bīk kākkā yōk tēnē we, ke yō cīi la yic wār yiēnyden? Ku akēcku kan them buk la kē yōkku, tē cōk alōn ē yen ke yiēnyda. Ku kēriēēc ēbēn acuk guum rin buk kōc cāl aa gam Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Anīēc lōn nīc wek ye lōn rōōr ē luui luan Nhialic aa miēthden yōk ē luoi luan Nhialic yic. Ku kōc kāk cī bēēi luan Nhialic juaar ariāk nhom aa bēk lōōm kāk cī juaar yiic. ¹⁴ Kēlā aya, acī Bēny looi bī kōc ē kōc lēk Wēt Puōth Yam, kē pīr kek aa yōk thīn. ¹⁵ Yen akēc luui ē yithkā. Ku yen acīi athōr kēnē

* 9:9 Aliu ciēēn ē Jiēēn yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1 9:14 Mt 10:10; Lk 10:7

gät emën rin bi yen e yithkä wïc e rienkië. Anuëën ba thou tēn tē looi yen e kēnē. Acin raan bi wētdiēn nhiēm yen kēnē nyaai tēnē ya. ¹⁶ Acie rin ye yen kōc lēk Wēt Puōth Yam yen ya cōl anhiām. Ku yic e rin cī Nhialic ya yōōk ba kōc lēk, ku abī rēēc apēi akōldā tēnē ya tē cīi yen kōc e lēk Wēt Puōth Yam. ¹⁷ Na luōi e luōi kēnē tē cī yen ye tak ba looi, ke yen adhīl ariōp wïc. Ku na cie yen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariōp wïc kēdē? ¹⁸ Yenō yen ariōpdiē? Ariōpdiē e kē bi yen kōc lēk Wēt Puōth Yam ke ya cīi thiēc ariōp, ku cā yinydiēn bi akut kōc cī gam yiēk ya wïc.

¹⁹ Yen raan e rot. Yen acie alony raan dēt. Ku emën yen e rot cōl aye alony raan ebēn, rin bi yen kōc juēc lēu bīk gam. ²⁰ Tē luui yen kek kōc Itharel, yen e cien cīmēn raan Itharel rin bi yen ke lēu, cōk alōn cīi yen e kēdīt tēnē ya ba cien ciēn den. Yen e cien cīmēn raan wïc ye bi lōōn cī Mothith gāt theek, tē luui yen kek kōc e lōōnkā, rin ba ke lēu bīk aa buōth Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlā aya, tē luui yen kek kōc cie kōc Itharel, yen e cien cīmēnden ke ya cīi lōōn kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bi yen kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn ciēn yen ke ya kuc lōn Nhialic, yen abuōth lōn Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Tē rēer yen kek kōc e gam, yen e ciēt raan tōk kamken, rin bi yen ke lēu. Kēya, yen e rot looi ba thōn ke kōc ebēn rin ba kōc kōk kony keyiic bīk gam, kuat dhēl bi yen ye lēu thīn. ²³ Yen e kākā looi ebēn rin bi yen Wēt Puōth Yam e rin Jethu yāth tuen. Ku rin bi yen dōc ye yōk tē yēth Wēt Puōth Yam tuen yōk aya.

²⁴ Anjēckē, tē wēer kōc, ee raan tōn cī kōc wuōr yen e kēn wēer kōc nyaai. Wek aa dhīl kat cīmēn kōc wēer bāk e kēnē lōōm. ²⁵ Raan tuk, ee lōōn e tuk dhīl theek apēi, rin bi yen kē ye gām raan tō tuen, kēn bēn yāi akōldā, nyaai. ²⁶ Yen e kēnē ye yen kat ke ya cōk yanhom ba tē rin kōc thīn thap thok piny. Ku yen acie pēer e gut yic e path. ²⁷ Yen e rot looi ba riēl, ba Jethu buōth, rin na ca kōc juēc piōōc ke Nhialic cīi ya reec akōldā.

10

Paulo e kōc cī gam piōōc rin jak ye kiēt

¹ Miēthakāi cī gam, awiēc bāk kēwāār cī rot looi tēnē wārkuān dīt wāār buōth Mothith ror liēt tak. Keek aake tiit luēt, nawēn ke tem Wār Lual e path. ² Tēwāār buōth kek luēt, ku wāār teem kek wār, keek aake cīt kōc cī muōōc nhīim bīk aa kōc buōth Mothith. ³ Keek ebēn aaci miēth tōn thōn cam, miēth yīk Nhialic ke e riēde, ⁴ ku dēkkē e piū ke looi Nhialic bīk kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur e ye Raan cī lōc ku dōc guōp. ⁵ Cōk alōn cī kāpuōthkā rōt looi ebēn, ke Nhialic ēcīi puōu mit kek wārkuān dīt juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guāpken roor tē cīi cien.

⁶ Emën, Nhialic aci wārkuān dīt wāār cīi yen puōu mit tēnē ke tēm awuōc, bi yo wēēt buk yopuōth cīi ye yiēk kārēc cīmēn wāār cī kek ye looi, ⁷ tēdē ke yo dor jak cī kiēt cīmēn cī kōc kōk keyiic ye looi yōn. Rin aci gāt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Kōc aaci nyuc bīk mīth ku dēkkē ku jōlkē dier.” ⁸ Dukku yopuōth ye yiēk bal cīmēn wāār cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke raan tim thiār-rou ku nuan thou akāl tōk. ⁹ Acuk lēu buk Bēny them cīmēn yōn cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke thōōn kāpieny ke. ¹⁰ Duōkkē ye rēer we jiēm wenhīim cīmēn wāār ye kōc kōk keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bēn tuōc atuōnyde bi ke nōk. ¹¹ Kākā ebēn aaci rōt looi tēnē kōc Itharel bi ke yo lēk. Ku kākā aaci gāt piny rin bi yo lēk thīn aya. Rin yōk aa pīr tē bi thōk piny guō bēn thīn.

¹² Raan cī gam ye tak lōn atiit gamde, adhīl yenhom tāāu piny bi ciēn kēēc ye. ¹³ Na them yī ba adumuōōm looi ke nīc lōn cī kōc kōk kañ them kēlā aya. Nhialic e kē cī thōn dhīl looi. Acin raan bi Nhialic puōl bi them arēk aba athēmde cīi gōk. Ku tē them yī ka la dhēl kony Nhialic yī ba athēm gōōk.

¹⁴ Kēya, miēthakāi nhiaar, duōkkē jak cī kiēt kōn door acin. ¹⁵ Yen ajam tēnē we rin anjēc lōn ye wek kōc cī nhīim bak, takkē wēt luēl kēnē yic wepuōth e rōt. ¹⁶ Tē dēk yōk bīny ye yōk dek muōn abiēc miēth Bēny yic ye yōk Nhialic leec thīn, ke yōk aa rām riēm

Raan cī lōc ku dōc. Ku tē bēny yok ayup ku camku, ke yok aa rōm guōp Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷ Rin ayuōm tōk yen atō thīn, ke yo ēbēn cōk alōn juēc yok, yok aa guāp tōk rin yok ayuōm tōk rōm.

¹⁸ Takkē kōc Itharel tē ciēm kek kāk cī juēr Nhialic, ke keek aa ya tōk kek Nhialic. ¹⁹ Yenō wiēc ba lueel tē jiēm yen kēlā? Ye nadē ke jak cī kiēt, ayī miēth cī juēr ke aa la wētden yic? ²⁰ Acie kēya! Kē luēl ē lōn kāk ye kōc cīn gam la cōk juaar, ee tēnē jakrēc acie tēnē Nhialic. Ku acā wīc bāk rōt aa mat kāk jakrēc yiic. ²¹ Yīn aciī dēk bīny muōn abiēc ē Bēny, ku bēn dek bīny kāk jakrēc. Yīn aciī rōm kek Bēny ku bēn rōm kek jakrēc. ²² Na loiku ē kēnē, ke rin wīc yok ye buk Bēny rac puōu. Yeku tak lōn ril yok apēi buk Bēny dhōl ku cīi yo tēm awuōc?

²³ “Ayeku lueel yok aaci puōl buk kāk wīcku ke looi.” Ee yic, ku acie kēriēc ēbēn yen path. “Kēriēc ēbēn aci puōl buk looi.” Ku acie kēriēc ēbēn yen yo kony. ²⁴ Yīn adhīl luui kāk kōc kōk cōl amit puōth, tēn lōn ye yīn luui kāk yī cōl amit puōu ē rot.

²⁵ Apath tēnē yī ba kuaat rīn ye ke yaac tē ye rīn yōc thīn cuet, ke yī cīi puōu diu. ²⁶ Rin aci gōt athōr thēr wēl Nhialic yic ēlā, “Piny ku kēriēc ēbēn tō thīn aa kāk ē Bēny.”

²⁷ Na cī yī cōl ba la mīth pan raan cīn gam ku ca gam ba la, ke yī cam kuaat miēth cī bēi tēnē yī ke yī cīi thiēc. ²⁸ Ku na lēk raan dēt yī, “Miēth kēnē aci juēr jak cī kiēt,” Ke yī duk ē miēth kēnē cam, ku acie rin diu tō yīpuōu, ee rin wēt rēer raan cī ye lēk yī puōu. ²⁹ Kēya, acie kē tō piāndu yic, ē kē tō puōn raan dēt yic. Raan dēt abī thiēc ēlā, “Yenō ye kē rēer puōn raan dēt yic ya gēl ba kēdiēn tō yāpuōu cīi loi? ³⁰ Na lēc Nhialic rin miēth, ke yenō bī raan dēt ya nyieeny miēth cī yen Nhialic leec?”

³¹ Kēya, kuaat kē loi, tē mīth yīn ayī tē dēk yīn, loi ke ēbēn dhēl ye ke Nhialic leec thīn. ³² Duk kē ye kōc kōk yōk ke rac loi cīmēn kōc Judia, tēdē kōc cie kōc Judia, ayī kōc akut kōc cī gam. ³³ Luōōikē cīmēndiē, aya looi ba raan ēbēn cōl amit puōu kāk ya ke looi yiic, ke cā loi kēpath tēnē yen ē rot, ke ye kēpath tēnē kōc ēbēn rin bī raan ēbēn luōk.

11

Dhēl puōth ē rōōk

¹ Luōōikē cīmēndiē, cīmēn ye yen luui cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luōidiē ku kāk ya piōc muk nhīm akōlakōl. Ku wek aa kāk cī piōc tēnē kōc cī gam, kāk ca ke nīc tēnē kōc kōk ku nyuōth ke we, buōth yiic. ³ Ku awiēc bāk nīc lōn Raan cī lōc ku dōc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cī lōc ku dōc nhom. ⁴ Kēya, mony ē rōōk, tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke cī yenhom kum, ee Raan cī lōc ku dōc rac guōp. ⁵ Ku tin ē rōōk tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke kēc yenhom kum ē muōnyde rac guōp, athōn ke tin cī muut nhom bī rac guōp. ⁶ Na cīi tik yenhom ye kum, tē rōōk kōc, ke ye rac guōp cīmēn tin cī muut nhom. Kēya, adhīl yenhom kum. ⁷ Moc aciī yenhom kum rin aci Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cōl athōn kek ye. Ku athēk tik tēnē moc aye nyuōth lōn cī ye looi ke cīt moc. ⁸ Rin acīn kē cīi Nhialic lōōm tēnē tik bī yen moc cōk, ee tik yen aci cōk kē cī lōōm tēnē moc. ⁹ Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc. ¹⁰ Kēya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhīl yenhom kum bī nyuōth lōn tō yen moc cōk. ¹¹ Ku cīt lōn ye yok kōc cī mat kek Bēny, tik acie kē puōl yic tēnē moc cīmēn ye moc kē cīi yic puōl tēnē tik. ¹² Ee yic, ee lōm ē moc yen aci lōōm bī ke tik cak ku ē yic aya, lōn ē tik yen ē moc dhiēth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cī kēriēc ēbēn cak.

¹³ Takkē yic, kek we ē rōt lōn puōth yen bī tik rōōk tēnē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōōk kōc juēc thīn. ¹⁴ Aye ciēn nyooth lōn bēr nhīm nhom apēi aaci path ke moc. ¹⁵ Ku tēn tik ē kēn dhēn. Nhiēm bāar aci Nhialic gām ye bī ya kēn yen yenhom kum. ¹⁶ Ku na le raan ye tak lōn wēt luēl acie yic, ke yen ku akuut kōc cī wēt Nhialic gam, yok aa cīn tēdēt ye yok Nhialic duōr thīn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷ Wek aa cā bī leec wēl lēk we kē yiic, rin tē rēm wek bāk Nhialic door, kārēc yakē ke looi kek aa juēc tēn kēpuōth yakē ke looi.

¹⁸ Tuen, aci kōc kōk lēk ya lōn tē rēm wek,

wek aa weyiic tek. Ku acie wët tök yen yakë lueel. Ku kënë alëu bī ya yic. ¹⁹ Ee tēde, alëukë bāk weyiic tek ē kamkun rin bī kōc luel yic ŋic. ²⁰ Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cōk alōn ye wek ye tak lōn ē yen kē cī Bēny dōr looi kam kōc yen camkē, ka cie yic. ²¹ Rin tē mīth wek, wek aye ŋek mīth ē rot ke we cī rōt tit. Kōc kōk aa rēer ke ŋek cōk ku wīet kōc kōk. ²² Cīenkē nhīm bēi ye wek mīth thīn ku dēkkē thīn? Aye akut kōc cī gam yen yakē bēn rac guōp, ku guōtkē kōc cīn kājuēc nyīn? Yakē tak yenō ba lueel tēnē we rin luoi cīt kēnē? Ba we leec? Acā kōŋ looi acīn.

²³ Rin ŋen acī piōōc yōk tēnē Bēny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lōn Bēny Jethu, ee wēer wāar bī ye luōm, ee cā ayup lōōm, ²⁴ nawēn cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guāpdiē cī looi riēnkun. Camkē ayum kēnē bī wek ŋen aa tak.” ²⁵ Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduŋ cī thiāŋ muōn abiēc ku lueel, “Aduŋ muōn abiēc kēnē ē dōr yam kek Nhialic cī thany riēmdiē. Tē dek wek ye, luōikē kēya bī wek ŋen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ē Bēny lueel, yet akōl bī yen bēn dhuk tē cēm wek ayum kēnē ku dēkkē muōn abiēc aduōk yic. ²⁷ Kēya, na cam raan ayum Bēny ku dēk aduŋ muōn abiēc yic, dhēl yen ye dhōl guōp, ke yeen ala guōp awuōc, rin cī yen adumuōōm looi tēnē guōp ku riēm ē Bēny. ²⁸ Raan adhīl yepuōu kaŋ caath kārēc cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduōk yic. ²⁹ Na cam raan ayup ku dēk aduōk yic, ku cī tēden ye kek tök thīn kek guōp ē Bēny yīk yenhōm bī ŋic, ka bī Nhialic tēm awuōc tē cēm yen ayup ku dēk aduōk yic. ³⁰ Yen ē kē cī kōc juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōc juēc. ³¹ Na kōŋku yopuōth wīc kārēc cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bēny yō awuōc. ³² Ku luk aye Bēny looi ku tēm yō awuōc, rin na nhiāk la piny thōk ke Nhialic cī yō tēm awuōc kek kōc pīnyinhōm ēbēn.

³³ Kēya, miēthakāi cī gam, tē mēt wek wenhīm bāk mīth, ke we ye rōt tiit. ³⁴ Ku na le raan ŋek cōk, ka dhīl mīth baai rin bī Nhialic we cī tēm awuōc, rin cī wek rōt ye

tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē yeet ŋen tēnē we.

12

Miōc Wēi Nhialic

¹ Ēmēn, awiēc ba jam miōc ye yōk tēnē Wēi Nhialic. Awiēc bāk yith ŋic rin ē kākā miēthakāi cī gam. ² Anjēckē, wāar ye wek kōc cie Nhialic ē door, wek aa we cī muōr dhōl juēc bāk ke aa door jak cī kiēt. ³ Awiēc bāk ŋic lōn acīn raan ye Wēi Nhialic cōk puōu, lēu ye bī Jethu lēk guōp wēl rēc. Ku acīn raan la riēl bī lueel lōn ye Jethu Bēny tē kēc Wēi Nhialic ye tāau yepuōu.

⁴ Miōc juēc cī thōŋ aatō thīn, ku ee Wēi Nhialic tōŋē yen ē ke gam. ⁵ Kōc aa luui dhōl juēc, ku ē Bāny tök yen aye kē luōi. ⁶ Miōc juēc cī thōŋ ye kōc luui aatō thīn, ku ē Nhialic tōŋ yen ē ke gām raan ēbēn rin luōiden wīc. ⁷ Nhialic ē raan gām kē ye raan ye ŋic lōn rēer Wēi Nhialic kek ye, ku bī luōi bī yen akut kōc cī gam kony. ⁸ Wēi Nhialic ē raan tök gām ŋiēc kōŋ. Ku Wēi Nhialic tōŋ kēnē, ee raan dēt looi bī kōc aa lēk kājuēc ŋic bō tēnē Nhialic. ⁹ Wēi Nhialic tōŋē, ee raan yīek riēl bī yen Raan cī lōc ku dōc gam apēl. Ku yīk raan dēt riēl ē yen kōc tuany kony. ¹⁰ Wēi Nhialic ē raan gām riēl bī yen kāk jāŋ gōi aa looi. Ku gēm raan dēt riēl ē yen wēt Nhialic lēk kōc. Ku raan dēt ke riēl ē yen miōc bō tēnē Wēi Nhialic, ku kōk cie bēn tēnē ye tek thook. Ee raan yīek riēl bī jam thok kōk, ku gēm raan dēt riēl bī kāk cī lueel thok kōk teet yīic. ¹¹ Ku ē Wēi Nhialic tōŋ kēnē yen ē kākā gam ēbēn tēcīt tē wīc yen ye thīn. Ee ŋek gām miōc cī thōŋ kek miōc ē ŋek.

Guōp ala yic kājuēc

¹² Guōp Raan cī lōc ku dōc ē guāp tök la yic kājuēc, cīmēn guōp raan la yic kājuēc. ¹³ Kēlā aya, yook ēbēn ke yō ye kōc Judeo, tēdē ke yō ye kōc cie kōc Judeo. Tēdē ke yō ye kōc lāau nhīm, tēdē ke yō ye aloony. Wēi Nhialic acī ŋek kamkua a muōc nhom ku arēer kek yō, ku acī yō looi buk aa baŋ guōp Raan cī lōc ku dōc.

¹⁴ Ku guōp acie abaŋ tök, ala yic abēk juēc. ¹⁵ Tēdē na lueel cōk ēlā, “Rin cī ŋen ye cin, ŋen acie abaŋ ē guōp.” Ka cī kēnē ye looi, bī

cii ye aban̄ ē guōp. ¹⁶ Tēdē ke lueel yic ēlā, “Rin cii ɣen ye nyin, ɣen acie aban̄ ē guōp.” Ka cii kēnē ye looi aya bī cii ye aban̄ ē guōp. ¹⁷ Na guōp ēbēn ye nyin, ke ye piŋ kēdē? Ku na guōp ye yic yetōk, ke ye nōr kēdē? ¹⁸ Ku yic akīn, Nhialic acī abēk cii thōŋ tāau guāp tōk yic tēcīt tē wic yen ye thīn. ¹⁹ Na ye aban̄ tōk yen tō thīn ē rot, nūōt acīn guōp. ²⁰ Ku yic akīn, abēk juēc aatō thīn ku guōp ee tōk.

²¹ Kēya, acii nyin lēu bī lueel tēnē cin ēlā, “Yin acā wic.” Ku acii nhom luel tēnē cōk, “Wek aacā wic!” ²² Ku yic akīn, abēk guōp ye tak ciēt ke cii ril, aacii dhil liu thīn. ²³ Ku abēk guōp ye yōk ke cīn luoi ye ke kuēc nhīm, kek aa yeku nīec muk apath. Ku guōp alōŋ cie nyuōth ē path, aye nīec kum. ²⁴ Ku guōp alōŋ cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acā abēk ē guōp cii ke looi bīk aa guāp tōk ēbēn, ku acā abēk ē guōp cii ke ē kuēc nhīm looi bī ya kek kādīt apēi. ²⁵ Kēya, guōp ē tōk acii yeyic ē tek, ku abēkken cii thōŋ aa rōt kuony kamken. ²⁶ Na rem guōp aban̄ tōk, ka abēk kōk ē guōp aacii la lēŋ aya. Na lec aban̄ tōk, ka abēk kōk aa mit puōth kek ye ē tōk.

²⁷ Week ēbēn wek aa guōp Raan cī lōc ku dōc, ku ŋek kamkun aban̄ guāpde. ²⁸ Akut kōc cī gam yic, Nhialic acā atuuc tōu tuen̄. Ku bō kōc wēl Nhialic luēl kecōk. Ku bō kōc ē piōōc. Ku kōc la riel ē luui kāk jāŋ gōi. Ku bō kōc la riel ye kek kōc tuany kony bīk pial. Ku kōc ē kōc kony, ku kōc mac kōc, ku kōc jam thok kōk. ²⁹ Keek acie atuuc ēbēn, ku aacie kōc lēk wēt Nhialic ēbēn, ku aacie kōc ē piōōc ēbēn. Acie raan ēbēn yen la riel ē yen luui kāk kōc gōi, ³⁰ tēdē acie raan ēbēn yen la riel ye yen kōc tuany kony bīk ben pial, tēdē acie raan ēbēn yen jam thok kōk, tēdē acie raan ēbēn yen la riel bī kāk cī lueel thok kōk teet yiic. ³¹ Wēlkē wepuōth miōc kek dīt apēi. Ku miōc path kamken ēbēn akīn.

13

Nhiēr

¹ Alēu ba jam thok kōk, ayī thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiēr tēnē ɣa, ke ɣen acīt raan loi duōt, tēdē ke ɣen athōŋ kek lōnh guōt ē path. ² Na ba la riel ye ɣen kōc nīec lēk wēt Nhialic. Ayī nīēc ye ɣen kāk ye

moony deet yiic. Ayī lōn ba la gam ril apēi tēnē Nhialic, lēu ɣen ye ba gat yōk bīk rōt nyoon̄ tē rēer kek thīn. Ku na ciēn nhiēr ke ɣen ē raan cīn kē ya lēu acīn. ³ Na gam ba kāk tō ke ɣen ēbēn tek tēnē kōc ŋōŋ, ku gam rot bī ɣen cuat mēec, ku na ciēn nhiēr ka cīn kē kony tēnē ɣa.

⁴ Nhiēr ē lōn bī raan kērac guum ku lir puōu, acie tiēl ku nhiaam. ⁵ Nhiēr acie kuōc ē wēl ku acie cōk ku acie thōōk ē puōu. Raan la nhiēr acie kērec cī luoi ye ē muk nhom. ⁶ Kōc la nhiēr cīt nhiēr kōc cī gam, aacii puōth dhil miēt tē looi kārēc, ku aa ye yic cōl aa mit puōth. ⁷ Nhiēr ē ɣo cōl agum kēriēc ēbēn, ku ē ɣo cōl amuk gamda kuat kāk loi rōt yiic, ku cōl ɣo aŋōth Nhialic ku cuk yit.

⁸ Nhiēr ē rēer thīn akōlakōl, ku miōc kōk cīmēn luel wēt Nhialic, ku jam thok kōk ku nīēc ē kāŋ, kākā ēbēn aa rēer ku bīk liu. ⁹ Rin miōcdan ye ɣok kāŋ nīc arēer ke ye abak, ku riel ye ɣok wēt Nhialic luēl a bak aya. ¹⁰ Ku na la kē cie abak bēn, ke kēnē abak acii ben wic.

¹¹ ɣon ye ɣen meth, ɣen a ɣa ye jam cīmēn meth ku tāk cīmēn meth, ku emēn ye ɣen raandīt, ɣen acie bēn luui cīmēn meth. ¹² Kē yeku tiŋ emēn acīt mēn dhie ye raan rot tiŋ macar la nyin durdur yic. Ku akōl dēt ɣok aabī kēriēc ēbēn tiŋ apath. Ku emēn ɣen acii kēriēc ēbēn nīc, ku aa ba nīc ēbēn cīmēn tē nīc Nhialic ɣa thīn.

¹³ Ku emēn gam ku ŋōth ku nhiēr aatō thīn, ku kēdīt ke ēbēn ē nhiēr.

14

Wēl juēc rin miōc Wēi Nhialic

¹ Ee nhiēr yen adhiēlkē yiēk wepuōth apēi, ku tāaukē wepuōth miōc ye yōk tēnē Wēi Nhialic, cīmēn miōcdīt kōc yiēk riel bīk wēt Nhialic luēl. ² Raan jam thon̄ cii kōc kōk nīc ē Nhialic yen aye yen jam tēnē ye, acie kōc kōk rin acīn raan wētde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cii ke nīc. ³ Ku raan wēt Nhialic luēl ē jam tēnē kōc, ku wēlke aa kōc kony ku deetkē kōc puōth bīk rēer apath. ⁴ Raan jam thok cīn kōc ke piŋ ē yen rot kony yetōk. Ku raan wēt Nhialic luēl, akut kōc cī gam kony ēbēn.

⁵ Alëu ba nhiaar tē ye wek ëbën jam thok cîn kəc n̄ic ke. Ku anhiaar ap̄ei bāk la miöc ye wek wēt bō tēnē Nhialic lueel. Rin raan wēt ē Nhialic lueel aloi kēpath ap̄ei tēnē raan ē jam thok cîn kəc n̄ic ke, na cie kēya, ka dhil la raan tet wël ye lueel yiic rin bī akut kəc cī gam kony. ⁶ Kēya, tē le yēn bēn tēnē we miēthakāi cī gam, yēñō ba kuöny we tē ye yēn jam thok cīi ke ye piñ? Acīn kēdāñ. Ku ē bī piath tē lēk yēn we wēt cī Nhialic nyuōth ya, ku tē piöc yēn n̄iēc ē kāñ cī Nhialic gam ya. ⁷ Ku kēlā aya, kāk cîn yiic wël ye ke piñ tē gut ke cīmēn lōr ku thom, na cīi raan ke gut tēcīt tē wīc bī rōlden nyooth, ke kəc piñ bī kēn yēn wīc bī looi n̄ic kēdē? ⁸ Ku na cīi raan lōr ē tōñ gut tēcīt tē ye n̄iēc ye, ke kəc bī rōt guir kēdē bīk la tōñ? ⁹ Ku kēlā aya, bī raan dēt wēt lēk kəc ē thok kək deet yic kēdē tē cīi yēn la gēi? Yīn abī ciēt raan jam alir yic ē path. ¹⁰ Thok juēc cīi thōñ aatō pinynhom, ku acīn thon tōñ cīi kēde ye deet yic. ¹¹ Ku na cā thon jīēm raan ye deet yic, ke raan jam ē thon kēnē ē raan kuat dēt tēnē yēn, ku yēn ē raan kuat dēt tēnē ye. ¹² Ku cīt lōn wīc wek ye ap̄ei bāk riel ye Wēi Nhialic gām kəc yök, dhiēlkē them kam kākək yiic ëbën bāk riel ye ke kəc cī gam kony, kuany.

¹³ Kēya, raan jam thon cīi kəc kək ye deet yic, adhīl rōök bī la riel teet yēn wël ye lueel yiic. ¹⁴ Rin na rōök kēlā aya thon cā n̄ic, ke Wēi Nhialic arōök aya yapuōu, ku nhiamdiē acīn kēpuōth looi. ¹⁵ Na ye tēde kan, ke yēñō ba dhiel looi? Yēn abī rōök ku wak yapuōu ku nhiamdiē kedhie. ¹⁶ Tē leec yīn Nhialic yīpuōu ē rot, thon kuc raan dēt bī rōök ya gam kēdē, “Yenakan.” Rin kuc yēn kē ye lueel? ¹⁷ Na cək lēcdun tēnē Nhialic piath ap̄ei, ke yīn acie raan dēt ē kony acīn.

¹⁸ Yēn alec Nhialic rin ye yēn jam thok juēc cīi n̄ic wār yēn we ëbën. ¹⁹ Ku tēn amat kəc cī gam, aya wīc ap̄ei ba jam wël lik lēu bī ke deet yiic rin bī yēn kəc kək piöc, tēn tē bī yēn jam wël juēc cîn kəc ē ke piñ.

²⁰ Miēthakāi, kəc cī gam, pālke kē ye wek tak cīmēn mīth. Yakē tak cīmēn kəc cī nhīim bak ku bāk gup ciēn awuöc cīmēn mīthkor cīn awuöc yekē looi. ²¹ Acī gōt athör theēr wël Nhialic yic ëlā, “Yēn abī kəc ē jam thok cîn kəc n̄ic keek

cəl ajam tēnē kackiē, ku na cək kē looi kēya, ke keek aa ñot ke cīi wētdiē bī piñ.” Acī Bēny lueel.

²² Kēya, miöc ye kəc jam thok kək, acie kīn kəc cī gam, ee kīn riel Nhialic nyuōth tēnē kəc kēc gam. Ku miöc ye wēt Nhialic lueel, ee kē ye kəc cī gam kony, acie kē ye kəc kēc gam kony. ²³ Na mat kəc cī gam kenhīim ëbën ku rekkē jam yic thok cīi thōñ, ku bō kəc kēc kāñ deet ku kəc kēc gam, ke cīk bī lueel lōn cī jōñrac ke dām? ²⁴ Ku na bō kəc kēc kāñ deet ku kəc kēc gam, tē lēk wek kəc wēt Nhialic, ka bī raan yök ē rot lōn le yēn guöp adumuööm tē piñ yēn ē wēlkā. Abī wël cī piñ cəl an̄ic kē cī wuöc. ²⁵ Ku wēt Nhialic abī kākken ye tak yepuōu cəl an̄ic kəc kək. Ku abī yēnhom guöt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arēēr kek we ayic!”

Käpuōth ye looi tē rōök kəc

²⁶ Yēñō ba jāl lueel miēthakāi cī gam? Tē mēt wek wenhīim bāk Nhialic door, raan tōk ee waak ket ku piöc n̄ek. Ku luel raan dēt kāk cī nyuōth ye, ku war raan dēt wēt cī lueel ē thon dēt yic. Kākka aaye looi ëbën bīk akut kəc cī gam kony. ²⁷ Kəc jam weyiic ē thok kək cīi n̄ic tē mēt wek wenhīim, acīi kəc karou ayī kəc kadiāk wan thook. Wek aa dhil n̄ek ajam ē n̄ek cök, ku raan war wētdun lēkkē kəc yic, adhīl tō thīn. ²⁸ Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thon cie piñ kəc kək abīt ku jīēm yepuōu ē rot tēnē Nhialic. ²⁹ Calkē kəc karou, tēdē kəc kadiāk cī Nhialic gām wētde, aa lēk kəc. Ku kəc kək akut, kəc cī gam aa bit bīk kē luel dōt yic kepuōth. ³⁰ Ku na bīi Nhialic wēt raan cī nyuc amat yic puōu, ke raan jam akāac. ³¹ Calkē raan tōk aye jam ku ben n̄ek la yecök, rin bī raan ëbën piöc ku deet ē puōu. ³² Raan jam, lēk kəc wēt Nhialic adhīl n̄ic yēnhom bī kōc ku ben raan dēt pāl jam, ³³ rin awīc Nhialic buk aa jam ke n̄ek ē n̄ek cök, ku cuk ye tēēr ē kamkua.

Tē mēt akut kəc cī gam yēnhom tēden ye kek rōök thīn, ³⁴ ke diäär aacīi pāl bīk jam. Keek aa dhil biēt ku piñkē. Aa dhil tō rōör cök cīt tē yeku yök ye ke cī gōt lōñ kəc Judeo yic. ³⁵ Na le kē wīckē bīk deet yic, ka dhil

röörken thiëec tē cī kek dhuk baai. Rin acīi path bī tik jam amat akut kōc cī gam yic.

³⁶ Nadē ke ye wek we bīi wēt ē Nhialic thīn? Nadē ke ye we wepēc yen bīi yen?

³⁷ Na ye raan tak lōn ye yen raan kāk Nhialic tīn, tēdē ke ye Wēi Nhialic nyuōth, ka dhil nīc lōn kāk gāt ke aa kāk bō tēnē Bēny.

³⁸ Na ye kākā dhōl yiic, ke duōkkē ye kuēec nhom.

³⁹ Kēya, miēthakāi cī gam, tāaukē wepuōth kāk bī Nhialic nyuōth we yiic bāk ke aa lēk kōc, ku duōkkē kōc kōk cī gam jam thok kōk, ye gēl bīk cīi jam. ⁴⁰ Wek aa dhil kēriēec ēbēn looi dhēl la cōk.

15

Jethu acī jōt ran yic

¹ Ēmēn miēthakāi cī gam, wek aa ba bēn lēk rin Wēt Puōth Yam ya lēk we, wēt cāk yōk ku yen cāk gam wepuōth ēbēn. ² Wēt ya lēk we, ku yen bī we luōk aya tē muk wek ye cīt tē cī yen ye lēk we thīn, ka bī ciēn wēt puōth cāk gam, tē cīi yen ye yic.

³ Yen acī wēt thiek yic apēi yōk ku lēk we. Wēt cī Raan cī lōc ku dōc thou rin adumuōmkua. Cīt tē cī gāt ye athōr thēer wēl Nhialic yic. ⁴ Acīk thiōk ku yeen acī Nhialic jōt thou yic nīn kadiāk cōk bī bēn pīr, cīt tē cī gāt ye athōr thēer wēl Nhialic yic. ⁵ Ku nyuth rot Pīter ku jōl atuuc kathiāār ku rou. ⁶ Ku ben rot nyuōth tēnē kōc juēc wār kōc buōt kadhiēc, kōcken ye buōth cōk, kōc nōt ke pīir kōc juēc, cāk alōn cī kōc kōk thou. ⁷ Ku ben rot nyuōth Jemith ku jōl rot bēn nyuōth atuuc ēbēn.

⁸ Ku jōl rot nyuōth yen ciēen cīmēn raan lōk dhiēeth ciēen. ⁹ Rin ē yen akoor tēnē atuuc ēbēn, aya yōk acīi path bī yen a cōl yen atuuc rin yen acī kōc akut, kōc cī gam jōōr, ku cal ke aa gum apēi. ¹⁰ Ku dhēēn ē Nhialic acā cōl acīt kēnē akōlē. Ku dhēēn cī gām yen akēc nhom dēer piny. Yen acī luui apēi luoi wār yen atuuc kōk, ku acie riēldiē ē rot, ee miōc cī Nhialic gām ya yen alēu yen ē luoi kēnē. ¹¹ Kēya, na ye wēt kēnē yen ya lēk kōc, tēdē ke ye yen lēk atuuc kōk kōc aya, ke yen ē wēt tōn le yōk tuēn ke lēkku kōc, ku ē yen acāk gam.

Kōc cī gam aabī rōt jōt rēn yiic

¹² Na ye lēk kōc lōn cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, ke yenō ye kōc kōk ē kamkun ye lueel lōn cīi kōc cī thou bī jōt bīk bēn pīr? ¹³ Na ye wēt yekē lueel yic, lōn cīn yen raan cīi jōt ē thou yic, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jōt ē thou yic aya. ¹⁴ Ku na Raan cī lōc ku dōc kēc jōt ran yic, ke wēt yeku lēk kōc ku gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc acīn wētde yic. ¹⁵ Ku dēt aya abī nyooth lōn lueel yōk lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lōn cī yen Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic. Ku na ye yic lōn kēc kōc cī thou jōt bīk bēn pīr, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic. ¹⁶ Rin na kēc kōc cī thou jōt, ke Raan cī lōc ku dōc akēc jōt aya. ¹⁷ Na Nhialic kēc Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, ka cīn kē kuny gamdun we tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku adumuōmkun aa nōt ke kēc pāl piny. ¹⁸ Na Raan cī lōc ku dōc kēc jōt thou yic, ke wētde yic aya, abī ciēt lōn cī kōc cī gam ku aacī thou, aa kōc nōt ke rēer adumuōm yic. ¹⁹ Na yeku nōōth lōn bī Raan cī lōc ku dōc yō kony pīr akōlē yic ē rot, ku acie pīr akōlriēec ēbēn, ke yōk aabī kuat raan tō pinynhom ēbēn yic nēer ē rienkua.

²⁰ Ku yic ē kē cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic bī nyuōth lōn bī yen kōc cī thou jōt aya. ²¹ Cīmēn ye kōc thou rin kēwāār cī raan tōk looi, ke kōc aabī rōt jōt thou yic aya rin kē cī raan dēt looi. ²² Cīmēn wāthēer ye kōc thou rin ye kōc tōk kek Adam, ke yeen aya kōc aabī jōt bīk pīr rin cī kek mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²³ Ku nēk abī la akōlden bī ye jōt thou yic. Raan cī lōc ku dōc yen acī kan jōt thou yic, ku kacke aabī jōt akōl le yen dhuk. ²⁴ Ku thōk ē piny abī jāl bēn, ku Raan cī lōc ku dōc, abī jak ril pinynhom kek kacken rac ēbēn, ku gēm Bāāny tēnē Wun Nhialic. ²⁵ Rin Raan cī lōc ku dōc adhīl mac yet akōl bī Nhialic kōc ater ēbēn gōōk ku bīi ke yecōk. ²⁶ Raan ater bī jāl gōōk ciēen ee thou.

²⁷ Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Nhialic acī kēriēec ēbēn tāau yecōk.” Alēu bī deet yic lōn, kēriēec ēbēn, ye lueelkā, Nhialic guōp aliu ē kākā yiic rin ee yen Raan cī lōc ku dōc looi bī kāj mac ēbēn.

28 Ku na cī kēriēec ēbēn tāau Raan cī lōc ku dōc cōk, ke yeen nhom yen Raan cī lōc ku dōc abī rot tāau Nhialic cōk, yen raan kēriēec ēbēn looi bik tō yecōk, ku Nhialic yen abī kēriēec ēbēn jāl mac.

29 Takku emēn kōc ye muōc nhīm rin kōc cī thou. Yenō yakē nōōth? Ye kēpiath nō ye kōc ye muōc nhīm rin kōc cī thou looi tē cī Nhialic kōc cī thou ē jōt bik ben pīr? 30 Na cī kōc cī thou rōt ē ben jōt, ke yenō ye yok yonhīm rāam akōlakōl kē ye yok thou yōk thīn. 31 Miēthakāi cī gam, thou ē ya tiēet piny akōlakōl. Yen akuēē, yen aluel yic rin ee kēnē ē nhiaamdiē ē rienkun, lōn cī yok rōt mat kek Raan cī lōc ku dōc Jethu Krītho Bānyda, ee piēda yic. 32 Yenō ca yōk thīn wāar thēr yen kek kōc cīt lāai Epethuth? Na kōc cī thou cie jōt bik ben pīr, ke yo mīthku ku dēkku, nhiāk yok aabī thou. 33 Duk rot cōl amār, “Na ye cath ke kōc rēc, ka rēc yī ba ciēt ke.” 34 Yakē niēc tak ku pālke dhōlkun adumuōm. Ee yār guōp rin kōc kōk weyiic aa kuc Nhialic.

Guōp cī rot jōt ran yic

35 Raan dēt abī thiēc ēlā, “Bī Nhialic kōc cī thou jōt kēdē bik ben pīr? Ye guōp yīndē bī tō ke ke?” 36 Yenō thiēc wek kēlā! Tē com yīn kōu, ku cī yic kōn pāt bī ciēt kē cī thou ka cī cil. 37 Ku kē ye com ē kōu ē path cīmēn kōu ē rap ku kāk kōk, acie kool rap yen ye com bī ben dīt. 38 Nhialic ē kōu gām guōp cī lōc ye. Ee kuat kōu gām guōpden path ke ye.

39 Gup kāk pīr ēbēn aacī thōn. Kōc aa la guāpden ē rōt, lāai aa la guāpden ē rōt, diēt aa la guāpden ē rōt, ku rec aa la guāpden ē rōt aya.

40 Ala gup tō nhial ku gup tō pinynhom, ku dhēēn rēer kek gup tō nhial acī rēer ke gup tō pinynhom. 41 Akōl ala dhēēnde ē rot, pēei ala dhēēnde ē rot ku kuēl aa la dhēēnden ē rōt. Ku kam ē kuēl, kuēl kōk aa la dhēēnden ē rōt aya.

42 Abī ciēt ē kēnē tē le Nhialic kōc cī thou jōt bik pīr. Tē cī guōp thiōk ka dhiāth bī ya tiōp, ku tē jōt ye, ka cī ben thou ku cī ben dhiāth. 43 Tē cī guōp thiōk, ka cī riāak ku cīn dhēēn ku riel. Tē jōt Nhialic ye, ka bī dhēn ku ril. 44 Tē cī ye thiōk, ke ye guōp

pinynhom tēn, tē jōt ye, ka bī ya guōp ye Wēi Nhialic gām pīr. Cīt lōn tō guōp pinynhom thīn, guōp pan Nhialic atō thīn aya. 45 Rin acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Raan tuēn Adam ēcī cak ku bī pīr, ku Adam ciēēn ē pīr wēi gam.” 46 Acie guōp pan Nhialic yen kōn bēn ē guōp pinynhom. 47 Adam tuēn ē cak ē tiōp, ku Adam dēētē ē bō nhial. 48 Kōc pinynhom aa thōn kek raan wāar cak tiōp, ku kōc ē kōc nhial aa thōn kek raan bō nhial. 49 Emēn yok aa thōn kek raan cī looi ē tiōp, ku akōldā yok aabī thōn kek raan bō nhial.

50 Miēthakāi cī gam, awiēc bāk nīc lōn gupkuan la yīc adiōn ku riēm aabī riāak piny ran yic. Aacī rōt bī mat ē bāany Nhialic yic, bāany rēer thīn akōlriēc. 51 Wek aa ba lēk kē cak nīc thēer ku bāk deet yic emēn. Acie yo ēbēn yok bī thou, yook ēbēn yok aabī yīk guōp ē yam. 52 Abī rot looi kaam thīn koor ē path. Tē pīn kēcīt kan yic akōldā thōōk piny, Nhialic abī kōc cī thou jōt bik pīr. Yok aabī waar ēbēn buk cī ben thou. 53 Gupkuan cī thou ku riēēkkē ē ran yic, aabī waar gup cie thou, gup cie riāak ran yic. Ku yok kōc pīr yok aabī gām gup cie thou. 54 Tē le kēnē rot looi, gupkuan ē thou ku riēēkkē aabī waar bik cī ben aa thou, ke wēl Nhialic cī gōt thēer aabī kenhīm jāl tiēēn,

“Riel ē thou acī liu, thou acī gōōk papot!”

55 “Yīn thou, riēdu ako? Yīn thou, riēdun yīn yo gōōk ē yīn kōc nōk ako?”

56 Thou ee riēden yen kōc nōk yōk tēnē adumuōm, ku adumuōm ee riēde yōk tēnē lōn. 57 Yok aa dhil Nhialic leec, rin cī yen yo cōl ayōk riel ye yok adumuōm ku thuōu tiaam, rin kē cī Bānyda Jethu Krītho looi.

58 Kēya, miēthakāi cī gam, muōkkē gamdun apath guōmkē. Yakē luui akōlakōl rin Bēny, rin anjēckē acīn kuat luoi yakē looi rin Bēny bī nhom kan dēer piny ē path.

16

Wēu ye juaar rin kōc cī gam Judia

1 Awiēc ba jam rin wēu wiēc kē bāk ke juaar rin bī wek kōc cī gam Judia kony. Wek aa dhil kē ca lēk akuut kōc cī gam

Galatia looi. ² Nek ë kamkun adhil wëëu atöüu təcit tən akuenden bi lëu aköl Nhialic thok ebën, rin bi ciën wëëu ben kuööt yiic aköl bi yen bën. ³ Na la bën ke yen abä athöör gäm kockun cäk kuany, ku lëk kóc Jeruthalem lön kockä aa kóc yëth wëëu cık juaar tənë we. ⁴ Na peth tənë ya ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ya.

Të ci Paulo guiër kényde

⁵ Yen abi jäl bën tənë we tē ci yen kan tēek Mathedonia, rin aca guiir ba tēek thün. ⁶ Aya yök yen abi lök ya la rēer kek we, tēdē yen abi rut thöl, ku wek aa bä kuony la kénydië yic kuat tē le yen thün. ⁷ Acä wïc ba we tñj ë path emën ku bar tuen. Aya njöth ciët ya bi rēer apēi kek we tē pël Bëny ye bi rot looi.

⁸ Yen abi rēer Epethuth ë tən yet aköl Yan Ayup cın yic luou, ⁹ rin yen ala kē luoui ke dīt tən apēi, cök alön cii kóc juēc kē luoui wïc.

¹⁰ Na bö Timothī, ke nyuöthkē ye lön acin kē bi ye cöl ariöc tē rēer yen kek we, rin alui rin Bëny cimen luui yen rin Bëny aya. ¹¹ Acin raan ë kamkun yöñ Timothī guöp. Kuonykē bi dhölde tēek apath bi dhuk tənë ya ke puöl guöp, rin anääth bi dhuk kek miethakäi ci gam luui yok ke ë tök.

¹² Emën, rin wämääth Apolo, aca ya yöök bi la tənë we kek miethakäi kök ci gam. Ku acii wïc bi la tənë we emën, anot bi la tē lëu yen rot.

Wël ciën

¹³ Tiëerkē nhüim, kääckē ë cök gamdun yic, duökkē riöc, riëlkē puöth. ¹⁴ Wek aa dhil keriëc ebën looi kek nhier wepuöth. ¹⁵ Wek aa njic Ithipanath kek kacke, kek aa kóc ke kōñ wët Nhialic gam pandun Akaya ku yekē luui apēi rin kóc ë Nhialic. Wek aa läñ, miethakäi, ¹⁶ bāk kóc cīt kakkä theek ku raan dēt rot māt thün bi luui kek ke.

¹⁷ Yen amit puöu rin ci Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bën, keek aaci bën luui nyiendun wäär liiu wek. ¹⁸ Rin aacä bën cök puöu ku we aya. Dhiëlkē wët ye kockä lueel piñ.

Muöth ciën

¹⁹ Akuut kóc ci gam wun Athia aa we tuöc miäthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kóc

ci gam mat panden, aa we tuöc miäthden apēi rin Bëny. ²⁰ Miethakäi ci gam tō ë tən aa we muöth. Miäthkē röt ë kamkun muöth kóc ci gam.

²¹ Ee yen Paulo yen agät ë muöth kënë ë ciëndië.

²² Kuat raan cii Bëny nhia abī këräc yök. Bányda, bäär!

²³ Bi dhëëñ Bányda Jethu rēer ke we.

²⁴ Nhiërdië arëer kek we ebën rin Jethu Kritho.

Athör ë rou cî Paulo gät kəc gen Korinth Wët nhom

Athör ë rou tēnē kəc cî gam gen Korinth, ee gēt Paulo wäär cî wël wäac kam akut kəc cî gam kek ye. Kəc kək kam akut kəc cî gam yic aake ye Paulo lək guöp wël rəc apei. Ku acî Paulo nyuöth ke lön wïc yen ye bî ben döör ke ke, ku acî puöu miət apei wën cî yen rot looi.

Abañ tuen athöör yic, Paulo ë jam ciεnde kek akut kəc cî gam gen Korinth. Ku tēt ke kēn gēt yen athöör wäär ke tuc puöu apei. Ku lək ke miət ë piānde rin pəl ë wēt piny, ku döör kamken cî wël cî lək ke athör kēnē yic cəl aloi rot. Ku jəl lək akut kəc cî gam bīk kəc nōñ cî gam pan Judia aa kony ë puöu ebēn. Ku wën jəl wël wicke bī ke lueel thök, Paulo acî rot bēn kony tēnē kəc kək Korinth ye lueel lön kek atuuc ayic, ku lön cīi Paulo ye atuny la cök.

Käk tō thīn

Wët Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kəc cî gam gen Korinth
1:12–7:16

Kuöony rin kəc cî gam Judia 8:1–9:15

Paulo ë rot kony lön ë yen atuuc ayic
10:1–13:10

Thök ë wël 13:11-13

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, atuny Jethu Krītho ë wēt wïc Nhialic, ku wāmāathda Timothī ku tēnē akut kəc cî gam gen Korinth, ku tēnē kəc kək ë Nhialic ebēn rēēr pan Akaya.

² Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho we yiək dhēēñ ku döör.

Paulo ee Nhialic leec

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho. Yen ë Wādan līr puöu tēnē yo ku yen ë yo dēet puöth kārēc yiic akōlaköl. ⁴ Ee yo dēet puöth kārēc yo yök yiic, rin buk lēu aya buk kəc kək aa dēet puöth kāracken yiic. Aayeku ke dēet puöth cīt tē ye Nhialic yo dēet puöth thīn. ⁵ Ku cīt lön ye yok gum aya rin wēt Raan cī lōc ku dōc, yen ë tēde aya, Nhialic ë yo dēet puöth kājuēc ril yiic apei akōlaköl.

⁶ Na guumku, ke rin bī we dēet puöth ku luäk we, na dēet yopuöth ke rin bī we dēet puöth, ku gēm we riəl ye wek gum cīmēn tē ye yok kāñ guööm thīn aya. ⁷ Wek aa nōthku apei, rin anicku lön guum wek cīmēnda, kēya yok aabī dēet puöu rōm yodhie.

⁸ Miēthakāi, awīcku bāk kārēc cī yo yök wäär rēēr yok pan Athia ñic. Kārēc ke cuk yök aake dīt apei ciēt ke cuk bī lēu buk ke guum, yok aa yo cī yonhīim ñiēc wei ë piērda. ⁹ Acuk yök lön cīt yok kəc cī tēm thou. Ku kēnē acī rot looi bī nyuöth yo lön acie riēlda yen nōthku, ee riəl Nhialic raan kəc cī thou jōt. ¹⁰ Acī yo puööt bei kāk ke duēr yo nōk yiic, ku abī yo kony. Ku anōthku lön bī yen yo bēn kuöny bei, ¹¹ cīmēn cī wek yo kony ë rōökkun. Kēya, rōök juēc bī looi ë riēnkua aabī Nhialic dhuk nhīim ku dōc yo, ku kəc juēc aabī Nhialic leec rin kēpuöth cī looi tēnē yo.

Paulo acī kēnyde waar yic

¹² Anicku yopuöth kuat kāk yeku ke looi pinynhom ë tēn aa yeku ke looi puön yer cī Nhialic gām yo. Ku ë yen kēnē yo cəl anic rēēr kek we. Ku yen aloiku dhēēñ ë Nhialic, acie ñiēc kan tō ke raan. ¹³⁻¹⁴ Wek aa ya gät kāk lēukē bāk ke kueen ku dētkē keyiic. Ku na cək amēn cīi wek wēlkā ye dēet ebēn, ka ya nōöth lön not bī wek ke dēet yiic ebēn, rin na ye aköl le Bānyda Jethu dhuk ke wek aabī nhiam riēnkua cīmēn bī yok nhiam ë we.

¹⁵ Rin ñic yēn ye lön bī wek wēlkiē dēet, aca guiir tuen ba la tēnē we bāk dēt bēn yök. ¹⁶ Rin ë ca guiir ba tēēk tēnē we tē le yēn Mathedonia, ku tē le yēn dhuk aya, ku bāk ya cəl ala Judia. ¹⁷ Wäär guiir yēn kēnydiē kēya, ye nyooth lön cīi yēn ye wïc ba dhiel looi? Tē guiir yēn kē wiēc ba looi cā ye yiək yanhom? Tēdē ya ke guiir cīmēn kəc pinynhom ë tēn, kəc ye lueel, “Yēē,” Ku gokē lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸ Cīmēn ñic yok ye alanden lön Nhialic ë wētde tiēñ nhom, kē ca thōn we ēcie “Yēē,” tēdē ke ye “Yei.” ¹⁹ Rin Wēn Nhialic Jethu Krītho ye yok wētde lək we yok Thilath ku Timothī, ë kēc bēn ke ye puöu rou, ēcī bēn ke ye puöu tōk. ²⁰ Na cək la kājuēc cī Nhialic thōn ka tōk rin Raan cī lōc ku dōc, rin yen ë kāk cī

Nhialic ke thən tiēn nhīim. Ku ayeku lueel ē rienke, “Yenakan,” tē leec yok Nhialic. ²¹ Ee Nhialic yen ē ʔo looi ʔodhie buk aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc. Acī ʔo dōc, ²² ku yīk ʔo kīnden ye yok kacke, ku tēu Wēike ʔopuōth bī nyooth lōn ye yok kacken bī kāk cī tōu yok.

²³ Na ye lueth yen luēl, ke Nhialic abā tēm awuōc. Wēt kēc ʔen bēn la Korinth ē rin cī ʔen ye wīc ba we cōl aben gum. ²⁴ Acuk wīc buk we māc kē bāk gam. Anjicku lōn wek aa ril ē gamdun yic. Wek aa konyku ke rin miet ē piāndun.

2

¹ Kēya, aca bēn tak ba cī bō tēnē we rin bī ciēn kēreec dēt ben rot looi. ² Rin na cal we aa riāak puōth, ka cīn raan dēt cī dōn bī ʔen cōl amit puōu, rin aa wek aca rac puōth. ³ Ku cīt lōn yen tēnē cī ʔen we gāt athōōr thīn, ʔen acī bī bēn, rin aya yōk ke ʔa bī riāak ē puōu yōk, tē ʔa tak ke ʔa bī kē cōl ʔa amit puōu yōk thīn. Ee nīec alanden, kē bā cōl amit puōu abī we cōl amit puōth aya. ⁴ Wāār gēt ʔen we athōōr, ʔen a ʔa rem puōu apēi aba ʔa dhiau, ku kēn luōi acie lōn bī ʔen we rac puōth, ee rin bāk tē nīeer ʔen we thīn apēi nīc.

Pēl wēt piny tēnē raan cā awuōc looi

⁵ Na cī raan awuōc looi tēnē raan dēt, ka kēc looi tēnē ʔen ē rot, ee tēnē we rin acīt kē cī looi tēnē we cōk cī ye we ēbēn. (Aluēl kēlā rin acā wīc ba jam ē wēt kēnē yic apēi.) ⁶ Ee tēde yen tē cī kōc juēc kamkun raan kēnē wēt thīn. ⁷ Ēmēn kēya, wek aa dhil wēt pāl piny tēnē ye ku dētkē puōu rin bī puōu cī pēk wei bī jāl ē gam yic. ⁸ Kēya, wek aa yōk bāk cōl anīc lōn nīeer wek ye. ⁹ Wek aaca gāt athōr kēnē rin ē wiēc ba nīc lōn ye wek wēlkiēn ca lēk we gam ēbēn. ¹⁰ Na le raan tōn pēl wek wēt piny tēnē ye, ke ʔen apēl wēt piny tēnē ye aya, tē le yen awuōc cī looi dhīl pāl piny tēnē ye ayic. Aya looi ē riēnkun ke Raan cī lōc ku dōc daai kē tō ʔapuōu. ¹¹ ʔen ē kēnē looi rin bī Bēny jakreec riel cī yōk bī luōida rac, rin tēden yen luui thīn anjicku apēi.

Dīer ē Paulo gen Troath

¹² Wāār ʔēet ʔen gen Troath ba Wēt Puōth Yam ē Raan cī lōc ku dōc bēn lēk kōc, ke yōk lōn cī Bēny Jethu dhēl ē luōi ʔaany thok. ¹³ Ku ʔen ē ʔa cī dīer apēi rin kēc ʔen wāmāāth Tito yōk. Guō kōc tōn ku bar Mathedonia.

Riel ye yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc

¹⁴ Lecku Nhialic! Ee ʔook wat nhīim akōlakōl buk tiam rin Raan cī lōc ku dōc. Nhialic ē ʔo luōi bī nīēec rin Raan cī lōc ku dōc piny thōn yic ēbēn cīmēn miōk nīr apēi. ¹⁵ Rin yok aa cīt adōn nīr mit ye Raan cī lōc ku dōc gām Nhialic, adōn nīr ē thiēi piny kam kōc luēk Nhialic, ku kōc mār. ¹⁶ Tēnē kōc kōk ē ʔuāc rēec ē thou bēi, ku tēnē kōc kōk ē ʔuāc mit ē pīr bēi. Yeṇa lēk ye bī kēnē looi? ¹⁷ ʔok aacī cīt kōc juēc kōk wēt ē Nhialic looi bī kek aa la lim. ʔok aa wēt ē yic lueel ē Nhialic nhom, rin yok aa kōc Raan cī lōc ku dōc, ku ē Nhialic yen acī ʔo tooc.

3

Kōc lui ē Dōr Yam

¹ Yakē tak lōn yok aa ben rōt lēk we? Acie tēde. Kōc kōk athōr lōm tēnē we bī kek rōt la nyuōth kōc kōk, ku kōc kōc aa athōr bēi tēnē kōc kōk bī kek rōt bēn nyuōth we. Ku yok acie wīc athōr cīt kākā. ² Aa wek athōrdan yeku muk, cī gāt ʔopuōth bī raan ēbēn nīc ku kueen. ³ Wek aa cīt athōr bō tēnē Raan cī lōc ku dōc. Akēc Raan cī lōc ku dōc gāt galam, acī gāt Wēi ē Nhialic pīr. Akēc gāt aleel pat yiic kōth, acī gāt ʔopuōth.

⁴ Alēuku buk kākā lueel ke ʔo nīc Raan cī lōc ku dōc ē Nhialic nhom. ⁵ Acā lēu ba lueel lōn yok aa la riēda ē rōt ye yok Nhialic luōi. Riel ye yok ye luōi ayeku yōk tēnē ye. ⁶ Yen acī ʔo yīk riel ye yok kōc lui rin dōr ē yam kek ye, dōr ē Wēi cī cīt lōn cī gāt. Lōn cī gāt ee thou bēi tēnē kōc, ku Wēi ē pīr bēi.

⁷ Lōn ēcī gāt aleel pat yiic kōth, ku diik Nhialic ēcī rot nyuōth wāār gēm ye. Na cōk a wāār cī ruēl Nhialic yen cī Mothith paat piny bēn jāl amāāth, ke ʔot ril apēi bī kōc Itharel cī lēu bīk Mothith dōt. Kēya, na ye lōn thou bēi, tēnē kōc yen luui kōc yen bēn kek diikdīt cīt kēnē, ⁸ ke diik luōi Wēi cī bī dīt apēi! ⁹ Na ye lōn dōr thēer kōc cōl atēm

awuöc la diik, ke ye diikdüt yündë bī lōŋ dōör yam kōc cōl aala cōk tēnē Nhialic bēēi! ¹⁰ Ee yic, lōŋ dōör theēr acin kēpuōth bī ye thōōŋ kek lōŋ dōör yam. ¹¹ Na ye lōŋ dōör theēr cī guō bēn liu la diik, ke ye diikdüt yündë bī dōör yam cīi bī kaŋ liu bēēi!

¹² Yok aa cie riöc tē jīem yok rin le yok ŋōth lōŋ dōör yam la diikdüt akōlriēc ēbēn ¹³ Yok aacīi cīt Mothith wāār yenyin kum bī kōc Itharel diik Nhialic cīi ŋic tē jīel yen thīn amāāth. ¹⁴ Keek aake cī muōr puōth. Agut cīt ēmēn kēn ke cōl aacīi kāŋ ŋic aŋoot tē kueen kek athōr lōŋ theēr, kēn ke muōr puōth aŋot tō thīn. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan cī lōc ku dōc. ¹⁵ Agut cīt ēmēn gēt ŋen athōr, tē kueen kek lōŋ Mothith, kēn ke muōr puōth bīk kāŋ cīi ŋic aŋoot thīn. ¹⁶ Ku kēnē aye nyaai tē mēt raan rot Bēny. ¹⁷ Ku Bēny ye lueel ē wēlkā yīic ē Wēi. Ku tē rēer Wēi Bēny thīn, lāāu nhom ē tō thīn. ¹⁸ Diik Nhialic ayeku nyuōth rin cīn yen kēn yo muōr puōth. Ku Wēi Bēny ē yo looi ēbēn buk ciēt ye, ku diēkde ē rot juak, kēnē ē luoi Wēi ē Bēny.

4

Riel Nhialic gupkuan cīt tōny cī cuēc tiōp

¹ Kēya, yok aacie dhōr ē luoi kēnē rin ē Nhialic yen agēm ye yo ē lier piānde. ² Yok aacīi kuc buk kāk ye moony ku kāk kōc rac gup cīi ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kōc nhīim. Ku yen aye kek ye ŋic kepuōth ēbēn, yeku kōc yündë ē Nhialic nhom. ³ Na cīi kōc kōk Wēt Puōth Yam yeku lēk kōc ye deet yic, ka kōc cī puōth mār kek aacie ye ye deet yic. ⁴ Jōŋrac mac kōc piny kēnē ya akōl acī kōc kēc gam muōr puōth, ku bīk ruēl ē bēn tēnē Wēt Puōth Yam cīi ye tīŋ, wēt yam diik Raan cī lōc ku dōc yen cīt Nhialic guōp. ⁵ Yok aacīi kōc ye lēk rin bī yok rōt lueel, yok aa kōc lēk rin Jethu Krītho ke ye Bēny. Ku yook ke yo ye aloony tēnē we rin Jethu. ⁶ Nhialic yen luel ye athōr theēr yic ēlā, “Cōl ruēl aruel muōth yic.” Yen ē Nhialic tōōŋ cōl ruēl ŋiēc kaŋ aruel yopuōth bī yo nyuōth diik Nhialic ē ruēl Raan cī lōc ku dōc nyin.

⁷ Ku yok kōc la kēpuōth dūt kēnē, yok aa cīt tōōny cī cuēc ē tiōp. Ku ē rot looi kēya bī

nyuōth lōn riēdüt apēi ē bēn tēnē Nhialic, acie yo. ⁸ Yok aa kāk jōr yo yōk ku aacie yo ye rac. Na cōkku kē loiku kuc, ke yok aacie dhōr. ⁹ Yok aaye cōl agum, ku yok aa kēc Nhialic pāl wei. Yok aacīi nōk buk la naŋ piiny, ku yok aa kēc thou. ¹⁰ Kuat tē yeku tēēk ēbēn yok aa ciēt kōc bī nōk cīmēn Jethu. Kēya alēu kōc kōk bīk pīr Jethu tīŋ yōgup. ¹¹ Rin yok kōc pīr, yok aa rēer akōlakōl yo cīt kōc bī thou rin Jethu, rin bī piēde tīŋ guōpdan bī thou yic. ¹² Kēya, yok thou rin bī wek pīr.

¹³ Acī gōt athōr theēr wēl Nhialic yic ēlā, “Ųen ē jam rin cī ŋen gam.” Ku rin le yok gam tōŋ thōŋ, yok aa jam aya rin cī yok gam. ¹⁴ Rin aŋicku Nhialic yen jōt Bēny Jethu bī bēn pīr, abī yo jōt kek Jethu aya, ku nyēi yo ku we bī yo ŋāth tē rēer yen thīn. ¹⁵ Kēnē aloi rot ēbēn ē riēnkun. Aloī rot rin bī dhēēŋ ē Nhialic yet tēnē kōc juēc, rin bī kōc juēcā piath ē Nhialic ŋic, ku bīk aa leec ku dorkē.

Pīr rin ē gam

¹⁶ Ku rin ē wēt kēnē yok aacie puōth ē bath cōk alōn thōōk riēlda amāāth-amāāth, ke piāthkua aa ber piny akōlakōl. ¹⁷ Aterthii yeku ke yōk ēmēn, aa guir yook rin pīr akōlriēc bī aterthii kuankā looi bīk cīi ye kāŋ acin. ¹⁸ Rin yok aacie yopuōth ē tāāu kāk ye tīŋ yīic, yok aa yopuōth tāāu kāk cīi ke ye tīŋ yīic. Rin kāk ye tīŋ aa guō jāl, ku kāk cīi ke ye tīŋ aa rēer thīn athēer.

5

¹ Rin aŋicku lōn guāpkua pinynhom ē tēn aa cīt duēl ye yok rēer thīn kaam koor. Ku na la duēl kēnē riāāk ke Nhialic abī yo yīēk yōt tēden rēer yen thīn, yōn kēc raan looi yecin. Yōn ē looi Nhialic nhom guōp, cīi bī kaŋ riāāk. ² Cīt ēmēn rēer yok yo dhiau, ayeku wīc lōn bī Nhialic yo gām gupkuan yam bō nhial. ³ Ku rin cīi yok bī ŋōŋ ē guōp, yok aabī gām guōp yam. ⁴ Gupkuan rēer ke yo pinynhom aacīi bī rēer thīn athēer. Yok aa dhiau rin kājuēc buk guum. Ku acie lōn wīc yok ye buk thou ayic, kē wīcku ē lōn bī Nhialic yo waar bī yo gām guōp ē yam bī pīr akōlriēc ēbēn. Kēya, yok aa wīc gupkuan pinynhom bī ke waar guōp bī rēer

thîn ather. ⁵ Ee Nhialic yen acî ʔo guiir rin awër kënë. Ku gëm ʔo Wëike buk njic lön bî yen ye looi.

⁶ Këya, ʔok aa rëer ʔo deet ʔopuõth akölaköl. Ku anicku tē rëer ʔok ē guõpdan kënë yic ē pinynhom tēn, ʔok aa rëer ke ʔo mec kek tēn bî ʔok rëer thîn kek Bëny. ⁷ ʔok aa pîr ē gam, acie kē yeku tiŋ. ⁸ ʔok aa rëer ʔo deet ʔopuõth ku guirku röt apeî buk guõpdan pinynhom puõl rin bî ʔok la tē rëer Bëny thîn. ⁹ Adhilkulooi buk Bëny cöl amit puõu piërda yic pinynhom ē tēn, ku pîrdan aköldä aya. ¹⁰ Rin ʔok aabî dhiel kösc Raan cî lóc ku dác nhom aköl ē luk, bî njek atēm awuõc, tēdē ke dác rin kākken cî looi wäär piir yen pinynhom.

Nhialic ē kác cöl amääth kek ye rin Jethu

¹¹ Cît lön njic ʔok ye apeî yen tē dhil ʔok riõsc thîn ē Bëny, yen aye ʔok kác kók lēk bîk kepuõth wël Bëny. Bëny anic ʔo apeî, ku aya njõth lön piäthkun yiic wek aa njic ʔo aya. ¹² Acie lön wïc ʔok ye buk röt ben lēk we, wek aa wïcku buk we nyuõth kē bî wek aa nhiam ē ʔo, tē rëer wek kek kác nhiam kāk ye tiŋ ku aa liu kepuõth. ¹³ Na ye kác kók ʔo tiŋ ke ʔo cî nhïim liäap, ke kēda ē röt kek Nhialic, na lok nhïim cök, ke kēpiathdun. ¹⁴ Kāk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhiër Raan cî lóc ku dác. Ku emēn anicku lön cî raan tók thou rin kác ebēn. Ku këya, kác ebēn aa röm thuõnde. ¹⁵ Acî thou rin kác ebēn. Këya, kác pîr aacî dhil pîr rin bî kek puõth miēt ē röt, ku aabî pîr rienke yen raan cî thou ku ben jät pîr ē rienken.

¹⁶ Ku emēn le tuen ʔok aacî raan lëu buk njic cît tē ye tiēŋ ye. Ku na le kác ke njic Raan cî lóc ku dác ke ye raan wäär rëer pinynhom, ka cie tēde këya emēn. ¹⁷ Tē cî raan rot mēt Raan cî lóc ku dác, ke yeen acî ya raan cî ben cak. Kēther acî jäl ku kēn yam acî bēn. ¹⁸ Kënë ee Nhialic yen aloi ye ebēn. Acî ʔo döör kek ye rin Raan cî lóc ku dác. Ku yîk ʔo luoi buk kác kók döör kek ye. ¹⁹ Kē yeku lēk kác, ee lön looi Nhialic kác ebēn bîk döör kek ye rin Raan cî lóc ku dác. Nhialic akēc awuõc yekē ke looi kuēc nhïim, ku acî ʔo gām luoi ye lueel tē bî ʔok kác ya döör thîn.

²⁰ Këya, ʔok aa tuc jam nyin Raan cî lóc ku dác. Acît Nhialic guõp yen luel wētde ē thuõnda. ʔok aa jam rin Raan cî lóc ku dác, ku ʔok aa thiēc raan ebēn. “Döörkē kek Nhialic.” ²¹ Raan cî lóc ku dác ē cîn guõp adumuõm. Ku acî Nhialic looi bî Jethu thou rin adumuõmkua, rin tē met ʔok röt kek ye, ke ʔok aabî ya kác la cök ē Nhialic.

6

¹ Luõida yic ʔodhie ke Nhialic, wek aa ʔöökku, wek kác cî dhēēŋ Nhialic ʔök bāk cîi cöl adēer nhom piny ē path.

² Rin acî Nhialic lueel, “Aköl wäär wïc ʔen ye ba we kony, ʔen acî röökkun bēn piŋ. Ku aköl wäär wïc ʔen ye ba we luõk, wek aaca bēn kony.” Piēŋkē, kënë yen aköl bî wek kuõny Nhialic ʔök, aköl yen aköl bî we luõk.

³ Acuk wïc bî la raan luiku kē jör ye kēriēc ebēn yic, rin bî ciēn raan luel ye lön cîi luõida path. ⁴ Këya, ayeku nyuõth kēriēc ebēn yeku looi yic lön ye ʔok kác lui rin ē Nhialic, rin ye ʔok kārēc ku kārīl ʔo jöör guum ē path ke ʔo cîi gup tuc. ⁵ ʔok aacî that, ʔok aacî mac ku jät kác juēc man luõida aliäap nhial, ku ʔok aa ʔo ye luui apeî ku cuk nin wakõu ku nēk cak ʔo. ⁶ Ku ʔok aacî rëer ke ʔo cîn gup ajuēc ʔo lir gup, ke ʔo ʔer puõth, ku detku kāŋ yiic. Ku Wëi Nhialic acî rëer kek ʔo ku nhiërda acîn tē diu thîn, ⁷ ee wēt yic yen ayeku lēk kác ē riēl Nhialic. Ku kē le ʔok cök Nhialic nhom yen ē tōŋ ye ʔok thör ku kony ʔok röt. ⁸ Kác kók aa ʔo leec ku kác kók aa ʔo bui. Kác aa ʔo jääm gup ku kác kók aa ʔo njēc jääm. ʔok aaye ʔöök lön ye ʔo alueth ku ē yic yen ayeku lueel akölaköl. ⁹ ʔok aaye ciēēŋ ciēt ʔo cîi njic ku ʔok aa njic apeî, ayekē lueel lön thou ʔok, ku tiēŋkē, ʔok aa njot ʔo pîr. Aa ʔo ban apeî ku aacie ʔo ye ʔeet wei, ¹⁰ ʔok aa rëer ke ʔo mit puõth akölaköl agut aköl guum ʔok thîn. Na cak alön njõŋ ʔok ke ʔok aa kác juēc looi bîk jak, na cak alön cîn ʔok kāŋ, ke ʔok aa njot ʔo la kārīēc ebēn.

¹¹ Mäthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden ʔo lääu puõth. ¹² Nhiërda tēnē we akēc yit, aa wek aacî nhiërdun tēnē ʔo yit. ¹³ Cît emēn lëu ʔok puõth tēnē we, wek

ayöök ciët we ye miëthkië, bäk puöth lääu aya.

Duk mët kek kəc kuc Nhialic

¹⁴ Duökkë röt mat kek kəc kəc wët Jethu gam. Yenö kəc la cök Nhialic nhom kek kəc cii la cök mat? Yenö ruel ku muöth cäl aaye tök? ¹⁵ Le mänh tō kam Raan cī lōc ku dōc kek jōnrac? Yenö rōm kəc Krithiaan kek kəc cie Krithiaan? ¹⁶ Yenö luanj rēer Nhialic thīn cāl arām kek luanj kəc ye ke jak cī kiëet door thīn? Yok aa luanj rēer Nhialic thīn. Cīmēn cī Nhialic ye lueel ēlā, “Yen abī paandiē looi ke kackiē ku rēer ke keek yen abī ya Nhialicden ku wek aabi ya kackiē.”

¹⁷ Ku lueel Bēny aya, “Wek aa dhil jāl kam kəc kəc gam ku tēkkē we thook tēnē keek. Duökkē kē la guōp acuol rin adumuööm ye gōt, ku wek aaba gam.”

¹⁸ “Yen abī ya wuurdun, ku wek aabi ya wätkiē ku nyiērkiē,” lueel Bēny Madhāl.

7

¹ Mäthkiē, Nhialic acī kākā thōn ēbēn. Kēya wuunyku yogup wei kārēc yeku looi, bī guāpkua ku wēikua yiic ciēn ajuēēc. Yok aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ē pīr la cök Nhialic nhom.

Akut kəc cī gam ee Paulo cäl amit puöu

² Lääukē puöth tēnē yo. Acīn raan tōj cuk luōi awuōc, acīn raan tōj cuk kum thok, ku acīn raan tōj cī yok kēde nyaai dhēl ruēeny. ³ Tē jīēm yen kēlā ka cie wek nyiēeny, rin aca lueel wāthēer lōn nhiērda tēnē we aacie yit yopuöth. Alēuku buk pīr ku thouku kek we. ⁴ Aya yök alēu ba jam tēnē we kecīn kē muōony, yen anhiām ē we, wek aa yen dēet puöu apēi, cök alōn le yen kārēc ya yök, ke yen amit puöu apēidit.

⁵ Agut wäär cök yok yēet Mathedonia yok kēc gup kanj la lānj. Yok aa yo cī rōm kek ater juēc ku agōth ke kəc kək, ku riōc yopuöth.

⁶ Ku Nhialic yen kəc cī puöth mum dēet puöth, acī yo bēn dēet puöth rin cī yen Tito bēn cäl abō tēnē yo. ⁷ Acie bēnde yen cī yo

bēn cäl amit puöth ē rot, tē cī wek ye dēet puöu thīn acī yo yuum puöth aya. Acī lēk yen lōn wīc wek ye apēi ba we la neem, ku tē cī wek puöth riēek thīn rin kāk cī röt looi tēnē ya, ku lōn wīc wek ye apēi bāk ya kony. Kēya, ēmēn yen acī puöu miēt apēidit.

⁸ Yen acī rot gāk cök alōn cī athör wäär ca gāt we we cäl arem puöth, yen aa ya cī rot gök tuen, rin cī athōrdiē we reem puöth, rin anjēc rēm ē puöu rin athör ca gōt acī guō bēn jāl wepuöth. ⁹ Ku ēmēn yen amit puöu, ku acie rin cī yen we cäl arem puöth, ee rin cī arēm ē puöu we cäl adhuk wepuöth ciēn. Arem ē puöu acī rot looi ke cīt kē wīc Nhialic. Ku kēya, acīn kērēec cuk looi tēnē we. ¹⁰ Rin arēm puöu ye Nhialic bēi tēnē we, ee we cäl adhuk wepuöth ciēn bī we luök, ku acīn agāäk rot ē tēn. Ku na ye we reem puöth rin wīc wek ye bāk ke ya looi kāk pinynhom, ke arēm puöu kēnē ē we cäl aloi adumuööm ku mēr wēikun. ¹¹ Tiēnkē kēnē wīc Nhialic arēm ē piāndun yic. Wek acī puöth tīr. Acāk wīc bāk kāj cök piny. Wek aaci puöth riāäk rin kērēec cī kuōc looi. Wek aaci ya riōc ē Nhialic ku yakē wīc apēi ba la tēnē we. Ku dhielkē looi bāk raan cī kēriēec ēbēn looi tēm awuōc. Acāk nyuōth lōn kēnē cāk looi kēriēec ēbēn yic ē ye tēde.

¹² Kēya, na cök a wäär cī yen ke athör kēnē gōt, ka cie rin raan wäär cā awuōc looi ku acie rin akut cī luōi kērēc, ee rin bāk tē ye wek diir thīn ē yen nyuōth Nhialic nhom. ¹³ Kēnē, yen acāl yo adeet yopuöth.

Ku dēt aya, deet ē piānda, yok aaci puöth bēn miēt apēi wäär pinj yok tē cī Tito puöu mit thīn, ku tē cī wek ēbēn ye bēn dhuök puöu piny thīn. ¹⁴ Wek aa we ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc yen cäl ayār guōp. Wek aa yeku lēk yith akōlakōl, ku yen amit puöu rin lēc wäär yen we leec acī ya yic. ¹⁵ Kēya, nhiērden nhiēer yen we, ee rot juak apēi tē tēk yen we tē ye wek ye theek thīn ku piēnkē wētde, ku tē cī wek ye luor thīn abī we aa lath. ¹⁶ Yen amit puöu rin njōth yen we.

8

Ajuēr rin akut kəc cī gam Judia

¹ Miëthakäi, awicku bāk tē cī Nhialic dhēēnde nyuōth thīn tēnē akuut kōc cī gam Mathedonia nīc. ² Cōk alōn cī kārēc apēi ke yōk, ku wēn cōk kek aa kōc nōn aya, aake ye puōth miēt apēi tē miōōc kek. ³ Alēu ba lēk we ayic lōn kek aake ye miōōc bīk kākken lik mukke aa dhuōl wei. Ku ayekē looi piānden ē rōt. ⁴ Ku keek aake ye yō lac thiēēc lōn anhiarkē aya bīk la kāk yekē ke gam tēnē kōc ē Nhialic Judia. ⁵ Aacī rōt kan gām Bēny Jethu tuen, ku jōl Nhialic ke cōl aa gēm rōt yō tēcīt tē wīc ye. Ee cuk ye tak lōn bī kek kāk cīt kākka gam. ⁶ Kēya, ku jōlku Tito raan wāār jōk ē luōi kēnē thiēēc bī la tuen kek ye, ku kony we bāk luōidun path kēnē thāāp. ⁷ Wek aa la gamdīt. Anīeckē apath yen tē ye wek ye lēk kōc thīn. Wek aa la nīēēcdīt cī wek rōt gam puōu ēbēn, ku nhiarkē yō. Wek aa kārīēēc ēbēn nīec looi apath. Ku kēya, wek aa wīcku bāk miōcdun muk thīn.

⁸ Acā ye lueel lōn dhil wek ye looi, ku awiēc ba nyooth tē nīēer kōc kōk ye thīn bīk kony. Kēya, awiēc ba nīc tē ye nīērdun yīc thīn. ⁹ Wek aa nīc dhēēn Bānyda Jethu Krītho cōk alōn yen ajak, ka cī bēn a raan nōn ē riēnkun, ku bī nāānde ya kē yōk wek jīēk.

¹⁰ Wētdiē, apath bāk kēwāār cāk jōk runwāār thāāp. Aa wek kōc tuen cī luōi kēnē jōk, ku acie jōk ē rōt ē tō wepuōth bāk luui kēya. ¹¹ Ēmēn, thāāpkē luōi wāār cāk jōk. Luōikē kē nhiarkē wepuōth cīt tēwāār cāk guiēr ye kāk muōkkē ke ēmēn. ¹² Na wīc ba miōōc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thīn yīc wīc ba gam, ku acie kē liu thīn.

¹³ Acā ye lueel lōn ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kāpuōl muk. ¹⁴ Kē lueel ē lōn na lak kājuēc ēmēn, ke we kony kōc cīn kān rin na lek kājuēc akōldā, ke ke kony we aya. Kēlā, ke wek aabī rōt kony wedhie ēbēn. ¹⁵ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā rin miēth cī Nhialic gām kōc Itharel wāār ror liēet, “Raan cī kājuēc kuany acīn kāk cī ben dōn piny, ku raan cī kāklik kuany acī ben la kāk wīc.”

Tito ku kōc kōk aacī tuōac Korinth

¹⁶ Yēn alec Nhialic rin cī yen Tito cōl anhiar we bī we kony, nīēr thōn ke nīēr nīēer yēn we. ¹⁷ Rin yok aacī Tito thiēēc bī

la tēnē we, go gam. Ku ē wīc bī cak la aya ē rot. ¹⁸ Ku yok aa toc wāmāāth cī gam kek ye, raan theek akuut kōc cī gam ēbēn, rin ē yen Wēt Puōth Yam lēk kōc. ¹⁹ Ku yēn aya ē raan cī akuut kōc cī gam kuany bī cath kek yō tē yēth yok kuōnydan yeku looi bī Bēny nhom guōp leec, ku nyoothku tē nīērkū luōi buk aa kony. ²⁰ Acuk wīc bī la kōc jīēēm yōgup tē ye yok kāk cī juaarkā nīec luōi thīn. ²¹ Awicku bī ya kē la cōk yen yeku looi, ku acie Bēny nhom ē rot ee raan nhom ēbēn.

²² Kēya, yok aa toc wāmāāth dēt ke ke, wāmāāth cuk them arak juēc dhōl juēc ku acuk yōk ke ye raan nīar kuōny. Ku cīt ēmēn nīc yen we apēi, anīēer bī we kony aya apēi. ²³ Tito ē raan ye yok rōm ku alui kek yēn bī we kony, ku miēthakāi cath ke ye, aa kōc tō nyīn akuut kōk, ku aa lēc Raan cī lōc ku dōc. ²⁴ Nyuōthkē ke nīērdun rin bī akuut kōc cī gam tīn ku nīckē, kē ye yok nīam ē we.

9

Guiēr kuōny tēnē kōc cī gam Judia

¹ Acā wīc ba gēt tēnē we rin kuōny bāk looi tēnē kōc cī gam Judia. ² Rin anīec atō wepuōth bāk kony, ku wek aaca lēec tēnē kōc Mathedonia. “Aca lēk ke, Miēthakāi cī gam pan Akaya ē wīckē bīk kuōny guō jōk runwāār.” Ku luōidun nīēer wek ye bāk kony, acī kōc juēc apēi kamken wēl puōth thīn bīk kony aya. ³ Ēmēn yēn atoc miēthakāi cī gamkā rin bī lēcdan ye yok we leec cī ye lueth. Ku cīt lōn cī yēn ye lueel, wek aabī yōk ke we cī kuōnydun guiir. ⁴ Rin na le kōc Mathedonia la kek yēn Korinth, ku yōkkē we ke we kēc rōt guiir, ke yok aabī gup yār apēi tē yōk kek kē ye yok we leec ke kēc rōt looi, ku pāl yār ē guōpdun nīc yok we apēi. ⁵ Kēya, aca tak lōn puōth yen ba wāmāthakua cōl aala tēnē we yānhom tuen, bīk wēēu cāk lueel kan kuōt yīic. Na jāl la ke yōk keek ke cāk mat yīic, ku abī rot nyooth lōn ē wiēckē bāk looi piāthkun ke cī lēk we.

⁶ Anīeckē apēi lōn raan pur domdīt ē rap juēc tem, ku raan pur domkoor acīn rap juēc ye tem. ⁷ Nēk adhīl kēden bī gam cī

guiir yepušu ebën gam, ke cii nhom thiek tēdē ke mēc ye, rin Nhialic anhiar raan kēde gam pušu ebën. ⁸ Ku alēu Nhialic bi gām kajuēc apēi, ku yin abi la kajuēc path ye yin kōc kony akōlakōl.

⁹ Cīmēn ye athōr theēr wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Acī kōc nōn kony pušu ebën, ku yeen abi rēēr ke la cōk akōlriēc.”

¹⁰ Ku Nhialic ē kōth cōl alok bīk ya miēth ye cam abi kakkun juak yiic, ku abi we cōl aala cōk apēi, bāk kajuēc ya gam tēnē kōc wīc kuōny. ¹¹ Abi Nhialic looi bāk jak apēi kēriēc ebën bāk aa abiōkrusel akōlakōl. Ku kōc juēc aabi Nhialic leec tē le yok kuōnydun cāk wīc pušu ebën gām ke. ¹² Tē luui wek kēlā, ka cie kāk wīc kōc cī gam kek yakē ke lēu ē rōt, wek aa kōc juēc cōl alec Nhialic. ¹³ Ku rin luōidun puōth cī wek rōt nyuōth, kōc juēc aabi Nhialic leec rin looi wek kāk wīc Wēt Puōth Yam Raan cī lōc ku dōc wāār cāk gam, ku ramkē ke ke ku raan ebën. ¹⁴ Ku rōōkken yiic ē riēnkun aabi kepuōth wel rin dhēēndit cī Nhialic gām we. ¹⁵ Lecku Nhialic rin miōcdiit cīn kē thōn kek cī gām yo.

10

Paulo ē luōide kony lōn puōth yen

¹ Wek alān ē pušu ebën yen Paulo rin liēr pušu Raan cī lōc ku dōc, cōk alōn ye kōc kōk kamkun ye lueel lōn ye yen riōōc tē rēm yen ke we, ku ya wēl tuc lueel tē mec yen. ² Wek alān na la bēn tēnē we ke yen acī bi bēn jam wēl tuc apēi tēnē kōc kōk kamkun, cit tē ya tāk ye lōn dhil yen ya tēde, rin ye kōc kōk ye lueel lōn pūr yok pīr pinynhom tēn. ³ Ee yic yok aa kōc pīr pinynhom tēn, ku yok aacie thōr cit tē ye kōc ē pinynhom thōr thīn. ⁴ Riel ye yok thōr acie riēldan pinynhom, ee riēldit ye Nhialic yiēk yo yen aye yok kāk bāāny Nhialic gēl nhom gōōk. Yok aa luethken yekē ke lueel rac ebën. ⁵ Yok aa tēktēk kanhiaam cī wēt Nhialic thany piny rac. Ku dōmku kuat tēktēk kēnē cīmēn raan ater dhie ye dōm tōn yic, ku loiku bi Raan cī lōc ku dōc theek. ⁶ Ku tē tīn yok ye ka athēkdun cīn yic diu, ke yok aabi kuat

raan yeku yōk ke dhāl wēt Nhialic ē yic tēm awuōc.

⁷ Wek aa kān tīn kōth ayeer. Na le raan ye gam alanden lōn ē yen raan ē Raan cī lōc ku dōc, ke cōl atak kē looi yic apath, rin yok aa kōc Raan cī lōc ku dōc aya cīmēnde. ⁸ Yen acī guōp ye yār tē cōk yen jīēm kanhiaam riel cī Bēny gām yo. Riel cī gām yo ee riel bi yok gam cōk piny ku cī we rēc. ⁹ Awiēc bāk cī tak lōn wīc yen ye ba we riāac athōr ya gāt we. ¹⁰ Aye raan dēt lueel, “Athōr Paulo aaye gōt ke thiek yiic, ku tē rēēr yen ke yo ē kōc ku wēlke aacie riel!” ¹¹ Adhil raan kēnē deet yic lōn acīn kē wāac athōr ya ke gōt tē mec yen, kek kē ba looi tē ben yen dhuk tēnē we.

¹² Acuk wīc buk rōt thōōn kek kōc rōt leec kamken ē rōt. Acīn kē njickē. Keek aa lēcden thōōn kamken ē rōt ke cie lēc Nhialic. ¹³ Kēya, yok aacī bi nhiam ku jīēmku kāk liu luōi cī gām yo yic buk looi. Nhiaamda abi nhom pēk luōi cī Nhialic yiēk yo yic. Ku ala yic luōida yen loiku kamkun. ¹⁴ Yok aacī bi nhiam apēi cit tēn bi yen ke rot luōi thīn tēn kēc yok bēn tēnē we, rin cī yok Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc bēēi tēnē we. ¹⁵ Ku yok aacie nhiam luōi cī kōc kōk looi. Kē yeku nōōth ē lōn bi gamdun rot juak rin bi luōida ē kamkun rot juak apēi ku thiēi piny. ¹⁶ Ku buk lēu buk Wēt Puōth Yam la lēk kōc bēēi mec ke we, rin acuk wīc buk nhiam luōi cī Nhialic gām kōc kōk bīk looi bēēi kōk yiic.

¹⁷ Ku cit lōn ye wēl cī gōt athōr theēr wēl Nhialic yic ye lueel ēlā, “Raan wīc ye bi nhiam adhil nhiam rin Bēny.” ¹⁸ Rin raan rot leec ē rot acie yen ye gam, ee raan ye Bēny leec.

11

Paulo ku kōc rōt cōl aaye atuuc

¹ Awiēc bāk kē ca wuōōc guum, tē cī yen kān duēr kuc. Wek aa lān bāk looi kēya. ² Yen aye tiēl dōm tē tīn yen kōc kōk ke wickē bīk we muōr, ku ē yen lōn ē Nhialic aya. Wek aa cit nyen bīm ca lōc muōny tōk bi thiaak, yen Raan cī lōc ku dōc. ³ Wek aa njic anyikōl wāār duōōn kēpiiny Eba ē pēl nyinde. Yen ariōc lōn bi wek ciēt kēnē. Wek aabi duōōn ku pālke nhiērdun nhiēr wek

Raan cī lōc ku dōc. ⁴ Ayakē guo nhiaar ku gamkē tē bīi raan dēt bī we bēn lēk Jethu dēt cie yen Jethu cuk lēk we. Ku wek aa puōth miēt ku tāaukē wenhīim piny ku gamkē wēi ku wēt, kāk cie Wēi ku Wēt Puōth Yam wäär cuk lēk we.

⁵ Aya tak lōn kōckā yakē ke tīj ciēt kek aa tuucdīt, aaciī dīt tēnē ya acīn, ku acā ye tak lōn aa tuuckun kā aa loi luoi path wēr kek ya. ⁶ Tēdē, yen akēc piōc ba nīec ajam apath kōc nhīim, ku yen anīc kanj. Kēnē aca nyuōth we kajuēc yiic ē dhōl juēc yiic.

⁷ Wek aa kēc kanj thiēc bāk ya riōp wäär lēk yen we Wēt Puōth Yam ē Nhialic. Yen aci rot dhuōk piny ku luōi ē path rin bī wek aa kōcdīt. Ye kērac yen ca looi? ⁸ Tēwäär luui yen ē kamkun, yen a ya ye kōc akuut kōc kōk cī gam riōp. Aake ya rum bī yen we bēn kony. ⁹ Ku wäär rēer yen kek we, acīn raan ca rāam nhom bī ya kony. Miēthakāi cī gam wäär bō Mathedonia aaci kēriēc ēbēn wiēc ke bēi tēnē ya. Acīn kē ca kanj thiēc tēnē we, ku yen aciī rot bī kanj dēr weyiēth acīn. ¹⁰ Ku cīt ēmēn rēer yiny Raan cī lōc ku dōc kek ya, acīn raan pan Akaya bā pēen ba cīi jam kanhiaam kēlā. ¹¹ Tē lueel yen ye lōn yen aciī rot bī kanj dēr weyiēth, ke ye rin cīi yen we nhiaar? Anīc Nhialic lōn nhīer yen we!

¹² Yen abī la tuenj ke ya loi kē luoi ēmēn, rin bī kōckā ciēn kē ye kek nhiam, lōn ye kek luui cīmēnda aya. ¹³ Kōckā aacie atuuc acīn. Aa kōc wēj luoiden yic, ku loikē rōt ciēt ke ya atuuc Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴ Acīn kē gēi kōc thīn! Na cōk a Bēny jakrēc ka loi rot bī ciēt atuny nhial ē yer bēi. ¹⁵ Kēya, acīn kēril tō thīn tē ye atuōcke rōt cōl aaye atuuc luoi la cōk. Ku keek aabī awuōc thōnj kek kākken loikē ke yōk akōldā.

Tē cī Paulo guum thīn ke ye atuuc

¹⁶ Aca lueel wäär ku abēn ber yic, acā wīc bī la raan ye tak lōn cīn yen kē nīec. Ku na yakē tak lōn cīn yen nhom, ke we pāl ya ba nhiam kākkiēn ya lēk we. ¹⁷ Tē ye yen rot leec kēlā, ke yen ajam cīmēn raan cīi kēnj nīc. Ku acie tē wīc Bēny ye thīn. ¹⁸ Ku ēmēn ye kōc kōk jam ē nhiam cīt tē ye kōc pinynhom jiēm thīn, aba looi kēlā aya. ¹⁹ Wek aa nīc

kānj apei ku anōt nhiarkē bāk wēl kōc kuc kānj buōth yiic. ²⁰ Wek aa wēl raan we loony gam, raan kākkan cam, raan rot cōl aril ē we, raan nhiam rot tāau tuenj raan na cōk we nuōt nyīn, ka nōt cīn kē mankē thīn. ²¹ Yen aci guōp yār ba gam lōn yen akēc kākka looi.

Kē ye raan dēt wīc bī yenhom lēc ye, ke yen alec yanhom ye aya. Yen ajam ēmēn ciēt ya kuc kānj. ²² Na yekē kuat Ibru, ke yen ē Ibru. Na yekē kōc Itharel, ke yen ē raan Itharel. Ku na yekē dhiēnh Abaram, ke yen ē raan Abaram aya. ²³ Ye kē kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc? Yen ajam jam raan cī muōl, ku yen ē raan ē luoi nuēen tēnē ke! Yen aci luui luoidīt apei tēnē ke. Ku yen aci mac arak juēc tēnē ke. Ku yen aci that thāndīt apei tēnē ke, ku duēr thou arak juēc. ²⁴ Yen aci that waat thiārdiāk ku dhonuan arak dhiēc kōc Judeo. ²⁵ Ku kōc Roma aaci ya that arak diāk atuel. Ku biōōk ya aleel arak tōk. Ku riāi ēcī riāāk wīir arak diāk ke ya wēer thīn. Ku arak tōk, yen aca akōl ku wēer thōl wīir. ²⁶ Ku akōōl kōk cāthdiē yic, yen aci rōm kek kākjuēc kōc nōk. Ku duēr mou wēr yiic, ku duēr cuēr ya rum. Ku duēr kōckiēn Judeo ya nōk. Ku duēr kōc cie kackiē ya nōk. Ku yōk kāk kōc nōk gēeth ku bēi yiic ku Adēkdiēt yic. Ku tēnē kōc rōt looi ke cīt kōc cī gam. ²⁷ Yen ē ya ye luui apei ba guōp thiai ku cā ye nin akōldēt, yen ya ye cōk nōk ku rou. Ku yen ē lac rēer ke cīn miēth ku tē niin yen thīn. Ku yen ya ye rēer ya nēk wīir rin cīn yen alēth juēc ya kony ē wīir. ²⁸ Ku kajuēc kōk acā luel, yen ē rēer ya tēk akōlakōl rin akuut kōc cī gam ēbēn. ²⁹ Tē niōp raan gam yic, ke yen ē rot yōk ya niōp aya. Ku tē cōl raan raan dēt aloi adumuōm, ke yen ē rēer ya rem puōu apei.

³⁰ Na le kē cōl yen ajam ē nhiaam, ka kāk ye nyooth lōn yen aciī ril. ³¹ Anīc Nhialic, Wun Bēny Jethu lōn cīi yen lueth yen luēl. Bī rienke aleec athēr. ³² Wäär tō yen Damathkuth, bēny rēer ē Bēnyjaknhom Aretath cōk ē cā apuruuk ē gēu tiit tōōu kal thok bīk ya dōm. ³³ Ku yen aci bēn tāau alom yic, ku luēnj yen tēyōr pāny kōu ku kual rot.

12

Paulo acie nhiam kāk cī nyuōth ye

¹ Үен абі дһиел ла туюн ҫа јам ӗ нһиаам ӇӇк алон ӇӇн јен кӇпуӇth ye yӇк thӇн. Ku ӇмӇн ҫен абі јам кӇк Ӈа тӇн ӇӇ nyuōth Ӈ BӇny. ² АҥиӇс руӇӇн thiӇӇр ku ҥуан ӇӇ бар, раан ӇӇ јам ӇӇӇ јот ku ҫӇth тӇмӇс аҥеи пан Nhialic. AcӇ ҥи ӇӇӇ лӇн Ӈ јен гуӇпде ku лӇн ye kek wӇike kek ӇӇ ла нһиал, Ӈе Nhialic јен аҥи ҫе. ³⁻⁴ CӇмӇн awӇн ӇӇ ҫен ye лueel, аҥиӇс јен раан кӇнӇ аӇӇ јат пан Nhialic. Ku абӇр yic, acӇ ҥи лӇн Ӈ јен гуӇп ӇбӇн, тӇдӇ кӇ ҫа абан гуӇп јен ӇӇ ҫӇth пан Nhialic, Ӈе Nhialic јен аҥи ҫе. Ku тӇӇн аӇӇ кӇк ӇӇ раан лӇу бӇ кӇ куаны yӇӇ yethok пӇн, кӇк ӇӇ пӇӇн бӇ кӇ ӇӇ лuel. ⁵ AlӇу ба јам Ӈ нһиаам rin раан ӇӇт кӇнӇ, ku ҫен аӇӇ nhiam Ӈ рӇӇнӇӇ, rin на луӇӇ кӇӇӇ, кӇ пӇӇӇ yic дӇӇ. ⁶ На wiӇӇ ба nhiam кӇлӇ, ка ӇӇ лӇн кuc ҫен кӇн rin Ӈ yic јен аба лueel. Ku ҫен аӇӇ бӇ nhiam rin acӇ wӇӇ бӇ ла раан ye tak лӇн ҥи ҫен кӇриӇӇӇ ӇбӇн, кӇ ӇӇ кӇ ӇӇ тӇн кӇ луӇӇ тӇдӇ кӇ лueel.

⁷ Үен аӇӇ nyuōth кӇӇӇӇ, кӇӇӇӇ јен аӇӇ ҫен кӇрил ҫа туӇм ӇӇт ку бӇн yӇк. AcӇт лӇн ӇӇ атуну BӇny јакрӇс бӇн бӇн that ku гӇл ҫен ба ӇӇ nhiam. ⁸ Үен аӇӇ BӇny лӇн арак дӇӇӇ бӇ кӇ бан ҫен nyaai. ⁹ Ku аӇӇ бӇн бӇӇр, “Ee dӇӇӇӇӇӇ јен awӇӇӇ, rin рӇӇдӇӇ аye јал јам аҥеи тӇ ҥи раан ye лӇн ӇӇ јен ril.” KӇӇӇ ҫен amit пуӇу ба nhiam wӇт ӇӇ ҫен ril rin бӇ ҫен рӇӇл Raan ӇӇ лӇс ku дӇс ҫа тӇӇт лӇӇӇӇ ҫагуӇп. ¹⁰ Үен Ӈ пуӇу мӇӇт тӇ ӇӇ ҫен ril, ku тӇ лӇӇт ҫен, ku тӇ ле јен кӇрӇс ӇӇ yӇк, ku тӇ гуум ҫен, ku yӇк кӇрил кӇк rin Raan ӇӇ лӇс ku дӇс. Rin тӇ нӇӇп ҫен кӇ јен Ӈ рӇӇдӇӇ.

Paulo Ӈ дӇӇр кӇс ӇӇ јам јен Korinth

¹¹ Үен Ӈ ҫа ӇӇт раан ӇӇн кӇ ҥи wӇӇр Ӈ ҫен јанһом лӇс. Ku aa wek ӇӇ ӇӇ алui ӇӇмӇн раан ӇӇн кӇ ҥи. Ku ҥуӇт aa wek aa ӇӇ лӇс кӇ. ӇӇк алон ye ҫен раан ӇӇ куӇӇс нһом, кӇ ҫен аӇӇ тӇ ӇӇӇн тӇнӇ атuuckun yakӇ yӇк ӇӇӇт kek ҥи кан. ¹² KӇк раан nyuōth лӇн Ӈ јен атuuc ӇӇмӇн кӇк кӇс гӇӇ, ku кӇк рӇӇл Nhialic nyuōth, ааӇӇ рӇт лooi Ӈ камkun амӇӇӇӇ-амӇӇӇӇ. ¹³ ЈеҥӇ Ӈа лooi rin акуут кӇк кӇс ӇӇ јам кӇс лooi Ӈ рӇӇнӇн, ӇӇ кӇ кӇс ҫен куӇӇӇ wӇӇ тӇнӇ we? PӇлкӇ awuӇс Ӈа лooi пӇнӇ тӇнӇ ҫа.

¹⁴ KӇнӇ јен абӇ нӇмдӇӇ yic а дӇӇӇ тӇнӇ we ku аӇӇн кӇ ба wӇӇ бӇ wek ҫа кony. Aa we нһӇӇм wek aa wiӇс кӇ, ааӇӇ wӇӇӇukun. AаӇӇ мӇӇт kek dӇӇл кӇс кӇ дӇӇӇӇт кӇ муӇӇс, aa кӇс кӇ дӇӇӇӇт kek аадһил мӇӇт муӇӇс. ¹⁵ Үен абӇ пуӇу мӇӇт ба we гӇм кан ӇбӇн аyӇ пӇӇрдӇӇ. На нһиар we аҥеидӇт кӇлӇ, кӇ нһиӇрдун тӇнӇ ҫа бӇ куур?

¹⁶ AbӇк јам лӇн кӇс ҫен rot тӇӇӇ weyiӇth. Ku абӇ раан дӇт лueel лӇн ӇӇ ҫен wӇт пуӇк кӇу пӇнӇ ku дӇӇр we Ӈ лueeth. ¹⁷ Ye кӇдӇ, ле раан Ӈа туӇс we, ле раан ӇӇ we ла руӇӇӇӇ Ӈ рӇӇнӇӇӇ? ¹⁸ Үен аӇӇ Tito лӇн бӇ ла, ku ӇӇ wӇмӇӇӇт дӇт ӇӇ јам ала kek ye. ӇӇ Tito we руӇӇӇӇ. ӇӇ Tito ku ҫен кӇ тӇ ҫопуӇth ye лooi Ӈ дӇӇл тӇнӇ тӇнӇ?

¹⁹ ТӇдӇ аyакӇ tak тӇтӇӇӇ wӇӇр лӇн wӇӇ ҫок ye ku бук рӇт кony wenһӇӇм. AcӇӇ тӇдӇ! Үок aa јам ӇӇт тӇ wӇӇ Raan ӇӇ лӇс ku дӇс ye бук јӇӇм thӇӇн кӇ ҫо дӇӇӇ Nhialic. Ku кӇк yeku кӇ лooi ӇбӇн мӇӇткuan нһиарку кӇ, аaye лooi rin бӇ we кony. ²⁰ Үен аriӇс пуӇу ӇӇӇт ба yӇк кӇ тӇ ye wek кӇ луui thӇӇн ӇӇ ҫен бӇ yuum пуӇу тӇ ле ҫен бӇн, ku тӇ ye ҫен кӇ луui thӇӇн аӇӇ we бӇ yuum пуӇth аya. Үен Ӈ дӇӇӇ ӇӇӇт ye агӇth, ku туӇс Ӈ пуӇу, ku нһиӇр Ӈ rot ku тӇӇл ku лӇӇт ku луӇӇм ku нһиаам ku алиӇӇп kek ба yӇк. ²¹ Үен Ӈ пуӇу riӇсс ӇӇӇт Nhialic ҫа луӇӇӇ бӇ ӇӇ аyӇр гуӇп тӇ бӇн ҫен we ла neem. Ku ҫен абӇ пуӇу лӇӇӇ rin кӇс јуӇс aa ҥот кӇ кӇс адumuӇӇмкен тӇӇр пуӇл, кӇк бал ӇӇ path.

13

LӇк ӇӇӇӇ

¹ KӇнӇ, јен абӇ нӇмдӇӇ yic ҫа дӇӇӇ тӇнӇ we, “Ku куат awuӇс ye лueel раан гуӇп адһил а кӇн ӇӇ кӇс карou, тӇдӇ кӇ ye кӇс јуӇс кан тӇн.” ӇӇт тӇ ye wӇӇ ӇӇ гӇт athӇр тӇӇр wӇӇ Nhialic ye лueel thӇӇн. ² WӇӇр ле ҫен we neem кӇн ye нӇм yic rou, ҫен аӇӇ кӇс кӇрӇс лooi ku куат раан дӇт лӇк бӇк ӇӇ бӇн ла туюн кӇ лоi кӇккӇ. Ku wek aa бӇн лӇк ӇмӇн mec ҫен кӇ we. ТӇ бӇн ҫен ла ка ӇӇн раан кӇрӇс лooi ба пуӇл кӇ ӇӇ тӇм awuӇс. ³ AbӇ кӇнӇ дһиел nyooth тӇнӇ we лӇн ҫен Ӈ јам rin Raan ӇӇ лӇс ku дӇс. ТӇ ӇӇк јен we ка ӇӇ бӇ нӇӇп, абӇ рӇӇл аҥеи. ⁴ Ee yic, ӇӇ ӇӇн рӇӇл wӇӇр пӇӇӇт ye tim ӇӇ riӇу кӇу, ku ӇмӇн аҥӇр рӇӇл Nhialic yic. Үок aa ӇӇн рӇӇл Ӈ рӇт ӇӇмӇн wӇӇр ӇӇн Raan ӇӇ лӇс ku дӇс рӇӇл. Ku ӇмӇн ӇӇ ҫок ҫа тӇк kek Raan

cī lōc ku dōc, ɣok aabī la riel Nhialic tē luui
ɣok kek we.

⁵ Wiēckē bāk ɣen them, dhiēlkē rōt them
ē rōt ku abāk yōk lōn Raan cī lōc ku dōc
arēēr kek we. Na cie kēya, ke wek aaci mää.

⁶ Ku abāk yōk aya lōn acie kērac yen cuk
looi wäär bīi ɣok Wēt Puōth Yam tēnē we.

⁷ ɣok aa rōök rin cīn yen kērec bāk looi, ku
acie lōn wic ɣok ye buk rōt nyuōth ke ɣo
ye atuuc path, ɣok aa rōök bī ya kēpath yen
yakē looi cōk alōn ye ɣo tīn ke ɣo cī kuōc luui.

⁸ ɣok aa kēc Nhialic yiēk riel bī ɣok wēt ē yic
rac, ɣok aaci yiēk riel bī ɣok yic ɣāth tuen.

⁹ Cōk alōn kōc ɣok, ke ɣok aa puōth miēt tē
ril wek, ku ɣok aa rōök lōn bī wek rōt bēn
cōk. ¹⁰ Kēya, ɣen agēt athör kēnē ke ɣa mec
tēnē we, rin na la ɣet ke ɣa cīi ben jam wēl
rec tēnē we ē riel cī Bēny gām ɣa, riel bī ɣen
we cōl aala cōk gamdun yic, acie riel rec ɣen
we.

Muōth ciēēn

¹¹ Ku ēmēn miēthakāi, miēt kē puōth.
Yiēkkē wenhūm luoi la cōk, piēnkē wēlkiē,
yakē rōt piēn wēl ku rēēr kē ke dōr ē
kamkun. Ku Nhialic ē nhiēr ku dōr gam
abī rēēr ke we.

¹² Miāthkē rōt ē kamkun muōth kōc cī
gam. Kōc Nhialic ēbēn rēēr ē tēn aa we
muōth.

¹³ Bī dhēēn Bānyda Jethu Krītho ku nhiēr
Nhialic ku Wēike rēēr ke we ēbēn.

Athör cī Paulo gät kəc pan Galatia Wēt nhom

Tēwēn cī ke wēt puōth yam ye kəc jam wēt Jethu jəək bī piōc, acī kəc cie kəc Itharel bēn nhiaar. Ku wēt yen cī bēn bēn nhial ē lən nadē ke lōŋ Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krīthian. Ku ē yen kē cī Paulo bēn a jam wēt cī yen ē yic, rin wēt tōŋ ē yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kəc rēer thīn ēbēn ke Nhialic. Ku kam kəc cī gam pan Galatia, pan məc kəc Roma Athia cōk ciēn, kəc kōk ke cī bēn thīn aaci Paulo bēn aa jōŋy. Ku yekē lueel lən dhil raan Lōŋ Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kēnē gōt bī gam la cōk dhuōk ciēn bī kəc cī wel nhīim cī piōc ē lueth cəl aloi yic. Acī kaŋ nyuōth ke lən le yen yic, bī ya cəl atuny Jethu Krītho. Acī dēt yic ke lən wēt ye yen cəl atuuc abō tēnē Nhialic, acie riēl ē raan, ku luōnde tēnē kəc cie kəc Itharel ē rōt. Tēēn, yen aci yen wētde dēt yic, lən ee gam ē rot yen ē kəc cəl aala cōk tēnē Nhialic. Acī nyuōth wēlke cōk ciēn, lən ciēŋ path kəc cī gam ē cāth bī kəc cath athēr kek nhiēr, ku gam bēn bei tēnē Raan cī lēc ku dēc.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-10

Riēl Paulo ye yen ke atuuc 1:11–2:21

Athör dhēēŋ ē Nhialic 3:1–4:31

Lāäu nhom ku luoi kəc cī gam 5:1–6:10

Thōk ē wēl 6:11-18

¹ Yēn Paulo, wāär kuēny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wāär cī Wun Nhialic jōt bei raŋ yic. Acie raan ē path yen kuany ya ba ya atuny Jethu. ² Yēn yok miēthakāi cī gam rēer kek ya ē tēn, yok aa gēt we athör kēnē buk wek akuut kəc cī gam pan Galatia muōth ēbēn.

³ Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōr ku athiēiden.

⁴ Rin bī yen yo luōny bei lēŋ kēnē yic, Raan cī lēc ku dēc aci thou rin adumuōmkua rin theek yen Wāda Nhialic. ⁵ Bī Nhialic aleec akōlriēc ēbēn. Yenakan.

Wēt Puōth Yam

⁶ Kē cāk looi acā gōi apeidit. Kam thiin yen cī wek guo jāl raan wāär cəl we aa ril cōk, Bānyda Jethu. Ku yakē gam piōc dēt yakē cəl aye Wēt Puōth Yam wēl athör kōk.*

⁷ Ku yeen acie Wēt Puōth Yam acin. Ku wēt lueel yēn ye kēlā, ē rin ala kəc kōk wic ye bīk kəc la liāap nhīim, ku wickē bīk athör wēl Jethu waar yiic. ⁸ Na cək atuny Nhialic, nadē ke ye yo, yok piōc kē cī thōŋ kek athör wēl Jethu wāär cuk piōc tēnē we, ke diēt Nhialic nāk raan kē cīt kēnē looi ku cuet mēc. ⁹ Acuk kaŋ lueel, ku abuk bēn ber yic ēmēn, na le raan piōc we wēl cī thōŋ kek wēl cāk gam thēr, ke diēt Nhialic cəl anāk raan kēnē ku cuet mēc.

¹⁰ Ye ciēt alēc ē raan yen wiēc ēmēn? Acie ye, kē wiēc alēc Nhialic. Ye lən bī ya piŋ raan ēbēn? Na ya ŋoot ke ya them ba looi kēya, ŋuōt yēn acie alony ē Jethu.

Paulo aci Nhialic cəl

¹¹ Calkē alēk we miēthakāi cī gam, wēt Jethu ya piōc tēnē we acie wēt raan ē path.

¹² Acā yōk tēnē raan ē path, ku acie raan ē path yen piōc yēn ē wēlkā. Ee Jethu nhom yen aa nyuth ke ya.

¹³ Acī lēk we yen tē ciēŋ yēn thīn wāär rēer yēn kam kəc Itharel ē lōŋden yic, ku tē ye yēn kəc cī wēt Jethu gam nāk thīn. Ku aca them ba akut kəc cī gam rac. ¹⁴ Acin raan wār ya thēk lōŋ Mothith, lōŋ kəc Itharel, ee kəc riēc kek ya yiic ēbēn. Lōŋ wārkuān dīt athēek apēi dīt.

¹⁵ Nhialic ē dhēēnde yic, yen ago yēn guo kuany ke ya kēc cak dhiēēth, ku cəl yēn ba ya aluōnyde, ¹⁶ bī Wēnde cəl anyuth rot ya, ku ba wētde la piōc tēnē kəc cie kəc Itharel. Acin raan cī yēn la tēnē ye bī ya la wēēt, ¹⁷ nadē ke ya cī la Jeruthalem ba atuuc wāär kek kaŋ la wēt Nhialic yic tēnē ya, la tiŋ bīk yēn la lēk kē luōi. Yēn aci la Arebia nyin yic, ku dhuōk Damathkuth.

¹⁸ Yēn aci run kadiāk bēn la thōl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wēl la deet tēnē Pīter. Ku la

* **1:6** Rin diik Raan cī lēc ku dēc. **1:13** Luoi 8:3; 22:4-5; 26:9-11 **1:14** Luoi 22:3 **1:16** Luoi 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18 **1:18** Luoi 9:26-30

rëer kek Pîter təcît tən nîn kathiäär ku nuan.
¹⁹ Acîn atuuc kək juēc ca bën yök, ee Jemith mēnh ē Bānyda Jethu ē rot yen aca bën yök.

²⁰ Kē gāt we ē yic. Anjic Nhialic acie lueth yen luēl.

²¹ Nawēn ke yen acî bën la bēi kək yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²² Ye nīnkā kək akut kək cî gam pan Judia aake kuc ya. ²³ Kēnē njickē ē kēnē ye kək kək lueel ēlā, “Mony wäär yo nök yok kək cî gam, yen apiöoc wēt wäär wic bî rac emēn.” ²⁴ Ku yen aacî kek Nhialic bën leec rin cî yen ya wel pušu ba ya raande.

2

Paulo ku atuuc kək

¹ Na la rušön thiäär ku nuan thök ke ya ben la Jeruthalem yok Barnaba, ku luath Tito kek ya. ² Yen a ya la Jeruthalem rin cî Nhialic ye nyuöth ya ba dhiel la. Na la röm ē rot kek kək wat akut ē kək cî gam nhom Jeruthalem, ke jal lək ke yen Wēt Puöth Yam Jethu ya pišöc tēnē kək cie kək Itharel. Rin acā wic bî kē ca looi theer ku kē luöi ya aköl ciēn kēpuöth yök thin. ³ Raandiēn wēn cath kek ya cöl Tito, tēwēn cök yen a raan pan Gīrik acî raan cie mac thin bî cöl anjot, ⁴ cök a wäär wic kək kək ye bîk looi kēya. Kək kək aake ye röt looi bîk aa kək cî gam, ku keek aake ye röt kuēl akut yic ke ye lum, aa wickē bîk njic ye nhom lāäu nō yen rēer kek yok, kək cî mat kek Jethu. E wickē bî ya lōŋ Mothith yen yeku theek. ⁵ Ku rin wic yok ye buk Wēt Puöth Yam njic muk tēnē we bāk yic njic, wētden akēcku bën gam.

⁶ Ku kək wäär kek ye ke cöl kək wat akut nhom, kēnē a luēl rin acî kē ye waar tēnē ya, ye kek yīŋa. Nhialic acî raan ye lušk wēi, acîi kək ye tek yiic, kək röt cöl kek wat akut nhom, acîn kək yam cîk nyuöth ya. ⁷ Acie kēya, acîk tīŋ lōn ē Nhialic yen acā gām ē luöi kēnē, ba Wēt Puöth Yam nyuöth kək cie kək Itharel, cīmēn wäär cî Pîter kuany bî Wēt Puöth Yam la nyuöth kək Itharel. ⁸ Ee riel Nhialic yen acî ya looi ba ya atuuc rin kək cie kək Itharel, cīmēn wäär cî Pîter looi ke ya atuuc tēnē kək Itharel. ⁹ Jemith, ke Pîter ku Joon wäär cît kek kək

wat akut nhom, acîk bën njic lōn ē Nhialic yen acî ya gām luöi kēnē. Aacî yo bën dām cīn yen ku Barnaba, ku bî nyooth lōn yok aa loi tōk ke ke. Ku jalku gam lōn yen ku Barnaba, yok aabî luui kek kək cie kək Itharel, ku keek aabî aluui kek kək Itharel. ¹⁰ Kē cîk bën thiēc tēnē yo ē lōn buk kək njōŋ nyin akuštden yic aa kony, ku kēnē yen ē kē nhiaar ba looi.

Paulo acî kē looi Pîter maan

¹¹ Tēwēn rēet Pîter Antiök, yen acî bën jai wētdē kək nhūim ēbēn rin cî yen awuöc looi awuöc dēi kək ēbēn. ¹² Wäär kēc kək cî Jemith ke tooc guö yēet, Pîter aye mīth kek wāmāthakua ke ye kək cie kək Itharel, na la kōckā yēet, ke Pîter tem yethok bî cīi bēn mīth ke ke, rin cî yen guöp rišöc kək ye lueel lōn kək cie kək Itharel aadhil njoot. ¹³ Kək Itharel wäär rēer thin aacî bën mēt Pîter cök agut cî Barnaba acî mēt thin aya, ee luöi karišöc kēnē yic. ¹⁴ Na wäär la tīŋ lōn keek aacîi cath dhēl la cök dhēl Wēt Puöth Yam yic, guö lək Pîter kək nhūim ēbēn, “Yin ē raan Itharel ku yin rēer kek kək cie kək Itharel ke yī cīt ke, yenō ye yin kək cie kək Itharel lək bîk pîr, pîr kək Itharel?”

Kək Itharel ku kək cie kək Itharel aaye gam kony ēbēn

¹⁵ Ee yic, yok acî dhiēeth yo ye kək Itharel, ku yok acie kək thāi kək la gup adumušm, cīt tē ye ke caal thin. ¹⁶ Ee kēya, anjiku lōn ē njōth Jethu, yen ē raan cöl ala cök Nhialic nhom, gam cî raan wēt Jethu gam yen ē raan cöl apîr Nhialic nhom. Ku acie thēk lōŋ theer yen kək cök piny Nhialic nhom. Yook aya, acuk gam yen wēt Jethu, ku bî Nhialic yo kony buk la cök yenhom. Ku acie thēk lōŋ theer yen bî yo kony, rin acî raan la cök Nhialic nhom rin ye yen ke lōŋ theer theek. ¹⁷ Na yeku them buk la cök Nhialic nhom rin cî yok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumušm cīmēn kək cie kək Itharel, ye kēnē nyuöth lōn ye Jethu ye nhiaar bî raan adumušm looi? Acie yic. ¹⁸ Na wiēc ba lōŋ ca rac bēn cök, ka ye nyuöth lōn yen ē lööŋ dhoŋ kōth. ¹⁹ Yen a ya pîr aya wāthēer tēcît tē wic lōŋ ye thin. Ku wäär cî yen wēer bei ē lōŋ kēnē yic, acî rot bēn lēu ba pîr tēnē Nhialic, ciēt ya cî nök kek Jethu tim cî riūu

kõu. ²⁰ Rin acie ʁen, ʁen ben wëikië muk. Ee Jethu yen ajəl pîr ʁaguöp. Pîr pîr ʁen ëmën, ʁen apîr, pîr rin gam cî ʁen wët Jethu gam, raan nhîar ʁen arëk abî wëike gam riënkië. ²¹ ʁen acîi jei dhëëŋ ë Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nhom rin lõŋ theër, ka nyooth lõn Raan cî lóc ku dác acî thou ë path.

3

Lõŋ, tädë ke ye gam

¹ Kóc cîn puøth pan Galatia! Yenja cî we wel puøth? Ku thon Jethu Kritho tim cî riïu kôu acäk piŋ. ² Lëkkë ʁa tööŋ kënë, we yök Wëi Nhialic rin cî wek lõŋ theër theek, aye rin cî wek Wët Puøth Yam gam? ³ Yenjö jəl wek ciën puøth këlä, bäk jök Wëi Nhialic, wiëckë ëmën bäk thöl nhom riëdun ë röt? ⁴ Cîn kē cî kuat kārîl cāk ke yök waar wegup? Ee yic aala kē cî dhiel looi. ⁵ Ye Nhialic kē dît kóc gōi looi kamkun, ku gēm we wëike rin theek lõŋ Mothith, ku aye rin cî wek ke Wët Puøth Yam piŋ ku gamkë?

⁶ Tiëŋkë wädît Abaram, acî lueel athör theër wël Nhialic yic, “Lõn cî yen Nhialic gam, ku rin cî yen wët Nhialic gam acî Nhialic bën looi bî la cök yenhom.” ⁷ Alëukë bäk deet yic lõn mîth Abaram ayic, aa kóc cî wët Nhialic gam cîmën wäär cî Abaram ye gam. ⁸ Acî gôt athör theër wël Nhialic yic lõn Nhialic abî kóc cie kóc Itharel looi bîk la cök yenhom, rin gam cî kek wëtde gam. Ke yen athör theër acî Wët Puøth Yam nyuøth Abaram ëlä, “Riëŋku, Nhialic abî raan wut ëbën döc.” ⁹ Abaram acî wët Nhialic gam, go Nhialic döc. Ku yen tädë ëbën, kuat raan cî Nhialic gam aye döc cîmën Abaram.

¹⁰ Kóc lui lõŋ theër, acîëen rac anjoot panden. Rin acî lueel athör theër wël Nhialic yic ëlä, “Kuat raan cie kē cî lueel lõŋ yic theek ëbën, atö acîëen rac yic.” ¹¹ Ëmën acî rot nyuøth lõn acîn raan bî la cök Nhialic nhom rin lõŋ theër, rin acî athör theër wël Nhialic lueel ëlä, “Ee raan cî Nhialic gam ë rot yen abî pîr la cök yök Nhialic nhom.” ¹² Ku lõŋ theër acîn yic gam, təcît tē cî athör theër wël Nhialic ye lueel thîn ëlä, “Raan ye looi kē cî lõŋ lueel ëbën yen abî pîr.”

¹³ Rin cî Jethu thou riënkua, acî yok wëër bei thou yic, thon yen ye lõŋ lueel, rin aye athör theër wël Nhialic lueel, “Raan cî nök ku nök tim nhom ë raan cî Nhialic tēm awuśc.” ¹⁴ Acî Jethu looi këya, ku bî dác Nhialic wäär cî lueel ka bî gām Abaram, bî gām kóc cie kóc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abî ʁo cəl aa yök Wëi Nhialic wäär cî thon yen Nhialic.

Lõŋ ku wët cî thon

¹⁵ Miëthakäi cî gam, ee kën rot looi akölaköl yen aba thöŋŋ, tē cî kóc karou nyuc ku gamkë wët tók ku gätke athör ku thenyke yic, ka cîn raan ben kē wën dhon kôu, nadë ke juëk thok dēt kēc ë mat. ¹⁶ Nhialic acî athönde lëk Abaram ku tēnë manhde. Acîi athör theër wël Nhialic ye lueel, “Ka miëthke,” Ku wëtde yic kóc juëc, aye lueel, “Manh tók,” Ku manh kënë yen ë Raan cî lóc ku dác. ¹⁷ Kē wiëc ba lueel ë kënë yic, ee lõn nadë ke Nhialic acî mat kek Abaram, ku yeen acî bën muk nhom apath. Lõŋ wäär gēm ruöŋŋ buot kanuan ku thiärdiäk cök, acîi kē cî Nhialic gam kek Abaram bî bën dhon kôu. ¹⁸ Na miöc Nhialic ye gam rin lõŋ, ka cîi ben a kē cî thon yen lui. Këya, ee rin wët wäär cî Nhialic thôn wädît Abaram yen agēm Nhialic kënë tēnë ye.

¹⁹ Ke yeen, yenjö kē looi lõŋ? Lõŋ aa mēt Nhialic thîn, rin bî käreç röt looi aa nyuøth. Ku bî rëer thîn yet tē bî manh bî lök dhiëeth kuat Abaram yic bën, raan wäär cî Nhialic wët thôn Abaram ë riënke. Lõŋ atuuc ë Nhialic kek aake bîi ye piny, ku gēmke raan cî jäl bën. ²⁰ Ku na ye akut tók, ke raan tō kam kóc acîi ben wïc, Nhialic ë tók.

Wët looi ë lõŋ

²¹ Cî lõŋ kāk cî Nhialic thon dhöl yiic? Acie këya rin na kóc pinynhom cî lõŋ yök, lõŋ bî pîr akölrîëc ëbën bëëi, diët raan ëbën acî la cök Nhialic nhom rin theek yen lõŋ kënë. ²² Ku acî gôt athör theër wël Nhialic yic lõn pinynhom ëbën arëër riël jəŋrac yic, ke yen wët wäär cî Nhialic lueel ka bî gām kóc rin Jethu, acî gām kóc cî wët Jethu raan cî lóc ku dác, gam.

²³ Ke gam kënë kēc yëët, lõŋ acî ʁo looi buk ciët kóc cî mac, yet tēwäär jəl wët puøth

yam rin gam war kəc nyuəəth. ²⁴ Ku ë lõn yen ë muk kəc yet tē bī Raan cī ləc ku dəc bēn bī ʔo bēn cək piny Nhialic nhom, rin cī ʔok wətde gam. ²⁵ Ēmən cī wət Jethu bēn ku gamku, lõn acie yen ben ʔo mac.

²⁶ Ee gam yen ë we cəl aaye mīth Nhialic ë tək kek Jethu raan cī ləc ku dəc. ²⁷ Wek cī muəəc nhīm bāk aa tək kek Jethu. Wek aa cien alanh pīr kek Jethu guəp. ²⁸ Kēya kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thōn ēbēn, week ēbēn wek aa tək, wek cī mat kek Jethu raan cī ləc ku dəc. ²⁹ Na yakē kəc Raan cī ləc ku dəc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabī kēwäär cī Nhialic thōn Abaram ʔök.

4

¹ Kē lueel akīn, manh koor yen bī kāk wun lək thōn aye jōor cīmən alony cək alon ë yen ala kəŋ ēbēn. ² Tē ʔot koor yen ala kəc kək ye muk, ku loikē bī kē cīk lueel dhiel apin, yet aköl bī wun ye lueel meth acī dīt alēu bī kākke jal thōn. ³ Ee kēya, wäär aya ʔok aa ʔo ye aloony jak la riel pinynhom, wäär kēc ʔok yic guə ʔic. ⁴ Na wäär la nīn thök, go Nhialic Wēnde tuəəc pinynhom. Acī bēn kecīt raan bī dhiēəth tik ë path. Ku muk lõn kəc Itharel, ⁵ bī kəc bēn kuəny bei lõn kēnē yic, ku bī nadē ke ʔo ye mīth Nhialic.

⁶ Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic acī wēi Wēnde tuəəc ʔopuəth, ku wēi ë ʔo cəl adhiaul ēlä, “Wä, Wädiē.” ⁷ Kēya yīn acī ben alony, yīn ë manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abī yī gam kāk ke cī täu miēthke.

Paulo anhiar kəc pan Galatia

⁸ Thēer wek aa we kuc Nhialic, ku kēya wek aa we ye loony jakrəc cie Nhialic. ⁹ Ku ěmən ʔic wek Nhialic tēdē alēu ba lueel aya lõn Nhialic aʔic we, ye kēdē wīc wek ye bāk dhuk tēnē jakrəc nīəp wäär mac piny? Yenjö wīc wek ye bāk bēn aa loony cīmən thēer wäär? ¹⁰ Bī ya nīn kək kek yakē ke muk nhīm, ke pēi ku run aya. ¹¹ ʔen acī yic ʔēer we! Lēu bī ya luəi ēbēn ca looi tēnē we yen cīn wətde yic?

¹² Wek aa liēm miēthakāi cī gam, calkē röt aa cīt ʔa. Ee yic ʔen aya, ʔen acīt we. Acīn kārəc cāk luəi ʔa. ¹³ Adhielkē muk wenhīm

lõn wäär piöoc ʔen wət Jethu tēnē we tuen, ee rin wäär tuēny ʔa. ¹⁴ Ku na cək a wäär cī tuaanydiē we ʔot puəth, wek aa kēc ʔa bēn jai ku cuəpkē ʔa wei. Ee kēya, wek aaci ʔen bēn lor cīt ʔa atuny nhial bō pan Nhialic, wek cā bēn lor, lur bī wek Jethu raan cī ləc ku dəc lor. ¹⁵ Wek aa we cī puəth miēt! Yenjö cī rot looi? Alēu ba lueel lõn lēu wek ye bāk nyiēnkun ʔuēt bei, ku gām kē ke ʔa, tē lēu yen rot. ¹⁶ Ca ya raan aterdun ěmən rin cī ʔen we lək yic?

¹⁷ Kek kəc kək kāk röt nyuəəth bīk aa kəc nhiaar we, acie kēpath, ee ku bīk ʔen tek yic kek we, ku bāk ke nhiaar cīmən nhieer kek ʔa. ¹⁸ Ēmən apath akölaköl bāk la nhieer path ke ye yen nhieer la cək, ku kēnē ë yic, ku acie tē rēer ʔen ke we ë röt. ¹⁹ Miēthkiē, kəc cī gam, abēn lək we, kē dēt cīmən tin rem yic dhiēth, aya ʔök yen ë tē rēm ʔa, yet tē bī wət Jethu la cək wepuəth. ²⁰ Anhiaar ba rēer ke we ěmən, ku ba tē ye ʔen tek thin ë rienkun waar yic. ʔen acī yic ʔēer wətdun apēi.

ʔagär ku Thara

²¹ Calkē röt athiēec ěmən, wek kəc wīc ye bī ya lõn yen yakē theek, kē ye lõn lueel cāk ye pin? ²² Aye lueel Abaram aa la dhäk karou, dhāŋ tək aye manh tin alony, ku tək ke ye manh tin den cī thiaak cie alony tēnē ye. ²³ Dhōn tin den alony ěcī dhiēəth ë path. Ku dhānde kek tin den cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen acī ye lueel kēya. ²⁴ Käk kāk aa lēu bī ke deet kecīt kē thōn kek dēt ril, diäär karou aatō nyin lõn dōr karou yiic. Kē tuen acīt lõn cī Nhialic looi gən Thinaï nhom, ku keek aa mīth tin alony yen cəl ʔagär. ²⁵ Tin cəl ʔagär yen arēer nyin gən Thinaï pan Arebia. Alēu bī thōn aya kek gen Jeruthalem ya aköl, ku kəc rēer thin aa cīt aloony rin lõn. ²⁶ Gen Jeruthalem rēer pan Nhialic yen ë gen path la duk ku acīt mada. ²⁷ Aye athör thēer wəl Nhialic lueel ēlä,

“Miēt puəu, yīn tin cīn meth!

Loi lala ku loi kiēu miēt ë puəu, yīn raan kēc

arēem rōm ë dhiēth kan ʔök!

Rin tin cī moc puəl yen abī mīth juēc dhiēəth

tēnē tin rēer kek moc.”

²⁸ Ëmën, ke wek miëthakäi cî gam, wek aa mîth Nhialic təcî tē wäär cî ye lueel thîn cîmën Ithäk wäär. ²⁹ Ƴon theer manh wäär dhiëth ë path acî manh wäär dhiëth riel Nhialic bën ban, ke yeen athöŋ kek ya aköl. ³⁰ Ye athör theer wël Nhialic lueel kädë? Aye lueel, “Cuöp tinj alony wei kek wënde, rin manh tinj alony acii kāk wun bî röm kek manh tinj cie alony.” ³¹ Ee këya miëthakäi cî gam, Ƴok aacie mîth tinj alony, Ƴok aa mîth tinj cie alony.

5

Muökkë lääu nomdun apath

¹ Nhom lääu yen ë këda. Ee Jethu raan cî lóc ku dác yen acî Ƴo gām nom lääu! Kääckë apath ke we ye kóc lääu nhïim, duökkë röt cöl aben aa loony ë lõŋ cîmën theer.

² Piëŋkë! Ee Ƴen Paulo, alëk we na calkë röt aŋot, ke wëtde yic ë lõn tənë we kē cî Jethu looi, acin kē cî kuöŋy we. ³ Wek aa bën lëk wët dët, acin raan cöl rot aŋot rin theek yen lõŋ ëbën. ⁴ Kóc kók tō kamkun ye them bîk la cök Nhialic nom rin theek kek lõŋ, aa röt tæm wei tənë Raan cî lóc ku dác. Aaliu dhëëŋ Nhialic yic. ⁵ Rin Ƴook kē ŋöthku ë lõn bî Nhialic Ƴo cöl aala cök tənë ye, ku ë yen kē tiit Ƴok riel Wëi Nhialic lui gamda yic. ⁶ Rin tē cî Ƴok mat kek Raan cî lóc ku dác Jethu, ka cie ŋuöt, nadë ke Ƴo kēc ŋoot yen kony Ƴo, kē ril ë gam ye nhïer bëëi.

⁷ Wek aa we lui apath! Yeŋa cî we bën pën thëk ë yic? Cî we rac nhïim kädë? ⁸ Aacie Nhialic raan cî we cöl yen lui këya. ⁹ “Ee lon koor yen ayumdît cöl apiäär,” təcî tē ye ye lueel thîn. ¹⁰ Ee këya wek ŋot we ŋääth apëi. Wët piërda ke Ƴo cî röt mat kek Bëny, ee we cöl aŋääth Ƴapuöu lõn wek acii wenhïim bî waar. Ku yeen, raan yen ræc wenhïim, tē cök yen a raan yindë ka ŋot bî Nhialic gām awuöc.

¹¹ Ku tənë Ƴen, miëthakäi cî gam, na la tuen ke ya lueel ŋuöt apath, ke yeŋö yen ben näk Ƴen? Na ye yic, diët kē ya piöc rin tim cî riïu Raan cî lóc ku dác, diët akēc Ƴa maan. ¹² Awiëc bî kóc we liäap nhïim, röt rac ë röt.

¹³ Ku tənë we miëthakäi cî gam, wek aa we cöl bei bāk cii ben ciët aloony lõŋ theer yic. Ku duökkë kēwäär cî wek wëer bei lõŋ theer yic, cöl amär we bāk aa luui käreç. Calkë aye nhïer kamkun yen mac we. ¹⁴ Rin lõŋ theer ëbën aaci ke mat tók yic ëlä, “Nhiar raan dët cîmën nhïer yin rot.” ¹⁵ Ku na yakë luui cîmën lääi rëer roor, bāk röt aa nök kamkun ë röt, ke ŋiëckë wenhïim wek aabi röt thöl ë röt.

Wëi Nhialic ë kóc cök puöth

¹⁶ Aye lueel, calkë aye Wëi Nhialic yen we cök nhïim. Ku aacie kē wïc Ƴuöp yen bāk aa looi. ¹⁷ Rin kē wïc Ƴuöp raan aacie yen kē wïc Wëi Nhialic, ku kē wïc Wëi Nhialic aacie yen ke wïc Ƴuöp raan. Käkka karou aman röt kamken, ku wëtde yic ë lõn kē wïc ba looi yipuöu acii lëu ba looi. ¹⁸ Na ye Wëi Nhialic yen thel yi, ke yin acii lõŋ theer ben mac.

¹⁹ Kē ye raan liu Wëi Nhialic yepuöu looi aye tinj gei. Ee rot nyuöth ke rac apëi, ku acin yic athëk, ²⁰ tē ye Ƴon cî kiëët door ku tit, kóc aa röt maan ku aa thör, aa röt til ku diitkë puöth. Aake yiic tëk akuut. ²¹ Kóc aa röt maan, ku aa wiëet määu ku bal, kuat käreçkë aayekë ke looi. Wek alëk ëmën, cîmën wäär cî Ƴen we kan lëk, kóc kāk cit kākka looi aacii bî kan la bääny Nhialic yic.

²² Ku Wëi Nhialic ë kóc gām nhïer ku miët puöu, ku döör ku pël röt piny, ku lier puöu ku piath ku gam, ²³ ku athëk, ku duut puöu. Acin lõŋ man kāk cit kākka. ²⁴ Kóc ë Raan cî lóc ku dác Jethu, aaci käreç ye Ƴuäpken wïc, ku käreç yekë ke nhiaar kepuöth puöl ëbën bîk liu kegup. ²⁵ Wëi Nhialic acî Ƴo gām pîr akölrïëc ëbën, ku adhîl wëikua tiit aya. ²⁶ Ƴok acii dhîl nhiam nadë ke Ƴo man röt kamkua, tädë ke Ƴo til röt.

6

Kony raan dët këræc yic

¹ Mîth ma cî gam, na le raan Ƴök kamkun ke loi këræc, ke kóc la gam ril kamkun la thîn bîk cök puöu piny, ku adhîl looi ë dhël path. Ku tietkë röt apath bāk cii mër dhælde yic aya. ² Yakë röt kony kamkun, na luöikë këya, ke wek cî lõŋ Raan cî lóc ku dác theek.

³ Na le raan ye tak kamkun lön yen adit kəc ebën, ke yen rot math yetök. ⁴ Raan ebën adhil rot jöony ë rot. Na ye këpath yen cï looi ke jəl many ye, ku cïi thöön kek kë cï raan dët kañ looi theer. ⁵ Raan ebën abï ya thiëc këden cï looi.

⁶ Kuat raan ye piöc wët Jethu adhil kăpuoth tō kek ye rəm kek raan piöc ye.

⁷ Duökkë röt ye math ë röt. Duk ye tak lön cïi Nhialic yï bï tēm awuöc tē kuc yin ye. Kăpath ku kărac ye raan ke looi aa ye atiit tuen.

⁸ Na ye raan luui kërac, ke thou yen ayök, ku na looi kë wïc Nhialic, ke Wëi Nhialic abï pïr aköriëc ebën gām ye. ⁹ Këya, dukku go dhör luoi kăpath, rin na cuk go dhör, ka aköl alon kăpath acï thiök, buk kăpath yök thïn.

¹⁰ Ku kälä tē lëu yok ye, ke yok aadhil kăpath looi tēnë kəc ebën, ku jəl aa kəc rëer yok ke gam tök yic apëi.

Muöth ciëen

¹¹ Tiënkë kīt dīt nyin ya ke gät tē gät yen we athör ë ciëendië. ¹² Kəc ye wïc riel bïk we cəl anot, kek aa kəc ye wïc bïk röt aa nyuöth ku yekë nhiam kāk ye tin guöp yic ë path. Ayekë looi këya rin cïi ke bï nök, rin ye kek ye piöc lön thon Jethu tim cï rïiu köu yen abï kəc kony ë rot. ¹³ Ayï kəc ye cak ηoot aacïi lön ye theek, awickë bïk we ηoot bïk nyuöth lön wek aacï wëtden gam. ¹⁴ Ku na ye yen, ke thon Bānyda Jethu Kritho tim cï rïiu köu yen aye yen nhiam ë rot. Ku rin cï Jethu thou riënkïë tim cï rïiu köu, acā ben wïc ba kāk ye looi pinynhom buöth yiic, ku kəc ë luui kāk pinynhom aacïi ya nhia. ¹⁵ Acin kë ye looi tē cï raan ηoot nadë ke këc ηoot, kën rot looi ë lön nadë ke yin acï cak cāñ ë yam. ¹⁶ Ku rin kəc pïr wët Jethu bï döör Nhialic ku pël wët piny rëer ke ke, ku kəc Nhialic ebën aya.

¹⁷ Thök ë wël, cïn raan ben yen luoi aliäap, rin piär rëer yaguöp ebën, aa piër ye nyuöth lön yen alony Jethu.

¹⁸ Bï dhëen Bānyda Jethu raan cï ləc ku dəc rëer ke week ebën, miëthakäi cï gam.

Athör cī Paulo gät kəc Epethuth Wēt nom

Wēt tuen kam kəriëc ebën yen gēt Paulo athör kënë tēnē kəc Epethuth ē wēt kënë, “Kē cī Nhialic guiir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ebën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī ləc ku dəc kenhūm tuen.” (1:10) Kəc cī gam aya awic ke bik deet yic, ku bik ya pīr kēdūt cī Nhialic guiir kënë yic. Ku bī kəc aa tők ebën kek Jethu Kritho.

Abañ athöör yic tuen, acī Paulo nyuōth tē bī kəc keyiic mat thīn, ke lək kəc dhēl cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumuōm pāl piny thīn, ku yīk kəc lāau nom ē Wēnde Jethu Kritho. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth yo lön bī athön Nhialic yenhom tiēn. Paulo ē kəc ba athöör kueen lək abañ ē rou yic, lön nadē ke kəc bī ya tők kek Raan cī ləc ku dəc adhīl ayic ē piērdēn yic kedhie. Acī jam ē waal juēc tē bī kəc ē Nhialic luai tők aa nyuōth thīn, ke cī röt mat kek Raan cī ləc ku dəc. Akut kəc cī gam acīt guōp, ku ye Raan cī ləc ku dəc yen nom, tēdē ke cīt luak ku ye Raan cī ləc ku dəc mēen, tēdē ke ye tik, ku ye Raan cī ləc ku dəc muōnyde. Athör kënë ē jam wēl thiek yiic apēi, rin raan ē gāt ye agēt ē guiēr cī dhēēn Nhialic rēer kek Raan cī ləc ku dəc bēi yenhom ku yepuū. Ku kuat kəriëc ebën aye tīn nhiēr Raan cī ləc ku dəc yic, nāak, ku pēl piny adumuōm, ku dhēēn la cök.

Kāk tō thīn

Muōth tuen 1:1-2

Raan cī ləc ku dəc ku luan ē Nhialic 1:3–3:21

Pīr ē yam rēer ke Jethu 4:1–6:20

Muōth ciēn 6:21-24

¹ Ee yen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Kritho. Tēnē kəc Nhialic rēer Epethuth, kəc cī Jethu Kritho gam piērdēn yic.

² Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Kritho we gām dōr ku athiēi.

Raan cī ləc ku dəc ē dəc wēi bēi

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Kritho! Rin cī yok röt mat kek Jethu Kritho, acī yen yo yiēc dəc wēi ē riel nhial. ⁴ Thēer ke piny kēc cak, Nhialic acī yo kuēny bei buk aa miēthke, wēt cī yok mat kek Jethu, acī yo cāl aye kacke, kəc cīn gup awuōc.

⁵ Rin nhiēr yen yo, acī Nhialic looi thēer lön bī Jethu Kritho yo cāl aye miēthke, ku kënë yen ē miēt puū Nhialic yen wic. ⁶ Lecku Nhialic rin kāpuōth juēc apēi cī gām yo ē path, rin cī yen Wēnden nhiēr juaar riēnkua. ⁷ Rin thon Raan cī ləc ku dəc acī yok jāl riel jōnrac yic, rin cī adumuōmkua pāl piny. Ku kēya, aye Nhialic nyuōth yo lön dūt dhēēnde apēi. ⁸ Dhēēn cī gām yo ke dīt apēi, rin nīēc ku dēt yic kāj. ⁹ Acī Nhialic nyuōth yo yen kēden cī guiir bī looi, ku acuk yök tēnē Raan cī ləc ku dəc, cak a lön wār cī yen ye thiaan. ¹⁰ Kē cī Nhialic guiir ke bī jāl thöl akölden cī tak, ee lön bī yen kāk cī cak ebën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī ləc ku dəc kenhūm tuen.

¹¹ Ee riēnke yen aye yo cāl aye mīth Nhialic. Kəriëc ebën aaci Nhialic guiir kēya wāthēer, ku ē yen ke biōk tēcīt tē wic ye. ¹² Kēya lecku Nhialic yok kəc tuen wār cī la nōth tēnē Raan cī ləc ku dəc.

¹³ Ku ēmēn aya, wek aaci yic pīn, yiny yen wēt puōth yam ye Nhialic we luōk. Ku wār cī wek Raan cī ləc ku dəc gam, acī yen we yiēc Wēi Nhialic wār cī thon ka bī yiēc kacke. Wēi yen ē ye nyuōth lön ye wek kacke. ¹⁴ Ku Wēi Nhialic yen ē ye nyuōth lön bī yok kāwār cī Nhialic thon ka bī yiēc yo yök. Ku aye kēnē nyooth lön cī Nhialic yo wēer bei riel jōnrac yic buk aa kacke. Kēya, buk Nhialic aa leec akōlakōl.

Rōök ē Paulo

¹⁵ Ku wēt kēnē, tēyon pīn yen gām cī wek wēt Bēny Jethu gam, ku nhiēr nhiēr wek kacke, ¹⁶ yen akēc yen nom kan mār ba we atak, tē rōök yen Nhialic aya leec riēnkun. ¹⁷ Yen ē rēer ya thiēc Nhialic Wādan la diik, ku yen Wun Jethu Kritho, bī we gām Wēike bī we cāl anic kāj, ku nyuth we Nhialic bāk nīc apath. ¹⁸ Yen ē rōök aya bāk yic nīc. Kēya bāk nīc lön ē yen yic lön bī wek kajuēc puōth cī tōu tēnē we yök, rin

cī yen we cōl. Ku abāk ɲic aya lɔn kajuēc puoth cī thɔn bī ke gām kacke aa thiek yiic apɛi. ¹⁹ Ku kēya, abāk ɲic aya lɔn rielde adit kǎɲ ēbēn. Ku yeen alui yogup rin cī yok wētde gam. Riel lui yogup kēnē athōɲ ke riēdīt, ²⁰ wäär jōt yen Raan cī lɔc ku dɔc bei ran yic, kam kɔc cī thou ku jɔt nhial, ku nyuuc kōɲ cuēc Nhialic. ²¹ Raan cī lɔc ku dɔc amac wēi ril tō nhial ēbēn, cɔk alɔn le kek riēdīt. Riēnke aa thiek yiic tēnē rin bānydīt mēc. Ku aacie bāny mēc ēmēn ē rōt, aabī yiic thiek tēnē rin bāny bī mac aköldä. ²² Ku Nhialic acī kēriēc ēbēn tāau yecōk, ku looi bī a yen wat akut kɔc cī gam pinynhom. ²³ Ku akut kɔc cī gam yen ē guǝp Raan cī lɔc ku dɔc, yen thiāɲ wēi Raan cī lɔc ku dɔc. Ku ē yen pīr gām kēriēc ēbēn tēriēc ēbēn.

2

Thon cī ya pīr

¹ Thɛɛr, Nhialic acī we tēm thou rin awuōcdīt rēer wegup. ² Wāthɛɛr wek aa we ye jɔɲrac, jɔɲ yen mac jakrɛc ēbēn buōth cōk, jɔɲ yen ye kɔc cīi Nhialic thek wētde gam ēmēn. ³ Yok aa ɣo thōɲ ke ke, ke ɣo pīr pīr rac. Ayeku looi kuat kāk wīc guǝpkua ku piāthkua. Ku pīrdan rac aye Nhialic ɣo tēm awuōc cīmēn kɔc kōk ē luui kārɛc.

⁴ Nhialic aɣer puōu, ku nhiēr nhiɛɛr yen ɣo adit apɛi. ⁵ Nawēn cɔk atiēǝpkua thou rin adumuōsm juēc rēer yogup, yok aaci Nhialic cɔl aben pīr kek Raan cī lɔc ku dɔc. Ku ee dhēɛɲ Nhialic yen acī ɣo lušk. ⁶ Ku rin cī yok aa tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, Nhialic acī ɣo jɔt ē thou yic ku buk rēer bāānyde yic nhial kek Jethu Krītho. ⁷ Ee looi Nhialic kēya rin bī kɔc aköldä piathden cīn kē thōɲ kek tīɲ, rin nhiɛɛr yen ɣo, rin Raan cī lɔc ku dɔc Jethu. ⁸ Rin ē piath Nhialic yen acī we kony bāk pīr rin cī wek wēt Jethu gam. Ee miōc Nhialic yen acɔl we agam Jethu. ⁹ Pīr cuk yōk acie rin ē luōida ē rōt nadē ke ɣo nhiam ye. ¹⁰ Ee Nhialic guǝp yen acī ye looi kēya. Ku rin ye yok tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, acī ɣo cak buk kēpath aa looi, ku ē yen kē cī guiir buk aa looi.

Yok aa tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc

¹¹ Kēya, wek aa we cie kɔc Itharel. Ku kēya, wek aa we ye kɔc Itharel cōl wāthɛɛr kɔc kēc ɲoot. Ku kɔc Itharel aake ye rōt cɔl aaye kɔc cī ɲoot. Ku ɲuōtden ye ke ɲoot, ee yekē ye looi kegup ē path. ¹² Ku wäär wek aa we cie kɔc Raan cī lɔc ku dɔc. Wek aa we ye thāi, wek aa we cie kɔc Itharel, kɔc cī Nhialic lɔc. Wek aa we liu lōɲ dōr Nhialic yic, lōɲ kɔc ke tit bēn Jethu Bānyda. Wek aa we rēer we kuc Nhialic. ¹³ Ēmēn, rin cī wek aa tōk kek Jethu Krītho, wek wäär cɔk mɛc wek aaci bēi tēthiōk rin thon Raan cī lɔc ku dɔc.

¹⁴ Rin Raan cī lɔc ku dɔc acī dōr looi kam kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel rin cī yok aa kac tōk. Riēnde acī kēwäär ke tek yiic, ku cɔl ke aaye kɔc man rōt nyaai. ¹⁵ Acī lōɲ kɔc Itharel teem kōu ē thuōnde, rin bī yen kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cɔl aaye kac tōk rin cī kek rōt mat kek ye, ku kēlā, acī dōr bēi. ¹⁶ Ku thon cī Raan cī lɔc ku dɔc thou tim cī rīu kōu, acā kuɛth rēer kamkun nyaai. Ku thuōnde acī yen ke cɔl aaye kɔc Nhialic kedhie. ¹⁷ Kēya, Raan cī lɔc ku dɔc acī bēn ku lēk kɔc Wēt Puoth Yam ē dōr bēi tēnē kɔc ēbēn, wek kɔc cie kɔc Itharel wäär mec ke Nhialic ku kɔc Itharel wäär thiōk ke ye. ¹⁸ Ku ē rin Raan cī lɔc ku dɔc yen ē ɣo ēbēn, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cɔl aala tē rēer Nhialic thīn ē Wēi Nhialic tōɲ.

¹⁹ Kēya, wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aaci ben aa lēi ēmēn, wek aa tōk kek kɔc cī Nhialic lɔc. Wek aa many tōɲ ē Nhialic. ²⁰ Ku week aya, wek aaci ɣōn cī atuuc ku kɔc kāk Nhialic tīɲ jɔk cōk, ku Jethu Krītho yen ē mēn. ²¹ Raan cī lɔc ku dɔc yen ē kē cī buth cɔl akāac ke ye tōk ku bī ya ɣōn Bēny. ²² Ku rin ye wek tōk kek ye, week aya wek kɔc kōk, wek aaci kē buth bī Nhialic a rēer thīn ē Wēike.

3

Luoi Paulo rin kɔc cie kɔc Itharel

¹ Rin cī Nhialic ye looi bī kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel mat bīk aa tōk, rin dhēɛɲde tēnē kɔc cie kɔc Itharel ke ɣen Paulo, raan cī mac rin wēt Jethu Krītho ē riēnkun, ɣen ē rōk tēnē Nhialic.

² Acäk piñ lön cī Nhialic ya lōc ē dhēēnde ba luoi kēnē looi. ³ Nhialic acā nyuōth kēden cī guiir, cīn raan njic ye thēer, athör wäär ca gōt ke cie. ⁴ Ku na kuēnkē kāk ca gōt, ke wek aabī kāk njic ke rin Raan cī lōc ku dōc deet yiic. ⁵ Kāk cīn raan njic ke thēer, cīmēn cī Wēi Nhialic ye nyuōth atuuc ku kōc kāk Nhialic tñj ēmēn.

⁶ Kēya, kē cī moony akīn, rin wēt puōth yam, kōc cie kōc Itharel aabī dōc Nhialic yōk kek kōc Itharel cī gam. Keek aabī ya kac tōk ku rōmkē kē cī Nhialic thōn kōc Itharel rin Raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēnē, yen ē Wēt Puōth Yam ya lēk kōc. Nhialic acā gām luoi ye yen Wēt Puōth Yam luēl riel ē dhēēnde. ⁸ Yen atō ciēen kōc ē Nhialic cōk ēbēn, ku Nhialic aņot cā yiēk ē luoi kēnē, ba kōc cie kōc Itharel lēk kāpuōth juēc cīn thook akeu ye Raan cī lōc ku dōc gam. Kāpuōthkā aa dīt tēnē kāk ye deet yiic. ⁹ Acā yiēk luoi ba tēt kōc ēbēn tē bī yen kēden cī guiir cīi njic, thāāp thīn. Ku Nhialic yen cak kēriēēc ēbēn, ēcī kēnē moony tēnē kōc thēer wäär.

¹⁰ Acī looi kēlā ēmēn dhēl akut kōc cī gam nyuōth atuuc nhial, kek bānyken la riel nhial, bīk njīēc kānde cī nyuōth rin kē cī looi tēnē ke njic. ¹¹ Acī Nhialic tak ku looi kēya thēer kēc yen piny ku nhial cak. Ku ē looi ē rin Jethu Krītho Bānyda. ¹² Rin cī yōk ye gam ku yōk aa tōk ke ye, aabī yōk la tēnē Nhialic yō cīi riōc. ¹³ Kēya, wek aa lēk bāk puōth cīi bath cak amēn guum yen ē riēnkun, guōmdiē yen abī ya riēldun.

Nhiēr Raan cī lōc ku dōc

¹⁴ Rin ē wēt kēnē, yen ē ȳanhiol guōt piny Nhialic Wāda nhom ku rōōk ē riēnkun. ¹⁵ Kōcken tō nhial ku kōc tō piiny aa mac thok rin yen ē Wāda yōdhie. ¹⁶ Yen ala riel ku dōc juēc ye gām kacke. Kēya, aya thiēc bī we yiēk riel ē Wēike bāk puōth cīi kōc. ¹⁷ Ku yen ē rōōk bī Raan cī lōc ku dōc rēer wepuōth athēer rin cī wek ye gam. Yen ē rōōk aya bī tē nhiēr wek Nhialic thīn, ku tē nhiēr wek rōt thīn ē kamkun we cōl aril. Na luōikē kēlā ke wek aa cīt tim cī meike yet piny, ku yōn buth cī njic jōok cōk. ¹⁸ Ku dhēl kēnē, week ku kōc ē Nhialic abāk jāl njic yen tē nhiēr Raan cī lōc ku dōc we thīn. Anhiar yō apēi nhiēr cīn thok akeu. ¹⁹ Na cōk ciēn

raan njic ye ayic yen tē nhiēr Raan cī lōc ku dōc yō thīn, yen ē Nhialic thiēc bāk njic. Ku bī tē ye wek luui thīn ciēt tē ye Nhialic luui thīn.

²⁰ Nhialic ala riel yen kāñ looi wār kāk yeku ke thiēc ku kāk yeku ke tak, ku aaye ke looi riēden lui yōpuōth. ²¹ Lecku Nhialic rin kāpuōth cī looi rin akut kōc cī gam ku rin Jethu Krītho. Lecku akōlriēc ēbēn! Yenakan.

4

Mēn yic kōc cī gam tēnē guōp Jethu

¹ Rin kē wīc Nhialic bī looi, yen raan cī mac rin looi yen wēt Bēny, wek alāñ bāk njic luui dhēl path, dhēl yen cī Nhialic we cōl. ² Yakē kāk yakē ke looi ēbēn looi dhēl athēek ku lier ē puōu, ku yakē kōc njic ciēēñ. Nhiarkē rōt ku yakē kārēc pāl piny ē kamkun. ³ Wēi Nhialic acī we mat yiic, thēmke bāk la dōr ē kamkun bāk aa kac tōk. ⁴ Yōok ēbēn, yōk aa thōñ kek kāk tō guōp tōk yic, ku yōk aa la Wēi Nhialic thōñ ciēñ ke yō. Yōk aa njōth dōc cī Nhialic thōn ke bī gām kacke, rin Nhialic acī yō cōl ēbēn buk aa kacke. ⁵ Yōk aa la Bāny tōk ku gam tōk, ku yōk aaci lōk ē wēi tōk yōk ēbēn. ⁶ Yōok ēbēn yōk aa Nhialic tōōñ door, ku yen ē Wāda yōdhie. Yen amēc yō ku ē luui yōpuōth ēbēn, ku aciēñ kek yō ēbēn.

⁷ Raan cī lōc ku dōc acī raan ēbēn ē kamkua yiēk riēden bī yen aluui. Nēk acī yiēk riēde cīt tē cī Raan cī lōc ku dōc ke tek thīn. ⁸ Acī gōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Acī la nhial, ku looi jakrēc bīk yeen buōth cōk,

cīmēn raan cī dām ē tōñ yic, ku tek kāpath tēnē kuat raan ēbēn.”

⁹ Tē lueel ye ēlā, “Acī la nhial.” Wētde yic yenō? Wētde yic aye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc kan bēn pinynhom ē tēn. ¹⁰ Raan cī bēn pinynhom ē tēn yen ee raan tōōñ cī bēn dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēēc ēbēn pinynhom. ¹¹ Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gēm miēc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tñj, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōōckē ke. ¹² Acī kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guiir bīk luui tēnē ye

ku bik aakuut kɔc ci gam, yen guɔp Raan ci lɔc ku dɔc la tuenj ke ril. ¹³ Ku kɛlɛ, yɔk aabi mat yiic buk aa tɔk ɛ gam bi yɔk Nhialic ku Wɛnde njic. Ku jɔlku aa kɔc ci gam ci nhiim bak, ku yɔk aabi jɛl la cɔk cɛmɛn Raan ci lɔc ku dɔc. ¹⁴ Ku yɔk aacie kɔc bi bɛn ciɛt mɪth. Ku yɔk aacii kɔc kɛk lueth piɔɔc bi bɛn duɔɔnj buk luethken gam, yɔk aacii bi ya wel nhiim cɛmɛn riɛi, wɛl lueth ɛ path. ¹⁵ Yɔk aa dhil yic aa lueel ke yɔ la nhiɛr. Ku kɛlɛ yɔk aabi la tuenj ke yɔ ciɛt Raan ci lɔc ku dɔc yen wat akut kɔc ci gam nhom. ¹⁶ Raan ci lɔc ku dɔc, ee kacke mat yiic cɛmɛn ye rɛl yom thook guɔp ɛ raan nuɛɛt yic bi ya tɔk. Na loi guɔp abak luɔide ciɛt tɛ dhil yen luui thɪn, ke guɔp ɛbɛn ala tuenj ke cil ke ril. Yen ɛ tɛn akut kɔc ci gam. Na nhɪar kɔc akut rɔt ku loikɛ luɔiden, ka akut ala tuenj apath ɛ riel Raan ci lɔc ku dɔc.

Yok aa dhil piɛrda waar yic

¹⁷ Rin ɛ wɛt kɛnɛ, alɛk we rin Bɛny duɔkkɛ ben aa luui cɛmɛn kɔc kuc Nhialic. Kɛk yekɛ ke looi aacie kɛk ke kony. ¹⁸ Aacie yic ye deet. Acɪn pɪr yam ye Nhialic gɛm kɔc, rin keek aa ril nhiim, ku kɛya aa kuc dhɛl ɛ Nhialic. ¹⁹ Aacie gup ɛ yɛr tɛ cɔk kek kɛrɛc looi, rin aa kepuɔth yiɛk kɛk wɪc guɔpken. Kɛk yekɛ ke looi ɛbɛn aa kɛk ɛ bal ku aacie kɔɔc luɔi ɛ kɛkkɛ yiic.

²⁰ Yen ɛ tɛ wiɛc bi wek ciɪ la thɪn, rin acie yen tɛwɛɛr ci we piɔɔc thɪn rin Raan ci lɔc ku dɔc. ²¹ Ee yic, wek aaci wɛtde piɪ, ku wek aa we ci piɔɔc riɛnke, tɛ ciɛt tɛn yɪny rɛɛr kek Jethu. ²² Wek aaci piɔɔc bak tɛdun ye wek luui thɪn thɛɛr puɔl. Kɛkkun ke yakɛ ke looi aake ci we muɔr ku rɛckɛ we. ²³ ɛmɛn, calkɛ rɔt aa wɛɛr Nhialic puɔth ku bɛk ya tak tɛn ɛ yam. ²⁴ Nhialic aci we gɛm ciɛɛn ɛ yam ciɛt kɛde. Kɛya, yakɛ ciɛn ɛ ciɛɛn kɛnɛ. Ciɛɛn kɛnɛ ala cɔk ciɛt tɛ ye yic rin Nhialic piɔɔc thɪn.

²⁵ Kɛya, duɔkkɛ lueth ben aa lueel. Nɛk adhɪl yic alɛk mɛthden ci gam, rin yɔk aa ciɛt kɛk ciɪ thɔnj rɛɛr ɛ guɔp tɔk yic. ²⁶ Na cɔk alɔn ci yɪn puɔu riɛɛk, ke yɪ duk adumuɔɔm loi. Duk rɛɛr kek riɛɛk ɛ puɔu abɛ akɔl lɔɔny piny. ²⁷ Rin bi jɔnrac yɪ ciɪ thel adumuɔɔm yic. ²⁸ Na le raan ye cuɛr thɛɛr kamkun

ka ciɪ ben cuɛɛr, adhɪl luui ɛ kɔnjde bi rot muk ku kony kɔc njɔn aya. ²⁹ Pɛlkɛ kuɔc jam. Yakɛ ke lueel wɛl kɔc cɔl arɪl puɔth gamden yic. Yakɛ ke lueel wɛl nhɪar ke bi ke piɪ, rin bi yɪn kɔc la kɛ lɛk ke, kony. ³⁰ Muk yɪnhom bi ciɛn kɛ lueel bi Wɛi Nhialic cɔl arem puɔu, Wɛi ci Nhialic gɛm yɪ. Nhialic aci gɛm Wɛi ye nyooth lɔn ɛ yɪn kɛde, ku Wɛi Nhialic abi rɛɛr kek yɪ yet akɔl lundɪt bi Nhialic yɪ kony tɛnɛ jɔnrac. ³¹ Duɔkkɛ kɔc kɔk ye maan ku duɔkkɛ puɔth ye riɛɛk. Duɔkkɛ ye gɔth ku lɛɛtkɛ kɔc, tɛdɛ ke we loi kɛk ciɪ path. ³² Rɛɛrkɛ apath ɛ kamkun. Ku yakɛ kɛrɛc pɛl piny tɛnɛ kɔc kɔk cɛmɛn ye Nhialic ke pɛl piny tɛnɛ we rin Raan ci lɔc ku dɔc.

5

Pir rɛɛr ruɛl yic

¹ Kɛya, wek aa dhil luui cɛmɛn Nhialic rin ye wek mɪthken nhɪɛr apɛi. ² Nhɪarkɛ kɔc kɔk cɛmɛn nhɪɛr Raan ci lɔc ku dɔc yɔ. Cɛmɛn ci Jethu ye nyuɔɔth lɔn nhɪɛr yen yɔ, rin ci yen thou bi yɔ luɔk. Kɛ ci looi, aci Nhialic cɔl amit puɔu rin ci yen rot juɛr Nhialic. ³ Wɛt ye wek kɔc ɛ Nhialic aci path bi wɪc wɪc ɛ diɛɛr, ku kɛk kɔc cɔl ayɛr gup, ayɪ kook aa piɛn wegup.

⁴ Jam la biɪh ku buro rac aacii path. Anjɛɛn bɛk Nhialic aleec rin kɛk ye ke looi tɛnɛ we.

⁵ Dhiɛlkɛ njic lɔn acɪn raan wɪc ɛ diɛɛr ayɪ raan ɛ luui kɛk kɔc cɔl ayɛr gup, ku raan dɛt kok lɛu ye bi la bɛɛny Raan ci lɔc ku dɔc kek Nhialic ɛ yic, ku yɔk kɛpuɔth ci Nhialic thɔn kɔc. Raan kok aciɛt raan ɛ jak ci kiɛɛt door. ⁶ Duɔkkɛ rɔt cɔl amɛth ɛ nyɪn wɛl ciɪ path ye kɔc kɔk lueel. Nhialic abi kɔc ciɪ wɛtde ye piɪ, kɔc luui ɛ kɛrɛckɛ tɛm awuɔc. ⁷ Kɛya duk ye mat kek kɔc luui ɛ kɛrɛckɛ.

⁸ Rin wek aa we rɛɛr ɛ muɔɔth yic. Ku ɛmɛn wek aaci rɔt mat kek Bɛny, wek aaci la ɛ ruɛl yic. Kɛya, yekɛ luui cɛmɛn kɔc tɔ ɛ ruɛl yic. ⁹ Yɛn aluel kɛnɛ rin kɔc tɔ ruɛl yic, kɔc njic Nhialic, aaye ruɛl cɔl alɪr puɔth ku loikɛ kɛn ɛ yic. ¹⁰ Themkɛ bɛk kɛk Bɛny cɔl amit puɔu njic ku luɔikɛ ke. ¹¹ Duɔkkɛ ye luui kɛk ye kɔc tɔ muɔɔth yic looi, kɔc kuc Nhialic.

Nyuöthkë ke lön kääkä aacii path. ¹² Käk ye ke looi ke cie tiñ, aa ræc apæi ka ye jamden kœc rac gup ¹³ Të bii kân tæyer, ke kœc aa tiñ tæ ræc kääkä thîn, ¹⁴ rin ë ruæl yen ë keriëec ëbën cöl atij. Yen aci ye lueel ëlä, “Pääckë nîn yic, jatke röt ræn yiic ku Raan ci lœc ku dœc abi ruæl wegup.”

¹⁵ Tiënkë piërdun apath. Duökkë pîr ë pîr kœc kuc Nhialic, calkë röt aaye kœc njic kân. ¹⁶ Kuat tæ bî yîn ye yök ba këpath looi thîn, ke loi, rin kœc aa loi kâk cii path ëmën. ¹⁷ Duökkë lui ë luœi kœc cînkë njickë, njieckë kë wïc Bëny ku yen luœikë. ¹⁸ Duökkë ye dek ë mœu, mœu ë kœc rac. Calkë Wëi Nhialic piërdun yic akölaköl. ¹⁹ Ketkë waak ë Nhialic ci göt athör waak yic ë kamkun. Ketkë wak wëi bäk Bëny leec ë piäthkun ëbën. ²⁰ Yeku Nhialic Wäda leec akölaköl rin Bännya Jethu Kritho, kuat käjuëc yeku ke looi yiic.

²¹ Yakë röt theek ë kamkun rin riöœc wek Raan ci lœc ku dœc.

Diäär ku Röör

²² Wek diäär, thekkë röörkun cit tæ ye wek Bëny theek thîn. ²³ Rin moc yen ë tik wat nom, cîmën ye Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam wat nom. Raan ci lœc ku dœc yen aluän akut kœc ci gam, yen guäpde aya. ²⁴ Këya, diäär aa dhil röörken theek cîmën ye akut kœc ci gam Raan ci lœc ku dœc theek.

²⁵ Wek röör wek aa dhil diäärkun nhiaar cîmën nhieer Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam arëk abi thou rienke. ²⁶ Acî thou rin akut kœc ci gam bî rëer ke dhëen Nhialic. Ku lœk kegup pîu ë Nhialic pîu ë lœk wëi ku wëtde. ²⁷ Acî kënë looi rin bî yen kacke kœc ci gam, wuöony gup wei kæræc ku bii ke yelööm. Ku akëc wïc bîk gup la adumuööm. ²⁸ Cit ë kënë aya, röör aa dhil diäärken nhiaar cîmën nhieer kek röt. Na nhiaar moc tiende, ka thön kek lön nhieer yen rot. ²⁹ Acî raan man guäpde, raan ë mîth ku tiit guäpde, cîmën ye Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam tiit, ³⁰ rin yok akut kœc ci gam, yok aa guäpde. ³¹ Cîmën ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Moc abi wun ku man nyään piny ku met rot kek tiende, ku keek karou aabi ya tök.” ³² Wëlkä

aa la yiic yinydît apæi, ku aa jam tæ ye Raan ci lœc ku dœc tök thîn kek akut kœc ci gam. ³³ Ku wëlkä aa jam rienkun aya, moc adhîl tiende nhiaar cîmën nhieer yen rot, ku tik aya adhîl muönyde theek.

6

Mîth ku kœc ke dhiëth ke

¹ Wek mîth, wek aadhîl kœc ke dhiëth we theek, rin yen ë këpath lœu bî raan looi rin Bëny. ² “Thek wuur ku moor,” Kënë yen ë lön tuen ci bën kek athön, ³ athön akîn, “Na loi kënë, ke yîn abi käjuëc path ya yök, ku thiei yî ba nîn juëc nöc pinynhom.” ⁴ Kœc ke dhiëth duökkë miëthkun ye luœi kâk bî ke rac puöth. Muökkë ke ku piöœckë ke dhël ci Bëny gam.

Aloony ku Bänny

⁵ Aloony, thekkë bännykun muk we pinynhom ë tën, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ëbën ciët we luui Raan ci lœc ku dœc. ⁶ Yakë luui ë puön yer tæ cœk kek cii daai we. Loi luœidu puöu ëbën cit tæ wïc Nhialic ye thîn, rin yîn alony Raan ci lœc ku dœc. ⁷ Na cœk alon ye yîn alony, lui puön yer bî ciët Nhialic yen luœi. ⁸ Njic yînhom lön bî Nhialic raan ëbën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin käpuöth ye looi pinynhom. ⁹ Wek kœc mac aloony, wek aadhîl luui ë dhël töön yic, ku duökkë ke ye riäac ë nääk, muökkë wenhüim lön week ëbën, aloony ku week, bënydun ë tök nhial, raan bî luk looi kamkun ëbën ke cîn raan njuëen.

Tæn tënë Jönrac

¹⁰ Wët jâl lœk we ciëen akîn, lömkë riæl tënë Bëny bäk riæl ë ye, rin riælde adît apæi. ¹¹ Lömkë kâk ci Nhialic gam we bî wek röt kony, bäk käjuëc ye jönrac we ruëeny göök. ¹² Rin yok aacii thâr kek kœc cit yo, yok aa thâr kek jakræc rëer ë muöth yic kek bännyken, ku riæl ë jönrac tœ nhial. ¹³ Këya, rin ë wët kënë lömkë kâk ci Nhialic gam we bî wek tön thör. Na aköl le jönrac bën, ke we tit röt ye akölrîëec ëbën. Ku na cœk tön jönrac göök keriëec ëbën yic, ke wek aabi dön we ril. ¹⁴ Lömkë yic bî wek röt guiir ë tön. Ku luœikë kë la cœk ke cit alanh dhie ye

raan yeyic duut tē le ye tən. ¹⁵ Rēērkē ke we ye kəc lək Wēt Puōth Yam ē dōōr bēēi tēnē kəc. Ku yen abī ciēt lən cien wek war ril apēi wecök. ¹⁶ Dēt akīn, gamkē Jethu Krītho. Gamdun abī ciēt kōn ye wek wieth dēp ye jəŋrac we moc jəc yiic. ¹⁷ Nīeckē alanden lən cī Nhialic we luök, acīt lən dhie cien raan akuāma yenhom tən yic, bī cīi yup nhom. Lōmkē wēt ē Nhialic ē bēn tēnē Wēi ke cīt tən ye muk. ¹⁸ Yakē lac rōök cīt tē ye Wēi Nhialic we cək puōth thīn. Ku thiēckē Nhialic bī we kony kēriēc ēbēn yiic. Yakē wepuōth cök tē rōök wek ku duōkkē thōr. Yakē rōök akōlakōl rin kəc ē Nhialic.

¹⁹ Rōōkkē ē riēnkiē, ku lən bī Nhialic ya gām wēl la cök ba lueel tē le yēn wēt ē Nhialic lək kəc ke ya cīi riēc. ²⁰ Jethu Krītho acā ləc ba ya atuōnyde ba kəc lək Wēt Puōth ē Yam, ku ē yen wēt cī ya mac. Kēya, rōōkkē ku thiēckē Nhialic bā gām riēl ba wētde lək kəc ke cīt yiny dhiel looi ke cīn riēc.

Muōth ciēēn

²¹ Tikuth, wāmāāthdan cī gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bēny, abī we lək wēl ē yam riēnkiē ku bāk kē luōi ŋic. ²² Yen atuēc we ku bī we la lək kē loi rot tēnē yō, ku deet wepuōth aya.

²³ Bī Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho we yiēk dōōr, wek kəc cī gam. Ku bīk we cəl anhiar rōt ē kamkun ku muōkkē gamdun. ²⁴ Bī Nhialic dhēēŋde nyuōth kəc nhīar Bānyda Jethu Krītho kek nhīerden cīn thok akeu.

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi Wēt nhom

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi ē gēt kəc cī gam pan məc kəc pan Roma cəl Mathe-donia. Ee gēt ɣən ɲot məc yen. Ku ē rem puəu piöök ē lueth kəc kək cī gam gen Pilipi. Athör kənē ē gam ril ē Paulo tənē Jethu raan cī ləc ku dəc nyuəoth.

Kənē yen gēt athöör ē wēt bī yen kəc cī gam gen Pilipi leec kəkken cīk tuəc ye ɣən cī kəkke yiic riəl. Aake gēt keek athöör aya bī ben lək ke bīk puəth riəl, ku thəon kepuəth kuat aliämde yic, ku aliäm cī ke yök aya. Ku yöök ke bīk röt aa dhuək piny bīk ciət Jethu, tən lən bī nhiaam ku nhier rot ke thel wei. Acī lək ke lən pīr ē tək kek Raan cī ləc ku dəc, ee dhēəɲ cī Nhialic yiək kəc ē dhöl gam, acie dhöl athēək lōɲ kəc Itharel. Acī gət rin miət puəu ku döör ye Nhialic yiək kəc cī röt mat kek Raan cī ləc ku dəc.

Athör kənē, ee miət ku thön ē puəu ku ɲiec rēər, ku bī gam ku pīr tō kek kəc cī gam muk nhom. Ku ē nhier nhier Paulo kəc cī gam tō gen Pilipi nyuəoth aya.

Käk tō thīn

Muəth tuen 1:1-11

Käk cī röt looi tənē Paulo 1:12-26

Pīr rēər ke Jethu 1:27-2:18

Käk cī guiir tənē Timothī ku Epaprodi-tuth 2:19-30

Lək rin käreɲ ku kəc ater 3:1-4:9

Paulo ku mǎthke gen Pilipi 4:10-20

Muəth ciēn 4:21-23

¹ ɲen Paulo ku Timothī ɣok kəc lui rin Jethu raan cī ləc ku dəc, ɣen agät we athöör, wek kəc ē tək kek Jethu gen Pilipi, ku kəcđit akut ku kuat kəc ke kony rēər thīn ēbən.

² Bī Nhialic Wāda kek Bēny Jethu raan cī ləc ku dəc we gām athiēi ku döör.

Röök Paulo rin kəc kuen athörde

³ ɲen ē Nhialic wāda leec tē tak ɣen we akölaköl. ⁴ ɲen ē puəu miət apei rōökdiē yic rienkun ēbən, ⁵ rin cī wek ɣen kony bāk Wēt Puəth Yam nyuəth kəc ya aköl tōɲ wäär ɲic wek ye agut ēmən. ⁶ Anjiec ɣapuəu lən

Nhialic, raan wäär loi ē kənē tənē we, abī dhiel muək thīn kēya ɣet aköl bī Raan cī ləc ku dəc Jethu dhuk pinyinhom.

⁷ Wek aa kəkciēn nhiaar apeī, wek aaya tak akölaköl. Ku ē yic, ba we aa tak wēt nhier ɣen we. Rin wek aa lui ku kuənykē ɣen ē luoi ril cī Nhialic yiək ɣen ēmən. Ku ēmən mec ɣen ku wäär kēc ɣen mac, ɣen acī bēn ɲiec la jam rin Wēt Puəth Yam, ku acī bēn riəl apeī ɣet tē cī ye gam kəc juēc apeī. ⁸ Anjic Nhialic lən kē luēl ē yic lən nhierdiē tənē we acit nhier Bānyda Jethu nhier ɣen ɣo.

⁹ ɲen ē rōök bī nhierdun rot ajuak akölaköl, ku bāk yic ɲic, ku yakē ke looi kāk la cök Nhialic nhom, ¹⁰ bī we kony bāk aa looi kēpath. Kēya, ke wek aabī gup ciēn awuəc aköl le Raan cī ləc ku dəc dhuk pinyinhom. ¹¹ Piərdun abī yic thiāɲ kēpath ē Jethu yen ye ke yök thīn, rin bī Nhialic aleec ku dor.

Raan cī ləc ku dəc yen ee pīr

¹² Awiēc bāk ɲic miəthakāi cī gam, lən kuat kāk cī röt luoi ɣen aaci Wēt Puəth Yam cəl ala tuen. ¹³ Kuat raan rēər tən ēbən agut kəc tit pan bēnydit thok, anjickē lən cī ɣen dām rin ye ɣen raan lui rin Jethu. ¹⁴ Ku rin cī ɣen mac, acī miəthakāi cī gam cəl aa ril puəth bīk Wēt Puəth Yam aa lək kəc ke cīn riöök.

¹⁵ Ee yic, kəc kək aa wēt Raan cī ləc ku dəc piöök ē tiēl ku rin cīi kek luəidiē nhia. Ku kəc kək ayekē piöök piänden ēbən. ¹⁶ Aye kəkā looi rin nhier ku rin ɲic kek ye aya lən cī Nhialic ɣa luəi ba wētde tiit bī cīi riääk. ¹⁷ Kəc kək kamken aya, aacie piöök ē cök, aa piöök rin nhiaam ē path, ku yekē tak lən bī kek ɣa luəi aliäap tē ɲot məc ɣa. ¹⁸ Acīn kē ye looi, ɣen amit puəu tē ɲot ye wēt Raan cī ləc ku dəc piöök kuat dhēl cī yök, cək alən le yen kē tō kepuəth. ɲen abī rēər ɣa mit puəu.

¹⁹ Rin anjiec lən rōökkun ku kuəny bō tənē Wēi ē Jethu raan cī ləc ku dəc, aa bā cəl alony. ²⁰ Aya ɲöəth ɣapuəu lən bī yen a kēpath yen luəi akölaköl agut ēmən thiin, ɣen abī la riəl ē puəu kek guäpdie ēbən, bī ya kēpath yen luəi rin bī ɣen lac bēi tənē Jethu tē pīr ɣen, tēdē ke ɣa thou. ²¹ Pīr ē wēt Raan cī ləc ku dəc juak tuen, ku na thuəu

rin wëtde ka path aya tēnē ya. ²² Ku na ye kē bī yēn ɲot ya pīr yēn bī yēn luɔi juēc path looi, ka cā ɲic yēɲō ba kuany. ²³ Akōl dēt aya nhiaar ba cīi thou, ku akōl dēt awiēc ba thou rin anhiaar ba la rēer kek Raan cī lɔc ku dɔc, ku kēnē yēn aya yōk ke path. ²⁴ Ku riɛnkun, apath apei ba pīr ē tēn pinynhom. ²⁵ Kēnē anjēc apei, kē yēn ɲiēc yēn abī rēer. Yēn abī rēer ē tēn kek we ēbēn ba miēt puɔu gamdun juak yic. ²⁶ Kēya, tē ben yēn la dhuk ba rēer kek we, ke wek aabī nhiam riɛnkiē piērdun yic, ke we ye tōk kek Jethu Raan cī lɔc ku dɔc.

²⁷ Kuat kē bī rot looi tēnē ya, muōkkē wenhūim lɔn dhil wek pīr, pīr kɔc cī gam, cɔk alɔn cīi yēn week bī bēn tīɲ akōldā. Aba ya piɲ lɔn wek aa ril wēt Nhialic yic, ku week aa lui tōk apei rin Wēt Puɔth Yam. ²⁸ Duōkkē ye riōōc kɔc aterkun, yēn abī ye nyuōth keek lɔn cīi kek we bī lēu, rin yēn Nhialic yēn we gām riɛl bī wek ke gōōk. ²⁹ Rin wek aaci gām yic bāk Raan cī lɔc ku dɔc aa luōi ku acie gam ē rot, ee ku bāk gum cīmēnde aya. ³⁰ Ēmēn alēukē bāk yēn kony ye luɔi kēnē. Yēn luɔi tōɲ wāār cāk tīɲ thēer ke luōi, ku cīt tē yakē piēɲ ye, yēn aɲot ya lui apei.

2

Jethu ē rot dhuōk piny cɔk alɔn ril yēn apei

¹ Piērdun ke we ye kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, ee we cɔl aril ku nhiēde ē we liēr puōth. Wek aa rēer ke Wēi Nhialic, wek aa la piath ku nhiēr nhiēr wek rōt kamkun. ² Matkē weyiic bāk aa looi ē tōk, ku nhiarkē rōt, yēn abī miēt ē puɔu bēi tēnē ya. ³ Duōkkē puōth ē dit bāk kɔn aa wīc ē riɛnkiē ku yakē nhiam, yakē rōt dhuōk piny kɔc kɔk nhūim. Yakē kɔc kɔk tīɲ ciēt kek path tēnē we. ⁴ Acīn raan ben a lui kēnē nhiamde, yakē jal looi kē kony we ēbēn.

⁵ Wek aadhil thōɲ kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc ē tāktākdun yic.

⁶ Wēn cɔk Bānyda Jethu aa Nhialic guōp akēc rot thōɲ ke Nhialic.

⁷ Ku aci tēden dīit yēn thīn puōl, ku cɔl rot aye alony cīmēn raan ē path.

⁸ Acī rot bēn dhuōk piny, ku gēm bī gum ku thou,

cīmēn raan la guōp awuōc, arēk abī piāāt ē tim cī rīiū kōu.

⁹ Rin ē wēt kēnē yēn aci Nhialic ye bēn jāt bei raɲ yic kam kɔc cī thou, ku yēth nhial ku ler ku yīk riɛl kēriēc ēbēn nhom.

¹⁰ Ku kēya rin athēk rin Jethu, kāk nhial ku pinynhom, ku piny tēn kɔc cī thou aa dhil kenhiɔl guōt piny.

¹¹ Ku keek ēbēn abīk lueel lɔn ye Jethu raan cī lɔc ku dɔc Bēny, rin duaar ē Nhialic Wun.

Piērden ē Jethu nyuōth

¹² Kēya, wāār rēer yēn kek we miēthakāi cī gam, wek aa we ya theek, ku ēmēn awiēc bāk ɲot we thek yēn ke ya cīi rēer kek we. Lak tuen ke we thek Nhialic rin cī we wēer bei. ¹³ Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bī we cōk puōth ku bāk kē wīc looi.

¹⁴ Luōikē kēriēc ke cīn ater kamkun ku agōth, ¹⁵ rin bī wek aa mīth Nhialic cīn gup awuōc ē piny cī thiāɲ kɔc rēc la gup ad-umuōm. Calkē rōt aa la gei kamken cīmēn pēi nhial, ¹⁶ cīmēn ye wek ke lēk wēt pīr. Na luōikē kēya, ke yēn abī nhiam riɛnkun akōl le Raan cī lɔc ku dɔc dhuk pinynhom, rin bī ye nyuōth lɔn kēc luōidiēn ca looi nhom dēer piny ē path.

¹⁷ Na cɔk aa lɔn guum yēn rin bī gamdun riɛl tēnē Nhialic, ke yēn abī puɔu miēt apeidit ke we ēbēn. ¹⁸ Ku kēlā aya, wek aabī puōth miēt kek ya.

Timothī ku Epaprodituth

¹⁹ Na wīc Bēny ke wek aba tuōc Timothī ē nīnkā, rin bī tē luui wek thīn ya dēet puɔu.

²⁰ Ee yēn raan tōɲ ē tak cīmēndiē, kē tō yapuōu looi, ku aci raan nhiaar we apei cīmēnde. ²¹ Raan ēbēn ē yēnhom yiēk kēden looi, ku cīi yepuōu yīk kē wīc Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ²² Ku anjēc kē kek we ē rōt yēn tē cī Timothī rot nyuōth thīn cīmēn meth ke wun. Yok aaci luui ē tōk rin Wēt Puɔth Yam. ²³ Kēya aba tuōc we, tē le yēn ye ɲic yēɲō bī rot looi tēnē yēn ēmēn cī ya mac. ²⁴ Ku yēn aɲōth Bēny lɔn bī yēn rot lēu ba bēn tēnē we ē nīnkā.

²⁵ Aca tak ba wāmāāth cī gam, Epaprodituth cɔl adhuk. Yēn ē raan ē luɔi apei buōth

Bëny cîmëndië. Ee cåk tuöc yen bä bën a kony, ²⁶ ku ëmën awic apeî bi we tiñ. Adieër rin ci wek ye piñ lön ci ye tuaany. ²⁷ Ee ci tuaany abi duër thou. Ku yeen aci Nhialic bën cöl apuöl, ku acie yen ë rot, pial guöpdë aci kënë bi yen cöl anëer yic bën wel yic aya. ²⁸ Awiëc aya ba cöl adhuk tënë we rin tē ben wek ye tiñ ke wek aabi puöth miët, ku acin dët bi yen ben diëer. ²⁹ Luorkë ë puön path apeî ke cit mēnhkui Jethu nhom. Nyuöthkë kuat raan cit ye ëbën athëëk, ³⁰ rin ëci duër thou rin luoi tënë Raan ci lóc ku dōc, ku akëc diëer ë wëike ku gēm ya kuöny cīn tē bāk lëu ye.

3

Yiny la cök

¹ Ku wët dët ba lëk we miëthakäi ci gam ë ku bāk puöth miët rin ci wek mat kek Bëny. Acii rac ba kāk ca gāt we thëer bën dhuök yiic, ku ë yen abi we kuöny tē looi yen ye këya.

² Tietkë röt kōc rēc, kōc luui cīmën jōk. Acie nuöt ë rot yen wickë, wek aa wic kajuëc kōk bāk ke looi. ³ Aa yook, aacie kek ci nuöt yic yök, rin yok aa Nhialic door riel ë Wëike. Ku yok aa mit puöth piërda yic rin ci yok aa kōc Raan ci lóc ku dōc Jethu. Acie kāk ye raan ë path looi ye tiñ kek yeku ke nōöth. ⁴ Na le raan ye tak lön bi yen pīr Nhialic nhom rin kāk ye looi kōc gup, ka cīn raan wār yen mukmuk nhom lōñ thëer. Na ye kōc piir, nuöt yen aci pīr. ⁵ Yen a ya not ke ya la nīn kadhorou tēn dhiëëth ya. Yen ë raan Itharel, raan dhiënh Benjamin, kuat Itharel ë gēi. Rin muñ lōñ nhom, yen ë raan akut Parathī. ⁶ Rin ye yen raan akut Parathī yen aye yen kōc ci gam cöl aa nēk, ku rin ye raan la cök tē theek yen lōñ, ke yen a ya cīn guöp awuöc.

⁷ Kuat kăwäär ya nōöth kecīt kăpath, aacii bën cii ye kăpath. ⁸ Acin këpuöth wār nīny bi yen Bānydië Raan ci lóc ku dōc Jethu njic. Yen aci këriëëc ëbën puöl rin bi yen a raande, ⁹ ku ba ya tök ke ye. Rin acä lëu ba la cök ë Nhialic nhom tē theek yen lōñ. Ku yen aci jal la cök rin ci yen Jethu gam, la cök tënë Nhialic rin ë gam. ¹⁰ Kë wiëc ë lön ba Raan ci lóc ku dōc, ku riel wäär jōt ye kam kōc ci

thou njic. Awiëc ba ya tök ke ye ë gum ku thuōnde yic. ¹¹ Ku nääth lön bi yen jōt thou yic ba pīr.

¹² Acä ye lueel lön ci yen jal a raan la cök, anōt wiëc apeî ba ya raan la cök cit tē wic Jethu raan ci lóc ku dōc ye thīn. ¹³ Wët lëk we akīn miëthakäi ci gam, acä njic lön le yen kë ca lëu, yen acie dëei ciëen, yen ë daai tuen bi ya wët aköldä yen thuuth yen ku päl kăthëer. ¹⁴ Yen abuöth dhël yic apath rin bi yen ariöp yök. Ee yen ariöp bi Nhialic gām ya rin kë ci Raan ci lóc ku dōc looi.

¹⁵ Yok kōc la gam ril yok aa dhil luui ë dhël kënë. Ku na le kōc kōk kamkun cii lui ë dhël kënë, ke Nhialic yen abi ye dët yic we.

¹⁶ Lokku tuen kek lōñ Nhialic cīmën wäär njic yok ye.

¹⁷ Miëthakäi ci gam biathkë yacök, ku piöckë tënë kōc kăwäär ca piöc tënë ke buöth yiic. ¹⁸ Wek aaca lëk ë kënë arak juëc, ku ëmën aben ber yic piü ë nyin guöp, kōc kōk aacie thon Jethu tim ci riü kōu rin bi yen ke waar adumuöömken yiic ë gam. ¹⁹ Aabi la pan mac rin ye kek kepuöth yiëk kāk wic guäpken. Aa nhiam kāk ke bi ke cöl ayär gup, ku aa kāk pinynhom kek aa yekë tak kepëc. ²⁰ Ku yook pan Nhialic yen këda. Yok aa tit Aluändan bi bën nhial, Bëny Jethu Raan ci lóc ku dōc, ²¹ yen la riel ë yen këriëëc ëbën cöl aa bö yecök, abi gupkuan ci thiän adumuööm looi bīk yer cīmën guäpdë.

4

Lëk

¹ Miëthakäi ci gam wek aa nhiaar apeî, dëetkë wepuöth ku thekkë Bāny. Wek aaca dak, wek aa yen cöl amit puö, wek aa yen cöl anhiam.

² Yin Yuodia ku yin Thintike wek lāñ, döörkë, wek aa kōc tōñ ë Bëny. ³ Ku tënë yi raandiën nhiaar lui kek ya, awiëc ba diäärkä kony rin aci luui kek yen apeî buk Wët Puöth Yam tēk piny, keek ëbën kek raan cöl Klemen ku kōckuan kōk lui ke yo tö rienken athör Nhialic yic, athör pīr.

⁴ Yakë puöth miët rin ye wek tök ke Bëny. Aber yic, yakë puöth miët. ⁵ Yakë röt piëñ wël ë kamkun. Bëny aci thiök. ⁶ Acin kë riöc wek, ku yakë Nhialic thiëëc rōökduñ

yic kāk wiëckë ke, yakë thiëc ë pušn path akölaköl. ⁷ Ku döör Nhialic cie deet yic raan ë path, abï we kony bāk cïi ye diëer ku cāk riöc kārīl we yök yiic, ke we ë tōk kek Raan ci lōc ku dōc Jethu.

⁸ Wēt cï jal döŋ ba lueel miëthakäi, yakë ke tak kápath, kāk ye raan ëbën nhiaar, kāk ye we leec thīn, kāk yīth thiek yiic, kāk la cōk ku lek gēi, kāk nhiaar ke raan ëbën. ⁹ Wek aa ŋic kāwāār ca piöc tēnē we, ku kāk cāk piŋ ke ya lueel ku tiēŋkē ŋen ke luoi ke. Kēya, biathkē luoidië yic, ku Nhialic yen döör gam abï rēer ke we.

Paulo acä aleec gam rin kāk cï gām ye

¹⁰ Piërdië yic kek Bēny, ŋen acï pušu miët rin tēdiit cāk nōk ku bēnkē ŋen bēn nyuōth tēduun muk wek ŋa thīn. Ku acie rin cï wek kōc we cïi wenhiim yīk ŋen, ee rin cīn wek riel. ¹¹ ŋen aacīi kēnē luel rin cï wek ŋa pāl wei, aa kāk rēer kek ŋen kek aaca ŋiëc rot. ¹² Alēu ba pīr ë path tē cōk ŋen la kālīk, kueth ku cōk aa thōŋ tēnē ŋa, jiëek ku ŋōōŋ aya, aa thōŋ. ¹³ Kuat kē ya looi ëbën, aya looi riel ye Raan cï lōc ku dōc gām ŋen.

¹⁴ Ku apath apēi yen wēt cï wek ŋa kony aterkië yiic. ¹⁵ Wek kōc gen Pilipi anjiekckë apath, lōn wāār jiël ŋen Mathedonia nīn tūeŋ wāār piöc Wēt Puōth Yam, wek aa we kōc cï gam ŋa kony. Wek aa we ye kōc kek ŋen kāpiathkië ku kārackië yiic. ¹⁶ Agut cï wāār cōk ŋen rēer Thethalonika wek aacī kuōnydun bēn aa tuōc ŋen ëmēn ku ëmēn. ¹⁷ Acie ku bāk ŋa muōc yen wiëc, ee dōc ye yök tē muōc raan kōc yen awiëc ba juak yic. ¹⁸ Kāk wiëc aaca yök, ku aa juëc apēi. Kuat kāk wiëc ëbën aacī Epaprodītuth bēi tēnē ŋa. Aa cīt tol adōŋ ŋīr ye took luanj ë Nhialic, ajuēr cï Nhialic gam ku cōl ye amit pušu. ¹⁹ Ku Nhialic abï we gām kāk wiëckë ë kākken juëc yiic, kāk ye ke yök rin Raan cï lōc ku dōc Jethu. ²⁰ Bī Nhialic Wāda aleec akölaköl! Yenakan.

Muōth ciëen

²¹ Miäthkē kōc cï gam, kōc Raan cï lōc ku dōc Jethu. Miëthakäi rēer kek ŋen aa we muōōth. ²² Kōc cï gam ëbën ë tēnē agut kōc lui pan Bēnyŋaknhom Cithēr aa we muōōth aya.

²³ Athiëi ë Bānyda Jethu raan cï lōc ku dōc, abï ya rēer kek we ëbën.

Athör cī Paulo gāt kəc gen Kolothia Wēt nhom

Athör Paulo cī gāt kəc gen Kolothia, agēt akut kəc cī gam pan Athia tō ciēen gen Epethuth. Akut kəc cī gam kēnē acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepušu ke ye luōi dhil looi aya, cit lön cī yen kacke tuōc gen Epethuth aya, yen gendit yen rēer raandit bēny apuruuk pan Athia thīn. Ēcī Paulo piñ lön ala kəc ē piöc kək kəc cī gam gen Kolothia piöc bik dhēl la cök pušl. Ku yekē lueel lön raan adhīl jak kək atheek, nadē ke bī jal luök ē kuat kē cit nūōt, thēk lōj ku miēth ye cam.

Paulo agāt athör kēnē bī jai piöc rēckä, ku ye piöc dhēl peth ē yic Wēt Puōth Yam, yen gam. Kē tō thīn, ee lön nadē ke Jethu Krītho alēu bī kəc luök ē rot, ku kuat kək cit kakkā aa kəc thēl wei Jethu lōm. Rin Jethu Krītho Nhialic acī nhial ku piny ku kək tō thīn cak. Ku riēnke aya yen awic yen ye bī kəc dhuök yeyou. Ee mēt bī kəc rōt mat kek Jethu Krītho yen ē nōth bī kəc luök ē rot pinynhom. Acī Paulo lēk kəc aya lön piöc kēnē ē kəc cī gam cāl aa pīr pīr path.

Dēt lēu bī nīc ē lön nadē ke raan cāl Tikikuth yen yēth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cāl Onethimuth, alony yen cī Paulo athör gāt riēnke tēnē Pilemon.

Käk tō thīn

Muōth tūen 1:1-14

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc 1:15-23

Luōi Paulo ke cit alony tēnē akut kəc cī gam 1:24-2:5

Pīr yam Raan cī lōc ku dōc yic 2:6-4:6

Muōth ciēen 4:7-18

¹ Ee yen Paulo cī Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cī lōc ku dōc, yen agāt athör kēnē yok wāmāath cī gam Timothī.

² Tēnē wek kəc cī Nhialic gam gen Kolothia, kəc buōth Raan cī lōc ku dōc. Bī Nhialic we gām athiēi ku dōr.

³ Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc, ayeku leec akōlaköl tē rōök yok

riēnkun. ⁴ Rin gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu, ku nhiērdun tēnē kəc ē Nhialic aa cuk piñ. ⁵ Wäär bī Wēt Puōth Yam tēnē we tūen, wek aa we cī kēn la yic nōth piñ Ku ē yen atō gam ku nhiērdun thīn, kək nāthkē ke aaci tōōu apath tēnē we pan Nhialic. ⁶ Wēt Puōth Yam athiēi bēi akōlaköl ku athiēi pinynhom ēbēn, cīmēn wäär looi yen rot kēya kamkun tēwäär piñ wek dhēen ē Nhialic ku detkē yic tō thīn. ⁷ Wek aaci dhēen Nhialic piñ tēnē Epaprath raandan nhiarku lui ē pušu ēbēn tēnē Raan cī lōc ku dōc, ee riēnkua. ⁸ Acī yō lēk nhiēr cī Wēi Nhialic gām we.

⁹ Wēt kēnē yen aye yok ke rōök riēnkun tēwäär piñ yok we. Nhialic ayeku lōj bī we cāl anīc ye, ku nīēc ē kāj ēbēn wīc Nhialic ku dēt ē wēl aya ye Wēi Nhialic ke gām kəc. ¹⁰ Ee kēya, ke week abāk lēu bāk pīr ē pīr yen wīc Bānyda, ku kēnē ye cāl amit pušu yen abāk aa looi akōlaköl. Piērdun abī ya kāpath kek ye bēi, ku nīēc nīc wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹² Bī Nhialic we looi bāk riel, riel bēn dhēen ē Nhialic, ku bāk lēu bāk kajuēc aa göök ke we duut wepuōth. Ku yakē Wāda leec ke we mit puōth, yen cī we gām riel bāk la aban kək Nhialic wäär cī tūu kacke ruēl Bānyde yic tēyer. ¹³ Acī yō luāk bei riel jōrac yic, ku bī yō ē bāany Wēnden nīēer yic, ¹⁴ yen cī yō wēer bei, ku pēl adumuōmkua piny.

Dīt ē Raan cī lōc ku dōc

¹⁵ Raan cī lōc ku dōc yen ye tīj ke thōj ke Nhialic cie tīj. Yen ē kaaide, ku yen atō tūen kək cī cak ēbēn nīim. ¹⁶ Rin ē yen acī Nhialic kārīēc ēbēn cak, kək nhial ku piny, kək ye tīj ku kək cie tīj, acā atuuc nhial ku kārīl kək cie tīj la riēdit cak. Nhialic acī nhial ku piny cak ē yeen ku kək tō thīn ēbēn aa kākke. ¹⁷ Raan cī lōc ku dōc a rēer thīn ke kāj ēbēn kēc cak, ku ē riēnke yen aye kārīēc ēbēn rēer nyēnde. ¹⁸ Yen ē bēny kəc cī gam. Yen aye kek piērdun yök thīn. Yen ē Wēndit tūen wäär cī jōt bei ran yic rin bī a yen tō tūen kārīēc ēbēn. ¹⁹ Rin ē Nhialic yen acī ye tak ē rot bī Wēnde ciēt yen Nhialic guōp alanden. ²⁰ Rin Wēnde yen acī Nhialic looi bī kək tō nhial ku piny aa dōr kek ye.

Thon Wënde tim cī riīu kōu yen aci ʔo cōl adōōr kek Nhialic Wun.

²¹ Thēer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kōc aterde rin tēktēk rac ku kārēc ke yakē ke looi ku takkē ke. ²² Ku ēmēn, rin cī Wēnden wāār cī ya raan cīmēnda thou rienkua ēbēn, Nhialic aci we cōl aaye māthke bī we bēēi bāk aa kōc la cōk cīn gup awuōc yenhom. ²³ Wek aa dhil la cōk ku muōkkē rōt ē dīl yenhom. Ku duōkkē rōt cōl aben thēl wei ē ʔōthdun cāk yōk Wēt Puōth Yam yic wāār cāk piŋ. Ee rin ē Wēt Puōth Yam kēnē yen aci ʔen ya alony, Wēt Puōth Yam kēnē cī ya lēk raan ēbēn pinynhom.

Luoi Paulo ke cīt alony tēnē akut kōc cī gam

²⁴ Ku ēmēn ʔen aci puōu miēt rin cī piōōcdiēn cā cōl agum we kony. Gumdiēn mēc ʔen kēnē, ee rin ba dhōl cī Raan cī lōc ku dōc guum thīn, kuōny bī thāāp ē rin akut kōc cī gam ēbēn cīt guōp Jethu. ²⁵ Ku ē Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kōc cī gam. Yen acā gām luoi ril kēnē, ba looi rin piathdun. Yen ē luoi wētde ēbēn nyuōth. ²⁶ Ku yen ē kē cī moony tēthēer ʔon tēnē raan ēbēn, ku ēmēn aci jāl nyuōth kacke. ²⁷ Kē cī Nhialic guiir ē lōn bī kē cī moony nyuōth tēnē kacke, kāpiathke ku dhēējden cī moony muk rin kōc ēbēn. Ku kē cī moony ē lōn nadē ke Raan cī lōc ku dōc arēer wegup, ku wētde yic wek aabī duaar Nhialic rōm kek ye. ²⁸ Kēya, Raan cī lōc ku dōc ayeku lēk raan ēbēn. ʔok aa kōc lēk ku nyuthku ke kuat kēriēēc ēbēn ʔicku ē rin buk raan ēbēn bēēi Nhialic nom, ke cīt raan la cōk cī mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²⁹ Rin bī kēnē rot jal dhiel looi kēya, ʔen a ʔa cī buōc apēi ē riel wāār cī Raan cī lōc ku dōc gām ʔa, riel yen lui ʔaguōp.

2

¹ Awiēc ku bāk ʔic yen buōcdīt buōc ʔen ba luui apēi rienkun, ku kōc gen Lodikia ku kōc kōk ēbēn kuc ʔa. ² ʔen a ʔa lui kēlā rin ba ke dēet puōth, ku bīk rōt nhiaar kamken ku rēerke ē tōk. Kēya, ka bī rōt aa deet ku ʔickē kēn ciēēj path bēēi kamken. Ku ē dhēlē, yen abī kek kē cī Nhialic muōny ke ʔic, ku yen ē Raan cī lōc ku dōc guōp. ³ Ee yen ē rot, yen

ē ʔo kony buk wēt ril kēnē deet yic, wēt cī Nhialic jal cōl aŋic ēmēn.

⁴ Wek alēk kēnē, duōkkē rōt cōl amēth nyīn wēl bī we thēl wei bāk la kērac yic, tē cōk ke aa piŋ ke cīt yith. ⁵ Na cōk amēn cīi ʔen rēer ke we, ke piāndiē arēer ke we, ʔen ē puōu miēt tē piŋ ʔen we ke we kāac ē cōk gamdun yic tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Pir la cōk Raan cī lōc ku dōc nom

⁶ Cīt lōn cī wek ye gam lōn ye Raan cī lōc ku dōc Jethu Bēny, rēerke ke we cī weyiic mat kek ye. ⁷ Calkē aye yen ē mēeidun ku piērdun, bāk riel apēi ē gamdun yic cīmēn wāār cī we piōōc. Ku bāk la lēcdīt apēi.

⁸ Tiēerke nhīim lōn nadē ke cīn raan ben we thēl lēēj yic ē kāk lueth ye raan lueel yenhom ē path, wēl jak pinynhom ku ciēēj thēer ku aacie kāk Raan cī lōc ku dōc. ⁹ Yeen nom ē Nhialic alanden agut wāār rēer yen pinynhom, ku yeen ē raan aya. ¹⁰ Ku week aaci gām pīr alanden rin cī wek mat kek ye, rin ē yen bēny mac atuuc nhial ku jak kōk la riel.

¹¹ Wāār cī wek mat kek Raan cī lōc ku dōc, aci we ʔoot ku acie ʔuōt dhie ye looi kōc gup, ee ʔuōt Raan cī lōc ku dōc yen ye looi wēi yiic, ʔuōt ē kōc wēer bei adumuōōm yic, adumuōōm ye raan looi rin tē cī ye cak thīn. ¹² Rin wāār cī we muōōc nhīim, wek aa we cīt kōc cī thiōk raŋ yic kek Raan cī lōc ku dōc. Ku miōc nom aci we bēn gām pīr ē yam cīt kōc cī jōt bei raŋ yic kek Jethu. Rin cī wek riel cī Nhialic Jethu jōt bei raŋ yic gam. ¹³ ʔon thēer wēikun aake cī thou rin adumuōōmkun, rin wek aa we ye kōc cie kōc Itharel, alēi kuc Nhialic ku lōōjke. Ku Nhialic ēmēn aci we bēēi pīr path yic kek Raan cī lōc ku dōc. Nhialic acā adumuōōmkua ʔodhie pāl piny. ¹⁴ Aci kājuēc cuk wuōōc cī gōt rienkua, kek lōōj juēc la yiic kāk cīi ke lēu bī ke muk nhīim wuōōny wei. Acīt lōn cī Nhialic ke piāāt tim cī riīu kōu kek Jethu. ¹⁵ Ku ē tim cī riīu kēnē kōu yen aci Raan cī lōc ku dōc lāāu nom yōk tēnē jak la riel, aaci ke cōl abuōth yecōk bī raan ēbēn ke tīŋ cīmēn raan ril cī kōc ater dōm tōj yic. Ku jōl yai cam rin cī yen riel.

¹⁶ Kēya, duōkkē raan dēt cōl aye yen we lēk miēth yakē cam, tēdē kē yakē dek ku lōj wil ē pēēi, ku lōj akōl cīi kōc Itharel ē luui,

ku akööl kök. ¹⁷ Kek löönkä acin kë yekë nyuöth, aake jam kë bi rot looi kë yen ë yic ë Raan ci löc ku döc. ¹⁸ Duökkë raan dët päl bi we muör bāk ariöpdun cii yök tēnē Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnē köc kök. Raan rot yök ciët yen ye Nhialic nyuöth kån. Köc röt nyuöth ciët ke ye köc path ku keek aacii path acin. Köc ye lueel bā atuuc nhial aa door. ¹⁹ Raan cit këne aci rot mæec wei tēnē Raan ci löc ku döc yen mac akut köc ci gam. Akut köc ci gam acit guöp Raan ci löc ku döc. Yeen amac akut ku ë diæer ë ye. Ku ë kāk tō thīn cōl alui ë tōk rin bi akut riël, ku le tuenj dhöl yen wic Nhialic.

Thuöu ku pīr kek Raan ci löc ku döc

²⁰ Wek aaci thou kek Raan ci löc ku döc, ku wek ci wæer bei tēnē jōnrac pinynhom. Yenö kë dæët ye wek pīr abāk ciët köc pinynhom ë tēn? Yenö ye wek löönkä theek? ²¹ “Duökkë këne ye muk,” “Duökkë këne ye bil,” “Duökkë dæët ye gōt?” ²² Löönkä ëbēn aacīn kë yök thīn rin aa jam kāk guō thök, aa löönj raan ë path kek piöcden. ²³ Anjic raan ëbēn lōn köc ke loi löönkä aacit köc njic kån. Ku ë lueth ë path. Ee dhël ye kek köc mac thīn, bi kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekë röt cōl aaye köc path. Ku löönken aa la yiic kākjuēc ril. Ku kārilkā aacie raan ë kony bi raan kë wic guāpde lēu bi duut.

3

¹ Rin ci Nhialic Raan ci löc ku döc jōt thou yic, yen ë landun aya, aci we gām pīr ë yam. Kēya, yakë ke wic kāk ci tāu we pan Nhialic, tē ci Raan ci löc ku döc nyuc thīn ë kōnj cuēc ë Nhialic. ² Lak tuenj ke we tak kākā yiic ke cie kāk pinynhom ë tēn. ³ Ku wek ci thou ke Jethu ku wek aa pīr ke ye ë Nhialic yic. ⁴ Pīr ë yic ë lōn bāk aa tōk kek Raan ci löc ku döc, rin tē ben yen la bēn ke week aya wek aabi duarde rōm kek ye.

Pīr Thæer ku Pīr ë Yam

⁵ Pälkë kuat kāræc ye guöp raan wic pinynhom cīmēn wic wic ë diäär. Ku luoi ræec kök, ku tuil tinj raan dët, ku kāk köc cōl ayār gup, ku dīt ë puöu. (Rin dīt puöu acit lōn ye raan jak door.) ⁶ Rin ë kākā, riān

puöu ë Nhialic abi bēn tēnē köc cii yen ë theek. ⁷ Wek aa we ë luui ë kāræckā wäär kuc wek Nhialic, ku piördun ëci luoi ë kākā rum.

⁸ Ku ëmēn wek aa dhil luoi kākā puöl, riääk ë puöu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke puöl. ⁹ Duökkë röt ë jām ë lueth, rin ci wek ciæen thæer puöl, ¹⁰ ku njek ë kamkun ëmēn aci ya raan ë yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciët yeen raan ë cak we, ku abāk jāl njic apath. ¹¹ Ku ë kēya, Raan ci löc ku döc ë köc ëbēn nhiaar köc cie köc Itharel ku köc Itharel. Köc ci njoot ku köc kēc ë njoot, kek köc ye njoot, köc ci kājuēc njic, raan kuat nhiaar tōnj. Aloony ku köc cie aloony, rin Raan ci löc ku döc yen ë kəriëec ëbēn, ku aræer kån yiic ëbēn.

¹² Wek aa köc kam köc akut nhiæer Nhialic, ku aci wek kuēny bei bāk aa kacke, wek aa dhil röt nyuöth we ye köc path la puöth, yerkë puöth ku lierkë puöth ku yakë gum. ¹³ Yakë njic ræer ku yakë röt päl piny tē le yen raan ci luoi këræc, tædë ke mēnhkui yen ci luoi awuöc. Yakë röt päl piny kamkun cīmēn ye Bēny kāræckun päl piny. ¹⁴ Ku kāk puöthkā ëbēn, matkë nhiær thīn, nhiær yen kån mat yiic ku cök ke piny. ¹⁵ Döör yen ye Raan ci löc ku döc gām we, yen ë we cök nhīm taktækdun yic, rin döör yen aci Nhialic we caal akut köc ci gam yic ëbēn rin bāk aa leec. ¹⁶ Wæt Raan ci löc ku döc adhil ræer wepuöth apath, tætkë wæt këne yic tēnē köc ëbēn, ku tætkë yic apath kamkun aya dhël la cök. Kætkë waak puöth Nhialic, waak alæec ye ke Nhialic door. Kætkë waak tēnē Nhialic kek alæec Nhialic wepuöth. ¹⁷ Kuat kāk yakë ke looi ëbēn, ku luælkë ke, aa dhiælkë ke looi kēya rin Bānyda Jethu, yen aye wek alæec yiæk Nhialic Wāda ë dhölde.

Bi raan rot muk kädë Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diäär piænjë wël ye rōörkun læk we, ku dhiælkë looi kēya rin ye wek köc ë Bēny.

¹⁹ Wek rōör aya, wek aa dhil diäärkun nhiaar ku duökkë ke ye kuöc ciæen.

²⁰ Wek mīth, wek aa dhil köc ke dhiæth we aa theek akōlakōl, rin yen ë Nhialic cōl amit puöu.

²¹ Wek kəc we dhieth mīth, duökkē ke ye nyieeny ē path, tēdē ka bī dhōr ē we.

²² Wek aloony, wek aa dhil kəckun muk we theek ē kuat kajuēc yiic ēbēn. Ku acie nadē ke daai ē we, ke we lui tēnē ke ku bāk alēc yök thīn, acie kēya, yakē luui puōn cīn yic tiēl rin theek wek Nhialic. ²³ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, luōikē ke piāndun ēbēn, cīt ke luōikē ke Nhialic, ku acie raan yen luōikē ke. ²⁴ Dhielkē muk wenhīm lōn Nhialic abī week gām kēpuōth cī tāu kacke, rin Raan cī lōc ku dōc yen ē raan yakē luōi. ²⁵ Kuat raan cī kērac looi abī tēm awuōc rin kārēc ye looi, rin Nhialic ē raan gām awuōc thōj kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.

4

¹ Wek kəc ye luōi, dhielkē la cōk apath tēnē aluōnykun. Muōkkē wenhīm lōn wek aa la Bēnydun mac we pan Nhialic aya.

Lēk

² Yakē dhiel rōök akōlakōl, dhielkē wepuōth aa tāau thīn ke we lec Nhialic. ³ Yakē rōök ē riēnkua aya rin bī Nhialic cōl apuōl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc ē kuc thēr a piōc. Rin wēt kēnē yen amēc yen. ⁴ Rōōkkē, ba ya jam apēi dhēl bī wēt kēnē cōl adet yic apath.

⁵ Njēckē kān aa looi tēnē kəc kuc wēt Nhialic, ku lēkkē ke apath, kuat tē cī wek rōm thīn ke ke. ⁶ Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye kəc kepuōth tāau thīn, ku nhiarkē ke bīk ke piñ. Ku kēya abāk njic yen tē bī wek wēl aa dhuōk nhīm thīn tēnē kuat raan we thiēc.

Muōth Ciēn

⁷ Wāmāāth nhiaar cōl Tikikuth, raan la cōk lui ke yō rin Bānyda, abī we lēk kuat kāk cī rōt looi tēnē ya ēbēn. ⁸ Ku yen ē wēt tuc yen ye we, rin bī we la dēet puōth, ku lēk we kuat kāk loi rōt tēnē yō aya. ⁹ Yeen ala kek Onethimuth, wāmāāthdan la cōk, ku yen ē raan akuōtdun. Ku keek aabī we lēk tē ciēn yok thīn ē tēn.

¹⁰ Arithtarkuth cī mac ke yen ē tēn ē we muōth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lēk thēr bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.) ¹¹ Jocua, ku aye cōl

Juthtuth aya, ee we muōth. Keek kadiäk aa kek kəc Itharel cī gam kepēc lui kek yen rin wēt bāāny Nhialic, ku keek aacā kuōny apēidit.

¹² Epaprath ē we muōth ku yen ē raan akuōtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu. Yeen ē rōök riēnkun akōlakōl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cōl aril puōth gamdun yic ke we njic kē wīc Nhialic. ¹³ Alēu ba lēk we apēi yen tē cī yen luui thīn riēnkun bī Nhialic we kony, ku kəc gen Lodikia ku Yērapolith aya. ¹⁴ Luka, akīmdan nhiarku apēi ku Demath aa we tuōc miāthden aya.

¹⁵ Lēkkē miēthakāi rēer Lodikia ku Nimpa ku akut kəc cī gam ē mat paande lōn aa yake muōth apēidit. ¹⁶ Tē cī wek athōr kēnē kueen, ke dhielkē kuēn akut kəc cī gam rēer Lodikia. Ku wek aa dhil athōr ca tuōc miēthakāi rēer Lodikia kueen aya.

¹⁷ Ku lēkkē Arkiputh elā, “Dhiel njic ba luoi ē Bēny wāar cī gām yī ba looi, dhiel thōl.”

¹⁸ Ee ciēndiē ayic yen agāt yen muōth kēnē tēnē we, duōkkē nhīm mār wēt rēer yen lōc. Bī dhēer ē Nhialic rēer ke we.

Athör tueŋ cī Paulo gāt kɔc cī gam Thethalonika Wēt nhom

Thethalonika ẽ ye gendit pan Mathedonia mɛc kɔc Roma. Ee yen cī Paulo akut kɔc cī gam looi thīn wäär cī yen ke jāl Pilipi. Kaam thīn wäär cī ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiɛl dɔm ku kueeckē, rin cī kek ye tīŋ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cī yanhden puɔl, ku pinke wēt ye Paulo piɔɔc ku buɔthkē yic. Kēya, aaci Paulo bēn cop bī jāl Thethalonika ku le tueŋ gen Beria. Wäär cī Paulo dhuk pan Girik gen Korinth, go Timothī wäär cī keny Thethalonika, lɛk ye tē rēer kɔc cī gam Thethalonika thīn.

Ku jāl Paulo athör tueŋ kēnē gāt bī yen kɔc cī gam dɛet puɔth. Ku leec Nhialic rin cī yen ke pin ke rēer gamden yic ku nhiarkē rōt kamken, ku bī ke cɔl aa tak tēwäär ciēŋ kek thīn ke ke, ku bī thiēcɔden cik bēi nhial dhuk nhom wēt bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn la dhuk pinynhom. Yenō bī rot looi tēnē kɔc cī gam cī thou ẽ kaam kēnē tē le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn dhuk? Ku lɛk Paulo ke bīk la tueŋ ke lui apath ke tit bēn Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tō thīn

Muɔth tueŋ 1:1

Alɛɛc 1:2–3:13

Lɛk ẽ ciēŋ kɔc cī gam 4:1-12

Lɛk wēt bēn Raan cī lɔc ku dɔc 4:13–5:11

Lɛk ciēn 5:12-22

Thōk ẽ wēl ku muɔth ciēn 5:23-28

¹ Athör kēnē aa yok yī Paulo ku Thilath ku jāl a Timothī aa yok cī ye tuɔc we, wek akut kɔc cī gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wāda, ku jāl a Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Bī dhēŋ ku dōr rēer ke we.

Pir ku gam kɔc Thethalonika

² Yok aa Nhialic leec riɛnkun ẽbēn akōlakōl tē rōök yok. ³ Wek aa yeku tak akōlakōl tē rōök yok Nhialic Wāda rin luɔidun bēn gam yic, ku week aaci luui apei rin nhiɛr wek Jethu Kritho, ku riɛlkē puɔth rin ŋɔɔth wek ye. ⁴ Anicku miēthakua lɔn

nhiɛr Nhialic we, ku aci we lɔc ku bāk aa kacke. ⁵ Rin yok aaci Wēt Puɔth Yam bēi tēnē we, acie wēt ẽ path, ee cath kek riɛl ku Wēi Nhialic ye nyuɔth lɔn ẽ yen yic alanden athɛr. Anieckē yen tē cī yok ciēŋ thīn wäär rēer yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶ Wek aaci rōt thōŋ yo ku Bānyda, rin na cɔk alɔn cī wek gum apei, ke wek aaci wēt pin ke miet ẽ puɔu bō tēnē Wēi ẽ Nhialic. ⁷ Ku kēya, tē cī wek ciēŋ thīn yen aci kɔc cī gam Mathedonia ku Akaya tīŋ. ⁸ Ku acie rin cī wek wēt Bānyda Jethu piɔɔc tēnē kɔc Mathedonia ku Akaya ẽ rot, gamdun tēnē Nhialic aci kɔc pinynhom ŋic ẽbēn. Ku acin kē lēuku buk bēn lueel. ⁹ Rin aa jam lɔn cī wek yo ŋic nyuɔɔc wäär cī yok keny tēnē we, ku kē cī wek muɔl thīn bāk jak cī ben aa theek, ku ye Nhialic ẽ yic pīr yetōk yen yakē door. ¹⁰ Ku bāk Wēnde yen bī bēn pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī jɔt thou yic, ku ẽ yen abī yo luɔk tē luk Nhialic luk rin cī yen ke puɔu riāak apei rin adumuɔɔmkua.

2

Käk cī Paulo looi Thethalonika

¹ Miēthakua, anieckē kek week lɔn kenyda tēnē we akēc nhom tɛɛc piny. ² Anieckē yen tē cī yo läät thīn, ku jōr yo Pilipi ke yo kēc yet tēnē we. Ku na cɔk alɔn wäär cī kɔc juēc ye wīc, ke Nhialic aci yo bēn dɛet puɔth buk we lɛk Wēt Puɔth Yam bō tēnē ye. ³ Wäär ye yok we lɛk Wēt Puɔth Yam, wek aa we cuk ẽ lɛk lueth, tēdē ke yo ye jam rin le yen kē buk yōk thīn, ku acin raan cuk wīc ku buk ruēeny. ⁴ Kēya, aa yeku them buk aa jam tēcīt tē wīc Nhialic ye thīn rin cī yen yo lɔc, ku thōn yo luɔi bī yok Wēt Puɔth Yam aa piɔɔc. Aa kēcku them ku buk aa looi kēn kɔc miēet puɔth, ee kēn wīc Nhialic raan kē tō kɔc puɔth ŋic. ⁵ Anieckē apath lɔn yok aa kēc bēn buk we bēn wel nhūm wēl puɔth yeku ke lueel, ku aa kēcku ke lueel buk rōt kum ẽ ke, bī la kē yōk tēnē we. Nhialic anic kē tō yopuɔth. ⁶ Akēcku wīc ku bī la raan lec yo ẽ kamkun ku kɔc kōk, ⁷ ku cit lɔn ye yok atuuc Raan cī lɔc ku dɔc, ee la kēn buk aa wīc tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cimēn ye man mīth miēthke muk. ⁸ Rin nhiɛr yok we apei

acie Wēt Puōth Yam yen wīcku buk lēk we ē rot, aa cuk gam buk thou riēnkun aya. Wek aa we nhiarku apēidit. ⁹Yeen adhiēlkē muk wenhīm wek miēthakua tē cī yok luui thīn apēi. Yok aaci luui akōl ku wēēr, rin ku bī ciēn kē yeku thiēēc tēnē we tēwāār ye yok we pišōc Wēt Puōth Yam ē Nhialic. ¹⁰Wek aa ŋic kāk cuk looi, agut Nhialic aŋic aya lōn yok aaci ŋiēc ceŋ kek wek kōc cī gam, ku week aa cuk ciēēŋ ē dhēl dhēēŋ la cōk cīn yic agāāk. ¹¹Aŋiēckē yen tē cī yok we ciēēŋ thīn, acit tē ye raan ē dhiēth miēthke ciēēŋ thīn. ¹²Wek aa cuk cōl aril puōth, ku wek aa cuk nyušōc puōth, ku lok tuen ke lēkku we ku bāk pīr dhēl yen Nhialic cōl amit puōu, Nhialic yen we cōl ku bāk rōt mat bāānyde ku duaarde yic.

¹³Ku ala wēt dēt ye yok Nhialic leec akōlakōl. Wāār bīi yok wēt Nhialic tēnē we, aa cāk piŋ ku gamkē, ke ye wēt bō tēnē Nhialic, acie kē bō tēnē raan. Ku wēt Nhialic alui wēpuōth ke war piērdun yic wek kōc cī gam. ¹⁴Miēthakua, kāk cī rōt looi tēnē we aa cīt kāk cī rōt looi tēnē akut kōc cī wēt Jethu Krītho gam Judia. Wek aaci kārēc yōk tēnē kackun cīmēn wāār cī kōc cī gam Judia kārēc yōk tēnē kōc Itharel, ¹⁵cī kōc kōk keyiic kōc kāk Nhialic tiŋ nōk, ku ben kōc kōk keyiic Bēny Jethu nōk. Ku kōcken kōk aaci yō cōl agum. Keek aaci Nhialic rac puōu apēi. Keek aa kōc ater tēnē kōc ēbēn. ¹⁶Acik them bīk yō aa gēl buk kōc cie kōc Itharel lēk wēt bī ke luōk. Kēya, keek aacā adumušōm yekē ke looi akōlakōl thōl thook. Ku ēmēn Nhialic aci puōu riāāk tēnē ke ku aabī tēm awuōc.

Awīc Paulo bī kōc Thethalonika ben la neem

¹⁷Ku yook miēthakāi, tēwāār cī yō puōk yiic ē kaam koor, aa guāpkua kek aake cī jāl, ku wek aa we yeku tak tē cī yok we dak thīn, ku acuk them apēi ku buk we bēn tiŋ. ¹⁸Acuk wīc ku buk dhuk tēnē we. Yēn nhom aca them arak juēc ku ba dhuk, ku jōŋ ater ē Nhialic akēc yō puōl ku buk dhuk. ¹⁹Cie week ē rōt wek ē ŋōth, ku miēt ē puōu. Ku cie wek ajōmdan bī yok nhiam Bānyda Jethu nhom tē le yen dhuk? ²⁰Wek aa diik ku miēt ē piānda.

3

Timothī aci la Thethalonika

¹Acuk jāl yōk lōn nadē, ke kē cīi yok we bī bēn tiŋ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk dōŋ Athen warou, ²ku Timothī acuk tooc bī la tēnē we, ku ē wāmāāthdan lui kek yō ē tōk tēnē Nhialic yok kōc kōc lēk Wēt Puōth Yam, rin Raan cī lōc ku dōc. Yen acuk tooc ku bī we la cōl aril puōth ku bī we kony gamdun yic, ³rin ku bī ciēn raan tōk ē kamkun bī yenhom bēn waar wēt guum wek. Week nhīm aŋiēckē lōn guōm ē kē tōōŋ tō kam kāk cī Nhialic guiir tēnē yō. ⁴Cīmēn wāār ŋot rēēr yok ke we, acuk lēk we tuen lōn yook yodhie yok aabī gum, ku yeen aŋiēckē apēi, yen ē kē cī rot looi alanden. ⁵Ku ē yen kē tooc yēn Timothī. Yen acā lēu ku ba guum acīn, ke yen aci yēn ye tooc bī gamdun la tiŋ. Aduēr ayic alanden lōn nadē ke jōŋrac aci we lōk ruēēny, ku luōidan cuk looi aci riāāk.

⁶Emēn Timothī aci dhuk ciēēn, ku yeen aci thon path cī yō miēēt puōth bēēi lōn wek aŋuot we muk gamdun ku nhiarkē rōt. Aci lēk yō lōn ye wek yō tak akōlakōl, ku awiēckē bāk yō bēn tiŋ cīmēn wīc yok ye buk we la tiŋ. ⁷Kēya, kārēc gumku ke yiic, yok aaci gamdun dēet puōth miēthakua, ⁸rin cī yok ye piŋ emēn lōn kēēc wek ē cōk gam yic, gam yō gām pīr yam. ⁹Buk Nhialic leec apēi kēdē riēnkun, rin miēt puōu rēēr ke yō Nhialic nhom ē wētdun? ¹⁰Akōl ku wēēr, Nhialic ayeku thiēēc yopuōth ēbēn ku buk we la tiŋ ku nyuthku we kē ŋuot kēckē ŋic gamdun yic.

¹¹Bī Nhialic yen Wāda nhom ku Bēnydan dīt Jethu dhēl guiir tēnē yō ku buk la tēnē we. ¹²Bī Bānyda nhiēr juak kamkun ku kōc kōk aya apēi, cīmēn nhiēer yok we. ¹³Bī we cōl aril puōth, ku wek aabī ya kōc cīn gup adumušōm Nhialic Wāda nhom, tē le Bānyda Jethu bēn kek kōc ē kacke ēbēn.

4

Pīr Nhialic cōl amit puōu

¹Kēya miēthakua, wek aa cuk lēk tē bī wek ŋiēc ciēŋ thīn bī Nhialic puōu miēt. Ku ē yen tē piir wek thīn alanden. Ku emēn

wek aa yeku lõn ku yöökku we rin Bányda Jethu, bák ciεεn kënë cuot tuen. ² Wek aa njic kē cuk lēk we ē riεl cuk yök tēnē Bēny Jethu. ³ Wek aa wīc Nhialic bák dhiel aa kōc path, ku cāk wepuōth ye yiēk kāk ē bal. ⁴ Nēk adhīl yeguōp tiit bī cien dhēl puōth Nhialic kek athēk, ⁵ ku cīi yepuōu yik kāk ē bal cīmēn raan cīn gam tēnē Nhialic. ⁶ Ku ē kēnē yic, acīn raan loi kērac tēnē mēnhē dēt cī gam. Wek acuk lēk ē wēt kēnē, ku acuk tēt we aya lõn bī Nhialic kōc kārēckā looi tēm awuōc. ⁷ Acīi Nhialic wīc buk yopuōth aa yiēk kāk ē bal. Awīc buk cien yō cīn gup adumuōōm. ⁸ Kēya, raan kuc bī wēl cuk lēk weekkā cīi pīn, acie wētda yen cīi pīn, ee wēt Nhialic, Nhialic we yiēk wēi.

⁹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē yic bák kōc kōk cī wēt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guōp acī we piōc tē bī wek rōt aa nhiaar thīn kamkun. ¹⁰ Ku ē yic, wek aa nhiaar miēthakun Mathedonia yic ēbēn. Ku aṇot lēkku we, bák nhiērdun juak yic. ¹¹ Tāāukē wenhīim ku bák cien apath, bák cīi ē cien guēnyguēny, ku raan ē rot muk apath kam kōc ē kōnde cīmēn wāar cī yok ye lēk we. ¹² Na luōikē ē kēnē ke wek aabī kōc kōk kēc wēt Jethu gam nhiaar ku thekkē we. Luōikē rōt bī ciēn kē yakē wīc tēnē kōc kōk.

Akōl bēn ē Bēny

¹³ Miēthakua, awīcku bák yic njic rin kōc cī thou ē kamkun, ku bák cīi dhiau wepuōth cīmēn kōc kōk cīnkē yekē njōth. ¹⁴ Ayeku gam lõn cī Jethu thou ku acī bēn pīr. Kēya, yook aya, ayeku gam lõn Nhialic abī kōc ke cī wēt Jethu gam ku thoukē, cōl aa bēn pīr ku dhukkē kek ye.

¹⁵ Kēn yen lēkku we ēmēn, ee kē cī Bēny piōc tēnē yok kōc bī ṇot yō pīr. Akōl bī Bēny bēn, yok aacīi bī la tuen tēnē kōc cī kan thou. ¹⁶ Kōc ēbēn aabī rōl atunydit Nhialic pīn, ke koth kan ē Nhialic lēk kōc, ku Bēny guōp abī bēn piny nhial. Ku kōc cī thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabī kan pīr. ¹⁷ Ku yok kōc bī ṇot yō pīr akōl kēnē, yok aabī kuōōt yiic ke ke, ku yēth yō luāt yiic buk rōm kek Bēny aliir yic nhial, ku yok aabī rēer ke Jethu akōlakōl. ¹⁸ Kēya, dētkē wepuōth ē wēlkā.

5

Guierkē rōt ē rin bēn Bēny

¹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athōr kēnē yic buk akōl bī kākā rōt looi lēk we. ² Anjēckē kek we lõn Bēny abī bēn ke cīi njic, cīmēn dhie ye cuār bēn wakōu ke cīi njic. ³ Tē lueel ye ēlā, “Kēriēc ēbēn apath acīn kērac,” ke kērac bī kōc gum thīn abī dhiel bēn ke cīn raan ye tak lõn bī yen rot looi cīmēn tīn dhie rāp rem apēi. Ku acīn kōc bī poth ē kērac kēnē yic. ⁴ Ku wek miēthakāi, wek aacīi cīt kōc rēer muōōth yic, rin wek aa njic Nhialic. Kēya, akōl kēnē acīi bī la ciel wegup cīmēn cuār ke kuōckē. ⁵ Week ēbēn, wek aa rēer ruel yic rin njic wek Jethu. Yok aacīi cīt kōc rēer muōth yic kuc Nhialic. ⁶ Na ye kēya, ke yok aacīi nīn cīmēn kōc kōk, yok aa dhīl nhīim tīr ku dukku ye wiεεt māāu. ⁷ Ee wakōu yen aye kōc nīn, ku yen dēk kek thīn māāu apēi. ⁸ Ku yok aa kōc ruel. Kēya, tīirku nhīim ku titku rōt ē gamda ku nhiērda bī jōnrac yō cīi duōn. Ku cōlku njōth rēer ke yō lõn bī Jethu yō luōk, aye kōt. ⁹ Rin Nhialic akēc yō lōc ē tēn rin bī yen yō tēm awuōc akōl lūndīt, acī looi kēya, bī yō luōk dhēl Bányda Jethu Krītho. ¹⁰ Acī thou riεnkua rin bī yok pīr yodhie kek ye akōldā, tē pīir yok ayī tē cī yok thou. ¹¹ Yakē wepuōth dēet, ku kuōnykē rōt kamkun, cīmēn looi wek ye ēmēn.

Lēk ciēn ku muōth

¹² Wek aa lēnku miēthakua ku bák kōcdīt wat wenhīim gam Bányda yic, kōc luikā apēi kamkun theek, kōc we nyuōth kē bák looi pīr kōc cī gam yic. ¹³ Njēckē kōc ciēn apēidīt ku nhiarkē ke rin kāpuōth yekē ke looi. Ku njēckē cen kamkun.

¹⁴ Week aa yöökku miēthakua, bák kōc aa dak rōōt cie luui lēk, ku riεlkē kōc riōc gup nyīn, ku kuōnykē kōc wīc kuōny, ku yakē raan ēbēn jāām ke we cī wepuōth pāl piny. ¹⁵ Dhiεlkē njic lõn acīn raan guur kērac kērac dēt, ku yakē wīc wepuōth bī ya kēpath yen yakē looi kamkun ku kōc ēbēn akōlakōl.

¹⁶ Yakē rēer we mit puōth akōlakōl, ¹⁷ ku yakē rēer we rōōk, ¹⁸ yakē Nhialic leec, kuat kēriēc rot looi tēnē we. Kēnē, yen awīc Nhialic tēnē we piērdun yic, ke we ye kōc

cī mat kek Raan cī lɔc ku dɔc, Jethu. ¹⁹ Duk Wēi Nhialic gəl nhom. ²⁰ Ku duk wəl kɔc ye lueel lɔn ye kek kāk Nhialic tīŋ, ye yōŋ yiic. ²¹ Kaŋkē deet yic, muōkkē wenhīim kēpath, ²² ku duōkkē rōt ye thiāk kuat kērac.

²³ Bī Nhialic ē ɣo yiēk dōŋ, we looi bāk aa kɔc path kēriēc ēbēn yic, ku muk wēikun ku guāpkun ke cīn yic ajuēc akōl bīi Bānyda Jethu Krītho. ²⁴ Ku yen raan we cɔl ala gam ku abī looi.

²⁵ Rōōkkē aya riɛnkua miēthakua. ²⁶ Miāthkē kɔc cī gam puōu ēbēn. ²⁷ Wek aa yōk rin Bānyda, bāk athōr kēnē kueen tēnē kɔc cī gam ēbēn.

²⁸ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho rēer ke we.

Athör ë rou cî Paulo gät kəc cî gam Thethalonika Wët nhom

Athör tuenj yic tēnē akut kəc cî gam Thethalonika, ěcî Paulo gät lən Raan cî ləc ku dəc abî bēn dhuk pinyinhom. Kēnē ěcî kəc kək liäap nhïim Thethalonika. Ku athörden yic tēnē kəc Thethalonika aya, Paulo ě jam lən aköl bî Bēny bēn acî thiök. Rin ě wēt kēnē, kəc kək aake cî kəc ě luoi, ku rēerkē ě path ke tit bēn Jethu raan cî ləc ku dəc. Ku Paulo ě wēt kēnē cək piny ku nyooth, lən tuenj ke Raan cî ləc ku dəc kēc dhuk, ke raan cəl “Raan Rac” apei abî tuöl ku yeen abî yet nhial apei luoi kārēc.

Ku Paulo atuny Jethu, ee kəc cî gam leec rin gamden looi kek luoi pîr akölriēec ēbēn, cək alən rēer kek ke gum ke liēep kenhïim ēmēn. Aaye dæt puōth bîk kəc ě cək ku buōthkē tēden yen luui thîn yic, ku lek tuenj ke loi kăpath.

Käk tō thîn

Muōth tuenj 1:1-2

Paulo adeet kəc cî gam puōth 1:3-12

Käk bî röt dhiel looi ke Jethu kēc dhuk 2:1-

12

Kəc cî gam aa dhil kəc ě cək 2:13-17

Rōkkē rienkua 3:1-5

Kəc aa dhil luui 3:6-15

Muōth ciēen 3:16-18

¹ Yen Paulo ku Thilath ku jəl a Timothï aa yok cî we tuōc athör wek akut kəc cî gam gen Thethalonika, ku yakē kəc Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho.

² Bî Nhialic Wāda ku jəl a Bānyda Jethu Krītho we yiēk dhēen ku dōr.

Paulo adeet kəc cî gam puōth

³ Miēthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akōlaköl ě rienkun. Ku ě yic buk looi kēya, rin gamdun ě rot juak akōlaköl ku nhier kamkun ě rot juak aya. ⁴ Ku ě yen rin ye yok jam ke yo nhiam ě rienkun akuut kəc cî gam nhïim. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cək alən ye wek rēer ke we jör.

⁵ Ku Nhialic acî jōr kēnē looi bî yen tē le yen cək thîn nyuōth. Rin abî we looi bāk aa kəc bî mat bānyde yic, rin bānyde yen aguum wek. ⁶ Ku Nhialic abî kē la cək looi, rin abî kəc kek we jōr cəl aa gum aya. ⁷ Ku yen abî kāk gumku nyaai tēnē yo ku wek kəc gum ēmēn, ku lok tēn lōj yodhie. Kēnē abî rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek riēdīt apei kek atuucken nhial. ⁸ Tē bî Jethu, mac abî dēp, ku kəc cî jai wēt Nhialic abî tēm awuōc, kek kəc cî jai bîk cî pîr Wēt Puōth Yam ě Jethu Bānyda. ⁹ Keek aabî tēm awuōc bî kek gum akölriēec ēbēn, ku keek aabî gəl wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dīt puōth bî ya kāk kəc gōi, yiic. ¹⁰ Tē bî yen akōldā, ke yeen abî gām alēcdīt apei rin kē cî looi rin kacke. Ku kəc cî gam aabî gāi ku dorkē rin riēl tō kek ye.

¹¹ Ku ě yen kē ye yok rōök akōlaköl rienkun. Yok aa Nhialicda thiēec bî we bēi pîr cî yen we caal thîn yic, ku bî we tîj ke lēukē bāk mēt ě pîr kēnē yic. Nhialic abî we yiēk riēl ku bāk kăpuōth wiēckē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cək rin cî wek Jethu gam. ¹² Tē looi wek ě kēnē ke wek abî Bānyda Jethu cəl aye leec, ku abî we cəl aye theek. Kēnē abî rot looi rin dhēen Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

2

Käk bî rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

¹ Miēthakāi, calkē röt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bî yok yonhïim mat thîn ku rēerku kek ye. ² Duōkkē röt cəl aa liēep nhïim ku riāākkē puōth wēl ye ke lueel lən cî Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bîk lueel lən cî Wēi Nhialic yo nyuōth ě kēnē, tēdē ayekē lueel lən cî yok kēnē piōc tēnē kəc, tēdē lən cî yok ye gät ku tucku ke. ³ Duōkkē röt cəl awēj nyin kuat dhāl yiic ēbēn, rin aköl bî Bānyda bēn aṇoot, yet aköl bî kəc juēc keyiic jāl mat ku kueeckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan lōōj dhāl yiic ēmēn abî tīc, raan ye pan mac kēde. ⁴ Yeen abî jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abî rot tāau tuenj kēriēec ēbēn nhom ke ye door ke cīt Nhialic. Abî rot yāth tuenj ku dhēl Nhialic

ku rɛc kāk ye Nhialic door ëbën. Ku yëth rot nhial ku tēu rot ciel luanj Nhialic.

⁵ Cāk kākka ye tak lɔn cī yɛn ke lēk we wäär rēer yɛn ke we? ⁶ Ku ëmën anjickë alanden yen kē gël Raan Rac, raan lööŋ dhöl yiic bī cīi bö. Ku yeen abī nyuəth tē le tēde bën. ⁷ Ku rielden ye kek kuc lööŋ ëbën alui piiny, ku yeen abī luui piiny këya yet tē bī raan ye gël nyaai. ⁸ Tēen ke Raan Rac, raan lööŋ dhöl yiic ëbën abī tic. Ku tē le Jethu Bānyda bën ka bī nōk aliir thok ë path ku mēr piny ë ruelde. ⁹ Raan lööŋ dhöl yiic abī bën ke riel jōŋrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruëny ye tē ye luŋi ke kōc göi. ¹⁰ Ku looi kuat kāk ye ke kōc ruëny ëbën tēnē kōc bī mār. Keek aabī mār rin cī kek kuc bīk yic cīi nhia rin bī ke luŋk. ¹¹ Ku aabī Nhialic looi bī ke ruëny apēidit bī ya kē cie yic yen yekē gam ë rot. ¹² Ku kē bī rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puŋu miēt luŋi adumuŋm yic, abī luŋk wei.

Kōc cī gam aa dhil kōc ë cōk

¹³ Miēthakāi, wek aa kōc nhier Bēny. Yōk aabī Nhialic aa leec ë riēnkun akōlakōl rin wek aaci Nhialic lōc bāk tō kam kōc tuen bī kanj luŋk yiic. Wek aaye luŋk dhël Wēi Nhialic we looi bāk aa kōc path, ku rin ye wek wēt yic gam. ¹⁴ Nhialic aci we cōl ë dhël Wēt Puōth Yam yen yeku lēk we. Yeen aci we cōl ku bāk diik Bānyda Jethu Krītho rōm kek ye. ¹⁵ Kēya, miēthakāi duŋkkë wenhūm war, lak tuen ke we muk yic cuk piŋŋc tēnē we wäär rēer yōk ke we, tēdē ke cuk gāt athōr cuk tuŋc we yic.

¹⁶ Nhialic Wāda anhiar yō, ku ë yō nyuōth lier piānde. Ku ë yen cīi yen ye kōc deet yen yō dēt puōth, ku cōl anjicku lōn bī yōk la pan Nhialic. Yōk aa rōök bī Nhialic kek Bānyda nhom, Jethu Krītho, ¹⁷ week dēt puōth ku gēm we riel bī wek aa luui kāpath. Ku lēukë bāk kāpath aa lueel akōlakōl.

3

Rōŋkkë riēnkua

¹ Ëmën, tē jōl wētdiē wīik, wek aa yōŋk miēthakāi bāk rōök riēnkua, rin bī wēt Bānyda lac thiēi piny ke diēkde cīmën cī yen rot looi këya kamkun. ² Rōŋkkë aya bī Nhialic yō kony tēnē kōc rɛc, rin acie raan

ëbën yen wēt gam. ³ Ku Bēny ë kē ye lueel tiēŋ nhom, ku abī we dēt puōth ku abī jōŋrac gël bī ciēn kēreec lui we. ⁴ Ku Bēny yen ë ye cōl anjicku alanden lōn looi wek kē yeku lēk we, ku lōn bī wek la tuen ke luŋikë këya. ⁵ Yēn ë rōök bī Bēny we cōl anjic nhier Nhialic apēidit. Ku yik we riel puŋu cīmën riel piānde yen Krītho.

Kōc aa dhil luui

⁶ Miēthakāi, wek aa lēkku riel cī Bānyda Jethu Krītho gām yō bāk rōt mēec wei tēnē miēthakāi aa dak rōöt cie luui, cie kāk cuk lēk ke ye looi. ⁷ Week anjickë yen tē dhil wek yō kiēt thīn, rin yōk aa yō cie rōt ë dak wäär rēer yōk ke ë tōk. ⁸ Acīn kēnē raan cuk kanj lööm ke kēcku yōc, yōk aa yō ye luui akōl ku wēr, ee rin bī ciēn raan kamkun tēu kēde piny bī yen yō kony. ⁹ Kēnē acuk looi, ku acie lōn cīn yōk yic buk we thiēc ë miēth. Yōk aaci luui, rin bāk yō kiēt bāk pīr cīmēnda aya. ¹⁰ Acuk lēk we wäär rēer yōk ke ë tōk, “Na ye raan kuc bī cīi lui ke duŋkkë gēm këcam.”

¹¹ Yōk aa gāt athōr kēnē rin ayeku pinj ëmën lōn rēer kōc aa dak rōöt cie luui kamkun, kōc cie kākken ye looi, kōc rēer ke ciik rōt kāk kōc kōk yiic. ¹² Yōk aa lēk kōckā riel Bānyda Jethu Krītho bīk pīr pīr path, ku yekē luui bīk rōt muk kākken. ¹³ Ku week, miēthakāi duŋkkë dhōr luŋi kēpath.

¹⁴ Na le raan kuc bī wēt ca gāt athōr kēnē yic cīi gam, ke muŋkkë nhom ku yakē gōŋ, ee rin bī ŋic lōn yen kērac yen looi. ¹⁵ Ku duŋkkë ye ciēŋ cīmën raan la ater ke we, luŋikë cīmën mēnhkui dun wiēckë bī kanj ŋic.

Muōth ciēn

¹⁶ Bī Bēny nhom guŋp, raan yō gām dōŋr we yiēk dōŋr, kuat kēriēc ëbën yic akōlakōl. Ku rēer ke we ëbën.

¹⁷ Yēn Paulo, yēn agāt ë muōth kēnē ë ciēndiē, kēnē yen ë tē ye yēn riēnkiē gāt thīn athōr ya gāt ëbën cōk, kēnē yen ë tē ye yēn ye gāt thīn.

¹⁸ Bī dhēŋ Bānyda Jethu Krītho rēer kek we.

Athör tuenj cî Paulo gät Timothî Wët nhom

Timothî ë ye riënythii cî gam pan yen Turkia ëmën, wun ë raan Gîrik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ë piöoc. Athör kënë cî Paulo gät Timothî ë jam wël kadiäk.

Athör aci jöök yöök piöoc lueth tënë akut kác cî gam, cî liäp nhom kek piöoc kác Itharel ku kác cie kác Itharel. Piöoc kënë aye lueel lön kák pinyinhom aa rëc. Ku alëu raan bî kuöony yök ë njiny käh cî moony ë rot, ku luoi ye ke müith kák theek ku cii thiëk. Ku dët ye kek rou tã athöör yic aya, ee piöoc määc akut kác cî gam ku duör Nhialic kek tã bî bány kác cî gam ku jöl aa kác ke kuöny aa rëer thün. Ku kë ye kek diäk, Paulo ë Timothî wët athör cök ciëen tã bî yen ya alony Jethu Kritho thün, ku jöl a luoi muk ke lön akuut juëc kác cî gam.

Käk tã thün

Muöth tuenj 1:1-2

Piöoc rin akut kác cî gam ku kác mac ke 1:3-3:16

Piöoc tënë Timothî rin luoi 4:1-6:21

¹ Ee yen Paulo atuny ë Jethu Kritho cî Nhialic yen yo luök, ku Jethu Kritho yen nãthda lëk ba ya atuuc. ² Ee yen tuc athöör manh cit manhdie ayic cî wët Nhialic gam cöl Timothî. Bî Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yin a nuään ku yik yi dhëen ku döör.

Paulo aci Timothî lëk bî yenhom tiit piöoc ë lueth

³ Wäär cieth yen ya la Mathedonia, yin aca yöök ku ba rëer Epethuth, rin ba kác kác piöoc ë lueth yöök ku bîk cii la tuenj ke piöoc wël lueth. ⁴ Lëk ke bîk köoc anyikööl yekë ke lueel akölaköl. Ku jöl aa rin juëc wärkendit kác, ee rin ye kác rëer ke teer röt ë path, acin kë yekë juak kák cî Nhialic guiir yiic. Rin wët Nhialic aye njic tã cî raan gam. ⁵ Wët lëk yi ë rin nhiër bën ke njic puön path, ku gam ë yic. ⁶ Kác kók aa cî kenhüim wël roor ku yekë jam wël cin kë kony kác thün. ⁷ Awickë ku bîk

kác piöoc löön Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cî kepuöth tön.

⁸ Anicku yen lön puöth lönj tã njic ye muk nhom apath. ⁹ Anicku aya, lön lönj acie looi rin kác path. Aye bëei bei rin kác rëc. Ku aa kác lönj dhöl yic, ku kác cî wët Nhialic dhöl yic. Ku kác käreec looi, ku kác cie Nhialic ye rök ku cik thek. Ku rin kác ë kác ke dhieth ke nöc. Ku rin kác kác nöc. ¹⁰ Ku tënë kác la gup akör ku kác kók ke lööm röör kók cit ke. Ku kác kác yaac, ku alueth, ku kác ë lueth lueel cök aa lön kuëen ke, ku jöl a këriëc ëbën cii thään kek yith ye piöoc. ¹¹ Ku piöoc puöth kënë athön kek Wët Puöth Yam path apeï bö tënë Nhialic la döc, ku ë yen aci thön ya ba piöoc.

Dhëen Bëny tënë Paulo

¹² Jethu Kritho Bányda aba leec rin cî yen ya yiëk riël. Ku njöth yapuöu ku looi ya ba luoi de looi. ¹³ Cök alön cî yen ke kuöc aa jam wäthëer rin Jethu, ku ca kác cöl agum. Ku ya kák kók looi, ke yen aci Nhialic nyuöth lier piände, rin yen aci luui ke cin kën ë njic. Ku yen a ya këc wët Nhialic gam. ¹⁴ Ku Bányda acä yiëk dhëen den dit apeï kek nhiër, ku gam kák tã ë tök kek Jethu Kritho.

¹⁵ Wët yic yen lëu ba lueel, ku alëu bî gam akün, Jethu Kritho aci bën pinyinhom ku bî kác käreec looi bën luök. Ku yen, ee yen raan wat kác rëc nhüim. ¹⁶ Ku Nhialic alir puöu tënë ya, ku ë rin ë wët kënë yen aci Jethu Kritho ya nyuöth lier piände dit apeï, rin bî ya yen ye ke raan käreec looi apeidit nyuöth thün. Ku bî ya thön kác bî wëtde gam aköldä ku yökkë pîr akölriëc ëbën. ¹⁷ Tënë Nhialic Madhöl Bëny mëc akölriëc cie tin, Nhialic tök ye theek ku lec akölriëc ëbën. Yenakan.

Paulo aci Timothî yöök ku bî yepuöu deet

¹⁸ Timothî, wëndië, yin aba thön kënë ku bî wël cî lueel rienku thëer röt tiëen, rin na buöth keyiic ke yin abi luoidu njic looi, ¹⁹ tã muk yin gamdu apath ke njic puön path. Kác kók aa këc wël cî thön ke muk nhüim ku aaci gamden rac. ²⁰ Kam ë köckä aa yi Yëminaithe ku jöl aa Alekdhänder, kác kek ca thön jönrac ku bî ke piöoc bîk Nhialic cii ben dhöl.

2

Tê bî kəc aa röök thîn

¹ Tuen, yin ayöök bäk aa röök ku yakê Nhialic thiëc. Ku yakê röök rin kəc kək ku ləkē rin raan ebēn, ² cīmēn bānyṇaknhīim, ku kəc kək tã riel kecin. Ku buk pīr ke ʔo döör ke cīn akēēk kam kəc. Ku yeku kac tők kek Nhialic ku cīnku gup acuəl. ³ Kēnē ē kēpath ku ē Nhialic cəl amit pušu, ⁴ yen wīc raan ebēn bī poth kērac yic ku bīk wēt yic ṇic. ⁵ Nhialic ē tők ku jəl aa raan tōṇ döör kəc ke Nhialic, Jethu Krītho, ⁶ yen cī rot gam bī nək bī kəc ebēn waar, ku wēt kēnē acī nyuōth akōl cī lōc. ⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen acī ʔa kuany, ke ʔa atuuc ku ya raan piōōc tēnē kəc cie kəc Itharel, ku ba gam ē yic luēl. ʔen acīi lueth luel, ee yic yen aluēl.

⁸ ʔen awīc rōör wuōt thok ebēn, ku bīk kecin taar nhial ke röök tēnē Nhialic, ke cīn riāāk ē pušu, ku agōth.

⁹ ʔen awīc diāār bīk aa cien alēth path. Ku cīkkē kenhīim ye nai dhōl tuut kek kəc. Ku cīk ye cien mīlāṇ tōc ku alēth ku guēt kək ye ʔōōc wēēu juēc apēi. ¹⁰ Ku keek aa dhil rōt cəl adhēṇ kāpuōth yekē ke looi, kāk ye diāār cī gam looi bīk Nhialic aa door.

¹¹ Tik adhīl piōc lier guōp ku ye wēt cī lək ye gam. ¹² Tik acā ye puəl ku bī ya piōōc tēdē ke la riel tēnē rōör, aadhīl rēēr ke lir gup. ¹³ Rin Adam yen ē kəṇ cak, ku jəl Eba bēn cak. ¹⁴ Ee cie Adam yen cī wēṇ nyin ē ye tik yen ēcī wet nyin, ku cīi lōṇ Nhialic thek. ¹⁵ Ku diāār aabī kony ku luāk keek dhiēnh mīth yiic, tē le kek tuen keye kəc cī gam, ku nhiēr kepuōth, ku yekē kəc ē luui kāpath dhēl athēēk.

3

Bāny akut kəc cī gam

¹ Ku wēt yic cīn yic lueth akīn, na le raan wīc ye ku bī ya bēny kəc cī gam, ke luai path nhiaar. ² Bēny adhīl a raan cīn kēreēc ye looi. Yeen adhīl la tiēṇ tők, cī gam pušu ebēn. Ku alir guōp ku cīi kāṇ ye bāth ku athek yeguōp. Ku ē kəc bēn tēnē ye ṇiec lor. Ku alēu ku bī kəc piōōc. ³ Yeen acie raan ē wiēet ē māāu, tēdē keye raan ē tōṇ. Adhīl

a raan ṇic cien ke kəc. Ku acie raan nhīar wēēu apēi. ⁴ Adhīl paande ṇiec mac apath bī miēthke cəl athek ye, ku yekē wētde piṇ. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lēu kēdē ku bī kəc cī Nhialic gam ṇiec aa guir? ⁶ Yen adhīl a raan cī nhom bak ē gam yic rin ku bī cīi nhiam bī luōk wei aya cīmēn jōṇrac. ⁷ Ku yeen adhīl a raan ye kəc kēc gam ṇiec jam riēnke, rin bī cīi wāi wīn jōṇrac bī guōp yār.

Kəc kəc kony luai kāk Nhialic

⁸ Kəc kəc kony luai kāk Nhialic aa dhil aa kəc path thek cīn kē yekē moony. Keek aacie kəc dek mōu apēi, tēdē keye kəc kok wēēu. ⁹ Keek aa dhil gam cī nyuōth ke muk kepuōth, ku mukē puōn ʔer. ¹⁰ Keek aa dhil them tuen, ku na cīk ṇiec luui, ka jəl puəl bīk kəc aa kony luai. ¹¹ Diāārken aya aa dhil gup la athēēk ku cīk ē luum kəc tōr gup, keek aa dhil aa kəc lir gup, ku aacie kəc ye ruēēny kēriēēc ebēn yic. ¹² Raan kəc kony luai kāk Nhialic adhīl la tiṇ tōṇ cī gam pušu ebēn, ku adhīl miēthke ku paande ṇiec mac apath. ¹³ Kəc kek kəc kony luai, ku aa luaiden ṇiec looi, aaye theek, ku alēukē bīk aa jam kəc nhīim ke cīn riōōc guōp. Ku pīrkē gamden yic tēnē Jethu Krītho.

Kēril nyuōth

¹⁴ Cīmēn gēt ʔen athōr kēnē tēnē we, aya ṇōōth wek aba la tiṇ. ¹⁵ Ku na le kē gōu ʔa, ke athōr kēnē abī we cəl aṇic tē lēu bī wek kāk akut cī gam aa luai thīn, ku yen akut kəc cī gam ē Nhialic pīr, yen ē mēn yen yic kuony.

¹⁶ Acīn raan lēu bī kē cī nyuōth, kēdan thekku ē yic, jai.

Yeen acī nyuōth ke ye raan.

Acī Wēi Nhialic nyuōth lōn ee yen raan la cōk.

Ku acī atuuc nhial tiṇ,

ku lək wuōt ebēn.

Ku kəc pinynhom aacī bēn la gam tēnē yeen,

ku acī ʔāth nhial pan Nhialic.

4

Kəc piōōc aa wēēṇ

¹ Aye Wēi Nhialic lueel ē gei lōn kəc kək aabī gamden cīi ben aa theek akōldā. Keek

aabî kâk bî jakrɛc ke aa wɛ̃n nyîn aa gam, ku buõthkê piöoc jakrɛc yic. ² Piöoc cît ë kënë aye thiäi piny kɔc aa lueth kɔc wɛ̃n, kɔc cîn kē ɲic piäthken. ³ Kɔc cît kâkkä, aa kɔc yöök ka awuöc ku bî raan thiëek, ku ciem müith kôk yekê tak ka rɛc. Ku yen Nhialic aci müithkâ cak ku bî kɔc ci gam ɲic yic keek aa cam tē ci kek kan röök. ⁴ Kwat kəriëec ëbën ci Nhialic cak apath, acin kē lēu bî kɔc kuc, ku yen kəriëec ëbën aye cam ku röök kɔc bî Nhialic leec, ⁵ rin wēt Nhialic ku röök ë mieth cɔl apath.

Aluan Jethu Kritho

⁶ Tē piöoc yîn wêlkä tēnē miethakua, ke yîn abî ya raan luoi path ë Jethu Kritho ci ɲiec muk ë dhöl gam yith ku piöoc path ca buõth yic. ⁷ Ku mɛɛc rot wei anyikööl cie yith ë Nhialic, anyikööl cîn wêlden yic cii path bî ke aa lēk kɔc. Lui apeî ba rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn. ⁸ Luoi ye raan looi ë guöp muk bî riɛl apath, ku luoi ye yîn rot piöoc ba pîr cît tē wïc Nhialic ye thîn anuëen apeî, rin ala kē ye ɲööth thîn pîr ëmën yic, ku pîr pan Nhialic aköldä. ⁹ Ku yic yen lēu ba lueel bî gam akîn. ¹⁰ Yok aabî buöc ku luuiku apeî, rin yok aa ɲöth Nhialic pîr, yen raan ëbën kony, ku tuenj aa kɔc ci wêde gam.

¹¹ Yakê kɔc yöök ku piöockê ke ë kâkkä. ¹² Duökkê kɔc cɔl aaye we dhöl gup rin koor wek. Ku luoi kē röt bî kɔc ci gam röt aa thön we ë jamdun yic, ku piërdun ku nhiërdun ku gamdun ku lön cîn wek gup ajuëec. ¹³ Agut tē bî ɣen bën, yakê wêl ci gôt athör Nhialic yic kuën kɔc. Ku yakê kɔc lēk ku piöockê ke. ¹⁴ Duk yipuöu wel wei kē ci yiëk yî yic ë rot, kēwäär ca yök dhël ci Nhialic lēk kɔc ë rienu wäär tēu kœdît akut, kɔc ci gam kecin yînhom.

¹⁵ Tääu yipuöu piny apath ba kâk Nhialic ɲiec looi, ku bî raan ëbën luoidu tiŋ tē le yen tuenj thîn. ¹⁶ Tiŋ piërdu cök ku kâk ye piöoc apath. Dɛet wêtdu yic apath, rin na loi këya ka bî yî luök ku kɔc wêlku piŋ aya.

5

Kâk loi tēnē kɔc ci gam

¹ Duökkê raandît ye kuöc jääm, yakê jääm dhël athëek cîmën wuurdun. Yakê riénythii ɲiec jääm apath cîmën miethakun, ² ku yakê

diäardît jääm kecît märkun, ku diäärkor kecît nyiërakun ke we cîn puöth akuëeth.

³ Thekkê lëer cîn nhüim kɔc ke kony. ⁴ Ku na la lëer mîth, tēdê ke ye mîth miëthke, ke keek aa dhilkê kan nyuöth lön ci kek gam ë dhöl muk kek kɔc manyden thok thîn. Ku këya aabî kɔc ke dhiëth ke, wärken dît ku märken dît riöp rin wäär muk kek ke. Ku kënë yen ë Nhialic cɔl amit puöu. ⁵ Lëer rëer ë rot ke cîn raan muk ye ayic ë Nhialic ɲööth, ku ye röök wëer ku aköl, ke ye Nhialic thiëec ku bî ye kony. ⁶ Ku lëer ye yiëk yepuöu miɛt puöu ë rot, acît raan ci thou cök alön ɲuöt pîr yen. ⁷ Lëkkê kœckun ci gam ë wêlkä aya, rin ku bî ciën raan gâk ke. ⁸ Ku na le raan cii kɔc ruääi kek ye muk, nadê ke ye manyde thok, ka ci kuc ë gam, ku raan cîn gam anuëen tēnē ye.

⁹ Acin lër mɛt akut lëer yic tē kœc ruönke thiärdätem waan thok. Ku ë ye tiŋ path tēnē muonyde. ¹⁰ Ku aye ɲic rin wēt kâpuöth ye looi, cîmën lön ɲic yen mîth muk, ku ë kɔc gœn apath, ku ë kɔc ci Nhialic gam luöi kâpath, ku ye kɔc la kē jör ke kony, ku ye cool luoi kuat kəriëec ëbën path.

¹¹ Duökkê lëer kor ye mat akut lëer yiic, rin na lek röör tak, ka cɔl röt athiak, ku cîk kepuöth ben yiëk wēt Raan ci lœc ku dœc. ¹² Ku këya, ka cä awuöc looi ë rin ci kek athön wäär bîk aa looi thon kœu. ¹³ Keek aya aabî piöc rëer piiny ë path ku yekê bëi kuany yiic, ku dêt rac aya, keek aabî aa kɔc alop jœt ku yekê luup wêl cii path. ¹⁴ Ke yeen aya tak lön puöth yen bî lëer kor aa thiaak, ku bîk la mîth, ku mackê bääiken apath, rin bî raan aterda dhël cii yök bî ke aa jääm wêl rœc kegup. ¹⁵ Lëer kôk ëmën aaci jai wēt Jethu ku keek aaci jœnrac buöth cök.

¹⁶ Ku na le tiŋ ci gam tō lëer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cii ke pël akut kɔc ci gam bî ya yen muk ke, rin bî akut kɔc ci gam yenhom yiëk muöök lëer cîn nhüim kɔc muk ke.

¹⁷ Bány luoi akut kɔc ci gam looi apath aaye theek ku riöp ke, rin ye kek kɔc ë luui apeî, kɔc kek kɔc lēk wēt Nhialic ku yekê kɔc piöoc. ¹⁸ Aye athör theer wêl Nhialic lueel, “Duk muöor der thok tē luui yîn ye bî rap

kööm.” Ku këya, “Raan ë luoi adhîl yiëk ariöpdë.”*

¹⁹ Duökkë wët gəony raandît ye gam tē cî yen kəc karou ku diäk kek gəony yen. ²⁰ Tē le yen kəc cî këräc looi ka dhîl nyieeny kəc nhîim, rin ku bî kəc kək kəcît ë kënë cîi ben looi.

²¹ Wek ayöök Nhialic nhom, ku Jethu Krîtho ku jol atuuc cî Nhialic ləc, thekkë wëlkä ke we cîi kəc ye tek yiic bî la raan dët yakë nuaän kuat kē luöikē yic.

²² Duökkë ye ləc yen lən kuəny wek raan bî Nhialic luöi. Duökkë röt mat luoi kərəc yiic, rërkë ke we lip gup.

²³ Duökkë pîu ye dek kepēc, yakë muən thin-nyöot dek, ku bî we kony bî thiöör we cîi ye lac piäär yiic.

²⁴ Kərəc ye kəc kək looi aa la gēi kəc nyin, ku aake wat nhîim ë luk yic, ku kəc kək aaye kăracken cîk thiaan jāl nîc ciēn. ²⁵ Ku ë dhöl tööŋ kënë, kăpuəth ye raan looi aa cie muəny, ku kăpuəth kək cî thiaan aabi nîc aköldä.

6

¹ Aloony ëbën aa dhîl luui apēi, ku yekë bānyken theek apēi, rin bî ciēn raan kuc jam rin Nhialic, ku jol aa piöoc ye yok kəc piöc. ² Aloony kəc cî gam acîk lēu ku bîk kacken cî ke loony dhöl gup, rin keek aa wāmāthakēn. Kē lēukē bîk looi ë lən bîk luoiden aa looi apath, rin kəc la kē yekë yök luoi yic, aa kəc cî gam nhiarkē ke. Aa kek kək lēukē bāk ke piöc tēnē kəc, ku yakë ke dēt puəth bîk ke theek.

Piöoc ë yic ku piöoc ë lueth

³ Raan piöoc wët dët cie kēn ë Nhialic ku acîi thöŋ kek wël Bānyda Jethu Krîtho ku jol aa piöocda rin Nhialic, ⁴ ke yeen anək nhiam wei ku acîn kē nîc. Yeen ala kē wïc cie thök yepuəu bî rot aa tər ku göth ke kəc wël cie yith, ku kënë ë tiēl bëi ku këk kəc, ku lēt kəc röt, ku bîi diu rac kam kəc, ⁵ ku kəc cîn nhîim aa röt cool ë teer ku acîn yiny tō ke ke. Ayekë tak lən yath ë dhël kəc cəl ajak.

⁶ Ee këya, yanh la cök ë raan cəl ajak apēi, tē cî yen kək tō ke ye gam piānde ëbën.

⁷ Rin yook acîn kē cuk bëi pinynhom, ku

ka cîn dēt lēuku buk nyaai thîn. ⁸ Na lok kē camku ku kē cenju ka cîn dēt yikku yopuəth. ⁹ Kəc ye wïc bîk jak, aaye piāthken thēl kərəc yiic, ku keek aa wēi kək kuckē ku kərəc ye piāthken nhiaar, kək ke thēl riääk yic ku rēc ke. ¹⁰ Rin ku bî raan jiëk nhiaar, ee kəc miët kuat kəkjuēc rēc yiic. Kəc kək aaci kepuəth yiëk jiëk apēi agut bîk nhîim mää rē gam, ku keek aaci kăjuēc nşöŋ ë nyin bëi kepuəth.

Timothî acî nyuəth lusiide

¹¹ Ku yin raan Nhialic mēec rot wei luoi kərəc yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kək Nhialic ke yî nşöth Jethu ku ye kəc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan nîc cien ke kəc. ¹² Thār kē yeku gam apath, ku muk pîr akölrîëc yen ë cool Nhialic yî apath aya, kēwäär ca gam ba lueel thuəndu kəc juēc nhîim. ¹³ Nhialic nhom, yen wēi yiëk kəriëc ëbën, ku Jethu Krîtho, yen cî ye lueel gai wäär Pilato nhom, yin aya yöök, ¹⁴ muk lööŋkă nhîim apath ke cîn kē wääc yet aköl bî Bānyda Jethu Krîtho ben bēn. ¹⁵ Lən bî yen ben bēn abî rot looi aköl cî Nhialic tak yen raan cî döc, ku yen Bēnyŋaknhom yetök, yen Bēnyŋaknhom tō tuen bānyŋaknhîim, ku ye Bēny bāny. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciēŋ ruēl yic, ruēl cîn raan rot thiäk ye. Acîn raan cîi ye kaŋ tîŋ, ku acîn raan lēu ku bî ye tîŋ. Yen aaye theek, ku ala riēdît tet akölrîëc ëbën. Yenakan.

¹⁷ Yöök kəc cî jak kək pîr pinynhom bîk cîi nhiam, ku cîk năthden tēu kək cie yith yiic cîmēn jiëk, ku ye Nhialic yen nşöthkē, Nhialic cî yo yiëk kəriëc ëbën ë biökruaalde ku buk puəth miēt. ¹⁸ Yöök ke bîk kăpath aa looi, bîk aa abiökruēl, ku dhilkē kăkken aa rəm kek kəc kək. ¹⁹ Këya, keek abî jiëk la cök tşöu ë rienken pan Nhialic. Ku ë yen abî ya kēril diit bî ke cök piny aköldä. Ku yen abî kek pîr la cök yök. ²⁰ Yin Timothî muk kē cî kuēi yî apath. Mēec rot wei ë jam rac cîi thiääk ke Nhialic yic, ku ater cîn yic kē kuany ye kəc kək yîi jşöny ë lueth ku luekē ke nşēc ë kăŋ. ²¹ Rin aye kəc kək lueel lən nîc kek kăŋ, ku ë tēnē, keek acî mēr wei dhöl gam yic.

Dhēŋ Nhialic abî rēer ke we ëbën.

* 5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciēŋ Jiēŋ yic)

5:19 L.rou 17:6; 19:15

6:13 Jn 18:37

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî Wët nhom

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî ala yic wël wëet juëc. Rin cît Timothî manh koor ku ye raan ye kony ë luoi. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothî aye yöök bî yepušu dëet ke la tuenj ke nyooth wët Jethu Kritho ke cî gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puoth Yam ku athör theer wël Nhialic. Ku ye luui kecît raan ë piöoc ku ye raan kôc lëk wët ë Nhialic, ke cîi riëc kôc bî ye luc ku jëikë wët lueel.

Paulo acî Timothî lëk athöör yic apëi ku bî rot cîi mët jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhüm. Wëlkä kôc ke pin, aa kërac yök thîn.

Ku kënë ëbën, Timothî acî bën lëk pîr raan ë gët athöör, wët gamde, lier pušu, nhiër, riel ë pušu ku gum.

Käk tã thîn

Muõth tuenj 1:1-2

Lec ku lëk 1:3-2:13

Wëet ku lëk 2:14-4:5

Pîr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

¹ Ee yen Paulo atuny Jethu Kritho cî tooc ba kôc bën lëk pîr cî thôn rëer ke Jethu Kritho.

² Tënë Timothî, manhdiën nhiaar, bî Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yî nuaän ku yîk yî dhëenj ku döör.

Timothî acî dëet pušu bî gamde muk

³ Nhialic yen ya door puön cîn yic diu, aya leec cîmën wärkuan dît. Aya leec tã tek yen we tã röök yen aköl ku wëer. ⁴ Yon cî wek dhiau rin cî yok puök aya tak, ku awiëc ku ba we bën tin, rin ba pušu miet. ⁵ Lön ye wek kôc cî gam ë yic amuök nhom, ku athönj kek tãcît tã cî moordit Loith ku jöl aa moor Yunith gem thîn aya. Aya yök yapušu lön cî yîn gam aya. ⁶ Ee rin ë wët kënë yen aye yen yî lëk ba miöc wäär cî Nhialic yiëk yî, wäär tãëu yen yacin yinhom ba yî döoc col arëer ke dëp yîpušu. ⁷ Wëi cî Nhialic yiëk yo acie yo col ariëc. Wëi Nhialic ë yo yiëk riel, ku

nhiarku röt, ku ye raan rot muk apath bî kërac cîi loi.

⁸ Duk rot ye yök ciët yî bî guöp yär tã lëk yîn kôc wët Bányda, ku yeen aya, duk rot yök ke yî bî guöp yär rin cî ya mac wëtde. Mät rot ya ba gum rin Wët Puoth Yam, ku Nhialic abî yiëk riel ba luui rin wëtde. ⁹ Yeen acî yo kony ku acî yo lôc buk aa kacke, ku acie rin këpuoth cuk looi, ee rin këden wïc. Ku acî Nhialic guiir këya rin piathde. Ku tãwäär këc piny guo cak, Nhialic ëcî Jethu Kritho guiir bî yo nyuoth piathde. ¹⁰ Ku ëmën Jethu Kritho acî lôc ku döc, aluända acî riel thou tiaam, ku bîi Wët Puoth Yam la gëi cît ruël. Ku yîk yo pîr akölriëc ëbën.

¹¹ Nhialic acî ya kuany ba ya atuuc ku ya raan piöoc ba Wët Puoth Yam lëk kôc. ¹² Ee wët kënë yen aguum yen kakkä ëmën. Yen not ya këc pušu pëk wei, rin yen anjic raan cî yen wëtde gam, ku anjic alanden lön yeen ala riel, ku abî kë cî thôn tiit apath agut cît aköl bî yen bën la dhuk. ¹³ Muk wël puoth yith ca piöoc tënë yî nhüm apath, ke cît kāk ba buoath cök piërdi yic. Ku rëer ë gam ku nhiër yic, kāk ye yök rin ye wek tök kek Jethu Kritho. ¹⁴ Muk kăpuoth cî thôn yî apath ë riel Wëi Nhialic rëer kek yo.

¹⁵ Yîin anjic lön cî kôc ke rëer kek yen ëbën pan Athia, agut Pigeluth ku Yërmojinith, kuc piöocdië ku jiëlke.

¹⁶ Bî Nhialic paan Onethiporuth döoc rin acî yen kony bî yen a muöc miëth, ku cîi guöp riëc wët cî ya mac. ¹⁷ Ku nawën la yëet Roma akëc bën gääu, acî tã tã yen thîn bën yööp apëi agut tã yök yen ya. ¹⁸ Yeen abî Bëny Jethu col ayök këpath aköl bî yen bën la dhuk. Ku yîin anjic apath yen tã cî yen ya kuony thîn pan Epethuth.

2

Apuruk path tënë Jethu Kritho

¹ Ku tënë yî, yîn wëndië, col rot aril pušu riel yen ba yök wët puoth Jethu Kritho, rin ye yok tök kek Jethu Kritho. ² Muk wël yon ca lueel nhüm ke kôc juëc tã thîn. Ku lëk ke kôc ca deet puoth bîk ke muk nhüm, ku aa kôc lëu ku bîk kôc kāk piöoc aya. ³ Gum kek yo cît ye apuruk path tënë Jethu Kritho.

⁴ Apuruk tō luoi yic aye wïc ku bī bānyde cōl amit puōu, ku acie rot la liāāp wël cie kāk apuruuk yiic bī pīr cīmēnden. ⁵ Raan wēēr kek kōc ē kat yic, acie ariōp cī yen kōc wuōr ē yōk tē kec yen lōōŋ buōōth yiic apath. ⁶ Raan ē pur apeī, adhīl duōmde kaŋ tem. ⁷ Tak yic apath yen kē lēk yī, rin Bēny abī yī cōl adet kāŋ yiic ēbēn.

⁸ Muk yīnhom Jethu Krītho, yen cī jōt bei ē raŋ yic, yeen ee raan many Debit, cīt tē cī ye lueel thīn ē Wēt Puōth Yam ya piōōc. ⁹ Rin ye ŋen Wēt Puōth Yam piōōc ē yen ye ŋen gum, ku ye ŋa rek ciēt ŋa ye raan cā awuōcdīt apeī looi. Ku Wēt Puōth Yam akēc rek bī cī la tuen. ¹⁰ Ku ē wēt kēnē, yen aye ŋen kēriēēc ēbēn guum, rin kōc cī Nhialic lōc ku bī ke luōk rin Jethu Krītho, ku bīk la duaar akōlriēēc ēbēn.

¹¹ Kākkā aa wël yith,
“Tē cī yōk thou kek yeen,
ke yōk aabī pīr kek yeen.

¹² Ku na lok tuen ke ŋo gum,
ke yōk aa mēc kōc kek yeen.
Na jeiku, ka bī yook jai aya.

¹³ Ku na cuk ye kōc kē ye lueel loi,
ke yeen ee kē cī lueel looi,
rin acī lēu ku bī rot jai ē rot.”

Raan luoi cī Nhialic gam

¹⁴ Ben kacku tāk kēnē, ku jai ke apath Nhialic nhom bīk cī ye gōth kamken wël yekē lueel. Acīn kēpuōth ye yōk thīn, ku ē kōc ke piŋ rac. ¹⁵ Them apeidīt ku ba rot nyuōōth tēnē Nhialic lōn ye yīn raan luoi cī gam, raan luui cie guōp ē riōōc, ku ē wēt Nhialic ē yic yen aye piōōc apath. ¹⁶ Ye rot cōl amec tē ye kōc jam thīn wël cie wël ē Nhialic, rin wēlkā aa kōc thēl wei. ¹⁷ Kāk bīk aa piōōc aa wël cīt tētōk cie dēm. Kam ē kōckā aayī Yēminaith ku Piletuth. ¹⁸ Keek aacī wēt yic dhōŋ, ku keek aa rēc kōc kōk cī gam nhīim, rin ye kek ye lueel lōn jōn bī kōc rōt jōt thou yic acī rot looi thēer. ¹⁹ Ku yiny ril Nhialic cīt kuur cie nyooŋ cī thany kōu wēlkā, “Nhialic anjic kōc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ē Jethu ka dhil luoi kārēc puōl.”

²⁰ Pandīt lāāu yic ē yic la aduuk ku tōny, cī kōk looi mīlāŋ tōc ku kōk mīlāŋ thith, ku kōk aacī cuēēc ē tiōp. Aduuk kōk ku tōny

kōk aaye bēēi bei ē tōōu yic, bī kōc ke luui nīn ciēm ke yai, ku aduuk kōk ē kuōōt ku tōny kōk tiōp aaye kōc luui ē path akōlakōl. ²¹ Kēya, tē le raan guōp wic bī kārēc cī ye looi, ka bī thōŋ kek aduuk ye kōc ke luui akōl yai, rin cī yen yepuōu tāāu luoi ē Bēny yic, ku rēer ke cī rot guiir bī kuat luoi path ya looi.

²² Duōkkē wepuōth ye yiēk kāk ē bal ku kāk kōk cīmēn riēnythīi, welkē tuen ē gam ku luoi la cōk, ku nhīer ku dōōr wedhie wek kōc ŋer puōth bāk Jethu aa cōl ē kuōōny. ²³ Ku calkē rōt amec tē ye kōc rōt tēer thīn wël cīn wētden yic ku wël kōc kuc kāŋ, rin anjēckē lōn ye teer tōŋ bēēi. ²⁴ Aluan Bēny acī lēu ku bī thōr. Yeen adhīl a raan path tēnē kōc ēbēn, raan piōōc path līr puōu, ²⁵ raan cie kōc aterde ye thaan gup tē cōk yen kenhīim piny, tēdē aabī Nhialic lēu bīk kenhīim waar luoi kārēc yiic ku ŋickē yic. ²⁶ Ku dhāŋkē dēp cī jōŋrac ke deep, ku looi ke bīk kākke aa looi.

3

Kārēc bī rōt looi nīn ciēēn yiic

¹ Muk ē kēnē nhom! Tē le tēn bī Jethu dhuk pinynhom thiōk, ka bī yic riēl tēnē ŋo Krīthiaan buk pīr tēcīt tē wïc Nhialic ye thīn. ² Rin kōc ēbēn aabī rōt aa nhiaar ē rōt. Ku aabī wēēu nhiaar apeī. Ku aabī kenhīim aa lēc, aabī nhiam, aabī kōc aa lāāt. Ku aacī wēēt bī kōc ke dhiēth ke aa wēēt ya gam. Aacī puōth bī ya miēt kāpuōth ye luoi ke. Ku aacī Nhialic bī ya theek. ³ Acīn raan yekē nhiaar. Acīn kē bīk aa pāl piny. Aabī ya luum. Ku aabī ya kōc cie rōt ye duut kuat luoi kērac. Ku aabī rēēc apeidīt, ku aabī kēpath ye looi aa maan. ⁴ Keek aabī kōc ya luōm. Aabī ya kōc kuith. Ku aabī nhiam ciēt kek path ē rōt. Keek aabī kāk miēt ē puōu aa nhiaar tēnē lōn nhīer kek Nhialic. ⁵ Kōckā aabī rōt ya nyuōōth ciēt yekē kōc Nhialic. Ku kēnē yic aa kuc riēl Nhialic lēu ye bī piērdēn waar yic. Cōl rot amec tēnē ē kōckā.

⁶ Kōc kōk keyiic aala bēēi yiic ciēt ke ye kōc path, ku kē tō kepuōth ē lōn bīk diāār ye lac wel nhīim lēu, bīk kē wickē ya looi. Diāār aa adumuōōm looi arak juēc, ku dōōr aliu kepuōth. Aa kāk wïc piāthken kek aa yekē

ke looi. ⁷ Diäär ye them akölaköl bîk piöc ku acikkë lëu bîk yic njic. ⁸ Cîmën Janeth ku Jambrith aake cie wët Mothith ye gam, ku kockä aake cie yic ye gam, keek aa kóc cî nhîim kööc ku aaci Nhialic jai rin liiu kek ë gam yic. ⁹ Ku kë loikë acîi bî la tuenj apêi, rin raan ëbën abî ke tîj tē kuc kek kânj thîn, cît mën cî yen rot looi tēnë Janeth ku Jambrith.

Lëk ciëen tēnë Timothî

¹⁰ Yîn anjic kāk ca piöc ëbën tēnë yî. Ku tē cî yen pîir thîn. Ku kën yen wiēc ku ba looi ë piërdië yic. Aca deet yen yî, yen tē ye yen raan cî gam thîn. Ku lön cî yen ye raan tuc guöp. Ku yen anhiar kóc, ku lön ye yen kânj guum. ¹¹ Yen acî luc arak juēc. Ku yen acî gum apêi. Yîn anjic kājuēc cî röt looi tēnë ya Antiök Ikonia, ku Lithtra. Luny cî ya luc apêi aca guum. Ku Bëny acî ya kuöny bei kecin ëbën. ¹² Kóc wïc ye ku bîk pîir dhël Nhialic akuöt tók yic kek Jethu Krîtho, aabî dhiel gum. ¹³ Ku kóc luui käreç ku yekë röt nyuöth ciët keye kóc path aabî la tuenj ke loi käreç apêi, ku aa kóc tuöör nyîn ku tuur ke nyîn aya.

¹⁴ Ku tēnë yî, lör tuenj ke yî loi yic yen cî piöc tēnë yî, ku aca gam piändu ëbën, rin yîn anjic kóc kek ke piöc yî. ¹⁵ Ku tēwäär ye yîn meth, yîn anjic wël cî gät athör Nhialic yic, lëu ku bîk yîn cöl aye raan njic kânj apath. Ku njiny kânj yen abî cöl aluäk dhël gam Jethu Krîtho. ¹⁶ Athör wël Nhialic ëbën aa wël ye Nhialic lëk kóc kākke tîj bîk ke gät, ku ë kóc kony bî kóc piöc ë yic, ee jai awuöc. Ku ee käreç ye looi cök piny, ku ee kóc nyuöth dhël la cök. ¹⁷ Rin bî raan ë luui tēnë Nhialic, ye lëu apêi ku guiir rot bî kuat luoi path ëbën ya looi.

4

¹ Yîn adhiel lëk Nhialic nhom ku Jethu Krîtho yen bî lunj kóc ëbën luk aköldä, kóc pîr ku kóc cî thou rin bî yen bën kek bäänyde. ² Piöc kóc Wët Puöth Yam, ku dæet ë kenhiim apath bîk piñ tēdë ke cîk piñ. Ku cök kenhiim ku lëk ke bîk kepuöth dæet ke piöc ke, ke yî cî rot päl piny. ³ Ala aköl bî bën aköl cîi kóc bî bën piñ ë yic, ku aabî kākken

nhiarkë aa buöth cök. Ku keek aabî kóc piöc juēc aa mat nhîim, bîk ke aa lëk kāk kek nhiarkë bîk ke aa piñ. ⁴ Keek aabî kuc bîk wët ë yic cîi ye piñ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar. ⁵ Ku ye rot duut keriëc yic ëbën ku ye käreç guum, loi kë ye raan Wët Puöth Yam ë Nhialic piöc, ku ye luöidu looi ëbën ke yî aluanj Nhialic.

⁶ Wëikië acît ajuër cî juër Nhialic. Acî looi bî ke ye luöi. Ku ëmën, aköl bî yen thou acî yëet. ⁷ Yen acî luöidië looi apath, yen acî luöidië looi ëbën, cîmën raan käreç cie dhuk ciëen tōj yic, yen acî luoi cî Jethu yiëk yen thääp cîmën raan cî kóc wuör, yen acî rëer alanden ke ya ye raan cî gam. ⁸ Ëmën, ariöp bî yiëk yen ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tîj ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bëny kóc tēk yith, abî yiëk yen aköl lundit, ku acie yen yatök, abî yiëk kóc tit ye aya ke nhiaar aköl bî yen bën bën.

Athön Paulo

⁹ Them apêi ëmën ku ba bën tēnë ya. ¹⁰ Demath acî pîr pinynhom nhiaar, ke yeen acî kat tēnë ya, yeen acî la Thethalonika. Krîthkinth acî la Galatia ku Tito acî la Dalmatia. ¹¹ Ee Luka yetök yen arëer kek yen. Cöl Marko ku bakkë tēnë ya, rin yeen alëu ku bî ya kony ë luoi. ¹² Tikikuth aca tuöc Epethuth. ¹³ Tē bî yîn, ke yî luëth alanhdiën wiir ca nyääj Troath tēnë Karputh, bëi athör aya, athör cî looi ë biöök.

¹⁴ Raan thöth cöl Alekdhändër acî yen luöi käreç apêi, yeen abî Nhialic luöi kë thōj kek kë cî looi. ¹⁵ Ba rot tiit ye apath, rin acî kuc wët yeku lueel ku ye wïc bî thör.

¹⁶ Acîn raan tók cî kööc kek yen aköl tuenj yen yëth yen luk yic, raan ëbën ëcî jäl yaköu. Acä wïc ku bî Nhialic kuëen keköth. ¹⁷ Ku Nhialic acî yen bën kony ku yîk ya riël, agut tē bî yen wët Nhialic lëk kóc cie kóc Itharel ëbën ku bîk piñ. Ku yen acî bën poth bî yen cîi tēm ë nöök. ¹⁸ Ku Nhialic abî yen kuöny bei käreç jōnrac yiic ëbën. Ku abî yen nyaai ke ya puol guöp, bî ya yäth paande ë bäänyde yic. Yeen abî ya theek akölrëc ëbën! Yenakan.

3:8 B.bei 7:11 3:11 Luoi 13:14-52; 14:1-7, 8-20 4:10 Kol 4:14; Pil 24; 2Kor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4 4:11 Kol 4:14; Pil 24; Luoi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10 4:12 Luoi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8 4:13 Luoi 20:6 4:14 1Tim 1:20; Wk 62:12; Rom 2:6 4:19 Luoi 18:2; 2Tim 1:16-17

Muõth Ciëen

¹⁹ Prithkila ku Akuila aa ya muõõth, ku jol aa mïth Onethiporuth. ²⁰ Eratuth arëër Korinth, ku Tropimuth aca nyääŋ Mile-tuth rin ë tuany. ²¹ Them apei ku ba bën ke rut këc yëët. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muõõth, ku jol aa wämäthkuan kök cï gam.

²² Bï Bëny Nhialic rëer ke wëikun. Dhëëŋ Nhialic abi rëer ke we ëbën.

Athör cī Paulo gāt Tito Wēt nhom

Athör kënë acī Paulo gāt Tito riēnythii tō Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyāān piny bī akut kōc cī gam lōk biōōk. Athör ē jam wēl kadiāk ril apēi.

Wēt tuenj, Tito a lēk bī tē ye kōc cī Nhialic gam luui thīn bī buōth yic, rin kōc juēc pan Kret acī path. Wēt dēt, ee wēēt Tito tē bī yen kōc juēc cī gam pan Kret ya piōōc thīn, rōōrdīt ku diāārdīt, ku riēnythii ku aloony aya. Ku jōl diāārdīt diāārkor ya piōōc. Wēt ciēēn, Paulo ē Tito lēk tē bī kōc cī gam cienj thīn, bīk rēēr ke mēt ku dōōr ke cīn agōth, ku cīn tiēēl bī kōc cī gam rēēr keye tōk.

Kāk tō thīn

Muōth tuenj 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut kōc cī gam 2:1-15

Ciēēn peth Krīthiaan 3:1-11

Muōth ciēēn 3:12-15

¹ Athör Paulo aluanj Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cī tuōc Tito. Yen ēcī kuany ku toc ya ba kōc cī Nhialic kuany bēēi gam yic bīk pīr akōlriēc ēbēn yōk, ku njickē yic kōc yāth tēnē Nhialic, ² yen tō njōth ē pīr akōlriēc thīn. Nhialic cī lueth ye lueel, acī yō thōn ē pīr kēnē wāthēer ke piny kēc cak. ³ Lōj ē pīr acī Nhialic nyooth ku tuuc yen ē rielde kek Aluānda Jethu ba bēn lēk we.

⁴ Yīn agāt athör Tito manhdiē Nhialic nhom, cuk gam yodhie. Bī dōōr ku dhēēn Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluānda rēēr kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵ Yīn aca nyiāān pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wāār lōk cōk. Ku kuany kōcdīt bīk akuut kōc cī gam wat nhīim ē gēeth pan Kret yiic ēbēn cīt tē cī yen ye lēk yī thīn. ⁶ Raandīt wat akut nhom adhīl a raan luoi akut kōc cī gam looi apath, ku acī thiēēk tienj tōk. Ku miēthke aadhīl aa kōc cī gam ku lek gup athēēk ku cīk nhīim ril. ⁷ Kēya, raan wat akut kōc cī gam nhom yen ē raan luoi kāk ē Nhialic, adhīl a raan path cīi nhom ril, cīi puōu lac dak ku cīi ye wiēet ē māāu ku cīn

guōp akōōk, ku cīi ye bath wēēu. ⁸ Adhīl aa biōkrual ku nhiēer luoi kēpath, adhīl a raan ē rot duut, la cōk ē Nhialic nhom ku peth. ⁹ Ee raan dhīl wēt Nhialic muk piānde ēbēn cīt tē cī ye piōōc thīn. Kēya, abī kōc kōk riēēl puōth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kōc kuec ē wēt kēnē lōn ye piōōcde yic.

¹⁰ Rin kōc juēc aake cī kuec, ku alanden kōc Itharel cī gam bīk bēn Jethu cōk, aa kōc bēn liāāp nhīim ē lueth ye kek kōc wēn nyīn. ¹¹ Anjūēēn bī ke yōōk bīk kōōc ē jam, rin liēēp kek kōc nhīim bēēi yiic piōōcde rēēc kēnē wēt wīc kek wēēu ē path tēnē kōc yekē ke piōōc. ¹² Raan tōk pan Kret ē kam kōcken kāk Nhialic tīn acī yic lueel ēlā, “Kōckuan pan Kret aa lueth, aa lāāi, aa dak rōōt cie luui, aa kōōr ē mīith.” ¹³ Rin wēt kēnē adhīl wek ke aa miēk nyīn thīn apēi, bīk kepuōth waar bīk wēt Nhialic gam kepuōth ēbēn. ¹⁴ Ku cīkkē ben aa luui wēl kōc Itharel, wēl cīt anyīkōōl, lōōn kōc cī kuec ē wēt yic. ¹⁵ Tēnē kōc yer puōth ēbēn aa cīn yiic ajuēēc, ku tēnē kōc col puōth kān ēbēn aa la yiic ajuēēc rin aaci wel nhīim ku piāthken aaci yith kuc. ¹⁶ Ku aye kāk yekē ke looi nyooth lōn cīi kek ye njic. Acīn kē ye kek piath thīn, aa cīn gup athēēk ku acīn kēpeth yekē looi.

2

Kē la cōk dhīl piōōc

¹ Yīn adhīl kōc piōōc wēt Nhialic ē yic. ² Lēk kōcdīt bīk kegup aa theek ku yekē rōt tiit, ku gamkē Nhialic ē puōu ēbēn, ku nhiarkē rōt ku dhīlkē gum aya. ³ Lēk diāārdīt aya bīk aa diāār thek Nhialic. Ku cīk wēl ye dhēēth, tēdē ke yīk rōt māāu. Ku yekē diāārkor nyuōth kāpath. ⁴ Ku nyuuthkē diāārkor bīk rōōrken ku miēthken nhiaar. ⁵ Ku bīk rōt muk apath bī ciēn kārēc ye lueel kegup. Ku thekkē rōōrken gup, bī ciēn raan rac dhāl wēt Nhialic yic rienken.

⁶ Kēya, yīn adhīl riēnythii aa dēet puōth aya bīk rōt aa muk apath. ⁷ Yīn aya, adhīl nyooth lōn ye yīn raan athēēk path ye kiēēt ku njic piōōc. ⁸ Ye jam wēl la cōk rin bī ciēn raan dhāl yīguōp, bī kōc atērdū ciēn nyīn yōōkkē bī kek yō aa jāām gup.

⁹ Piöc aloony bik banyken aa miëet puöth kuat kāk yekē ke looi akōlaköl, ku cik wēlken ye jööny, ¹⁰ ku cik ye cuëer aya. Ku bik nyooth lön ye kek kōc path akōlaköl cīn kē ye ke diēu thīn, ku bik nyooth aya lön peth piöc rin Nhialic Aluānda kuat kāk yekē ke looi yiic.

¹¹ Rin Nhialic aci tē puöth yen thīn nyuöth, rin cī yen bēn bī raan ēbēn bēn luök pīr. ¹² Dhēēnde ē ʔo lēk buk pīr rac ku kāk pinynhom puöl. Ku buöthku pīr path yic, pīr lön Nhialic pinynhom ē tēn, ¹³ ke ʔo tit aköl cī döc yen nāthda, tē bī diik Nhialic ril apei ku Jethu Krītho Aluānda rot nyuöth. ¹⁴ Bānyda Jethu aci rot gam bī nök rin bī ʔook kony kuat kārēc ye raan ke looi yiic, ku cōl ʔo aaye kōc cī kegup wuööny wei, ku yeku kacke yetök ku yeku nhiaar diēt yeku looi kēpath.

¹⁵ Piöc kākā riēdun tō ke yī. Ku ye ke dēet puöth ku miēk kōc piöc ke nyīn thīn. Ku duk raan tōk ē path pāl bī yī dhöl guöp.

3

Ciēē peth Krīthiaan

¹ Lēk kōc bik njic lön ē luōiden bik bāny baai ku lööŋ mēc baai theek ku loikē kāpath. ² Lēk ke bik kōc kōk cīi ye lom ku yekē kōc ē kōc döör, ku mēethkē kamken ku yekē röt nyuöth akōlaköl lön ye kek kōc path tēnē raan ēbēn. ³ ʔook thēer ʔok aa ʔo ye luui kārēc, acīn kēnē njicku, ʔok aa ʔo cīn gup athēk, ku yeku aloony kārēc ye piāthkua wīc ēbēn. ʔok aa ʔo la gup kuith ku tiēl ye ke ʔo maan kōc kōk ku manku ke aya.

⁴ Nawēn cī piath ku nhiēr Nhialic yen ʔo kony rot nyuöth, ⁵ ke kony ʔo. Ku acie rin kāpath cuk looi, ee rin ʔer yen puöu. Acī ʔo kony ē lökwēi cī ʔo bēn dhiēeth riel Nhialic ē yic, ku ben ʔo cōl aaye yam dhēēŋ Wēi Nhialic, ⁶ cī gām ʔo ē path rin Jethu Krītho Aluānda. ⁷ Ku bī dhēēnde ʔo cōk piny Nhialic nhom, ku buk pīr akōlriēc ēbēn yeku njöth ʔök. ⁸ Kēnē yen ē wēt yic, dētkē yic apath, rin bī kōc rēer ke cī Nhialic gam, aa rēer ke loi kāpath ē raan ēbēn kony.

⁹ Pālke jam cīn kē ye kuöny kōc rin wärkuan dīt thēer. Ku ater ku agöth rin lön,

rin kākā ēbēn aa cīn kē ye ʔök thīn. ¹⁰ Wēet raan rac kēn yic tōk ku rou, ku pāl tē cīi yen ye gam. ¹¹ Njic lön ye raan cīt kēnē raan rac, ku aye kākken rēc ye looi guö nyuöth.

Muöth ciēēn

¹² Tē le Artemath ku Tikikuth ʔet tēnē yī, ke yī lōc bēn tēnē ʔa gen Nikapolith rin awiēc ba pēi rut thöl ē tēnē. ¹³ Luöi apath ba Dhenath raan lööŋ ku Apolo kony kenyden yic, yiēk ke kuat kē wickē ē cāth yic. ¹⁴ Adhil kackua njēc bik cīi ye rēer ke cīi lui, aa dhil aa luui kāpath wīc piēden, acik lēu bik pīr pīr rac.

¹⁵ Kōc rēer ke ʔen ēbēn aa we muöth. Muöth kōc nhiaar ʔo miēthakua le ʔok gam tōk. Dhēēŋ Nhialic abī rēer kek we ēbēn.

Athör cī Paulo gāt Pilemon Wēt nhom

Pilemon aye raan ë lōc kam kōc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kōc cī gam, ku ë la alony cōl Onethimuth. Alony kēnē ēcī kat tēnē ye. Nawēn ke la rōm kek Paulo yōn ë mēc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gāt Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon dōr kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tēnē ye, ku ë wēt cī Onethimuth ya wāmēnh cī gam aya.

Kāk tō thīn

Muōth tuen 1-3

Alēc tēnē Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth wuōc pāl piny 8-22

Muōth ciēn 23-25

¹ Paulo raan cī mac ë wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, yen agāt athör tēnē wāmāath ë gam yic Timothī ku māthda Pilemon raan luui yok, ² ku nyanakāida Apia ku māthdan dēt lui apei cīmēnda cōl Arkiputh ku tēnē kōc cī gam ë rōm paandu. ³ Bī dōr ku dhēen Nhialic ku Bēny Jethu raan cī lōc ku dōc, aa rēer kek we.

Alēc tēnē Pilemon

⁴ Wāmāath cī gam Pilemon, na rōk akōlakōl ke yīn aya tak rōkdīē yic ku lēc Nhialic riēnku. ⁵ Rin yen ë nhiērdun nhiēr yīn kōc ë Nhialic, ku gamdu tēnē Bēny Jethu, piñ. ⁶ Rōkkiē ë lōn bī piath bēi kamkua buk athiēi cuk yōk piērda yic tēnē Raan cī lōc ku dōc aa deet yic. ⁷ Nhiērdū acā cōl amit puōu apei ku deet yapuōu rin cī yīn kōc cī Nhialic gam nyuōth apath.

Paulo awīc Onethimuth bī kony

⁸ Kēya, rin wēt kēnē, alēu ba yī yōk ke ya cīt wāmuuth rin Raan cī lōc ku dōc, kē wiēc ba looi, ⁹ ku rin nhiēr nhiaar yen yī yen abī yen yī thiēc. Kēnē aya looi rin ë yen Paulo tit nyin Jethu raan cī lōc ku dōc yic, cī mac ēmēn wētde. ¹⁰ Yīn alāñ rin Onethimuth cī jāl a manhdiē rin Raan cī lōc ku dōc, rin cī

yen bēn ya wun wēike wāar mēc ya. ¹¹ Wāar tuen acīn kēn ye kony tēnē yī, ku ēmēn ala kē lēu bī kony tēnē yo yodhiē, yīn ku yen. ¹² Yeen atuōc ciēn tēnē yī, cōk alōn cī piāndīē ye wīc.

¹³ Ee nhiaar bī lōk rēer ke yen tēthin-nyōt, bī yen kony nyiēndu mēnē lōk mēc yen rin piōc ë wēt Nhialic. ¹⁴ Acā wīc ba yī nāk kuōnydiē, awiēc ba kēdu tak ë rot. Acīn kē luōi ke kēc ë gam.

¹⁵ Tēdē, wēt jiēl Onethimuth tēnē yī ë rin bī yen bēn dhuk bāk la rēer ke we cī ben puōk rin cī gamdun a tōk. ¹⁶ Yeen adhuk tēnē yī rin ë yen aluonydu, ku ñic lōn ye yen wāmuuth aya rin cī yen gam. Yeen anhiaar apei ku aba nhiaar apei dīt aya ke cīt aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

¹⁷ Na luuiku ë tōk, ke yī lor Onethimuth cīt lōn bī yīn ya lor. ¹⁸ Na le kēreēc cī luōi yī, tēdē ke kōny ë wēu, ku wīc ke ke nyaa ke kākkiē yīc. ¹⁹ Ee yen Paulo yen agāt kēnē ë ciēndīē. Yīn aba cuōt. Ku duk nhom mār yīn acī pīr akōlriēc ēbēn yōk ë riēnkiē. ²⁰ Ke yīn manh ma, loi kēnē apath rin Bānyda. Ku ë wēt ca lim tēnē yī ke yo cīt mīth ë tik rin Raan cī lōc ku dōc, deet yapuōu. ²¹ Anjīc lōn bī yīn kē ca thiēc tēnē yī looi ku kajuēc kōk.

²² Ku dēt aya, guir tēn anīn tēnē ya, tek ke Nhialic abī rōkkun piñ ku abā cōl adhuk tēnē we.

Muōth ciēn

²³ Epaprath raan cī mac kek yen rin wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, ee we muōth. ²⁴ Ku kōc lui kek ya, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week muōth aya.

²⁵ Bī dhēen Bānyda Jethu raan cī lōc ku dōc rēer ke we ēbēn.

Athör cî gät kəc Itharel cî gam

Wët nhom

Athör cî gät kəc Itharel, ee gët tənë akut kəc cî gam wäär duër gamden wai wei, ku dhukkë gamden theer yic, rin cîi kəc juëc kē loikē nhar ku yekē ke kuöc ciëñ. Ku keek aake ye raan gät athöör ke dëet puöth ë gamden yic. Ku nyuth ke lön Jethu Kritho yen ë yic la cök, ku ë yen acî Nhialic rot nyuöth thîn. Wäär gët yen athöör ë wïc bî yith kadiäk dëet kepuöth apêi. (1) Jethu yen ë Wën Nhialic aköriëc ëbën, ku yeen acî bën gum bî tē yen Wun Nhialic theek thîn njic. Rin ye yen Wën Nhialic, Jethu adit tənë kəc kāk Nhialic tîj cî gät athör theer wël Nhialic yic. Ku adit tənë atuuc nhial ku tənë Mothith aya. (2) Jethu acî Nhialic nyuöth bî ya yen raandit kāk Nhialic aköriëc ëbën, ku diit tənë kəc kāk Nhialic tō athör theer wël Nhialic yic. (3) Ku Jethu yen ë raandit kāk Nhialic. Ku ë yen pîr ë yic bëi tənë yo. Ku läai wäär ye kəc Itharel ke nök, ku tēwäär ye kek yanhden duör thîn duël yic, aa ye kiit yen aye kek pîr bî Jethu bëi aköldä kiët.

Ku cökdiit 11 yic, raan gët athöör ë käjuëc rin gam kəc theer cî gät athör theer wël Nhialic yic lëk kəc bā athöör kuen, bîk kepuöth dëet gamden yic. Ku cökdiit 12 aaye lëk bîk la tuen ke gam yet tē thou raan ku cik keköth wël Jethu. Ku gumkë kuat käreç lui röt ke, ku nääk bî bën tənë ke aya.

Wël juëc tō athör theer wël Nhialic yic, aaye raan ë gät athör kënë tənë kəc Itharel cî gam, lac mat thîn. Kek wëlkä aabî raan kuen athöör ya yök ciël kit njany ku kit ë thişk yiic (“ ”) Athöör ë thök ë wëet ku lëk.

Käk tō thîn

Wët Nhialic acî Wënde lëk kəc 1:1-3

Jethu adit ku aril tənë atuuc nhial 1:4-14

Buöthku Jethu bî yo luök la pan mac 2:1-4

Jethu acî bën bî yo luök 2:5-18

Jethu adit apêi tənë Mothith 3:1-6

Gamku wët Jethu buk rëer ë duk 3:7-4:13

Jethu yen ë Raandan diit apêi kāk Nhialic 4:14-6:12

Athön Nhialic ë yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dët kāk Nhialic cit Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ë Raandan diit kāk Nhialic 8:1-15

Tē ye Nhialic duör thîn wäthëer 9:1-10:18

Bäk lok tēthiäk ke Nhialic 10:19-39

Gam 11:1-12:29

Tē ye Nhialic miëet puöu thîn 13:1-16

Thek kockun diit wël Nhialic 13:17-19

Röök ciëñ 13:20-21

Wël ciëñ 13:22-25

Wët Nhialic acî Wënde lëk kəc

¹ Wäthëer Nhialic acî jam tənë kəc kärke tîj bîk wëtde lëk wärkuan diit arak juëc dhöl juëc. ² Ku ëmën, ee Wënde yen ë kākä lëk kəc. Yen acî Nhialic thön käriëc ëbën pinynhom, ku ë riel Wënde yen ë looi yen käriëc ëbën tō thîn. ³ Wën Nhialic yen ë dhëñde nyuöth. Ku yen aye Nhialic tic yeguöp ayic. Ee riel wët yen ë kāk tō nhial ku piny cöl alui cit tē cî yen ke cak thîn. Ee yen acî thou ba adumuömkua laak wei yogup, ku ler ku nyuuc Bäänyde yic nhial cuëny Wun Madhöl.

Jethu adit ku aril tənë atuuc nhial

⁴ Këya, Jethu adit ku aril apêi tənë atuuc nhial, cîmën rin cî Nhialic gam ye bî ye a cöl ke, “Wën Nhialic,” ye nyuöth. Rinkä awär rin atuuc.

⁵ Rin acî atuny cî Nhialic kan lëk yeen ëlä,

“Yin ee Wëndië, akölë, yen acî ya Wuur.”

Ku acî atuny cî Nhialic kan lëk yeen aya ëlä,

“Yen abî ya Wuur, ku yin abî ya wëndië.”

⁶ Ku wäär tuuc Nhialic Wënden bî thön kärke pinynhom acî lueel aya ëlä,

“Yen adhîl atuuc nhial door.”

⁷ Ku kē cî Nhialic lueel rin atuuc nhial akîn,

“Acä atuuc nhial cak ke puol gup cîmën yom.

Ku cîmën bir den bîk yeen lac aa luöi.”

⁸ Ku lueel Nhialic tənë Jethu ëlä,

“Bäänydu abî cien aköriëc ëbën, ku yin abî njic mac apath.

⁹ Yin ee kəc luui kăpath nhiaar, ku yin ee kəc luui käreç lac tēm awuöc.

Ku ee yen kē cī Nhialic, yen Nhialicdu, yī tāau tuenj kōc nhīim rin cī yen yīn lōc ku gēm yīn miēt puōu ēbēn.”

¹⁰ Ku wēl thēer Nhialic cī gōt aa jam ēlā rin ē Jethu,

“Bēny wāar tuenj cak kān yīn acī piny cak, ku nhial aya ee yīn acī yeen cak.

¹¹ Kākkā ēbēn aabī liu akōldā, ku yīn abī tō thīn athēr.

Aabī dhiōp ku riēēkkē cīmēn alath.

¹² Aaba ya mat yīic cīmēn alanh cī riāāk ku cuēt wei.

Ku war keek aya cīmēn alēth.

Ku yīn guōp, yīn acī rot bī kanj waar, ku yīn acī bī dhiōp.”

¹³ Acīn atuny cī Nhialic kanj lēk yeen ēlā, “Nyuc kōndiēn cuēc ku yen abī kōc aterdu guiir ku dhuōk keek ciēen yīcōk.”

¹⁴ Na ye kēya, ya atuuc nhial kānō? Atuuc aa jak Nhialic luōōi ē path. Aaye tooc bīk kōc bī pīr akōlriēēc ēbēn yōk, aa kony.

2

Buōthku Jethu bī yō luōk la pan mac

¹ Kēya, yōk aadhil yōpuōth tāau piny apēi ku piŋku wēt Jethu apath, buk cī mēr wei dhēl la pan Nhialic yīc. ² Wēt Nhialic wāar cī yen atuōōcke tooc bīk lōn lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk wārkuān dīt. Kōc cī bēn kuc bīk wēt kēnē cī piŋ aacī bēn tēm awuōc. ³ Kēya, yenō bī yō gēl bī yō cī tēm awuōc aya, tē cī yōk wēt bī yō kony ye Jethu lēk kōc rin pīr akōlriēēc ēbēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kōn wēt pīr lueel. Ku yen acī kōc cī ye piŋ lēk yō lōn ye yen yīc. ⁴ Ku aye Nhialic nyuōōth akōlakōl lōn ye kākkā yīth ē kākkith jān gōi rōt looi yīic. Ku miōc juēc rīel ye Wēi Nhialic yīēk kōc cī kākkā gam tēcīt tē wīc yen ye thīn.

Jethu acī bēn bī yō bēn luōk

⁵ Nhialic acī atuuc nhial bī looi bī ya kek la rīel piny yen wīc bī bēn guiir, piny yen jīēm yōk ēmēn. ⁶ Aacie ke, rin acī Debit lueel tēnē Nhialic ēlā thēer athōr waak yīic, “Raān yenō, ku manh raān yenō, ye yīn yīnhom yīēk ye apēi kēlā?

⁷ Wāar aca cāl atōu nhom ciēen kaam thīn-nyōōt tēnē atuuc nhial,

ku anōt ca bēn yīēk bāāny ku tāau kēriēēc ēbēn yecōk.

⁸ Ku wēn cī yīn kēriēēc ēbēn tāau yecōk.”

Acīn kēnē cī nyāān wei. Ku ēmēn acuk tiŋ lōn tō kēriēēc ēbēn yecōk. ⁹ Ku yōk aa Jethu wāar ca tōōu nhom ciēen tēnē atuuc nhial tiŋ ēmēn ke ye yen cī yīēk bāāny. Yōk aa Jethu tiŋ ke cī ya bēny rin cī yen thou, bī raan ēbēn luōk ē piath Nhialic.

¹⁰ Ku ē yīc bī Nhialic yen cī kēriēēc ēbēn cak, ku cāl ke aa ciēn cīt tē cī yen ke cak thīn, Jethu cāl agum, rin wīc yen ye bī kōc juēc kony ku yēth ke bāānyde yīc pan Nhialic.

¹¹ Raan kōc cāl ala cōk, ku kōc ye looi bīk la cōk aala Wunden. Ku yen acī Jethu guōp ye yār bī ke aa cōl wāmāthakēn. ¹² Acī lueel tēnē Nhialic ēlā,

“Yēn abī wāmāthkiē lēk kē ca looi, yīn aba leec amatden yīc.”

¹³ Ku lueel aya,

“Yēn abī Nhialic nōōth.”

Ku ben lueel tēnē Nhialic,

“Yēn akīn, yōk mīth ca gām yēn.”

¹⁴ Jethu acī ya raan cīmēnda. Rin na le thou, ke gōk jōnrac la rīel ē thou. ¹⁵ Ku Jethu acī bēn aya, bī kōc ke cīt aloony piērdēn yīc akōlakōl bēn wēer bei rin riōōc kek ē thou.

¹⁶ Kēya, adhīlku tāau yōnhīim lōn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bī yō bēn luōk, yōk kōc cī gam cīmēn Abaram.

¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen acī yen ciēt yō, yōk wāmāthakēn. Rin bī yen a Raan kāk Nhialic yer puōu luōi kāk Nhialic yīic. Ku rin bī ye juaar tēnē Nhialic ba adumuōōm pāl piny.

¹⁸ Anīcku lōn bī yen yō kony tē thōōc jōnrac yō awuōc yīc, rin yeen aya, ēcī jōnrac them ku guum apēi.

3

Jethu adīt apēi tēnē Mothith

¹ Wek miēthakāi cī gam, wek kōc cī Nhialic cōl aya cīmēndiē, awiēc bāk Jethu raan cī Nhialic tuōōc pinynhom ke ye Raan-dan dīt apēi kāk Nhialic, bī yō bēn piōōc kāpuōth wīc Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ² Jethu ēcī wēt Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piānde ēbēn cīmēn wāar cī Mothith wēt Nhialic gam, ku looi wāar cī Nhialic ye tāau kōcken Itharel nhīim. ³ Raan mac

cak nhom aye leec apēi tēnē kōc ē manyē. Ku kēya, Jethu aye leec apēi tēnē Mothith. ⁴ Mac ayī dhiēth ala raan ye cak nhom. Ku Nhialic yen ē cak kārīēēc ēbēn. ⁵ Anicku ēbēn lōn cī Mothith wēt Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär cī Nhialic ye tāāu kōc Itharel nhīim. Ku lēk ke kāk bī rōt looi akōldā. ⁶ Ku Raan cī lōc ku dōc acī wēt Nhialic gam ku mēc manyde apath rin ye yen Wēnde. Ku yook kōc cī gam yok aa many Nhialic. Yok aa manyde tē le yok tuen yō deet yopuōth, ku nhīemku nōthdan bī yō luōk akōldā.

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk

⁷⁻⁸ Kēya, Wēi Nhialic ē yook yōk,
 “Tāāukē wenhīim piny ku piēnkē wētde ya
 akōl.
 Ku duōkkē wēpuōth wel wei tēnē yeen,
 cīmēn wäär cī kōc Itharel kepuōth wel wei
 tēnē Nhialic
 wäär them yen keek ror liēt,
 wäär jiēl kek pan Ijip.
⁹ Keek, aake cī kāk jān gōi cī Nhialic looi rin
 bī yen ke kony tīn,
 ku nōt ke cīi wēt Nhialic gam tēn ruōōn
 thiārnuan,
 bīk ciēt kōc ke them Nhialic, ku bīk tē lir yen
 puōu thīn tīn.
¹⁰⁻¹¹ Nawēn ke riāāk puōu tēnē keek ku
 kuēēn ku lueel,
 ‘Kōckā aacīi wētdiē ben pin,
 ku aacā bī puōl bīk tē ca guiēr ke bī kek la
 rēer thīn ē duk, dōōt.’ ”

¹² Miēthakāi, tiētkē rōt bī ciēn raan tak
 kērac kamkun bī wēt dhōl yic, ku wel
 yepuōu wei tēnē Nhialic yen tōu kēriēēc
 ēbēn yecin. ¹³ Yakē rōt wēt ē kamkun, ku
 dēetkē wēpuōth akōlakōl, tē nōt ye wek ye
 lēu bāk wēpuōth dhuōk ciēēn, cīmēn wēt
 ye Nhialic lēk we bāk looi yakōl, “Pālkē
 luōi adumuōōm, bī ciēn raan kuēeth jōnrac
 wei, ku dhēl wēt Jethu yic.” ¹⁴ Rin
 na mukku gamda apēi akōlriēēc ēbēn, ku
 nōthku Nhialic cīmēn wäär gem yok ye buk
 Jethu buōōth, ke yok aa tōk kek Jethu. ¹⁵ Yok
 aabī dhēl Jethu buōōth yic tē gam yok kē
 yeku kuen cī gāt athör thēer wēl Nhialic
 yic, ye lueel buk cīi kuc, ku buk cīi cit kōc

Itharel wäär cī kēn ē ye Nhialic lēk ke ror
 liēt dhōl yic.

¹⁶ Nīc kōc ke cī wēt Nhialic pin ku dhālkē
 yic? Alēu ba nīc lōn kōckā aa wārkuān dīt,
 kōc Itharel wäär wēt Mothith kenhīim wei
 lēn yic pan Ijip. ¹⁷ Ku keek kōckā, cī Nhialic
 rac puōu tēnē ruōōn thiārnuan, aye kērac
 yen aa cik looi. Kōckā aacī bēn thou ku dōn
 guāpken ror liēt. ¹⁸ Ku kē cī kek nhīim riel
 bīk wēt Nhialic cīi pin, yen acī Nhialic puōu
 bēn riāāk ku kuec, ku kuēēn bī kōckā tē cī
 guiir bī kek la lōn thīn cīi dōt. ¹⁹ Kēya, ayeku
 tīn lōn aa kēc Nhialic bēn puōl bīk ē tēn dōōt,
 rin kēc kek wētde gam.

4

¹ Adhiēlkē muk wenhīim lōn tēpuōth
 wäär cī Nhialic thōn yō bī yok la lōn thīn ke
 ye, anōt tiit yen yō thīn. Kēya acīn raan kuc
 bī lōn wäär cī thōn yō cīi yōk. ² Rin yok aacī
 Wēt Puōth Yam pin cīmēnden. Ku keek aacī
 wēt pin ku akēc ke kony, rin wäär pin kek
 ye aa kēckē gam. ³ Ku yok kōc cī gam, yok
 aa lōn cī Nhialic thōn yōk, rin yok aacīi cit
 wārkuān dīt wäär cī wēt cī Nhialic thōn keek
 pin ku cik gam, go lueel ēlā, “Kēya, yen acī
 puōu riāāk ku kuēēn, ‘Lōn kōckā aacīi bī la
 tē bī kek la lōn thīn.’ ” Ku lōn ye Nhialic
 lueel ē tō thīn thēer wäär cī yen piny cak.
⁴ Rin ayeku yōk aya athör thēer wēl Nhialic
 yiic lōn cī Nhialic lōn luōide yic akōl ye nīn
 dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku
 kāk tō nhial ēbēn thōl. ⁵⁻⁶ Cit lōn cī Nhialic
 ye lueel, “Kōckā aacīi bī la tēn lōn.” Ku kōc
 ke cī wēt kēnē kan pin aa kēc bēn la tēn lōn
 rin cī kek wēt Nhialic dhōl yic. ⁷ Ku Nhialic
 ē cā akōl dēt looi. Ku ē yen akōlē yen cī yen
 jam tēnē Debit wāthēer, cit tē cī ye gāt thīn
 athör thēer wēl Nhialic, “Na piēnkē Nhialic
 rōl ke cōt akōlē, ke duōkkē kuc cīmēn kōc
 thēer.”

⁸ Kēya, duōkkē tak lōn cī wārkuān dīt,
 pan wäär cī Nhialic lueel bī kek la lōn
 thīn dōōt wäär yeet kek pan kanaan, kek
 bānyden Jōcua wäär cī bēn a bēny Mothith
 cōk. Duōkkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic
 luōi ke dōōt, nūōt akēc Nhialic bēn lueel lōn
 le yen akōl dēt bī kōc cī wētde gam, bī kek
 la lōn thīn ke ye, bēn. ⁹ Ee yic! Anicku

lən ɲot bī yen la lən tənē kəc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic lən nīn kadātem cək wäär cək yen pinynhom. ¹⁰ Rin raan cī lən cī Nhialic thən yök, abī lən luəide yic, cīmēn wäär cī Nhialic lən luəide yic. ¹¹ Kēya, luuiku apath buk lən kēnē yök, rin bī ciēn raan tək kamkua mār, cīmēn wäär cī wārkuān dīt kuc bīk wēt cī gam. ¹² Wēt Nhialic arēer thīn ku alui piērda yic akōlakōl. Wētde aril apei, ee lōōny kəc puōth bī kəpath ku kārəc tō yopuōth tek thook. Acīt tən moth dhie rīn teem bī yom la tek thook. ¹³ Acīn kē lēu bī thiaan tēnē Nhialic. Anjic kē cī cak ku adaai kēriēec ēbēn. Acīn kē lēu raan bī thiaan tēnē ye. Ku ē yen aye bēn lək kārəc.

Jethu yen ē raandīt apei kək Nhialic

¹⁴ Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandīt apei kək Nhialic rēer kek Nhialic. Na ye kēya, ke yō muk gamda apath. ¹⁵ Raandan dīt apei kək Nhialic acie yepuōu ē pēn yō cak alən ye yōk luui kārəc. Rin yeen ēcī jənrac them aya ē dhəl juēc yiic cīmēnda. Ku acīn awuōc cī looi. ¹⁶ Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēen nhom ke yō cī rīōc. Tēen, yōk aabī lier puōu yök, ku yōkku dhēn bī yō kony tē wīc yōk kuōny.

5

¹ Raandīt kək Nhialic thēer ē ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kəc ēbēn. Ku nək kən bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kəkken rēc yekē looi pāl piny. ² Ku yeen aya, ee ye luui kārəc akōlakōl rin ye yen raan. Ku kēya, alēu bī kəc cī mār, ku kəc cīn kē ɲickē ɲuāān. ³ Ku rin cī bēny ye rīel apei wēt Nhialic yic, ee kən nək bī yen ke Nhialic door rin kārəc ye kacke looi, ku rin kārāacke aya. ⁴ Acīn raandīt kək Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak ləc cīmēn wäär ləc yen Aron.

⁵ Kēya, Bānyda raan cī ləc ku dəc ēcī bāāny ye yen raandīt kək Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē ləc ye wäär lueel yen ye ēlā, “Yīn ē Wēndiē, Ya akōlē, yēn acī ya Wuur.” ⁶ Ku acī gāt athör thēer wēl Nhialic yic lən cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlā, “Yīn acī

ləc ba ya raan kək Nhialic akōlriēec cīmēn Melkidhedek.”

⁷ Wäär ciēn Jethu pinynhom, ēcī rōök apei tēnē Nhialic, ku cəl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen acī Nhialic bēn kony rin yen Jethu yök ke loi kēden wīc. ⁸ Na cak alən ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen acī dhiel bēn gum bī kē wīc Nhialic yen bī looi dhiel ɲic bī wēt. ⁹ Ku wēn cī yen jāl a raan la cək, cī luəide lēu, acī bēn aa raan ye pīr akōlriēec ēbēn yök thīn ē kəc wētde pīn ku loikē. ¹⁰ Ku ē yen kē cī Nhialic ye bēn nyuōth kəc ēbēn, lən ye Jethu Raandīt apei ē kək Nhialic akōlriēec ēbēn cīmēn Melkidhedek.

¹¹ Ala wēl kək ril kek ba lək we ē wēlkā cək, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacīt kəc la yīth adök, cī kən ye pīn. ¹² Na we cī wepuōth pāl piny, ɲuōt wek aa kəc kək piōōc wēt Nhialic ēmēn, rin tēn gam wek ye bāk aa kəc cī gam acī mēc. Ku wek aacī dhuk ciēen, arək nadē ke wek aa wīc kəc ben we piōōc wēl tuen Nhialic wäär cak kən ɲic. Wek aacīt mīth kor ɲot ke dhil muk ē ca, kēc guō dīt bīk mīth mīth ril kōth. ¹³ Ku raan ɲot cīt manh koor muk ē ca, aye nyooth lən kēc yen wēt Nhialic deet apath. Anjot cīt manh kuc kēpath ku kārəc. ¹⁴ Miēth ril kōu ee kēn kəc cī dīt, kəc cī rōt piōōc bīk kəpath ku kārəc ɲic.

6

¹ Lokku tuen buk we piōōc wēl bī we cəl anjic kajuēc. Acā wīc ba we piōōc kək wäär wiēcē bāk ke ɲic bāk aa kəc cī gam. Acā wīc ba bēn lək we bāk wepuōth dhuōk ciēen rin adumuōōmkun ku bāk Nhialic gam. Kākkā aa ɲiēcē ke thēer. ² Piōōc rin lōkwēi, ku piōōc bī cīn tāāu kəc ɲiēm bī Wēi Nhialic lōōny kəc gup. Ku jāl a piōōc bī Jethu kēcken cī thou bēn jāt bei thou yic akōl le yen dhuk pinynhom, bī luk bēn looi kam kəc cī wētde gam, ku kəc cī jai wētde. Piōōc cīt kēnē acie yen path bī ya dhuōk yic tēnē we akōlakōl. Kek aa kək ye ke piōōc jōk. ³ Apath buk la tuen buk kajuēc kək ɲic rin Jethu. Ku ē yen kē buk looi tē pēl Nhialic ye.

⁴ Rin acī rot lēu bī kəc cī jāl gamden yic cəl aa ben kepuōth dhuōk ciēen. Keek aake

cī yic kan̄ ȳic, ku ȳickē pīr yam cīk yōk tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku Wēi Nhialic. ⁵ Ee cīk ȳic lōn puōth wēt Nhialic, ku tīnkē kāk jān̄ gōi. ⁶ Ku kāk loikē ke ēmēn, aa ben kek Wēn Nhialic piāat tim cī rīū kōu, ku rēckē guōp kōc nhīim ēbēn.

⁷⁻⁸ Raan cī wēt Nhialic gam piānde ēbēn athōn̄ ke dom dhie la tiōm path, ee pīu yīi na tueny den̄ ku pur ke lok apath. Raan cīt kēnē aye Nhialic puōu miēt tēnē ye, ku kony bī pīr akōlriēc ēbēn yōk. Ku dom ye puur ku la kuōth cil thīn, acīt raan ye lēk wēt Nhialic ku cīi pīn̄. Raan cīt kēnē aye Nhialic tēm awuōcdīt bī yen rēer pan mac akōlriēc.

⁹ Na cōk alōn cī yēn we gāt athör kēnē wek mātikiē, ka ȳiec wek aa ȳot we la tuen̄ apath. Wek aa ȳot we kuany dhēl pīr akōlriēc ēbēn yic. ¹⁰ Nhialic acie mītil nadē ke mār nom̄ kōpuōth cāk looi, ku tē nhīer wek ye thīn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yīic, ku kāk ȳot ke luōikē ke ēmēn rin kacke. ¹¹ Ku wek aa wīcku bī ȳek la tuen̄ ke loi kōpath cīt kōpuōth thēr akōlakōl yet akōldā. Rin bī kē nōthkē yēnom̄ tiēn̄. ¹² Awīcku bāk rōt cīi dak luōi kōpath yīic. Awīcku bāk ciēt kōc wāar cī gam, yet tē yōk kek kōpuōth wāar cī Nhialic thōn ke.

Athōn Nhialic ē yic

¹³ Wāar lueel Nhialic ye lōn bī yen Abaram gām mīth juēc, acī rot kuēēn rin cīn yen raan dēt dīt tēnē yen bī ye kuēēn ē riēnke. ¹⁴ Ku lueel, “Yīn alēk yic! Yīn aba dōc ku gām yī mīth.” ¹⁵ Go Abaram tiit ku nōth kē cī Nhialic rot kuēēn yet tē cī kēnē yēnom̄ bēn tiēn̄. ¹⁶ Tē kuēēn raan, ee kuēēn rin raandīt tēnē ye. Ku kuēēnde aye gam. ¹⁷ Ku ē wīc Nhialic bī cōl ala gēi, lōn bī yen kē cī thōn guōt nom̄ ke cīi war yic. Ku kuēēn bī wētde dhiel a yic. ¹⁸ Nhialic acī ȳo lēk kōn̄ karou, athōn ku kuēēn, lōn bī yen wēlke muk nhīim. Ku rin ē kākā karou, aȳicku lōn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic acī kēnē lueel bī ȳo dēet puōth apēi lōn bī nāthda tēnē Nhialic yēnom̄ tiēn̄. ¹⁹ Ku rin nāthda tēnē Jethu yen aye ȳok thōny Nhialic dōōt, tēwāar cī Jethu la thīn ȳonhīim tuen̄ bī la rōōk ku lēn̄ Nhialic ē riēnkua.

²⁰ Nōth ye ȳok Nhialic nōōth kōpuōth cī thōn ȳo rin wēikua yen ē ȳo muk puōth, rin Jethu acī ȳo wat nhīim pan Nhialic. Ku yēen acī jāl a raandīt apēi kāk Nhialic cīmēn Melkidhedek, akōlriēc.

7

Melkidhedek

¹ Melkidhedek ē ye bēnydīt gen cōl Thalam, ku yen aya ē ye raandīt apēi kāk Nhialic Madhōl. Naȳon̄ akāl tōk ke pīn̄ lōn cī Abaram la dhuk tōn̄ yic ke cī tōn̄ bāny wuōt kan̄uan cop. ² Go Abaram Melkidhedek juēr tōn̄ thiāar kāk cī ke la peec tōn̄ yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cōk.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cīmēn rin genden cōl Thalam, wētde yic, ee “Dōōr.” ³ Acīn wun ku man ku kuat. Ku tēn̄ jōk pīerde rot thīn ku le thōk acīi ȳic. Arēer ke ye raan kāk Nhialic akōlriēc cīmēn Wēn Nhialic.

⁴ Jalkē tīn̄ tē dīit Melkidhedek thīn! Agut Abaram guōp, raandīt wārkuan dīt thēr, acī tōn̄ thiāar kākken wāar cīk la peec tōn̄ yic, juēr ye. ⁵ Alēu raan bī gam lōn ye kē cī Abaram ajuēr gām Melkidhedek yic, tēn̄ ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek kōc kāk Nhialic ē kōc Itharel wāar tōk thiāar yic juaar tēnē kacken cīt lōn̄ Mothith. ⁶ Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuēr bēn lōōm tēnē Abaram ku cuēt pīu. Ku Abaram acā athōn Nhialic yōk. ⁷ Ku aȳicku aya lōn raan yen kōc dōc, awār raan bēn tēnē ye bī bēn dōc. ⁸ Ku dēt aya, kōc kāk Nhialic wāar ajuēr kuany, aake ye kōc ē path, aacī bēn thou cīmēn bī ȳok thou, ku aye athör thēr wēl Nhialic lēk ȳo lōn Melkidhedek apīr. ⁹ Alēu buk lueel lōn ye Melkidhedek raandīt apēi kāk Nhialic tēnē kōc Lebī, kōc kāk Nhialic. Rin Abaram wundīt kuat Lebī, yen acī tōn̄ thiāar kāk wāar cīk la peec tōn̄ yic juēr Melkidhedek. ¹⁰ Kēya, alēu bī lueel lōn kōc Lebī aacī tōn̄ thiāar juēr Melkidhedek aya, rin ye kek kōc riēm Abaram.

¹¹ Na lēu kōc Lebī, kōc kāk Nhialic bīk ȳo cōl aala cōk, nūōt acīn dēt ben raan dēt kāk Nhialic cīmēn Melkidhedek bēn, raan cīi cīt Aron, raandīt kāk Nhialic wāar ē kuat Lebī. Ku kōc Lebī, kōc kāk Nhialic aake buōth lōn̄

Mothith yic. ¹² Ku aa kēc ȳo bēn cāl aala cōk. Ku kēya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wīcku ē rot, ȳok aa wīc lōŋ dēt yam aya. ¹³ Jethu Bānyda, raan jīēm ȳok riēnke ēmēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acīn raan tōŋ kuatde cī kaŋ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door ȳik nhom. ¹⁴ Aŋicku lōn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith puōl bī kōc dhiēnh Juda ya kōc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek

¹⁵ Acī jāl la gēi apei ēmēn, tē le raandīt dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek tuōl. ¹⁶ Raan kēc aa raandīt kāk Nhialic cīt lōŋ ciēŋ kōc pinynhom, acī ya raandīt kāk Nhialic cīn kē bī riēlden pīr akōlriēc ēbēn kaŋ rac. ¹⁷ Rin aye athör thēer wēl Nhialic lueel ēlā ē riēnke, “Ȳin abī ya raan kāk Nhialic akōlriēc ēbēn cimēn Melkidhedek.” ¹⁸ Ku lōŋ thēer wāar acī puōl acīi ril. Acie kōc ē kony. ¹⁹ Rin lōŋ Mothith acie kōc cāl aala cōk. Ke ēmēn ȳok aala lōŋ yam ȳo cāl aŋōth lōn bī ȳok thiōk kek Nhialic.

²⁰ Ku dēt, Nhialic ēcī kuēēŋ aya kēde. Ku acīn kōc kōk cī ya kōc kāk Nhialic cī yen kuēēŋ kēden. ²¹ Ku Jethu acī ya raandīt kāk Nhialic apei rin cī Nhialic kuēēŋ wētde wāar lueel yen ye ēlā, “Ȳen acī kuēēŋ ku acā bī waar yic. Ȳin ē bēny akōlriēc ēbēn.” ²² Rin ē kuēēŋ kēnē yen acī ȳok ye ŋic lōn lōŋ dōr ē yam cī Nhialic looi ē Jethu, ya kēpath.

²³ Ku dēt cīi kek thōŋ akīn. Kōc kāk Nhialic thēer aake ye juēc, rin na cī raandīt kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiēnde. ²⁴ Ku Jethu apīr akōlriēc ēbēn, luōiden ē yen raandīt kāk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵ Jethu ala riēl dīt bī kōc buōth dhōlde yic kony ēbēn, kōc wīc ye bīk la tēnē Nhialic. Rin ē rēer ke lāŋ Nhialic ē riēnken.

²⁶ Jethu yen ē raandīt kāk Nhialic cī kākkuā lēu. Arēer ke dhēēŋ Nhialic, acīn guōp adumuōōm, ku yen acī Nhialic tēk bei tēnē kōc kārēc looi, ku tēēu kāk cī cak nhīim ēbēn nhial. ²⁷ Yen acīi thōŋ kek kōcdīt kāk Nhialic wāar ȳok nōk ruōōn thok ēbēn, rin bī adumuōōmken ku adumuōōm kacken pāl piny. Jethu acīi thōŋ ke ke. Acī rot juaar arak tōk wāar thou yen tim cī rīiu kōu rin adumuōōm kōc ēbēn. ²⁸ Kēya, alēuku buk ŋic lōn kōc kāk Nhialic wāar ē luui dhōl lōŋ

Mothith aake cīi la cōk. Ku athōn Nhialic cī yen kuēēŋ wāar lōŋ Mothith ēbēn cōk, acī Wēnde looi bī ya raan la cōk akōlriēc ēbēn.

8

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

¹ Wēt ril yen wīcku buk lēk we, ee lōn le ȳok raandīt kāk Nhialic cī nyuc lōŋ cuēc thōny Nhialic Madhōl nhom nhial. ² Jethu alui ke cīt raandīt kāk Nhialic, tē rēer dhēēŋ Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³ Ku cīt lōn ye raandīt kāk Nhialic kuany bī kāŋ aa juaar ku nēk ȳok tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhīl la kē ye juēr Nhialic. ⁴ Ku na Jethu rēer pinynhom, ŋuōt akēc kaŋ a raan kāk Nhialic, rin kōc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk ȳok cīt tē ye lōŋ Mothith luēl ye aake tō thīn. ⁵ Ku luōi yekē looi kek kōc kāk Nhialic kā, ee ye kīit yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēēŋ Nhialic thīn kiēt. Ku yen athōŋ kek luōi Mothith. Rin wāar wīc yen ye bī duēl looi ēcī Nhialic lēk ye ēlā, “Adhīl ŋic lōn Ȳin adhīl kāŋ looi ēbēn cīt tēden wāar ca nyuōth Ȳi ē gōt nhom.” ⁶ Ku Jethu ēmēn, raandīt kāk Nhialic acī gām riēldīt yen luui wār riēlden. Rin dōr yam cī looi kam Nhialic kek kacke aŋuēēn apei, rin dōr yam aa rēer kāpuōth cī Nhialic thōn ȳo thīn.

⁷ Na lōŋ dōr tuēŋ wāar la cōk ŋuōt acīn kē cī Nhialic lōŋ dēt bēn wīc. ⁸ Rin ēcī Nhialic ȳok lōn lōŋ dōr tuēŋ ēcīi path tēnē kacke, go lueel ēlā,

“Nīn aacī thiōk, lueel Bēny,
tē bī ȳen lōŋ dōr yam looi kek kōc Itharel ku
kōc Juda.

⁹ Acīi bī ciēt dōr tuēŋ wāar ca looi kek wārken dīt akōl
wāar nyēi ȳen keek pan Ijip.

Aake kēc lōŋ dōr ca looi ke keek muk nhom
apath,
guō kuc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ ēmēn, dōr ba looi kek kōc Itharel nīn bī
bēn cōk akīn,
lueel Bēny.

Ȳen abī lōŋkiē tāau kenhīim ku kepuōth.
Ȳen abī ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acīn raan ē kamken bī miēthakēn bēn
piōc,

nadë ke lëk kacken ë baai, ‘Njic Bëny.’
Rin keek aabä njic ëbën, meth ku raan dīt.

¹² Yën abä adumušmken päl piny, ku cä
käracken ben kuëc nhüm.”

¹³ Jalkë tñj ëmën, wën lueel Nhialic yen ka
bī lönj döör yam looi, ee njic lön cū lönj döör
thëer path, ku anjcku aya, na cī kädän riäak
apei ka cīn kē kuny kəc.

9

Të ye Nhialic duər thñn wäthëer

¹ Lönj döör tuenj ë la tēden ye Nhialic duər
thñn, ku tē ye Nhialic door thñn ëcī looi aya
pinynhom tēn. Kəc kāk Nhialic Lebī aake
ye Nhialic door yōn cī puəl bī ke Nhialic
ya door thñn, ku duəl aake tō pinynhom ë
tēn. ² Duəl ye Nhialic door thñn ë ye looi ke
ye yic rou. Yōn ye kanj yök tē le kəc duəl
yic, ee cāl Tēyaath ë Nhialic. Ku lönj kënë,
many adök ë dēp ë ye tōšu thñn, ku agen ye
ayum cī juēr Nhialic tāau yenhom aya. ³ Ku
yōn tō alanh cī duəl tek yic kōu, ee cāl yōn
Yaath apei ë Nhialic. ⁴ Ku ë yōn kënë yen
arëer agen thñn, agen cī təc nhom mīlāj təc
ye raan kāk Nhialic Lebī adōnj njr cī took
tōšu yenhom, ku ë yōn kënë aya yen arëer
rōndīt tet, ye cāl Rōnj Lōnj ë döör thñn. Ku yen
arëer tōny mana thñn, ku wai Aron ë ye rëer
thñn aya. Wai kënë ëcī Nhialic cāl acil kōu
ayör ku looi yōök cək alon ee yen tim thëer
cī riel. Ku aleel dīt tet karou cī lōōnj Nhialic
kathiaär gāt thñn, aa tō thñn aya. ⁵ Ku ë rōnj
döör kënë nhom, atuuc nhial karou cī kiēt,
cāl Kerubin ë diik aake tō thñn. Ku keek
aake ye Nhialic nyuəth. Aake la kōth wuək
dīt rök kum nhom tēn yen ye cāl, “Päl Piny
Käreç.” Rin tēn, arak tōk rušōn yic, raan dīt
kāk Nhialic ë ye kəc wiēth rim kē cī nōk tēnë
Nhialic rin be adumušmke ku adumušm
kacke päl piny. Ku ëmën acā wic ba kajuēc
kək njic rin ee kënë teet.

⁶ Kēya, kəc kāk Nhialic aake ye Nhialic
door cīt tē cī guēr ye. Aake ye la yōn tuenj bī
kek Nhialic aa la door thñn. ⁷ Ku yōn yaath
Nhialic, ee raandīt kāk Nhialic yen ë la thñn
ë rot, bī la rōök thñn arak tōk rušōn tōk yic.
Tē le yen yōt, ee riem wenj cī juēr Nhialic
muk bī la wiēth yōt, bī Nhialic awäcke ku

awušc ye kacke looi ke kuckë päl piny.
⁸ Aye Wēi Nhialic nyuəth yō ë kënë yic lön
nadë ke dhël la yōn yaath Nhialic ë yic, anjot
kēc njaany thok cīt lön njot kəc lui dhël thëer.
⁹ Kē lēuku buk deet ë kënë yic aya ëmën,
ee lön nadë ke riem wenj cī juēr Nhialic ye
wiēth kəc, aacie kəc ë Nhialic door ye looi
bīk puəth la cök. ¹⁰ Käkka ëbën aa kāk lönj
thëer, lönj ye kāj nōk ku cuet ke ë path. Ku
kajuēc kək ye looi bī awušc laak wei, aa kəc
gup path ayeer kek aaye lōök. Käkka aa lōōnj
ke rëer thñn thëer cīn kē yekë kony yet tē
bī Nhialic dhël yam, dhël adumušm nyaai
kəc puəth guir.

Lōnj yam cī Jethu thany ë riemde

¹¹ Jethu acī ya raan dīt kāk Nhialic.
Kajuēc path cī bēn pinynhom rin cī yen la
duəl dīt la cök ë Nhialic yic, duəl cū loi
kəc cin pinynhom ë tēn. ¹² Wäär le Jethu
duəl yic, ëcī la tē dhēj apei arak tōk bī
rëer thñn akölriēc ëbën. Ku wäär le yen
ë tēen acie riem thök ayī riem wenj yen cī
la wiēth duəl yic. Ee riemde yen ëcī juēr
Nhialic rienkua bī yō luək akölriēc ëbën
alanden. ¹³ Wäthëer kəc kāk Nhialic aake
ye riem thök ku riem muər lōöm bī kek kəc
wiēth, rin bī awäcken päl piny. Ku keek aya
aake ye manh wenj ë dōu nōk ku nyopkë
abī ya col. Ku liörkë ë piu ku wīth kek
kəc la gup adumušm rin bī adumušmken
wušny wei. ¹⁴ Na ye kēya, bī riem Raan cī
lōc ku dōc yiëndë, cī adumušmkua bī laak
wei yopuəth, ku buk lēu buk Nhialic pīr ya
lušōi? Ku riel Wēi Nhialic yen acī Raan cī
lōc ku dōc rot juēr Nhialic ë rienkua. Kēya,
ajuēr la cök cīn diu.

¹⁵ Ku rin ë wēt kënë yen aye Jethu raan
yen loi lönj döör yam, rin bī kəc wäär cī
Nhialic thōn pīr akölriēc ëbën, pīr yök.
Kënë abī rot lēu rin cī Jethu thou bī kəc
waar käreç yiic, kāk wäär cī looi lönj döör
tuenj yic. ¹⁶ Kënë athōnj kek raan kākke ciēn
tē bī lōk tēk ke tē le yen thou. Ee kē bī njek
ë miēthke yiic lōk lōöm tē le yen thou than
piny. ¹⁷ Ku acīn raan kädän guə nyaai tē
njot pūr yen. Ku na le thou ke kāwën cī
dōnj aaye njek kē cī tēk ye jāl nyaai. ¹⁸ Agut

lön döör theer aya, awic bi kēdān kaŋ nək bi riem kuēr bi tē door Nhialic thīn jāl la cök. ¹⁹ Mothith ē ye kəc kaŋ lək löön Nhialic ēbēn. Ku jāl riem miöör ku thök cī nək liäap ē piū, ku wiθ athör cī löön gət thīn ku kəc. ²⁰ Ku lueel, “Kēnē ē riem lön döör, lön cī Nhialic lək we bāk muk apath.” ²¹ Ku Mothith ē ye duēl ku kāyaath ye tōōu thīn wiēθ riem aya. ²² Kēya, cīmēn lön theer, yök aake ye nək bi riemden lööm bi kəc kəc, ku na cīn kē nək bi riem kuēr ka adumušōm aacī pēl piny.

²³ Duēl ye Nhialic door thīn ku kək tō thīn ēbēn, aake ye kāk ye duör ē yic tō pan Nhialic kiēt, rin ye käreç tō kəc gup wušōny wei rin yök ye nək ē path. Ku luoi ē yic nhial tēnē Nhialic, adhīl wic ajuēr la cök, ²⁴ Kēya, Raan cī lēc ku dəc akēc la duēl ye Nhialic door thīn yic, duēl looi raan pinynhom ē tēn kēcīt kiit ye ke käreç wušōny wei kəc gup rim ē yök. Yeen nhom guōp aci la pan Nhialic, ku arēēr thīn ke lön Nhialic ēmēn riēnkua. ²⁵ Raandīt kāk Nhialic kuat Lebī ē ye duēl la wiēθ riem kē cī nək cie riēnde arak tōk rušōn thok ēbēn. Ku Jethu akēc rot juaar arak juēc, aci rot gam arak tōk giliŋ. ²⁶ Ku ēmēn aci bēn arak tōk cit tē cī Nhialic ye guēer thīn bi rot bēn juēr Nhialic bā adumušōm nyaai. ²⁷ Cīmēn ye raan thou arak tōk ku yēθ luk yic arak tōk Nhialic nhom, ²⁸ Jethu aci gam bi thou arak tōk bi adumušōm kəc ēbēn nyaai. Ku abi bēn dhuk ku aci bi bēn thou rin adumušōm, ku ē rin bi yen kəc nōθ ye bēn luək.

10

¹ Lön theer Mothith, ee kiit yen ē ye kəpuθ bi rōt looi aköldā kiēt. Ee cī thōŋ kek kəpuθ cī bēn kek Jethu raan cī lēc ku dəc. Kāk ke ye nək Nhialic rušōn ēbēn cit tēn lön theer, aake cie kəc ke ye Nhialic door cəl aala cök. ² Na kāk ke ye nək Nhialic kəc cəl aala cök, nuōt kəc akēc la tuenj ke ye kāŋ nək Nhialic. Rin nuōt kākā aake bā adumušōm kəc Nhialic door wušōny wei arak tōk, ku cik ben ya tak lōn le kek gup adumušōm. ³ Ku keek aake ye kāk yekē nək Nhialic rušōn thok ēbēn, cəl aa takkē lōn le kek gup adumušōm. ⁴ Rin aci rim yök ku

rim thök ye nək lēu bik adumušōm wušōny wei.

⁵ Kēya, ēcī Raan cī lēc ku dəc lək Nhialic wāār bi yen pinynhom ēlä,

“Yin aci wic kāk ye nək ku kāk ye juēr yīn, rin cī yīn ya gām guōpdiēn bi juaar tēnē yīn.

⁶ Yin acie puōu ye miēt yök ye nək yīn tēdē ke ye kāk ye juēr yīn bik adumušōm nyaai.

⁷ Ku luēel, yēn akīn ba kē wic looi Nhialic Madhəl,

cīmēn cī ye gət riēnkiē athör lön theer yic.”

⁸ Emēn, tāaukē wepuθ piny ku takkē wēt cī Jethu lueel tuenj ēlä, “Yin aci wic, ku tēdē yīn acie puōu ye miēt tēnē kāk ye juaar, ku kāk ye nək yī bik adumušōm nyaai.” Aci lueel kēlä cək alōn ye kāk ye juaar looi cit tē ye lön ye luēel thīn. ⁹ Ku lueel, “Yēn akīn Nhialic Madhəl, ba kē wic ba looi, looi.” Kēya, Nhialic aci tēθ theer ye ye duōr thīn puōl, ku wēēn Raan cī lēc ku dəc thīn, bi riēnde kuēr rin bi adumušōm kəc ēbēn nyaai. ¹⁰ Jethu raan cī lēc ku dəc aci kē wic Nhialic tēnē ye bi looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tōk theer, kākkuān rēc aaci wušōny wei ēbēn.

¹¹ Raan kāk Nhialic Itharel, aye kāŋ nək wāθ theer akōlakōl bi yen Nhialic door. Ku aaye kāk tōŋ thōŋ juēr Nhialic arak juēc. Ku kāk ye ke juaarkā aake cie adumušōm ye nyaai. ¹² Ku Raan cī lēc ku dəc aci rot juaar arak tōk rin adumušōm, ajuēr cī ye bēn lēu bā awäckua nyaai akōlriēc ēbēn. ¹³ Ku ēmēn atīt yet tē bi Nhialic kəc aterde guir ku dhuk ke yecök ciēēn. ¹⁴ Ku ajuēr cī looi arak tōk, aci kəc cī adumušōmken nyaai looi bik la cök akōlriēc.

¹⁵ Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē yō ē wēt kēnē aya. Aci lueel ēlä, ¹⁶ “Lön döör ba looi ke ke akīn nīn bi bēn cök, lueel Bēny. Yēn abi löōŋkiē tāau kēnhīm ku kepuθ.” ¹⁷ Ku ben lueel, “Yēn aci adumušōmken ku käreç yekē ke looi ben kuēc nhīm.” ¹⁸ Wek paan ē ma, kārackua aaci pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt ŋot wic yök bāny bik yök aa nək rin bi adumušōmkua pāl piny?

Bäk lok tēθiäk ke Nhialic

¹⁹ Kēya miēthakāi, yok aaci nhīim lāau alanden buk la Yōn Yaath apeī ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nōk bī riēmdē kuēēr. ²⁰ Wāār thou yen tim cī rīū kōu, aci kēn yō gēl buk cīi la Yōn Yaath apeī ē Nhialic bēn rac. Ku jōt rot ran yic, ku ēmēn arēēr Yōn Yaath apeī ē Nhialic ke lān Nhialic riēnkua. ²¹ Ku na cuk la raandit kāk Nhialic yen mac kōc Nhialic, ²² cīt mēnē ye kākua yith, lokku tē rēēr Nhialic thīn thōnyde nhom ē puōn yer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuan yer cīn yiic luōi kārēc rin cī ke lōk riēm Jethu. Ku rin cī yō muōc nhīim bā adumuōmkua laak wei aya.

²³ Kēya, mukku kē cī thōn yō piān tōk ke yō cie puōth ē rou, rin anicku raan cī yō thōn ē wētde tiēn nhom. ²⁴ Takku tē bī yok yopuōth aa dēet thīn, buk nhīēr ku luōi path aa nyuōth. ²⁵ Dukku kē ye yok yonhīim mat yodhie pāl cīmēn ye wāmāthkuan kōk ye looi. Lok tuen yō cīi dhōr yō deet yopuōth, buk rōt aa lēk buk aa bēn amat yic, anicku Akōl bēn Bēny aci thiōk.

²⁶ Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōm pāl piny, tē nōt le yok tuen yō loi kārēc ke yic cī lēk yō. ²⁷ Kēya, yok aa dhil tiit yō riōc rin akōl bēn Lunđit, yok kōc cī wēt Nhialic dhāl yic, yok aabī tēm awuōc bī yok rēēr pan mac akōlriēēc ēbēn. ²⁸ Anjēckē, wāthēer tē kueec raan bī lōn Mothith cīi piñ, ku gōny kōc karou ayī kōc kadiāk, ka dhil yāth ē kōcdit nhīim, ku biōōk aleel bī thou. ²⁹ Jāl kē thōōn, na ye raan cī lōn Mothith dhāl yic tēm awuōc cīt kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kōc cī kuec wēt Wēnde? Acīt lōn cī kek Jethu dhāl guōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acīt lōn cī kek dōōr cī Jethu looi riēmdē kamken yōōn yic. Ku acīt lōn cī kek Wēi Nhialic lāāt wēl rēc rem apeī, cōk alōn kony yen ke. Kōckā aabī dhīel tēm awuōc thiek apeī. ³⁰ Anicku yen raan cī ye lueel thēer ēlā, “Piēnkē! Ee yen ala riel ba kān guōōr.” Ku anicku lōn cī yen ye lueel aya ēlā, “Bēny abī kacke tēm awuōc.” ³¹ Kēya, abī rēēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēēc ēbēn yen tēm raan awuōc.

³² Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēēr thīn

wāthēer. Wāār cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhīel gum ku wek aaci puōth bēn riel. Wek aakēc puōth bēn bath rin kārēc cī we yok. ³³ Wek aa we ye lat ku bui we akōldēt. Ku akōldēt, wek aa we ē kōc kōk kony tē tiñ wek ke ke bañ cīmēndun. ³⁴ Wek aaci gum kek kōc cī mac, ku wek aakēc puōth riāāk tē wāār ye kākun peec, rin nīc wek yeen lōn wek aabī kāpath wār kākā la yok pan Nhialic. Kāpuōth cīn raan bī ke kañ nyaai tēnē we. ³⁵ Duōkkē puōth bath bāk wēt Jethu wai wei, rin wek aabī ariōpdit yok pan Nhialic. ³⁶ Apath bāk wepuōth dēet tē bēn we, rin ke wek aaci kē wīc Nhialic looi, ku yōkkē kē cī Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athōr thēer wēl Nhialic lēk yō ēlā, “Ee kaam thīn koor ku raan cī lueel ka bō acīi bī gāū, abī guō bēn. ³⁸ Ku kōckīēn la cōk aabī rēēr gam yic, ku yen acīi puōu bī miēt tē cīi kek kepuōth bī dēet.” ³⁹ Ku yok aaci cīt kōc guō dhōr bīk mār, ku yok aala gam bī yook luōk.

11

Gam

¹ Gam yen ē yō cōl anīc kāk nōthku ke bī rōt looi. Ku yeen ē yō cōl anīc kāk cuk ye tiñ.

²⁻³ Ee gam yen aye yok ye nīc lōn ē cēk Nhialic piny ku nhial kek kāk tō thīn ēbēn wēt lueel ē path. Ku kāk yeku ke tiñ ēmēn acīn kēn cīi Nhialic lōōm bī yen ke cak. Ku wāār le wārkuān dīt gam tēnē Nhialic, yen aci Nhialic ke bēn gam.

⁴ Ku gam yen aci Abel Nhialic bēn juēr kēpuōth cī Nhialic bēn nhiaar apeī, wār kē cī Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen aci Nhialic puōu bēn miēt tēnē ye. Ku nīc Nhialic lōn ē yen raan la cōk. Kēya, kē cī Abel looi cī yen Nhialic gam apeī anōt yeku yok yopuōth ke path ēmēn tē tēk yok ye, cōk alōn cī yen thou thēer. ⁵ Ku raan dēt la gam ril cīt Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen aci Nhialic ye bēn jat nhial ke kēc thou. Guāpde akēc bēn yok rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel lōn Enok ē ye Nhialic cōl amit puōu, wāār rēēr yen pīnyinhom. ⁶ Acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl amit puōu tē cīn yen gam. Rin raan bēn tēnē

Nhialic adhil gam lön Nhialic atö thün, ku ë kəc ye thiëc gam kē wickē.

⁷ Ku gam yen acī Noa wēt Nhialic bēn piñ, wäär lək Nhialic ye ye lön bī aboordīt bēn bī kəc la gup adumušm bēn tēm awušc. Go Noa wēt Nhialic gam. Ku guēñ riäi ka aboor kəc bēn bī yen kacke kony. Ku gamde akēc yen käreç ye kacken kək ke looi bēn nhiaar. Ku Noa acī Nhialic bēn cəl ala cök rin gamde.

⁸ Ku ee gam aya yen acəl Abaram agam kē cī Nhialic lək ye. Ku ler pan cī Nhialic lək ye cək alön awēn kuc Abaram ē pan kēnē. Pan kēnē yen ecī Nhialic lueel lön bī yen ye gām miēthke aköldä. ⁹ Ku gam yen acī Abaram bēn cien ke ya alei pan wäär cī Nhialic thön ye. Ku jəl nōsth lön bī Nhialic piny kēnē gām miēthke aköldä. Ku jəl cien duəl yiic. Ku lək Ithäk kek Jakop cien thün aya, kəc wäär cī Nhialic thön lön bī yen piny kēnē yiēk ke. ¹⁰ Abaram acī rēer ē pan kēnē ke tit gen cī Nhialic buth, yen cī Nhialic thön ye cī cīt duəl.

¹¹ Ku ē gam cī Abaram Nhialic gam yen ē dhiēeth yen meth cək alön wäär cī yen dhiöp apei. Ku tiēnde Thara ke cī dhiēth. Acī nōsth lön bī Nhialic athönde tiēñ nom. ¹² Na cək alön awēn cī Abaram dhiöp apei, bī raan ebēn ñic lön cī yen bī bēn dhiēth, ke yeen acī bēn a wundīt kəc juēc apei cīt liēet, ku kuəl nhial cie kueen.

¹³ Kockä ebēn aaci gamden muk agut tē thou kek. Keek aake kəc kək cī Nhialic thön ke yök. Ku aake yekē tiñ tēmec, ku gamkē ke ke mit puōth. Ku ē yekē lək kəc lön aa rēer kecīt jōl pinynhom ē tēn, ke bī bēr tē cī lək ke. ¹⁴ Alēuku buk ñic emēn lön kəc jam kēlä, aaye kē nyuōth lön wīc kek pan bī ya panden. ¹⁵ Na yekē tak lön ye pan cīk nyääñ wei panden, nuōt aaci dhuk thün. ¹⁶ Ku acīk wīc kepuōth apei bīk yet pan path, pan tō nhial. Ku Nhialic acie guōp ye yār tē cəl ye, ke Nhialicden. Ku kēya, acī gen path guiir tēnē ke.

¹⁷⁻¹⁸ Ku gam yen ecī Abaram rot guiir bī wēnde Ithäk nək wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cä athön Nhialic yök, ee wīc

bī manhden tōñ tō yenhom nək, cək alön cī Nhialic ye lueel tēnē ye lön ē Ithäk yen abī yīn mīth ca thön yī yök tēnē ye. ¹⁹ Acī Abaram tak lön bī Nhialic Ithäk jət aköldä. Ku kēya, Abaram acī Ithäk yök ke cīt raan cī Nhialic cəl aben pīr.

²⁰ Ku gam yen acī Ithäk Jakop ku Ethau thön döc Nhialic rin kək bīk yök aköldä.

²¹ Ku gam yen acī Jakop wēet wēnde Jothep bēn döc wäär cī yen thiök ke thou. Ke kääc ke cī yenhom guōt waiden ē yen piny thany, ku rōök Nhialic. ²² Ku gam yen acī Jothep ye ñic wäär cī thuōnde thiök lön bī kəc Itharel jəl pan Ijip. Ku lək ke bīk yuōmke cī nyiēñ pan Ijip aköldä le kek jəl.

²³ Ku gam yen acī kəc ke dhiēth Mothith ye bēn thiaan pēi kadiäk wäär cī ye dhiēth. Ee cīk tiñ ke ye manh path apei. Ku ke aake kəc rišc wēt kəc kek lōñ bēnyñaknhom pan Ijip theek.

²⁴ Ku gam yen acī Mothith bēn kuc wäär cī yen dīt bī cī ye cəl ke manh nyan bēnyñaknhom. ²⁵ Na cī wīc bī puōu ya miēt, miēt ē puōu cie cen ē bēn luoi käreç yiic, nuōt acī rēer pan bēnyñaknhom. Ku acī bēn nhiaar bī rēer kek kacke bī gum ke ke. ²⁶ Acī yök yepuōu lön bī yen kápath yök thün tē guum yen kuōc ciēñ rin ē kacke. Cīmēn wäär cī Raan cī lēc ku döc gum, tēn tē bī yen kájuēc path yök pan Ijip. Rin ē nōth ariöp bī yök aköldä.

²⁷ Ku gam yen acī yen bēn jəl pan Ijip ke cī rišc riääk puōu bēnyñaknhom. Ku le tuēñ ke gum ciēt cī Nhialic cie tiñ, tiñ. ²⁸ Ku gam yen acī Mothith wēt Nhialic bēn piñ. Ku guiir tē bī kəc Itharel jiēl thün pan Ijip. Ku lək ke bīk thök nək. Ku rōthkē yōōtken thook riēm, rin na la atuny Nhialic bī mīth rōör ke kəñ dhiēeth bēn nək, ke cī mīth rōör kai kəc Itharel mēt thün.

²⁹ Ku gam yen acī kəc Itharel Wār Lual bēn teem ke ciēt cī döu. Nawēn jəl wīc kəc Ijip bīk ke buōth, ke wār bēn thiāñ ku moukē.

³⁰ Ku gam yen acī kəc Itharel pāny gen Jeriko bēn gööt nīn kadhorou abī wīk.

11:7 Cäk 6:13-22 **11:8** Cäk 12:1-5 **11:9** Cäk 35:27 **11:11** Cäk 18:11-14; 21:2 **11:12** Cäk 15:5; 22:17; 32:12
11:13 Cäk 23:4; 1Läk 29:15; Wk 39:12 **11:17-18** Cäk 22:1-14; Cäk 21:12 **11:20** Cäk 27:27-29, 39-40 **11:21** Cäk 47:31; 48:20 **11:22** Cäk 50:24-25; B.bei 13:19 **11:23** B.bei 2:2; 1:22 **11:24** B.bei 2:10-12 **11:27** B.bei 2:15
11:28 B.bei 12:21-30 **11:29** B.bei 14:21-31 **11:30** Jöc 6:12-21

³¹ Ku gam yen akēc adējōn cāl Rayāp bēn nōk kek kōc gen Jeriko wāār nēk ke, rin cī kek jai ē Nhialic. Rin yen Rayāp nhom ē cā anēm kōc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

³² Kōc kōk juēc aya aa la gam. Acā lēu ba we lēk kāk cī kōc kōk looi, cīmēn yī Gidiōn, Barak, Thamthon, Jeptha, Debit, Thamel ku kōc kāk Nhialic tīn. ³³ Ku gam yen acī kōc kōk bāny bēn cop. Ku yen nīc kōc kōk kōc mac. Ku yōk kōc kōk kē cī Nhialic thōn kōc. Ku ē yen acī kōc kōk kōōr bēn der thook. ³⁴ Kōc kōk kamken aaci mēc bēn nōk, ku rīckē rōt bei ē paal thook. Kōc kōk ke nīp aaci bēn riel apēi tōn yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuāt kōk. ³⁵ Rin gam yen acī Nhialic rōōk diāār bēn gam, ku cāl kōcken cī thou aa ben pīr. Ku kōc kōk aaci bēn aa gum ke cī kenhīim waar, rin bī ke jōt akōldā. ³⁶ Kōc kōk aya aake ye lāāt ku that ke. Ku kōc kōk aake ye rek ku mac ke. ³⁷ Ku kōc kōk aake ye biōōk aleel. Ku kōc kōk aake ye tēm kōth ē rou. Ku kōc kōk aake ye tēm rōt paal. Kōc kōk acīn kē yekē cien, aa kōt kek aake yekē kuōm kekōth. Kōc kōk aake nōn, ku aake ye baŋ ku kuc ke ciēēn. ³⁸ Kōckā ēcīi path bīk cien pinynhom. Aake ye piny kuan yic ē path roor liēt. Ku ciēnkē adhuum yiic, ku kuōr yiic ku gat yiic.

³⁹ Ee nīc lōn le kōckā ēbēn gam. Ku acīn raan tōk kamken ca athōndīt Nhialic bēn yōk. ⁴⁰ Nhialic ēcī kēpath guiir ke nīc yō. Kēya, bī ke nhīim ku yō looi buk la cōk yodhie.

12

¹ Kēya ēmēn, yōk aa nīc kōc juēc wāār cī gamden nyuōth tēnē Nhialic. Ku rin ē wēt kēnē pālku kāk yō thēl adumuōōm yic, adumuōōm yeku ke lac looi. Ku aa yō gēl buk dhēl Jethu buōōth yic. Lok tuēn yō wēēr ke yō cīi dhōr buk kē cī Nhialic guiēr yō dōōt. ² Yeku rēēr yō dōt Jethu raan cī yō nyuōth dhēl ku gam la cōk. Ku rin miēt puōu bī yōk, yen acī yen ye gam bī thou tim cī rīiū kōu. Ku cīi kuc bī kē looi cīi pāl, cōk a wāār ye ke ye yōōr guōp. Ku ēmēn a rēēr kōn cuēc thōny Nhialic.

³ Takke tē cī Jethu guum thīn tēwāār ye kōc kēc wēt Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bī wek cīi dhōr ku baathkē puōth. ⁴ Rin aŋot cīn raan cī nōk, ayī raan cī yiēk tētōk kamkun kōc cie wētdun ye gam. ⁵ Cāk nhīim mār wēēt puōth ye Nhialic we wēēt ke we cīt miēthke?

“Manhdiē, cōk yīpuōu piny tē wēēt Nhialic yīn,

ku duk cāl aye kērac tē nyieeny yen yīn.

⁶ Rin Nhialic ee kōc nhiēr keek cōk piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuōc.”

⁷ Guōmkē kārēc kecīt wēēt Nhialic tēnē we, rin ē yen we cāl acīt miēthke. Nadē cāk kaŋ piŋ le manh kēc wun kaŋ that rin wīc yen ye bī wēēt? ⁸ Na cīi Nhialic we yīk awuōc wēēt yen we cīmēn adhīe ye wun mīth miēthke wēēt, ke wek acīe miēthke. ⁹ Cīmēn ye yōk ŋot yō thek wārkuā pinynhom ē tēn tē cōk kek yō that, cuk bī lēu alanden buk rōt thōn Nhialic, wun wēikuā ku pīr tē wēēt yen yō? ¹⁰ Wārkuā aa yō wēēt tē kor yōk buk nīc cien kam kōc run lik pinynhom ē tēn, cīt tē yekē yōk ye ke path. Ku Nhialic ē yō wēēt akōlakōl rin kāpuōth buk yōk buk dhēēnde rōm kek ye. ¹¹ Wēēt acīe guō nhīaar nyin yic, aye yōk ciēt rēec. Na lā thēer, ke kōc cī tēm awuōc aa la cōk ku yekē kōc ē dōōr.

¹² Kēya, duōkkē riōc lak tuēn ke we deet wēpuōth. ¹³ Biathkē dhēl la cōk yic, bī kōc koor gam riel gamden yic. Ku cīk mēr wei wecōk.

¹⁴ Miēthakāi, thēm kē bāk nīc cien ke kōc ēbēn, bāk rēēr dhēēn Nhialic yic. Rin raan liiū dhēēn Nhialic tēnē ye acīi bī kaŋ tīn. ¹⁵ Muōkkē wenhīim bī ciēn raan cīi dhēēn Nhialic yōk. Ku tiēērkē nhīim paan ē moor bī ciēn raan loi kērac mēt we wei ēbēn. Anīeckē, ee diēn tōk yen ē wār rac nyin. ¹⁶ Acīi path bī raan yēpuōu ya yiēk bal. Ku cīn raan loi rōt bī yic pīal cīmēn Ethau wāār pēl diētde tēnē raan buōth ye, rin cī yen ye gām miēth koor ē path. ¹⁷ Ku anīeckē wāār wīc Ethau ye bī la tēnē wun bī la dōōc ku bī diētde dhuōk ciēēn, ku akēc dōc bēn yōk tēnē

11:31 Jōc 2:1-21; 6:22-25 11:32 Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Tha 16:1-1; 1Bn 2:11; 1Tha 1:1-25:1 11:33 Dan 6:1-27 11:34 Dan 3:1-30 11:35 1Bn 17:17-24; 2Bn 4:25-37 11:36 1Bn 22:26-27; 2Lēk 18:25-26; Jer 20:2; 37:15; 38:6 11:37 2Lēk 24:21 12:6 Jōp 5:17; Kēn 3:11-12 12:12 Ith 35:3 12:13 Kēn 4:26
12:15 L.rou 29:18 12:16 Cāk 25:29-34 12:17 Cāk 27:30-40

wun. Kënë akəc rot bën lëu bī waar yic cək a wäär cī yen dhiau pīu ē nyin.

¹⁸Wek aa kəc bën we cīt kəc Itharel wäär cī la gən Thinaī cək. Ku tījkē manydīt apēi ke dēp. Nawēn ke tīj luāāt aya ke cī gāt paat piny ku looi muššthdīt, ku yomdīt apēi. Ku ye bir yic ku mēer apēi abīk riššc ēbēn ¹⁹Ku piŋkē kaŋ yic ku röl la gēi. Aaci Nhialic piŋ ke jam röldīt apēi, nawēn ke lēkkē Mothith bī Mothith Nhialic lōŋ bī cīi ben jam tēnē ke. ²⁰Ku aaci jāl bën riššc apēi tēwēn piŋ kek Nhialic röl ke lēk ke ēlā, “Acīn raan yēēt ē gən kënë cək, na cək a lēi ku le nhial ye ka biōök aleel bī thou.” ²¹Agut Mothith aci bën riššc aya apēi wēn looi kākā röt abī ya lueel, “Yēn aye riššc lath.”

²²Wek aa kəc bën gən Thinaī lōm. Wek aaci bën gən Dhain lōm, yen cī Jeruthalem ē yam gen Nhialic pīr buth yenhom. Wek aaci bën yan miēt pušū dīt yic tō atuuc Nhialic juēc apēi thīn. ²³Wek aaci bën tēnē Nhialic yen luk looi tēnē kəc ēbēn. Ku tēnē wēi kəc path cī Nhialic looi bīk la cək. ²⁴Wek aaci bën tēnē Jethu cī lōŋ dōr ē yam looi. Acī riēmde juaar rin bī Nhialic adumuššmkua pāl piny, rim cīi thōŋ kek rim Abel wäär thiēc ē guur.

²⁵Wek aa yōök bāk cīi kuc wēt raan jam. Kəc wäär cī kuc bīk wētde cīi gam pinynhom tēn aakēc bën pušl ke cīi tēm awušc. Na ye kēya, buk poth kēdē, yō cīi tēm awušc tē cīi yok wēt cī Nhialic jam tēnē yō nhial piŋ? ²⁶Wäär rölde gən Thinaī ēcī piny yāāk. Ku ēmēn aci kəc lēk ēlā, “Acie pinynhom rot yen ba yāāk, yēn abī nhial yāāk aya.” ²⁷Ku dēt aya, kē ye wēlkā nyušth ē lōn kāk cī cak aabi röt yāāk ku nyiēēi ē keek. Ku dōŋ kāk cīi lēu bī ke yāāk.

²⁸Kēya, yok aa kəc cī Nhialic yiěk pan cīn kē bī ye yāāk athēr. Lecku Nhialic ku dorku dhēl ye cəl amit pušū, ku rēerku ke thekku ku riššcku ē ye. ²⁹Rin ye Nhialic kəc tēm awušc thiek apēi, acīt many adhie kēriēc ēbēn ruššc piny.

13

Tē ye Nhialic miēēt pušū thīn

12:19 B.bei 19:16-22; 20:18-21; L.rou 4:11-12; 5:22-27
4:10 **12:25** B.bei 20:22 **12:26** Yag 2:6 **12:29** L.rou 4:24
1:5 **13:6** Wk 118:6 **13:11** Leb 16:27

¹Lak tuen we nhia röt akōlaköl ke we cīt mīth tik. ²Lor jōšl ē pušn yer ku nyuššc keek apath. Rin cī kəc kōk atuuc Nhialic kaŋ lor kē kuckē ke. ³Duškkē nhīim ye mää rəc kəc mac ku kəc gum. Yakē ke kony ciēt we mac ku guššmkē ke ke.

⁴Thiēek adhīl raan ēbēn theek, rōor ku diāār aa dhīl röt theek kamken bī ciēn raan dēēk ŋək pušū. Nhialic abī kəc cī rot thiaak ē luui akər tēm awušc, ku kəc kēc thiēek luui kāk ē bal aya.

⁵Duškkē ye wīc wepušth bāk la kajuēc apēi, ye kēdun muk yen ye yiěk yīpušū rot. Acī Nhialic lueel thēr ēlā, “Wek aacā bī kaŋ pāl wei, ku wek aacā bī nyāāŋ wei.” ⁶Na ye kēya, rēerku ē cək ku ŋōthku Nhialic, ku yeku lueel ēlā, “Ee Nhialic yen ē yēn kony, acīn kē ben ya riāac. Le raan lēu ye ba lušī kērac?”

⁷Duškkē nhīim mār kəc dīt tuen wäär we lēk wēl Nhialic. Takke apath yen tē pīr kek thīn ayet tē thou kek. Luššikē cīmēnden gam yic. ⁸Jethu Krītho acie rot ye waar. Ee yen tōŋ aköl wäär ku ya aköl ku akōlriēc ēbēn. ⁹Duškkē röt cəl aa rēc ē nhīim piōōc juēc kəc gōi ye lueel lōn cīi mīth kōk bī ya cam. Wek aa dhīl wepušth wēl dhēēŋ Nhialic ku acie mīth ye cam cīn kē yekē kušny wēi kəc ke cam.

¹⁰Ajuēr ye looi bī yō awaar kārəc yiic, acīt ajuēr lōŋ dōr wäär ye looi bī adumuššm pāl piny. Ku acīn raan ye pušl agut kəc kāŋ juaar tēnē Nhialic duēl yic bīk riīŋ lān cī nōk cuet. ¹¹Rin raandīt kāk Nhialic ē ye riēm lān cī juēr Nhialic yāth tē yaath duēl yic rin bī adumuššm pāl piny. Ku lān cī nōk ē ye nyop roor abī ya col. ¹²Ku Jethu aya, ee thou gēu kōu ayeer Jeruthalem. Tēwēn nēk ye ēcī riēmde kuēr rin bī adumuššmkua pāl piny. ¹³Kēya, dhilku biaath ayeer aya gēu kōu buk yār gušp wäär cī guum la rēm kek ye. ¹⁴Kēnē adhīlku looi, rin pinynhom tē ciēŋ yok thīn acie yen tē bī yok ciēŋ thīn athēr. Yok aa tit gen yam yen bī bēn. ¹⁵Kēya, cīt mēnē cī yok Jethu gam, yeku Nhialic leec akōlaköl. Rin lēc ye yok ye leec piāthkua ēbēn, yen ajuērdan ye nyušth lōn ye yen Bēny. ¹⁶Duškkē nhīim mār lušī

12:20 B.bei 19:12-13 **12:21** L.rou 9:19 **12:24** Cāk
13:2 Cāk 18:1-8; 19:1-3 **13:5** L.rou 31:6, 8; Joc

kāpath, ku kē ye wek rōt kony kamkun, rin
kākā kek ajuēr Nhialic cōl amit puōu.

Thek kōckun dīt wēl Nhialic

¹⁷ Thek kōckun dīt wēl Nhialic, ku piŋ tē
ye kek yī wēēt thīn, rin ye kek kōc tit wēiku.
Ku anjckē lōn bī Nhialic ke thiēec akōldā tē
cī kek wēi kōc tiēet thīn. Na thek ke ku gam
wētden, ka bī luōiden looi ke mit puōth.
Ku na cī wētden piŋ ka luui ke rem puōth.
Ku na cīk ŋic luui apath, ke la kē kuny kē
yī? ¹⁸ Yakē rōök riēnkua. Acīn kēreec rēēr
yopuōth. Awicku bī ya kēpath yen yeku looi
akōlakōl. ¹⁹ Wek aa liēm piāndiē ēbēn bāk
rōök bī Nhialic ya cōl adhuk tēnē we ye
nīnkā.

Rōök ciēēn

²⁰ Ku ēmēn, bī Nhialic rēēr kek dōōr, yen
cī Bānyda Jethu cōl aben pīr, week yiēk kāk
wiēckē ke bī wek kēden wīc looi. Ku bī luui
wepuōth riel Jethu raan cī lōc ku dōc, ²¹ bī
wek kuat kāk ye miēēt puōu ya looi. Jethu
yen abiōŋdīt rin cī yen lōŋ dōōr akōlriēec cī
thany riēmdē looi. Bī diik ya kēde akōlriēec
ēbēn. Yenakan.

Wēl ciēēn

²² Miēthakāi piēŋkē wēl lik deet wepuōth
ca lēk we apath. Rin athör ca gāt we aciek.
²³ Awiēc bāk ŋic aya lōn wāmāāthda Timothī
acī lony ē nīnkā. Na lōc bēn bā dōōt, ke yok
aabī cath ē tōk buk we la neem.

²⁴ Miāthkē kōckun dīt ku kōc kōk cī wēt
Nhialic gam ē riēnkua. Wāmāthakua pan
Italia aa we muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēŋ Nhialic rēēr kek we ēbēn.

Athör Jemith Wët nhom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinynhom ēbēn. Raan ē gāt athör aci wël juēc ē waal path gāt bī yen kōc lēk nīny ē kāŋ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Aci wël juēc lueel tēnē kōc cī gam, wël cīmēn wël ē jīēk, ku nōōŋ ku thēm ē jōŋrac, ku luoi ku tiēl, ku gam kek ē luoi, ku liem path ku nīny ē kāŋ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puōu ku rōōk. Athör ē jam apēi bī gamda rot ya nyuōōth luōida yic.

Kāk tō thīn

Muōth 1:1

Thēm ku thōōc kērac yic 1:2-18

Pīŋ ku luoi 1:19-27

Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13

Gam ku luoi 2:14-26

Dut liemdu 3:1-12

Nīny kāŋ bō tēnē Nhialic 3:13-18

Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10

Duk mēnhkuī nyieny 4:11-12

Duōkkē ye tol 4:13-17

Lēk tēnē Ajiēk 5:1-6

Pēl rot piny ku Rōōk 5:7-20

¹ Athör Jemith, aluan Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinynhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōōc kērac yic

² Miēthakāi, calkē aye miēt ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³ rin anīeckē akōl ye gamdun la tuenj kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē riēl ē puōu ater yic. ⁴ Calkē riēl piāndun ater yic ayēth we tuenj, yen abī wek kāŋ njic ku bāk la cōk ke cīn diu. ⁵ Na le kē dhal we bāk cīi njic, ke we rōōk tēnē Nhialic yen la riēl bī gām we, rin Nhialic ē nīēēc kāŋ gam ē path piānde tēnē raan ēbēn. ⁶ Ku na rōōkkē ka dhiēlkē looi ē puōn cīn yic diu acīn, kuat raan ē diu acīt apuōōk wīir ye yom nyiāāŋ bī yāth tuenj ku dhuk ciēēn. ⁷ Raan cīt kēnē cīi ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic. ⁸ Ku yen raan kēnē ē puōu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

⁹ Raan cī gam nōōŋ adhīl puōu miēt tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī yāth nhial, ¹⁰ ku raan ajak adhīl puōu miēt tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei cīmēn yōōk tim. ¹¹ Akōl ē ruēl ku atuōnyde ē tim nyop, ku thou yōōk dhēēŋ wēn ēbēn ku lōōnykē wei. Ku riāāk dhēēŋden puōth wēn. Yen ē kē bī rot looi tēnē raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cōk.

¹² Raan bī puōu miēt ē raan bī kērac guum ku nūst ril puōu ē gamde yic, tē lēu yen kēnē, ka bī pīr akōlriēēc ēbēn cī Nhialic guiir ke ya ariōp tēnē kōc nhīar ye yōk. ¹³ Na them raan ē kāk rēēckā, ke cīi raan luel yepuōu ēlā, “Athēm kēnē abō tēnē Nhialic.” Rin acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl aloi kērac, ku yeen guōp acie raan ē them kērac. ¹⁴ Ku raan aye them kērac ye wīc yepuōu ye thēl wei ku deep. ¹⁵ Kērēēc ye wīc yepuōu yen ē bēn rēēr kēya yet bī dhiēth adumuōōm, ku adumuōōm yen ē bēn dīt apēi yet bī thuōōu bēēi.

¹⁶ Miēthakāi nhīaar duōkkē rōt cōl aaye math nyīn, ¹⁷ kuat kāpath la cōk ye yōk, nadē ke gēm yī aa bēn nhial tēnē Nhialic, Aciēŋ cak kāk ē ruēl nhial, ye ruēlden rōt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸ Aci tak ē rot bī yō gām pīr ē yam dhēl wēt ē yic, ku buk rēēr tuenj kēriēēc nhom ēbēn.

Pīŋ ku luoi

¹⁹ Muōkkē kēnē wenhīim miēthakāi nhīaar ke! Raan ēbēn adhīl kāŋ lac apīŋ, ku cīi guō jam ē path, ku cīi puōu ē lac dak aya. ²⁰ Riāŋ ē puōu acīi pīr la cōk wīc Nhialic ye bēēi. ²¹ Kēya, pālke luoi kāk la bīth ē kōc yōōr gup, ku kuat luoi kērac ēbēn. Gamkē Nhialic piāthkun ēbēn, ku wēt puōth cī tāāu wepuōth bī we luōk.

²² Na yakē wēt Nhialic piŋ ku cāk loi, ke wek aa rōt math. Kēya, luōikē kecīt tēde. ²³ Kuat raan ē wēt kēnē piŋ ku cīi looi acīt raan rot tiŋ macar yic. ²⁴ Ee guāpde njic tiŋ apath, ku na le jāl macar lōōm ke go nhom mār tē cī ye cak thīn. ²⁵ Ku raan ē lōŋ path tiŋ ku dōt yic yepuōu, lōŋ puōth Nhialic yō gēl buk kārēc cīi loi, acīi cīt kēnē, acīi ye piŋ ē path ku mēr nhom ye, ku looi kecīt tēde. Raan cīt kēnē abī Nhialic dōōc kuat kāk ye looi yiic ēbēn.

²⁶ Ye raan tak lön theek yen yath? Na cii raan liemde dut ka cîn yanh theek. Ku ë rot math ë rot. ²⁷ Thëk puoth ye Nhialic Wäda gam akîn, kony abeer ku lëer ë näänden yic, ku tiit rot kāk rēc ye tō pinynhom.

2

Duäkkë kəc ye tek yiic

¹ Miëthakäi, kəc cî wët Bányda Jethu Kritho la dhëëndit apei gam, wek aadhil kəc thöön nhüim kuat ë kāk yakë ke looi yiic ëbën. ² Tëdë, tē bī raan cī nīec ruk apath tēnē amat, ku bō raan nōn cīen alanh cī riääk aya. ³ Na ye raan cī nīec ruk yen nīc tīn ē rot ku lēk ye ëlä, “Bäär nyuc tēn tēpath,” Ku lēk raan nōn nyin, “Lōor kääc tēn,” Nadë ke luel, “Lōor nyuc piiny tēn yacök.” ⁴ Ke yīn ala guşp awuöc cī yīn kəc tek yiic, ba kəc kāk luök wei, ku kēnē ë luoi cii path.

⁵ Piēnkë miëthakäi nhiaar, Nhialic aci kəc nōn nyin kuēny bei pinynhom bīk ajīek ë gamden yic, ku ye bääny pan Nhialic kēden, bääny cī Nhialic lueel lön bī ye gām kəc nhiaar ye. ⁶ Ku wek aaci kəc nōn nyin dhöl gup. Ye yīna, bī we thany nhüim piny ku thelkë we tēnē bēny luk? Ajīek! ⁷ Aa keek, kek aa kəc jam wël rēc rin puoth raan cī wek wētde gam.

⁸ Abi ya kēpath yen luökë tē theek wek lōn bääny Nhialic ye yök athör theer wël Nhialic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cīmēn nīer yīn rot.” ⁹ Ku na cākë kəc ye thöön nhüim ë luoidun yic, ke wek aala gup awuöc, ku lōn abi we tēm awuöc raan cī lōn dhoŋ kōu. ¹⁰ Kuat raan ë lōn tōk dhoŋ kōu kam ë lōön, ee lōön dhoŋ kōth ëbën. ¹¹ Ku yen tōön, yen ë ye lueel ëlä, “Duk tīn raandä kōr,” ku lueel aya, “Duk raan nāk.” Rin na cök alōn kēc yīn tīn raandä kōr ku yīn aci raan nāk, ke yīn aci lōn dhoŋ kōu. ¹² Ye jam ku lui yī nīc rot lön bī yī dām ë lōn yō gēl buk kārēc cii loi. ¹³ Rin tē le Nhialic luk looi tēnē kōckä, acii raan cie wēt ye pāl piny bī nūān. Ku pēl piny wēt yen aril tēnē luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miëthakäi, ye kēpiath nō tō thīn bī raan aa lueel ka la gam, ku aacii kāk yeke looi ye nyuōth? Lēu gam kēnē bī ye luök? ¹⁵ Na

lō miëthakui cī gam ku aacīn miëth camkë ku alëth cēnkë ke. ¹⁶ Ye kēpiath nō tō thīn tē lēk yīn ye ke ëlä, “Miëthkë ku bāk kueth, tēdë ke luel, ruökkë alëth dhīl bī wiir we cii nāk!” Ku acīn kāk ca gām ke kāk wickë ke ë piērden yic? ¹⁷ Kēya, gam ë rot ku cīn yic luoi path, ka cīn yic pīr.

¹⁸ Ku abi raan ya lueel, “Raandët ala gam ku raandä ala luoi,” Ku aba dhuk nhom ëlä, “Nyuōth ya raan cit kēnē la gam ku cīn luoi? Yīn aba nyuōth gamdië kākkiēn ya looi yiic.” ¹⁹ Ye gam lön ye Nhialic tōk? Apath. Aye jakrēc gam aya, ku leth ke ke cī riöc. ²⁰ Yīn raan ril nhom! Wīc bī nyuōth yī lön gam cīn yic luoi acīn koony? ²¹ Abaram Wādandit theer, cī cök piny Nhialic nhom kēdë? Ee luoiden yen ë cök ye piny, wäär juer yen manhde Ithāk ariāk nhom tēnē Nhialic. ²² Kēckë tīn gamde ku luoiden aaci luui kedhie, ku gamde aci luoiden cāl ala cök. ²³ Ku kē cī lueel athör theer wël Nhialic yic aci ya yic, “Abaram aci Nhialic gam, ku rin gamde yen aci Nhialic ye bēn tīn ke la cök yenhom.” Ku ye Abaram cāl aye māth ë Nhialic. ²⁴ Cāk tīn, ee rin luoi path yen ë raan cāl ala cök ë Nhialic nhom. Ku acie gam ë rot.

²⁵ Ku ë yen ë ye tēde kek adējōn cāl Rayāp wäär kony yen anēm kəc Itharel. Wäär, lor yen ke paande, ku kony ke bīk röt kual ë dhēl dēt.

²⁶ Kēya, cīmēn guşp cīn yic wēi, ee kē cī thou, yen ë tēnē gam cīn yic luoi path, ee kē cī thou aya.

3

Dut liemdu

¹ Miëthakäi, aacie we ëbën wek lēu ye bāk aa kəc ë piöc. Tēcīt tē nīeckë ye, yook kəc ë piöc, luōnda abi yic riel apei tēnē luŋ kəc kāk. ² Yook yodhie yok awuöc looi dhöl juēc yiic, ku na kēc raan awuöc loi kāk ye lueel yiic, ka la cök ku alēu bī rot muk apath alanden.

³ Yōk a mathiān ŋak thok luuŋ bī wētda gam, ku jōlku kuaath tē wicku. ⁴ Tēdë ke yī tak riān rēer wīr, adīt apei ku aye yom ril kuaath, ku alēu raan ye kuaath bī tim koor cit alau cök nhom, ku jōl geer ke wel nhom

të wïc piände. ⁵ Yen ë tēde ke liep, akoor, ku alēu bī yenhom lēc kākken dīt rīl yen.

Thōñ ror dīttet lāāu yic apei, ku aye liem many thiin koor yōt. ⁶ Ku liep acīt mac. Yen ë kǎñ liāāp ku bī riāāk pinynhom, arēēr yōgup ku ye kuat kǎrec ēbēn thiāi ë guōp yic. Ee piērda dēp ë manyden bō kek ye pan mac. ⁷ Acī raan lēu bī lāāi roor mac baai kek ye, cīmēn lāāi dīt ku lāāi kor ku diēt ku kǎpieny ku rec. ⁸ Ku acīn raan cie lēu bī liemde ñiēc mac. Liep arac, acie lēu bī duut, ala yic kērec kōc nōk. ⁹ Ayeku luōi bī yōk Nhialic leec, ku lēm yōk miēthakāi kōk cī Nhialic Wāda ke cak ke cīt ye. ¹⁰ Wēl alēc ku lēm lēm aa bēn bei ë thoñ tōñ yic. Miēthakāi peth bī rot looi kēya? ¹¹ Acīn yinh pīu path ku pīu rēc bēi bei ë tōk kedhie. ¹² Miēthakāi tim cīt ñaap, acie dhiēth ë mīth tim cōl Olip. Ku abiēc acie dhiēth mīth tim cīt ñaap, tēdē ke yinh lēi piēuke bī pīu path.

Nīny ë kǎñ bō tēnē Nhialic

¹³ Le raan tōk kamkun ñic kǎñ ku ye wēl deet yiic? Adhil nyuōth ë piērde yic, ku luoi path cīn yic nhiaam rin ñiēc ë kǎñ. ¹⁴ Ku na ye tiēl yī reem puōu apei ku ye rot nhiēr kǎñ ë rot, ke yī duk yic dhāl ba jam ë nhiaam. ¹⁵ Nīny kǎñ cīt kēnē acie bēn pan Nhialic, ee kēn pinynhom ë tēn, acīn yic Wēi Nhialic, ee kēn jōñrac. ¹⁶ Na rēēr tiēl ku kē ye yīn rot nhiēr kǎñ ë rot thīn, ke aliāāp ku kuōc luoi, ku kuat kǎrec ēbēn arēēr thīn aya.

¹⁷ Ku nīny kǎñ bō nhial, tuenj ala yic dōr ku ala yic dhēñ, ku gēm rot tēnē Nhialic, athiāñ ë lier puōu, ku aa kǎpath kek aaye yōk thīn, acīi kōc ye tek yiic, ku aala cōk.

¹⁸ Ku kōc dōr looi, aa kāk la cōk yōk dōr yic.

4

Thōnkē rōt Nhialic

¹ Ye tēnen yen ye akēk ku agōth ë kamkun bēn thīn? Aa bēn tēnē kāk wiēckē ke thōr wepuōth, kāk we cōl agōth ë kamkun. ² Wek aa wīc kǎñ, ku aa cāk ë yōk, wek aaci rōt guiir bāk nāk. Wek aa wīc kǎñ ë riēl ku na cākē ke yōk, ke wek aa gōth ku thārke, kē wiēckē acāk bī yōk rin kēc wek Nhialic thiēc bī gām we. ³ Ku na thiēcē, ka cāk yōk, rin tē ye wek ye tak thīn tē wīc wek ke, acīi path. Ayakē thiēc ē kākā rin miēt

ë piāthkun ë rot. ⁴ Kōc cī jai Nhialic! Kuōckē lōn na yīk raan yepuōu kāk pinynhom, ke raan ë raan ater tēnē Nhialic. Kuat raan ye wīc bī ke nhiaar kāk ë pinynhom, ee ya raan ater tēnē Nhialic. ⁵ Duōkkē ye tak lōn cīn yen yic tō athōr thēer wēl Nhialic yic ye lueel ēlā, “Nhialic awīc wēikua bīk aa kākke ë rot.” ⁶ Ku dhēñ cī Nhialic gām yō adīt alanden. Ku yen aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ë dhēñ gām kōc lir puōth.”

⁷ Kēya, thōnkē rōt Nhialic. Yakē jōñrac thany wei bī kat welōm. ⁸ Bākkē ë Nhialic lōm ku abī thiōk kek we. Miētkē wecin bei kǎrec yiic wek kōc la gup adumuōm! Wuōnykē wepuōth wei wek kōc puōth rou! ⁹ Riāākkē puōth awuōckun cāk looi yiic, dhiaaukē ku ñērkē yiic. Calkē dōl aye dhiēu. Calkē miēt ë piāndun aye riāāk ë puōu! ¹⁰ Dhuōkkē rōt piny ë Nhialic nhom, ku abī we jat nhial.

Duk mēnhkui nyieny

¹¹ Miēthakāi duōkkē rōt ye nyieeny kamkun, kuat raan bī mēnhkēn nyieeny ë path, tēdē ke luk wei, ee lōñ yen aye dhāl ku lueel ka cīi path. Ku na luel kērac rin ë lōñ ka cīi thek, ku ye rot looi ciēt yīn dīt tēnē lōñ. ¹² Ee Nhialic rot yen ë lōñ gām kōc, ku ë yen kōc luōk wei. Yen ee raan kony ku nēk aya. Ye tak ye yīn ë ña ba mēnhkui luōk wei?

Duōkkē ye tol

¹³ Piēnkē kē lueel ēmēn, ayakē lueel, “Ya akōlē, tēdē keye nhiāk yōk abī la keny ë gen dēt yic, yōk aabī la rēer ë tēn ē ruōñ tōk, ku lok luui buk wēu juēc yōk thīn.” ¹⁴ Yīn akuc kē bī rot looi tēnē piērdū nhiāk, yīn acīt tol ë mac, ë guō bēn nhial kam thīn-nyōt ku go liu. ¹⁵ Kē lēu ba ya lueel akīn, “Na wīc Nhialic, ke yōk aa pīr buk kēnē looi ku kēnē.” ¹⁶ Ku ēmēn wek aa nhiam ku yakē tol, nhiam dīit kēnē ēbēn arac. ¹⁷ Kēya, raan ñic kēpath bī looi, ku acīi ye looi ala guōp awuōc dīt tet.

5

Lēk tēnē Ajīēk

¹ Ku ēmēn, wek kōc la kǎñ, piēnkē wētdiē! Ñērkē yiic ku dhiaaukē ë kǎrec bī bēn

weyieth aköldä! ² Jaakdun aci riääk, ku aläthkun aaci aruop cam. ³ Mälöŋkun töc ku mälöŋ thith aaci keth, ku keth kënë yen abī dīt piändun nyuəoth aköldä, ku abī we nyop cīmēn mac. Wek aaci kajuääc kuööt yiic ē nīnkä. ⁴ Wek aakēc kəc lui duömkun yiic riop. Piēŋkē keröt. Dhiēn kəc ē rapkun tem aaci Nhialic Madhəl dööt. ⁵ Piērdun pinynhom tēn, athiäŋ yic miet piändun ē röt. Wek aci cuai ciēt we bī nök aköl yai. ⁶ Wek aci kəc cīn gup awuöc tēm awuöc, ku näkkē ke ke kēc jai ē wētdun.

Pël rot piny ku Röök

⁷ Miēthakäi, guöömkē yet tē bī Bānyda bēn. Tiēŋkē, raan puör ee yepuöu päl piny bī rapken wäär cī puur duömde tiit bīk luok apath. Ee tiit yet bī ruēl thök bī deŋ bēn tueny läkēēr. ⁸ Ke week aya, wek aadhil röt päl piny, ku kääckē ē cök rin aköl bēn ē Bēny aci thiök.

⁹ Miēthakäi, duökkē röt ye lom kamkun bī Nhialic we cīi luk wei. Aluök luk aci thiök, abī guo yēēt. ¹⁰ Miēthakäi, na cī käreec we yök, ke we pël röt piny cīmēn kəc wäär ē kāk Nhialic tīŋ ē wēl Nhialic lēk kəc. ¹¹ Cīmēn ŋic wek ye, aayeku cəl aaye kəc cī döac ē rin cī kek gum. Wek aa we cī tē cī Jop guum thīn ku deet yepuöu piŋ, ku wek aaci kē cī Bēny bēn looi tīŋ, Bēny la ŋuēēn ku nhiēr.

¹² Kē tuerŋ miēthakäi, duökkē mēl ye kuēēŋ rin pan Nhialic. Tēdē ē rin piny, tēdēt ē rin kök ē path. Luel, “Yēē,” Tē cī yīn ye gam, ku luel, “Yei,” Tē kēc yīn ye gam. Na cāk loi kēya ke wek aabī tēm awuöc.

¹³ Na le raan tök kamkun rēēr ater yic ka adhil röök. Na le raan tööŋ mit puöu, ke cəl aket waak alēc. ¹⁴ Na le raan tuany ē we ka dhil kəcdīt akut kəc cī gam cəl bīk röök riēnke, ku təcckē ē miök. ¹⁵ Röök kënë cī looi ku le yic gam ril, ka bī raan kony bī pial rin abī Bēny cəl apuəl, ku na le adumuööm cī looi ka pël piny. ¹⁶ Kēya, lakkē adumuööm cāk looi ē kamkun, ku ye ŋək röök rin ē ŋək rin bī we kony. Röök ē raan path cəl aril apēi bī kəc kony. ¹⁷ Elija raan kāk Nhialic tīŋ a ye raan ē path cīt ʔo. Ee cī röök apēi bī deŋ cīi tueny. Ku deŋ akēc bēn tueny pinynhom

run kadiäk ku abak. ¹⁸ Na lä ke ben röök bī deŋ tueny bī wal cīl ku lok rap pinynhom.

¹⁹ Miēthakäi, na päl raan tök ē kamkun gam ē yic, ku dhuk raandēt ē raan kënë thīn, ²⁰ muökkē kënë nhom, kuat raan bī raan lä guöp adumuööm dhuök ciēēn bī käreec ye ke looi puöl, ke yeen abī wēi kony thou yic. Ku abī pël piny adumuööm juēc bēēi tēnē ye.

Athör tuenj cî Pîter gôt Wët nhom

Athör tuenj cî Pîter gôt ëcî gât kôc cî gam, kôc cî Nhialic kuany. Kôckä aake cî thiëi wuôth kôk yiic pan Athia. Wët gët yen athöör ë rin bî yen kôc bî ye kueen dëet puôth bîk gum, wët ye ke nôk rin cî kek gam. Aaye Pîter lëk Wët Puôth Yam ë rin Jethu Krîtho, raan cî thuonde ku jôn rot ku këden cî thon bö, ke cöl anjôth.

Ku rin ë wët këne adhilkë gam bîk kepuôth dëet ku guumkë rin ë gamden yen athem. Ku njickë lôn bî ke riop aköl le Jethu raan cî lóc ku dâc dhuk.

Na cök alôn ye Pîter ye lëk ke bîk kepuôth aa dëet, tē yök kek kârec, aye lëk ke aya, bîk pîr ke cît kôc Raan cî lóc ku dâc.

Käk tō thîn

Muôth tuenj 1:1-2

Lëk rin kuôny Nhialic 1:3-12

Käk dhilkë looi rin Pîr ë Yam 1:13-2:10

Kë ye kôc cî gam kony riäak yic 2:11-4:19

Kuôny kôc cî gam 5:1-11

Muôth ciëen 5:12-14

¹ Yen Pîter atuny Jethu Krîtho, yen agët tēnë kôc cî Nhialic kuany, cî thiëi bëëi kôk yiic pinynhom cîmën Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ² Wäda Nhialic acî we kuany rin yen këden wïc theer. Ku Wëi Nhialic acî we looi bāk aa kacke, ku këya bāk Jethu Krîtho theek, raan cî thou rin bî adumuômkun päl piny. Bî dhëej ku döördit rëer kek we.

Njôth akölriëc ëbën

³ Yok aa dhil Nhialic Wun Bányda Jethu Krîtho leec. Ku rin lier piände tēnë yo, acî yo yiëk pîr ë yam, jôn cî yen Jethu Krîtho jôt thou yic, ku këne ë yo cöl anjôth. ⁴ Anjicku lôn bî yok kāk ye Nhialic tâu kacke yök. Kākkä aaye muk nhial paande apath ë riënkun. Aaye tōou tē cîi kek bî dhiäth thîn, tē cîn kë bî ke rac ku cîn kë nyëi ke thîn. ⁵ Aa tōou ke ë riënkun, rin le wek gam bî we tiit ë riël Nhialic. Ku këya wek aabî luök aköldä cît tē cî Nhialic guiër ye.

1:16 Leb 11:44-45; 19:2

⁶ Miëtkë puôth rin kë cî Nhialic looi, cök alôn bî wek puôth aa riäak ëmën rin kajuëc bāk ke guum. ⁷ Ku kë ye wek gum, ee lôn bāk nyuôth lôn ye gamdun yic. Agut milänj tōc, ye raan lëu bî rac, aye kanj tāau mēec bî them. Këya, gamdun tēnë Nhialic wär milänj adhîl them aya bî tîj lôn bî wek puôth riël. Ku Nhialic abî we cöl ayök lëc ku duaar aköl le Jethu Krîtho dhuk. ⁸ Na cök alôn këc wek ye kanj tîj, ka nhiarkë. Cök alôn cîi wek ye ye tîj ëmën ka ya ke gam. Ku acîn wël puôth ye wek miët piändun teet, ⁹ rin wek aa kuôny wëikun yök, këne yen ye yök gam yic tēnë ye.

¹⁰ Kôc kāk Nhialic tîj cî we lëk rin dhëej Nhialic, acîk wïc apeî bîk kuôny wëi këne njic. ¹¹ Ku Wëi Krîtho rëer kegup acî ke nyuôth tē bî Krîtho guum thîn, ku kâpuôth bî rôt looi, ee këne cök. Ku acîk them bîk njic ye nen bî këne rot looi, ku yenjô bî ye nyuôth. ¹² Acî Nhialic nyuôth kôc kākke tîj lôn kāk yekë ke lueel aacie kāk ë kuônyden, aa kāk kony ë we. Kāk yakë ke pinj ëmën aaci atuuc ë Wët Puôth Yam jam riël Wëi Nhialic cî tuôsc nhial pinynhom. Kākkä aaci atuuc nhial bën aa wïc aya bîk ke deet yiic.

Pîr ë Yam

¹³ Këya, cōkkë rôt piny rin ë luoi. Duōkkë rôt cöl amër dhöl kōk. Nāthkë ke ye dâc bî Nhialic gām we aköl le Jethu Krîtho bën. ¹⁴ Thëkkë Nhialic, ku duōkkë piërdun cöl acök kākkuon yakë ke wïc wepuôth, cîmën wäär kuc wek Wët Puôth Yam. ¹⁵ Mēeckë rôt wei kuat kârec yiic ëbën akölaköl, cîmën cîi Nhialic raan cî we cöl rot ë thiäk kuat kërac aya. ¹⁶ Acî gôt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Mēec rot wei kërac yic cîmën mec yen kek kërac.”

¹⁷ Tē rōök wek tēnë Nhialic, ayakë cöl, “Wäda.” Yen ë luk looi cök tēnë kôc ëbën, kë cî raan looi yen ë tē bî Nhialic luōnde luök thîn nyooth. Këya, rëerkë ke we thek Nhialic piërdun yic pinynhom ë tēn. ¹⁸ Rin wek aa njic kë cî we wëer bei pîr wäär yic, pîr cîn kë kuany thîn wäär cāk njic tēnë wärkun dît. Ku wek aa we këc waar kën yäi, cîmën ye milänj tōc ku milänj thith yäi. ¹⁹ Ku wek aaci waar rin cî Krîtho rot gam bî nôk, ku këne ajuër thiek yic apeî, ee cît manh amääl

cîn kē diu yeguöp. ²⁰ Nhialic ëcī Jethu lōc ke piny ku nhial kēc cak, ku cōl ajōl ŋic ē nīnkā riēnkun. ²¹ Ku ē Jethu yen acī wek Nhialic gam, Nhialic ē jōt ye ran yic ku yīk duaardīt apēi. Ku kēya, wek aa la gam ku ŋōth tēnē Nhialic.

²² Ku ěmēn wek aacī la cōk rin theek wek yic, ku bāk miēthakun anhihaar ayic, nhiarkē rōt kamkun apēi piāthkun yiic ēbēn. ²³ Wek aa dhil rōt nhiaar, ku rin wētden rēēr thīn akōlriēc ēbēn, acī Nhialic we cōl aa ben dhiēēth, dhiēnh mīth raan cie thou cīmēn kōc ke dhiēth yō.

²⁴ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raan ēbēn acīt noon ē riēl,
ku kuat kēden path ēbēn, acīt yōōk ē tēŋ.

²⁵ Ku wēt cī Bēny lueel ē ya yic akōlriēc ēbēn.”

Wēt kēnē ē Wēt Puōth Yam ye atuuc lēk kōc.

2

Alel pīr ku kōc yam Nhialic

¹ Kēya, pālķē luōi kārēc ēbēn, pālķē lueth ku ruēēny, ku duōkkē wepuōth ye yiēk kēpēth kōc kōk. Ku duōkkē kōc kōk ye lēk gup wēl rac ē path. ² Luōikē rōt bāk ciēt mīthkor ye ciēk path ke muk. Yakē ciēk path wīc akōlakōl, ciēk ē wēikun ku bī wēikun dīt ke we ŋic Nhialic. ³ Rin acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Acāk yōk ē rōt yen tē pēth Bēny thīn.”

⁴ Bākkē tēnē Bēny, Bēny yen cīt alel pīr wāār cī kōc jai, ku acī Nhialic kuany ke ye kēpath apēi. ⁵ Ku week aya, cīt aleel pīr, wek aa buth bāk aa luan wēi. Ku bāk aa kōc la cōk lēu ye bāk kāk wēi cī Nhialic gam juēr ye rin Jethu Krītho. ⁶ Rin alēu raan bī kueen athōr thēer wēl Nhialic yic, ee yen ye lueel thīn ēlā,

“Ųen acā alel ril path apēi kuēny bei aleel yiic,

ku tāāu Jeruthalem ē yam ke cīt mēn,
ku raan bī ŋāthde tāāu alel kēnē kōu acīi guōp bī yār.”

⁷ Alel kēnē apath apēi tēnē wek kōc cī gam, ku tēnē kōc kēc ye gam.

“Alel cī kōc ē buth kuc lōn cīi yen path

yen acī bēn alel path apēi tēnē aleel ēbēn.”

⁸ Rin acī gōt aban dēt yic athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,

“Kēnē yen alel bī kōc kecōk dēeny,
ku ee yen kuur bī keek cōl awiēēk.”

Aa kecōk dēeny rin kēc kek wēt cī Nhialic lēk kōc gam. Ku kēnē yen ëcī Nhialic guiir tēnē ke.

⁹ Wek aa kōc cī Nhialic kuany ku wek aa kōc kāk Nhialic aya, yen bēnyŋaknhom, wun cī lōc bī Nhialic luōōi, kōc ē Nhialic. Nhialic acī we cōl bei muōōth yic ku bākkē yarden dhēŋ apēi yic. Rin bāk kākken puōth ye ke looi lēk kōc. ¹⁰ Wek aa we cie kōc Nhialic, ku ěmēn wek aa kacke. Wek aa we kuc ŋuēēn ē Nhialic, ku ěmēn wek aacī tē ye Nhialic kōc ŋuāān thīn ŋic.

¹¹ Māthkiē, wek aa yōōk puōu ēbēn, wek kōc pīr ke we cīt jōōl pīnyŋhom ē tēn. Duōkkē wepuōth ē yiēk kārēc ye guāpkun ke wīc, kārēc thār kek wēikun. ¹² Piēērķē ē pīr path kam kōc kuc Nhialic, ku na cōkkē ya lueel lōn ye wek luui kārēc, ka bī kāpuōth yakē ke looi tīŋ bīk Nhialic leec akōl le yen bēn.

¹³ Rin bī wek kē cī Bēny looi buōōth yic, thekkē bāny mēc baai, bēnyŋaknhom yen dīt, ¹⁴ ku bāny kōk cī ke luōōi bīk kōc kārēc looi aa tēm awuōc, ku leckē kōc kāpath looi. ¹⁵ Rin Nhialic awīc we ku bāk kōc we jāām gup rin kuc kek kāŋ, cōl aabit tē tīŋ kek we ke we loi kāpath. ¹⁶ Wek aacie aloony ē kōc kōk. Ku duōkkē kēnē cōl akum kārēc yakē ke looi kōth. Wek aa loony ē Nhialic luōōi. ¹⁷ Thekkē raan ēbēn, ku nhiarkē miēthakun cī gam. Thekkē Nhialic ku thekkē bēnyŋaknhom.

Kē ye gum Jethu nyuōth yō

¹⁸ Kōc luōi aa dhil wēt ye bānyken lēk ke pīŋ, ku thekkē ke apēi. Luōikē kēnē tēnē ke ēbēn, bāny ŋic we ciēēŋ ku bāny kuc we ciēēŋ aya. ¹⁹ Na gum arēem ke cie awuōcdun ca looi, ke yī ŋic Nhialic yīpuōu, ke yīn abī Nhialic dōōc. ²⁰ Ye lēc ŋō tō thīn tē bēŋ yī ku gum arēem rin awuōc ca looi? Ku na gum arēem rin kēpuōth ca looi, ke yīn abī Nhialic dōōc. ²¹ Ee gum kēnē yen ē cōl Nhialic yī, rin Krītho acī gum

ë rienkun, ku nyuth we tē bī wek guum thīn cīmēnde, rin bī wek dhōlde buōth yic. ²² Acīn awuōc cī kan looi ku akēc lueth kan lueel ē thuōnde. ²³ Wäär ye kek ye lääť, akēc bēn adhuk nhom ē wēl rēc. Ku wäär bēn ye akēc kōc bēn riāac lōn bī yen kēde guōōr, acī rot bēn tāau ē Nhialic cin yen luk looi ē cōk. ²⁴ Krītho acā awuōc jōt, awuōc kārēc cuk ke looi, wäär reem ye tim cī rīu kōk, rin bī yok luoi adumuōōm puōl ku pīrku ē pīr la cōk. Ku tētōōk juēc cī yīēk ye aacī we waar ē thou yic. ²⁵ Wek aa we cīt amēl cī dhēl baai, ku ēmēn wek aacī dhuōk ciēēn, bāk raan diēer ē we cīmēn ye abiōōk diēer amālke buōth, raan wēikun tiit.

3

Diäär ku Rōōrken

¹ Kēlā aya, wek diäär wek aa dhil rōt thōn rōōrkun. Rin na le raan tō kamken ke kēc wēt Nhialic gam, ka bī luoidun path cōl agēm, ke cīn wēt lēk ke. ² Rin aabī pīrdun path ku tē theek wek ke thīn tīn. ³ Duōkkē rōt loi bāk dhēn rin kājuēc ye ke tīn wegup ayeer kepēc. Cīmēn tē ye wek wenhīim guīer thīn. Ku ciēnkē mīlōōn tōc ku alēth path juēc kōk. ⁴ Duōkkē ye luui kēya, ee kē rēer yīpuōu alōnthīn yen ē tē dhēēn yīn thīn nyuōth, dhēēn la yic athēēk ku lier ē puōu cie rot ē waar tē cōk yīn dhiōp. Ku ee yen dhēēn ye Nhialic tīn ke path apēi. ⁵ Diäär theer wäär path Nhialic nhom ciēn ke njickē apēi lōn bī Nhialic kē cī thōn dhiel looi, aake cī rōt thōn rōōrken ku ee kēnē yen ē ke cōl adhēn. ⁶ Thara acīt ē diāarkā, ē ye kē cī Abaram lēk ye bī looi, looi. Ku tē jīēm yen tēnē ye, aye lueel bānydiē. Wek aa cīt Thara ēmēn tē looi wek kāpath tēnē kōc kōk, ke cīn kē riōōc wek.

⁷ Ku wek rōōr aya wek aa dhil ciēn apath kek diāarkun, ku njickē lōn diäär aacī ril cīmēn rōōr. Yakē ke njēc ciēēn ku thekkē ke rin keek aabī miōc path Nhialic yōk aya cīmēndun. Luōikē kēnē rin bī rōōkkun la cōk.

Kōc cī gam aa gum rin luoi kāpath

⁸ Ēmēn awiēc ba wēt lēk we wit. Njickē ciēn kamkun, ku ye njek diēer kēreēc bī njek yōk. Nhiarkē rōt cīmēn njek ke wāmēnhē.

Lier puōu tēnē kōc ēbēn. Ku dhielkē rōt dhuōk piny. ⁹ Na lui kōc kōk yī kērac, ke duk col tēnē ke kēreēc dēt. Na ye raan dēt yī wēi kērac, ke duk wēi kērac aya. Na loi kōc kārēc tēnē yī ke yī thiēc Nhialic bī ke dōōc. Yen ee kēn cōl Nhialic yī rin bī yīn dōcde yōk.

¹⁰ Cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raan wīc pīr path ku wīc bī puōu miēt, ke cie jam wēl rēc ku cī lueth ye lueel.

¹¹ Ku adhīl luoi kārēc puōl ku looi kāpath, adhīl them piānde ēbēn bī njēc ciēn apath kek kōc kōk.

¹² Rin Bēny ee kōc path tiit ku ee rōōkken piñ,

ku Nhialic ee yenyin pēn kōc kārēc looi.”

¹³ Yeja bī cōl agum tē wīc yīn ye yīpuōu ba kēpath looi? ¹⁴ Na cōl kōc kōk yī agum rin looi yīn kāpath, ke kēpath yen aloi rot tēnē yī. Duk riōc ē ke ku duk ye diēer, ¹⁵ ku calkē Krītho aye Bēny piērdun yic. Rēer ke yī cī rot guir akōlakōl ba kōc yī thiēc tēt kē yakē njōth tō wepuōth wek kōc cī gam. ¹⁶ Ku duk kōc ē thany riel bīk gam, kuēēc tēktēk raan dēt nhom. Loi kēya ba cī ye yōk yīpuōu lōn le yen awuōc ca looi, rin bī kōc man tēpuōth ciēn wek thīn rin ye wek kōc buōth Krītho gup yār kāk yekē ke lueel. ¹⁷ Anjēēn ba gum rin kēpuōth ca looi tē wīc Nhialic ye ba gum, tēn tē bī yīn gum rin luoi kērac. ¹⁸ Krītho acī thou arak tōk rin adumuōōmkua. Yeen ē cīn awuōc cī looi, ku acī nōk bī thou rienkua yok kōc la gup adumuōōm bī yō wat nhīim tēnē Nhialic. ¹⁹ Ku yeen, acī jam wēt Nhialic tēnē wēi mac. ²⁰ Wēikā aa wēi kōc wäär cī jai wäär tiit Nhialic ke bīk kepuōth dhuōk ciēēn adumuōōmken, wäär guir Noa riānde. Kōc lik ke cī la riāi yic, kōc kabēt, kek aacī Nhialic bēn kony aboor yic. ²¹ Ku kēnē acīt miōc nhom, miōc nhom yen aye Nhialic yō kony ēmēn, rin Jethu Krītho cī jōt ē thou yic. Tē jīēm yok miōc nhom, yok aacī jam rin acol ye laak wei kōc gup, miōc nhom wētde yic yok aa rōt thōn Nhialic ke puōn yer. ²² Ku Jethu Krītho atō pan Nhialic ēmēn ke rēer cuēny ē Nhialic. Ku yeen amēc kāk la riel ku atuuc nhial ēbēn.

4

War pîr yic

¹ Këya, Kritho ëcî reem ku guum apeî. Ke week, wek aa dhil rôt guiir bāk gum cîmēnde. Na rem raan ku guum, ka cî yepušu wêl wei adumušōm yic. ² Ku ëmēn le tuenj wek aadhil pîr tēcît tē wîc Nhialic ye thîn, ku acie tē wîc piāthkun ye thîn. ³ Wek aacî rēer tēbāār ke we loi kāk ye kōc kēc Nhialic gam looi. Wek aa rēer ke we yîk wepušth kāk bal ku dēj ē māāu, ku luoi kārēc kōc cōl ayār gup, ku duōr jak cî kiēēt cîi ke wîc. ⁴ Ku rin cîi wek rôt ye māt ke bāk aa luui kārēc kōc yōōr gup aya, ee ke gōi ku jiēmēkē wegup apeî wêl lueth. ⁵ Ku keek aabî dhiel kōōc Nhialic nhom yen luk looi tēnē kōc pîr ku kōc cî thou, bîk tēt ye lōn puōth kāk cîk ke looi. ⁶ Raan cî lōc ku dōc acî Wēt Puōth Yam lēk kōc cî thou, kōc wāār cî Nhialic luk looi tēnē ke wāār pîr kek, cîmēn ye yen luk looi tēnē raan ëbēn. Wēt Puōth Yam ëcî Jethu lēk ke rin bî wēiken pîr ē tōk kek Nhialic.

⁷ Tē bî kāk loi rôt ëmēn thōk ëbēn acî thišk. Cōkkē wepušth ku rēērēkē ke we tîr nhîim bāk lēu bāk rōōk. ⁸ Kēdît apeî kārîēēc ëbēn yiic ē nhiēr bî njek-njek anhiar yepušu apeî, rin na nhîar kōc kōk, ke yîn abî kārēc yekē ke looi tēnē yî pāl piny. ⁹ Lor raan bō paandu pušn cîn yic tiēl. ¹⁰ Na njēc miōc juēc Nhialic cî yiēk yî muk, ke yîn adhîl miōckā luōōi apath bî yîn ke kōc kōk kony. ¹¹ Tē piōōc raan ē kamkun, ka dhil kōc aa lēk wēt cî Nhialic lueel. Ku raan kony kōc kōk adhîl looi këya riel cî Nhialic gām ye rin ee luoi kēnē. Kuat kē ye raan looi ëbēn adhîl looi bî alēec gām Nhialic ē Jethu Kritho, raan la diik ku riel akōlriēēc ëbēn. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek kōc cî gam

¹² Māthkiē, duōkkē gēi rin arēm them ē we guōmkē, duōkkē tak lōn kē loi rot kēnē acie kē cî rot kanj looi. ¹³ Miētēkē puōth, wek aa gum ē dhēl tōj thōj kek tēwāār cî Kritho guum thîn, rin yen abî ya miēt piāndun tē le yen bēn ke diēckde. ¹⁴ Miētēkē puōth tē ye we lat rin ye wek Kritho buōth. Na loi kēnē rot ke njēckē lōn rēer Wēi diik Nhialic kek we. ¹⁵ Na le raan gum ke cîi dhil gum rin

awuōc cî looi ye yen nāk ē kōc, nadē ke ye cuār, ku ye raan aliāāp ku ye rot ciēek kāk kōc kōk yiic. ¹⁶ Kēya, na gum rin ye yîn raan cî gam, ke yî duk guōp riōc, lec Nhialic rin ye yîn raan ē Jethu. ¹⁷ Luk abî Nhialic guō looi tēnē kōc ëmēn, ku Nhialic abî luk kanj looi tuenj tēnē kacke. Na jōk Nhialic luk ē yō, ke luk abî dhiel riel tēnē kōc kēc Wēt Puōth Yam bō tēnē Nhialic theek. ¹⁸ Cîmēn cî ye gāt athōr thēer wêl Nhialic yic ëlā,

“Kārîl aabî rôt kanj looi tēnē kōc la cōk ku bî keek jāl kony,
na ye këya, yenjō bî rot looi tēnē kōc ad-
umušōm, kōc kuc Nhialic?”

¹⁹ Kōc gum rin yen kē wîc Nhialic tēnē ke, aa dhil rôt thōn Aciējden kē cî lueel ka bî looi, dhiel tiēēj nhom. Ku dhilkē la tuenj ke loi kāpath.

5

Wēēt tēnē kōcdît ku riēnythii

¹ Yēn ē raandît, ku yēn alēk kōcdît akut tō kamkun ē piāndiē ëbēn. Yēn acî tē cî Kritho guum thîn tîj. Ku yēn abî diik bî Nhialic nyuōth rōm kek ye. ² Wek alēk ē puōu ëbēn. Calkē rôt aaye abiōk kōc ē Nhialic cî yen ke we kuany bāk ke kony. Wek aacîi Nhialic wîc bāk luoi kēnē looi ke cît luoi cî we mac thîn. Duōkkē luoi kony wek kōc cî gam ye looi rin ariōp ē rot. Luōōikē rin wîc wek ye bāk ke kony. ³ Duk rot loi ba kōc cî Nhialic tāāu yîcōk ba ke kony aa cieny ciēt yîn ē bēny mēc ke. Loi rot bî kōc cî gam yîin aa kiēēt. ⁴ Ku tē le Abiōjndît bēn ka bî we gām ariōpdît diik cîi ben kanj mār.

⁵ Ku wek riēnythii yakē looi kē cî kōcdît lēk we. Ku week ëbēn wek kōc cî gam, wek aa dhil puōth aa liēr ku yakē rôt dhuōk piny bāk kōc kōk ya luōōi, rin yen ē kē ye athōr thēer wêl Nhialic lueel ëlā, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēēj gām kōc lir puōth.”

⁶ Dhuōkkē rôt piny Nhialic ril apeî cōk bî we kony. Ku abî we jat nhial akōl le yen ye tak. ⁷ Duōkkē wenhîim ye yiēk kāk wiēckē ke apeî, calkē alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

⁸ Pālēkē rôt piny ku tiēērēkē nhîim. Raan aterdun, jōjrac ē la tēn, ku le tēn, acît kōōr cî wāth wîc raan ciēm. ⁹ Rēērēkē ke we

ril ë gamdun yic. Duökkë wëtde gam, rin anjæckë miëthakun cï wëtde gam pinynhom ëbën, aa gum aya cïmëndun. ¹⁰ Ku tē cï wek gum tēthin-nyɔɔt, ke Nhialic nhiaŕ ɣo apei, yen cï we cɔɔl bāk diikden akölriëëc ëbën rɔm, rin ye wek tōk kek Krītho, abī kēriëëc ëbën cōk tēnē we. Ku abī we looi bāk gamdun cīi war ku cɔl we aa ril puōth akōlaköl. ¹¹ Bī Nhialic mæc akölriëëc ëbën. Yenakan.

Muōth ciëën

¹² Wek aa tuōc athör cï Thilath ɣa kony, wāmääth path cï gam. Wek aa yōök bāk riæl gamdun yic, ku luæɛl lɔn kē ca gōt ë dhēēŋ Nhialic ayic, dhil wek rēēr thīn ë puōn la cōk. ¹³ Akut kɔc cï gam Babilon, akut kɔckuan cï Nhialic kuany aya ke ɣo, ee we muōōth. Ku Marko, manhdiën cï gam ë we muōōth aya. ¹⁴ Miäthkē rōt muōth kɔc cï gam. Ɏen ë rōök bāk rēēr ke dōör ëbën, wek kɔc Krītho.

Athör ë rou cî Pîter gôt Wët nom

Athör dët cî Pîter gôt aci gât kôc juëc cî gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lôn bîk rôt tiit kârec ye kôc kôk piöc, wël ë kôc thêl kâk ë bal yiic. Ku kē bî ke kony atō wët Nhialic yic, wët cî kôc cî Jethu Bányda tîj ku piñkē wëtde piöc.

Pîter ë gât athöör rin ye kôc ye lueel lôn cî Raan cî lôc ku dâc bî ben dhuk pinynhom. Aye Pîter lueel lôn cî Raan cî lôc ku dâc bî lac dhuk ayic rin acîn raan wïc Nhialic bî mää, awïc bî raan ëbën luoi kârec puöl.

Käk tō thîn

Muöth tuenj 1:1-2

Kôc cî gam aa dhil pîr ke cît cõt ë Nhialic 1:3-21

Kôc piöc e lueth 2:1-22

Bën ciëen Raan cî lôc ku dâc 3:1-18

¹ Yen Thaimon Pîter, alony ku ya atuny Jethu Krîtho, yen agët tēnē we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Krîtho, raan la cök path apeï, aci yo ku week yodhie gām piöc thōj ë riēnke. ² Wek aabî Nhialic nyuöth nhiërde apeï ku cöl we aala döör dît apeï, rin cî wek riēl Nhialic ku Jethu Bányda njic.

Kôc cî gam aa dhil pîr tē cît cõt ë Nhialic

³ Jethu aci yo gām kâriëc ëbën ë ciëekde, kâk wïcku ke bî yok ke pîr cît tē dhil kôc cî gam piïr thîn. Kēnē aci rot lēu rin cî yok Nhialic njic. Ku ë yen aci yo cöl buk diëekde ku piathde rām kek ye. ⁴ Ku kēya, Nhialic aci yo gām miöc juëc thiek yiic apeï wäär cî thōn yo. Tē luui wek ë ke, ke wek aa puut bei kâjuëc ë kôc rac ye kôc kuc Nhialic yiëk kepuöth, kâk ke rac. Ku kēya, wek aabî pîr ciëekde yic. ⁵ Rin cî Nhialic kâkkâ looi ë riēnkua, themkē apeï bāk piath mat gamdun yic. Ku matkē njëc ë Nhialic piathdun yic. ⁶ Ku adhiëlkē them apeï bāk duöt ë rot ku gum mat thîn, ku piëërkē cît tē wïc Nhialic ye thîn. ⁷ Themkē apeï bāk kôc kôk nhiaar piäthkun ëbën ku nhiarkē Nhialic aya. ⁸ Kâkkâ kek aa kâpuöth wïc ke, ku na njieckē Bányda Jethu Krîtho, ka bāk muk apeï wepuöth. Ku kēnē aci we bî cöl

acit adakrööt cie piërden ye kuëc nom. ⁹ Ku raan liiu kâpuöthkâ tēnē ye, athōj kek raan cî cöör cie daai, ku aci nom mää lôn cî adumuöömke laak wei.

¹⁰ Kēya, miëthakâi, themkē bāk pîr dhël ye nyuöth lôn cî Nhialic we lôc ku cöl we bāk aa kacke. Na luoi kēya, ke wek aaci gamdun bî kan puöl. ¹¹ Ku kēlä, Bányda ku ye Aluändä, Jethu Krîtho abi we yiëk yic dît apeï bāk la bānyden akölrëc ëbën yic.

¹² Kēya, wek aaba ya tāk nhïim akölaköl bāk kâkkâ aa tak cök alôn njic wek ke, ku cök alôn cî wël yith cî ke piöc tēnē we teem wenhïim aya. ¹³ Aya tak ë yic ba we ya tāk nhïim tē njot piïr yen. ¹⁴ Anjic lôn bî yen guo liu pinynhom rin aci Bányda Jethu Krîtho lëk ya ayic. ¹⁵ Aba them apeï ba dhöl bî wek kâkkâ lök aa tak, aköl le yen thou, looi.

Pîter ku atuuc kâk aaci lac Jethu tîj

¹⁶ Acie anyiköl takku ë path, yen yeku lëk we wäär ye yok jam tēnē we tē bî Bányda Jethu Krîtho ben dhuk pinynhom kek riëldit apeï. Yok aaci riëlden cî yen rot waan bî ruel bî la diardiar tîj ë nyiēnkua. ¹⁷ Yok aa yo tō thîn ë gôt nom wäär leec Wäda Nhialic ye, ku looi bî rot waan bî yer apeï bî la diardiar. Tēwäär tō yok ë gôt nom, yok aaci röl piñ, röl bö nhial tēnē Nhialic ke lueel ëlä, “Kēnē ë Wëndiën nhiaar, mit yen puöu tēnē ye.” ¹⁸ Yook nhïim guöp, yok aaci röl kēnē piñ ke bö nhial wäär rëer yok kek ye ë gon Nhialic nom.

¹⁹ Kēya, yok aaci diu wël cî gôt thëer, wëlke keye kôc kâk Nhialic tîj lëk kôc. Wët kēnē athōj ke many dëp muöth yic. Ee dëp yet bî piny bak, ku ruel Krîtho ë dëp wepuöth cimën ye ciëer bak piny ruel bëi pinynhom. Ee këpath yen abāk looi tē tēu wek wepuöth kâk keye kē ke piöc. ²⁰ Kē lëukē bak deet yic apeï, ee lôn acîn raan lēu ye bî kâk ye Nhialic nyuöth kôc kâkke tîj, kâk cî ke gôt athör thëer yiic, teet yiic riëde ë rot. ²¹ Rin acîn raan kâk Nhialic tîj cî wët Nhialic kan lëk kôc riëde ë rot. Ee Wëi Nhialic yen ë kôc kâk Nhialic tîj cök nhïim tē lueel kek wët bö tēnē Nhialic.

2

Kôc piöc e lueth

¹ Wäth_εer k_αc aa lueth keye ye lueel l_αn ye kek k_αc k_αk Nhialic aake c_i tu_αl kam k_αc, ku k_εl_α, k_αc piö_αc ē lueth aab_i tu_αl kamkun aya. Aab_i piö_αc w_εl lueth b_i gam rac k_αc pu_αth. Ku k_αc piö_αc ē luethk_α aab_i kuc l_αn c_ii Raan c_i l_αc ku d_αc ye B_εnyden yen c_i ke waar adumu_αšm yic. Ku lu_αiden, aab_i kek k_ε r_αc ke gu_α y_αk th_in. ² K_εl_α aya, k_αc ju_εc ē Nhialic aab_i piö_αcden r_εεc k_εn_ε bu_αth yic, ku rin k_αr_εc yek_ε ke looi, k_αc aab_i ku_αc aa jam dh_εl yic c_i Nhialic nyu_αth k_αc. ³ Rin w_ic kek w_εēu ju_εc t_εn_ε we kek k_αc piö_αc ē luethk_α, aab_i we mu_αr anyikö_αl yek_ε keek t_αr. Ku t_εth_εry_αn agut _εm_εn, Nhialic b_i lu_αnden looi ku yen b_i keek rac, ar_εēr ke c_i rot guiir b_i keek t_εm awu_αc.

⁴ Y_εn aluel k_εn_ε rin Nhialic ak_εc atu-ucken nhial pu_αl w_αar looi kek adumu_αšm. Aac_i b_εn pi_εer mu_αšth yic t_εthuth mec yic ap_εi ke c_i ke rek, ke tit akö_αl b_i yen lu_αndit looi t_εn_ε ke. ⁵ Ku k_εl_α aya, Nhialic ak_εc k_αc th_εer w_αar kuc ye pinynhom b_εn pu_αl. Ac_i piny b_εn c_αl abor b_i k_αck_α mou _εb_εn. Ee Noa raan w_αar k_αc l_εk dh_εl la cö_k yen ac_i b_εn kony kek k_αc k_αk kadhorou. ⁶ Ku Nhialic aya ac_i gen Thodom ku Gomora b_εn t_εm awu_αc, ku cu_εny ke b_ik aa c_αl kek k_αc ku k_αk t_α th_in _εb_εn. K_εn_ε ac_i Nhialic looi b_i k_αc nyu_αth k_ε b_i rot looi akö_αl t_εn_ε k_αc c_ii kuc ē w_εtde. ⁷ Ku yeen ac_i Lot b_εn kony, rin ye Lot raan path man k_αr_εc ye k_αc k_αk ke looi. ⁸ T_εw_εn r_εēr raan pu_αth k_εn_ε ē kamken, _εc_ie pu_α ye mi_εt akö_αl t_ε t_iŋ yen k_αr_εc ye looi. ⁹ C_it l_αn c_i B_αny k_αkk_α looi, aye nyooth l_αn aŋic t_ε b_i yen k_αc path ku_αny th_in k_αk gumk_ε ke y_iic, ku t_εm k_αc r_εc awu_αc akö_αl yet akö_αl lu_αndit, ¹⁰ k_αc ke looi k_αk ē bal la b_ith ye gu_αpken ke w_ic ku kueeck_ε b_αany Nhialic.

K_αc piö_αc ē luethk_α aa ril nh_iim ku aa pu_αth lac thöök, ku aacie jak pu_αth t_α nhial ye theek, aa yek_ε ke l_αät. ¹¹ Na cö_k atuuc Nhialic la ri_εldit ap_εi t_εn_ε ke, aacie k_αc piö_αck_α ye l_αät Nhialic nom.

¹² K_αc piö_αc luethk_α, aa k_αk w_ic pi_αthken ke kek aa yek_ε ke looi ē path c_im_εn l_αi cie tak. K_εya, aa k_αŋ dh_αl y_iic ē path ke c_in yiny peth dh_εl kek key_iic, ku c_ik ke k_αŋ deet

y_iic. Ku k_εya, aab_i Nhialic n_αk c_im_εn dhie ye raan l_αn t_α th_in ye n_αk d_αm ku n_εk.

¹³ K_αc piö_αc luethk_α k_αr_εc looi t_εn_ε k_αc k_αk, aab_i lu_αi k_αr_εc aya. Rin keek aa pu_αth mi_εt t_ε looi kek k_αr_εc. Ku mi_εt pi_αnden ayek_ε y_αk t_ε m_ith kek ku d_εkk_ε ku loik_ε k_αk bal cö_k akö_αl ē path. Ku k_εl_α, aa y_αr gu_αp b_εēi t_εn_ε we t_ε looi kek k_αr_εck_α ke we m_ith ē t_αk ke ke. ¹⁴ Keek aa r_εēr ke w_ic di_αar, ku aacie k_αšc w_icw_ic lu_αi k_αr_εc. Ku keek aa k_αc c_ii gamden ril t_εn_ε Jethu mu_αr b_ik adumu_αšm looi. Ku keek aac_i d_it ē pu_αu ŋi_εεc. Ku keek aab_i Nhialic t_εm awu_αc rin k_αr_εc yek_ε ke looi. ¹⁵ Aac_i lu_αi k_αpath pu_αl ku dhukk_ε dh_εl j_αŋrac. Aac_i t_ε ye Balaam w_εn Biör luui th_in bu_αth yic, raan w_αar nh_iar w_εēu ye ye ri_αp b_i k_αr_εc looi. ¹⁶ Ku Balaam ac_i Nhialic b_εn m_αt ap_εi rin k_εr_εc c_i looi. Akajade ac_i b_εn jam c_im_εn ē raan, ku p_εen Balaam b_i c_ii ē luui c_im_εn raan c_i mu_αl.

¹⁷ K_αck_α aa c_it w_εr c_i d_αu ku aa c_it athö_αr, ye yom kuaath ē path. Nhialic ac_i t_εc_αl thuth yic t_εn k_αc piö_αc luethk_α looi t_εn_ε ke. ¹⁸ Keek aa jam ē nhiaam w_εl c_in k_ε ye kuany th_in. Ku aa luui k_αk ē bal b_i kek k_αc deep, k_αc pu_αc gam pu_αc j_αl t_εn_ε k_αc k_εc w_εt Nhialic gam. ¹⁹ Ayek_ε l_εk k_αck_α l_αn b_i kek nh_iim l_αau lö_αŋ ju_εc ye k_αc c_i gam ke theek, ku keek nh_iim aa loony k_αr_εc yek_ε ke looi, rin raan ē ya alony k_εr_εc ye looi k_εr_εc c_i ye rum pu_αu ye rac. ²⁰ Na k_αc c_i k_αk t_α pinynhom, k_αk k_αc c_αl ay_ik kepu_αth lu_αi k_αr_εc pu_αl, rin c_i kek w_εt B_αnyda ku ye Alu_αnda Jethu Kr_itho ŋic, ku na benk_ε lu_αi k_αr_εc dhu_αk ē pinynhom, ka j_αl r_εεc ap_εi ab_ik t_εw_αar k_εc kek Jethu ŋic waan thok. ²¹ Ee b_i ŋu_εēn ap_εi t_εn_ε ke t_εn_ε k_εc kek dh_εl la cö_k kaŋ ŋic, ku benk_ε kuc lö_αŋ c_i Nhialic l_εk ke. ²² K_ε c_i rot looi t_εn_ε ke aye nyooth l_αn w_εl ye k_εŋ lueel _εl_α yith, “Jöŋ ē ŋ_αk dhu_αk,” Ku, “D_ir baai c_i deŋ l_αok ē rot b_εn daal ti_αk yic.”

3

Jethu ab_i ben dhuk

¹ K_αck_ien nhiaar, k_εn_ε athör d_εt ye athör rou ca b_εn g_αt we. Athörk_α y_iic _εb_εn, aca them ba we b_εn l_εk k_αk ŋi_εck_ε ke, rin b_i wek wenh_iim t_αau th_in b_αk aa tak apath. ² Awi_εc

bäk wël ë Nhialic cî kəc kāk Nhialic tîj lueel wäthëer, ku kē cî Bānyda ku Aluānda, cəl aye atuuc lək kəc, aa tak.

³ Wēt tuenj bāk kanj deet yic ë lən tē le nîn aköl lunđit thiök, ke kəc kək rəc, kəc ke looi kāk wïc piäthken kepēc aabî tuöl. Ku keek aabî we aa bui. ⁴ Ku luelkē, “Acî Jethu thən lən bî yen bēn ku luelkē, ye yic? Yen ako? Wārkuan dît aacî thou wäthëer, ku kēriëc ëbēn anot cît tēthëer wäär cek Nhialic piny.”

⁵ Ku aluelkē këya rin cî kek nhïim riël bîk yic cî gam, yic cî Nhialic nhial ku piny cak wäthëer ë wēt lueel ë path. Wētden cî lueel acî piny cəl atul pïu yiic, ⁶ ku Nhialic acî pïu looi aya, pïu aboor bî yen ke piny kēnē rac.

⁷ Ku nhial ku piny tō thîn ëmēn, aacî Nhialic wēt lueel aya lən bî kek rēer thîn yet aköl bî yen ke rac. Ku ee mac yen abî ke rac. Aa mac ke rin aköl bî yen ke luk looi ku rəc kəc cîi wētdē ye gam. ⁸ Duökkē nhïim mār ë kēnē kockiën nhiaar. Acin kēnē wäac tēktēk Nhialic yic ë kam akāl tōk ku ruöön tiem tōk, aa thōnj kedhie karou tēnē ye. ⁹ Nhialic acie gāau bî kē cî thən bî looi cəl aloi rot cək alən ye kəc kək ye tak këya. Alir pušu kek we, rin acin raan wïc bî rac, awïc bî kəc ëbēn kepuöth wël wei adumuöömken yiic ku dhukkē tēnē ye.

¹⁰ Ku Bēny abî bēn aköl cîn raan njic ye, cîmēn dhie ye cuār ye looi këya. Ku aköl kēnē arööldit apēi abî rot looi, ku kāk tō nhial aabî riäak, aabî mac rac, ku piny kek kāk tō thîn aabî dēp ëbēn bîk liu. ¹¹ Ku cît lən bî kajuëckä ëbēn rac këya, ke we ye kəc bî yiëndē ëmēn? Wek dhil pîr pîr la cök ë Nhialic nhom, ¹² tē rēer wek ke we tit aköl bî Nhialic luk bēn looi tēnē kəc ë pinynhom, ku luöökē apath bî aköl kēnē lac bēn. Aköl kēnē yen aköl bî mac dēp ku rəc nhial, ku atuöc abî kāk tō nhial lēēnj. ¹³ Ku yok kəc cî gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wäär cî Nhialic ke thən bî kəc la cök, la pîr thîn tēcît tē wïc Nhialic ye.

¹⁴ Këya kockiën nhiaar, tē rēer wek ke we tit aköl bî Nhialic luk looi tēnē kəc pinynhom, wek aadhil luui apēi bî week yök ke we ë kəc la cök cîn gup adumuööm, ku lak döör ke ye. ¹⁵ Tiēnkē lier pušu Bānyda ke cît dhël bî kəc kony kāk rəc keek yiic. Yen ë

kēnē cî Paulo, raan nhiarku cî gam cîmēnda we gät ë njëc kanj cî Nhialic yiiek ye. ¹⁶ Kēlä aya, Paulo acî njic gät rin ë kākka athör yiic ëbēn cî tuöc kəc cî gam. Ku athörkă aala yiic kək ril yiic cie deet. Ku aacîi kəc ë piöoc, kəc kuc kanj koor gamden ye teet yiic apath, cîmēn ye kek wël kəc thëer ë Nhialic kuöc piöoc aya. Ku kēlä, aa kē rəc ke bēi tēnē ke ë röt.

¹⁷ Ku wek kockiën nhiaar, wek aa njic ë kēnē thëer. Tiëtkē röt apath bî kəc kuc yithkă we cîi mār ë piöocden ë lueth, bāk jäl dhëldun la cök rēer wek thîn. ¹⁸ Ku wek aa dhil la tuenj akölaköl ke we njic nhiër ku lier ë pušu Bānyda ku ye Aluānda, Jethu Kritho, ku juakkē njëcdun tēnē ye. Bî ya leec ëmēn ku akölrëec. Yenakan.

Athör tuenj cï Joon gôt Wët nhom

Athör tuenj cï Joon gôt ala yic wël dît karou kek ke gët yen athöör, tuenj ë wët bï yen kəc riæl puõth bïk aa rëer ë tøk kek Nhialic ku Wënde Jethu Krïtho. Ku dët, ee wïc Joon bï kəc cï gam cəl atir nhïim piöoc ë lueth bï gam kënë rac. Piöoc kënë acie röm kek kāk ë Jethu Wën ë Nhialic. Kuec ë piöoc kënë, yen acï Joon njec teet yic lön Jethu Krïtho ë ye raan ayic, ku acï nyooth lön raan cï Jethu gam ku nhiær Nhialic, ka dhil kəc nhiaar ëbën.

Käk tō thïn
Wët Nhom 1:1-4
Nhialic ee Ruël 1:5–2:29
Mïth Nhialic ku mïth jəŋrac 3:1-24
Yic ku lueth 4:1-6
Käk ye looi rin ë nhiær 4:7-21
Gam ril apeï 5:1-21

Wët ë Pïr

¹ Wek aa gät wët raan yen cï Wët Nhialic lëk kəc, ku yen cï kəc gām pïr akölrïëc ëbën. Yen ë tō thïn thæer kəc kəriëc ëbën cak. Ku ëmën yok aaci wëlke piŋ, ku yeen acuk tiŋ nyiënkua. Acuk tiŋ, kāk cï looi aa cuk tiŋ ku acuk gəot ciënkua. ² Acï Nhialic cəl aye raan. Acuk tiŋ ku wek aa lëkku yic cuk tiŋ. Alëkku we lön raan kënë yen ë pïr akölrïëc ëbën yiëk kəc, ee tō thïn wäthæer ku yeen ë rëer kek Nhialic Wäda, ku acï Nhialic nyuõth yo. ³ Këya, raan cuk tiŋ ku piŋku wëlke, yen ë raan lëkku we, rin bāk röt mät yo aya bāk la gam tøk kek yo. Ku gamda yodhie atō tənë Wun ku Wënde Jethu Krïtho. ⁴ Wek aa gät kākā rin bāk röt mät yo gamda yic rin bï miet piānda dît apeï.

Nhialic ee Ruël

⁵ Ku wët cï Jethu lëk yo ku yen lëkku we ëmën akïn. Nhialic apath, ala guöp wïc, acit ruël, ku acin acuəl. ⁶ Na yeku lueel lön cï yok röt mät tənë Nhialic ku ɲot yo ye luui käreç, ke wët luelku acie yic. Ku aye kākkuan yeku ke looi nyuõth lön cï yok kuec yiny Nhialic. ⁷ Ku na yeku luui kāk wïc, ke yok aatō ruël yic cimen tō Nhialic

ruël yic, ke yok aabi yoyiic mat, ku thon Wënde Jethu abā adumuõmkua laak wei ëbën yogup.

⁸ Na yeku lueel lön yok acin gup adumuõm, ke mæth yen aye yok röt math, ku yok aa kuc yiny cï Nhialic nyuõth yo. ⁹ Ku na lëkku Nhialic lön cï yok käreç looi, ka pël käreç cuk looi piny ku wuuny ke wei yogup buk bën aa kəc path tənë ye, rin acï lueel lön bï yen kārackua aa päl piny, rin kē ye lueel aye dhiel looi akölaköl. ¹⁰ Ku na luelku lön kēc yok adumuõm looi, ka yeku lueel lön ë Nhialic yen ë lueth lueel, ku yok aa kēc wëtde gam.

2

Raan cï ləc ku dəc ë yo kony

¹ Wët gät yen we athöör miethkië, ee wët bāk käreç cï ye looi. Ku na le raan lui këræc kamkun, ke yok aala raan Nhialic thiëc ë rienkua bï kārackua päl piny. Raan kënë ë Jethu Krïtho cïn kē dak yeguöp ë Nhialic nyin. ² Yen ë raan cï thou rin bï adumuõmkua päl piny. Aacie adumuõmkua ë röt kek ye Nhialic ke päl piny ë wëtde, aaye ke päl piny agut adumuõm kəc pinynhom ëbën aya.

³ Dhël ye nyuõth lön njic yok Nhialic ayic, ee wët nadë ke yo thek löŋke. ⁴ Na ye raan lueel ka njic Nhialic, ku acii löŋken cï lëk kəc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kāk ë yith tənë Nhialic. ⁵ Ku raan luui kē cï Nhialic lueel, ke nhiërde acii thok bï kaŋ dak tənë Nhialic. Ee këya, kën yo nyuõth lön ye yok tøk kek Nhialic akïn, ⁶ na ye raan lueel ka cï yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cimen wäär ye Jethu luui.

Löŋ Yam

⁷ Ke week kockiën nhiaar, wët gät tənë we acie löŋ yam. Ee löŋ tön ɲon cāk piŋ ɲon jək wek mæt tənë Jethu. ⁸ Këya, löŋ gät we kënë ala yic wët ë yam, rin dhël cï Jethu pïir thïn acï nyuõth yo wët ë yen yam, ku aye piërdun nyuõth aya lön yen löŋ yam rin käreç aaci dhuk piny, rin ruël Nhialic acï nyuõth.

⁹ Na le raan ye lueel lön luui yen ruël Nhialic yic, ku ë kam awën, ke man raan cï

gam, ke raan kënë aṇot rëer mušöth yic agut emën. ¹⁰ Kac ë kac cī gam nhiaar kek aa kac pīr ruēl Nhialic yic, ku abī ke cōl acīn kēreec loikē. ¹¹ Ku kuat raan man raan cī gam, acīt raan tō mušöth yic kuc tēn le yen thīn. Rin cī mušöth ye cōl acīi piny tīṇ.

¹² Wek kac cīt miēthkiē, wek aa gāt athör kënë, rin aṇicku Nhialic acī käreec pāl piny tēnē we, rin Raan cī lōc ku dōc.

¹³ Wek kac we kōṇ gam, wek aa gāt, rin wek aa ṇic raan tō thīn theer ke piny kēc cak.

Wek kac puōc gam, ṇen agēt tēnē we rin cī wek jōṇrac göök.

¹⁴ Wek aa kac cīt miēthkiē, wek aa gāt wēlkā rin cī wek aa kac cī Nhialic Wāda ṇic.

Wek kac we kōṇ gam, wek aa gāt rin wek aa ṇic raan tō thīn theer ke piny kēc cak.

Wek kac we puōc gam, wek aa gāt ë rin cī wek wēt Jethu gam apei, ku bī wēt Nhialic arëer wepuōth akōlakōl, ku week aaci jōṇrac göök.

Duökkē kāk pinynhom ye nhiaar

¹⁵ Duökkē ke ye nhiaar dhōl kac rēc pīr tō pinynhom, duökkē ke ye nhiaar kāk pinynhom. Rin raan nhiaar kāk tō pinynhom, acīi lēu bī Wāda Nhialic nhiaar aya. ¹⁶ Dhōl rēc kac tō pinynhom cīt emën ye kac luui kē nhiarkē wickē, ku yekē nhiaar kē cīk tīṇ, ku yekē nhiam kajuēc tō tēnē ke. Dhōlkā aa dhōl pīr pinynhom. Aacie bēn tēnē Nhialic Wāda. ¹⁷ Piny kënë aya, acī Nhialic jōck bī rac kek kōcken nhiaar ye, ku raan kē wīc Nhialic looi ë pīr akōlriēc ebēn.

Raan ater Raan cī lōc ku dōc

¹⁸ Miēthkiē, thōk ë piny acī thiōk. Acuk lēk we theer lōn bī raan ater Raan cī lōc ku dōc tīc. Acāk tīṇ kac ater Raan cī lōc ku dōc juēc aaci tuōl. Wēt kënë, aye nyuōth ë yic lōn cī thōk piny thiōk. ¹⁹ Kōckā, aake rëer ke ṇo ë tōk, ku aaci jāl emën. Keek aake kēc kepuōth māt ṇo ë yic alanden, diēt aa ṇuōt ke rëer kek ṇo. Jālden ë ye nyuōth wēt kēc kek kepuōth māt ṇo.

²⁰ Ku wek aa kac ye Nhialic Wēike tāāu wepuōth, ku këya, yen acī wek kāk yith ṇic wedhie. ²¹ Ṽen acīi gēt tēnē we rin ye ṇen ye lueel lōn cīi wek yic Nhialic ṇic. Ṽen agēt tēnē we rin wek aa ṇic yiny ë Nhialic. Ku

rin ṇic wek ye acīn luenh tō yiny ë Nhialic yic.

²² Ye raan yīndē yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan cī lōc ku dōc. Raan cīt kënë, ee raan ater Raan cī lōc ku dōc, ku ë Nhialic Wāda kek Jethu Wēnde kek aaci yen ke kuc. ²³ Na le raan tōṇ kuc lōn cīi Jethu ye Wēn Nhialic ka ril yic apei tēnē ë raan kënë bī mat kek Nhialic Wāda. Ku na cī gam lōn ye Jethu Wēn Nhialic, ka bī mat kek Nhialic Wāda.

²⁴ Yakē wēt Nhialic wāar yen cāk gam muk wepuōth akōlakōl. Na muškkē wēt wāar cī lēk we wāar mēt wek rōt Jethu, ke wek aabi pīr ke we ye tōk kek Jethu ku Nhialic Wāda. ²⁵ Ke ṇook aabi pīr akōlriēc ebēn pan Nhialic cī Jethu ṇo thōn bī yiēk ṇo.

²⁶ Wek aa gāt rin wēt kac we them bīk we muōr. ²⁷ Ku week aaci Jethu yiēk Wēi Nhialic, ku rin rëer Wēike ke we, ke wek aaci ben wīc raan dēt piōōc we. Ku Wēi Nhialic ë we piōōc kēriēc ebēn, ku piōōc we yiny cīn yic lueth. Kēya, wek aaya yōōk bāk aa mat ke Jethu tēcīt tē cī Wēi Nhialic we lēk thīn.

Mith ë Nhialic

²⁸ Wek aaya yōōk aya miēthkiē, bāk aa rëer ke we mēt kek Jethu. Rin na ben la bēn pinynhom, ke ṇook aaci gup bī riōōc buk rōm kek ye.

²⁹ Ee këya, cīt mēn ṇic wek ye lōn le Raan cī lōc ku dōc cōk. Kēya, aṇieckē aya na ye raan kē la cōk looi, ka cī ya manh ë Nhialic.

3

¹ Takkē wenhīim yen kē cī Wāda Nhialic luōi ṇo rin nhiērden rëer kek ṇo, ee kē nhiēer yen ṇo apei, abī ṇook cōl aaye miēthke, ku ë yic alanden ṇok aaci ya miēthke. Ku wēt kuc thān pinynhom ye, lōn ye ṇok mīth Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ² Wek kōckien nhiaar emën, ṇok aaci ya mīth Nhialic. Ku aṇot kucku tē bī ṇok yiēndē thīn akōldā. Ku yeen aṇicku, tē le Raan cī lōc ku dōc dhuk pinynhom, ke ṇok aabi cīēt ye, rin abuk tīṇ ë yic, ye yen ṇa. ³ Ku week, raan ye ṇōōth lōn bī yen ciēt Jethu, ka dhil yeguōp wuōōny wei adumuōōmke bī rëer ke la wīc, cīmēn Raan cī lōc ku dōc cie adumuōōm ye looi.

⁴ Kuat raan la tuen ke loi awuöc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lööŋke kek aaye dhöl yiic. ⁵ Anjiekë, kën bii Raan ci löc ku döc pinynhom, ee lön bi adumuömkua bën wuöŋny wei yogup, ku yen nhom acie adumuööm ë looi acin.

⁶ Këya, tē cī raan rot mat kek Jethu, ka cii adumuööm looi akölaköl, ku raan adumuööm looi akölaköl aye nyuöth lön kuc yen Raan ci löc ku döc alanden.

⁷ Wek miethkië, tiëerkë nhüim, bi ciën raan ruëny we. Raan ye looi ë këpath ala cök cimën le Raan ci löc ku döc cök. ⁸ Ku raan awuöc looi akölaköl ë raan jöŋrac, rin jöŋrac acä awuöc looi tēwäär ciëk ë piny. Ku Wën Nhialic aci bën pinynhom bi kē cī jöŋrac looi bën rac.

⁹ Acin raan ya manh Nhialic ku ɲot ye luui käreç. Rin pīr Nhialic atö yeguöp. Acie awuöc looi akölaköl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰ Ku kën mīth Nhialic ku mīth jöŋrac nyuöth akīn, kōc cie luui käpath, ku kōc cie miethakën ye nhiaar, aacie mīth Nhialic.

Nhiarkë röt kamkun

¹¹ Kënë yen ë wēt cāk piŋ nyin yic wäär mēt wek röt Raan ci löc ku döc, lön dhil yok röt aa nhiaar kamkua. ¹² Këya, duökkë röt thöŋ raan ɣon cöl Kain, raan luui kāk jöŋrac cī mēnh nōk. Yenō kën nēk mēnhē? Kën nēk yen mēnh Abel ë wēt ë mēnh luui kāk la cök ku yeen ë luui käreç. ¹³ Këya, duökkë gēi miethakäi tē mēen kōc ë pinynhom we. ¹⁴ Anjicku alanden lön yok aa ɣo cīt kōc cī thou, ku emën yok aa rēer pīr akölriëc ebën yic, kënë ayeku ɲic rin emën yok anhiar wämāthakua kōc cī gam. Na ye raan cii wämēnhē nhiaar ka ɲot rēer ke cīt raan cī thou. ¹⁵ Ku tēnē Nhialic, raan man kōc kāk athöŋ kek raan cī raan dēt nōk, ku anjiekë raan kōc nōk acin pīr akölriëc ebën pan Nhialic tō kek ye ë yic. ¹⁶ Nhiër ayeku ɲic kēlä, Jethu aci rot cöl anak rin bi yen ɣo waar adumuömkua yiic, aye nyuöth lön nhiër yen ɣo. Ku këya, ɣook aya yok aa dhil röt cöl anak rin miethakäi kua.

¹⁷ Këya, cimën na ye raan la käng ku tīŋ mēnhē dēt cīn käng ku kueec bi cii muç, ka cii lēu bi lueel lön nhiër yen Nhialic. ¹⁸ Wek

miethkië acuk bi ya lueel ë path ɣothook lön nhiër yok röt kamkua, yok aa dhil röt kony kamkua kāk yeku ke looi yiic. ¹⁹ Na cīt nhiër nhiër yok röt ë kënë, ka buk jal ɲic ayic lön yok aa kōc Nhialic, ku cuk ben aa diër. ²⁰ Na ye kāk yeku ke looi ɣo cöl aaye kōc rac, ka dhilku ɲic lön tēktēk Nhialic awär täktäkdä, anjic kēriëc ebën ë cök.

²¹ Wek kackië, na cii kāk yeku ke tak ye lēk ɣo lön ye yok kōc rac, ke yok aacii gup bi ya riöc tē röök yok tēnē Nhialic. ²² Ku abi ɣo gām kuat kāk cuk thiëc, rin ë kē cī lueel yen ayeku looi. Ku yok aa pīr dhēlden miēt puöu yic. ²³ Kē cī Nhialic lēk ɣo ë lön buk la gam tēnē Wēnde Jethu Kritho, ku yok aa dhil röt nhiaar kamkua, cīt tēwäär cī yen ye lēk ɣo thīn.

²⁴ Kuat raan loi kē wīc Nhialic aci rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rēer kek ye. Ku tē ye yok ye ɲic thīn lön cī Nhialic rot māt ɣo, ee Wēiken cī gam ɣo.

4

Wēi yic ku wēi lueth

¹ Wek kockiën nhiaar duökkë wēt raan ye lueel lön le yen ke wēi ë guç gam, kanke wētde tak yic apath bāk ɲic lön tō Wēi Nhialic yeguöp alanden, rin cī alueth käng tīŋ thiëi pinynhom ebën. ² Tē lēu bi yīn raan rēer kek Wēi Nhialic ɲic thīn akīn. Ee raan ye lueel lön Jethu Kritho aci bën pinynhom ke cīt raan, Wēi Nhialic arēer kek ye.

³ Kuat raan kuec kakkä acii rēer kek Wēi Nhialic, ee riël jöŋ ater Raan ci löc ku döc yen arēer kek ye. Yen wäär cāk piŋ lön bi yen bën, aci bën, arēer pinynhom emën.

⁴ Ku wek miethkië, wek aa kōc Nhialic, ku wek aacii jai piöc ë kōckä. Wek aacii jai piöc käreç rin rēer Wēi Nhialic kek we, ku yen aril tēnē jöŋrac yen mac kōc kuc Nhialic pinynhom. ⁵ Aluethkä aa kuc Nhialic. Kāk yekë ke lueel aa kāk ye kōc kuc Nhialic ke lueel. Ku kōc kuc Nhialic aa wētden gam.

⁶ Ke ɣook kōc cī gam yok aa kōc Nhialic. Ku kuat raan ɲic Nhialic ë piöcda gam, ku kōc kuc Nhialic aacie piöcda ye gam. Ku ë yen tē ye yok kōc rēer Wēi Nhialic kegup ɲic thīn, ku kōc rēer jöŋrac kōc ruëny kegup.

Nhialic ee Nhiër

⁷ Ke week kockiën nhiaar, yeku röt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen ʒo cöl anhiar kəc kők. Kuat raan kəc kők nhiaar, aye nyuəəth wět ë yen manh Nhialic ë yic ku anjic Nhialic. ⁸ Ku raan cii kəc kők ye nhiaar akuc Nhialic, rin Nhialic ë nhiër. ⁹ Ku Nhialic aci nhiërde nyuəəth ʒo rin aci Wënden tők cöl abö pinynhom ë tən, rin buk pïr alanden ë rienke. ¹⁰ Nhiër ë yic acie wět bi yok Nhialic nhiaar, ee lön nhiër Nhialic ʒo, ku kënë yen aci yen Wënde tuəc ë pinynhom bi bën thou rin bi adumuəəmkua päl piny. ¹¹ Ke wek kackië, na ye Nhialic kë nhiaar ʒo apëi kälä, ke cie yic buk röt aa nhiaar kamkua?

¹² Acin raan ci Nhialic kanj tñ, ku na nhiarku röt kamkua ke Nhialic abi ya mat kek ʒo, ku nhiërde abi rot a luəi ʒo təcit təcit ye. ¹³ Yok aaci Nhialic yiək Wëike, ku buk aa njic këya lön ci yok aa tők kek ye, ku yeen ë tők kek ʒo.

¹⁴ Ku acuk tñ, ku yen ayeku lək kəc aya, lön ci Nhialic Wäda Wënde tuəc pinynhom bi raan ebën bën luək. ¹⁵ Na ye raan lueel lön ye Jethu Wën Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶ Ku nhiërde tənë ʒo acuk njic ku gamku.

Nhialic ee nhiër. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kəc kők, ka ci mat kek Nhialic, ku mät Nhialic kek ye. ¹⁷ Nhiërda ë la cök təc cii yok gup ye riəc aköl lundit, rin yok aa pïr pinynhom təcit təcit wäär pïr Jethu thñ.

¹⁸ Kuat raan təc nhiër yepuəu acin kë ye yen riəc. Rin nhiër ë yic, ee riəc cuəp wei. Kəc aa riəc təc ye kek ye tak lön bi ke tēm awuəc, ku raan ë riəc acii nhiërde la cök.

¹⁹ Kënë ʒo yiək riel buk Nhialic nhiaar ku kəc kők, ee rin ci yen ʒo kanj nhiaar. ²⁰ Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man mənkhën ci gam, ke raan kënë ë lueth yen aye lueel. Rin acii lëu bi raan Nhialic nhiaar, Nhialic këc kanj tñ, ku cii raan nhiaar, raan ye tñ akölaköl. ²¹ Ke ʒook, yok aa dhil kəc nhiaar aya, rin yen kë ci Nhialic lək ʒo buk aa looi. Aci lueel kuat raan nhiaar Nhialic adhil kəc nhiaar aya.

5

Gam tənë Manh ë Nhialic

¹ Kuat raan ye gam lön Jethu yen ë Raan ci ləc ku dəc, ke raan kënë ë manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wäda, ke ʒook aa dhil miəthke nhiaar aya.

² Ayeku njic alanden lön nhiër yok mith ë Nhialic, təc nhiër yok Nhialic ku yeku looi kuat kë ye lək ʒo buk looi.

³ ʒen ë jam kälä, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke yok aa dhil kək ci lək ʒo looi. Käkka aacii yiic ril buk ke looi. ⁴ Rin kuat manh Nhialic ala riel bi kuéc dhöl kəc kuc Nhialic, ku alëuku buk looi rin ci yok la gam tənë Jethu. ⁵ Acin raan dët la riel bi kuéc dhöl kəc kuc Nhialic, aa kəc la gam tənë Jethu kapəc lön ye yen Wën Nhialic.

⁶ Ee yeen Jethu Kritho, yen aci bën pinynhom, ku yeen aci Joon raan kəc muəc nhim bën muəc nom ë pü. Acie miəc nom yen ci rot looi ë rot, yeen aci bën nək rienkua. Ku aye Wëi Nhialic nyuəəth ʒook lön ye wëlkä yith. Rin Wëi Nhialic yen ë kəc nyuəəth kën yic akölaköl. ⁷ Ala kanj kadiäk ye nyuəəth ʒo ye Jethu ʒa.

⁸ Käkka kadiäk, Wëi Nhialic, miəc ë nom, ku näakde, keek kadiäk ebën ë tők yen ayekë nyuəəth.

⁹ Na ye kəc jam kək cik tñ ku gamku wět lueelkë, yenö cii yok kək ci Nhialic nyuəəth ʒookkë ye gam? Aa dhil ë gam, rin kək ye Nhialic ke lueel aa dīt apëi tənë kək ye raan ke lueel, ku wět jiēm yen kënë, ee Wënde yen aye yen jam tənë ʒo. ¹⁰ Këya, na ye raan ci gam, ka dhil njic ë cök lön ye Jethu Wën Nhialic, ku adhil njic alanden lön kək ci Nhialic nyuəəthkë aa yith. Ku raan cie kë ci Nhialic lueel ye gam, ka ye lueel lön ye Nhialic alueeth. Rin akəc wět ci Nhialic lueel rin Wënde gam. ¹¹ Kënë ye cöl anjicku lön kë ci Nhialic lək ʒo ë yic, ee rin ci yen ʒo yiək pïr akölrüec. Ku pïr kënë ayeku yok tənë Wënde. ¹² Ee këya, kuat raan ci mat kek Wënde ka bi pïr akölrüec yok. Ku raan ci jai Wën Nhialic, ka cii pïr akölrüec ebën bi kanj yok.

Thök ë wël

¹³ Wek aa gät, wek kəc ci riel Jethu gam, ke ye Wën Nhialic ku bäk njic lön le wek pïr

akölriëc ëbën. ¹⁴ Ku ë këya, acin kë lëu bī ɣo riäac gup tē ye ɣok Nhialic door, rin kuat kë buk aa thiëc ye, kën ye miëet pušu abuk ya yök.

¹⁵ Ke week təcīt tē ɲicku ye, akēc kan kuc kë wicku. Yeku thiëc kë wicku, ku ɲicku lön bī yen ye gām ɣo. ¹⁶ Ke yeen, na tɪɲ raan mənkhën cī gam ke looi awuśc, awuśc ë dhie cie raan ë tək bei tēnē Nhialic akölriëc ëbën, ka dhil rööc tēnē Nhialic bī raan kony. Ku Nhialic abī pīr ë raan cəl ala cök. Ala adumušm raan tək bei tēnē Nhialic akölriëc. Ku ɣen acī jam bāk aa rööc rin adumušmke. ¹⁷ Käreɛ ye looi ëbën, adumušm, ku ala adumušm kək cie kəc ye tək wei tēnē Nhialic akölriëc ëbën.

¹⁸ Aɲicku lön raan cī ya manh Nhialic acie awuśc ë looi akölaköl, aye Jethu Wën ë Nhialic tiit guöp, acī jəɲrac ye muör acin.

¹⁹ Aɲicku lön ye ɣok mīth ë Nhialic, ku lön yen jəɲrac yen mac kəc kuc Nhialic.

²⁰ Aɲicku aya lön Wën Nhialic acī bën pinynhom ë tēn. Ku ë yen acī ɣo cəl aɲic Nhialic ë yic, yen acī ɣo cəl amat ɣoyiic kek Nhialic, ee rin cī ɣok mat kek Wënde Jethu Krītho. Acin Nhialic dēt ee Nhialic tōɲ. Ee yeen ë rot yen ë pīr akölriëc ëbën bëi. ²¹ Ke week miëthkië tiëerkë nhīm bāk piöc rac cī gam.

Athör ë rou cï Joon gõt Wët nhom

Athör ë rou ëcï Joon gõt tēnē akut kōc cï gam tēdēt. Wäär gēt yen athöör, Joon ë rot cōl raandit, ku cōl akut kōc cï gam aye tik ke miēthke. Athör ciek kēnē ë jam nhiēr kam kōc cï gam, ku bï kōc yōōk bïk rōt tiit tēnē kōc aa lueth ku piōōcden.

Kāk tō thīn

Muōth tuenj 1-3

Yic ku nhiēr 4-6

Lēk rin piōōc ë lueth 7-11

Muōth ciēēn 12-13

¹ Ee yen raandit akut kōc cï gam, yen agēt athör kēnē tēnē akut kōc cï gam cï Nhialic lōc bï rēer keyiic ke cīt miēthke. Wek aa nhiaar piāndiē ëbēn, ku acie yen rot yen nhiaar we, aa kōc ëbēn njic yic cï Nhialic nyuōth ke, kek aa nhiaar we piānden yic aya.

² Wek anhiaar ke rin yook ëbēn, yok aa njic yic cï Nhialic nyuōth. Ku yic kucku abuk aa njic akōlakōl.

³ Bï Nhialic kek Wēnde Jethu Krītho yo dōc ku pēlkē kāraackua piny, ku bïk yo cōl arēer ë duk dōrden yic, tē rēer yok dhēl yic cīk nyuōth yo, ke yo nhiaar rōt kamkua.

Yic ku nhiēr

⁴ Yen a ya cï puōu miēt apēidit wäär pin yen ye, lōn kōc kōk weyiic aake lui tēcīt tē cï Nhialic ye nyuōth yo, yen ë kē cï lēk yo buk ya looi. ⁵ Kēya, wek kōc cï gam alēk we lōn yok aa dhil rōt nhiaar ë kamkua. Ku kēnē acie lōn yam, ee lōn thēer njicku tēwäär buōth yok Jethu. ⁶ Na nhiarku rōt ayic, ke yok aa dhil kē cï Nhialic lēk yo buk looi, looi, rin wäär tuenj gēm yok wēt Jethu, kēn cï lēk yo buk aa looi ë lōn buk rōt aa nhiaar kamkua.

Lēk rin piōōc ë lueth

⁷ Yen aluel kēnē rin kōc kōk ë kōc wēn nyīn aatō thīn, aa kōc piōōc lueth ë path. Ayekē lueel lōn Jethu Krītho akēc bēn pinynhom kecīt raan. Raan ye lueel kēlā, ee kōc wēn wei, ku athōn kek raan ater ë Jethu.

⁸ Tiēerkē nhīim bï kōckā we cīi wēn, bï kākun puōth cāk looi tēnē Nhialic cīi mār

ë path. Tiētkē wenhūim apēi bï Nhialic we gām ariōpdun ëbēn.

⁹ Alēk we, na ye raan juēk kēde thīn kāwäär cï Jethu piōōc yiic, ka cīi kōn mat kek Nhialic. Ku na cīi raan wēt cï Jethu piōōc juak ë wēlke ë rot, ka bï mat kek Jethu ku Nhialic Wun. ¹⁰ Ku na bō raan tēnē we ku ye ke piōōc kāk cīi thōn kek kāk cï Jethu piōōc, ke duōkkē cōl abō pandun bï bēn rēer kek we. Ayī muōth aya duōkkē muōth. ¹¹ Kēnē alēk we, na ye raan muōth raan kēnē bï ciēt raan cï gam, ka cï rot māt ye. Ku aloi kēerēc ye looi aya.

Muōth ciēēn

¹² Kājuēc apēi aake ba lēk we, ku acā wīc ba ke gōt athör yic ēmēn. Kē wiēc ba looi, ku anjāath aya, ee lōn bï yen la keny tēnē we, buk la rām ku jīēmku rōt ë kamkua, ku yok aabī puōth jal la yum yodhie.

¹³ Akut kōc cï gam ë tēnē ë we muōth.

Athör ë diäk cī Joon gõt

Wët nhom

Athör ë diäk ë gët Joon tēnē raan tō akut kōc cī gam nhom cōl Gaiōth. Acī Gaiōth leec thīn wët ë yen kōc cī gam kony, ku yōök ke bīk rōt tiit ë mony cōl Diōtrepeth.

Kāk tō thīn

Muōth tuen 1-4

Joon acī Gaiōth leec 5-8

Joon acī Diōtrepeth nyieeny 9-10

Joon acī Demetriōth leec 11-12

Muōth ciēen 13-14

¹ Ee yen raandit akut kōc cī gam, yen acī yī gāt athör kēnē yīn Gaiōth raan nhiaar piāndiē ēbēn. ² Māthdiē, anāāth yapuōu lōn puōl yīn guōp, ku lōn le yīn tuen kek luōidu apath, cimēn pīr wēiku ē Nhialic nhom. ³ Yen acī puōu bēn miēt apēi wāār bīi kōc kōk cī gam tēnē yī, ku lēkkē ya lōn yīn apīr dhēl ē Nhialic yic akōlakōl. ⁴ Na piēn lōn mīthkiēn cī gam cimēndu aa pīr tēcīt tē cī Nhialic ye nyuōth yō thīn, ke ya cōl amit puōu apēidit.

Gaiōth acī leec

⁵ Māthdiē yīn acī kājuēc looi kāk cī kōc cī gam kony, kōc cī gam ē cath ke piōōc wēt Jethu, agut kōc ciē kōc pandun. Kēnē, acī nyuōth ya lōn yīn ē raan path cī wēt Jethu gam. ⁶ Acī kōc ca konykā lēk yō, yok kōc cī gam tēn yen tē nhiēer yīn ke thīn. Ku ēmēn alēk yī ba nōt yī la tuen ke yī kony ē kōckā, tē jiēl kek tēnē yī. Kēnē adhiēlkē looi dhēl nhiēer Nhialic. ⁷ Rin kōckā aa cath ē baai yic, rin aa kōc lui rin Jethu. Acīn kē yekē thiēc, nadē ke lōmkē tēnē kōc ciē kōc cī gam bī kek rōt kony. ⁸ Kēya, yok kōc cī gam, yok aa dhil kōckā gām kuat kāk wīckē ke, rin buk aa kac tōk lui yok ke yiny Nhialic yen yekē lēk kōc.

Diōtrepeth ku Demetriōth

⁹ Wek aaca kan gāt athōōr thēer, wek kōc cī gam ē tēēn. Ku Diōtrepeth acī bēn jai ē wētdiē, rin awīc bī ya yen wat akut nhom. ¹⁰ Tē le yen yet pandun, acīn kē ba moony tēnē kōc, ee kāk ye Diōtrepeth looi yīc ēbēn, aa kāk lueth kek aye luēl yaguōp. Ku yeen

aya aloi dēt wār kēnē, akuēc bī kōckuan cī gam lor, kōc ē cath ke piōōc wēt Jethu, ku ē jai aya bī kōc puōl bīk wāmāthakēn cī gamkā aa lor, ku ē kōc ē kōc lor cuōp wei akut yic. ¹¹ Yīn māthdiē duk kōckā rēec luōiden ye kiēt, dhiēl ē kiēt kēpath ye kōc path looi. Na loi raan kāpath, ke kēpuōth cī looi aye nyuōth lōn raan kēnē ē manh Nhialic, ku raan ē luui kārēc, kārēc ye looi aaye nyuōth lōn raan kēnē akuc Nhialic.

¹² Kuat raan ēbēn kōc cī gam yīc, aye lueel lōn raan cōl Demetriōth ē raan path. Ee kē cī Nhialic lēk yō buk aa looi yen aye looi. Yen alēk yī lōn yeen ē raan path, ku anjic aya, kuat kē ya lueel rin raan ēbēn, ee ya yic.

Muōth ciēen

¹³ Kājuēc apēi aake nhiaar ba ke lēk yī, ku acā wīc ba kek gāt athör yic. ¹⁴ Kē wiēc ku anāāth, ee lōn bī yen la keny tēnē we ēmēn, ku ē tēēn yok abī la yōk ku jiēmku rōt kamkua yodhie. Nhialic abī we cōl arēer ke dōōrde. ¹⁵ Wāmāthakun cī gam rēer ē tēn aa yī muōth. Miāthkē kōc cī gam rēer ke we ē rienkiē ēbēn.

Athör Jut Wët nhom

Athör Jut aci göt bi kəc lək bik nhüm tir kəc piöc è lueth, kəc ye lueel lön ye kek kəc ci gam. Kë tš athör ciek kënë yic, yen athön kek athör rou è Piter, raan è kəc bi ye kueen dæet puöth, bik nuot ke la tuen kek gam wäär ci Nhialic gäm kacken ci wëtde gam.

Käk tš thün

Muöth 1-2

Awuöc bi kəc piöc è lueth yök 3-16

Riel è puöu gam yic 17-23

Röök 24-25

¹ Ee yen Jut, yen alony Jethu Kritho. Ku ya mēnhē Jemith.

Yen agēt kəc ci Nhialic ke cōol, kəc pīr è nhiēr Nhialic Wāda. Ku tit Jethu Kritho ke.

² Calkē dōör ku nhiēr ku pēl piny è wēl arēēr kek we athēr.

Kəc piöc è lueth

³ Wek kackiēn nhiaar, aca them apēi ba we gāt tē ci Jethu Kritho yo kuony thün yodhie. Ku kē ca tak è kē bi yen we gāt nyin yic emēn. Ku ba we dæet puöth, bāk la tuen kek gam wäär ci Nhialic gäm kacke bi rēer ke ke. ⁴ Rin ci kəc rēc kuc Nhialic röt kuēl yoyiic ke kucku ke. Ku rēc kē wēt puöth è Nhialic bi kek dhölken rēc thiaan kōth thün. Ku jēikē Jethu Kritho ku ye Bānyda. Ku athör thēr wēl Nhialic acā awuöc bik yök thün nyuöth wāthēr.

⁵ Na cōk alōn njic wek kakkā ebēn, ka wiēc ba bēn tāk we, yen tēyon ci Nhialic kəc Itharel luāk thün tēnē kəc pan Ijip. Ku tē ci yen kəc kōk kamken ke ci jai è wētde bēn rac thün. ⁶ Ku takkē aya, lōn atuuc nhial wäär ci luōiden bar nyin ku kueeckē bik rēer tēden ci tēk ke, aa rēer ke ke dēr akōlakōl è muöth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thün yet akōl lundit bi ke jal tēm awuöc thiek.

⁷ Ku muökkē wenhüm aya yen kēwäär ci rot looi tēnē Thodom ku Gomora, ku bēi thiōk ke ke. Wäär ci kəc ke rēer è gēethkā yiic luui cīmēn atuuc nhialkā, kəc wäär ci kepuöth yiēk bal. Ku kuat kārēc kōk ye kek

röt lööm. Ku emēn aaci tēm awuöc ci ke cuat many akōlriēc ebēn yic. Ku bi nyuöth raan ebēn yen awuöc ye gām kəc ci luui kārēc.

⁸ Ku kəc rēc ci röt kuēl yoyiic kā, aa la kākken ke nyuöth ke kēya bik awuöc aa looi kegup è röt. Aaci riel Nhialic dhöl yic ku lueelkē kārēc atuuc nhial gup. ⁹ Na cōk aa tunydit atuuc nhial nhüm cōl Maikel ka kēc looi. Wäär göth yen kek jōnrac, yōn teer kek ye, yēja bi guöp Mothith nyaai, yen Maikel nhom akēc jōnrac bēn lat, aci bēn lueel elā, “Nhialic abi yī tēm awuöc!” ¹⁰ Ku kōckā aa kəc māt ku lēētkē kəc kē kēc deet yic, ku kāk njickē ke cik ye tak yiic, cīmēn lāai è path, luōi è kakkā abi Nhialic ke nōk. ¹¹ Abi rēēc apēi tēnē ke! Ee dhēl Kain yen acik buöth yic. Ee rin wēu è path yen aye kek awuöc wäär ci Balaam looi, looi aya. Aaci kēēc wei tēnē Nhialic cīmēn Kora, ku aabi Nhialic nōk cīmēn wäär nēk yen Kora. ¹² Ku keek aa yār guöp bēi tēnē we, tē looi kek kārēc kē ke ci gup riōc, tē mīth wek ke ke akuötdun yic. Ayekē nhiaar kē la guāpden yic kepēc. Aa cit luāat ye yom kuaath ku cī tueny. Aa cit tiim cie luōk tē cōk yen a rut, tiim ci mēiken nyuān bei. Kōckā aa thou arak rou è luōi adumuööm, ku kākken rēc yekē ke looi cōk alōn ye kek kəc ci gam. ¹³ Aa röt jat nhial cīmēn apuöök è wārdit yic, bik tēden rēc kek thün nyuöth. Aacit kuēl ci yiēc dhēlden yekē buöth yic, è rin ci Nhialic tēcol bi yen ke cuat thün looi tēnē ke akōlriēc ebēn.

¹⁴ Enok, raan kāk Nhialic tīn, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ēci ye lueel thēr è rienken elā, “Nhialic abi bēn kek atuucken juēc apēi cī kuen, ¹⁵ bik luk bēn looi tēnē kəc. Ku kəc la gup adumuööm ci kuc ye, aabi tēm awuöc rin kārēc juēc cik looi. Ku kārēc cik luēl yeguöp!”

¹⁶ Kōckā aa Nhialic gōk akōlakōl ke nyieny kəc kōk. Ee luōi è dhölken rēc kek ayekē ke buöth yiic. Aa jam è nhiam rienken è röt. Ku yekē kəc kōk math nyin bik ke buöth cōk.

Tir è nhom ku lək

¹⁷ Ku yeen muökkē wenhüm wek kackiēn nhiaar, yen kēwäär ci atuuc Bānyda Jethu Kritho lək we. ¹⁸ Acik lək we elā, “Tē le akōl

1:1 Mt 13:55; Mk 6:3 1:5 B.bei 12:51; Kn 14:29-30 34:6; Dhāk 3:2 1:11 Cäk 4:3-8; Kn 22:1-35; 16:1-35

1:7 Cäk 19:1-24

1:14 Cäk 5:18; 21:24

1:8 Dan 10:13, 21; 12:1; Ny 12:7; L.rou

1:18 2Pit 3:3

lundit thiök, ke kəc kək rəc, kəc ke looi kək wic piäthken kepəc aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui.” ¹⁹ Kockä kek aa kəc təc yiic, kəc ye buöth yic dhöl kəc ë path, keek aa cın gup Wëi Nhialic. ²⁰ Ku week kockiën nhiaar lak tuen gamdun yic apath cimen ye Wëi Nhialic we kony bək aa rök. ²¹ Ku muökkë röt ë nhiër Nhialic yic, ke we tit Bányda Jethu Kritho, bi we ben nyuöth tē nhiēr yen we thın ku gām we pır akölriēc ebën.

²² Yakë kəc ɲot ke diu nyuöth piathdun.

²³ Kuonykë kəc kək bık cii la məc. Ku nyuöthkë piathdun tēnë kəc kək, ke we tit röt ë ke bık we cii riöp acol kāracken yiic, ku bək cii la dhölken yiic, dhöl adumuöm.

Rök

²⁴ Tēnë Nhialic, raan lēu ye bi we muk bək cii lööny wei. Ku bii we, ku cöl we akäac yenhom diəkde yic ke we mit puöth, ke cın kərəc rēr ke we, ²⁵ tēnë Nhialic, yen Nhialic tön tö thın, yen ɣo kony, rin Jethu Kritho Bányda, bi ya leec, ee diətde, ee riel, ku bāanyde, akölē, ku thēr, ku akölriēc ebën! Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon

Wēt nhom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gāt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Kritho ke ye Bēny. Wētdīt wīc raan gāt athōōr, ee wēt būi kōc bī ye kueen riēl puōth bīk la nōth, bīk rēēr ke nōth akōōl kārēc ke gum.

Abāndīt athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōōth, ku kāk cī tīj cī ke kiēt wēl yiic, kāk ye kōc thēer wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bīk rēēr ke cī moonny tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guiir ke cīt dhōl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhōl juāac cī thōj, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alōn cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke dēet yiic thīn athōōr yic. Ke wēt ciēl yic ala gēi, dhēl Kritho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc atērde tiaam alanden akōl ciēēn agut Bēny jakrēc. Akōl le tiām kēnē thāap, ke kōc cī gam aabī dōac. Ku riōp ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nhom 1:1-8

Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc

kadhorou 1:9-3:22

Athōōr kek adōk kadhorou 4:1-8:1

Kej kadhorou 8:2-11:19

Jōjrac ku lāāi karou 12:1-13:18

Anyuth kōk juēc 14:1-15:8

Riāak puōu ē Nhialic 16:1-21

Riāj Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic
tiaam 17:1-20:10

Lundīt 20:11-15

Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1-
22:5

Thōk ē Wēl 22:6-21

Wēl tuenj

¹ A athör kēnē yic Joon acī kāj gāt piny, kāk cī Jethu Kritho nyuōōth. Acī Nhialic looi bī kākā tīj, rin bī kacke cōl anjic kāk bī rōt looi nīn thiōkkā yiic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluōnyde bī lēk athōn kēnē. ² Joon acī kāk cī tīj ēbēn lueel. Yeen

acā athōn bō tēnē Nhialic gāt piny, ku kāk cī Jethu Kritho nyuōth ye.

³ Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piñ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kākā cōl aloi rōt acī thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhorou

⁴ Ee yen Joon, yen agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi Athia yiic.

Yen arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōōr yōk tēnē Nhialic. Yen tō thīn ēmēn, ku arēēr thīn tēthēryōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōōr yōk tēnē wēi kadhorou ē thōny Nhialic nhom, ⁵ ku tēnē Jethu Kritho, raan yen nyooth yic rin Nhialic. Yen ē ye raan tuenj cī rot jōt ē thou yic, ee yen amac bānyjaknhīim ēbēn pinynhom aya.

Yeen anhiar yō, ku ajuerden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen yō wēēr bei ad-umuōōmkua yiic, ⁶ ku looi yō buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riēl aa kākke akōlriēēc ēbēn. Yenakan.

⁷ Tiēnkē, yen abō pial yiic. Abī raan ēbēn tīj, agut kōc wäär nāk ye. Kōc pinynhom ēbēn aabī dhiau ē riēnke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.

⁸ Aye Bēny Nhialic lueel ēlā, “Ee yen jōk ē cōk ku yen thōk ē kāj.” Nhialic Madhōl tō thīn ēmēn, ku arēēr tēthēryōn, ku yen bī bēn.

Tīj Raan cī lōc ku dōc

⁹ Ee yen Joon mēnhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athör kēnē, ke ya ye raan cī wēt Jethu gam cīmēndun. Ku rin ē kēnē yōk aa tōk, ku yen agum aya cīmēndun. Ku yen abī rēēr ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku yen alir puōu cīmēndun. Yen a ya mac golgol Patmoth nhom, golgol rēēr Adēkdīēet yic, rin cī yen wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōōth. ¹⁰ Wēi Nhialic aake cī bēn yaguōp akōl Nhialic. Guō rōldīt la wic cīt kāj piñ ke jam yakōu ciēēn. ¹¹ Ku lueel, “Gāt kē ye tīj athōōr yic ēbēn, ku tuōc athōōr tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi kadhorou yiic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thiatira Thardīth, Piladelpia ku Lodikia.”

¹² Guo rot wel ba raan jam tiŋ, nawēn wel ɣanhom, ke ɣa tiŋ kāk ye many adōk took kenhīim cī looi mīlāŋ tōc kadhorou, ke kääc. ¹³ Ku kēcīt manh raan ke kääc keciēl yiic, ku a cien alanh diit ye paat kōc kōōth ē piny kuaar ɣet yecōk, kek karkar diit cī looi mīlāŋ tōc yepεem. ¹⁴ Nhīmken ē nhom aake ɣer ka cīt gai tueny den, ku adēp nyin cīmēn mac. ¹⁵ Ku cōk ala diardiar cīt ban cī coth kōu, ku akōk yic apei cīt lōōr puoc kōoc. ¹⁶ Yen wēn amuk kuēl kadhorou ciinden cuēc, ku amuk pal diit moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl ciēl yic.

¹⁷ Wēn tiŋ ɣen ye, ke ɣa wiēēk piny yecōk ciēt ɣa cī thou. Go ɣa thany nhom ciinden cuēc ku lueel, “Duk riōc. Ee ɣen jōk ē cōk ku ɣen thōk ē kāŋ. ¹⁸ ɣen ē pīr, ɣen a ɣa cī thou ku ēmēn ɣen acī bēn pīr akōlriēēc ēbēn. ɣen amuk wēnh riēt yōōt ē thou ku yōōt pīr aya.

¹⁹ “Yin adhīl kākā gōt ēbēn, kāk ye tiŋ ēmēn ku kāk bī rōt looi akōldā. ²⁰ Ku kuēl kadhorou, ca tiŋ kōŋdiēn cuēc, wētden yic, atuuc nhial kadhorou, tēnē akuut kōc cī gam kadhorou. Ku kāk kääc kāk ye many adōk took kenhīim akuut kōc cī gam kadhorou.”

2

Athōn tēnē kōc cī gam Epethuth

¹ “Yin awiēc ba athōōr gāt akut kōc cī gam gen Epethuth, raan muk kuēl kadhorou ciinden cuēc ku ciēth kam kāŋ kadhorou ye many adōk took kenhīim, aye lueel tēnē we ēlā.

² Anīec yen tē cī wek pīir thīn ē piērdun yic. Anīec yen tērīl cī wek luui thīn ke we kōc cī gam, ku tē cī wek kārīl yiic gōōk thīn. Anīec lōn cīi wek ye bī lēu bāk kōc ē luui kārēc puōl bīk ke ya looi welōm. Wek aaci kōc ye lueel lōn ye kek atuuc Jethu them, ku acāk bēn yōk lōn ye kek alueth ē path. ³ Anīec lōn guum wek riēnkiē we līr puōth, ku wek kēc puōth bath. ⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek acīi ɣen nhīar ēmēn cīmēn thēer wāār puoc wek gam. ⁵ Kēya, muōkkē wenhīim yen tē cāk dōōt luoi kārēc yiic! Pālke luoi kārēc, ku piēērke

cīt tēthēer wāār puoc wek wēt ca lēk we gam. Na lak tuen ke we lui kārēc, ke ɣen abī la tēnē we, ku la we tēm awuōc bī ɣen kēdun ye wek many adōk took yenhom nyaai tēden kēēc yen thīn. ⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kōc Nikolauth looi cīmēn mēen ɣen ke aya.

⁷ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. ɣen abī kōc cī jōŋrac tiaam gām yic bīk mīth tim ē pīr cam, tim rēēr gōr ē Nhialic yic!

Athōn tēnē kōc cī gam Thimirna

⁸ “Yin awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thimirna ēlā, kēnē ē wēt raan kāŋ cōl ajōk rōt ku cōl ke aa thōk, raan cī thou ku bēn pīr aya, aye lueel,

⁹ ɣen anīc kārīl rēēr wek thīn, anīec lōn wek aa nōŋ ku wek ajīēk wepuōth. ɣen anīc kārēc ye luēl wegup kōc ye lueel ka kōc cī Nhialic lōc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kōc akut jōŋrac. ¹⁰ Duōkkē riōc gum bī wek gum ēmēn. Piēŋkē! Jōŋrac acī thiōk kek tē bī yen kōc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēēr ater yic nīn kathiāār ku duōkkē puōth go bath wētdiē yic cōk alōn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēēc ēbēn ke ye yen ariōp.

¹¹ “Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Ku raan bī jōŋrac tiaam, acīn kērēec bī ye yōk alanaɣon ē thon yic rou.

Athōn tēnē kōc cī gam Pergamum

¹² “Yin awiēc bā athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³ ɣen anīc tē rēēr wek thīn gen mēc jōŋrac. Wek aa kōc wētdiē ē cōk, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ɣa. Wek akēc gamdun waar yic, agut wāār cōk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yiic lōn ee yen raandiē nōk gēndun ē tēēn, gen mēc jōŋrac. ¹⁴ Ku ala kāthīi maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōōc Balaam buōth yic, Balaam wāār nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel cōl aloi adumuōōm thīn. Ku lēu bīk riŋ cuet, riŋ lān cī nāk jak, ku loikē

käk bal. ¹⁵ Ku kēlä aya, kəc kək weyiic aa piöoc kəc Nikolauth buoöth yic. ¹⁶ Pälkē luoi käreç! Na cäk päl ke yen abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yen kəcä tēm awuöc. ¹⁷ Na lakkē yīth, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam. Yen abī raan cī jəñrac tiaam gām abāñ ayum nhial cī Nhialic tööu, ku gām alēl yer, alēl cī rin yam cīn raan njic ke gōt yeköu, na cie raan cī gām ye.

Athön tēnē kəc cī gam Thiatira

¹⁸ “Yīn awiēc ba athöör gāt akut kəc cī gam gen Thiatira ēlä, käckä aa wēl bö tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cök diardiar cīt ban cī coth köu.

¹⁹ Yen anjic kək yakē ke looi. Anjic lön wek aanhiar röt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Anjic yen tē cī wek röt kuony thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, anjic lön wek aaloi kajuēc wār kək wäär tuen. ²⁰ Ku yen ala kēthiin maan tēnē we, wek aaci tik puöl tiñ cəl Jedhebel ye lueel ke raan kək Nhialic tiñ. Ku piöocde ē kackiē thēl luoi kək bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēt. ²¹ Aca lək bī yepuöu dhušk ciēen adumuöömke yiic, ku aci jai bī yepuöu dhušk ciēen. ²² Ku këya, aba cəl atuany ku kəc kək bal looi kek ye aabī gum apeī tē cī kek kepuöth dhuk ciēen, ku pälkē käreç yekē ke looi kek ye. ²³ Kəc cī piöocde gam aa ba nöç, ku aabī akuut kəc cī gam ēbēn jal njic lön yen ē raan ē kē tö raan puöu ēbēn njic, ku njic kuat kē wic. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuöc cīt kē cī looi.

²⁴ “Ku emēn aba lək kəc abək kamkun gen Thiatira, kəc kēc piöoc rēç ē tiñ buoöth yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke cəl, ‘Aye kē cī thiaan apeī cī jəñrac moony.’ Aya lək we lön wek acā bī mäd dēt ril yic. ²⁵ Wek aadhil la tuen ke we gam wētdiē, yet tē bī yen bēn. ²⁶ Yen abī kəc cī jəñrac tiaam, ku lek tuen ke loi wētdiē yet tē bī yen dhuk gām riel bīk pinynhom mac. ²⁷ Aabī pinynhom mac riel ke cīn anuān, ku abīk thuör piny ku thorkē ke cīmēn tōny cī looi ē tiöp.

²⁸ Rielden abī thōñ kek riel ca yök tēnē Wä. Aaba gām ciēer aya, ciēer bī ke nyuöth tiām cī kek tiam. ²⁹ Na lakkē yīth, ke we piñ kē cī Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

3

Athön tēnē kəc cī gam gen Thardith

¹ “Yīn awiēc ba athöör gāt tēnē akut kəc cī gam gen Thardith ēlä, raan mac wēi kadhorou thōny Nhialic nhom, ku amuk kuēl kadhorou, ee we tuöc wēt kēnē,

Yen anjic kuat kək cäk looi ēbēn, anjic lön ye wek ye tak lön pūr wek cək alön cī wek thou. ² Aca yök lön piērdun ke we ye kəc cī gam aci thōñ kek tē cī Nhialic ye guēer thīn. Kēya, pääckē nīn yic, ku dhuökkē riel yam ē pūr kəc cī gam yic ke we kēc guö thou ē gīm. ³ Muökkē yith wäär cī piöoc tēnē we nhūm, ku thēkkē ke. Pälkē luoi käreç ku dhuökkē wepuöth ciēen adumuöömke yiic. Pääckē ba rot cī kuēl wegup ciēt ya ye cuär ē bēn baai waköu. Ku aci bī njic ba bēn nēn. ⁴ Ku na cək a këya ke wek anjot we la kəc lik Thardith, kəc kēc luui käreç. Keek aabī cath kek ya ke cienj alēth yer, rin aala yic bīk looi këya. ⁵ Raan bī riel jəñrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth yer cienj. Ku rienke acā bī nyaai athör pūr yic. Tē le yen kööc Wä nhom kek atuucken nhial ye luöi, aba lueel yenhom lön njic yen ē raan kēnē. ⁶ Na lakkē yīth, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

Athön tēnē kəc cī gam gen Piladelpia

⁷ “Yīn awiēc ba athöör gāt tēnē akut kəc cī gam gen Piladelpia ēlä, raan la guöp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kəc Nhialic mac nyin bēnyñaknhom Debit. Ku tē njeny yen yöt thok ka cīn raan lēu ye bī thiöök. Ku tē thiöök yen yöt thok ka cīn raan lēu ye bī njany.

⁸ Yen anjic kək yakē ke looi, anjic lön le wek riel koor, ku wek aa njot we buöth piöocdiē yic ku thēkkē ya. Tiēnkē yöt aca njany thok wenhūm, ku acīn raan lēu ye bī bēn thiöök thok. ⁹ Tiēnkē, yen abī kəc

2:17 B.bei 16:14-15; 16:33-34; Jn 6:48-50; Ith 62:2; 65:15
Wk 62:12 2:27 Wk 2:8-9 3:3 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 16:15
10:32; Lk 12:8 3:7 Ith 22:22; Jop 12:14

2:20 1Bj 16:31; 2Bj 9:22, 30 2:23 Wk 7:9; Jer 17:10;
3:5 B.bei 32:32-33; Wk 69:28; Ny 20:12; Mt

kek kəc jəŋrac, alueth ye lueel lən ye kek kəc cī Nhialic ləc looi bik tō wecək, ku bik deet yic lən nħiēer ɣen we. ¹⁰Wek aci gum riel ē thok cīt tēwāār cī ɣen we lək thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le nīn thök, nīn bī ɣen kəc pīr ēbēn them pinynhom. ¹¹ɣen abō ēmēn, muškkē kē cāk yök apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yök rin cī wek tiam. ¹²Raan bī riel jəŋrac göök aba looi ke ye thel ril ɣōn ye Nhialic door thīn, Nhialic yen ya luōōi. Raan kēnē aciī bī kan jāl ē tēēn. Aba gāt kōu rin Nhialicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin gen ē Nhialicdiē bī bēn bei tēnē Nhialic nhial. Aba gāt kōu aya rinkiēn yam.

¹³“Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

Athōn tēnē kəc cī gam gen Lodikia

¹⁴“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kəc cī gam gen Lodikia ēlā, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhialic nyuōōth ē cök, ku ē yen aci kēriēēc ēbēn cī Nhialic jōk cök cak, aye lueel ēlā,

¹⁵ɣen aŋic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc ɣen jai, tēdē wek aa kēc ɣen lor piāthkun ēbēn, na we ye röt mat abak, diēt apath ɣapuōu. ¹⁶Ku rin kēc piāthkun röt mat abak, ɣen abī jai ē we. ¹⁷Yīn aye lueel, ‘ɣen ajak! Acīn kē nōŋ ɣa, aciīn kē bēn wic.’ Ku aciīn ɣic yen tē ye yīn laaŋ aŋāāŋ thīn. Yīn aŋāŋ ē cath ke cīn kē ceŋ, ku yīn ē cōr. ¹⁸Rin ē kēnē, yīn alək bī ya mīlāŋ tōc la wic yen ɣoc tēnē ɣa, bī yīn jīēek yök thīn. Yīn adhīl alēth ɣer ɣōc aya ba ke tāāu yīkōu, ku bī kēwāār yīn cath yīkōu path ke cīn alanh ciēŋ liu ba guōp cīī ben riōōc ē kəc, ku ɣoc kē ye kəc kenyīn tōc ba tāāu yīnyin rin bī yīn daai. ¹⁹Kəc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuōc, kēya rēērke apath ku pālke luoi kārēc bāk puōth miēt. ²⁰Pālke weyīth piny, ɣen ē ɣaröl tuŋ ɣōndun thok. Na le raan piŋ ɣaröl ku ŋēeny yöt thok ke ɣen ala thīn, ku laar ku määth kek ye. ²¹ɣen abī raan cī riel jəŋrac göök gām yic bī nyuc ē thōōc nhom ɣalōōm. Kēnē abī ciēt ēmēn cī ɣen

riel jəŋrac göök ku nyuōōc ē thōōc nhom Wā lōōm.

²²“Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.”

4

Thōny pan Nhialic

¹Tēwēn cī ɣen kākka ēbēn tīŋ, ke ɣa ben nyuōōth aya, ku tiēŋ yöt thok ke ŋaany pan Nhialic. Ku kē ca piŋ tuen ē raan jam tēnē ɣa rōldīt la wic cīt kan ke ye lueel, “Bāār nhial tēn ku yīn aba cāl atīŋ kāk bī röt looi ye kēnē cök.” ²Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhialic la ɣaguōp. Ku tiēŋ thōōc ē tēēn pan Nhialic ku raan ke cī nyuc yenhom. ³Raan cī nyuc ē thōōc adēp nyin bilbil cīt kuur ɣer dhēŋ, ku kēdiīt cīt mūt ke cī thōōc gōōl piny, ke dēp birbir. ⁴Ku aləŋthīn kēwēn cī thōōc gōōl piny yic, thök kōk kathiārou ku ŋuan aake kāac thīn, ku kōcdīt kathiārou ku ŋuan aake cī nyuc kenhīim. Ku keek aake ciēŋ alēth ɣer ku ajōm ē bāny kenhīim. ⁵Thōōc abier ku mēer nhial ciēt ye deŋ. Thōōc nhom tuen mēc adök kadhorou aake dēp thīn, kākka aake ye Wēi Nhialic kadhorou. ⁶Aya, thōōc nhom tuen, ala ke diīt cīt baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thōōc kōu tēn ku tēn, lāai kanuan la nyīn juēc kenhīim ku kekōōth aya aake tō thīn. ⁷Lān tuen aciīt kōōr, ku lān ye kek rou aciīt muōr ē weŋ, ku lān ye kek diāk aciīt nhom raan, ku lān ye kek ŋuan aciīt liēnh tōŋ pār nhial. ⁸Keek ēbēn ŋek ē la wuōk kadātem la nyīn juēc keyiic ku kekōth ayeer. Aa waak ket akōl ku wēer ēlā, “Alēc, alēc, alēc tēnē Bēny Nhialic Madhāl tō thīn ēmēn ku arēer tēthēryōn, ku yen bī bēn.”

⁹Lāai kanuan aa diēt ket tēnē raan cī nyuc thōōc nhom, pīr akōlriēēc ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lən ril yen ku le diikdiīt. Tē looi kek ye kēya, ¹⁰kōcdīt kathiārou ku ŋuan aa kenhīal guōt piny raan cī nyuc ē thōōc nhom cök, ku dorkē raan pīr akōlriēēc ēbēn. Ku cuētkē ajōmken piny ē thōōc nhom, ku luelkē,

¹¹“Yīn ala yic, buk yīn a door Bānyda Nhialic, ku gēmku yīn alēc rin le yīn riel ku diik.

Rin yīn acī kēriēēc ēbēn cak,
ku riēnku yen acī yīn kēriēēc ēbēn cak ku
piirēkē.”

5

Athöör ku Manh Amääl

¹ Ku tiēn athöör ke muk raan cī nyuc
thöōc nhom ciinden cuēc. Athöör acī gōt
yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny
kadhorou. ² Ku tiēn atuny Nhialic ril apēi,
ke thiēc rōldīt, “Yēṇa la yic bī thaany kuem
athöör thok ku liep athöör yic?” ³ Ku acīn
raan pan Nhialic, nadē ke ye pinynhom
ku piiny tiōp yic la riel bī athöör pet yic
ku kuen. ⁴ Guō dhiau apēi rin cīn yen
raan cī yōk ke la cōk bī looi kēya. ⁵ Go
raan tōk kōcdīt lēk ṽa, “Pāl dhiēēu! Tīn
kōōr, raan kuat Juda wundīt Debit wäär
ē bēnyaknhom yen acī jōṇrac tiaam, kēya
yen alēu ye bī theny kadhorou kuem ku pet
athöör yic.”

⁶ Ku tiēn Manh Amääl ē thōn ke kääc
ē thōny bēnyaknhom ciēl yic. Yeen acī
lääi pīr kaṇuan ku kōcdīt gōōm piny. Ku
Manh Amääl aca tīn ke ciēt cī nōk. Ku
ala tuṇ kadhorou ku nyīn kadhorou kek
Wēi Nhialic kadhorou cī tuōōc pinynhom
ēbēn. ⁷ Go Manh Amääl la ku lööm athör
tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thöōc nhom.
⁸ Tēwēn cī yen ye lööm, ke lääi pīr kaṇuan
ku kōcdīt kathiārou ku ṇuan, gut kenhiāl
piny yenhom, ku kōcdīt aake muk thoom
ku aduuk cī looi mīlōōn tōc cī thiān adōṇ ṇīr,
yen tō nyin rōōk kōc ē Nhialic luōōi. ⁹ Ku
ketkē waak ē yam ēlä,
“Yīn ala yic ba athöör lööm ku kuem theny
yethok.

Rin cī kōc yī nōk ku riēmdu yen acī yīn kōc
pinynhom,
dhiēth ku wuōt ku thok ēbēn ṽōōc bīk aa kōc
ē Nhialic ēmēn.

¹⁰ Yīn acī keek cōl aaye kōc Nhialicda luōōi.
Ku aabī pinynhom mac.”

¹¹ Ku ben daai, ku piēn rōl atuuc nhial
juēc apēidīt cīi kuen ke kääc ke cī thöōc
gōōm piny, ku lääi pīr kaṇuan ku kōcdīt,
¹² aake kēt waak rōldīt apēi,
“Manh Amääl wäär cī nōk yen ala yic.

Adhil leec rin riēlden tō kek yeen,
ku jiēek ku ṇīny kān, ku diik, aa dhil
athēēkdīt apēi yōk thīn.”

¹³ Ku piēn kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhialic
ku pinynhom, ku piiny tiōp yic ku wēr yiic
ēbēn ke kēt ēlä,

“Tēnē yeen cī nyuc thöōc nhom ku tēnē
Manh Amääl,
bī alēec ku athēēk ku diik ku riel aa kākke
akōlriēēc ēbēn!”

¹⁴ Ku gēm lääi pīr kaṇuan, “Yenakan.” Ku
gut kōcdīt kenhiāl piny ku dorkē.

6

Theny

¹ Guō Manh Amääl tīn ke kuem thaany
tuen kam theny kadhorou, ku piēn lān tōk
kam lääi kaṇuan pīr ke lueel rōldīt apēi cīt
mār ē deṇ, “Bäär!” ² Ku tiēn piny, go ya
mathiān ṽer yen tiēn, ku raan cath ē ye
amuk dhan ke wiēth, ku gēm ajōm ē bēny
bī tāāu yenhom. Ku jiēl bī la pinynhom, cīt
kēny cī tōn dhoṇ ku cop kōc ater.

³ Ku kuem Manh Amääl thaany ē rou
thok, ku piēn lān pīr ē rou ke jam rōldīt ēlä,
“Bäär!” ⁴ Ku bō mathiān thith bei tēwēn.
Ku raan cath ē yeen acī gām riel bī kōc cōl
aathār pinynhom, ku bī kōc rōt nōk ē rōt.
Ku gēm paldīt ye kōc thōr.

⁵ Ku ben Manh Amääl thaany ē diāk
kuem, ku piēn rōl ē diāk lān pīr ke lueel,
“Bäär!” Ku tiēn piny, go ya mathiān col yen
tiēn ku raan cath ē ye amuk wēnh ye kān
them yecin. ⁶ Guō kē cīt rōl raan piṇ ke jam
kam lääi kaṇuan pīr yiic ku lueel, “Aduṇ
abīk yen ariōp akāl tōk, ku aduuk kadiāk
ayiēēr kek ariōp akāl tōk. Ku duōkkē tiim
ye miōk yōk thīn ku tiim ye cam rēc.”

⁷ Ku ben Manh Amääl thaany ē ṇuan
kuem thok, ku piēn rōl lān ē ṇuan pīr ku
lueel, “Bäär!” ⁸ Ku tiēn mathiān cīn kīt la
gei, ku raan cath ē ye ala rin, “Thou,” Ku
rin kōk cōl, “Piny ē Thou,” Ke buōōth cōk ke
cīi yiic mec. Keek aake cī gām riel bīk tēcīt
aban ṇuan kōc pinynhom yiic nōk ē tōn ku
cōk, ku tuaany, ku lääi roor.

⁹ Ku ben Manh Amääl thaany ē dhiēc
kuem thok, ku tiēn wēi kōc wäär cī nōk

ariäk cök rin cī kek wēt Nhialic gam pušu ēbēn, ku yekē lueel. ¹⁰ Go wēi kiu rōldīt apēi ku luelkē, “Bēny yīn ala cök ku yīn ē yīc! Ye nēn bī yen rot jāl looi ba kōc pinynhom tēm awuōc rin cī kek yō nōk?” ¹¹ Go ŋek kamken aa gām alanh yer, ku lēk ke bīk tiīt tēthin-nyōt yet tē bī akuēn kōc lui ke ke, ku miēthakēn kek ke bī nōk ēbēn cīmēnden, jāl tuōōm.

¹² Ku tiēŋ Manh Amääl ke kuem thaany ē dātem thok. Ku ya ayiēēkyiēēk pinydīt tet yen loi rot, ku loi akōl rot bī cuōl cīt alanh col, ku wel pēēi yenyin bī ya malual cīt riēm. ¹³ Ku löōny kuēl piny nhial cīmēn ŋam cī luōk ye yom tēŋ piny tē yiēēk yen tim. ¹⁴ Ku dol nhial rot ciēt ye athōōr ku mēr, ku nyēēi kuōr ku golgol tō wūr rōt ē nyiēnken yiic. ¹⁵ Go bānyŋaknhūm ē pinynhom, ku bāny mēc, ku bāny apuruuk ku ajiēēk, kōc thiek yiic ku aloony, ku kōc cie aloony them bīk thiaan ē kuōr yiic, tēdē ke ye kuōr nhūm. ¹⁶ Ku yekē cōōt kuōr yiic ku aleel yiic, ku luelkē, “Aa wek kuōrkā kuōmkē yonhūm bī raan rēēr ē thōōc nhom yō cīi tīŋ. Ku Manh Amääl acīi bī lēu bī yō bēn tēm awuōc. ¹⁷ Ee yic akōldīt bī Nhialic ku Manh Amääl raan ēbēn tēm awuōc acī bēn, ku acīn raan bī awuōc kēnē göōk?”

7

Kōc 144,000 Itharel

¹ Ku bēn atuuc nhial kaŋuan tīŋ ke kääc guōk ē piny kaŋuan yiic, ke ke jāc yom ē bēn guōk kaŋuan yiic nhom, bī ciēn yom bēn buōk ē pinynhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim nhom. ² Ku tiēŋ atuny dēt ke bō bei tē ye akōl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku cōl atuny kēnē rōldīt atuuc nhial kaŋuan wäär cī gām riel bīk pinynhom agut cī wēr. ³ Ku lueel, “Duōkkē piny ku wēr ku tiim rēc, yet tē bī yok kōc cī Nhialic gam ēbēn yiēk nhūm kīt kenhūm tuēŋ.” ⁴ Ku lēk raandā yēn, lōn akuēn kōc la nhūm thaany ē Nhialic kōc Itharel yiic aa kōc 144,000 ē kuat thiäär ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸ tim thiäär ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda,

Ruben, Gat, Acer, Naptali, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kōc juēc kääc pan Nhialic

⁹ Ku diēl yanyin piny, ke ya tīŋ kōc juēc cīi lēu bī ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wuōt, ku thok kōc rēēr pinynhom ēbēn. Ku keek aake kääc ē thōōc nhom tuēŋ ku jōl a Manh Amääl, ku aake ciēŋ alēth yer ku keek ēbēn aake muk wuōk agēp kecin.

¹⁰ Ku kiiukē rōldīt apēi ku luelkē, “Nhialicdan rēēr thōōc nhom ku Manh Amääl kek aa yōok luōk.”

¹¹ Ku atuuc ēbēn aake kääc ke cī thōōc, ku kōcdīt, ku jōl aa lāāi pīr kaŋuan göōm, ku gutkē kenhiol piny ē thōōc nhom tuēŋ ku dorkē Nhialic, ¹² ku luelkē,

“Yenakan! Bī alēec, ku diik, ku ŋīny kāŋ ku gam riel,

ku athēēk, ku riēldīt apēi ku lēc aa kāk Nhialicda akōlriēēc ēbēn. Yenakan.”

¹³ Go raan tōk kam kōcdīt wēn ya thiēēc ku lueel, “Ye yīŋa kōc ciēŋ alēth yerkā, ku bīk tēnēn?”

¹⁴ Guō dhuk nhom, “Aa kuōc ke, bēny. Ee yīn aŋic ke.” Go lueel, “Kekkā aa kōc cī tēēk kārīl yiic ku guumkē. Aacā alēthken lōok riēm Manh Amääl bī ke looi bīk yer. ¹⁵ Ku ē yen aye kek kōōc thōny Nhialic nhom ku yekē luōōi akōl ku wēēr luanđe, ku yen cī nyuc ē thōōc nhom abī ke aa kony ē rēērde thīn. ¹⁶ Keek aacīi rou ku cōk bī bēn nōk acīn, tēdē ke ya akōl tuc yen bēn ke nyop gup, ¹⁷ rin Manh Amääl yen rēēr thōōc yic ciēl abī ya abiōŋden. Ku abī ke la dēēk nyīn pīu ē pīr, ku aabī Nhialic weec nyīn ē pīu wäär dhiēu kek.”

8

Thaany ē dhorou

¹ Nawēn ŋany Manh Amääl thaany ē dhorou thok, kam wēn ke piny la bit tēthin-nyōt koor. ² Ku tiēŋ atuuc kadhorou ke kääc Nhialic nhom ku ŋek ke cī yiēk kaŋ.

³ Ku bō atuny dēt, ku kēēc ariäk löōm ke muk kē ye adōŋ nīr took thīn cī looi mīlāŋ tōc. Ku yeen ēcī gām adōk juēc nīr apēi,

6:12 Ny 11:13; 16:18; Ith 13:10; Juel 2:10, 31; 3:15; Mt 24:29; Mk 13:24-25; Lk 21:25 **6:13** Ith 34:4 **6:14** Ny 16:20
6:15 Ith 2:19, 21 **6:16** Yoth 10:8; Lk 23:30 **6:17** Juel 2:11; Mal 3:2 **7:1** Jer 49:36; Dan 7:2; Dhāk 6:5 **7:3**
 Edhe 9:4, 6 **7:14** Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 **7:16** Ith 49:10 **7:17** Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10;
 25:8 **8:3** Amo 9:1; B.bei 30:1, 3

bī ke juaar kek rōök kəc ē Nhialic ariāk cī looi mīlān təc nhom, rēēr ē thōōc lōōm. ⁴ Ku la tol adōn nīr cī took nhial, kek rōök kəc ē Nhialic muk atuny nhial kääc Nhialic nhom. ⁵ Go atuny kē ye adök took thīn lōōm, ku muōc yic many rēēr ariāk nhom ku cuet piny. Ku piñ kē cīt mār ē den ku bir, ku loi ayiēkyiēk rot.

Ken

⁶ Go atuuc kadhorou la ken kadhorou röt guiir bīk ke kooth. ⁷ Go atuny tuen kande kooth yic, go ya gāi ku many cī liāap kek riem kek lōōny pinynhom. Go mac tōōn ē diāk tiim ku wal cī cil pinynhom nyop.

⁸ Go atuny ē rou kande kooth yic, go ya kēdīt cīt kuur ē mac yen piir rot adēkdiēt yic. Go tōōn ē diāk rot waar bī ya riem. ⁹ Go tōōn ē diāk kāk pīr adēkdiēt thou, ku rēc tōōn ē diāk riēth.

¹⁰ Ku koth atuny ē diāk kande. Go ya kueldīt apēi dēp yen lōōny tōōn ē diāk wēr ku nyīn pīu ye dek yiic. ¹¹ Ku rin ē kuel kēnē acōl kēkēc yār. Go pīu röt wel bīk kēc, ku kəc juēc ke cī dek thīn aaci bēn thou rin cī pīu kēc.

¹² Go atuny ē nuan kande kooth. Go tōōn ē diāk akōl ku pēi ku kuel rac abī tōōn ē diāk ruelden yic liu. Ku cīn ruel tōōn ē diāk akōl ku wēēr.

¹³ Ku jal jat yanyin, ke ye acu yen tiēn ke pār nhial, ku piēn ke cōt rōldīt apēi ku lueel, “Ye kēreēc ē dā! Ye kēreēc ē dā tēnē kəc ē pinynhom rin aabi kēreēc yōk, tē le atuuc kāk kadiāk ken kooth yiic.”

9

¹ Ku koth atuny ē dhiēc kande. Guō kuel cī lōōny ē pinynhom tīn, ku yeen aci gām wēnh ē riēt bī yen tēthuth mec yic apēi njaany nhom. ² Go tēthuth mec yic apēi njaany nhom. Go toldīt apēi bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydīt dēp apēi, ku pat tol akōl nyīn ku nhial ku looi piny bī cuōl. ³ Ku ye kōryōm yen bō bei tol yic bī la pinynhom, ku gēm riel cīt riel ē kith. ⁴ Go lēk ke bīk wal kek tiim ku kākōk cil pinynhom cī rēc, ku ye kəc cīn gup kīn Nhialic kenhīim

tuen kepēc kek rēc kē ke. ⁵ Keek aake cī Nhialic puōl bīk kəc aa yiēc tērem apēi tēn pēi kadhiēc ku cīk kəc nāk. Ku arēm yekē yiēc kəc acīt arem dhie cī kiēth raan moc. ⁶ Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuōu abī mec ke ke.

⁷ Kōryōm juēcā aake cīt mīthiōōn cī guiir bīk la tōn yic. Ku aake cen kacīt ajōm cī looi mīlān tēc kenhīim, ku aake cīt nyīn kəc. ⁸ Ku nhīm tō kenhīim aa bār cīmēn nhīm ē diāār, ku aala thook lec cīt lec ē kōōr. ⁹ Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kəc kepuōth gēēn tōn yic. Ku duōt ye wuōkken looi tē pēēr kek, acīt duōt riēth dhie ye mīthiōōn juēc thel looi, tē le kek tōn yic. ¹⁰ Ku yālken aa cīt yāl ē kith, ku kē cīt kek yāl kākā yen ale kek riel bīk kəc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic. ¹¹ Ku keek aala bēnyñaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku riēnke acōl riāāk, tēdē ka cōl raan ē kān rac.

¹² Kēreēc tuen aci thōk. Ku ye cōk ciēēn kēreēc kōk karou thiek apēi aabō.

¹³ Ku koth atuny ē dātem kande, guō rōl piñ ke bō kam guōk kanuan yiic ariāk cī looi mīlān tēc kääc ē Nhialic nhom. ¹⁴ Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kan yecin ēlā, “Lony atuuc kanuan wāār cī duōt piny wārdīt Yuparet yic.” ¹⁵ Go atuny ē dātem atuuckā kanuan jal lony bīk tōōn ē diāk ē kəc pinynhom nōk. Aake cī Nhialic tāu akōldeen alanden. ¹⁶ Go lēk yēn lōn apuruuk aa timtim buōt karou. ¹⁷ Ku tiēn mīthiōōn ku kəc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kəc kepuōth gēēn tōn yic, ku wēthkā aa thith cīmēn mac, ku aa mīhōk ku mīkēth aya. Ku nhīm mīthiōōn aa thōn ke nhīm kōr. Ku mac ku tol ku kēdīt mac cōl adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸ Kākā kadiāk, tol, ku mac ku ban mac cōl adēp bēn bei mīthiōōn thook, aci tōōn ē diāk kəc pinynhom bēn nōk. ¹⁹ Rin riel mīthiōōn atō kethook ku keyāl aya, rin yālken aake cīt kapieny kenhīim ye kek kəc gām yōntōōk.

²⁰ Abēk kəc ē pinynhom kēc kajuēc rēc kəc nōkkā ke nōk, aake kēc luōi kēreēc puōl acīn, luōi ye kek jakrēc door, jak cī kiēēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cīk ye piñ ku

cik ye cath. ²¹ Kockä aakēc luoi käreç puöl, cīt nääk ē röt, luoi kāk jakreç, ku luoi ē bal, wīny diäär ku cuēer.

10

Atuuc ē Nhialic ku athör koor

¹ Ku ben atuny dēt ril apēi tīŋ ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinynhom. Eē cī luāt kum ku mīit yenhom nhial, ku adēp nyin cīmēn aköl, ku dierke kecīt liēm ē mac. ² Atuny kēnē amuk athör thiin koor ŋaany yic yecin, ku cökden cuēc ēcī tāau adēkdiēt nom, ku cökden ē cam pinynhom, ³ ku cōöt röldīt cīt dhiēn kōör. Nawēn cī cōöt ke kecīt mār ē deŋ gam yeröl arak dhorou nhial. ⁴ Wēn jīēm kacīt mār deŋ kadhorou, ku wēn duēr kāk cik lueel gāt piny, ke ya piŋ röl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deŋ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

⁵ Go atuny wäär ca tīŋ ke kääc adēkdiēt nom ku pinynhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial. ⁶ Ku kuēēŋ rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic acīi bī tīit apēi ēmēn, bī kē cī guiir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thīn! ⁷ Ku tē le atuny ē dhorou kan̄de kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thääp cīmēn wäär cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tīŋ.”

⁸ Go röl wēn ca piŋ ke jam nhial ŋen yōök, “Lōor lōm athör koor ŋaany yic muk atuny kääc adēkdiēt nom ku pinynhom ayeer.”

⁹ Guō la tēnē atuny nhial ku thiēec bā gām athōör. Go gām ŋen ku lueel, “Lōm ku cam. Abī miēt yīthok ciēt ye kiēc ku abī rot la wel bī wac yīyāc.” ¹⁰ Guō athōör lōom ku cam, go miēt yathok ciēt ye kiēc. Nawēn yet yayāc ke wel rot bī wac bī ciēt cuēei. ¹¹ Ku lēk ya ēlā, “Yīn adhīl kē cī Nhialic guiir tēnē kōc ē pinynhom ēbēn nyuōth ēmēn, kōc jam ē thok juāac ku bānyaknhīim.”

11

Kōc wēt Nhialic lēk kōc

¹ Go ŋen gām wai, wai ē duēr ciēt tim dhie ye kāŋ them, ku lēk ya, “Lōor them luan

Nhialic ku ariäk tō thīn, ku kuen kōc ē rōök thīn tēnē ya. ² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōŋ kēnē acī gām kōc kēc wētdiē gam. Ku keek aabī gēndiē kuany kōu ke rēç kāŋ pēi kathiārŋuan ku rou. ³ Ku ŋen abī kackiē karou tuōç bīk wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēēŋ cien, ku aabī wētdiē la lēk kōc ē nīn tim ku buāt karou ku thiārdātem yiic.”

⁴ Kockä karou wēt Nhialic nyuōth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miök, ku kāk ye mēc adōk karou took kenhiim ē kōōc Nhialic nom bēny pinynhom. ⁵ Na le raan them ye bī kockä karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuōp kōc ater ēbēn. Kēya raan wīc ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶ Aacī Nhialic gām riel bī kek deŋ pēen bī cīi tueny nīn bī kek wētde nyuōth. Aacī gām riel aya bī kek piū waar bīk aa riēm, ku cōlkē kuat kērac ēbēn abō pinynhom. Kēnē alēukē bīk aa looi akōlaköl tēcīt tē wickē ye.

⁷ Nawēn cī kockä karou wēt jal nyuōth ēbēn, ke lān roor rac apēi bō bei tēthuth mec yic, aabī thör ke ke ku aabī lān ke nōk, ⁸ ku guāpken aabī cuat ē gēk yic gēndīt wäär cī kek bēny ē kockä karou piāāt thīn tim cī rīiū kōu. Gen kēnē acīk gām rin cīt rin pan Thodom ku Ijip. ⁹ Kuat dhiēth, wuāt ku thok pinynhom ēbēn aabī guāpken aa tīŋ piiny ē gēk yic nīn kadiäk ku abak, ku acīn raan bī puöl bī ke thiōk. ¹⁰ Kōc pinynhom ēbēn aabī puōth miēt rin cī ē kockä karou thou. Aabī yai looi ku gēm̄kē röt kāpath kamken, rin cī kockä karou kōc pinynhom cōl agum apēi. ¹¹ Tēwēn cī nīn kadiäk ku abak thōk, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē röt. Go kōc ŋic ke cī ke tīŋ riōōc apēi dīt. ¹² Ku piŋ kockä karou röl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piōōl yic. ¹³ Kaam wēn cōk ka ayiēkyiēk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiāār ē gēu wīk, ku thou raan tiim kadhorou. Ku jōl kōc cī pīr riōōc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

¹⁴ Kēnē, yen ē thōk kēreç ye kek rou, kēreç dēt ye kek diäk abō ēmēn!

Kaŋ ē Dhorou

10:7 B.bei 20:11; L.rou 32:40; Dan 12:7; Amo 3:7 **10:10** Edhe 2:8–3:3 **11:1** Edhe 40:3; Dhāk 2:1-2 **11:2** Lk 21:24 **11:4** Dhāk 4:3, 11-14 **11:6** 1Bŋ 17:1; B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8 **11:7** Dan 7:7, 21; Ny 13:5-7; 17:8 **11:8** Ith 1:9-10 **11:11** Edhe 37:10 **11:12** 2Bŋ 2:11 **11:13** Ny 6:12; 16:18

¹⁵ Go atuny ē dhorou kan̄de kooth yic, guo atuuc nhial pin̄ rōt ke jam rōldit pan Nhialic ku luelkē,
 “Nhialicda ku Raan cī dōoc ku lōc aaci bāāny pinynhom ya kēden, ku Nhialic abī mac akōlriēēc ēbēn.”

¹⁶ Go kōcdit kathiārou ku nuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōm wīik ke gut kenhīol piny, ku dorkē Nhialic, ¹⁷ ku luelkē,
 “Bēny Nhialic Madhōl yen rēēr thīn thēer ku yen tō thīn ēmēn.

Yīn yeku leec rin cī yīn riēdu nyuōth yook ku yīn aci mādū jōk cōk!

¹⁸ Ku kōc kuc yīn aake cī puōth riāak rin tēn riān ē piādu
 aci bēn tē bī kōc cī thou yāth luk yic, ku tē bī kōc ariōpden yōk yīn luōi, ku kōc kāk Nhialic tīn, ku kacku ēbēn kōc yī door,

kōckor ku kōcdit ēbēn aaci bēn.
 Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk aci bēn.”

¹⁹ Go luan̄ Nhialic nhial n̄aany thok, ku rōndit lōn ē dōor ē tō alōnthīn. Go kāk cīt bir ē den̄ ku ayiēkyiēk, ku mār ē den̄ ku tueny ē gei, rōt looi.

12

Tik ku kēdūt cīt jakanuaan

¹ Ku loi kēdūt kōc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōm piny ku pēi yecōk, ku cien̄ ajōm la kōu kuēl kathiāar ku rou.

² Yeen ē tīn liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apēi.

³ Ku ben dēt bēn bei nhial kēdūt kōc gōi, ku kēdūt thith cīt jakanuaan la nhīm kadhorou ku tun̄ kathiāar ku ajōm kadhorou kenhīm. ⁴ Ku thēl tōōn ē diāk kuēl bei nhial yeyōl ku piir ke pinynhom, ku bīi ku kēēc tīn wēn dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēth bī cam. ⁵ Go tik manh ē moc dhiēth, yen bī kōc pinynhom mac ke cīn ajuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cin ku yēth nhial tēnē Nhialic thōnyde nhom. ⁶ Go tik rin̄ roor tē cīi cen̄, tē cī Nhialic guir tēnē ye bī yen la rēēr thīn, bī la muk ē nīn tim ku buōt karou ku thiārdātem.

⁷ Go tōn rot looi pan Nhialic. Atuny cōl Maikel ku atuuc kōk aaci bēn thōr kek kēdūt

wēn cīt jakanuaan ku atuōōcke. ⁸ Ku kēdūt kēnē aci bēn tiaam, ku aci bēn cuōp wei pan Nhialic. ⁹ Maikel kek atuōōcke aaci kēdūt kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yen ē Bēny jakrēc dīt wāar ye lueel ka cōl kēpiiny, yen raan ēbēn cōl aloi awuōc. Acik bēn cuat pinynhom kek atuōōcke ēbēn.

¹⁰ Ku piēn rōldit ke cōt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc luōk aci bēn! Ēmēn, Nhialic aci riēden yen bēnyaknhom nyuōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōoc aci riēde nyuōth! Rin raan wāar ē kōōc Nhialic nhom ku gōony miēthakua akōl ku wēēr, aci cuōp wei pan Nhialic. ¹¹ Miēthakua aaci jōnrac tiaam rin cī Manh Amāal rot juaar bī nōk riēnkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ēbēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bīk riōōc ē thou. ¹² Week ēbēn, wek kōc rēēr pan ē Nhialic miētkē puōth, ku kuat kē rēēr ē pinynhom ku wār abī gum apēi dīt. Rin jōnrac aci cuōp ē pinynhom tēnē ke, ku yen acit puōu mac rin acin nīn juēc cī pāl ye bī yen luui.”

¹³ Nawēn le kēdūt cīt jakanuaan n̄ic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tīn wēn cī manh moc dhiēth bī dōm. ¹⁴ Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēēr tēden wāar roor tē cīi cien̄. Ku bī yen la tiit thīn run kadiāk ku abak, ku akēc jōnrac bēn lēu bī yiēk tētōk. ¹⁵ Ku nōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou. ¹⁶ Go tiōm pinynhom tik kony, rin cī yaardit apēi piny dai yic, ku wēt piū thīn yōyōr. ¹⁷ Go kēdūt cīt jakanuaan puōu riāak tēnē tik apēi ku le thōr kek mīthken kōk cī lōōn Nhialic theek, ku mukē wēt yic cī Jethu nyuōth. ¹⁸ Ku la jōnrac kōōc ē wār nhom.

13

Lāai karou

¹ Ku tiēn lān roor rac apēi ke bō bei adēkdiēt yic. Ku ala nhīm kadhorou ku tun̄ thiāar la nhīm ajōm kathiāar. Ku kenhīm ēbēn rin aaci gōt rin ē Nhialic tōon

guöp. ² Län wēn ca tīŋ acīt kuac, ku adīt cōk kek riōöp bēēr la kōth nhīm, ku acīt thok kōör. Acī kēdīt cīt jakanuaan gām rielde bī nyuc ē thōōc nhom cīt bēnyŋaknhom la ye cōk. ³ Nhuom tōk, nhīm ē län kēnē ala yic piäär cīt piäär tētōk dīt apei ku jōl dēm. Kōc ē pinynhom ēbēn aake cī gāi ē län kēnē ku buōthkē. ⁴ Keek ēbēn aake ye jōŋrac door rin cī yen lēi gām riel, keek aya aake ye lēi door, ku luelkē, “Acīn kēril cīt ē län kēnē. Acīn raan lēu bī thōr kek ye.”

⁵ Go lēi puōl bī jal nhiam apei, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic pāl riel kēnē tēnē pēi kathiārŋuan ku rou. ⁶ Ku jōl lēi jam ku lēēt Nhialic kek kōcken rēēr nhial paande. ⁷ Acī Nhialic puōl bī thōr kek kōc Nhialic ku tiēm ke. Ku ēcī gām riel kōc pinynhom nhīm ēbēn. ⁸ Kuat raan rēēr pinynhom ēbēn abī ye adoor, kōc cīi ye bī ya door aa kōc cī rienken gōt athōr pīr yic, ke piny kēc guo cak. Athōr kēnē ē kēn Manh Amāäl wāär cī nōk.

⁹ Na lakkē yīth, ke we pīŋ apath, ¹⁰ “Kuat kē cī Nhialic guiir bī rot luōi yī abī rot dhiel looi kēya. Raan bī mac, raan bī teem rōl ē pal abī teem rōl. Wēt kēnē ē lōn bī kōc cī gam dhiel gum ku rilke puōth gamden yic.”

¹¹ Ku tiēŋ län dēt ke bō bei piiny, ke la tun karou cīt tun jōŋrac. ¹² Yeen alui riel cīt riel län tuen ke ŋic län tuen, ku theny kōc ē pinynhom thīn bīk län tuen aa door, län wāär cī tētōk dēm yenhom. ¹³ Ku looi kāk dīt jāŋ gōi. Ee ye mac cōl alōōny piny nhial ke kōc ēbēn daai ē ye. ¹⁴ Län ciēēn kēnē acī puōl bī kāk dīt jāŋ gōi aa looi ke län tuen daai thīn. Rin ē kāk kē yen acī yen kōc pinynhom wēŋ bīk la yecōk. Aacī bēn yōōk bīk kēdāŋ buth bī kek län tuen kiēt ku yekē door, län wāär cī nōk ē pal ku ben pīr. ¹⁵ Län ciēēn kēnē acī puōl bī wēi yāth kēwēn cī län tuen kiēt yic, rin bī ya jam ku cōl kōc cīi ye ye door anāk. ¹⁶ Ku yōōk län ciēēn kōc ēbēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ŋōŋ, alony ku raan lāāu nhom, bī raan ēbēn kīt tāāu kōŋden cuēc, tēdē ke tēū yenhom tuen. ¹⁷ Acīn raan cī puōl bī kēde yaac, tēdē ke ŋōc ke cīn nhom kīt kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuōth.

¹⁸ Yin adhīl kāŋ ŋic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ŋic adhīl kēnē dōt yic, bī akuēn ē län ŋic, rin akuēn akāāc nyin rin ē raan, akuēn ē buōt kadātem ku thiārdātem ku dātem.

14

Manh Amāäl ku kacke

¹ Ku jōl lā diēl ya nyin piny, ke ye Manh Amāäl yen tiēŋ ke kāāc gōt nhom Jeruthalem, kek kacke tim buōt ku thiārŋuan ku ŋuan cī rin Manh Amāäl ku rin Wun gōt kenhīm tuen. ² Ku piēŋ rōl nhial kecīt arōōl ē pīu kat apei. Aye piŋ kecīt mār deŋ thiek apei, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³ Ku kāāc kōc tim buōt thiārŋuan ku ŋuan ē thōōc nhom tuen, ke ket waak yam lāāi pīr kaŋuan ku kōcdīt nhīm. Waakkā acīn raan lēu bī ke ket, aa keek kek kōc cī Nhialic luōk ē rōt. ⁴ Keek aa kōc cī rōt tiit cie wīc ē diāār. Keek aa kōc la cōk. Ee Manh Amāäl yen aye kē buōth cōk kuat tē le yen thīn. Kōckā kek aacī luōk kam kōc ēbēn, aa kōc ē Nhialic ku Manh Amāäl, aa cīt rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵ Ku keek aa kēc lueth kaŋ lueel. Ku acīn kēreēc cīk kaŋ looi.

Atuuc nhial kadiäk

⁶ Ku tiēŋ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athōr Wēt Puōth Yam, wēt pīr akōlriēc ēbēn tēnē kuat dhieth ku wuōt ku thok pinynhom ēbēn. ⁷ Ku lueel rōldīt, “Thēkkē Nhialic ku lēckē rin dīt yen apei. Rin nīn aacī thōk, nīn bī yen kōc ē pinynhom yāth ē luk yic. Duōrkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdīt ku nyīn ē pīu.”

⁸ Ku buōth atuny rou atuny tuen cōk, ke ye lueel ē rōldīt, “Gendīt Babilon acī rac ēbēn. Babilon ē ye kōc pinynhom cōl adek muōn kec apei, muōn ke cōl aloi kāk ē bal cī Nhialic bēn rac puōu.”

⁹ Ku buōth atuny ē diäk atuuc tuen wēn karou cōk, ke ye lueel rōldīt, “Raan län kēnē door kek kēden cī kiēt, raan la kīn ē län kēnē yenhom tuen, tēdē ke ye yecin. ¹⁰ Abī muōn riāŋ puōu ē Nhialic dhiel dek, muōn kēnē ē kē cī Nhialic puōk ē bīny riāŋ piānde yic. Kōckā aabī dēp many bēn bei kuur yic tuc apei, ka atuuc nhial ku Manh Amāäl

daai thīn. ¹¹ Many bī ke nyop kēnē abī ke reem akōlriēc ēbēn. Kōc ē lēi ku kēden cī kiēt ku kuat raan la kīn ē riēnke, acī bī kaŋ lōŋ acīn akōl ku wēer.”

¹² Kēnē wētde yic ē lōn bī kōc ē Nhialic kepuōth dēt, kōc lōōŋ ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³ Ku piēŋ rōl nhial ke cōt ku lueel, “Dhil gōt, kōc mit gup aa kōc thou ēmēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek acī bī bēn gum athēr. Kāk cīk looi aabī cath ke ke.”

Tēmtēm pinynhom

¹⁴ Ku lā daai nhial, ke ye luāt yer yen tiēŋ ku kēcīt Manh raan ke cī nyuc ē piōōl nhom, ku ala nhom ajōm cī looi mīlāŋ tōc, ku amuk pal moth thok yecin. ¹⁵ Ku bō atuny dēt bei luan Nhialic ku jiēm rōldīt tēnē raan cī nyuc ē piōōl nhom, “Jōk luōi cōk ye pal kēnē, kāk tem pinynhom aaci luok, ku akōlden bī ke tem aci bēn.” ¹⁶ Go raan wēn cī nyuc ē piōōl nhom palde met yic ku ler luōide yic, ku kēya, kēriēc ēbēn pinynhom aci tem.

¹⁷ Ku tiēŋ atuny dēt ke bō bei nhial luan Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸ Ku bō atuny wēn muk riēl ē mac bei ariāk lōōm. Ku cōl atuny wēn muk pal moth rōldīt ku lueel, “Lōm paldu ku tem abiēc dom yic pinynhom rin abiēc aci luok.” ¹⁹ Ku jōl atuuc palde met yic ku jōl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhia yīc thīn, rin riāŋdīt puōu Nhialic. ²⁰ Abiēc ēcī nhia gēu kōu ayeer, go ya riēm yen loi kuēer, abī riēm lōl bār kōu apei ku thuuth yic looi.

15

Kādīt rēc bī atuuc nhial bēi

¹ Ku tiēŋ kēdīt dēt kōc gōi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riēl bīk kārēc apei kadhorou gām kōc, ke ye kek awuōc ciēen bī Nhialic tēm kōc rēc, rin kek aabī riāŋ ē piānde jāl thōk. ² Ku tiēŋ kēcīt adēkdiēt le pīu nyīn kīr thīn cī liāp kek kēcīt mac. Ku tiēŋ kōc wāar cī lēi kek kīnden cī ye kiēt tiaam aya, agut lān wāar ye

riēnke ŋic akuēn. Keek aake kāac adēkdiēt le pīu nyīn kīr yōu ke muk thom cī Nhialic gām ke, ³ ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amāal ēlā, “Yīn Nhialic, yīn aril acīn kē thōŋ ke yīn, kāk ye looi aa path ku aa kōc gōi! Ee yīn amac pinynhom ēbēn, kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.

⁴ Raan ēbēn abī riōc ē yīn Bēny! Ku riēnku abī leec athēr!

Ee yīn ē rot yīn Nhialic ē yic.

Kōc ē pinynhom aabī ya bēn ku dorkē yīn. Raan ēbēn aci tēpeth ye yīn luui thīn tiŋ.”

⁵ Nawēn ē kēnē cōk, ke ya tiŋ luan Nhialic ke ŋaany thok, kek duēl Nhialic nyuōth alōnthīn. ⁶ Ku bō atuuc nhial kadhorou, wāar muk kādīt rēc apei kadhorou bei luan ē Nhialic. Keek ēbēn aake ciēŋ alēth yer la diardiar, ku karkar cī looi mīlāŋ tōc aa cīk kaar kepuōth. ⁷ Go lān tōk kam lāai wāar pīr kaŋuan, atuōny tōk ya atuuckā gām aduŋ mīlāŋ tōc la yic awuōc thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēc ēbēn, bī gām kōc ē pinynhom. ⁸ Duēl ē Nhialic ēcī tol paat yic piny, tol bō diik ku riēl Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī kārēc dīt apei kadhorou wāar muk atuuc nhial ku bī ke pinynhom, kaŋ thōk.

16

Kārēc dīt apei ciēen kadhorou

¹ Guō rōldīt apei piŋ ke cōt luan pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhorou ēlā, “Lak pinynhom ku gamkē kādīt rēc ciēenkā kadhorou, kārēc riāŋ puōu ē Nhialic.”

² Go atuny tuēŋ kērēc cī Nhialic lēk ye bī gām kōc ē pinynhom gam. Go ya yōntōōk rēc rem apei kek tul kōc la gup kīn lēi gup, ku kōc kēden cī kiēt door aya.

³ Go atuny ē rou kērēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya pīu adēkdiēt kek wel rōt bīk ya riēm, ku thou kāk pīr rēer pīu yīc ēbēn.

⁴ Go atuny ē diāk kārēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya pīu wēr yīth ye dek kek wel rōt bīk ya riēm. ⁵ Guō atuny yen muk pīu pinynhom piŋ ke lēk

Nhialic, “Yin aci yic tēk kōc ē kārēckā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer yōn, ee yin apath yītōk rin le luōṇdu cōk. ⁶ Kōc rēc wāār cī kacku ku kōc kākku tīṇ nōk aaca gām riēm bīk dek, yen kēpath ke ke.” ⁷ Ku piēṇ raan rōl ke dhiau tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhōl, kārēc ca gam aa yith ku aa la cōk, luk aca ṇiēc looi!”

⁸ Go atuny ē ṇuan kērēec cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go akōl tuōc apēi, ee cī Nhialic puōl bī kōc nyop atuōc. ⁹ Kōc aake cī atuny akōl nyop apēi abī ke gām gup yōntōōk. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīi kārēckā, ku cīk luōi kārēc pāl ku cīk Nhialic ye leec.

¹⁰ Ku gēm atuny ē dhiēc kērēec cī Nhialic gām ye ku ler ku tēṇu thōny lān rac nhom. Go ya muōṣṣth yen kum kōc mēc lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēm, ¹¹ ku yekē kārēc apēi lueel ē Nhialic guōp rin arēm ku yōntōōk rēer kegup, ku cīk luōi kārēc pāl.

¹² Go atuny ē dātem kērēec muk gam, go ya wārdit Yuparet yen dōu, bī bānyṇaknhīim lōṇ ciēen puōl bīk tem kek apuruōōkken. ¹³ Ku tiēṇ wēi jakrēc kadiāk cīt aguek. Keek aake bō bei kēdit cīt jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoṇ lān wāār aya bō kek wēt ē lueth yen kōc wēṇ nyīn. ¹⁴ Keek aa wēi jakrēc ē cath ke loi kāk kōc gōi. Wēi jakrēckā kadiāk aa bāny pinynhom ēbēn kuōṣṣt nhīim bī ke yāth tōṇ yic. Tōṇ kēnē ē tōṇ bī rot looi lūṇdit bī Nhialic Madhōl luk looi tēnē kōc pinynhom ēbēn.

¹⁵ Aye Bēny lueel, “Piēṇkē! Yēn abō cīt ya ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēc nin, ciēṇ alāthke, rin bī cīi cath ke cīn alanh ciēṇ bī guōp yār tē tīṇ ye.”

¹⁶ Ku jōl wēi jakrēckā bānyṇaknhīim kuōṣṣt nhīim tē ye kōc Itharel cōl, Amagedon.

¹⁷ Ku jōl atuny ē dhorou kērēec muk pāl aliir yic. Go Nhialic jam rōldit nhial ē thōōc nhom luanḍe ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn aci luōi tēcīt tēde.” ¹⁸ Ku bier deṇ apēi, ku mēer ē mār thiek ku looi ayiēēkyiēēk rot abī kōc riōōc ēbēn. Acīn kēdit cīt kēnē cī rot kaṇ looi tēnē cāk ke raan pinynhom, ayiēēkyiēēk rēc piny cīt kēnē. ¹⁹ Go gendit Babilon yeyic tek

ē diāk, ku wit ayiēēkyiēēk gēeth ē pinynhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuōc thiek apēi rin riāṇ piānde.

²⁰ Tēwēn le piny rot yāāk ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dīr piny ēbēn. ²¹ Go gōidit thiek apēi lōōny piny nhial ē kōc nhīim. Ku kēya, ke kōc lēēt Nhialic rin cī yen deṇ cāl atueny gōi thiek apēi cī piny bēn rac.

17

Tīṇ rac adējōōk

¹ Go atuōny tōk atuuc wāār bō nhial kadhorou muk kārēc kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlā, “Bāār ba yī nyuōth tē bī Nhialic ē tīṇ rēec adējōōk tēm awuōc thīn, yen tīṇ rēer wēr yōth.* ² Bānyṇaknhīim ē pinynhom aaci kārēc apēi, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinynhom aake ye miānde dek bīk wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jōl kārēc apēi kāk ē bal looi kek ye.”

³ Go Wēi Nhialic la yaguōp, ku nyiēei atuny Nhialic ya ku yēth ya roor tē cīi ciēṇ. Ee tēen ke ya tīṇ tīṇ cī nyuc lān thith kōu, lān la nhīim kadhorou ku tuṇ kathiāār cī guōp thiāṇ rin ē Nhialic lat guōp. ⁴ Tik a ciēṇ alanh thith ku alanh mathiāṇ. Ku aci mīlāṇ tōc ku kākōk la diardiar ku guēt dhēṇ thiāāṇ yeguōp. Ku amuk aduṇ cī looi mīlāṇ tōc cī thiāṇ kāracken ē bal ye looi. ⁵ Ku yēnhom tuēṇ aci rin gōt thīn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlā, “EE YēN BABILON Dīt, YēN Ē MAN DIĀĀR RēC ĒbēN, YēN AYE KĀRēC JĀL THīN KĀRēC Ē PINYNHOM ĒbēN.” ⁶ Ku tiēṇ tīṇ wēn ke cī wiēet riēm ē kōc Nhialic wāār cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tīṇ yēn ye, guō gāi apēi. ⁷ Go atuny nhial ya thiēc, “Yēnō cī gōi? Yin aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān ciēth yen la nhīim kadhorou ku tuṇ thiāār. ⁸ Lān yen ca tīṇ ēmēn aci kaṇ pīr thēer, ku aci ben pīr ēmēn rin abī bēn bei piiny tēthuth mec yic akōldā, ku abī jal la rōm ke riāāk. Kōc pīr ē pinynhom kēc Nhialic gāt athōrde yic, athōr ē pīr thēer kēc piny cak, aabī gāi tē tīṇ kek ē lān kēnē. Aci kaṇ pīr, ku aci ben pīr ya akōlē, ku abī ben dhuk pinynhom.”

16:10 B.bei 10:21 16:12 Ith 11:15 16:15 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 16:16 2Bṇ 23:29; Dhāk 12:11
16:18 Ny 8:5; 11:13, 19 16:19 Ith 51:17 16:20 Ny 6:14 16:21 B.bei 9:23; Ny 11:19 * 17:1 Wētde yic gen Babilon. (Jer 51:13) 17:2 Ith 23:17; Jer 51:7 17:3 Ny 13:1 17:4 Jer 51:7 17:8 Dan 7:7; Ny 11:7; Wk 69:28

⁹ Go atuny nhial lēk ya, “Kēnē awīc raan njic tak. Nhīim kadhorou aa rēer nyin kuor kadhorou kek cī tik nyuc kenhīim. ¹⁰ Kek aa bānyaknhīim kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aaci liu. Raan tōk aŋot ye bēnyaknhom emēn ku dēt aŋot kēc bēn, ku na le bēn ka bī rēer ē bāany yic kam koor. ¹¹ Ku lān bī bēn bei tēthuth, yen abī ya bēnyaknhom ye kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyaknhīim kadhorou, ku yeen abī rōm ke riāāk.

¹² “Tuŋ kathiāār ye ke tīŋkā, aa rēer nyin bānyaknhīim kathiāār kēc baai guo mac, ku aabī riel dhiel yōk bīk baai mac kek lēi kam thiin koor. ¹³ Wētēden ē tōk, abīk gam kedhie bīk bāanyden thōn lēi. ¹⁴ Bānyaknhīim kathiāār ku lēi aabī keyiic mat ku thērke kek Manh Amāāl. Ku keek aabī Manh Amāāl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amāāl yen ē bēnydīt ē bāny, ku bānyaknhīim ku kacke kek aa kōc cī Nhialic kuany ku cōl ke, ku kek aa kōc cī wētde gam.”

¹⁵ Go atuuc lēk ya, “Pīu ye tīŋ cī tik nyuc kenhīim, aa rēer nyin kōc ē pinynhom ēbēn. ¹⁶ Lēi ku bānyaknhīim kathiāār ca tīŋ aabī kenhīim wēl adējōŋ kēnē. Abīk dōm ku thatkē ku retkē kōu, ku pālke ke cīn kē cien. Aabī guāpde cuet. Abīk rac ku yōt aban cī dōŋ ē mac. ¹⁷ Bānyaknhīim kathiāārka aabī ē kēnē looi, rin cī Nhialic ye tāāu kepuōth bīk bāanyden gām lēi, rin wīc Nhialic ye kēya. Aabī lāāi theek yet tē bī kē wīc Nhialic thōk.”

¹⁸ Go atuny nhial lēk ya, “Tīŋ ca tīŋ kēnē ē gendīt yen mac bāny pinynhom ēbēn.”

18

Nhialic aci Babilon rac

¹ Nawēn ē kēnē cōk ke ya ben atuny nhial dēt tīŋ ke bō bei nhial pan Nhialic, ku atuny kēnē ala riēldīt apei. Ruel dīt yeer wēn bō bei tēnē yen aci pinynhom ēbēn bēn looi bī yer. ² Ku cōōt rōldīt apei, “Gendīt Babilon aci riāāk. Kōc aaci kat thīn ēbēn.

Acīn raan cī dōŋ thīn, aa jakrēc ku diet rēc cīt awujoon.

³ Kārēc ē bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ēbēn liāāp, bī bāny pinynhom keek aa looi kāk ē bal, ciēt ke cī muōn kec apei dek.

Ku tēen yen aci Nhialic rac puōu yeguōp. Ku kōc ē pinynhom aake ye yōc thīn ku loikē kārēc Nhialic rac puōu.”

⁴ Ku piēŋ rōldēt ke jam nhial ku lueel, “Kackiē jālkē geeu!

Ku bī week cī mēt awuōc looi keek yiic kā, ku bī Nhialic we cī yīk kādīt rēc apei cīmēnden.

⁵ Awuōcken cīk looi aaci juēc nawēn ke la nhial abīk Nhialic dōōt bīk la rac puōu. Go Nhialic awuōckā yōk ēbēn, ku aaci bī kan puōl ke cī tēm awuōc.

⁶ Dhielkē luōi kārēc cīt kāwāār cī kan aa luōi week.

Dhielkē kārēc wāār cī looi cool kāk wār kāk wāār cī kan luōi kōc kōk.

Adhielkē gām muōn kec apei bī wiēet cīt tēwāār ye luōi kōc kōk.

⁷ Ee nhiam riēlden dīt rēer ke yeen, ku pīrden rēer yen kāpath yiic.

Adhielkē gām kē rem yeguōp thōŋ kek miēt ē puōu dīt rēer yen thīn.

Rin ye yen rot leec ēlā, “Yēn tīŋ dīt ŋaknhom mac paandiē ē riel cīn ke tem yanhom,

yēn acīn mony bī thou ku ba dhuur.’

⁸ Rin ye Babilon jīēm kanhiaam kēya, ee kaam thiin koor ku abī Nhialic kādīt rēc apei cōl aabō tēnē yeen cīmēn tuaany, ku cōŋdīt apei ku thuōu.

Abī yōōt mac bī nyop ēbēn, rin Bēny Nhialic yen bī ye tēm awuōc,

ala riēldīt apei.

⁹ “Bāny ē pinynhom wāār cī kārēc looi kek ye aabī dhiau ku lōōnykē puōth tēnē ye, tē tīŋ kek tol many cī ye yōōt nhom tēmec.

¹⁰ Aabī kōc tēmec, rin cī kek riōc ciēt ke bī gām awuōc thiek cīt kēn cī gām Babilon, rin wāār cī kek kārēc looi aya kek ye. Abīk aa lueel,

“Ye kērēc ē dē, gendīt Babilon, gen ril yen cī guō riāāk ye kam thiin yic!”

¹¹ “Kōc ē yōc pinynhom aa dhiau rin Babilon, rin acīn raan bī kākken bēn lōk

γῶς. ¹² Milṣōṅken tōc, ku alēth path, alēth cī looi milāṅ thith ku guēt path ku kăpuōth kōk cie lac yōk ku tuṅ aa kōn, ku kuōr path la diardiar, acīn raan bī keek bēn lōk γῶς tēnē ke. ¹³ Miōk nīr, māāu ku abīlk, ku γōk ku thōk, ku mīthiṣōṅ ku lāāi kōk baai ku tiim path ku aloony, acīn raan bī ke lōk γῶς. ¹⁴ Abī kōc γῶς aa lueel tēnē Babilon ēlā, ‘Kuat kăpath wāār ye ke cam, ku kăpuōth wāār ye ke cien aaci rac, ku aaci bī bēn yōk acīn.’ ¹⁵ Kōc ē γῶς wāār cī jak rin ye kek kākken γōc ye aabi dhiau tē tīṅ kek ye ke dēp. Aabi ya kōc tēmec rin wāār cī kek mat kek ye ciēt ke bī mat ē riāāk yic aya. ¹⁶ Abīk aa lueel,

‘Ye kēreec ē dē tēnē gendīt cīt kēnē, gen dūt dhēṅ cīt raan cen milṣōṅ tōc ku guēt path yeyeth!

¹⁷ Rin kākka aaci guō bēn mār nyin yic.’

“Kōc ē riāth geer adēkdiet yiic, ku kōc la kākken yekē keek la yaac riāth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabi kōc tēmec, ¹⁸ ku dhiεukē tē tīṅ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jōlkē ya lueel, ‘Makei! Acīn gendīt cī kaṅ ciēt ē gen!’ ¹⁹ Ku jōlkē kenhīm pot ē neth bīk nyuōth lōn cī kek puōth lōny ku dhiεukē apeī ku luelkē,

‘Makei! Cī gendīt riāāk kēya?

Gendīt wāār ye kōc la riāth jīεek la yōk thīn, yen cī guō riāāk ye kaam thiin yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰ Kōc rēer pan Nhialic miεtkē puōth rin cī Nhialic Babilon rac.

Miεtkē puōth kōc ē Nhialic ku atuuc ē Raan cī lōc ku dōc,

ku kōc kāk Nhialic tīṅ rin cī Nhialic Babilon tēm awuōc tēcīt tēn kārēc wāār cī keek luōi week.’ ”

²¹ Ku tiēṅ atuny Nhialic ril cī kuurdīt thiek kuany ku piir wīir adēkdiet yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendīt Babilon rac thīn, ku acī ben tīṅ acīn.

²² Yin Babilon acīn lār bī bēn piṅ yiic tēdu, ku acīn kēēt bī bēn piṅ rōt ke gut thom, tēdē ke ye kēṅ kooth yiic.

Kōckun atēēt ēbēn aabi mār,

ku wēthkun ye rap guur abī cīen rap ben guur thīn.

²³ Ku mēc acī bī kaṅ bēn tīṅ nyin ke dēp, ku acīn ruēi bī bēn looi, rin kōckun ē γῶς kek aake ye kōcdīt pinynhom,

ē pinynhom cam tēbāār ē ruēeny.”

²⁴ Nhialic acī Babilon tēm awuōc rin le yen guōp awuōc cī yen kōc kāk Nhialic tīṅ nōk, ku kōc juēc kōk ē Nhialic, Babilon ala guōp awuōc cī yen kōc juēc ē pinynhom ēbēn nōk.

19

Riāṅ ē Babilon ē kōc Nhialic miēt puōth

¹ Tēwēn cī atuny ril thōk ē jam, ke γa piṅ kōc rōt nhial ke loi kīεeu apeī ku luelkē, “Lecku Nhialic! Nhialic yen acī γo luōk, diik ku riel aa kāk Nhialicda kedhie.

² Luōṅde ee yic ku ala cōk.

Yen acī tīṅ adējōōk wāār nīεc tēm awuōc thōṅ kek kāk cī luōi kōc ē pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac, rin rim kōc Nhialic atō yecin.”

³ Ku ben thān awēn loi kīεeu yai cam,

“Lecku Nhialic!

Babilon abī dēp ku many nyop ye abī tol ya la nhial akōlriēec ēbēn.”

⁴ Ku tiēṅ kōcdīt kathiārou ku ṅuan, ku lāāi pīr kaṅuan ke gut kenhīal piny ē Nhialic nhom ku dorkē ke cī nyuc thōnyde nhom, “Yenakan, Lecku Nhialic!”

Yan thiēṅ Manh Amāāl

⁵ Ku piēṅ rōl ke cōt thōōc lōm ku lueel, “Wek aa dhil Nhialicda leec, week ēbēn, kōc ril ku kōc nīp, wek kōc thek yeen ēbēn ye door.”

⁶ Ku piēṅ kōc juēc ke loi kīεeu nhial apeī, ke loi arōōl cīt arōōl ē pīu kat apeī, ku cīt mār deṅ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda, Nhialic Madhōl ee Bēnyṅaknhom!

⁷ Jōlku puōth miεt ku lecku Nhialic, rin cī nīn thiēṅ Manh Amāāl thōk, ku nyan thiak acī rot guiir bī lor.

⁸ Acī Nhialic ruōk alēth path cīn gup acuōl bī keek cien.”

Alēth path aatō nyin kāpath ye raan luōi Nhialic.

⁹ Go atuuc lēk ya, “Gāt wēlkā, kōc mit puōth aa kōc cī cōl ē yan thiēn Manh Amāāl yic.” Ku mēt thīn ēlā, “Wēlkā aa wēl ē yith bō tēnē Nhialic.”

¹⁰ Guō yanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk ya, “Duk loi kēya! Ee Nhialic yen aya luōi cīmēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kōc cī yic cī Jethu nyuōōth, buōōth yic. Ee Nhialic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōōth yen ē kōc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiān yer

¹¹ Ku tiēn pan Nhialic ke ŋaany thok, go ya mathiān yer yen tiēn thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhialic luōi ē puōn yer, kuat kāk ye looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tōn, ka la cōk ēbēn. ¹² Yen adēp nyin cīmēn mac, ku acien ajōm juēc yenhom. Acī gāt kōu rin, ku ē yen anjic riēnke ē rot. ¹³ Ku acien alanh bār yekōu cī kōu thiān ē riēm. Ku riēnke aa, “Wēt ē Nhialic.” ¹⁴ Abuōōth apuruuk Nhialic ke cien alēth yer, ku aake cath mīthiōōn yer. ¹⁵ Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kōc ē pinynhom tōk. Abī kōc pinynhom mac ke cīn anuān, aabī nhiaac yiic cīmēn mōn nhiēc bei athuāi yic, bīk riān puōu ē Nhialic yōk kegup. ¹⁶ Ku alanhde kōu ku yeyām, rin acī gōt thīn ēlā, “BēNYNaknhom ē BāNYNaknhīim, BēNYDīt ē BāNYdīt ēbēn.”

¹⁷ Guō atuny nhial kāac akōl nyin tūn, ke cōl diet pār aliir yic ēbēn ku lueel rōldīt, “Bāk tēn, bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhialic guiir! ¹⁸ Bāk ŋuetkē gup bānyaknhīim, kōcdīt apuruuk, kōcdīt ril, gup mīthiōōnken ku kōc cath ē ke, gup kōc ēbēn, kōc aloony ku kōc cie aloony, kōcdīt ku kōc kor!”

¹⁹ Ku tiēn lēi ku bānyaknhīim ē pinynhom kek apuruōōkken, ke kuut kenhīim ēbēn bīk la thōr kek raan cath mathiān ku apuruōōkke. ²⁰ Go lēi dōm, kek raan wēt lueth wēn yen kōc nyīn lueel, raan kāk kōc gōi looi, bī kōc la nhīim kīn lēi kenhīim tuen muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēt. Go keek ēbēn karou piēer manydīt tuc apēi bēn bei kuur yic ke pīr. ²¹ Ku nāk

apuruōōkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiān thok. Ku guāpken aacī diet bēn ŋueet.

20

Ruōōn tiēm tōk

¹ Ku tiēn atuny nhial ke bō piny, ke muk wēn ye tēthuth mec yic tuer thok, ku lun arēk dīt thiek apēi. ² Ku dōm atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny thēer yen jōnrac dīt ē pinynhom, ku rek ē ruōōn tiēm tōk. ³ Ku piir tēthuth mec yic apēi, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēer ē tēēn ē ruōōn tiēm tōk. Ku kēya acī bī lēu bī kōc pinynhom bēn tuōōr nyīn. Ku na la runkā thōk ke yeen abī pāl ayeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēn kōc ke cī nyuc ē thōc nhīim, ku tiēn wēi kōc wāār cī tēm rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kōckā aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacīn gup kīn ē lēi kenhīim tuen ku kecin. Aacī bēn pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riēl bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lōc ku dōc ē ruōōn tiēm tōk. ⁵ Na cī runkā thōk, ke kōc kōk cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinynhom aabī bēn pīr, ku ē yen jōn rot tuen bī gup kōc cī thou rōt jōt. ⁶ Ku Nhialic abī kōckā dōc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kōc cī kan pīr, rin cī ke kan jōt thou yic. Ku keek aacī bī thou thon ē rou, ku aabī ya kōc Nhialic luōi ku Jethu Krītho, ku aabī mac kek ye ke ye bāny ē tōk ruōōn tiēm tōk.

Jōnrac acī tiaam

⁷ Tē le ruōōn tiēm tōk thōk, ke jōnrac abī lony tēwāār cī ye mac thīn. ⁸ Ku abī bēn bēn ē pinynhom bī kōc kōk bēn wēēn nyīn, kōc cī thiēi ē bēēi pinynhom yiic cōl Gok ku Magok. Aabī jōnrac mat yiic ku yēth ke tōn yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēt agōr. ⁹ Ku weerkē pinynhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuōōc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰ Ku cuet jōnrac wāār ke wēn manydīt tuc apēi bēn bei kuur yic, tēwāār cī lēi ku kōc tōr lueth kan cuat thīn. Ku keek aabī reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēc ēbēn.

Luj thök ē piny

¹¹ Ku tiēn thōnydīt yer apēi kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mäǟr yenhom tuen ku cīn raan ben ke tiēn acīn.

¹² Ku tiēn kōc cī thou ēbēn kōcdīt ku kōckor ē pinynhom ēbēn ke kääc thōōc lōōm. Ku jōl athōr ŋaany yiic, ku athōr cī kāk cī kōc pinynhom looi gōt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ŋaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awuōc thōn kek kē cī ŋek looi pinynhom, cī gōt riēnke thook athōr yic.

¹³ Ku jōl kōc ke thou wūr bēn ku kēēckē Nhialic nom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēn yiic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nom luk yic. Ku keek aaci bēn tēm awuōc thōn kek kāk ke cīk looi pinynhom.

¹⁴ Go thou nom guōp cuat manydīt dēp apēi yic. Manydīt dēp kēnē yen ē thon ē rou.

¹⁵ Kuat raan liu riēnke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

21

Pinynhom ku nhial ē yam

¹ Ku jal pinynhom ku nhial ē yam tiēn, rin cī piny ku nhial thēer mäǟr, ku cīn wērdīt kōk ben rēer thīn. ² Ku tiēn gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinynhom. Gen ē Nhialic aci guir cīmēn nyan cī guir bī gām moc. ³ Ku piēn raan ke cōt rōldīt apēi ē thōōc lōōm ku lueel, “Ēmēn pan Nhialic arēer kek raan! Ku keek aabi ya kacke, ku Nhialic nom guōp abi rēer ke ke ku abi ya Nhialicden. ⁴ Abi pīu wēec wei kenyīn. Ku acīn raan bī bēn thou acīn. Acīn raan bī puōu bēn riāāk ku dhiēu, tēdē ke ben tērem yōk yeguōp cīmēn thēer, rin kān aaci rōt waar.”

⁵ Ku lueel raan cī nyuc thōōc nom ēlā, “Tiēnkē! Kān ēbēn aluōi bīk aa yam!” Ku lueel aya ēlā tēnē ya, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē lueel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kākkih ēbēn ēcī luōi tēcīt tēde. Ee yen jōk ē cōk ku yen thōk ē kān. Yen abi raan nēk rou gām pīu dek, aba gām pīu ē pīr, ku aba gām ye ē path. ⁷ Kuat raan cī tiam abi kākka yōk tēnē ya. Aba gām ē kākka ēbēn, ku yen abi ya Nhialic ku yeen abi ya manhdiē.

⁸ Ku kōc riōc, ku kōc cī gamden puōl ku kōc cā adumuōōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kārēc, kōc ē jōnrac, kōc jakrēc door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabi cuat manydīt tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atuōny tōk kam atuuc kadhorou wäär muk kērac apēi ciēēn bēn ku cōl ya, “Bäär lokku ba yi la nyuōth nyan bī ya tiēn Manh Amāāl.” ¹⁰ Go Wēi Nhialic la yaguōp ku yēth atuuc ya ē kuurdīt bār nom. Ee tēēn ke nyuth ya Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic. ¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guan bī la lēnlēn. ¹² Ku aci gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiāār ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aaci rin kuat Itharel kathiāār ku rou gōt thīn. ¹³ Ku kal cī gēu gōōl piny ē la guōk kanuan, ku guōn tōk ē la thok kadiāk. ¹⁴ Kal cī ke gēu gōōl piny aaci buth aleeldīt kathiāār ku rou nhīm. Ku rin atuuc Manh Amāāl kathiāār ku rou aake cī gāt aleelkā kōōth.

¹⁵ Ku atuny wäär yen jam ke ya, amuk wai cī looi mīlān tōc bī yen gēu athem, pānyde ku thuōkke. ¹⁶ Gēu ala guōk kanuan thōn thook. Ku them atuny nhial gēu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiēm tōk ku buōt kadhiēc bēr ē kōu, ku lāau yic kek bēr la nhial ē cīt kēnē aya. ¹⁷ Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

¹⁸ Pāny cī gēu looi, aaci buth kuur yer dhēn ku gēu nom ēcī looi mīlān tōc la gēi cīt macar. ¹⁹ Puōōny ē gēu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōk cōk aya aake yiic thiāār ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa yer ku kōk aa mañōk, kōk aa mīthiōōn, kōk aa mīkēth, kōk aa mīyēn, kōk aa mīlōōth, kōk aa malīk, ku kōk aa mamer. ²⁰ Ku kīt ēbēn aake ye thiāār ku rou. ²¹ Thok kathiāār ku rou ē genē aake cī looi aleel yer kathiāār ku rou, thuōn tōk ē ye looi alel yer tōk, ku gēek ē gēu yic aaci looi mīlān tōc la diardiar cīt macar.

²² Үен акѣс лuan Ңhialic ye kəc rōök thīn tīn, ee gen kēnē yic, rin Bēny Ңhialic Madhəl ku Manh Amāäl kek aa luan Ңhialic. ²³ Gen kēnē ēcī wīc ruəl akəl, tēdē ke ye pēei, rin ala ruelde ē rot, rin rueldīt Ңhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amāäl yen aye ye mer yic cīmēn many adök. ²⁴ Ku ruəl ē gen yen aye kəc cath thīn, ku bāny pinynhom aabī ya bēn bīk jaakden bēēi thīn.

²⁵ Kal aabī ya rēer ke ɲaany thook aköl ku wēer, rin piny acī ben a cuəl. ²⁶ Kəc wušt ēbēn aabī bēn ē gen yic rin bī kek Ңhialic bēn aa door ku leckē. ²⁷ Acīn kəc la gup adumušm bī pušl bīk la geeu, ayī kəc ē luui kāk kəc cəl ayār gup ku kəc tör lueth. Kəc bī pušl bīk la geeu aa kəc cī rienken gōt athör ē pīr Manh Amāäl yic.

22

¹ Ku ben atuny nhial ya nyuōth wār cī thiān pīu ē pīr la kīrkīr apei bō tēnē thōny Ңhialic ku Manh Amāäl, ² ke kuēer geeu gēk ciəl yic. Agör ē wār ləŋ ku ləŋ, akēec tim ē pīr thīn, tim luək ē pēei thok ēbēn rušōn tōk yic, ku kəc wušt ēbēn aa yiēthke lööm bī kek yōntōök aa cəl adem, ku tueny kāk aya. ³ Acīn dēt mēen Ңhialic bī rēer ye gen kēnē yic. Kəc Ңhialic ku thōny Ңhialic kek thōny Manh Amāäl kek aa rēer thīn, ku kəc ē Ңhialic kek aabī ye aa door. ⁴ Kōckā aabī Ңhialic aa tīn ku rin Ңhialic abī gāt kenhīm tuen. ⁵ Abī ciēn cuəl ē piny ye gen yic. Kəc ē rēer thīn aacīi bī wīc ruəl akəl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wīckē. Rin Ңhialic yen abī ya ruelden. Aabī rēer thīn ke ye bāny akölriēec ēbēn.

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lək ya, “Kuat kāk ca tīn ku piŋ ke aa yiθ ēbēn. Ku Bēny Ңhialic yen Wēike yāth ē kəc kāk Ңhialic tīn gup, yen acā atuōnyde tušc bī kacke nyuōth kāk bī rōt looi ye nīnkā.” ⁷ Aye Jethu lueel ēlä, “Dhiēlkē piŋ apath! Үen abō ēmēn! Kəc mit pušth aa kəc thek kāk cī lueel athör kēnē yic ēbēn!” ⁸ Ee Үen Joon Үen a ya piŋ ku tiēn kākā. Tēwēn cī Үen ke piŋ ku tiēn ke, ke

ya gut Үanhiəl piny yecök ku duōr atuny wēn nyuth Үen kākā. ⁹ Go jal lək ya, “Duk loi kēya! Үen alony cīmēndu, ku miēthakui kəc kāk Ңhialic tīn, ku kəc ēbēn kāk tō athör yic theek. Dor Ңhialic!” ¹⁰ Ku lək ya, “Duk kāk cī gōt athör kāk Ңhialic kēnē yic thian tēnē kəc, rin cī piny thišk ke thök. ¹¹ Ku kəc kārēc looi aabī ɲot ke la tuen ke looi kārēc, ku kəc cī wēt Jōnrac gam aabī ɲot loikē kēya. Ku kəc ē luui kāpath aabī ya luui kāpath. Ku kəc Ңhialic aabī la tuen ke luui Ңhialic.”

¹² Aye Jethu lueel ēlä, “Piēŋkē apath Үen abō ēmēn thīn, Үen abō ba kəc bēn riōp, tēdē ke ya tēm kəc awuōc thōn kek kē cī ɲek looi theer wāär. ¹³ Ee Үen jök ē cök ku Үen thök ē kāŋ.

¹⁴ “Kəc mit gup aa kəc cā alāthken look riēm Manh Amāäl, rin aabī la yic bīk mīth tim pīr cam, ku aala yic aya bīk la gen Ңhialic ē yam. ¹⁵ Kəc tō geu kōu aa kəc pan mac, kəc cī kegup yiēk acuəl rin theek kek jōnrac, kəc nāk ē kəc, ku kəc ē jam lueth, ku kəc luui kāk bal aacīi kəŋ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlä, Үen acā atuōnydiē tooc bī kākā bēn lək we, wek akuut cī gam. Үen ē kuat dhiēnh bēnyāknhom Debit, ee ciēer bak piny ē ruəl bēēi.”

¹⁷ Aye Wēi Ңhialic ku kəc Ңhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amāäl lueel, “Bāk!” Ku kuat raan piŋ ē kēnē adhīl lueel aya, “Bāk!” Na le raan nēk rou ke bō, kuat raan nēk rou abī dek pīu pīr ē path.

Thök ē wēl

¹⁸ Үen Joon, Үen alək kuat raan piŋ ē wēt kēnē pušu ēbēn, na le raan juək kēde thīn ka bī Ңhialic tušc kārēc cī gōt athör kēnē yic.

¹⁹ Ku na le raan nyēei wēt tōk kam wēl tō athör wēl cī nyuōth Үen yic, ke Ңhialic abī yinyden bī tēk ye mīth tim ē pīr yic, ku la gen yam, cī ke gōt athör kēnē yic, nyaai tēnē ye.

²⁰ Ku Jethu raan lək kəc kākā ēbēn aye lueel, “Үēē-Үēē! Үen abō ēmēn!” Kēya, ee tēde. Bäär Bēny Jethu!

²¹ Bī dhēen Bēny Jethu rēer kek kəc ē Ңhialic. Yenakan.

